

NGÔ THỪA ÂN

TÂY DU KÝ

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA THÔNG TIN

TÂY DU KÝ

NGÔ THỪA ÂN

TÂY DU KÝ

Biên dịch:

BÙI HẠNH CẢN - NGHIÊM VIỆT ANH

Biên dịch:

NGUYỄN BÍCH HẰNG

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HOÁ - THÔNG TIN
HÀ NỘI - 2003

HỒI THỨ SÁU MƯƠI BẢY

CỨU VỐT ĐÀ LA THIÊN TÍNH VỪNG THOÁT LÌA Ô UẾ ĐẠO TÂM TRONG

Bốn thầy trò Đường Tăng thoát khỏi Tiểu Tây Thiên, hớn hở lên đường. Qua một tháng rong ruổi, đúng tiết xuân nồng hoa nở, mấy chôn cây vườn đều mượt màu xanh. Tam Tạng ghì cương nói:

- Đồ đệ à, trời đã muộn rồi, tìm lối nào nghỉ nhờ đi!

Hành Giả cười bảo:

- Sư phụ yên tâm. Nếu không có chỗ ngủ nhờ, ba chúng con đây đều có chút nghề mà. Bát Giới bổ củi, Sa Hoà thượng bẻ cành, Lão Tôn làm thợ mộc, dựng một túp lều cỏ tại đây, có thể ở được cả năm ấy chứ! Sư phụ nóng ruột làm gì!

Bát Giới nói:

- Đại huynh à, chỗ này sao mà ở được! Đây núi toàn hổ báo sói sâu, chập đất những quỷ ma yêu quái. Giữa ban ngày còn khó đi, nói gì chuyện ngủ đêm!

Hành Giả nói:

- Chú ngốc! Vội vàng làm sao đi xa được! Không phải Lão Tôn mạnh miệng đâu, chỉ cần cây gậy này nắm chắc trong tay, là có thể xô đổ cả trời mà chống rồi!

Thầy trò đang bàn bạc, chợt thấy đằng xa xa một sơn trang.
Hành Giả bảo:

- Được rồi, có chỗ ngủ rồi!

Trưởng lão hỏi:

- Ở đâu?

- Chỗ lùm cây kia chẳng phải có nhà dân hay sao? Chúng ta tới nhờ một đêm, sớm mai lên đường.

Trưởng lão mừng rỡ thúc ngựa, tới cửa nhà ấy thì xuống. Cửa rào khép chặt. Trưởng lão gõ cửa gọi:

- Mở cửa, mở cửa với!

Từ bên trong, một lão già tay cầm gậy lê, chân dận hài cỏ, đầu đội mũ lông chim, thân khoác áo vải thô, ra mở cửa, hỏi ngay:

- Ai mà gọi to thế?

Tam Tạng chấp tay trước ngực, cúi mình thi lễ, thưa:

- Lão thí chủ ơi, bản tăng ở Đông Thổ Đại Đường phụng mệnh sang Tây Thiên lấy kinh. Tối đây thì trời tối, đành to gan tìm tới lão ông xin tá túc một đêm.

Ông lão nói:

- Hoà thượng này, ngài muốn tới Tây thiên nhưng đi chẳng được rồi. Chốn này là Tiểu Tây Thiên. Nếu tới Đại Tây Thiên, đường còn xa lắm. Chưa nói phía trước đầy gian nan, chỉ ở đây thôi đã khó khăn lắm rồi.

Tam Tạng hỏi:

- Khó khăn gì vậy?

Ông già chỉ tay bảo:

- Cách thôn trang chúng tôi về phía tây hơn ba mươi dặm, có một vùng Hồng Thưa, núi gọi là Thất Tuyệt.

Tam Tạng hỏi:

- Vì sao gọi là *Thất Tuyệt*?

Ông già đáp:

- Đường qua núi dài tám trăm dặm, khắp núi đều là quả hồng. Người xưa có câu: Cây hồng có bảy tuyệt: một là ích thọ; hai là lấm bóng râm; ba là không tổ chim; bốn là không sâu bọ; năm là lá màu sương trắng có thể chơi; sáu là quả ngon; bảy là lá cành to lớn. Vậy nên có tên là núi Thất Tuyệt. Chỗ chúng tôi đất rộng người thưa, núi sâu từ cổ không ai qua lại. Hàng năm hồng chín rụng ngập đường ngõ đá. Lại bị mưa sương tuyết rắc, qua hè nhũn chảy, thành một vùng ô ứ. Người ở đây đều gọi quen là vùng phân, cứ gió tây thổi qua là khí xú ứ tỏa ra, còn thổi hơn mùi nhà xí. Bây giờ đang đúng mùa xuân, gió đông nam thổi mạnh, nên còn chưa thấy thối đó.

Tam Tạng phiền não buồn rầu không nói.

Hành Giả không nén nổi, cao giọng nói:

- Cái lão già này chẳng thông hiểu gì cả! Chúng ta từ xa tới xin ngủ nhờ, lão lại kể lể những lời làm người ta phát hải. Nếu nhà lão chật hẹp không có chỗ, chúng ta sẽ ngồi dưới cây này cũng đủ qua đêm, cố sao lại lấm lời như thế!

Ông lão nhìn tướng mạo xấu xí, vội bịt mắt, kinh hãi quá, lấy hết can đảm, quát một tiếng, giờ gây lê doạ:

- Cái giống này, xương đầy mặt, nhô cả đầu, mũi tẹt dí, tai dựng đứng, lông mày lông mắt, như quỷ ốm o, không hiểu cao thấp, còn nhọn mỏ dám xông vào nhà ta à!

Hành Giả cười nhạo:

- Cụ ơi, cụ có mắt mà không người, không biết quỷ ốm o ta rồi! Tướng pháp dạy rằng: *Hình dung cổ quái, trong đá ẩn ngọc đẹp sâu xa*. Nếu cụ đem lời nói, mặt mũi mà xét người, thời sai quá đấy. Ta tuy xấu xí, nhưng cũng có chút nghề.

Ông lão nói:

- Người là cái giống quê ở đâu? Tên họ là gì? Có chút nghề gì?

Hành Giả cười:

- Ta đây:

Tổ ở Đông Thắng Đại Thần châu,
Núi Hoa Quả ấy tu từ lâu,
Đích thân vãi lạy Linh Đài tổ,
Học nên võ nghệ đủ muôn màu.
Có tài khuấy biển hàng Long Mẫu,
Biết cả nghiêng non đuổi Nhật đầu.
Bất quá trời yêu xưng bậc nhất,
Dời sao chuyển nguyệt quỷ thần sầu.
Trời thua đất sợ thanh danh lớn,
Ta là biến hoá vô cùng Mỹ Thạch hầu.

Ông lão nghe nói, chuyển giận thành mừng, lại cúi mình chào, thưa rằng:

- Xin mời vào tề xá nghỉ ngơi!

Bốn thầy trò dắt ngựa gánh đồ cùng vào. Chỉ thấy gai góc rậm rạp um tùm hai bên, cửa hai tầng đều là gạch đá xếp chồng, gai góc lợp mái; vào tận bên trong mới là ba gian nhà ngói. Ông lão kéo ghế mời ngồi pha trà, rồi gọi người làm cơm. Một lúc sau, mời qua bàn ăn, có bao nhiêu là đậu phụ, giá đỗ, rau cải, gạo thơm cơm nóng, canh rau nghi ngút. Thấy trò ăn một bữa thoả thuê.

Bát Giới kéo Hành Giả, hỏi:

- Sư huynh à, ông lão này lúc đầu không chịu cho vào, nay lại làm cơm thịnh soạn là sao nhỉ?

Hành Giả nói:

- Thế này có đáng bao nhiêu tiền! Ngày mai, sẽ đòi ông lão mâm cơm mười loại quả mười loại rau để sư đệ ăn.

Bát Giới bảo:

- Không biết dơ! Nhờ vài câu khoe khoang của đại huynh, mới được ông ta cho một bữa ăn. Ngày mai đã đi rồi, ông lão ấy còn đãi ta nữa chắc!

Hành Giả nói:

- Đừng có vội, ta có cách rồi.

Chẳng bao lâu, hoàng hôn buông dần, ông già gọi chầm dần. Hành Giả cúi mình hỏi:

- Cụ quý tính là gì ạ?

- Tôi họ Lý.

- Vậy nơi này gọi là Lý gia trang rồi!

- Không phải đâu, nơi này gọi là Đà La trang, có hơn năm trăm người sinh sống. Khác họ có nhiều lắm, chỉ tôi là họ Lý thôi.

Hành Giả nói:

- Lý thí chủ à, các vị có ý tốt gì mà đãi cơm chúng tôi thịnh soạn thế?

Ông lão đứng lên nói:

- Mới rồi nghe nói ngài có tài bắt quái, chúng tôi ở đây có một con yêu quái, phiền ngài bắt giúp, chúng tôi xin hậu tạ.

Hành Giả lập tức vái mà nhận lời. Bát Giới nói:

- Lại rước vạ vào rồi! Nghe nói bắt yêu quái là ừ lấy ừ để!

Hành Giả bảo:

- Hiền đệ không hiểu gì cả. Ta to mồm nhận lời như thế là để định giá đấy, ông lão sẽ không di nhờ người khác nữa đâu.

Tam Tạng nghe vậy nói:

- Con khỉ này làm việc gì cũng tự tiện. Nếu mà yêu tinh thần thông quảng đại, bắt nó không nổi, chả hoá ra người xuất gia bọn ta nói khoác ư?

Hành Giả cười:

- Sư phụ đừng có trách, để con hỏi lại đã!

Ông lão kia nói:

- Còn hỏi gì nữa?

Hành Giả nói:

- Chỗ của cụ đây địa thế thanh bình, lại có nhiều người

sinh sống, chẳng phải nơi hẻo lánh thì có yêu quái gì dám phạm vào chốn nhà cao cửa rộng?

Ông lão đáp:

- Quả không dám giấu, chỗ chúng tôi từ lâu đã yên bình lắm. Bỗng cách đây ba năm, vào tháng sáu, một cơn gió ulla đến, khi ấy người người đang bận rộn, hái lúa mạch đồng, gieo mạ non ngoài ruộng, ai nấy đều hốt hoảng, đều cho là trở trời. Ai ngờ gió qua rồi, có một con yêu tinh đi bắt trâu bắt ngựa của nhân dân mà ăn thịt, gập lợn gập dê cũng ăn, gập gà gập ngan nuốt gọn, lại nuốt tươi cả đàn ông đàn bà nữa. Từ lần ấy, cứ hai năm lại xảy ra tàn hại một lần. Trưởng lão ơi, nếu ngài có tài nghệ xin hãy bắt nó đi, làm sạch chốn này, chúng tôi nhất định hậu tạ, không dám sơ suất.

Hành Giả nói:

- Vụ này xem ra khó đây!

Bát Giới bảo:

- Quả là khó, khó lắm! Chúng ta là người hành khước, ngủ nhờ một đêm, sáng mai đi rồi, bắt yêu tinh làm gì!

Ông lão nói:

- Hoá ra ngài là hoà thượng lừa đảo kiếm cơm. Lúc gặp thời to mồm khoe khoang, nói là có tài chuyển nguyệt dời trăng, hàng yêu bắt quái; đến khi nói tới việc thì chối dây dầy là khó lắm!

Hành Giả nói:

- Cụ à, yêu tinh thì bắt được, chỉ do dân các vị ở đây không bằng lòng cho nên mới khó bắt.

Ông già hỏi:

- Sao lại biết lòng người không cùng?

- Yêu tinh quấy nhiễu đã ba năm, làm hại bao nhiêu là sinh linh. Ta nghĩ, mỗi nhà chỉ cần bỏ ra một lạng bạc, năm nhà cộng thành năm lạng, không ngại đi cầu một vị pháp quan nào đó bắt yêu tinh, chứ sao lại cam chịu suốt ba năm tàn hại!

Ông già nói:

- Nếu nói dùng tiền thì thẹn chết đi được. Nhà chúng tôi ai chả tốn năm ba lạng bạc rồi. Năm trước từng mời một vị hoà thượng trong Sơn Nam tới bắt quái mà có thắng được đâu.

Hành Giả nói:

- Hoà thượng ấy bắt thế nào?
- Vị tăng già ấy khoác áo cà sa

*Trước bàn Không tước, sau niệm Pháp Hoa.
Đốt nhang lò nóng, tay rung thanh la
Chính khi tụng niệm, kinh động yêu tà.
Gió lồng mây cuộn,
Tới thẳng làng nhà.
Sư đầu cùng quái,
Góm ghê thực là:
Một phát một đấm nện
Một phát một gạt qua
Hoà thượng vẫn ứng chiến,
Đầu tóc tung cả ra.
Chốc lát yêu quái thắng,
Vút thẳng về trời xa.
Chúng tôi lại gần ngó,
Đầu trọc nát như dưa.*

Hành Giả cười:

- Nói vậy là chịu thua hả!

Ông lão đáp:

- Hoà thượng ấy chỉ mất một mạng, còn chúng tôi chịu khổ trăm đường: mua quan tài chôn cất, lại mất tiền cho đồ đệ của ông ta. Đồ đệ ấy đến nay chưa chịu yên, vẫn còn đi kiện đấy!

Hành Giả nói:

- Sau còn nhờ ai bắt quái nữa không?
- Năm trước lại nhờ một đạo sĩ.

- Vị ấy bắt quái thế nào?

- Vị ấy thân khoác áo pháp,
Đầu đội mũ vàng,
Lệnh bài rón rẻng,
Phù thủy mùa mang.
Xua thần khiến tướng,
Dụ được yêu vương.
Gió giông cuốn cuộn,
Mây đen mê man.
Quái cùng đạo sĩ,
Hai bên tranh cường.
Đấu tới trời tối,
Quái về trời ngang.
Trời đất thanh lặng hẳn
Chúng tôi đều xếp hàng,
Bỏ đi tìm đạo sĩ,
Đã chết dúi khe hoang.
Kéo lên cho mọi người nhìn rõ,
Thì đã như gà luộc nổi thang.

Hành Giả cười:

- Nói vậy là lại chịu thiệt rồi!

Ông già nói:

- Vị đạo sĩ ấy chỉ mất một mạng, còn chúng tôi lại tổn bao nhiêu là lương tiền.

Hành Giả nói:

- Đừng có cuống, để ta đi bắt nó giúp cho.

Ông già nói:

- Nếu quả ngài có tài bắt được nó, chúng tôi sẽ mời mấy vị trưởng lão lập một văn thư: ví mà thắng được, ngài muốn bao nhiêu bạc hậu tạ sẽ không thiếu một ly. Ví mà thua, hãy đừng có buộc chúng tôi vào, ai nấy có mệnh rồi mà.

Hành Giả cười:

- Ông cụ này bị người phiền nhiều lắm sợ quá. Chúng ta không phải hạng người ấy đâu. Mau đi mời các trưởng lão đi.

Ông già mừng hớn hở, sai ngay bọn nhỏ đi mời tám chín người già tới gặp. Gặp Đường Tăng rồi, nói chuyện yêu quái, không ai không phấn khởi. Các vị ấy hỏi:

- Vị cao đồ nào đi bắt quái vậy?

Hành Giả khoanh tay nói:

- Là tiểu hoà thượng ta.

Các vị run rẩy nói:

- Không được, không được! Yêu tinh thần thông quảng đại, thân thể hùng biao. Vị trưởng lão này nhỏ bé gầy gò, chẳng đủ cho nó nhét đầy một kẽ răng nó đâu.

Hành Giả cười:

- Các vị ơi, các vị xét không đúng người rồi. Ta bé nhỏ từ xưa, bé hạt tiêu đấy.

Các vị nghe vậy, đành y theo mà bảo:

- Trưởng lão à, bắt được yêu quái, ngài đòi lễ tạ bao nhiêu?

- Hà tất phải nói tới chuyện ấy! Tục ngữ có câu: *Tiền bạc lạnh tình nghĩa*. Chúng ta là hoà thượng tích đức, quyết không vì tiền đâu!

Các vị nói:

- Đã nói như vậy thì đều là cao tăng thụ giới rồi. Đã không đòi tiền, há lại công không à! Chúng tôi nhà nhà đều sống bằng chài lưới ruộng vườn. Nếu quả hàng được yêu quái, làm sạch đất này, chúng tôi mỗi nhà sẽ tặng ngài hai mẫu ruộng tốt, cộng thành một ngàn mẫu, nằm riêng một chốn, thầy trò các ngài dựng chùa tại đó tham thiền, riêng hẳn một phương.

Hành Giả lại cười:

- Thái bất cập! Đã nói tới ruộng thì lại cần nuôi ngựa nuôi

hầu, tích lương làm cỏ, chiều tối không được ngủ, năm canh chả được nằm. Đùa vậy khác gì giết người!

Các vị nói:

- Mọi thứ đều không cần, vậy phải tạ lễ cái gì đây?

Hành Giả nói:

- Ta là người xuất gia, chỉ cần một mâm cơm một bình trà là đủ!

Các vị mừng rỡ bảo:

- Điều này dễ quá. Nhưng chẳng hay ngài bắt yêu quái thế nào?

Hành Giả nói:

- Nó đến đây thì bắt nó!

Các vị nói:

- Nó to lắm đó! Trên chạm trời, dưới chạm đất, tối thì gió nổi, đi thì mây mù. Làm sao ngài lại gần nó được?

Hành Giả cười:

- Nếu yêu quái hô mây gọi gió thì chỉ vào hàng con cháu của ta thôi. Nếu yêu quái thân to mình lớn, ắt sẽ có cách đánh nó!

Đang nói thì nghe gió vù vù, tám chín vị trưởng lão hoảng hốt, run lập cập, nói:

- Hoà thượng này thiêng thế! Nói yêu quái là yêu quái đến ngay!

Ông già Lý mở cửa nhỏ, gọi họ hàng cùng Đường Tăng:

- Vào đi, vào đi! Yêu quái tới đây!

Bát Giới sợ quá cũng chạy vào, Sa Tăng cũng theo đuôi.

Hành Giả giang hai tay kéo lại:

- Các người chớ hiểu đạo lý gì cả. Người xuất gia mà thế à? Đứng lại, đừng chạy nữa! Hãy theo ta đi xem là yêu quái gì!

Bát Giới nói:

- Sư huynh ơi, họ có kinh nghiệm rồi. gió vù vù là yêu quái tới. Họ đều trốn cả, chúng ta chả họ hàng gì với họ, cũng chả quen biết, chẳng phải cố nhân, giúp họ làm gì?

Hành Giả sức vốn mạnh, không nói nữa, kéo cả hai đi. Cuồng phong ngày một mạnh. Gió này:

*Cây rạp đổ rừng hùm sói sợ,
Nghiêng sông khuấy biển quỷ thần sầu.
Lật nhào Hoa, Nhạc ba non đá,
Nhấc bổng càn khôn bốn bộ châu.
Thôn xóm nhà dân đều đóng cửa,
Đầu làng trai gái thấy vùi đầu.
Mây đen cuộn cuộn che Ngân Hán,
Đèn lửa mờ đi khắp chốn rêu.*

Bát Giới hoảng hốt run cầm cập, phủ phục xuống đất, dúi mỏ xuống đào hố mà trốn. Sa Tăng thì ôm kín đầu mặt, mắt nhắm tịt.

Hành Giả nghe gió nhận ra yêu quái, thoát cái gió vút qua đầu, chỉ thấy lưng trời thấp thoáng hai ngọn đèn, bèn cúi đầu gọi:

- Các huynh đệ! Gió qua rồi, ngẩng nhìn đây!

Chú ngốc mới ngẩng mồm, phủ đất, ngẩng mặt, nhìn trời một cái, thấy hai ngọn đèn, bỗng cười ngất, bảo:

- Đùa khéo nhỉ, đùa khéo nhỉ! Hoá ra là có yêu tinh thật! Phải đánh bạn với nó mới được!

Sa Tăng nói:

- Đêm tối thế này, lại chưa từng gặp mặt bao giờ, làm sao biết được tốt xấu thế nào?

Bát Giới nói:

- Người xưa có câu: *Đi đêm đốt đuốc, không đuốc không đi.* Nhìn kia kia, nó đốt đèn lồng dẫn đường thế kia, nhất định là tốt rồi.

Sa Tăng nói:

- Sư huynh nhìn sai rồi. Kia có phải đôi đèn lồng dâu, mà là hai mắt của yêu tinh đấy.

Chú ngọc kinh hãi nhũn cả người, kêu lên:

- Ôi cha mẹ ơi! Mới có mắt mà đã to như thế, không biết mồm còn rộng bao nhiêu nữa!

Hành Giả nói:

- Hiền đệ đừng sợ! Hai người hãy bảo vệ sư phụ, để Lão Tôn đi chạm mặt với nó một cái xem là cái giống yêu tinh gì!

Bát Giới nói:

- Sư huynh à, không cần khai ra chúng đệ đâu nhé!

Hành Giả vút một cái, nhảy phắt lên không. Cầm thiết bổng, cao giọng quát lớn:

- Chờ đó! Chờ đó! Có ta ở đây!

Yêu quái thấy vậy, vươn mình vung một cây thương dài múa loạn. Hành Giả gạt ra, hỏi:

- Người là yêu quái ở đâu? Là tinh linh chốn nào?

Yêu quái chẳng đáp, chỉ múa thương loạn lên. Hành Giả hỏi lại, vẫn không đáp, chỉ bỏ thương. Hành Giả cười khinh bỉ:

- Đúng là tai diếc miệng câm! Đừng có chạy, xem gậy của ta đây!

Yêu quái chẳng sợ, vung thương che đỡ. Giữa không trung, bên qua bên lại, một lên một xuống, đấu qua canh ba vẫn chưa phân thắng bại. Bát Giới, Sa Tăng náu mình trong giếng trời nhà họ Lý, nhìn thấy hết thấy. Thì ra yêu quái chỉ múa thương che chắn, chẳng hề có ý đánh giết. Gậy của Hành Giả không rời đầu của yêu quái mà đập. Bát Giới cười bảo:

- Sa Tăng này, đệ ở đây bảo hộ, để Lão Trư đi đánh giúp, không thể để con khỉ một mình lập công.

Chú ngọc bèn nhảy lên mây, đuổi đánh. Yêu quái vẫn dùng một thương chống đỡ. Hai cây thương như rồng bay loé điện. Bát Giới khen:

- Yêu quái này thương pháp hay quá!

Hành Giả bảo:

- Chú ngọc đừng nói nhảm! Có gì đáng gọi là hay!

Bát Giới cãi:

- Sư huynh xem nó múa đầu thương kháng cự, không hề thấy cán thương, chẳng biết cất chỗ nào.

Hành Giả nói:

- Có thể là thế *Nhuyễn bình thương*, nhưng con quái này không biết nói, chắc là chưa đạt đạo người, âm khí còn nặng. Chỉ sợ khi trời sáng, dương khí thịnh, nó phải đi rồi. Nhưng nhất định phải đuổi theo, không cho nó thoát.

Bát Giới bảo:

- Đúng thế! Đúng thế!

Lại đấu hồi lâu, bất giác hừng đông loé sáng. Yêu quái không dám tham chiến, quay đầu bỏ chạy. Hành Giả cùng Bát Giới nhất tề đuổi theo, chợt thấy làn khí ô uế kinh người, đúng là ở ngô phân núi Thất Tuyệt. Bát Giới nói:

- Đây là cái nhà xí đấy! Trời ơi! Thối quá!

Bịt mũi, một mực kêu:

- Mau mau đuổi theo yêu quái!

Quái vật luồn qua núi, hiện nguyên hình, thì ra là một con rắn lớn vảy đỏ. Những là:

*Mắt toé sao mai, mũi phun mù sớm,
Sân sát răng như kiếm nhọn,
Cùm cụp móng tựa móc vàng.
Đầu nổi một khối u thịt,
Giống y ngàn viên mã não sâu hàng.
Thân đầy đám vảy đỏ,
Chẳng khác muôn lớp sơn xếp chồng
Quấn quanh như một tấm chăn gấm,*

*Bay lên tựa dải cầu vồng.
Nơi nằm nghỉ khi tanh ngọt ngát,
Khi chuyển xoay mây đỏ bao lồng.
To chẳng to, đứng hai bên không thấy
Dài chẳng dài, như một quả núi suốt bắc nam.*

Bát Giới nói:

- Hoá ra là con rắn dài. Nếu mà nó ăn thịt một bữa thì phải mất năm trăm người còn chưa no đấy!

Hành Giả nói:

- Cái cán thương mềm chính là cái râu nó đây! Bọn ta đuổi từ sau, đánh thốc lên nhé!

Bát Giới cuốn mình đuổi theo, vung đinh ba bổ xuống. Quái vật chui tọt đầu vào hang, còn cái đuôi dài bảy, tám thước vẫn ở bên ngoài. Bát Giới bổ xuống, ghim chặt lại, quát:

- Giỏi nhỉ! Giỏi nhỉ!

Rồi lấy hết sức kéo ra ngoài, không ngờ chỉ kéo được có một ly. Hành Giả cười:

- Ngốc ạ! Bỏ nó ra đi, đã có cách rồi, không cần làm thế!

Bát Giới buông tay, con quái rút tuột vào trong. Bát Giới oán giận nói:

- Nếu mà không buông tay thì một nửa nó đã là của ta rồi! Nó co vào như thế, làm sao cho nó ra được?

Hành Giả nói:

- Con này thân thể kênh cang, lỗ hang nhỏ hẹp, quay mình chắc không được rồi, nhất định phải có cửa sau. Đệ hãy mau vòng qua cửa sau chặn lại, đợi ta đánh nó ở cửa trước.

Chú ngốc nhanh như cắt, chạy vòng quanh núi. Quả là có một lỗ hang, chú ngốc bèn chặn chân vào đó. Còn chưa đứng vững, bất ngờ Hành Giả từ cửa trước chọc gậy một cái, quái vật đau bò thẳng ra cửa sau. Bát Giới chưa kịp phòng vệ, bị cái đuôi của nó quét qua một cái, không đứng nổi, ngã lán ra đất. Hành Giả nhìn hang trống không, thò gậy vào, rồi xuyên mình qua

đuổi theo. Bát Giới nghe tiếng gọi, tự thấy xấu hổ, nhịn đau, bò dậy, vung đinh ba bổ loạn. Hành Giả thấy vậy, cười bảo:

- Yêu quái đi rồi, đệ còn đánh gì nữa?

Bát Giới nói:

- Lão Trư ở đây đánh cỏ đuổi rắn đây chứ!

Hành Giả bảo:

- Chú cóc xảo quyệt! Đuổi mau đi!

Hai người đuổi qua khe suối, thấy yêu quái cuốn thành một đống, dựng đầu dậy, há to mồm, muốn nuốt Bát Giới. Bát Giới hoảng quá, lui về phía sau. Hành Giả lại xông lên, bị nó nuốt gọn. Bát Giới dấm ngực co chân, kêu gào:

- Sư huynh ơi! Thôi dỗi sư huynh rồi!

Hành Giả trong bụng yêu tinh, chống thiết bổng lên nói:

- Bát Giới chớ sầu bi, ta sẽ bảo nó bắc cầu cho đệ xem!

Yêu quái cong lưng như một cây cầu vồng. Bát Giới bảo:

- Tuy là giống cầu nhưng ai mà dám đi!

Hành Giả nói:

- Ta lại bảo nó làm thuyền cho mà xem nhé!

Rồi trong bụng yêu quái, dùng gậy chọc vào da nó. Da bụng phồng lên, đầu ngồng lên, chẳng khác gì một chiếc thuyền hàng.

Bát Giới bảo:

- Tuy là giống thuyền, nhưng chẳng có cột buồm, lái gió sao được!

Hành Giả nói:

- Đệ tránh ra, để ta bảo nó làm gió cho mà xem!

Rồi dùng gậy giã lên xương sống nó, ước chừng dài ra năm bảy thước, giống y cột buồm. Yêu quái nhịn đau liều mạng, chồm lên một phát, nhanh hơn cả gió, luồn lại đường cũ, xuống núi hơn hai mươi dặm thì ngã vật ra đất, cứng đờ, hỏn hển mà chết. Bát Giới đuổi theo, lại vung đinh ba bổ xuống. Hành Giả kêu chói lói:

- Chú ngọc! Nó chết rồi còn đập nó làm gì!

Bát Giới nói:

- Sư huynh, sư huynh không biết Lão Trư một đời thích đánh rắn chết à?

Bền thu bình khí, nắm đuôi rắn, kéo lê về.

Ở trang Đà La, ông lão Lý cùng mọi người thưa với Đường Tăng:

- Hai đồ đệ ấy của ngài, đã một đêm rồi không về, chắc là mất mạng rồi.

Tam Tạng nói:

- Không thể như vậy. Chúng ta hãy đi xem xem.

Chốc lát, đã thấy Hành Giả cùng Bát Giới lôi về một con mãng xà to, hỗn hển đi tới, mọi người ai nấy đều mừng.

Già trẻ gái trai đầy thôn trang, đều quý lạy:

- Ôi cha mẹ ôi! Đúng là con yêu tinh này hại người ở đây đây! May nhờ lão gia ra tay, chém quái trừ tà, cho chúng tôi được yên thân mà sống!

Nhà nhà đều cảm kích, ríu rít mời mọc. Thầy trò được lưu giữ qua năm bảy ngày, từ chối hết lời mới có thể lên đường. Các nhà thấy ân nhân không đòi tiền bạc thì đều biếu lương khô, quả trái rồi trống giong cờ mở tiễn đưa.

Suốt hành trình vui mừng hứng khởi, chẳng mấy chốc đã tới ngô phân thối núi Thất Tuyệt. Tam Tạng nghe chuyện xú uế, lại thấy đường sá nghẽn tắc, nói:

- Ngộ Không, thế này làm sao mà qua được?

Hành Giả bịt mũi bảo:

- Chỗ này lại khó đây!

Tam Tạng thấy Hành Giả nói khó thì mặt ứa lệ. Ông lão Lý và mọi người tiến lên thưa rằng:

- Lão gia đừng vội sốt ruột. Chúng tôi tiến tới đây là có chủ định cả rồi. Nhờ đồ đệ giỏi của lão gia hàng phục yêu quái, trừ

tai hoạ cho cả thôn trang, chúng tôi ai nấy thành tâm sẽ mở một lối đi riêng tử tế tiễn các vị đi.

Hành Giả cười:

- Ông lão này lời nói cũng khó nghe thế. Ông lúc đầu bảo núi này tám trăm dặm, các người lại không có binh thần như Đại Vũ, làm sao có thể bạt núi mở đường được. Nếu để sư phụ qua núi, cần tới các người trợ sức, các người cũng làm chẳng được đâu.

Tam Tạng xuống ngựa, nói:

- Ngô Không, sao lại lên mặt thế!

Hành Giả cười:

- Trước mắt, muốn qua núi cũng coi là khó. Nếu nói là muốn mở đường, cũng lại là khó. Vẫn phải đi qua ngõ cũ thôi. Chỉ sợ không có người nấu cơm.

Ông già Lý thừa:

- Trưởng lão đừng nói câu ấy thế! Bốn thầy trò các vị lưu lại bao lâu, chúng tôi xin cung dưỡng đầy đủ cả, nói gì không có người nấu cơm!

Hành Giả nói:

- Đã vậy, các vị hãy nấu cho hai thạch gạo làm cơm nắm, làm cả một ít thức bánh khô nữa. Để hoà thượng mồm dài của chúng tôi ăn no, biến thành chú lợn to, mở mang đường lối. Sư phụ tôi sẽ lên ngựa, chúng tôi bảo hộ hai bên mặc sức lên đường.

Bát Giới nghe vậy, bảo:

- Sư huynh, các người ai cũng muốn sạch sẽ, có sao độc sai Lão Trư làm việc ô uế?

Tam Tạng nói:

- Ngô Năng, đúng là con có tài mở mang đường lối, đưa ta qua núi thì công đầu là của con đó.

Bát Giới cười:

- Sư phụ ở trên soi xét, các vị thí chủ ở đây chứng giám, chớ có đùa đấy.

Lão Trư ta vốn có ba mươi sáu môn biến hoá. Nếu bảo là biến ra nhỏ xinh mỹ miều thì chịu là khó; chứ bảo biến ra cây, ra núi, ra tảng đá, ra gò đất, ra voi dữ, lợn rừng, trâu nước, lạc đà thì chấp hết. Nhưng thân biến càng to, dạ dày càng rộng. Cần phải ăn no mới làm được việc.

Mọi người đáp:

- Có gì đâu, có gì đâu! Chúng tôi mang theo lương khô, hoa quả, bánh trái đầy đủ đây. Định là để đưa tiền qua núi, nay hãy bày hết ra để ngài dùng cả. Đợi biến hoá rồi, khi ra tay, chúng tôi lại cho người quay về lấy thêm để tiền đưa.

Bát Giới hoan hỷ, cởi áo ngoài, vút đỉnh ba chín răng, bảo với mọi người:

- Xin chớ nói chơi, hãy xem Lão Trư làm vụ thối tha này!

Chú ngọc bất quyết, lắc mình một cái, quả nhiên trở thành một chú lợn to lớn. Thực là:

*Mỡ dài lông ngắn mỡ màng nhiều,
Từ nhỏ ăn mẫm thuốc núi đèo,
Mặt đen, mắt vành như nhật nguyệt,
Đầu tròn tai lớn tựa tàu tiêu.
Tu thành xương cứng ngang trời thọ,
Luyện đạt da dầy sánh thép keo.
Sùng sục mũi phì hơi mịt mịt,
Khò khò trong cổ tiếng vang kêu.
Bốn chân móng trắng cao ngàn thước,
Lông cứng thân dài trăm trượng kiêu
Từng thấy trên đời heo mỡ béo
Đến nay mới thấy vượn "sơn tiêu"
Đường Tăng cả bọn đều khen ngợi,
Khen mãi Thiên Bồng pháp lực cao.*

Tôn Hành Giả thấy Bát Giới biến hoá như vậy, lập tức bảo những người đưa tiền, mau đem các thức ăn xếp ra một đồng,

gọi Bát Giới dừng. Chú ngọc chả nề sống chín, một hơi nhồi nhét rồi lại lên đường.

Hành Giả bảo Sa Tăng cởi giày, gánh theo hành lý, mời sư phụ lên ngựa ngồi vững. Hành Giả cũng cởi giày, dọn dò mọi người:

- Nếu các vị có lòng, hãy sớm tiếp thức ăn cho sư đệ ta!

Đám kia bảy tám trăm người đưa tiễn, một nửa đều cười ngựa, phi như bay về thôn trang làm cơm; còn ba trăm người đi bộ, đứng dưới núi nhìn ngóng. Vốn là từ thôn trang tới núi có tới hơn ba mươi dặm; quay lại làm cơm lại thêm ba mươi dặm nữa, quay đi quay lại khá xa, thầy trò Đường Tăng đã đi được khá xa rồi. Mọi người không chịu bỏ, giục ngựa đi theo ngõ, suốt đêm mới tới, sáng sớm mới kịp. Họ gọi:

- Các vị đi lấy kinh ời, chậm với, chậm với! Chúng tôi mang cơm lại đây!

Trưởng lão nghe vậy, cảm tạ không ngớt rằng:

- Quả là người thiện tín.

Rồi gọi Bát Giới dừng lại, ăn thêm cơm quả cho phần chán. Chú ngọc dúi hai ngày, đang cơn đói mềm. Bao nhiêu người chỉ ăn hết bảy tám thạch gạo, chú ngọc bắt luận cơm gạo, bánh bột, gom cả lại nhồi nhét. Ăn một bữa no, lại xông lên mở đường. Tam Tạng cùng Hành Giả, Sa Tăng đáp tạ dân thôn, chia tay đi tiếp. Đúng là:

*Đà La dân xóm về nhà hết,
Bát Giới mở núi qua lối dài.
Tam Tạng tâm thành thần lực giúp
Ngộ Không pháp hiện quỷ bi ai.
Vùng Hồng ngàn thuở ngày nay sạch
Thất Tuyệt nơi xưa lối rộng dài
Sáu Dục nổi trần đều dứt sạch,
Bình an thanh thoả tới Liên đài.*

Chuyến này đi không biết còn xa bao nhiêu, còn gặp yêu quái gì, hãy chờ hồi sau phân giải.

HỐI THỨ SÁU MƯƠI TÁM

NƯỚC CHU TỬ, ĐƯỜNG TÀNG BÀN ĐỒI TRƯỚC
TÔN HÀNH GIẢ LÀM PHÉP LUYỆN THUỐC HAY.

*Thiện chính vạn duyên sâu,
Danh dự truyền vang bốn bộ châu.
Trí tuệ quang minh lên bến ấy,
Dập dồn mây trôi phía trời đầu.
Các Phật cùng mời nhau,
Mãi ở đài Dao muôn năm lâu
Làm tỉnh nhân gian mộng bướm bướm
Nhờn nhờ êm ả trần khí chả vương sầu.*

Thầy trò Tam Tạng, tẩy sạch ngộ ô uế, lên đường tiêu dao, quang âm thấm thoát, lại tới mùa hè. Chính là:

*Lựu biếc thênh gấm trải,
Sen non vằng xanh xoà
Hai bờ dương liễu lui chim én,
Tránh nắng người đi động quạt là.*

Đang rảo bước, chợt thấy một thành trì gần kề. Tam Tạng ghìm cương ngựa, gọi:

- Các đồ đệ, nhìn xem chốn kia là nơi nào?

Hành Giả nói:

- Sư phụ hoá ra không biết chữ, đã thế sao dám lĩnh chỉ của vua Đường ra đi chứ!

Tam Tạng nói:

- Ta từ nhỏ làm tăng, ngàn kinh muôn quyển đều thông, sao lại bảo ta không biết chữ?

Hành Giả nói:

- Đã biết chữ, thì trên là cờ màu vàng mơ ở đầu thành, đề rõ ba chữ to tướng, sao lại không nhận ra, còn phải hỏi nơi nào?

Tam Tạng quát:

- Con khỉ láo này! Lá cờ bị gió thổi bay loạn, dù có chữ cũng đọc làm sao được!

Hành Giả nói:

- Sao riêng Lão Tôn lại nhìn được?

Bát Giới, Sa Tăng bảo:

- Sư phụ, đừng nghe sư huynh dọa nạt. Nhìn xa thế này, thành trì còn chả rõ, huống hồ là chữ!

Hành Giả nói:

- Thế không phải ba chữ *Chu Tử Quốc* kia à?

Tam Tạng nói:

- Nước Chu Tử ắt là có ngôi vua ở miền tây, phải đổi quan văn thôi.

Hành Giả bảo:

- Không phải dặn dẫu!

Chẳng bao lâu, tới cửa thành thì xuống ngựa, qua cầu, vào ba tầng cửa, thực là một chốn kẻ chợ lộn lầy! Những là:

*Cửa lầu vôi vọi, tầng lớp sắp bày
Chung quanh nước chảy thông dòng,
Nam bắc núi cao đôi diện.
Sáu phố ba chợ hàng chất ngất.
Ngàn nhà muôn hộ rộn bán buôn.
Quả là chốn đô hội đế vương,
Tấp nập kinh thành lớn.*

*Đất lạ tàu bè tới,
Phương xa ngọc lụa về
Hình thế núi chạy mãi,
Cung tường gần mây xanh
Tam quan then khoá chặt,
Muôn thuở vui thắng bình.*

Thầy trò đi trên đường phố, thấy người qua lại xênh xang, áo mũ coi tề chỉnh, ngôn ngữ sáng tỏ, quả chẳng thua thế giới Đại Đường. Hai bên các hàng bán buôn nhìn thấy Bát Giới diện mạo xấu xí, Sa hoà thượng mặt đen thân cao, Tôn Hành Giả mặt lông trán hẹp, thì vút cả hàng hoá, tranh nhau lại xem. Tam Tạng đành gọi:

- Đừng có gây sự, cúi đầu mà đi!

Bát Giới xốc áo, cúi gục cái mõm dài vào trong lòng. Sa Tăng không dám ngẩng nhìn. Chỉ có Hành Giả nghiêng ngó khắp nơi, theo sát Đường Tăng. Có vài người hiểu biết, nhìn tí chút rồi đi. Còn những kẻ vô công rồi nghề và bọn trẻ con bướng bỉnh thì hò la cười nói, ném gạch bắn sỏi, trêu chọc Bát Giới. Đường Tăng lau mồ hôi, chỉ biết dậm dững có sinh sự, chú ngọc cũng chẳng dám ngẩng đầu.

Chẳng bao lâu, đi tới đầu đường thì thấy một dãy tường, trên có ba chữ *Quán Hội đồng*. Đường Tăng nói:

- Đồ đệ, chúng ta vào nha môn này nhé!

Hành Giả nói:

- Vào làm gì?

Đường Tăng nói:

- Hội Đồng quán là chốn hội đồng của thiên hạ, chúng ta nhờ vả cũng được. Vả nữa đến đây nghỉ đã. Đợi ta gặp thánh giá, đổi quan văn, rồi lại lên đường.

Bát Giới nghe vậy, bĩu mồm, khiến những người xem sợ quá ngã lăn tới mấy chục. Chú ngọc bước tới nói:

- Sư phụ nói phải đấy. Chúng ta hãy vào trong nấu mình đã, tránh cái người chim này lú lo mãi.

Rồi đi vào quán. Những kẻ hiếu kỳ mới dần dần tản đi.

Trong quán có hai vị đại sứ, một chánh một phó, đều đang có mặt tại sảnh kiểm tra nhân lực. Bỗng thấy Đường Tăng đi vào, ai nấy kinh ngạc, cùng hỏi:

- Là ai vậy? Là người nào vậy? Đi đâu thế?

Tam Tạng chấp tay thưa:

- Bần tăng phụng mệnh Đông Thổ Đại Đường sang Tây Thiên lấy kinh. Nay tới chỗ quý vị, không dám tự tiện, xin được đổi quan văn rồi mới lên đường, nhờ quý nha môn cho nghỉ tạm.

Hai vị sứ nghe nói, dẹp tả hữu ra ngoài, ai nấy chỉnh lại trang phục, bước xuống nghênh đón. Rồi sai quét dọn phòng khách, lại sai bày biện cơm chay thết đãi. Tam Tạng cảm tạ. Hai vị quan dẫn theo phu dịch rời khỏi sảnh. Bọn thủ hạ mời về phòng khách an nghỉ, Tam Tạng đi ngay. Hành Giả giận, nói:

- Cái đồ bị thịt này! Sao không để Lão Tôn ở chính sảnh?

Tam Tạng nói:

- Người ta ở đây không thuộc Đại Đường ta, lại không phải láng giềng với chúng ta, huống lại chưa có quan hệ ngoại giao, cho nên không tiếp đãi tốt lắm.

Hành Giả nói:

- Đã nói vậy, riêng Lão Tôn phải bắt họ tiếp đãi!

Đang nói thì viên quản sự đưa đồ thết đãi tới, gồm có một khay cơm trắng, một khay miến trắng, hai bó rau xanh, bốn miếng đậu phụ, hai miếng bánh nướng, một khay măng khô, một khay mộc nhĩ. Tam Tạng bảo đồ đệ nhận lấy, cảm tạ viên quản sự.

Viên quản sự nói:

- Ở phòng phía tây có bếp sạch sẽ, củi lửa tiện lợi, mời các vị tự làm cơm cho.

Tam Tạng nói:

- Tôi xin hỏi ngài một tiếng, Quốc vương có ở trên điện không?

Viên quan sự nói:

- Đức vạn tuế của chúng tôi đã lâu không lên triều, hôm nay nhân giờ hoàng đạo tốt lành, ngài đang cùng văn võ bá quan bàn chuyện treo bảng vàng. Nếu ngài muốn đổi quan văn, hãy nhân lúc này đi gấp lên thì mới kịp. Đến sáng mai là không thể được nữa đâu, không biết chờ đợi còn phải bao lâu nữa.

Tam Tạng nói:

- Ngô Không, các con ở lại chuẩn bị cơm chay, để ta mau đi đổi quan văn mới đi được.

Bát Giới vội vàng lấy cà sa và quan văn. Tam Tạng chính đốn y phục vào triều, một mực dặn dò đồ đệ nhất thiết không được ra ngoài sinh sự.

Nháy mắt đã tới trước lầu Ngũ Phượng. Bao nhiêu là điện gác nguy nga, lầu đài tráng lệ. Bước thẳng tới ngoài Đoan Môn, nhờ quan Tấu sự báo lên thiên đình, xin được đổi quan văn.

Quan Hoàng môn tới trước bệ ngọc râu rằng:

- Ngoài kia có một vị tăng khâm sai của Đông Thổ Đại Đường sang chùa Đại Lôi Âm bái Phật cầu kinh, muốn vào đổi văn điệp qua ải, đang chờ tuyên gọi.

Quốc vương nghe nói, vui mừng phán:

- Quả nhân bệnh đã lâu, chưa từng lên triều. Nay triều đình treo bảng chiêu tập thầy thuốc, là có ngay cao tăng tới!

Lập tức truyền cho vào. Tam Tạng làm lễ quỳ sụp. Quốc vương ban ngồi trên kim điện, sai Quang Lộc tự soạn tiệc chay. Tam Tạng tạ ân, dâng quan văn lên.

Quốc vương xem rồi, vô cùng mừng rỡ nói:

- Pháp sư này, Đại Đường của ngài đã mấy đời vua sáng, mấy lớp tôi hiền? Đến cả vua Đường, vì quá bệnh tật nên sai ngài vượt núi lội sông cầu kinh xa vậy sao?

Trưởng lão nhân câu hỏi, cúi mình chấp tay thưa:

- Bản tăng ở chốn:

*Tam Hoàng trị thế, Ngũ Đế kinh luân
Nghieu Thuấn cai quản, Thang Vũ yên dân.
Thành Chu con cháu, càn khôn chia phần
Ý mạnh nạt yếu, cát cứ biên cương.
Sau thành mười hai, vũ trụ ổn dần.
Vi không xe ngựa, muốn thôn tính lẫn
Bảy hùng tranh thắng, sáu nước theo Tần.
Trời sinh Lỗ, Bái, thấy đều bất nhân.
Giang sơn thuộc Hán, đặt phép vâng tuân.
Hán về Tư Mã, Tấn lại xoay vần.
Nam Bắc mười hai, Tống Tề Lương Trần,
Các tổ nối tiếp, Đại Tuỳ nổi chân.
Hưởng lạc vô đạo, lầm than muôn dân.
Vua ta họ Lý, quốc hiệu Đường quân,
Cao Tổ dựng nghiệp, nay là Thế Dân.
Sáng trong bể lặng, đức lớn khoan nhân.
Nhân khi Trường An thành bắc,
Có con thuỷ quái long thần,
Mưa lành giảm bớt,
Đáng phải bỏ thân.
Nửa đêm gửi mộng, xin Vương cứu nần
Vương ban sắc chuẩn, sớm gọi hiền thần
Khoản dải trên điện, bàn cờ quan dân
Thời khi chính ngộ, hiền thần nằm mộng chém long thần.*

Quốc vương nghe vậy, chợt thở dài rên rĩ, hỏi:

- Pháp sư à, vị hiền thần ấy từ nước nào đến?

Tam Tạng đáp:

- Là vị Thừa tướng đương triều chúng tôi, họ Ngụy tên Trưng. Vị ấy hiểu thiên văn, thông địa lý, rành âm dương, là bậc đại phò tá an bang lập quốc.

Nhân vị ấy nằm mộng chém Long vương sông Kinh, nên Long vương ở đó kiện xuống âm ty, nói là vua tôi hứa cứu mà lại giết, vì vậy vua tôi lập tức bị bệnh, dần dần trở nặng. Ngụy Trưng bèn viết một phong thư để vua tôi mang xuống âm ty, gửi cho Phán quan Thôi Cốc ở thành Phong Đô. Lát sau, vua Đường qua đời, đến ba ngày sau mới được hồi sinh. Nhờ có Ngụy Trưng, cảm hoá được Thôi Phán-quan sửa văn thư, tặng cho vua tôi hai mươi năm thọ nữa. Nay muốn mở đại hội thuỷ bộ, nên sai bần tăng lặn lội đường xa, thăm thú các nước, bái Phật tổ, cầu kinh Tam Tạng Đại thừa, siêu độ nghiệp khổ, thăng lên tịnh độ.

Quốc vương lại than thở:

- Đúng là Thiên triều Đại quốc, vua sáng tôi hiền. Còn quả nhân bệnh đã lâu ngày, chẳng hề có một bề tôi nào cứu giúp.

Trưởng lão nghe vậy, liếc nhìn trộm xem, thấy Hoàng đế này mặt vàng xanh xao, hình thể võ vàng. Trưởng lão đang định hỏi thì quan Quang Lộc tự mời Đường Tăng dùng cơm chay. Vua truyền chỉ:

- Tại điện Phi Hương, hãy bày cả cơm của ta để ta cùng dự với pháp sư.

Tam Tạng tạ ân.

Lại nói, Hành Giả tại Hội Đồng quán, bảo Sa Tăng sắp bày cơm, trà và làm sẵn rau dưa. Sa Tăng nói:

- Trà với cơm dễ nấu, nhưng rau dưa không dễ làm đâu.

Hành Giả hỏi:

- Tại sao?

Sa Tăng nói:

- Dầu, muối, tương, dấm đều không có.

Hành Giả nói:

- Ta ở đây chỉ có vài hào tiền, để sai Bát Giới ra phố mua.

Chú ngọc chối:

- Tôi chẳng dám đi đâu. Mặt mũi xấu xí, sợ rước hoạ vào, sự phụ lại trách.

Hành Giả nói:

- Cứ mua bán sòng phẳng, không điêu ngoa, không cướp giật, có hoạ vào đâu được!

Bát Giới nói:

- Huynh không thấy cái bọn gây sự ngoài phố sao? Mới ló cái mõm ra đã khiến chực người sợ ngã lăn quay; nếu mò ra tận chợ đông đúc, còn chưa biết bao nhiêu người chết nữa!

Hành Giả nói:

- Chú chỉ biết chợ búa đông đúc, chứ đã nhìn thấy ở chợ bán hàng hoá gì đâu!

Bát Giới bảo:

- Sư phụ cứ dặn phải cúi đầu, chớ gặp hoạ, chứ có nhìn thấy gì bao giờ.

Hành Giả nói:

- Quán rượu, tiệm gạo, phường dạy với tơ lụa tạp hoá chưa cần nói đã vô kể. Lại bao nhiêu là phòng trà, tiệm bánh, hàng mỹ, bánh bao, tiệm cơm với vô số món ngon, ta sẽ đi mua mời các chú ăn, thế nào?

Chú ngốc nghe vậy, nước miếng ròng ròng, nuốt khan ừng ực, nhảy dựng dậy la lên:

- Đại huynh à, để đệ cùng đi. Chuyến này làm phiền huynh, chuyến sau kiếm được tiền sẽ mời đáp lại.

Hành Giả cười thầm, bảo:

- Sa Tăng à, chuẩn bị nấu cơm, để chúng ta đi mua gia vị nhé!

Sa Tăng cũng biết là trêu chú ngốc, nên thuận miệng đáp:

- Các huynh đi đi, mua nhiều vào nhé, ăn no nữa nhé!

Chú ngốc vỗ ngay cái bát, đi theo Hành Giả ra cửa. Có hai vị quan nhân hỏi:

- Trưởng lão đi đâu thế?

Hành Giả đáp:

- Mua gia vị!

Mấy người kia bảo:

- Theo phố này về hướng tây, rẽ ở góc lầu trống, tới tiệm tạp hoá họ Trịnh, ngài muốn mua bao nhiêu cũng có đủ.

Hai anh em dắt tay nhau, đi thẳng về phía tây phố. Hành Giả đi qua mấy chỗ phòng trà, mấy nhà bán cơm, không mua, không ăn gì. Bát Giới gọi:

- Sư huynh à, mua một ít ở đây mà dùng!

Hành Giả vốn đùa Bát Giới thôi, đâu có muốn mua, bảo:

- Chú này, chẳng sành sỏi gì cả, cứ đi đi, đến hàng to hãy mua.

Hai người qua lại, làm cho bao nhiêu người theo sau chen chúc nhìn ngó. Thoắt cái đã tới lầu trống, thấy bên dưới đông nghẹt người huyên náo, xô xô đẩy đẩy, chật cứng trên phố.

Bát Giới nói:

- Sư huynh, đệ không đi đâu. Ở đó người như nêm cối, chỉ sợ lại bắt hoà thượng. Nhỡ mà người ta sinh nghi, bắt đi thì sao?

Hành Giả bảo:

- Nói nhảm nào! Hoà thượng không phạm pháp, bắt làm gì? Chúng ta cứ đi qua, đến tiệm họ Trịnh mua ít gia vị.

Bát Giới chối:

- Thôi, thôi, thôi! Đệ không rước vạ đâu. Chen vào đám đông thế kia, vấy tai vài cái, làm họ sợ bò lăn bò càng, chết mất người nào, đệ lại phải đền mạng à?

Hành Giả nói:

- Đã vậy, chú hãy đứng tại chân tường này, đợi ta đi mua rồi quay lại, sẽ mua bánh chay cho mà ăn.

Chú ngóc đầu bát cho Hành Giả, dúm mõm vào chân tường, giấu mặt, không động dấy.

Hành Giả tới bên lầu, quả nhiên đông nghẹt. Chen vào dò la, thì ra có bảng vàng treo dưới lầu, ai cũng muốn xem. Hành Giả nhích lại gần, mở mắt lửa người vàng, nhìn kỹ, trên bảng đề rằng:

Trẫm là Quốc vương nước Chu Tử ở châu Tây Ngưu Hạ. Từ khi lập nghiệp tới nay, bốn phương ổn định, trăm họ yên lành. Nhân gần đây việc nước chẳng hay, trăm kha mắc bệnh, trải bao ngày mà không giảm. Thái Y viện nước ta, nhiều dịp dâng phương hay, mà chưa thể chữa nổi. Nay yết bảng văn, kêu gọi hiền sĩ thiên hạ. Không nề bắc qua đông lại, Trung Hoa ngoại quốc, nếu có thuốc hay, mời lên điện ngọc, trị giúp bệnh ta. Bệnh có chút lui, nguyên đem xã tắc chia hai, quyết không hứa hão. Nay treo bảng khắp, hãy tới mà xem.

Xem hết, lòng đầy hoan hỉ tự nhủ:

- Người xưa bảo: *Ra tay có ba phần lợi lộc*. Biết sớm thì chẳng ở lì trong quán làm gì. Đã vậy chẳng cần mua gia vị nữa, hãy chậm việc lấy kinh lại một ngày, để Lão Tôn làm thầy thuốc cái chơi.

Đại Thánh khom lưng, vút bát, bốc một nhúm đất, hướng về quán rượu, niệm chú, vận phép ẩn thân, nhẹ nhàng bước lên bóc tờ cáo văn dán bảng. Lại hướng về đám Đông Thổ hơi tiên khí, trận gió cuốn vòng. Rồi Hành Giả quay mình, bước về chỗ Bát Giới đợi. Chú ngọc vẫn dúi mõm vào chân tường, hoá ra là ngủ. Hành Giả không làm chú ngọc giật mình, rút tờ cáo văn, nhẹ nhẹ tuồn vào lòng, rồi sải bước đi trước về Hội Đồng quán.

Lại nói, người chen nhau dưới lầu, thấy gió nổi lên, ai nấy che đầu nhắm mắt. Gió vụt qua rồi, không thấy cáo văn trên bảng vàng đâu nữa, người người đều sợ hãi. Bảng văn này vốn là do mười hai thái giám, mười hai hiệu úy, sáng sớm mang ra yết. Mới treo chưa đầy nửa ngày, đã bị gió cuốn đi, nên cuống quýt bỏ đi tìm. Bỗng phát hiện Bát Giới có giấu một tờ giấy ở trong lòng, mọi người xô lại hỏi:

- Người gõ bảng văn làm gì?

Chú ngọc ngẩng phất lên, quấy mồm một cái, làm mấy viên hiệu uỷ sợ quá, chung chung chiêng chiêng, ngã lăn ra đất. Chú ngọc bèn quay mình bỏ chạy, bị mấy người to gan chặn lại hỏi:

- Người gõ bảng văn chiêu tập thầy lang mà không chịu tiến triều trị bệnh cho vua ta, lại chạy đi đâu hả?

Chú ngọc hốt hải:

- Có con các người gõ cáo văn thì có! Cháu các người biết chữa bệnh thì có!

Hiệu uỷ nói:

- Người giấu cái gì trong lòng thế?

Chú ngọc cúi nhìn, đúng là tờ giấy có chữ, mở ra nhìn, bèn nghiêng răng mắng:

- Con khỉ này hại chết ta rồi!

Lập tức học một tiếng, xé tan tờ giấy, bị ngay mọi người ngăn lại:

- Người đáng chết! Đây là cáo văn Quốc vương ta ban ra, ai dám xé nào! Người đã giấu vào lòng, ắt phải có tay nghề trị bệnh, hãy đi cùng ta mau!

Bát Giới quát:

- Các người không hiểu biết gì cả! Bảng văn này không phải do ta gõ xuống, mà là do sư huynh của ta là Tôn Ngộ Không làm đấy. Huynh ấy lén nhét vào lòng ta đấy. Để ta và các người đi tìm huynh ấy.

Mọi người nói:

- Nói lung tung cái gì! Săn chuông không gõ lại gõ chuông chưa dứt. Người đã gõ bảng văn lại bảo chúng ta tìm ai? Cứ dẫn đi gặp Quốc vương!

Đám người này không kể đen trắng, lôi chú ngọc xênh xệch. Chú ngọc chống chân trụ lại, chẳng khác gì cây mọc, đến mười người kéo cũng chẳng lay động được. Bát Giới nói:

- Các người chả biết cao thấp gì cả! Hãy kéo lần nữa đi, kéo thế nào mà tính gốc của ta nổi lên thì chỗ có trách đấy!

Không lâu sau, đã ồn ã cả phố, người người vây đông nghẹt quanh chủ gốc.

Trong đó có hai vị thái giám già, họ bảo:

- Ngài đây tướng mạo hiểm có, giọng nói chẳng giống ai, là người từ đâu tới mà cương cường đến vậy?

Bát Giới nói:

- Chúng ta từ Đông Thổ, được sai sang Tây thiên lấy kinh. Sư phụ ta là Pháp sư Ngự đệ của vua Đường, vừa mới vào triều đổi văn điệp quá quan. Ta và sư huynh tới đây mua gia vị, thấy dưới lầu nhiều người nên không dám đi; sư huynh bảo ta đứng đây đợi. Huynh ấy vốn đã nhìn thấy bảng văn, bèn làm một cơn gió gờ ra, ngậm nhét vào lòng ta rồi đi trước.

Vị thái giám kia bảo:

- Lúc trước ta gặp một vị hoà thượng phốp pháp mặt trắng, đi thẳng vào cửa triều, có phải là sư phụ của ngài?

Bát Giới nói:

- Đúng đấy, đúng đấy!

Thái giám nói:

- Sư huynh của ngài đi đâu rồi?

Bát Giới nói:

- Chúng ta có bốn người. Sư phụ đi đổi quan văn, ba chúng ta cùng ngựa, hành lý ở lại Hội đồng quán. Sư huynh đưa ta, rồi về công quán trước.

Thái giám bảo:

- Hiệu ầy, đừng kéo nữa. Chúng ta cùng tới quán là sẽ rõ ngay.

Bát Giới nói:

- Hai loại đàn bà như người biết làm sao được.

Các hiệu ầy nói:

- Hoà thượng này chẳng biết giá trị gì cả. Sao lại dám gọi công công là đàn bà?

Bát Giới cười:

- Rõ dơ! Người trái lại âm dương thế à! Hai bà ấy không gọi là bà thì thôi, lại gọi là công công!

Mọi người nói:

- Đừng có múa mồm! Mau đi tìm sư huynh của người!

Trên phố, mọi người huyên náo cùng kéo tới công quán. Bát Giới bảo:

- Các vị dừng lại! Sư huynh ta không đùa các người như ta đâu. Huynh ấy là bậc cương cường bậc trực. Các người thấy đấy, phải làm đại lễ, gọi là *Tôn lão gia* thì sư huynh mới cho vào. Không thế, sư huynh sẽ trở mặt, là việc này không thành đâu.

Các thái giám, hiệu úy đều nói:

- Sư huynh của ngài nếu quả có tay nghề cứu quốc vương ta, thì ngài ấy sẽ có nửa giang sơn, chúng ta nên cùng vái lạy.

Những kẻ vô công rồi nghề ồn ào ngoài cửa. Bát Giới dẫn thái giám, hiệu úy đi thẳng vào quán. Đã nghe thấy Hành Giả và Sa Tăng đang cười nói về chuyện gỡ băng văn ngoài phố. Bát Giới sấn vào cắt ngang, hét toáng:

- Người có ra người không vậy! Lừa ta đi chợ mua các thứ cho ta ăn, hoá ra là suông cả. Lại làm gió xoáy, gỡ băng văn, ngấm nhét vào lòng ta để ta phải liên lụy. Thế mà là sư huynh à?

Hành Giả cười:

- Chú ngọc chắc là lạc đường rẽ sang hướng khác. Ta đi qua lâu trống, mua xong gia vị, vội quay về tìm không thấy người nên ta đi trước. Ta gỡ băng văn ở đâu?

Bát Giới nói:

- Quan viên canh băng văn đang chờ ở ngoài kia kia!

Nói chưa dứt, đã thấy mấy vị thái giám, hiệu úy bước vào làm lễ:

- Tôn Lão gia, hôm nay quốc vương chúng tôi có duyên, được trời khiến lão gia giáng lâm, ắt là sẽ ra tay rộng mở kinh luân, ban cho thuốc quý, trị bệnh cho quốc vương thì giang sơn sẽ có phần, xã tắc chia đều hưởng thụ.

Hành Giả nghe vậy, nghiêm mặt, cầm bảng văn từ tay Bát Giới, nói rằng:

- Các người chắc là quan coi bảng văn?

Thái giám khẩu đầu thưa:

- Nô tỳ là nội thân tỳ lệ giám. Mấy vị này là hiệu úy áo gấm.

Hành Giả nói:

- Bảng văn cầu thầy thuốc này là do ta gỡ xuống đấy, cho nên khiến sư đệ ta dẫn kiến. Chủ các người có bệnh, có câu rằng: "Thuốc không dễ bán, bệnh chẳng quấy thầy". Hãy đi bảo quốc vương đích thân tới rước ta. Ta có phép tay động tới, bệnh tiêu trừ.

Thái giám nghe vậy, thấy đều kinh hãi. Hiệu úy nói:

- Miệng nói đại ngôn, ắt có tầm cỡ. Chúng ta một nửa ở đây mời rước, một nửa vào triều bẩm tấu.

Bèn chia bốn thái giám, sáu hiệu úy, không đợi cho gọi, đi thẳng vào triều, tâu trước thêm:

- Kính mừng chúa công thiên tuế.

Quốc vương đang cùng Tam Tạng cơm nước xong xuôi, chuyện trò thanh nhả, bỗng nghe bẩm tấu, hỏi:

- Mừng gì vậy?

Thái giám tâu:

- Bọn nô tỳ sớm rước bảng văn cầu lương y, dán dưới lầu trống, có một vị thánh tăng là Tôn trưởng lão từ Đông Thổ Đại Đường tới gỡ bảng văn, hiện đang ở tại quán Hội đồng, đòi Quốc vương đích thân đi mời, vị ấy có công lực động tay vào là khỏi bệnh. Vậy nên chúng nô tỳ to gan bẩm báo.

Quốc vương nghe báo, hoan hỷ quá hỏi ngay Đường Tăng:

- Pháp sư có mấy vị cao đồ?

Tam Tạng chấp tay, đáp:

- Bản tăng có ba đồ đệ ngốc.

Quốc vương hỏi:

- Vị cao đồ nào giỏi thuốc? .

Tam Tạng nói:

- Thực không nói dấu bệ hạ, đồ đệ của bản tăng tính tình sơn dã, chỉ biết mang vác, cuỗi ngựa, vượt suối băng khe, dắt bản tăng trèo núi lên non, qua nơi hiểm trở. Bọn họ cũng có thể hàng yêu phục quái, bắt hổ hàng rồng, chứ chả biết chút nào thuốc men cả.

Quốc vương nói:

- Pháp sư hà tất khiêm nhường quá thế! Trẫm nay đang đăng điện may gặp pháp sư vào triều, thực là duyên trời dó. Cao đồ nếu không biết thuốc, sao dám gõ bảng văn của bản vương, đòi quả nhân đích thân đến rước? Chắc chắn là bạc lương y nhất nước rồi.

Bèn sai:

- Các quan văn võ, quả nhân thân hư lực mỏi, không dám đi kiệu. Các khanh hãy thay quả nhân, triều bái đông đủ ngoài quán, hết lòng mời Tôn trưởng lão đến xem bệnh cho trẫm. Các khanh gặp vị ấy, không được khinh mạn chút nào, hãy tôn vị ấy là *Thần tăng Tôn trưởng lão*, hãy đem lễ quân thần tương kiến nhé!

Chúng thần tuân chỉ, cùng thái giám, hiệu úy canh bằng văn đi thẳng tới quán Hội đồng, chia ban tham kiến. Khiến cho Bát Giới nấp vào phòng bên, Sa Tăng trốn xuống vách đất. Còn Đại Thánh ngồi im lặng chính giữa. Bát Giới ngấm ngấm rửa sỉ:

- Con khỉ này chết tươi rồi! Bao nhiêu quan viên lễ bái như vậy, đã không đáp lại, cũng không đứng lên nữa.

Chốc lát, lễ bái xong, các quan chia ban tâu bày:

- Xin dâng tấu tới Thần tăng Tôn trưởng lão. Chúng thần gồm

đầy đủ các bề tôi của Quốc vương nước Chu Tử, nay vâng thánh chỉ, kính dâng lễ mọn mời thần tăng nhập triều thăm bệnh.

Hành Giả khi ấy mới đứng dậy, bảo:

- Quốc vương của các người sao không tới?

Chúng thần thưa:

- Vua chúng thần thân hư lực mỏi, không dám đi kiệu, sai chúng thần thay lễ quân vương, rước mời thần tăng.

Hành Giả nói:

- Đã như vậy, mời chư vị đi trước, ta sẽ theo tới.

Chúng thần theo phẩm trật bước đi. Hành Giả chỉnh tề y phục rồi cất bước.

Bát Giới nói:

- Sư huynh, đừng có nhờ chúng đệ đấy!

Hành Giả nói:

- Ta không nhờ, chỉ cần hai đệ gom thuốc cho ta.

Sa Tăng nói:

- Gom thuốc gì?

Hành Giả nói:

- Cứ có người mang thuốc tới cho ta thì theo số mà gom lại, đợi ta về sẽ dùng.

Hai người vâng lời.

Hành Giả lập tức cùng các quan đi ngay. Chúng thần đi trước, tấu báo Quốc vương, cuốn cao rèm châu, lộ mắt rồng mặt phượng. Quốc vương buông lời, hỏi:

- Vị nào là Thần tăng Tôn trưởng lão?

Hành Giả tiến lên một bước, nghiêm giọng:

- Chính Lão Tôn đây!

Quốc vương nghe âm thanh dữ dội, lại thấy tướng mạo nhon hoắt, thì run cầm cập, ngã lăn ra long sàng. Làm hoảng hốt cả nữ quan, thái giám, vội diu ngay vào trong cung.

Quốc vương kêu:

- Quả nhân sợ chết đi được!

Các quan oán giận Hành Giả mắng:

- Hoà thượng này sao thô lỗ nhà quê thế! Sao còn dám gõ bảng vắn!

Hành Giả nghe vậy, cười bảo:

- Chư vị chớ trách ta. Nếu giống như người thường thì bệnh của Quốc vương có ngàn năm nữa cũng chẳng khỏi.

Chúng thần nói:

- Đời người có được bao nhiêu tuổi thọ? Dù có ngàn năm thì có gì không tốt đâu?

Hành Giả nói:

- Hôm nay là vua ốm, chết đi là quý ốm, sang kiếp khác cũng vẫn là người bệnh thì ngàn năm nữa có khỏi được không?

Chúng thần giận dữ:

- Hoà thượng này, quả là vô lễ quá! Sao dám nói toàn lời hồ đồ vậy?

Hành Giả cười:

- Không có hồ đồ đâu! Các người hãy nghe ta nói đây:

*Nghề y lý lẽ rất vi huyền,
Cốt yếu trong tâm có chuyển vần,
"Vọng vắn vẩn thiết" bốn việc ấy,
Thiếu một thì chữa chẳng chu toàn.
Thứ nhất, Vọng: xem thần khí sắc,
Mịn, khô, gầy, béo thức ngủ đêm,
Thứ hai, Vắn: nghe tiếng trong đục
Nghe lời đúng đắn với cuồng ngôn.
Thứ ba, Vẩn: bệnh bao ngày nhĩ,
Ăn uống, đại tiểu tiện thường xuyên,
Bốn mới Thiết mạch xem kinh lạc,*

*Phù, trầm, hiểu lý tìm căn nguyên.
Ta chẳng vọng văn cùng vấn thiết,
Kiếp này chớ hòng được bình yên.*

Trong hai ban văn võ, có quan Thái Y viện, nghe thấy lời ấy, bèn ca ngợi với các quan:

- Hoà thượng này nói cũng có lý đấy. Dù có là thần tiên xem bệnh, cũng cần vọng, văn, vấn, thiết, kính cần phối hợp công pháp thần thánh xảo diệu.

Các quan y lời. Quan hầu cận tâu vào với Hoàng thượng:

- Trưởng lão cần dùng phương pháp vọng, văn, vấn, thiết thì mới biết bệnh cho thuốc.

Quốc vương chết giấc trên long sàng, gọi rên rì:

- Bảo thôi đi! Quả nhân nhìn không nổi cái mặt ấy đâu!

Hành Giả nói:

- Nếu không nhìn nổi cái mặt ấy, thì ta sẽ "treo dây chần mạch".

Các quan mừng thầm:

- Treo dây chần mạch, chúng ta mới nghe, chưa từng nhìn thấy. Hãy tâu lại đi.

Quan hầu cận lại tâu vào.

Quốc vương nghĩ bụng:

- Quả nhân ốm đã ba năm, chưa từng thử việc này, hãy cho vị ấy vào.

Hành Giả lập tức lên bảo điện. Đường Tăng ra mắng:

- Cái con khỉ này, hại ta rồi!

Hành Giả cười:

- Sư phụ hay nhỉ, thầy trò ta vẻ vang thế này, sao lại bảo hại thầy!

Tam Tạng quát:

- Người theo ta mấy năm, có thấy người bốc thuốc cho ai

bao giờ? Vị thuốc người còn chả biết, sách y cũng chả đọc, sao to gan chuốc lấy đại hoạ?

Hành Giả cười:

- Sư phụ chẳng hiểu gì cả. Lão Tôn có vài phương thuốc lá, trị được bệnh nặng, sư phụ sợ gì! Đừng hấp tấp, đừng hấp tấp! Hãy xem Lão Tôn thăm mạch cho quốc vương đã!

Trưởng lão cầu nhàu:

- Người đã xem qua *Tổ vấn*, *Nạn kinh*, *Bản thảo*, *Mạch quyết* xem chương cú thể nào, chú giải ra sao; lại còn nói những nói quây, biết cái gì là treo dây bắt mạch?

Hành Giả cười:

- Lão Tôn có dây kim tuyến trong mình, sư phụ chưa hề thấy đâu.

Bèn xuôi tay xuống, rút từ đuôi ra ba sợi lông tơ xoe một cái, hô "Biến!", bèn biến ra ba sợi tơ, mỗi sợi dài hai trượng bốn thước, thổi hai mươi tư hơi, nắm vào tay, bảo Đường Tăng:

- Dây chẳng phải là kim tuyến của Lão Tôn sao?

Quan hầu cận đứng bên cạnh nói:

- Trưởng lão đừng nói nữa, hãy vào cung chẩn mạch đi!

Hành Giả từ biệt Đường Tăng, vào nội cung. Đúng là:

Tâm có phương hay tài trị nước,

Trong đây bí quyết giúp trường sinh.

Rốt cuộc chuyến này đi thăm bệnh thế nào, dùng thuốc gì. Muốn biết đầu mối ra sao, hãy chờ hồi sau phân giải.

CHƯƠNG THỨ SÁU MƯƠI CHÍN

ĐẠI THÁNH ĐÊM KHUYA LUYỆN VỊ THUỐC, QUÂN VƯƠNG GIỮ TIỆC KẾ YÊU TÀ.

Tôn Đại Thánh cùng quan hầu cận vào nội cung, đến trước tẩm cung đứng chờ. Hành Giả trao ba sợi kim tuyến cho hoạn quan mang vào, dặn dò:

- Bảo hậu phi trong cung hoặc thái giám hầu cận, trước tiên trên cánh tay trái của Hoàng thượng, cứ theo ba bộ quan, xích, thốn mà buộc ba sợi kim tuyến vào đó, rồi xuyên ba đầu dây kia qua khe cửa sổ cho ta.

Hoạn quan y lời, mời Quốc vương ngồi dậy trên long sàng theo ba bộ quan, xích, thốn mà dùng ba đầu dây vàng buộc vào, còn ba đầu kia luồn qua cửa sổ.

Hành Giả nắm đầu dây, dùng ngón cái tay phải gác lên ngón trỏ, thăm thốn mạch; rồi dùng ngón giữa ấn lên ngón cái, thăm quan mạch; lại đem ngón cái gác lên ngón áp út, thăm xích mạch. Rồi điều chuyển theo hô hấp bản thân, phân định bốn khí, năm úc, bảy biểu, tám lý, chín hậu, trầm trong phù, phù trong trầm, phân rõ đầu mối hư thực. Lại bảo cởi dây ở tay trái ra, cứ y như trước mà buộc sang tay phải. Hành Giả dùng ngón tay trái, xem từ đầu tới cuối, rồi rung mình một cái, thu dây kim tuyến vào mình. Hành Giả nghiêm giọng nói to:

- Tay trái của bệ hạ thốn mạch mạnh mà gấp, quan mạch trệ mà khoan, xích mạch trống mà trầm. Tay phải thốn mạch

phù mà hoạt, quan mạch chậm mà kết, xích mạch gấp mà nhọc. Phàm tay trái mà thốn cường lại gấp thì trung hư tâm đau; quan trệ lại khoan thì mô hôi đổ, cơ bắp tê; xích trống mà trầm thì tiểu tiện đỏ, đại tiện ra máu. Tay phải thốn mạch phù mà hoạt thì nội kết kinh bế; quan chậm mà kết thì ăn uống không tiêu; xích gấp mà nhọc thì phần mãn hư hàn cùng đấy. Chẩn đoán dạng này là chứng kinh sợ lo âu, gọi là *hai chim lạc đàn*.

Quốc vương ở trong trường nghe vậy, hoan hỉ trong lòng, liền phần chẩn tinh thần, cao giọng mà phán:

- Nói rõ ràng lắm! Nói rõ ràng lắm! Đúng là bệnh đấy! Mời ra ngoài mang thuốc lại đây!

Đại Thánh thông thả ra ngoài. Đã có thái giám đứng bên nghe hóng, chạy ra trước báo cho chúng thần. Chốc lát sau, Hành Giả bước ra, Đường Tăng hỏi ngay thế nào rồi. Hành Giả đáp:

- Chẩn mạch rồi, bây giờ theo bệnh mà chế thuốc.

Các quan xúm vào hỏi:

- Thưa Thần tăng trưởng lão, mới rồi được nghe chúng bệnh *hai chim lạc đàn* là sao ạ?

Hành Giả cười:

- Chim có trống mái, vốn phải cùng cất cánh, bỗng nhiên bị gió dữ mưa cuồng làm cho tan tác, trống mái không thể gặp nhau, con trống nhớ con mái, con mái nhớ con trống, đó chẳng phải là *hai chim lạc đàn* sao!

Các quan nghe rồi, nhất tể hô ran:

- Thực là thần tăng! Thực là thần y!

Tiếng ca ngợi mãi không dứt. Lại có quan Thái y hỏi:

- Bệnh đã lộ ra, nhưng không biết dùng thuốc gì để trị?

Hành Giả đáp:

- Không cứ phải kê đơn thành bài, cứ có thuốc là được.

Thái y quan nói:

- Kinh có câu: "Thuốc gồm tám trăm linh tám vị; người có bốn trăm linh bốn bệnh". Bệnh không dồn cả vào một thân người, đâu có lẽ dùng mọi vị thuốc được! Thế nào là "có thuốc là được?"

Hành Giả nói:

- Người xưa có câu: "Thuốc không nệ bài, tùy nghi mà dùng". Cho nên nay cần mọi thứ thuốc, tùy nghi mà gia giảm.

Quan Thái y không nói được gì nữa. Bèn đi ra ngoài triều môn, sai người của bản nha đang trực ở đó, đi khắp các hiệu thuốc trong thành, lấy mỗi vị thuốc ba cân cung cấp cho Hành Giả. Hành Giả nói:

- Nơi này không phải chốn chế thuốc, hãy đem số thuốc này và các dụng cụ luyện thuốc chuyển về quán Hội đồng, giao cho hai sư đệ của ta thu nhận.

Y quan vâng lời, nhất nhất làm theo.

Hành Giả lên điện rước sư phụ cùng về quán chế thuốc. Trưởng lão đang đứng lên, chợt có chỉ truyền từ trong cung, mời pháp sư lưu lại, nghỉ trong điện Văn Hoa, đợi sáng hôm sau phục thuốc rồi, bệnh thuyên giảm xin đáp tạ, đổi quan văn và tiền lên đường. Tam Tạng kinh hãi nói:

- Đồ đệ ơi, đây là ý giữ ta làm con tin đây. Nếu trị bệnh hay thì hoan hỷ tống tiễn, trị bệnh dở là mạng ta thôi rồi đó. Con hãy cẩn thận giữ lòng, tỉnh tưởng thành tâm chế thuốc nhé!

Hành Giả cười:

- Sư phụ yên tâm ở đây hưởng thụ. Lão Tôn tự có thuật chữa cho vua mà.

Đại Thánh từ biệt sư phụ cùng các quan đi thẳng về quán. Bát Giới cười cợt ra đón:

- Sư huynh ơi! Đệ biết rồi.

Hành Giả nói:

- Chú biết gì?

- Biết việc huynh lấy kinh chẳng thành quả, muốn kiếm kế

sinh nhai mà không có vốn, nay thấy chốn này sung túc, bèn bày cách định mở hiệu thuốc chứ gì!

Hành Giả quát:

- Dừng nói nhảm! Chữa bệnh cho tử tế, được cất bước ra đi là tốt rồi, mở hiệu thuốc cái gì?

Bát Giới nói:

- Không như thế thì tám trăm linh tám vị thuốc này, mỗi vị ba cân, cả thảy hai nghìn bốn trăm hai tư cân, chỉ chữa cho một người sao cần nhiều thế? Biết bao nhiêu năm mới dùng cho hết được?

Hành Giả nói:

- Chỗ đó dùng hết bao nhiêu? Quan thái y viện toàn một lũ ngu xuẩn cho nên lấy nhiều như thế để bọn chúng không bắt chước được, không biết ta dùng những vị nào, khiến chúng khó mà nhận ra phương thuốc thần diệu của ta.

Đang nói thì hai vị sứ quan quỳ ngay trước mặt thưa:

- Mời thần tăng dùng bữa chay buổi tối.

Hành Giả nói:

- Lúc sớm tiếp ta kiểu khác, bây giờ lại quỳ như thế là sao?

Sứ quan dập đầu thưa:

- Khi ngài mới tới, hạ quan có mắt như mù, không nhận ra tôn nhan. Nay biết ngài rộng ban thuốc hay, trị bệnh cho vua chúng tôi; nếu vua chúng tôi bệnh đỡ, giang sơn sẽ có phần ngài, chúng tôi đều là tôi con, đáng phải theo lễ vái lạy.

Hành Giả nghe nói, hân hoan ngồi lên cao. Bát Giới, Sa Tăng ngồi ở hai bên. Cơm chay bày ra. Sa Tăng hỏi ngay:

- Sư huynh ơi, sư phụ đâu rồi?

Hành Giả cười:

- Sư phụ được quốc vương lưu lại làm con tin rồi. Chỉ cần chữa bệnh được là đáp tạ tiền đưa ngay.

Sa Tăng lại hỏi:

- Có được đối xử tử tế chút nào không?

- Quốc vương đâu có không tử tế? Khi ta đi, sư phụ được ba vị bồi thần mời về điện Văn Hoa rồi.

Bát Giới nói:

- Nói vậy, sư phụ vẫn là nhất, được bồi thần hầu hạ. Còn chúng ta chỉ có hai sứ quan giúp sức. Thôi kệ sư phụ đi, để Lão Trư ăn một bữa no nê đã.

Ba anh em thông thả dùng bữa.

Trời đã muộn. Hành Giả gọi sứ quan:

- Dọn dẹp đi, chuẩn bị dầu, nến nhiều vào nhé, bọn ta chờ đến đêm vắng mới chế thuốc được.

Sứ quan vâng mệnh làm theo.

Đến nửa đêm, trời cao, người vắng, không gian lặng thinh.

Bát Giới nói:

- Sư huynh, chế thuốc sao đây? Mau bắt tay làm đi. Đệ buồn ngủ rồi.

Hành Giả nói:

- Đệ lấy một lạng đại hoàng, nghiền cho vụn ra.

Sa Tăng chen vào:

- Đại hoàng vị đắng, tính hàn, không độc, tính trầm mà không phù, dùng nó thì nhanh mà không ứ, thắng thế trệ động để không uất kết, định yên loạn để đạt thái bình, tên gọi là *Tướng quân*. Đây là thuốc làm cho hoạt. Chỉ sợ bệnh lâu hư nhược, không dùng được thôi.

Hành Giả cười:

- Hiền đệ không biết rồi. Thuốc này lợi viêm nhuận khí làm tan hết hàn nhiệt gây ứ động trong bụng. Cứ mặc ta làm. Chú lấy một lạng Ba đậu, bỏ vỏ bỏ màng, giã cho hết dầu độc, nghiền vụn ra.

Bát Giới xen vào:

- Ba đậu vị cay, tính nhiệt, có độc, trị tích tụ, tiêu tán chứng trâm hàn trong phế phủ, thông bế tắc, lợi thải nước, là tướng phá cửa cướp đường, không dùng tùy tiện được.

Hành Giả nói:

- Hiền đệ cũng không hiểu rồi. Thuốc này phá kết thông ruột, có thể làm tâm khoan khoái, giải phù nước. Mau chế đi. Ta còn có vị bổ trợ cơ mà.

Hai người lập tức đem hai vị ra nghiền vụn, bảo:

- Sư huynh ơi! Dùng mấy chục vị?

- Không dùng đến thế đâu.

Bát Giới nói:

- Tám trăm linh tám vị, mỗi vị ba cân mà chỉ dùng hai lạng này, thực là khác người đấy.

Hành Giả lấy một cái chén sứ hoa, nói:

- Hiền đệ chờ nói nữa, cầm lấy cái chén này, cạo lấy lưng chén nhỏ nổi.

Bát Giới nói:

- Làm cái gì thế?

- Cẩn dùng vào thuốc!

Sa Tăng nói:

- Tiểu đệ chưa từng thấy ai dùng nhỏ nổi cho vào thuốc!

Hành Giả nói:

- Nhỏ nổi gọi là *Bách thảo sương*, có thể điều trị bách bệnh, chú không biết đâu.

Chú ngốc cạo lấy lưng chén nhỏ nổi, lại nghiền vụn.

Hành Giả lại lấy chén đưa cho chú ngốc, bảo:

- Chú đi lấy lưng chén nước tiểu của ngựa!

- Lấy thứ đó làm gì?

- Làm thuốc viên.

Sa Tăng lại cười:

- Sư huynh ạ! Việc này không đùa được đâu. Nước đá ngựa khai mù, cho vào thuốc sao được! Đệ chỉ thấy nấu dấm làm viên, nấu gạo làm viên, luyện mật làm viên, hoặc lấy nước trong luyện viên thuốc, chứ chưa từng thấy nước đá ngựa luyện thuốc. Thứ ấy khai nồng nặc, người bị tỳ hư thoáng ngủi liền nôn ọe, lại uống cả ba đậu, đại hoàng, làm cho người ta miệng nôn trôn tháo, trò đùa đến như vậy sao?

Hành Giả nói:

- Chú không hiểu cũng phải. Ngựa của ta không phải ngựa thường. Nó nguyên là rồng ở biển Tây, nếu được nó đá ra thì dù có bệnh gì, uống vào cũng đỡ ngay. Nhưng vội vã là nó không cho đâu.

Bát Giới nghe thế, đi ngay ra chỗ ngựa. Ngựa đang nằm nghiêng mà ngủ. Chú gốc đá một phát cho nó đứng dậy, hững dưới bụng, chờ lâu lắm, chẳng được giọt nào. Chú gốc chạy vào bảo với Hành Giả:

- Sư huynh à, đừng chữa cho Hoàng đế nữa, mau đi chữa cho ngựa đi. Đồ phải gió ấy cứng bụng vào, chả được giọt nước đá nào cả.

Hành Giả cười:

- Ta cùng chú ra đó đi!

Sa Tăng nói:

- Để đệ ra cùng!

Ba người ra chỗ ngựa, ngựa nhảy dựng lên, nói tiếng người, cao giọng mà rằng:

- Sư huynh há chẳng biết sao? Ta vốn là Phi Long ở biển Tây, vì phạm phép trời, nhờ Quan Âm Bồ Tát cứu cho, cửa sừng, bóc vẩy, biến làm ngựa, chở sư phụ sang Tây thiên lấy kinh, mong lấy công chuộc tội. Ta qua sông mà đá ra, cá bơi trong nước uống được sẽ hoá rồng; qua núi mà đá ra, cỏ trong núi mà dính phải sẽ biến thành linh chi, tiên đồng hái làm thuốc trường thọ. Ta sao chịu dễ dàng đá ra được?

Hành Giả nói:

- Chú nên cẩn trọng lời nói, chốn này là vương quốc phương tây, đâu phải trần tục, cũng đâu phải dễ dàng. Thường có câu: "Lông nhiều dẹt áo". Cần phải chữa bệnh cho quốc vương. Chữa được thì thấy trò huy hoàng. Không chữa được e là không dễ ra đi đâu.

Khi ấy, ngựa mới cao giọng:

- Chờ đấy!

Ngựa phốc một phát ra phía trước, quỳ ra sau, nghiêng răng kèn kẹt, gắng sức mấy bận, nhả vài giọt rồi đứng lên. Bát Giới nói:

- Cái đồ phải gió này! Cứ như là nước cốt vàng ấy, són ra được một tý!

Hành Giả thấy được vui vui chén, bảo:

- Đủ rồi, đủ rồi! Mang đi thôi!

Sa Tăng lúc ấy mới mừng.

Ba người quay lên sảnh, đem hoà các thứ thuốc kia vào nặn thành ba viên to, Hành Giả nói:

- Các chú ơi! to ra phết rồi đấy!

Bát Giới nói:

- Chỉ bằng cái hạt đào chứ gì, để Lão Trư ăn chưa đủ một miếng đâu.

Rồi bỏ vào trong một hộp nhỏ. Ba anh em để nguyên áo đi ngủ, suốt đêm lặng thinh.

Chốc lát trời sáng. Quốc vương bệnh nặng vẫn hội triều, mời Đường Tăng ra, rồi sai các quan mau tới quán Hội đồng gặp thần tăng Tôn Trưởng lão và lấy thuốc.

Các quan lục tục tới quán, quỳ trước Hành Giả thưa rằng:

- Quốc vương chúng tôi sai tới xin thần tăng ban cho thuốc quý. Hành Giả bảo Bát Giới mang hộp ra, mở nắp, trao cho các quan. Các quan hỏi:

- Thuốc này tên là gì? Để chúng tôi còn tâu lại với quốc vương.

Hành Giả nói:

- Tên thuốc này là *Ô Kim đan*.

Hai anh em Bát Giới cười thầm:

- Cạo nhọ nổi ra, chả trách gọi là *vàng đen*.

Các quan lại hỏi:

- Dùng thứ gì để dẫn thuốc đây?

Hành Giả nói:

- Có hai thứ dẫn thuốc đều được. Nói chung dễ lấy, nấu sáu thứ rồi chắt lấy nước mà dùng.

Các quan hỏi:

- Sáu thứ gì vậy?

Hành Giả nói:

*- Phân quạ già bay giữa lưng trời,
Nước tiểu cá chép đang lội bơi,
Phấn bột xoa mặt của Vương mẫu,
Tro lò Lão quân luyện đan rồi.
Ba mẫu khăn đầu Ngọc Hoàng vắt,
Đủ năm sợi râu rồng thơm hơi.
Sáu thứ nấu lên uống dẫn thuốc,
Bệnh vua u uất sẽ qua thôi.*

Các quan nghe rồi đều bảo:

- Thứ này ở thế gian đâu có. Xin hỏi một thứ dẫn thuốc khác được chăng?

Hành Giả nói:

- Dùng nước không rẽ mà dẫn thuốc.

Các quan cười bảo:

- Vậy thì dễ thôi.

Hành Giả nói:

- Dễ thế nào?

Các quan bảo:

- Chỗ chúng tôi đây có câu tục ngữ: *Nếu dùng nước không rẽ, cầm một cái tô, đến bên giếng hoặc xuống sông, múc lấy nước, bước cho mau, không được sánh sốt, cũng không quay đầu, đến nhà cho bệnh nhân uống thuốc là khỏi đau.*

Hành Giả cười:

- Nước giếng nước sông đều có rẽ có nguồn. Ta nói đây là nước không rẽ cơ. Thứ nước này từ trời rơi xuống không dính xuống đất mới dùng, thế gọi là *Nước không rẽ*.

Các quan lại hỏi:

- Vậy cũng dễ thôi. Đợi khi trời mưa sẽ uống thuốc là được. Nói rồi vái tạ Hành Giả, mang thuốc về dâng vua.

Quốc vương cả mừng, sai quan hầu cận đón lấy. Nhìn thuốc rồi phán:

- Đây là viên hoàn gì vậy?

Các quan tâu:

- Thần tể nói là *Ô kim hoàn*, dùng nước không rẽ để uống.

Quốc vương sai lấy nước ấy luôn. Các quan tâu:

- Thần tể nói, nước không rẽ không phải lấy trong giếng, phải là nước từ trên trời rơi xuống không dính đất mới được.

Quốc vương sai truyền chỉ, gọi pháp quan cầu mưa. Các quan tuân mệnh.

Lại nói, Hành Giả ở quán Hội đồng, gọi Bát Giới bảo:

- Vừa rồi bảo các quan dùng nước trời mưa mới uống thuốc được. Bây giờ gấp gáp, làm sao có nước mưa đây? Ta xem ra, vị vua này cũng là bậc quân vương đại hiền đại đức, ta và chú giúp cho ông ta có chút nước mưa mà uống thuốc, được chứ?

Bát Giới hỏi:

- Giúp thế nào đây?

Hành Giả nói:

- Chú đứng bên trái ta làm một vì phụ tinh nhé!

Lại gọi Sa Tăng:

- Chú đứng bên phải ta làm một vì bát tú nhé! Để Lão Tôn giúp vua lấy chút nước mưa.

Đại Thánh bắt quyết, niệm chú, chốc lát đã thấy từ phía đông một đám mây đen dần dần bay lại, gọi:

- Thưa Đại Thánh, Đông Hải Long vương Ngao Quảng tới ra mắt đây.

Hành Giả nói:

- Không có việc thì không dám làm phiền đâu, nhờ ngài giúp cho chút nước không rẽ để quốc vương uống thuốc.

Long vương nói:

- Khi Đại Thánh gọi, chẳng bảo là cần nước nên tiểu long tôi chỉ mang mỗi thân mình tới, chẳng đem theo đồ làm mưa, cũng chẳng có gió mây chớp sấm thì sao làm mưa được?

Hành Giả nói:

- Bây giờ không cần gió mây chớp sấm, cũng chẳng cầu mưa nhiều, chỉ xin một chút nước để uống thuốc thôi mà.

Long vương nói:

- Đã vậy, để ta làm hai cái hắt hơi, nhỏ vài giọt nước dãi cho ông vua ấy uống thuốc.

Hành Giả cả mừng nói:

- Tốt quá, tốt quá! Đừng chậm trễ nữa, mau làm đi thôi!

Long vương ở giữa lưng trời, chậm chậm hạ mây đen, bay thẳng tới trên nóc hoàng cung, ẩn mình giấu bóng, hắt hơi một cái, hoá thành mưa lạnh. Khắp cung điện vang tiếng hò reo:

- Chúa ta may thọ ngàn năm rồi! Ông trời cho mưa lành rồi!

Quốc vương lập tức truyền chỉ:

- Mau lấy bát chén hứng đây đi! Bất kể quan lại lớn nhỏ trong ngoài cung, hết thấy đều hứng trữ nước tiên để cứu quả nhân.

Các quan văn vô cùng phi tần tam cung lục viện và ba ngàn cung nữ, tám trăm kiều nga, ai nấy đều bưng tô nâng chén hứng mưa lành. Lão Long ở trên không trung, chuyển hoá nước miếng, bay vòng vương cung. Chừng một giờ sau, Long vương cáo từ Đại Thánh quay về. Chúng bễ tôi thu tô thu bát lại, gom góp từng giọt, được khoảng hơn ba chén, dâng hết lên Hoàng đế. Hương lạ toả khắp điện Kim Loan, vị ngọt ngát bay thêm Thiên tử.

Quốc vương từ biệt pháp sư, đem Ô Kim đan và mưa lành vào nội cung, trước tiên ăn một viên hoàn, hớp một chén nước mưa; lại ăn một viên nữa, uống một chén nữa; lần thứ ba, ăn một viên hoàn, uống nốt chén nước. Chẳng mấy chốc, trong bụng kêu réo như tiếng xe lộc cộc. Lập tức lấy thùng sạch, đi liền năm ba bận. Uống ăn một chút cháo, nằm vật ra long sàng. Có hai cung phi đem cái thùng ra nhìn kỹ, bao nhiêu là ô uest. Các nàng tới bên long sàng báo:

- Gốc rễ của bệnh đã ra cả rồi!

Quốc vương nghe vậy, rất mừng, lại ăn thêm một chút cơm. Chốc lát, dần dà thấy trong lòng khoan khoái, khí huyết điều hoà, tinh thần phấn chấn, chân tay cứng cáp. Quốc vương xuống long sàng, mặc triều phục, lên ngai báu, thấy Đường Tăng bèn gập mình vái lạy. Trưởng lão vội vàng đáp lễ. Vái xong, vua nâng Đường Tăng lên, sai hầu cận:

- Mau đem tờ thiếp, trên thiếp viết chữ "Cúi đầu hai vái", sai quan rước pháp sư và ba vị cao đồ. Hãy mở rộng Đông các, Quang Lộc tự, mau mau bày tiệc lớn tạ ơn.

Các quan tuân chỉ, mang thiếp mời, bày đại tiệc, quả là một đất nước giàu có, thoát cái đã đủ cả.

Lại nói, Bát Giới thấy quan mang thiếp tới thì mừng hơn hở nói:

- Sư huynh, quả là thuốc kỳ diệu! Tiệc mời đáp tạ hôm nay là nhờ công huynh trưởng đó.

Sa Tăng nói:

- Nhị ca nói vậy làm gì! Thường có câu: "một người có phúc, từ mang cả nhà". Chúng ta cùng ở đây làm thuốc, đều có công cả. Cứ hưởng thụ đi, chớ nói nhiều nữa.

Rồi anh em hoan hỉ cùng nhau vào triều.

Các quan đón tiếp, đưa lên Đông các, đã thấy Đường Tăng, quốc vương, các lão đồng đủ bên bàn tiệc. Hành Giả cùng Bát Giới, Sa Tăng vái chào sư phụ. Các quan lục tục theo sau. Trên diện la liệt tiệc chay, ngỗng ngỗng mâm bàn; lại nữa bao nhiêu mâm mặn, cũng bày vô số, đều sơn hào hải vị. Ước chừng tới bốn năm trăm mâm, những là:

Xưa có câu: sơn hào ngàn món, hải vị muôn chung.

Rượu quỳnh sữa béo, gấm lụa rạng hồng.

Trang sức hoa diễm lệ, quả phẩm vị thơm nồng.

Kẹo đường uốn nổi tiên sư tử,

Bánh cuộn theo hình phượng vui chung.

Đồ mặn lợn, dê, gà, ngỗng, cá, vịt các loại thịt,

Đồ chay rau, củ, măng, giá, mộc nhĩ, nấm thơm lừng.

Mấy loại bánh thơm nước

Bao món uống vị đường.

Cơm kê vàng sóng sánh,

Cháo mộc nhĩ thơm trong,

Canh riêu thơm cay bày la liệt,

Vô số thức mới càng ngọt ngon.

Vua tôi nâng chén rồi yên vị,

Chia theo phẩm cấp mời mọc luôn.

Quốc vương tay vàng nâng chén, trước mời Đường Tăng an tọa.

Tam Tạng thưa:

- Bần tăng không uống được rượu!

Quốc vương mời:

- Rượu chay mà, pháp sư uống một chén được không?

Tam Tạng thưa:

- Rượu là thứ tăng ni phải kiêng nể.

Quốc vương không biết làm sao, hỏi:

- Pháp sư kiêng rượu, vậy biết kính mời gì đây?

Tam Tạng thưa:

- Ba đồ đệ uống thay cũng được mà.

Quốc vương khi ấy mới hào hứng lại, chuyển chén vàng kính mời Hành Giả. Hành Giả nhận rượu, đáp lễ, uống một chén. Quốc vương thấy cách uống phóng khoáng, lại mời chén nữa. Hành Giả không từ, lại cạn chén. Quốc vương cười:

- Hãy uống ba chung nhé!

Hành Giả không từ chối, lại uống. Quốc vương lại sai tiếp rượu:

- Hãy cạn bốn chung đi!

Bát Giới đứng bên, thấy chẳng mời mình rượu, nuốt nước miếng ừng ực, lại thấy Quốc vương mời Hành Giả mãi, bèn gọi tướng lên:

- Tâu Bệ hạ! thuốc ngài uống là nhờ tôi, trong thuốc ấy ngựa nó có...

Hành Giả nghe thấy thế, sợ chú ngựa tiết lộ vội đưa chén rượu trong tay cho Bát Giới. Bát Giới được uống rượu, không nói gì nữa. Quốc vương hỏi:

- Thần tăng nói trong thuốc ngựa có gì vậy?

Hành Giả tiếp luôn:

- Người anh em của tôi hay nói mạnh mẽ lắm. Nhưng cũng có nhiều phương thuốc hay, bảo cho mọi người biết. Thuốc mà bệ hạ uống có vị Mã đầu linh.

Quốc vương hỏi các quan:

- Mã đầu linh là vị gì? Chứa được chứng gì?

Có quan Thái Y đứng bên cạnh tâu:

- Thừa chúa công:

*Đâu linh vị đấng hàn không độc,
Dứt suyễn, tiêu viêm, rất có công,
Thông khí rất nhanh trừ huyết trệ,
Bổ hư, khỏi suyễn lại khoan trung.*

Quốc vương cười, phán:

- Đúng lắm, đúng lắm! Trư trưởng lão hãy uống chén nữa nào!

Chú ngọc cũng chẳng nói nữa, làm luôn ba chén. Quốc vương lại mời rượu Sa Tăng, cũng luôn ba chén.

Yến ẩm hồi lâu, Quốc vương lại nâng chén lớn dâng Hành Giả. Hành Giả nói:

- Xin bệ hạ an toạ. Lão Tôn sẽ tuần tự uống thoả thuê, quyết không dám chối từ đâu.

Quốc vương nói:

- Thần tăng ân nặng như núi, quả nhân đáp tạ sao hết. Dù gì xin hãy cạn chén lớn này, để trẫm có lời.

Hành Giả nói:

- Có lời gì xin hãy nói ra, rồi Lão Tôn uống cho thoả.

Quốc vương nói:

- Quả nhân bao nhiêu năm mang bệnh ưu tư, nhờ mấy viên linh đan của thần tăng mà tiêu tán cả, vậy nên mới khoẻ.

Hành Giả cười:

- Hôm qua Lão Tôn xem bệnh, đã biết bệ hạ mang chứng ưu tư, nhưng không biết ưu tư chuyện gì vậy?

Quốc vương nói:

- Người xưa có câu: "Xấu xa trong nhà dậy lại". Thần tăng là ân nhân lớn của trẫm, xin đừng cười thì mới dám nói.

Hành Giả nói:

- Sao dám cười, xin cứ nói, đừng ngại!

Quốc vương nói:

- Thần tăng từ phương đông tới, chẳng biết đã trải qua bao nước?

Hành Giả nói:

- Đã qua năm sáu nước.

Lại hỏi:

- Hoàng hậu của các nước ấy thì xưng hô thế nào?

- Đều xưng là chính cung, đông cung, tây cung.

Quốc vương nói:

- Ở chỗ quả nhân thì không xưng hô như vậy. Chính cung gọi là Kim Thánh cung, đông cung gọi là Ngọc Thánh cung, tây cung gọi là Ngân Thánh cung. Hiện tại chỉ có Ngân Thánh, Ngọc Thánh nhị cung thôi.

Hành Giả hỏi:

- Kim Thánh cung tại sao không có?

Quốc vương rơi lệ mà đáp:

- Không có ở đây đã ba năm rồi.

Hành Giả hỏi:

- Vậy đã đi về đâu?

Quốc vương kể:

- Ba năm trước, chính vào tiết Đoan Dương, trẫm cùng phi hậu tại đình Hải Lựu trong Ngự Hoa viên rải gạo nếp, cắm cành ngải, uống rượu xương bồ hùng hoàng, xem đua thuyền rồng. Bỗng một trận gió ulla tới, lưng chừng trời xuất hiện một con yêu tinh, tự xưng là Trại Thái tuế, bảo rằng cư trú tại động Giải Trãi, núi Kỳ Lân, trong động thiếu một vị phu nhân. Nó thấy Kim Thánh cung của ta xinh đẹp yêu kiều nên bắt làm phu nhân, bảo trẫm mau mau dâng tặng. Nếu đếm ba câu mà không dâng thì sẽ ăn thịt quả nhân trước, rồi tới các quan và dân khắp thành nó cũng sẽ sạch. Lúc ấy, trẫm lo vì nước vì dân, chẳng biết làm sao đành đem Kim Thánh cung ra ngoài cung Hải Lựu, yêu tinh hực lên một tiếng rồi quắp đi luôn. Quả nhân vì thế mà kinh sợ, ăn một chút của nếp mà ứ lại bên trong; thêm nữa ngày

đem kinh sợ không nguôi, cho nên thành bệnh ba năm. Nay được thần tăng cho uống thuốc, thải ra mấy lần, bao nhiêu ô uế tích tụ mấy năm tiêu đi, bây giờ sức khoẻ nhẹ nhàng, tinh thần như trước. Ấy đều nhờ thần tăng ban tặng, ơn nặng như núi là gì!

Hành Giả nghe nói, trong lòng hân hoan, nâng chén to đầy uống hai hụm là cạn. Rồi cười hỏi Quốc vương:

- Thì ra bệ hạ ưu tư về chuyện ấy! Nay gặp Lão Tôn, may là bệnh lui. Nhưng không biết có muốn Kim Thánh cung về lại hay không?

Quốc vương rơi lệ đáp:

- Trẫm đây khao khát trần trở, chẳng kể ngày đêm, ngất nổi chẳng được ai có thể bắt được yêu tinh, chứ có lý nào không mong người cũ trở về!

Hành Giả nói:

- Lão Tôn tôi sẽ vì quốc vương mà hàng phục yêu quái, chẳng hay lúc nào đây?

Quốc vương quỳ xuống, thưa:

- Nếu cứu được vương hậu của trẫm, trẫm nguyện dâng ba cung sáu viện rồi thành làm dân thường, dâng trọn giang sơn này cho thần tăng, tôn ngài làm Hoàng đế.

Bát Giới ở bên cạnh thấy nói vậy, làm lễ vậy, không nhìn được cười ha hả:

- Hoàng đế này chả có thể thông gì cả! Sao lại cần vợ mà bỏ cả giang sơn, quỳ trước hoà thượng thế!

Hành Giả vội bước tới nâng quốc vương dậy, nói:

- Bệ hạ ạ! Yêu tinh từ khi được Kim Thánh cung có tới đây nữa không?

Quốc vương nói:

- Tháng năm năm ấy nó bắt Kim Thánh cung, đến tháng mười nó lại tới, bắt hai cung nữ bảo là để hầu Nương nương, trẫm bèn tự nguyện dâng hai nàng. Đến tháng ba năm sau lại

tối đòi hai cung nữ, tháng bảy lại đòi hai nàng nữa. Tháng hai năm nay, lại tối đòi hai nàng, chưa biết lúc nào lại tối nữa.

Hành Giả nói:

- Cứ dần từng bước như nó, chúng tỏ các vị sợ nó nhỉ?

Quốc vương đáp:

- Quả nhân gặp nó nhiều lần, một là sợ hãi, hai là sợ bị thương tổn. Tháng tư năm trước, trẫm sai khởi công xây một toà lầu tránh yêu, nhưng nghe tiếng gió, biết là nó tới, vội đem hai hoàng hậu, chín phi tần trốn sạch.

Hành Giả bảo:

- Bệ hạ có thể dẫn Lão Tôn đi xem lầu tránh yêu một phen, được chứ?

Quốc vương lập tức chìa tay trái mời Hành Giả.

Các quan đều đứng cả dậy. Trư Bát Giới nói:

- Sư huynh ơi! Huynh chẳng thấu lý gì cả! Tiệc vua thế này không ăn lại đi xem cái gì?

Quốc vương biết là Bát Giới ham ăn, bèn sai quan đương giá mang hai mâm chay cùng rượu tới lầu tránh yêu.

Chú ngọc không kêu ca nữa, cười hì hì với sư phụ và Sa Tăng:

- Tiệc cũng được chuyển theo rồi!

Một hàng văn võ các quan dẫn trước, Quốc vương cùng Hành Giả đi theo, xuyên qua hoàng cung vào Ngự hoa viên, chẳng thấy lầu đài điện gác gì cả.

Hành Giả hỏi:

- Lầu tránh yêu ở đâu?

Chưa dứt lời, đã thấy hai thái giám cầm hai cây quang gánh sơn đỏ gánh lên bốn tấm đá. Quốc vương nói:

- Chính là nơi này đó. Dưới hang này sâu ba trượng, đào thành chín gian miếu điện. Bên trong có bốn ang lớn đựng đầy dầu trong. Châm lửa lên là cháy thấu đêm suốt sáng. Quả nhân nghe tiếng gió là trốn ngay vào trong, người bên ngoài sẽ đập nắp đá lên.

Hành Giả cười:

- Yêu quái còn chưa muốn hại ngài đấy, nếu nó muốn hại thì ngài nấp thế nào được?

Đang nói thì từ hướng chính nam nghe tiếng gió ù ù, bụi đất mù mịt. Các quan sợ hãi cùng kêu náo nề:

- Hoà thượng xấu miệng quá, nhắc yêu tinh là yêu tinh đến ngay.

Quốc vương hoảng hốt bỏ mặc Hành Giả, chui ngay vào hang. Đường Tăng cũng theo luôn. Các quan cũng trốn sạch.

Bát Giới, Sa Tăng cũng định chạy bị Hành Giả hai tay túm lại, bảo:

- Các đệ đừng có sợ. Chúng ta phải nhìn yêu quái cho rõ xem là cái giống gì.

Bát Giới nói:

- Nhìn thế quái nào được? Các quan trốn tiệt, sư phụ trốn tiệt, Quốc vương trốn tiệt, bọn ta không đi còn sĩ diện gì nữa?

Chú ngọc xô phải giằng trái không thoát được tay ra, bị Hành Giả túm chặt một lúc thì thấy yêu tinh hiện ra trên không trung. Những là:

*Chìm thuốc thân dài bao dữ ác,
Một đôi mắt trợn sáng long lanh
Hai vành tai rủ như xoè quạt,
Bốn chiếc nanh nhe tựa cằm đinh.
Râu xôm lông đỏ mày dựng đứng,
Mũi quắp hai lỗ rộng to bành.
Tóc long mấy món chu sa thẫm
Xương má gò cao mặt tím xanh.
Hai tay gân bắp nổi xanh đỏ,
Mười ngón vuốt nhọn như xiên hình
Da báo làm quần, ngang lưng quần,
Chân trần đầu rối quỷ ma hình.*

Hành Giả nhìn thấy vậy, nói:

- Sa Tăng, chú có nhận ra nó là ai không?

Sa Tăng nói:

- Đệ với nó chưa từng quen biết, làm sao nhận ra nổi!

Lại hỏi:

- Bát Giới, chú có biết nó không?

Bát Giới nói:

- Đệ với nó chưa từng vui trà vui rượu, cũng chẳng hàng xóm láng giềng, làm sao biết được!

Hành Giả nói:

- Nó có vẻ giống với con quỷ mắt vàng trám mặt là thủ hạ canh cửa của Đông Nhạc thiên.

Bát Giới nói:

- Tôi lẽ nào chẳng biết quỷ là giống âm hồn chứ, cả ngày tối tối, đến giờ thân dầu giao nhau thì mới lộ ra. Bây giờ, mới giờ ty, quỷ nào dám đến! Mà quỷ thì chẳng biết cười mây, đằng này nó làm trận cuồng phong khiếp thế! Hay là nó là Trại Thái Tuế?

Hành Giả cười:

- Chú ngọc này cũng biết suy đoán nhỉ? Đã vậy, hai đệ cứ phòng ngự ở đây, để Lão Tôn đi hỏi danh hiệu của nó, cứu lấy Kim Thánh cung cho Quốc vương.

Bát Giới nói:

- Sư huynh tự đi đi, đừng lôi theo chúng đệ nữa!

Hành Giả ngang nhiên không đáp, nhanh chóng vút mây lành, vụt đi ngay. Chà! Thực là:

Yên nước chữa bệnh quân vương trước

Giữ đạo nên trừ lòng ghét yêu.

Rốt cuộc không biết chuyến này thắng bại thế nào, làm sao bắt được yêu tinh, cứu được Kim Thánh cung, hãy chờ hồi sau phân giải.

HỒI THỨ BẢY MƯƠI

YÊU MA PHÓNG LỬA BÁU KHÓI CÁT NGỘ KHÔNG MƯU LẤY CHUÔNG TĨA VÀNG.

Lại nói, Tôn Hành Giả tinh thần xốc tới, cảm thiết bỏng, vút lên không trung, nghênh mặt quát:

- Người là tà quỷ chốn nào, từ đâu tới mà cuồng điên vậy?

Yêu quái gần giọng đáp trả:

- Đồ đảng ta chẳng phải ai xa lạ, chính là bộ hạ tiên phong của Đại vương Thái Tuế ở động Giải Trãi núi Kỳ Lân đó. Nay ta phụng mệnh đại vương đến đây bắt hai cung nữ về hầu hạ Kim Thánh Nương nương. Người là kẻ nào dám hỏi ta vậy?

Hành Giả nói:

- Ta là Tề Thiên Đại Thánh Tôn Ngộ Không, bảo vệ Đường Tăng từ Đông Thổ Đại Đường sang Tây Thiên lấy kinh, nhân qua nước này, biết các ngươi yêu tà nạt chúa, quyết thi triển tài hùng, giúp nước khử tà. Đang không biết tìm ngươi ở đâu thì ngươi lại tới nộp mạng!

Yêu quái nghe vậy, chả biết tốt xấu, vung giáo dài đánh Hành Giả luôn. Hành Giả giờ thiết bỏng nghênh chiến.

Giữa lưng chừng trời, trận này:

*Gậy là của báu trấn Long cung,
Giáo chính sắt thép luyện cõi trần,
Đồ tục độ sao với tiên khí,*

Thoạt đánh khí thần đã toả xông.
 Đại Thánh nguyên là Thái Ất tiên,
 Yêu tinh vốn chỉ là yêu nghiệt,
 Quỷ ma sao sánh với người ngay,
 Gặp chính phút chốc tà bị diệt.
 Kể kia thổi gió dòn đất dọa quân vương,
 Người này đập mù cười mây che nhật nguyệt.
 Tay vung binh khí đưa được thua,
 Tài hèn ai dám khoe hào kiệt.
 Lại vẫn Tề Thiên Đại Thánh hùng,
 Chan chất một gậy giáo gãy gãy.

Yêu tinh bị Hành Giả giáng cho một gậy sắt làm gãy đôi gậy ma, bèn hoảng quá quay đầu chạy thực mạng về phía tây chịu bại trận. Hành Giả không đuổi nữa, hạ mây, xông tới hang tránh yêu, cao giọng gọi:

- Sư phụ, mời cùng bề hạ ra đây. Yêu quái đã chạy rồi.

Đường Tăng dìu Quốc vương cùng chui ra khỏi hang. Đã thấy trời quang sáng sủa, tịnh không khí yêu ma.

Hoàng đế bèn đến trước tiệc rượu, tự mình nâng chén, rót đầy kim bôi, dâng mời Hành Giả.

- Thần tăng, xin cảm tạ, cảm tạ!

Hành Giả tiếp chén, chưa kịp đáp đã nghe ngoài cửa báo vào:

- Tây môn nổi lửa!

Hành Giả nghe nói, quăng chén vàng đi, boong một tiếng, chén rơi xuống đất. Quốc vương cuống quýt, cúi mình thi lễ:

- Thần tăng thứ tội, thứ tội cho! Là do quả nhân sai rồi! Đáng lẽ phải mời lên diện bái tạ, nhưng nhân có tiệc rượu ở đây, cho nên mời luôn. Thần tăng quăng chén đi có phải là có ý trách chăng?

Hành Giả cười:

- Không phải nói vậy, không phải nói vậy!

Thoắt cái, lại có quan báo vào:

- Mưa tốt quá! Tây môn vừa nổi lửa, bị mưa to nên lửa tắt rồi! Phố phường đầy nước, đều là khí rượu.

Hành Giả lại cười:

- Bệ hạ, ngài thấy ta vút chén, ngờ là có ý trách, không phải đâu. Yêu quái thua chạy về tây, ta chưa từng đuổi theo, nó phóng hoả đấy. Chén rượu ấy là để ta dập lửa của nó, cứu dân ngoại ô tây thành, chớ có ý gì đâu!

Quốc vương càng vô cùng kính trọng. Bèn mời bốn thầy trò Tam Tạng cùng lên điện ngọc, có ý nhường ngôi. Hành Giả cười:

- Bệ hạ, yêu tinh kia nó xưng là Tiên phong của Trại Thái Tuế đến đây bắt cung nữ. Nay nó bại trận chạy về, nhất định sẽ báo với chủ nó. Trại Thái Tuế ắt sẽ tới giao chiến với ta. E rằng một khi nó kéo quân tới, giằng dai sẽ tổn hại trăm họ, làm bệ hạ sợ. Ta muốn đi chặn nó trước, đánh nó trên không, bắt lấy nó, cứu hoàng hậu về. Nhưng không biết đi hướng nào, từ đây tới sào huyết của nó xa bao nhiêu.

Quốc vương thưa:

- Quả nhân từng sai người ngựa đi suốt đêm thăm dò tin tức, mất khoảng hơn năm chục ngày. Chỗ ấy ở về phía nam, cách chừng hơn ba ngàn dặm.

Hành Giả nghe nói, gọi:

- Bát Giới, Sa Tăng, hãy bảo vệ ở đây, Lão Tôn đi đây!

Quốc vương nín lại:

- Thần tăng hãy nghỉ ngơi một ngày, đợi chuẩn bị đồ ăn khô và vài thanh bạc tiêu pha, chọn một con ngựa tốt mới có thể đi nổi.

Hành Giả cười:

- Bệ hạ nói như là đi bộ ấy. Lão Tôn không dám dối chủ, ba ngàn dặm như vậy, rượu rót ra chén chưa nguội là ta đã quay về rồi.

Quốc vương thưa:

- Thần tăng, ngài chớ trách lời ta. Dáng vẻ của ngài tựa như loài khỉ, sao có thể có pháp lực lớn thế được?

Hành Giả nói:

- Thân ta tuy là vượt khỏi rừng,
Từ nhỏ đã mở lối sinh tử,
Tìm khắp thấy giới cầu đạo truyền,
Bên núi tu luyện không lời bỏ.
Tựa trời làm đỉnh đất làm lò,
Hai món thuốc thang trời trăng tỏ
Chọn lấy âm dương thủy hỏa cùng,
Thời gian thoát chốc mà giấc ngộ.
Đã nhờ sao Đẩu mà vận động,
Lại nhờ chuỗi Đẩu dời bước bộ.
Nhỏ lò, dấy lửa rất theo thời,
Thêm bớt thì thủy ngân đều đủ.
Tự tập ngũ hành tạo hoá sinh
Hoà hợp tứ tượng chia mức độ.
Hai khí quy về Hoàng đạo cung,
Ba nhà hội tại Kim đan lộ.
Biến thông pháp thuật về chân tay,
Cán Đẩu tài như thần giúp đỡ.
Một nhảy vút qua núi Thái Hàng,
Một đập đánh quá bốn Lãng nọ.
Chả buồn non cao mấy ngàn trùng,
Chả sợ Trường giang muôn sóng gió.
Chỉ vì biến hoá không giấu che,
Một đánh mười vạn tám ngàn độ.

Quốc vương nghe vậy, vừa hãi vừa mừng, cười hớn hở nâng chén trao vào tay Hành Giả, nói:

- Thần tăng vất vả đường xa, xin nhận chén này tỏ tình yêu mến.

Đại Thánh một lòng muốn đi hàng phục yêu quái, đâu có lòng uống rượu, chỉ cao giọng:

- Hãy cứ để đấy đã, đợi Lão Tôn quay về sẽ uống.

Hành Giả mau thực, nói xong, thoát một cái đã chẳng thấy đâu nữa. Vua tôi cả nước thấy đều kinh ngạc.

Lại nói Hành Giả vụt đi, thoát cái thấy một toà núi cao, bên dừng mây, hạ xuống, đứng trên đỉnh núi. Nhìn kỹ núi này, thực là:

*Chạm trời chiếm đất,
Che nắng ngồi mây,
Chốn xung thiên, đỉnh cao sừng sững,
Nơi chiếm đất, mạch chạy lay bay.
Khi che nắng, đầu non thông rậm rạp,
Khi ngồi mây, dưới bến đá đầy đầy.
Thông rậm rạp, bốn mùa tám tiết xanh mãi,
Đá đầy đầy, vạn năm ngàn tháng không thay.
Trong rừng mỗi nghe vượn đêm hót,
Trong hang luôn vắng rắn ma quây.
Chim núi kêu lạnh lốt,
Thú rừng rống đỏ đây.
Báo rừng hươu núi, thành đôi chạy,
Quạ núi chim rừng, đàn hàng bay.
Cỏ hoa rừng núi nhìn vô tận,
Đào mai non thắm ánh màu hây.
Tuy nhiên hiểm trở không đi nổi,
Chính chỗ yêu tiên ẩn chốn này.*

Đại Thánh nhìn mãi không chán. Đang muốn tìm cửa động thì thấy chỗ hõm núi có lửa bùng bùng vụt ra. Chốc lát, lửa dựng khắp trời, trong lò lửa ấy nổi lên một luồng hơi độc, độc hơn cả lửa. Hơi ấy những là:

*Lửa ánh muôn đốm ánh đèn vàng,
Lửa lò bay ngàn vầng đỏ loang.*

*Khói ấy chẳng phải khói ống bễ, chẳng phải khói củ cây,
Khói ấy có năm màu: xanh đỏ trắng đen vàng.
Hun ngập trụ ngoài cửa trời Nam,
Cháy đến Linh Tiêu xem cột rường.
Cháy thui cả lông chim rừng nội
Cháy trụi cả da thú đang chạy,
Xem ra khói này độc như vậy,
Làm sao vào núi bắt yêu vương?*

Đại Thánh đang sợ thì lại thấy từ hõm núi vụt ra một luồng cát. Cát này bốc mù trời mịt đất. Những là:

*Ao ào ạt ạt khắp trời xa,
Mịt mịt mù mù, ngập đất nhòa,
Bụi bốc khắp chốn mắt mờ mịt,
Đầy hang đầy gai tàn tro qua.
Tiên đông hái thuốc lạc bấy bạn,
Chú tiểu kiếm củi chẳng thấy nhà,
Trong tay hiện có mình châu sắn,
Lúc này cũng thấy mắt đăm hoa.*

Hành Giả cố nhìn, bất giác cát bay vào mũi, ngứa ngáy quá, đánh xì hơi hai cái. Lập tức quay đầu vươn tay, mò hai hòn đá tròn dưới vách, chẹn vào hai lỗ mũi, rồi lắc mình một cái, biến thành một con diều hâu quạt lửa bay vào giữa khói lửa, vỗ cánh mấy cái, cát bụi, lửa hơi đều bật hết. Đại Thánh mau chóng hiện nguyên hình. Lại nhìn ngó, chỉ nghe tiếng binh boong, toàn là thanh la gõ.

Tự bảo: "Minh đi nhầm đường rồi! Đây không phải chỗ yêu tinh ở. Tiếng thanh la nghe như tiếng bày quân. Chắc là đường liên quốc gia, để phải hỏi mới được".

Đang đi bỗng có tiểu yêu vai vác cờ vàng, lưng chở văn thư gõ thanh la, đi như bay. Hành Giả cười:

- Hoá ra là đồ nhãi gõ thanh la. Không biết nó gửi văn thư gì, mình phải xem qua vậy.

Đại Thánh lắc mình, biến thành một con sâu dũ, bay nhẹ nhàng vào bao thư. Tiểu yêu tinh gõ thanh la, đọc lầm rầm:

"Đại vương nhà ta, bản tâm rất độc. Ba năm trước đến nước Chu Tử, cưỡng đoạt vợ vua, một mực không duyên, thân vàng chưa vấy, chỉ khổ phải đi bắt cung nga hầu hạ. Hai đứa, giết chơi rồi; bốn đứa, cũng toi rồi. Năm trước đã đòi, năm sau lại đòi, năm nay cũng đòi, gặp nhau đôi thủ. Tướng tiên phong đi cùng nước ấy, sai ta đi đưa chiến thư. Chuyến này, quốc vương kia không đánh thì còn, đánh ắt bất lợi. Đại vương ta phun hơi thổi cát, nước Chu Tử kia vua quan dân lành đâu thể sống sót. Khi đó, bọn ta chiếm nước nó, Đại vương xưng đế, chúng ta xưng thần, tuy vậy dù quan tước lớn nhỏ, chỉ sợ là lẽ trời khó dung".

Hành Giả nghe được, cười thầm:

- Yêu tinh cũng còn lòng dạ dấy. Như câu sau nó nói, "lẽ trời khó dung", lại chẳng phải là còn biết nghĩ sao? Nhưng nó chỉ nói Kim Thánh hoàng hậu một mực không duyên, chưa bị vấy thân, không biết là ý thế nào. Để phải hỏi nó mới được.

Bèn "hèm" một tiếng, bay khỏi chỗ yêu tinh, lên phía trước mười mấy dặm, lắc mình một cái, biến thành một chú nhỏ tu đạo:

*Đầu tròn hai trái tóc,
Áo sư khoác trên mình
Tay gõ chiếc mõ gỗ,
Miệng hát câu "Đạo tình".*

Đại Thánh vòng qua gò núi, đón đầu tiểu yêu, nói:

- Trưởng quan, đi đâu thế? Đưa văn thư gì vậy?

Tiểu yêu tưởng là loài giống mình, dùng gõ thanh la, cười hi hi đáp lễ:

- Đại vương tờ sai tớ đến nước Chu Tử giao chiến thư.

Hành Giả hỏi nối ngay:

- Nước ấy chẳng phải đã phối duyên với Đại vương là gì?

Tiểu yêu nói:

- Mấy năm trước cướp được Hoàng hậu về, nhưng có một vị thần tiên ban cho Hoàng hậu áo tiên ngũ sắc để mặc. Mặc vào rồi thì toàn thân đều như kim gai, Đại vương không sờ vào được. Chạm một tý vào là lòng bàn tay đau buốt, không biết vì sao. Từ đó đến nay, đã được thành thân dẫu. Đã sai tiên phong đi bắt cung nữ về hầu hạ, bị Tôn Hành Giả nào đó đánh bại. Đại vương nổi giận, sai tớ đi giao chiến thư, sáng mai sẽ quyết đấu.

Hành Giả nói:

- Đại vương đang buồn bực sao?

- Ừ, đang buồn bực đấy. Hãy tới hát một điệu tình cho Đại vương giải khuây đi.

Hành Giả chấp tay nhón mình đi. Tiểu yêu lại gõ thanh la đi tiếp. Hành Giả nổi tính nóng, rút gậy, quay mình đập một nhát vào đầu, tiểu yêu võ óc lênh láng mà mất mạng. Rồi thu gậy lại, tự hối hận rằng:

- Ôi nóng vội quá, chưa hỏi tên nó là gì?

Bèn rút chiến thư, giấu vào tay áo, nhét cờ vàng, thanh la vào bụi cỏ ven đường; nhân đó cầm chân tiểu yêu tình định lôi ra dim suối thì nghe tiếng động, từ thất lưng lộ ra một chiếc thẻ bài ngà khắc vàng. Trên thẻ có chữ rằng:

*Tâm phúc tiểu hiệu tên "Có đi có lại"
Thân mình lùn ngắn, mặt mũi choắt gầy,
Không mọc được râu,
Thường xuyên đeo thẻ,
Không thể là giả.*

Hành Giả cười:

- Tiểu yêu này tên là *Có đi có lại*; gậy của ta đánh một phát thành ra *có đi không lại* rồi.

Bèn cỡi thẻ ngà, đeo vào lưng mình, định dim thì thẻ đi. Nhưng nghĩ đến hơi lửa độc địa, vả không dám tìm tới hang

động yêu quái, bèn rút gậy xiên vào ngực tiểu yêu, treo cao lên đầu gậy, quay về nước Chu Tử báo công đầu. Vừa đi vừa nghĩ, thoát cái đã tới nơi.

Bát Giới đứng trước điện Kim Loan, đang bảo vệ quốc vương, sư phụ, quay đầu lại trông thấy Hành Giả từ không trung xách tiểu yêu về thì oán giận nói:

- Giời ơi! Món hời chả nhọc nhằn mấy, biết thế, Lão Trư đi trước có phải lập công rồi không?

Chưa dứt câu, Hành Giả đã hạ mây, vút tiểu yêu xuống trước thêm. Bát Giới chạy tới, bỏ một phát đinh ba, nói:

- Đây là công của Lão Trư!

Hành Giả hỏi:

- Công gì của đệ?

Bát Giới nói:

- Đừng có lừa ta! Ta có chứng cứ đấy! Không nhìn thấy vết đinh ba chín răng của ta đây sao?

Hành Giả bảo:

- Đệ nhìn xem nó có dấu không?

Bát Giới cười:

- Hoá ra là xác không dấu! Ta bỏ thế nào nó cũng không động đây.

Hành Giả hỏi:

- Sư phụ đâu rồi?

- Đang ở trong cung trò chuyện với Quốc vương.

Hành Giả bảo:

- Đệ hãy mời ra đây!

Bát Giới vội lên điện. Tam Tạng lập tức nhóm dậy đi ra đón Hành Giả. Hành Giả đưa bức chiến thư nhét vào tay áo sư phụ, nói:

- Sư phụ cầm lấy, đừng để Quốc vương thấy.

Nói chưa dứt, Quốc vương cũng đã xuống điện đón Hành Giả:

- Thần tăng Tôn Hành Giả đã về rồi! Việc bắt yêu quái thế nào?

Hành Giả chỉ tay:

- Dưới thêm kia là yêu quái bị Lão Tôn đánh chết đó thôi!

Quốc vương nhìn thấy, nói:

- Đúng là xác yêu tinh, nhưng không phải Trại Thái Tuế.

Trại Thái Tuế, quả nhân đã gặp hai lần: thân cao trượng tám, bắp thịt nở nang, mặt tựa vàng sáng, giọng như sét vang. Đâu có bị lậu thế này đâu!

Hành Giả cười:

- Bệ hạ nhận đúng đấy. Quả chẳng có sai. Đây là tiểu yêu đi truyền tin, gặp phải Lão Tôn, đánh chết nó trước để về báo công.

Quốc vương cả mừng nói:

- Hay, hay, hay! Đây tính là công đầu! Quả nhân cũng thường sai người đi dò la mà chưa hề được gì. Thần tăng đây một khi ra tay đã lập công ngay, thực là thần thông.

Bèn gọi:

- Mang rượu nóng lại đây, để mừng công trưởng lão!

Hành Giả nói:

- Uống rượu là việc nhỏ. Ta hỏi bệ hạ, Kim Thánh cung khi ly biệt có để lại vật gì làm dấu không? Hãy đưa cho Lão Tôn.

Quốc vương nghe nói tới vật làm dấu, như kim đâm vào lòng, không nén nổi nước mắt lăn lăn, nói:

*Năm xưa đoan ngộ tiết hề thành,
Thái Tuế yêu ma thét rộ rành,
Cưỡng đoạt vợ vua làm Ấp trại,
Quả nhân phải nộp cứu dân lành.
Đã không lời gặp cùng lời biệt,
Đâu nữa trường đình với đoản đình.*

*Vật tặng túi thơm đều mất cả,
Khiến ta từ bấy khổ lênh đênh.*

Hành Giả nói:

- Bệ hạ còn đây cố sao mà khổ? Nương nương tuy không còn vật làm dấu, nhưng ở trong cung, chắc còn vật gì yêu thích, hãy đưa cho Lão Tôn một vật.

Quốc vương nói:

- Ngài cần làm gì?

- Yêu vương kia rất thần thông. Ta đã thấy nó phóng hơi, phóng lửa, phóng cát, quả rất khó hàng phục nó. Mà dù có thu phục được, lại e Nương nương nhìn diện mạo ta, không chịu theo về. Cần có một vật thường ngày Nương nương ưa dùng thì Nương nương mới tin, ta mới đưa người về được.

Quốc vương nói:

- Trong cung Chiêu Dương, trên gác điểm trang có một đôi xuyên vàng vốn là của Kim Thánh cung đeo tay. Chỉ vì ngày đoan ngo năm ấy, phải buộc chỉ cho nên cởi ra không mang. Đây là vật nàng yêu lắm, nay cất trong hộp nữ trang. Quả nhân gặp cơn ly biệt này, càng không nén nổi. Nhìn thấy vật cũ như thấy cố nhân, bệnh càng nặng thêm mấy phần.

Hành Giả nói:

- Đừng nói câu ấy nữa. Hãy đem xuyên vàng ra đây. Nếu dứt được thì đưa cả đôi cho ta; nếu cứ lưu luyến, hãy đưa một chiếc cũng được.

Quốc vương bèn sai Ngọc Thánh cung lấy ra. Vừa nhìn thấy, Quốc vương than thở: "Nàng ơi, có biết đau xót ra sao không!" rồi trao cho Hành Giả. Hành Giả nhận lấy, đeo vào bắp tay.

Hành Giả không uống rượu mừng, vận cân dẫu vân, rút một cái, đã tới núi Kỳ Lân. Chẳng có lòng ngoạn cảnh, đi thẳng tới sào huyết. Đang đi thì nghe thấy tiếng người huyền não, bèn

đứng phất lại nhìn kỹ. Thì ra là lũ đầu mục canh cửa động Giải Trãi, khoảng năm trăm tên, những là:

*Đông đầy la liệt, chen chúc xúm bầy,
Đông đầy la liệt cầm giáo mác,
Ánh nắng long lanh.
Chen chúc xúm bầy phất cờ xí,
Phấp phới rung rinh.
Tướng hổ quân hùng tài biến hoá,
Đầu beo suý cọp rộ tinh thần,
Sói lang đầy mãnh liệt,
Voi ngựa càng kiêu hùng.
Thỏ lấu cây ranh khua kiếm kích,
Trăn dài rắn lớn múa đao cung.
Đuôi uơi hiểu được lời người nói,
Dàn trận bày dinh nghiêm canh phòng.*

Hành Giả thấy vậy, không dám tiến, thu mình quay lại lối cũ. Không phải vì sợ chúng. Hành Giả lại đến chỗ đánh chết tiểu yêu, tìm lại cờ vàng, thanh la, cái phướn phất gió, gõ phèng phèng, sải bước, đi thẳng tới động Giải Trãi. Đang toan ngắm cảnh, thì nghe tình tình hỏi:

- Có đi có lại, người về rồi đấy à?

Hành Giả phải đáp:

- Rồi!

Tình tình nói:

- Mau lên! Đại vương đang ở tại đình Lột Da đợi người quay về báo tin đấy!

Hành Giả nghe vậy, sải bước, gõ phèng, đi thẳng vào cửa, những là vách đá lởm chởm, phòng đá hầm sâu, hai bên đầy hoa cỏ hiếm có, trước sau rợp bách cổ tùng cao. Bất giác đã qua hai tầng cửa, ngẩng phất nhìn một toà đình tám cửa sáng bừng, chính giữa đặt một chiếc ghế gấp nệm vàng, trên ghế một quỹ vương ngồi chính chện, thực là hung ác. Những là:

*Lấp loá hào quang, chớp mù dưng
Bừng bừng sát khí ngực vòng lên,
Nhe nanh ngoài khoe nanh nhọn,
Vàng hung xoắt xít tóc đôi bên.
Trên mõm râu ria như tên cứng,
Đầy thân lông lá tựa thảm len,
Hai mắt lồi lên hơn Thái Tuế,
Tay cầm chày sắt-chống trời trên.*

Hành Giả nhìn rồi, ngang nhiên ngạo mạn khinh khỉnh, không khúm núm theo lễ chút nào, lại quay mặt nhìn ra ngoài, cứ thế gõ thanh la. Yêu vương hỏi:

- Người về rồi hả?

Hành Giả không đáp. Lại hỏi:

- Có đi có lại, người về rồi hả?

Cũng chẳng buồn đáp. Yêu vương xông lên kéo lại, hỏi:

- Có sao người về đến nhà rồi còn gõ thanh la? Hỏi cũng không đáp là sao hả?

Hành Giả vứt thanh la xuống đất đánh xoạch một cái, nói:

- Sao sao, cái gì chứ? Tôi đã nói tôi không đi, ngài cứ sai tôi đi. Đến cái chỗ ấy, thấy vô số người ngựa la liệt dàn trận. Nhìn thấy tôi, họ quát lên: "Bắt yêu tinh! Bắt yêu tinh!" thế là lòi lòi kéo kéo, khiêng khiêng trời trời, bắt vào thành. Vừa thấy quốc vương, quốc vương quát luôn "chém!". May mà mưu sĩ hai bên tâu rằng: Hai bên giao tranh, không chém sứ giả. Thế mới tha cho tôi. Đã thu chiến thư, rồi áp giải tôi ra ngoài, trước quân binh đá thẳng cánh ba mươi cái mới cho về. Ở đó, chẳng bao lâu nữa người ta sẽ tới giao chiến với ngài đó.

Yêu vương nói:

- Nói vậy là người chịu thiệt rồi. Chả trách hỏi chẳng buồn đáp.

Hành Giả nói:

- Lại chẳng đúng thế à? Đau quá nên chưa đáp được.

Yêu vương nói:

- Bọn đó người ngựa có bao nhiêu?

Hành Giả đáp:

- Tôi sợ quá mê mụ cả, lại bị đánh chẳng biết người ngựa bao nhiêu. Chỉ thấy binh khí bày la liệt, những là:

*Cung tên đao thương giáp với trụ,
Kiếm kích can qua dây với cờ,
Thương nhọn câu liêm đầu mâu dựng,
Búa to, mác lớn, chông sắt giờ.
Côn dài rút trụ ngắn nhô,
Lê thép dựng khôi giáp nhô.
Chân đi ủng cao, mặc áo rộng,
Chùy đồng, túi đạn cùng roi to.*

Yêu vương nghe rồi cười:

- Không đáng gì! Không đáng gì! Những binh khí ấy, một mối lửa là tan sạch. Người hãy đi báo cho Kim Thánh Nương nương biết để nàng chớ sầu. Sớm nay nghe tin ta nổi giận, định đi giao đấu, nàng đã chận chứa lệ đó. Nay người hãy đi kể với nàng, họ kiêu hùng như thế, nhất định thắng ta, để nàng đỡ lo.

Hành Giả nghe thế, vô cùng mừng rỡ, bảo:

- Đúng ý Lão Tôn quá!

Rồi như thuộc lòng đường, chạy sang góc cửa, xuyên qua sảnh đường. Bên đó đều là nhà cao gác lớn, chẳng giống bên này. Đi thẳng ra cung sau, thấy xa xa cửa màu trắng lệ, chính là nơi Kim Thánh Nương nương ở. Tiến vào trong, hai ban tinh cáo, tinh hươu đều hoá thành mỹ nữ, đứng hầu xung quanh. Ngồi giữa là vị Nương nương tay chống cằm thơm, đôi mắt chan lệ, quả nhiên:

*Dung nhan ngà ngọc,
Hồng phấn yêu kiều.
Lười điểm trang, tóc xoà lất phất,
Quên son đậm, trâm vòng bỏ lơ.*

*Mặt không phấn, ảm đạm màu môi,
Tóc không dầu, rối ren mây phủ.
Môi đào mím, răng ngậm chặt,
Mày ngài chau, lệ châu sa.
Một mảnh tình, chỉ nhớ vua Chu Tử,
Một kiếp đời, hận chẳng thoát yêu ma.*

Quả thực là:

*Tự cố hồng nhan hay bạc mệnh,
Âm thầm chẳng tỏ gió đông qua.*

Hành Giả tiến lên đánh tiếng:

- Thưa ạ!

Nương nương nói:

- Yêu quái nhà quê kia, sao xấu quá thế! Nhớ hồi ta ở nước cũ, Thái sư Tể tướng xin gặp cũng phủ phục xuống đất, không dám ngẩng lên. Yêu quái này sao dám "Thưa ạ" thế! Người từ đâu tới vậy?

Các hầu gái bước lên thưa:

- Xin Lệnh bà đừng giận. Nó là tiểu yêu tin cẩn của Đại vương, tên là "Có đi có lại". Kể sáng nay đi giao chiến thư là nó đấy ạ.

Nương nương nghe nói, nén giận hỏi:

- Người giao chiến thư, có tới nước Chu Tử không?

- Tôi cầm thư vào tận trong thành, tới điện Kim Loan, gặp mặt vua, có tin mang về nữa.

Nương nương hỏi:

- Người gặp vua, ngài nói gì?

- Ngài nói tiếp chiến, nói bài binh bố trận. Ngài có ý thương nhớ nương nương, tôi có lời gan ruột này muốn tâu lên, hiềm nỗi người chung quanh đông quá.

Nương nương nghe vậy, quát hai ban yêu cáo, yêu hươu lui ra. Hành Giả khép cửa cung, vuốt mặt một cái, hiện nguyên hình, thưa với Nương nương:

- Nương nương đừng sợ ta. Ta là hoà thượng từ Đông Thổ Đại Đường được vua sai sang chùa Lô Âm nước Thiên Trúc ở Đại Tây Thiên bái Phật cầu kinh. Sư phụ của ta là Đường Tam Tạng, ngự đệ của vua Đường. Ta là Tôn Ngộ Không, đại đồ đệ của sư phụ. Nhân qua nước của Nương nương đổi quan văn, thấy Hoàng đế treo bảng cầu danh y, bèn ra tay luyện thuốc, trị bệnh tương tư cho Hoàng đế. Ngài bày yến đãi ta, trong khi nâng chén, có kẻ nổi nương nương bị yêu quái bắt đi, thấy ta có tài hàng long phục hổ nên nhờ ta bắt yêu quái cứu Nương nương về. Đánh bại tiên phong của yêu quái là ta, đập chết tiểu yêu cũng là ta. Thấy nó hung hăng ngoài cửa, ta bèn biến ra hình tên *Có đi có lại*, liệu mình đến đây báo tin với Nương nương.

Nương nương nghe nói, trầm ngâm không nói. Hành Giả lấy ra xuyên bầu, nâng trên hai tay thưa:

- Nếu không tin, xin hãy xem vật này.

Nương nương nhìn là tuôn lệ, rồi quỳ lạy tạ:

- Trưởng lão, nếu thực được ngài cứu về lại nước nhà, xin đến chết không quên ân lớn.

Hành Giả nói:

- Ta xin hỏi, những đồ phóng lửa, phóng hơi, phóng cát của nó là bảo bối gì vậy?

Nương nương đáp:

- Có phải bảo bối gì đâu. Đây là ba chiếc chuông vàng. Nó cầm cái thứ nhất rung một rung, ba trăm trượng lửa bốc thiêu người; rung cái thứ hai, ba trăm trượng khói hơi nung người; rung cái thứ ba, ba trăm trượng cát vàng cuốn người. Khói, lửa còn chưa ghê lắm, duy có cát vàng là độc nhất. Nếu lọt vào lỗ mũi sẽ tổn thương tính mạng.

Hành Giả nói:

- Lợi hại! Lợi hại thực! Ta cũng từng chịu trận, hắt xì hơi hai cái. Chẳng hay chuông của nó để ở đâu?

Nương nương nói:

- Nó đâu có chịu rời ra, lúc nào cũng giắt ở lưng, đi đứng nằm ngồi đều chẳng chịu rời.

Hành Giả nói:

- Nếu Nương nương có tình với nước Chu Tử, còn muốn gặp lại Quốc vương thì hãy tạm bỏ nỗi muộn phiền ưu uất, làm ra bộ phong tình mừng rỡ, với yêu vương tỏ tình vợ chồng, khiến nó cởi chuông ra đưa Nương nương cất giữ. Đợi ta lấy đi rồi, hàng được yêu quái, khi ấy sẽ đưa Nương nương về lại nước nhà, tương phùng loan phượng, chung hưởng an lành.

Nương nương y lời.

Hành Giả lại biến thành tên tiểu yêu tâm phúc, mở cửa cung, gọi hai ban thị nữ vào. Nương nương gọi:

- Có đi có lại, mau ra trước đình mời Đại vương nhà người tới nói chuyện.

Hành Giả vâng ngay, đi luôn đến đình Lột Da, báo với yêu vương:

- Đại vương, Thánh cung Nương nương có lời mời.

Yêu vương mừng rỡ nói:

- Nương nương thường xuyên vắng mặt, sao hôm nay lại có lời mời?

Hành Giả nói:

- Nương nương hỏi han việc nước Chu Tử, tôi nói: "Họ không cần bà nữa, trong nước người ta đã lập Hoàng hậu khác rồi". Nương nương nghe vậy, chẳng lên mặt nữa, bèn sai tôi đi mời Đại vương.

Yêu vương cả mừng nói:

- Người biết cách lắm. Đợi ta diệt xong nước ấy, sẽ phong người làm Thái tử giữa triều.

Hành Giả tiện miệng tạ ơn, nhanh chóng cùng yêu vương tới cửa hậu cung. Nương nương tươi cười đón tiếp, đưa tay nâng đỡ. Yêu vương cung kính lùi lại mà đáp:

- Không dám! Không dám! May được Nương nương yêu đến, nhưng ta sợ tay đau, không dám kể cận.

Nương nương nói:

- Đại vương, mời ngồi, thiếp xin có lời với ngài.

Yêu vương nói:

- Ta có câu này nhưng nói ra e ngại.

Nương nương nói:

- Thiếp đội ơn Đại vương yêu mến, nay đã ba năm mà chưa được chung chăn gối. Chắc cũng là nhân duyên từ kiếp trước, gây cuộc vợ chồng này, ai ngờ Đại vương có ý khác, không đối đãi theo nghĩa vợ chồng. Thiếp nhớ thuở còn làm Hoàng hậu nước Chu Tử, phàm của báu ngoại bang tiến cống, Hoàng đế xem rồi nhất định ban cho Hoàng hậu. Ở đây Đại vương chẳng có gì là của báu, những thứ tả hữu mặc những là lông điều, những thứ ăn là thịt sống, chưa hề thấy gấm lụa ngọc châu! Chỉ nhất vị da thú làm chăn. Hoặc giả có chút bảo bối gì, Đại vương lấy cớ vì thiếp là người ngoài, chẳng cho thiếp xem, cũng chẳng cho thiếp giữ. Cũng có nghe nói Đại vương giữ ba chuông báu, chắc là bảo bối, đi đâu cũng mang theo, ngồi đâu cũng giắt theo. Đại vương có đưa thiếp giữ, khi nào dùng thì lấy ra, chắc gì đã không tiện. Ấy cũng là tỏ ý vợ chồng một mối, lòng dạ tin nhau. Nếu không giao cho, chẳng phải coi thiếp là người ngoài sao?

Yêu vương cười to xu nịnh nói:

- Nương nương trách phải lắm, trách phải lắm. Bảo bối ở đây, bây giờ sẽ giao cho Nương nương giữ dùm.

Lập tức cởi áo lấy chuông. Hành Giả ở bên, mắt dán vào, thấy yêu vương cởi hai, ba lần y phục, chuông đeo sát vào người. Yêu vương cởi ra, lấy ít bông nhét vào miệng chuông, dùng một miếng da báo làm túi bọc lại, trao cho Nương nương, nói:

- Thiếp hiểu rồi. Sẽ để yên trên đài trang điểm, không ai rung lắc.

Rồi gọi:

- Bọn nhỏ, bày rượu ra, ta với Đại vương giao hoan mừng hỷ, uống vài chén đây.

Bọn thị nữ vâng lời, lập tức bày rượu, quả, sắp ít món thịt hươu, thỏ, rót rượu dĩa dâng mời. Nương nương lộ vẻ yêu kiều, lửa dục yêu vương.

Tôn Hành Giả ở bên tuy việc, rón rén đến gần đài trang điểm, nhẹ nhàng nâng ba cái chuông, chậm chậm dời bước, chuồn ra cửa cung, tót khỏi hang ma. Đến trước đình Lột Da, không có ai, mở túi da báo xem, cái ở giữa to như chung uống trà, hai đầu hai bên to bằng nắm tay. Chẳng rõ lợi hại, tháo ngay bông nhét miệng chuông ra. Thoắt nghe một tiếng rung vang, khói lửa cát vàng trên ào ạt, vội thu lại mà không kịp, khắp đình ngùn ngụt lửa. Làm yêu tinh giữ cửa sợ quá, quáng quàng xô vào hậu cung, làm kinh động yêu vương, hoảng hốt kêu:

- Cứu hoả đi! Cứu hoả!

Xông ra nhìn, thì ra *Có đi có lại* nâng chuông đi rồi. Yêu vương xông lên quát:

- Đồ tiện nô giới nhĩ! Dám trộm chuông của ta, dõn mặt tại đây à!

Rồi quát:

- Bắt lấy! Bắt lấy!

Trước cửa tướng hổ, sư gấu, đầu báo, soái beo, voi to, lang béo, thỏ khôn, rắn dài, trăn dữ, tinh tinh dẫn chúng tiểu yêu nhất tề vây chặt.

Hành Giả hoảng quá, quẳng chuông vàng, hiện nguyên hình. Rút phất gậy vàng Như Ý, tả xung hữu đột, xông lên đánh loạn. Yêu vương thu lại bảo bối, truyền hiệu lệnh:

- Đóng cửa trước vào!

Chúng yêu tinh nghe lệnh, kẻ đóng cửa cứ đóng, kẻ đánh nhau cứ đánh.

Hành Giả khó thoát thân, thu gậy, lặc mình một cái, biến thành con nhặng xanh to, đậu im trên vách đá không bắt lửa. Chúng yêu tinh tìm không thấy, tâu báo:

- Đại vương, giặc chạy rồi!

Yêu vương hỏi:

- Chạy khỏi cửa rồi ư?

Chúng yêu tinh đáp:

- Cửa trước đóng chặt kín, chạy làm sao được.

Yêu vương nói:

- Tìm kỹ vào!

Kẻ lấy nước dập lửa, kẻ truy tìm kỹ càng, chẳng thấy tung tích. Yêu vương giận dữ:

- Là loại giặc gì mà to gan, biến hình thành *Có đi có lại*, lên vào nghe chuyện của ta, theo sát bên ta, thừa cơ lấy trộm bảo bối của ta. May là nó chưa mang ra ngoài, nếu mang lên đỉnh núi, gặp gió trời thì làm sao!

Tướng hổ tiến lên nói:

- Hồng phúc của Đại vương lớn tày trời, khí số của chúng ta chưa cạn, cho nên khám phá ra.

Soái gấu tiến lên nói:

- Đại vương, giặc này chẳng phải ai khác, chính là Tôn Ngộ Không đã đánh bại quân tiên phong đó. Chắc là gặp *Có đi có lại* trên đường, hại tính mạng nó, đoạt lấy cờ vàng, thanh la, bài ngà, hoá ra hình dạng nó, đến đây lừa Đại vương đó.

Yêu vương nói:

- Đúng vậy, đúng vậy. Rất là có lý.

Bèn gọi:

- Bọn nhỏ, xem xét truy đuổi cẩn thận, nhất thiết không mở cửa để nó thoát ra ngoài!

Đây mới thực là:

*Khéo khéo mà ra vụng,
Giả bôn hoá thành chân.*

Rốt cuộc không biết Tôn Hành Giả làm thế nào thoát được của yêu ma, hãy chờ hồi sau phân giải.

HỒI THỨ BẢY MƯƠI MỐT

HÀNH GIẢ GIẢ DANH HÀNG QUÁI THÚ QUAN ÂM HIỆN TƯỢNG HẠ YÊU VƯƠNG.

*Sắc tướng không chừ tự cố,
Lời không là sắc tự nhiên,
Cần chi đan sa tôi luyện.
Đức hạnh tu đều chớ nản,
Công phu rèn khổ mới nên
Tôi khi trọn vẹn mới châu tiên,
Mãi giữ vẻ tiên không đổi.*

Lại nói Trại Thái Tuế, đóng chặt cửa trước sau, truy tìm Hành Giả. Huyền nào đến tận chiều tối vẫn không thấy tăm hơi. Bèn ngồi tại đình Lột Da, tụ tập bảy yêu, phát ban hiệu lệnh, sai các cửa đều treo chuông keng, trống chiêng; cung nào cũng sẵn tên, đao nào cũng mài sắc, sẵn sàng suốt đêm. Tôn Đại Thánh biến thành con nhặng, đậu đỉnh bên cửa. Thấy các cửa phòng bị nghiêm ngặt, bèn xoè cánh bay vào cửa hậu cung xem xét, thấy Kim Thánh Nương nương gục trên án, lệ nhỏ rơi, khe khẽ nức nở. Hành Giả bay vào, nhẹ đậu trên đám tóc mây rối bời, nghe xem khóc gì. Chốc lát, Nương nương chợt kêu lên:

*- Chúa công ơi! Thiếp với người
Kiếp trước thiêu rồi nhang đốt mới,
Đời nay gặp phải quái tai ương,*

Ba năm phượng lạc ngày nao hợp,
Hai nẻo uyên chia mấy đoạn trường.
Trường lão tới nơi đã biết nỗi,
Duyên lành tan nát mệnh bị thương.
Chuông vàng chỉ bởi thần kỳ quá,
Niềm cũ tương tư dạ xiết cuồng.

Hành Giả nghe vậy, chuyển xuống dưới tai, gọi khe khẽ:

- Nương nương, xin đừng sợ. Ta vẫn là Thần tăng Tôn Trường lão do Hoàng đế nước Chu Tử sai đến đây, có bị thương gì đâu. Chỉ vì tự ta nóng vội, đã lấy trộm chuông vàng rồi lén ra trước đình, mở ngay ra xem. Ngõ đâu rút bông bịt miệng chuông ra, nó reo một tiếng, tuôn ào khói lửa cát vàng. Ta rụng rời tay chân, rơi mất chuông vàng, hiện nguyên hình, rút gậy sắt đánh mãi mà không thoát. Sợ gặp độc thủ, bèn hoá thành con nhặng đậu dính trên cửa, nấu tới tận bây giờ. Yêu vương kia càng đề phòng cẩn mật, không cho mở cửa. Nương nương hãy tỏ lễ vờ chồng, lừa nó tới ngủ, ta sẽ thoát thân hành sự, tìm cách khác cứu Nương nương.

Nương nương thoát nghe, run lập cập, lệ thánh thót, nói:

- Ngài là người hay quý vậy?

Hành Giả nói:

- Ta chẳng là người, cũng chẳng phải quỷ, đang biến thành con ruồi đây này. Nương nương chớ sợ, mau đi mời yêu vương đi.

Nương nương không tin, rót nước mắt thì trào:

- Ngài đừng có lừa ta.

Hành Giả nói:

- Ta lẽ nào dám lừa ư? Nếu không tin, Nương nương hãy xoè tay, để ta đậu vào.

Nương nương xoè tay trái, Hành Giả nhẹ bay xuống, đậu vào tay ngọc. Thực là:

*Đầu búp sen hồng đen hạt đậu,
Mẫu đơn nụ hé lột đàn ong,
Tú cầu lại có chùm nho rụng,
Bách hợp cành kia đóm xám chông.*

Kim Thánh cung nâng tay ngọc, gọi:

- Thần tăng!

Hành Giả véo von đáp ngay:

- Ta là thần tăng biến ra đó.

Lúc ấy Nương nương mới tin, nói se sẽ:

- Ta mời yêu vương tới, ngài sẽ ra tay thế nào?

- Người xưa có câu: "Tiễn chết một đời duy có rượu". Lại có câu: "Phá trừ muôn sự gì hơn rượu". Rượu dùng vào nhiều sự lắm. Nương nương chỉ cần lấy sự uống rượu là trên hết. Hãy gọi thị nữ thân cận, một đĩa nào đó vào, chỉ cho ta xem, ta sẽ hoá hình thành nó, hầu hạ bên cạnh, rồi sẽ hạ thủ.

Nương nương theo lời, gọi:

- Xuân Kiều đâu?

Từ sau bình phong, một hồ ly mặt ngọc bước ra, quỳ thưa:

- Nương nương gọi Xuân Kiều có gì sai bảo?

- Người đi gọi bọn nhỏ thấp đèn đuốc, đốt nến thơm, đỡ ta ra trước đình, mời Đại vương an nghỉ.

Xuân Kiều đi ngay ra trước, gọi bảy tám yêu quái hươu cáo, cầm hai đèn rồng, một đôi nến lớn, bày ở hai bên. Nương nương gục xuống bàn bắt chéo hai tay, Đại Thánh bay vút đi. Hành Giả xoè cánh, bay đậu trên đầu hồ ly mặt ngọc, nhổ một sợi lông, thổi hơi tiên, hô "Biến!", biến thành con sâu ngủ, đậu nhẹ trên mặt hồ ly. Vốn sâu ngủ bò vào trong mũi ai làm kẻ đó ngủ liên. Xuân Kiều quả nhiên gục xuống, đứng không nổi, lão đảo tìm chỗ ngủ, ngoẹo cả cổ, thoát cái đã ngáy pho pho. Hành Giả nhảy xuống, lắc mình một cái, hoá ra như Xuân Kiều, quay ra trước bình phong, cùng tiểu yêu sắp bày.

Lại nói, Kim Thánh cung đang ra phía trước, có tiểu yêu nhìn thấy, báo ngay với Trại Thái Tuế:

- Đại vương, Nương nương tới!

Yêu vương vội ra ngoài đình nghênh đón. Nương nương nói:

- Đại vương à, lửa khói tắt rồi, giặc chẳng còn đâu, đêm thời đã khuya, hãy nghỉ đi thôi.

Yêu vương sung sướng hỉ hả nói:

- Nương nương. Giặc vừa rồi là Tôn Ngộ Không đó. Nó đã đánh bại tiên phong của ta, đập chết tiểu yêu báo tin của ta, biến ra hình tiểu yêu ấy để gạt bọ ta. Bọn ta khám xét ở đây, nó náu đi đâu đó nên lòng này không yên.

Nương nương nói:

- Chắc là giặc ấy đi thoát rồi. Đại vương đừng lo lắng nữa, đi ngủ đi thôi.

Yêu vương thấy Nương nương cung kính nài mời thì không dám từ chối quá, đành dặn dò tiểu yêu cẩn thận đèn đuốc, đề phòng đạo tặc, rồi cùng Nương nương về hậu cung. Hành Giả biến thành Xuân Kiều, đi lẫn vào hai ban thị nữ. Nương nương gọi:

- Bày rượu để Đại vương giải lao!

Yêu vương cười:

- Phải đó, phải đó! Mau mang rượu ra để ta với Nương nương vui một chút.

Xuân Kiều giả cùng các yêu nữ sắp bày hoa quả, chuẩn bị thịt cá, kê dọn bàn ghế. Nương nương nâng chén, yêu vương cũng nâng một chén, hai người trao chén cho nhau. Xuân Kiều giả đứng bên, cầm bình rượu nói:

- Đêm nay Đại vương với Nương nương trao chén giao bôi, mời hai vị cùng uống cạn.

Rồi rót đầy hai chén để uống cạn. Xuân Kiều giả lại nói:

- Dịp vui của Đại vương và Nương nương, chúng thị tỳ xin ca hát chúc mừng, nhảy múa cùng vui.

Chưa dứt lời, tiếng ca nổi lên, âm điệu ran vang, kẻ hát người múa. Hai người uống một hồi nữa, Nương nương kêu dừng ca múa. Các thị tỳ chia ban, lùi ra ngoài bình phong sắp hàng. Chỉ có Xuân Kiều giả cầm bình rượu lên xuống cung phụng. Nương nương và yêu vương nói toàn những chuyện vợ chồng. Nương nương một vẻ tình xuân mưa móc, gạt cho yêu vương mềm nhũn gân cốt. Khốn nỗi vô phúc, chẳng thể được gần thân. Khổ quá! Đúng là "Nhìn đây mà chẳng được ăn!".

Tự tình một hồi, cười nói một hồi, Nương nương hỏi:

- Đại vương, bảo bối không bị sây sát chứ?

Yêu vương đáp:

- Bảo bối này là vật tiên thiên truyền thụ, sây sát sao được! Chỉ vì thằng giặc kia nó rút nắm bông nhét miệng chuông, cháy cả cái bao da bảo.

Nương nương hỏi:

- Đã cắt thế nào rồi?

Yêu vương nói:

- Cắt thế nào được, ta mang theo ở thắt lưng đây này.

Xuân Kiều giả nghe được, nhổ ngay một sợi lông, nhai vụn, nhẹ nhàng đến gần yêu vương, rắc lên thân y, thổi ba hơi tiên khí, len lén hô "Biến!". Sợi lông vụn biến thành ba loại trùng ác, luồn vào da thịt yêu vương, cắn rút diên loạn. Yêu vương ngứa ngáy khó chịu, luồn tay vào trong gãi xoành xoạch, dùng đầu ngón tay vê nát mấy con trùng, đưa ra trước đèn xem. Nương nương nhìn thấy, đầy hàm ý nói:

- Đại vương, chắc là áo lót bẩn rồi, lâu không được giặt, cho nên sinh rận đấy.

Yêu vương xấu hổ:

- Trước nay ta có bị loài trùng này đâu, đến đêm nay mới sinh ra đấy chứ.

Nương nương cười:

- Đại vương hà tất phải ngưng. Thường có câu: Minh vua còn có sáu vua cơ mà. Hãy cởi áo ra, để thiếp bắt nó cho.

Yêu vương cởi y phục thật.

Xuân Kiều giả đứng bên, để ý nhòm vào mình yêu vương, y phục lổm nhổm những rạn rệp, con to con nhỏ đông nghet như kiến. Hết ba tầng áo mới tới thịt, trên chuông vàng cũng lúc nhúc rạn rệp. Xuân Kiều giả nói:

- Đại vương, nhắc chuông lên, để nô tỳ cùng bắt rạn cho.

Yêu vương xấu hổ là một, hoảng hốt là hai, cũng chẳng biết thật giả, đưa ba quả chuông cho Xuân Kiều giả. Cầm được rồi, đợi một hồi, thấy yêu vương cúi đầu bắt rạn trong quần áo, lập tức giấu chuông đi, nhổ một sợi lông, biến thành ba quả chuông giống như thật. Lại lặc mình một cái, thu hết cả rạn rệp lại, trao chuông vàng giả cho yêu vương.

Yêu vương nhận lấy, chẳng phân biệt chân giả, trao cho Nương nương, nói:

- Lần này Nương nương cất giữ cẩn thận nhé. Thận trọng vào đấy, đừng để như lần trước.

Nương nương đón lấy, nhẹ nhàng mở rương quần áo, gói chuông lại, dùng khoá vàng khoá lại. Rồi đổi ẩm cùng yêu vương vài chén nữa, gọi thị tỳ:

- Dọn sạch giường ngà, trải êm chăn gấm, để ta cùng Đại vương đi nghỉ.

Yêu vương dạ dạ liên hồi:

- Không dám, không dám, không dám theo hầu đâu. Ta sẽ mang theo một cung nữ ra tây cung ngồi nghỉ. Mời Nương nương an nghỉ. Rồi ai nấy về ngủ.

Lại nói, Xuân Kiều lấy được vật báu, đeo vào thắt lưng, hiện nguyên hình, tiến về phía trước. Chỉ nghe tiếng trống canh ba văng vẳng, Hành Giả bất quyết, niệm chân ngôn, vận phép ẩn thân, thẳng tới cạnh cửa. Thấy then khoá cài chặt, bèn rút

gậy vàng Như Ý, chỉ vào cửa một cái, vận phép tháo khoá, cửa từ từ mở ra. Bèn mau chóng qua cửa, cao giọng quát:

- Trại Thái Tuế, hãy trả Kim Thánh Nương nương ra đây!

Quát liền hai ba lượt, làm bọn yêu tinh lớn nhỏ kinh động, vội vã ra nhìn, mở cửa, đốt đuốc tìm khoá; thấy cửa trong vẫn khoá, mấy tên chạy vào trong báo:

- Đại vương! Có kẻ đứng ngoài cửa lớn kêu tên hiệu của Đại vương, đòi Kim Thánh Nương nương!

Thị tỷ bên trong chạy ngay ra cửa cung, thì thầm:

- Đừng có hồ hê, Đại vương mới ngủ mà!

Hành Giả lại quát to trước cửa, bọn tiểu yêu không dám báo vào. Cứ như vậy ba bốn bận.

Đại Thánh hồ hê ở ngoài tới lúc trời sáng, không chịu nổi, tay múa gậy, xông tới đập cửa. Đám yêu tinh hoảng quá, đưa giữ cửa, đưa báo tin. Yêu vương tỉnh giấc, nghe quát tháo loạn xạ, đứng dậy khoác y phục, ra khỏi buồng, hỏi:

- Quát tháo gì vậy?

Bọn thị tỷ quỳ tâu:

- Đại vương, không biết kẻ nào quát tháo từ lúc nửa đêm, bây giờ lại đập cửa.

Yêu vương xông ra, thấy mấy tiểu yêu hốt hoảng dập đầu báo:

- Ngoài kia có kẻ quát mắng, đòi Kim Thánh Nương nương. Nó phun ra những lời láo toét, không thể nghe lọt. Đến trời sáng, Đại vương không ra, nó bèn đập phá ngoài cửa.

Yêu quái nói:

- Đừng có mở cửa. Hãy đi hỏi nó từ đâu tới, tên họ là gì, rồi mau báo lại.

Tiểu yêu vội chạy đi, hỏi cách qua tầng cửa:

- Kẻ phá cửa là ai?

Hành Giả đáp:

- Ta là ông ngoại từ nước Chu Tử phái tới, đón Thánh cung Nương nương về!

Tiểu yêu nghe rồi quay về tâu báo. Yêu vương vào hậu cung điều tra lý lịch. Nương nương vừa mới dậy, còn chưa trang điểm, đã thấy thị nữ báo:

- Đại vương tới!

Nương nương vội chỉnh trang, làm vẻ mặt tươi cười ra nghênh đón. Vừa ngồi xuống, chưa kịp hỏi tra, lại nghe tiểu yêu báo:

- Ông ngoại ngoài cửa sắp phá cửa tan rồi.

Yêu vương cười:

- Nương nương, triều đình nước Chu Tử có bao nhiêu tướng suý?

- Trong triều có bốn tám đội người ngựa, ngàn viên tướng tài, mỗi biên cương có Nguyên suý Tổng binh, vô số không kể xiết.

Yêu vương nói:

- Có bao nhiêu viên là họ Ngoại?

- Ta ở trong cung, chỉ biết có phò trợ quân vương, sớm tối dạy bảo các phi tần, việc ngoài không can dự, làm sao mà nhớ tên họ được!

Yêu vương nói:

- Kể tới đây xưng là ông ngoại, ta đọc trong sách *Họ trăm nhà*, chả có ai họ Ngoại cả. Nương nương bẩm tính thông minh, xuất thân cao quý, ở chốn hoàng cung, ắt đọc nhiều thư tịch. Có nhớ sách nào chép cái họ này không?

Nương nương nói:

- Chỉ có sách *Văn ngàn chữ* chép câu "Bên ngoại chịu sự truyền dạy", ắt là họ này đây.

Yêu vương mừng rỡ:

- Nhất định đúng đấy, đúng đấy!

Rồi nhóm dậy từ biệt Nương nương, ra ngay đình Lột Da,

nai nịt chỉnh tề, tập hợp yêu binh, mở cửa xông thẳng ra ngoài, tay nắm một cây búa nổi hoa, quát to:

- Kẻ nào là ông Ngoại từ nước Chu Tử tới?

Hành Giả nắm cây gậy Như Ý ở tay phải, tai trái chỉ thẳng:

- Cháu ngoan, gọi ta gì thế?

Yêu vương nhìn thấy, thất kinh buột miệng:

- Cái đồ nhà người:

Tướng mạo như đồ khí,

Mặt mũi tựa đuôi ươi,

Bảy phần rõ là quỷ,

To gan đánh lừa người.

Hành Giả cười:

- Đồ yêu quái nhà người phạm thượng khinh vua, hoá ra không có mắt. Nhớ năm trăm năm trước ta ở Thiên cung đại náo, thần tướng chín trời gặp ta, thiếu một chữ *Lão* là không dám gọi. Người kêu ta là ông ngoại, đâu có thiệt cho người!

Yêu vương quát:

- Mau khai tên họ là gì, võ nghệ ra sao mà dám tới chỗ ta làm loạn.

Hành Giả nói:

- Người không hỏi tên họ ta thì còn may, chứ đã muốn ta nói ra thì người chỉ có chết đứng mà thôi! Người lại đây, đứng vững vào, nghe ta nói đây:

Cha mẹ sinh ta là trời đất,

Tinh hoa nhật nguyệt kết thánh thai,

Đá tiên cưu mang ngàn vạn thừa,

Rễ báu nuôi dưỡng nên kỳ tài.

Năm ấy sinh ta ba dương đẹp,

Ngày nay tu chân một hội người,

Từng họp bày đàn xưng chủ soái,

Hàng phục yêu ma dựng vững ngôi.
Ngọc Hoàng đại đế truyền thánh chỉ,
Kim tinh Thái Bạch mang chiếu mời,
Mời ta lên đây trao chúc tước,
"Bát Mã" phong quan chử đoái hoài.
Tạo phản lòng toan giữa núi thẳm,
Gan lớn dấy binh quấy thêm trời,
Thiên vương Thác Tháp cùng Thái tử,
Một trận giao tranh đều tới bờ.
Thái Bạch chịu lệnh cùng Thượng đế,
Xuống chiếu chiêu an lần thứ hai,
Phong cho làm Đại Thánh Tể Thiên,
Lúc ấy danh nghĩa mới xứng tài.
Lại bởi Bàn Đào gây loạn hội,
Trộm đan nốc rượu chuốc ương tai,
Lão Quân Thái Thượng phải tới trận,
Vương Mẫu Tây trì từ Dao đài,
Biết rõ ta coi khinh vương pháp,
Vội ra Thiên binh truyền Hoả bài,
Sao hung sao ác đông mười vạn,
Kiếm kích can qua xếp ngập bờ.
Địa võng thiên la giăng khắp núi,
Bình đao hùng hổ rợn muôn nơi,
Một cơn quân thảo không thắng bại,
Bồ Tát cử Nhị Lang độ tài.
Hai bên khó phân được cao thấp,
Hắn có bọn anh em núi Mai,
Anh hùng biến hoá tài khoe hết,
Ba thánh rẽ mây rợn cửa trời.
Thái Thượng Lão Quân tung vòng báu,
Thần tướng trối ta nơi Kim giai,
Chẳng để khai cung lập các trạng,
Lăng trì vội khép tội trừ tai.

Chùy nện búa bổ không hại nổi,
Gươm chém dao đâm cũng chẳng mùi,
Sét đánh lửa thiêu cứ nguyên vậy,
Không sao hại nổi trường thọ thai.
Giải sang Thái Thanh cung Đâu Suất,
Đem bỏ vào lò cho đã đời.
Đây đủ hạn kỳ mới mở vạc,
Ta liền nhảy phốc vọt ra ngoài.
Tay cầm thật chặt gậy Như Ý,
Vung mình đánh xóc tới Ngọc đài,
Các tượng các tinh đều trốn tiệt,
Tha hồ ta náo loạn cung trời.
Nhà trời vội vã mời Kim Phật,
Ta với Thích Ca cùng đua tài,
Tay Phật xoè ra phép cân đầu,
Khắp trời rong ruổi tới rồi lui.
Phật Tổ tính trước dùng phép "Úm",
Úp chặt ta xuống dưới núi đài.
Nay đã năm trăm năm rồi đấy,
Giải cứu thân hèn truyền đạo người,
Giúp đưa Đường Tăng sang Tây Trúc,
Hành Giả Ngộ Không tên sáng ngời,
Trên đường sang Tây hàng yêu quái,
Yêu ma nào cũng sợ rùng rời.

Yêu vương nghe nói tới Tôn Hành Giả, mở mồm ngay:

- Hoá ra, ngươi là cái đồ Đại náo Thiên cung. Người đã thoát thân, phò tá Đường Tăng sang tây. Đường của người người cứ đi, có sao lại chọc gậy bánh xe, làm đầu sai cho vua nước Chu Tử, tới chỗ ta mà chuốc lấy cái chết.

Hành Giả quát:

- Đồ yêu quái làm giặc! Nói những câu ngớ ngẩn! Ta nhận lễ mời của nước Chu Tử, lại mang ơn khoản đãi của họ, Lão Tôn

ta cao gấp bội cái ngôi vương đế, vua Chu Tử kính ta như cha mẹ, thờ ta như thần minh, sao lại bảo là *làm đầu sai*! Ta bảo cho cái loài quái vật dối vua lừa trời kia, đừng có chạy, ăn một gậy của ông ngoại ngươi đây!

Yêu vương quỳnh quáng chân tay, né qua một bên, vung búa nổi hoa che mặt đỡ đòn. Trận này sát khí thực! Những là:

*Gậy báu vàng Như Ý,
Búa sắt nhọn Tuyên Hoa,
Một kẻ nghiêng răng đầy hung bạo,
Một kẻ mím môi khoe vũ uy.
Đây là giáng trần, Tể Thiên Đại Thánh,
Kia là yêu vương loạn cõi sa bà,
Hai bên phun mây mù ngút cung thăm,
Đài điện bốn bề đá bay cát dấy mờ,
Qua qua lại lại vô số lượt,
Vun vút, quật quật ánh vàng lòe.
Võ nghệ đều khoe hết,
Thần thông đều trở ra,
Bên này muốn đón Nương nương về nước cũ,
Bên kia mừng giữ Hoàng hậu ở núi xa.
Cuộc chiến này vốn chẳng duyên cớ,
Liều mạng quên thân vì ông vua.*

Hai bên giao chiến qua năm mươi hiệp, không phân thắng bại. Yêu vương thấy Hành Giả võ nghệ cao cường, liệu không thắng nổi, bèn vung búa chặn gậy mà rằng:

- Tôn Hành Giả, hãy dừng lại! Hôm nay ta chưa ăn gì, để ta ăn đã, rồi lại cùng ngươi tranh cao thấp.

Hành Giả biết thừa, thu thiết bồng lại, bảo:

- Hảo hán hay không đuổi thử một, hãy đi đi! Đi đi! Ăn no vào, rồi ra đây mà chết!

Yêu quái quay ngay vào trong động, nói với Nương nương:

- Mau mang bảo bối ra đây!

Nương nương nói:

- Cần bảo bối làm gì?

- Kể sớm nay khiêu chiến chính là đồ đệ của hoà thượng đi lấy kinh, tên là Tôn Ngộ Không Hành Giả, giả xưng là ông ngoại. Ta với nó đánh đến bây giờ, không phân thắng bại. Để ta cầm bảo bối, ra phóng hơi phóng lửa, thiêu chết con khỉ này.

Nương nương nghe nói, trong lòng lo lắng: nếu không lấy cái chuông ra, sợ nó ngờ vực; mà lấy chuông ra, sợ là tổn thương tính mạng Tôn Hành Giả. Đang chần chừ chưa quyết, yêu vương lại thúc bách:

- Mau mang ra đây!

Nương nương hết cách, đành mở khoá, lấy ba cái chuông trao cho yêu vương.

Yêu vương cầm lấy, xông ra ngoài. Nương nương ngồi ở trong cung, nước mắt như mưa, thấp thỏm không biết Hành Giả làm sao để thoát mạng. Cả hai đều không biết đó là đồ giả.

Yêu vương xông ra cửa, lại nghênh ngang quát:

- Tôn Hành Giả, chớ chạy! Xem ta rung chuông đây!

Hành Giả cười:

- Người có chuông, ta không có chắc? Người biết rung, ta không biết rung chắc?

Yêu vương nói:

- Người có chuông gì, mang ra ta xem.

Hành Giả thu thiết bỗng lại thành cây kim thêu, cất vào trong tai, lấy từ thắt lưng ra ba bảo bối thật, bảo với yêu vương:

- Đây là chuông vàng tía của ta đấy thôi!

Yêu vương nhìn thấy, thất kinh nói:

- Kỳ quặc, kỳ quặc! Chuông của người sao giống với chuông của ta quá vậy? Dù là cùng một khuôn thì cũng giống đến vậy được sao?

Lại hỏi:

- Chuông kia của người từ đâu tới?

Hành Giả hỏi:

- Cháu ngoan, thế chuông của người ở đâu ra?

Yêu vương ngờ nghệch, nói ngay:

- Chuông này của ta

*Thái Thanh cung tiên nguồn đạo thâm,
Bát quái trong lò luyện hoàng kim,
Đúc thành chuông nhỏ rất quý báu,
Hiện giờ lưu giữ nơi Lão Quân.*

Hành Giả cười:

- Chuông của Lão Tôn đây cũng là từ đó đó.

Yêu vương hỏi:

- Từ đó là sao?

Hành Giả nói:

- Chuông này của ta:

*Đạo Tổ ninh đan Đâu Suất cung,
Chuông vàng luyện lửa giữa lò bưng,
Hai ba là sáu báu xoay mãi,
Của ta chuông bà, người chuông ông.*

Yêu vương nói:

- Chuông này là báu vật kim đan, chẳng phải là loại chim bay thú chạy, làm sao mà chia trống mái được! Cứ rung của báu là biết ngay thôi!

Hành Giả nói:

- Miệng nói không cố, cứ làm là rõ nhất. Cho người rung chuông trước đây.

Yêu vương cầm cái chuông thứ nhất rung ba rung, chẳng thấy lửa đâu; cầm chuông thứ hai rung ba rung, chẳng thấy khói đâu;

cầm chuông thứ ba rung ba rung, chẳng thấy cát đâu. Yêu vương quỳnh quáng:

- Lạ quá, lạ quá! Tình đời thay đổi rồi! Chuông này chắc là sợ vợ, trống thấy mái thì không ra.

Hành Giả nói:

- Cháu ngoan, dừng tay đi, để ta rung cho cháu xem.

Hành Giả cầm cả ba chuông, rung liền một tùm; lửa đỏ, hơi xanh, cát vàng nhất tể cuộn cuộn, thiêu trụi cây, mù mịt núi. Đại Thánh miệng niệm câu chú, nhìn về đất tống gọi to: "Gió lại đây"; gió nổi lên thực, càng giục lửa bốc, lửa trùm gió dập, đỏ ngùn ngụt, đen sầm sầm, khắp trời khói lửa, ngút đất cát vàng. Trại Thái Tuế hồn kinh phách lạc, chạy không có chốn, giữa lúc lửa bùng, thoát làm sao nổi!

Chợt nghe trên không trung có tiếng gấp gáp:

- Tôn Ngộ Không, ta tới đây!

Hành Giả quay ngoắt nhìn, hoá ra Quan Âm Bồ Tát, tay trái cầm Tịnh bình, tay phải cầm dương liễu, vẩy nước sương ngọt dập lửa. Hành Giả hoảng hồn giấu chuông vào thắt lưng, rồi chấp tay cúi mình vái lạy. Bồ Tát cầm cành dương vẩy vài giọt sương ngọt, thoát cái, khói lửa tịnh không, cát vàng lạng ngắt.

Hành Giả khấu đầu thưa:

- Không biết Bồ Tát Đại Từ Bi giáng trần, không kịp nghênh đón. Xin hỏi Bồ Tát đi đâu vậy?

- Ta cất công tới đây tìm bắt con quái này về.

Hành Giả nói:

- Con quái này lai lịch thế nào mà làm nhọc mình vàng đi bắt?

- Nó là con chó lông vàng của ta, vì mục đồng ngủ quên, không canh giữ, con quái này cắn đứt dây sắt chạy đi, tới nước Chu Tử trừ hoạ.

Hành Giả nghe vậy, mau cúi mình nói:

- Bồ Tát nói sai rồi! Con quái này ở đây khinh vua ép hậu,

làm bại hoại phong tục, gây tai hoạ cho Quốc vương, sao lại nói là trừ tai hoạ.

- Người không hiểu rồi! Thuở Tiên vương nước Chu Tử tại vị, vị vương này đang là Đông cung Thái tử, chưa được nối ngôi. Lúc vị ấy nhỏ tuổi, rất thích săn bắn. Vị ấy dẫn đoàn người ngựa, thả tung ưng khuyến, đến trước gò Lạc Phượng, có Phật Mẫu ở Tây Phương là Khổng Tước Đại Minh vương Bồ Tát sinh hai con là hai chú chim tước trống mái, đang đứng dưới gò núi, bị vị vương này bắn cung làm thương tích chú Khổng Tước mái. Khổng Tước mái đành mang cả mũi tên bay về tây. Phật Mẫu sau lúc tức giận, thế sẽ làm cho vị vương này mất vợ ba năm, thân mắc bệnh tật. Khi ấy ta dắt con chó này, cũng nghe lời thế ấy, không ngờ con quái này ghi nhớ, vậy nên nó tới đây bắt Hoàng hậu, trừ tai cho Quốc vương. Đến nay đã ba năm, oan khiên đủ cả, nhờ người tới trị bệnh giúp vị vương ấy. Ta cất công tới đây để bắt nó về.

Hành Giả nói:

- Bồ Tát, tuy việc là như thế, nhưng nó làm ô uế vương hậu, bại hoại phong tục, rối loạn phép tắc, nó đáng tội chết chứ. Nay nhờ Bồ Tát đích thân tới, tha cho tội chết, nhưng tội sống thì không tha được. Để con đánh nó hai mươi gậy rồi Bồ Tát mang nó đi.

Bồ Tát nói:

- Ngộ Không, đã biết ta tới thì hãy nể ta, nguôi giận hết đi; vẫn tính là công hàng phục yêu quái cho người mà. Nếu người vùng gậy thì nó chắc chết rồi.

Hành Giả không dám trái lời, đành vái dài:

- Bồ Tát đã bắt nó về Nam Hải thì đừng để nó trốn xuống trần gian, gây hại không vừa đâu!

Lúc ấy Bồ Tát quát:

- Yêu nghiệt! Còn không hiện nguyên hình, đợi đến bao giờ nữa?

Chỉ thấy yêu quái rừng mình một cái, hiện nguyên tướng, run lập cập. Bồ Tát cười lên mình. Ngài nhìn qua cổ nó, không thấy ba cái chuông vàng, bèn nói:

- Ngộ Không, đưa chuông trả ta!

Hành Giả nói:

- Lão Tôn không biết.

Bồ Tát quát:

- Đồ giặc khỉ này! Nếu chẳng phải người trộm chuông, thì đừng nói một Ngộ Không chứ cả mười đứa cũng không đến gần nó được. Mau đưa ra!

Hành Giả cười:

- Thực chưa từng nhìn thấy mà!

Bồ Tát bảo:

- Nếu vậy, để ta niệm chú *Khẩn cô nhi* vậy!

Hành Giả hoảng quá, đành khai:

- Chớ niệm, xin chớ niệm! Chuông đây!

Quả là:

*Chuông vàng cổ chó ai người cười,
Người cười chuông còn hỏi kẻ đeo.*

Bồ Tát cầm chuông đeo quanh cổ con thú, rồi vút bay cao. Chân toà hoa sen dâng rừng rực, quanh mình sợi vàng rợp trời. Bồ Tát quay về Nam Hải.

Lại nói, Tôn Đại Thánh nai nịt lại y phục, múa thiết bồng tiến vào động Giải Trãi, đánh chết sạch bọn tiểu yêu quái, quét sạch sào huyệt. Lại đi thẳng vào cung, rước Thánh cung Nương nương về nước. Nương nương cảm tạ khôn xiết. Hành Giả thuật lại một lượt chuyện Bồ Tát bắt quái và duyên do vua mất vợ; rồi đi gom ít cỏ mềm, bện thành một con rồng cỏ, bảo:

- Nương nương ngồi lên nó, nhắm mắt vào, đừng sợ, ta sẽ đưa về gặp vua.

Nương nương nhất nhất tuân theo. Hành Giả vận thần thông, chỉ nghe bên tai vù vù, chừng nửa giờ đã tới thành, bèn hạ mây, gọi:

- Nương nương mở mắt ra!

Hoàng hậu nghe lời, nhận ra gác phượng lầu rồng, trong lòng hoan hỉ, rời rồng cỏ, cùng Hành Giả lên điện. Quốc vương trông thấy, vội xuống long sàng, chạy tới kéo tay Nương nương, muốn thổ lộ nỗi ly biệt, đột nhiên tay đau nhói, ngã lảo ra đất kêu:

- Tay đau quá! Tay đau quá!

Bát Giới cười ha ha:

- Đẹp mặt nhỉ, chả được hưởng phúc, vừa gặp cái đã đau chết ngất.

Hành Giả nói:

- Chú ngọc, người dám làm gì Quốc vương vậy?

Bát Giới nói:

- Chả làm gì mà ông ấy đã ra nông nổi thế kia rồi!

Hành Giả nói:

- Trên mình Nương nương có kim độc, trên tay cũng có đấy. Từ khi bị bắt vào núi Kỳ Lân với Trại Thái Tuế đã ba năm, mà yêu quái chưa hề làm ô uế được.

Các quan nghe vậy, nói:

- Vậy thì sống thế nào?

Lúc này, bên ngoài thì trăm quan lo lắng, ở trong thì phi tần lo sợ, bên cạnh có hai cung Ngọc Thánh, Ngân Thánh dìu quân vương dậy.

Đang lúc kinh hãi, bỗng nghe từ không trung có người gọi:

- Đại Thánh, ta tới đây!

Hành Giả ngẩng nhìn, chỉ thấy:

*Thăm thăm vang trời tiếng hạc,
Láng láng thẳng tới trước đền,*

Quần quít rắng lành lảnh lảnh,
Rờn rờn khí tốt triển miên.
Mình mai áo lớp toả mây khói
Chân dận giày cỏ lạ nhìn
Cán chổi râu rồng tay nắm,
Chiếc dây lưng lụa quấn bên.
Đất trời khắp chốn kết nhân duyên,
Vũ trụ tiêu dao mọi miên,
Ấy là Tử Vân tiên trên Đại La thiên,
Ngày nay trừ quỷ xuống trần.

Hành Giả tiến lên nghênh đón:

- Trương Tử Dương đi đâu vậy?

Tử Dương chân nhân đi thẳng trước điện, cúi mình thi lễ:

- Đại Thánh, tiểu tiên là Trương Bá Đao xin chào.

Hành Giả đáp lễ:

- Ngài từ đâu tới vậy?

Chân nhân nói:

- Tiểu tiên ba năm trước từng tới dự hội Phật, nhân đi qua đây, gặp khi Quốc vương Chu Tử gặp nỗi buồn lẻ bạn, ta e yêu quái làm ô uế Nương nương, bại hoại nhân luân, sau này khó tái hợp với Quốc vương. Vậy nên ta dùng một chiếc áo khoác cũ biến thành một chiếc xiêm mồi, lung linh ngũ sắc, dâng cho yêu vương để tặng Hoàng hậu. Hoàng hậu mặc vào thì khắp mình có kim độc như những chiếc rằm. Nay biết Đại Thánh thành công, ta tới để bỏ áo rằm.

Hành Giả nói:

- Đã vậy thì phiền ngài từ xa tới, hãy mau giải thoát cho.

Chân nhân hướng ra trước, chỉ ngón tay vào Nương nương, chiếc áo rằm lập tức rời ra. Nương nương trở lại nguyên vẹn. Chân nhân cầm áo rũ một cái, khoác lên mình, nói với Hành Giả:

- Đại Thánh đừng trách nhé, tiểu tiên xin cáo từ!

Hành Giả nói:

- Xin đừng đã, để Quốc vương cảm tạ.

Chân nhân cười:

- Không cần, không cần đâu!

Rồi vái dài một tiếng, vút lên đi mất. Làm cho Hoàng đế, Hoàng hậu cùng chúng bề tôi hoảng hốt, ai nấy ngửa lên không lẽ vọng.

Vái rồi, bèn sai bày đại yến, đáp tạ bốn vị tăng. Quốc vương dẫn các quan quỳ vái rồi vợ chồng mới sánh vai. Đang khi hoan hỷ, Hành Giả gọi:

- Sư phụ, mang chiến thư ra đây!

Trưởng lão lấy từ trong tay áo ra trao cho Hành Giả. Hành Giả trao cho Quốc vương, nói:

- Thư này do yêu quái sai tiểu yêu mang tới. Tiểu yêu ấy bị ta đánh chết, mang về báo công. Sau ta lại tới núi, hoá làm tiểu yêu, vào trong động, nhân gặp Nương nương, lấy trộm chuông vàng, suýt bị nó tóm. Rồi lại biến hoá, lại lấy trộm, đổi đầu với nó. May gặp Quán Âm Bồ Tát thu phục nó, lại bảo cho biết duyên cớ vua lẽ bạn.

Hành Giả kể tường tận một lượt.

Cả nước, hết thầy vua tôi, ai ai cũng cảm tạ ngợi ca.

Đường Tăng nói:

- Một là phúc của bậc hiền vương, hai là công của đồ đệ mọn. Nay được hưởng tiệc hậu, thực cực rồi đó! Tại đây xin bái biệt, không thì sẽ nhờ chuyển sang Tây Phương.

Quốc vương hết sức giữ lại không được, bèn đổi quan văn, bày xe loan, mời Đường Tăng ngự xe rồng. Quốc vương, hậu phi, thầy đều đẩy xe mà tiễn. Quả là:

Có duyên gặp sạch ưu tư bệnh

Dứt niệm không lo tâm tự yên.

Rốt cuộc chuyến này lành dữ ra sao, hãy chờ hồi sau phân giải.

HỒI THỨ BẢY MƯƠI HAI

ĐỘNG CUỐN TƠ BẢY TÌNH MÊ GỐC SUỐI RỬA BỤI BÁT GIỚI QUÊN TU.

Tam Tạng từ biệt vua nước Chu Tử, chinh đồn yên cương lên đường sang tây.

Trải bao nhiêu đồng núi, vượt muôn mọi nước non, bất giác thu qua đông hết, lại tới xuân tươi. Thấy trò chân lượt cỏ non ngoạn cảnh, bỗng gặp một am cỏ nhỏ trong rừng. Tam Tạng ghìm cương xuống ngựa, đứng ở ven đường. Hành Giả hỏi:

- Sư phụ, con đường này bằng bạn không tà, có sao không đi?

Bát Giới nói:

- Sư huynh chẳng hiểu cái gì cả! Sư phụ ngồi trên ngựa mỗi lần, để sư phụ thoải mái ngắm cảnh một chút.

Tam Tạng nói:

- Không phải ngắm cảnh đâu, ta thấy phía trước có nhà, muốn tới khuyển hoá chút thức ăn chay.

Hành Giả cười:

- Chú xem sư phụ nói đấy nhé. Sư phụ muốn ăn chay, để ta đi khuyển hoá. Tục ngữ có câu: "Một ngày làm thầy, suốt đời làm cha". Lẽ nào lại có chuyện đồ đệ thì ngồi cao để sư phụ đi kiếm ăn?

Tam Tạng nói:

- Đừng nói như vậy. Thường ngày đồng không mông quạnh,

các con đi kiếm ăn tít tận chốn nào; hôm nay nhà dân gần đây có thể gọi được, để ta đi một lần.

Bát Giới nói:

- Sư phụ chẳng vững vàng gì cả. Thường có câu: "Ba người ra ngoài, người nhỏ khổ nhất". Huống gì lại là sư phụ, chúng con chỉ là đồ đệ mà thôi. Sách xưa dạy: "Có việc thời đệ tử phải hết mình". Để Lão Trư đi!

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ à, hôm nay thời tiết tươi sáng, khác hẳn khi mưa gió sục sùi. Những lúc ấy, các con phải đi xa, còn nhà này để ta đi cho. Dù có cơm chay hay không cũng quay lại.

Sa Tăng đứng bên cạnh, cười:

- Sư huynh, không phải nhiều lời. Sư phụ đã muốn vậy thì đừng ngăn nữa. Làm sư phụ buồn khổ thì có dâng cơm chay "ngài" cũng chẳng ăn đâu.

Bát Giới nghe theo, đi lấy bình bát thay y phục cho sư phụ. Trưởng lão sải bước, thẳng tới trang viên trước mặt, hoá ra là một ngôi nhà khá đẹp mắt. Những là:

*Cầu đá vút cao,
Cây già rậm rạp.
Vút cao cầu đá, dòng trôi róc rách nổi khe dài,
Rậm rạp cây già, chìm nội véo von vang núi thẳm.
Bên cầu ấy mấy gian lầu cở,
Thanh thanh nhã nhã tựa am tiên
Lại toà nhà cửa bỗng bên hiên
Rờ rờ rành rành hơn đạo viện.
Bổng trước song bốn giai nhân xuất hiện
Đều đang thêu thùa may vá phượng rồng.*

Trưởng lão thấy trong nhà không có đàn ông, chỉ toàn con gái, không dám bước vào, chỉ đứng khựng lại, náu dưới chân cầu. Lại thấy con gái đứa nào đứa nấy:

*Lòng trinh bền như đá,
Tinh lan nở tựa xuân,
Hồng nhan xiêm ánh rạng,
Mẫu môi như son đầm.
Mày ngài thanh nét nguyệt,
Tóc quán mượt mây ngàn,
Nếu đứng bên hoa nở,
Ong bướm đậu lăm chân.*

Tam Tạng đứng im chừng nửa giờ, lặng bật, bụng bảo dạ: "Nếu ta không kiếm được thức ăn, sẽ bị đồ đệ nó chê cười rằng: sư phụ đi khuyến hoá cơm chay không được thì đồ đệ đi bái Phật làm sao".

Chẳng còn cách nào, nấn ná mấy phút nữa rồi Tam Tạng sải bước lên cầu. Đi vài bước nữa, thấy trong gian lều gianh có một ngôi đình mộc hương, trong ấy có ba cô con gái đang đá bóng. Ba cô này khác hẳn bốn cô kia. Những là:

*Phất phơ vạt thắm,
Thấp thoáng xiêm rờn.
Phất phơ vạt thuy, phập phồng búp ngọc thon thon
Thấp thoáng xiêm rờn, hé nửa gót sen nhỏ nhỏ.
Dung nhan vóc dáng mười phân tròn,
Cử chỉ lại qua ngàn vẻ nở.
Nghênh đầu bàn bạc cao thấp có,
Chuyển qua chuyển lại thực là ngon.
Quay mình đá qua tường hoa đẹp,
Lui tới ào như biển sóng cồn.
Khi mềm mại chuyển nhẹ,
Lúc nhanh chân đá dồn.
Như dâng châu đầu Phật,
Tựa leo đỉnh chon von.
Gạch nhỏ lại dễ nắm,
Cá nằm lấy chân đôn.*

Cong eo co gối khéo,
Xoay đầu ngoắt chân luôn.
Ghế dài râm ran chuyện,
Nhúm vai vẻ xinh tròn.
Xiêm buộc cho phấp phới,
Tóc búi mặc rập rờn.
Đá tới mức tới lúc Sông Hoàng nước đổ ngược,
Bãi ngổ ngang Cá vàng.
Bên kia nhận nhăm là bóng,
Bên này quay mình lại đá luôn.
Đàng hoàng nâng cẳng bắp,
Nắm bóp ngón tay thon.
Đá tới khi hể hã,
Người đẹp gọi luôn mồm.
Ai nấy mồ hôi nhoe phấn đầm xiêm mỏng,
Hứng mệt ngả nghiêng tình thoải mái.

Lại có thơ rằng:

Tung tẩy trên sân xuân tháng đẹp,
Làn tiên thổi tới dờn thuyền duyên,
Giọt loang mây phấn hoa sương đượm,
Bụi thấm mi tằm liễu khói nhen.
Cánh biếc buông lời hồng búp ngọc,
Xiêm the lướt dải thoáng hài sen,
Mấy hồi đá, nghỉ, mềm hơi lả,
Mái tóc bông mây bướm ngả nghiêng.

Tam Tạng xem chừng rất lâu, đành tiến lên đầu cầu, hỏi to:

- Nữ Bồ Tát ơi, bần tăng tới đây xin được bố thí chút cơm chay.

Mấy cô gái kia nghe thấy, ai nấy hớn hở vút kim chỉ, quăng bóng hơi, cười rinh rích xô ra cửa chào:

- Trưởng lão, không kịp đón rước, thất lễ quá! Nay ngài tới nơi hoang vắng, đã chẳng ngại vượt đường xa khuyến hoá, xin mời vào trong đã!

Tam Tạng nghe vậy, thầm nghĩ:

- Tốt quá, tốt quá! Phương Tây chính là đất Phật vậy. Nữ
còn mẫn lòng bố thí cơm chay thế này, nam tử lễ nào chẳng
hành tâm với Phật?

Trưởng lão tiến tới hỏi thăm, theo các cô gái vào trong nhà
gianh. Qua chỗ đình mộc hương nhìn qua, ôi chao! Hoá ra trong
đây chẳng có phòng ốc gì cả, chỉ thấy:

*Đỉnh non cao vút,
Thế đất dài xa,
Đỉnh non cao vút nổi mây khói,
Thế đất vun dài hút bể xa,
Cửa gần cầu đá,
Chín khúc chín chăm luôn nước đổ,
Vườn trồng đào mận,
Ngàn cây ngàn quả trĩu cành la.
Dây quán loanh quanh năm bảy góc,
Chi lan thơm ngát vạn ngàn hoa,
Xa trông động phủ hơn Bồng Đảo,
Gần ngó sơn lâm vượt Thái Hoa.
Thực quả yêu tiên tìm chốn ẩn,
Tịnh không làng xóm một toà nhà.*

Một cô gái bước lên, mở cánh cửa đá, mời Đường Tăng vào
ngồi. Trưởng lão đành vào. Chợt ngẩng nhìn, thấy bày biện đều là
bàn đá, ghế đá, khí lạnh âm u. Trưởng lão kinh hãi, nghĩ thầm:

- Nơi này lạnh ít dữ nhiều, chắc chẳng hay đâu.

Các cô gái cười rình rích, cùng nói:

- Mời trưởng lão ngồi.

Trưởng lão đành vậy. Một lát sau đã thấy lạnh run. Các cô
gái hỏi:

- Trưởng lão ở quý sơn môn nào? Hoá duyên gì vậy? Vẫn là
sửa cầu đắp đường, xây chùa dựng tháp hay là tô tượng in kinh?
Hãy bỏ sở hoả duyên ra đây xem nào!

Trưởng lão nói:

- Ta không phải là hoà thượng hoá duyên.

Một cô gái hỏi:

- Đã chẳng hoá duyên thì tới đây làm gì?

Trưởng lão đáp:

- Ta là người bên Đông Thổ Đại Đường sang Tây Thiên bái Phật cầu kinh. Đi qua đất của các quý cô, bụng thời đói quá, đánh bạo tới đây xin bữa cơm chay rồi xin đi ngay.

Các cô gái nói:

- Tốt! Tốt! Tốt quá! Thường có câu: Hoà thượng từ xa tới khéo xem kinh. Các chị em ta! Chớ có lưỡi nhác, mau sắp cơm chay nào!

Lúc này, còn ba cô gái ngồi tiếp Đường Tăng, chuyện trò qua lại, luận bàn mấy chuyện nhân duyên. Bốn cô kia vào trong bếp, vén áo xắn tay, nổi lửa bắc nồi. Những là món gì nhỉ? Toàn là mỡ người xào rán, thịt người nấu ninh, cao đen làm miến, não người làm đậu phụ. Hai mâm bày lên bàn đá, các cô gái mời trưởng lão:

- Xin mời. Chốn hèn mọn này chưa từng làm cơm chay được ngon, mời trưởng lão hãy dùng cho đỡ đói. Trong bếp còn nữa đó.

Trưởng lão nghe lời nói, thấy thức mặn, không dám mở miệng, cúi mình chấp tay nói:

- Thưa nữ Bồ Tát, bản tăng ăn chay từ thuở còn trong bụng mẹ.

Các cô gái cười:

- Kia trưởng lão, đây là thức chay mà.

Trưởng lão đáp:

- A di đà Phật! Những thức này hoà thượng ta mà ăn vào thì đâu dám nghĩ đến chuyện gặp đức Thế Tôn, xin lấy kinh sách được.

Các cô gái nói:

- Trưởng lão, ngài là người xuất gia, chớ có hành người bố thí.

Trưởng lão nói:

- Đâu dám, đâu dám! Hoà thượng ta vâng ý chỉ của Hoàng đế Đại Đường, thẳng lối sang tây, không hại một sinh linh nhỏ nhất nào, luôn được Bồ Tát cứu, gặp hạt gạo rơi cũng nhón tay nhặt, thấy một sợi tơ cũng cúi nhặt lên, đâu có dám làm khó người bố thí!

Các cô gái cười:

- Trưởng lão tuy không làm khó người bố thí, nhưng như vậy là có ý trách người. Thôi, chớ hiểm thô nhạt, hãy ăn một chút đi!

Trưởng lão nói:

- Quả không dám ăn, sợ phạm phá giới. Mong các nữ Bồ Tát dưỡng sinh chẳng bằng phóng sinh, hãy thả cho hoà thượng ta đi!

Trưởng lão toan bước đi, một cô chắn cửa, đâu có chịu thả. Tất cả đều quát:

- Cửa đến tay đâu dễ có bỏ. Người định đi đâu?

Bọn họ ai nấy đều biết võ nghệ, tay chân lanh lẹ, tóm trưởng lão lại, thuận tay kéo dắt, dúm trưởng lão ngã xuống đất. Cả bọn quây lại, lấy dây trói gô, treo lên xà nhà. Cái món treo này có cái tên là *Người tiên chỉ lối*. Có nghĩa là một tay hướng ra trước, kéo dây rút lên cao, một tay nắm thắt lưng, kéo dây rút lên; hai chân hướng ra sau, một sợi dây kéo lên. Ba sợi dây trói rút Trưởng lão lên xà cao, lưng chạm xà, bụng úp xuống.

Trưởng lão nén đau, rưng lệ, thầm hận trong lòng rằng:

- Hoà thượng ta lại khổ rồi! Cứ tưởng gặp người tốt cho bữa cơm chay, ngờ đâu lại sa vào cạm bẫy! Đồ đệ ơi! Mau tới cứu ta thì còn được gặp mặt nhau; chậm trễ một hai canh giờ là mệnh ta thôi rồi!

Trưởng lão tuy khổ cực nhưng vẫn dễ tâm xem bọn con gái

kia. Chúng treo trường lão một chỗ rồi bỏ cả y phục. Trường lão thất kinh, tự nói:

- Lột cả y phục thế này là muốn đánh ta đây. Hay là muốn ăn thịt ta đây.

Thì ra, bọn con gái chỉ cởi bỏ áo thân trên, lộ phần bụng rốn, hiện rõ ma lực: đứa nào đứa ấy ở rốn đều có cuộn tơ, có cục trứng thô to, phun tơ chằng chịt, thoát cái đã giăng chặt nhà.

Lại nói, Hành Giả. Bát Giới, Sa Tăng cứ đứng chờ bên đường cái. Hai kẻ thì thả ngựa, trông đồ, chỉ có Hành Giả hiếu động, nhảy nhót chuyền càn, vật lá tìm quả. Quay ngoắt đầu, thấy ngay một áng hào quang, hoảng quá nhảy vội xuống đất, quát to:

- Không hay, không hay rồi! Sư phụ không hay rồi!

Hành Giả chỉ tay:

- Các đệ nhìn cái toà trang viện kia thế nào?

Bát Giới, Sa Tăng dồn mắt nhìn, một áng như tuyết, lại sáng như tuyết, như bạc lại ánh như bạc. Bát Giới nói:

- Thôi rồi, thôi rồi! Sư phụ gặp yêu tinh rồi! Bọn ta mau đi cứu đi!

Hành Giả nói:

- Hiền đệ đừng có inh ỏi. Đệ có thấy gì đâu, để Lão Tôn đi!

Sa Tăng nói:

- Sư huynh cẩn thận nhé!

Hành Giả nói:

- Ta tự có cách mà!

Đại Thánh thắt chặt tám khoác da hổ, nắm chắc cây gậy vàng, sải bước lớn, thoát cái đã tới cạnh nơi ấy. Thấy tơ giăng tầng tầng lớp lớp, ngang ngang dọc dọc như đàn, dùng tay sờ thử thì vướng víu. Hành Giả chẳng hiểu là cái thứ gì, vùng luôn gậy, quát:

- Với cây gậy này, đừng nói là mấy ngàn tầng, kể cả mấy trăm ngàn tầng cũng đập nát luôn!

Đang định đập thì lại dừng tay, nói:

- Nếu là thứ cứng thì dễ đập, đằng này lại mềm, chỉ có cách túm lại thôi.

Nếu làm kinh động yêu ma, nó đang giữ sư phụ, e sẽ không hay. Để phải hỏi bọn nó rồi mới đánh.

Rồi bắt quyết một cái, niệm chú một câu, móc ra được một Thổ địa già từ trong miếu, khiến cho Thổ địa cứ run rẩy lập cập. Vợ Thổ địa hỏi:

- Ông lão, ông sao mà cứ quay như chong chóng thế? Chả lẽ phát cuồng à?

- Bà không biết, không biết đâu! Có một vị là Tể Thiên Đại Thánh tới, tôi chưa kịp đón, bị vị ấy móc từ trong miếu ra.

- Thì ông đi gặp vị ấy là được, sao lại ở đây mà quay cuồng thế?

- Nếu đi gặp, cây gậy của vị ấy không thương, bất kể hay dở đập cho một nhát là thôi!

- Vị ấy thấy ông già thế này, sao lại đánh ông được!

- Vị ấy cả đời chẳng thích gì, chỉ đánh người già thôi.

Hai vợ chồng nói qua nói lại, chẳng biết làm sao đành đi ra, sợ cứng người, quỳ ngay rệ đường, thưa:

- Đại Thánh à, Thổ địa nơi này xin cúi đầu chờ.

Hành Giả nói:

- Ông hãy đứng dậy, đừng có giả bộ, ta tạm chưa đánh đâu, cho gửi đó đã. Ta hỏi đây, chốn này là chốn nào?

Thổ địa đáp:

- Đại Thánh từ đâu tới vậy?

- Ta từ Đông Thổ sang tây.

- Đại Thánh từ đông tới, chưa qua núi kia sao?

- Đang ở trên núi ấy đấy. Hành lý cùng ngựa đều đang nghỉ ở trên núi.

- Núi ấy gọi là dãy Bàn Ty (cuốn tơ). Dưới núi có động gọi là động Bàn Ty. Trong động ấy có bảy yêu quái.

Hành Giả nói:

- Là quái nam hay nữ?
- Là quái nữ.
- Nó thần thông thế nào?

- Tiểu thần lực mỏng tài thừa, không thể biết nó có bao nhiêu thủ đoạn. Chỉ biết về phương chính nam, cách đây ba dặm, có một dòng suối Trạc Cấu (Rửa Bụi), vốn nguồn nước nóng, là nơi tắm gội của bảy tiên cô. Từ khi yêu tinh đến, chiếm suối ấy, tiên cô chưa hề giành tranh với yêu tinh, cứ lẳng lặng chịu nhường mà thôi. Tiểu thần thấy tiên trời còn chẳng giây với yêu quái, ắt là phép thuật của nó cao lắm.

Hành Giả nói:

- Nó chiếm suối làm gì?

Thổ địa đáp:

- Yêu quái chiếm suối, một ngày ba bận ra đó tắm gội. Nay đã qua giờ Tỵ, sắp tới giờ Ngọ đó.

Hành Giả nghe vậy nói:

- Thổ địa, ông hãy tạm quay về, để tự ta bắt nó.

Thổ địa già dập đầu, run lập cập, quay về bản miếu.

Đại Thánh làm phép thần, lắc một cái, hoá thành con nhặng, đậu chắc vào ngọn cỏ bên đường mà đợi. Chốc lát, nghe tiếng rào rào như tầm ăn lá, tựa bề dâng triều. Chùng uống được nửa chén trà, tợ giăng hết cả, hiện ra thôn trang, như lúc ban đầu. Lại nghe có tiếng nghiêng răng, cửa gỗ kêu to, từ bên trong ran tiếng nói cười, rồi bảy cô con gái bước ra. Hành Giả lẳng quan sát kỹ, thấy tay dặt tay nhau, kê vai khoác áo, nói nói cười cười, đi qua cầu cong, quả là nổi bật. Những thấy:

*Hương thơm hơn hản ngọc,
Lời hoa gấp mấy lần,
Mây liễu ngang núi dài,
Môi son hơn đào xuân.*

*Tóc dài trâm phỉ thuý,
Màu sen loáng xiêm quần,
Hằng Nga chơi hạ giới,
Tiên tử lạc phàm trần.*

Hành Giả cười:

- Chả trách sư phụ ta cứ đòi đi khuyến hoá, thì ra là vì chỗ này hay. Bảy người đẹp thế này, nếu mà níu giữ sư phụ, muốn ăn cũng chẳng nổi một bữa, muốn dùng cũng chẳng được hai ngày, muốn ra tay thì chỉ một tà áo cũng đủ chết rồi. Để nghe xem chúng nó mưu tính gì đã.

Đại Thánh "vù" một tiếng, bay tới đậu trên búi tóc một cô. Vừa qua cầu, từ phía sau có tiếng gọi:

- Chi ơi, chúng em tắm rồi, về nấu lão hoà thượng béo lên ăn nhé!

Hành Giả cười thầm:

- Lũ quái nữ này tính toán chẳng ra gì cả! Nướng thì còn bớt được ít củi, tội gì phải nấu ninh.

Mấy cô gái hái hoa chơi cỏ từ phía nam tới. Thoắt cái đã tới suối tắm. Chỉ thấy một bức tường quây ngoài tòa nhà, rất là trắng lẹ. Hương hoa đồng nội rực rỡ, lan huệ rừng cây tốt tươi. Một cô gái từ phía sau bước tới, "vèo" một cái, hai cánh cửa mở ra, bên trong quả có một suối nước nóng. Dòng nước này từ lúc mới đào, mặt trời có đủ mười vầng, sau bị Hậu Nghệ bắn giồi, làm rơi chín vầng kim ô, chỉ còn lại một vầng là chân hoả thái dương. Trời đất có chín suối nóng, đều do các mặt trời rơi hoá ra. Chín suối dương này là suối *Hương Lạnh*, suối *Bạn Núi*, suối *Nóng*, suối *Đông Hợp*, suối *Hoàng Sơn*, suối *Hiếu An*, suối *Quảng Phần*, suối *Thang*, và suối *Rửa Bụi* này. Có thơ rằng:

*Một khí chẳng đông hạ,
Ba thu mãi ấp xuân,
Sóng ấm như sôi dậy,*

Nước nóng tựa canh chân.
Chia nhánh đầm ngô lúa,
Dùng trôi sạch bụi trần,
Rì rầm châu lệ đầm,
Cuồn cuộn bến ngọc dâng.
Thấm mát men không mượn,
Thanh bình ấm tự thân,
Điểm lành vốn đất tốt,
Tạo hoá thực thiên chân.
Người đẹp tắm mình bằng ngọc mát,
Rũ tan như nhộp rạng thanh tân.

Suối này rộng chừng hơn năm trượng, dài hơn mười trượng, trong sâu chừng bốn xích, nước soi thấu đáy. Nước đáy suối như châu lặn ngọc ruổi, như đá nổi rõ lên. Chung quanh là sáu bảy lỗ phun nước ra ngoài. Nước chảy hai ba dặm thì hoà vào ruộng, vẫn là nước ấm. Trên suối còn có ngôi đình ba gian, sát phía sau có bức tường, kê một chiếc ghế tám chân. Hai đầu núi có hai giá áo sơn vàng óng. Hành Giả ngẫm cười hi hi, xoè cánh bay đậu trên giá áo.

Mấy cô gái thấy nước trong lại ấm, bèn cởi y phục, mặc vào giá. Hết thấy bụng xuống, Hành Giả nhìn thấy:

Xiêm trẽ xuống quá gối,
Tháo bỏ dải lụa là.
Ngực sữa trắng như bạc,
Mình ngọc ngời tuyết ngà.
Cánh tay hơn băng mịn,
Vai thơm hơn phấn hoa,
Da bụng mềm lại mịn,
Lưng ong óng ả hoa.
Đùi vế tròn lẳn lẳn,
Gót sen ba tác vừa.
Ở giữa tình một đoạn
Phong lưu huyệt lộ ra.

Các cô gái nhảy xuống nước, hết thấy rờn rờ trong làn biếc, lặn ngụp vui vầy, Hành Giả nghĩ:

- Nếu ta đánh nó, chỉ cần một gậy quấy vào suối, gọi là *Canh sôi nấu chuột*, thì chết cả lũ ngay. Đáng thương! Đáng thương quá! Đánh đến chết chúng nó thì hạ thấp danh tiếng Lão Tôn quá! Thường có câu: "Trai không đấu với gái". Ta đường đường là nam tử, đập chết mấy con a đầu này quả chẳng xứng. Chi bằng không đánh nó, chỉ dùng kế tuyệt đường về của chúng, khiến cho không thể hiện thân, không lên khỏi suối, vậy tốt biết bao.

Đại Thánh bất quyết, niệm chú, lắc mình một cái, hoá thành chim ưng dói, những là:

*Lông như tuyết tuyết,
Mắt sao long lanh.
Yêu ma thấy bóng hồn phách lạc,
Thỏ cáo nhác trông mặt gan kinh.
Sắc nhọn móng thép quặp
Cánh mạnh thoả tung hoành
Biết mượn cách kẻ nuôi no bụng
Chả từ săn mồi ruồi bay nhanh.
Muôn dặm mênh mông lượn cao thấp,
Xuyên mây tìm mồi tự sức mình.*

Vù một cái, Hành Giả bay ra phía trước, xoè móng sắc, quặp bảy bộ xiêm y nhấc lên, bay thẳng ra đầu núi, hiện nguyên hình, gặp Bát Giới, Sa Tăng, nói:

- Xem này!

Chú ngốc quay ra cười, bảo với Sa Tăng:

- Hoá ra sư phụ bị giữ ở chốn đẹp đẽ này.

Sa Tăng bảo:

- Chuyện thế nào?

Bát Giới nói:

- Đệ không thấy sư huynh giành lấy xiêm y của chúng về đây à?

Hành Giả nói:

- Đây là y phục của bọn yêu tinh đấy.

Bát Giới hỏi:

- Có bao nhiêu bộ?

- Bảy bộ.

Bát Giới nói:

- Làm thế nào lại lấy được dễ thế, mà lấy hết cả nữa?

Hành Giả nói:

- Có định lấy đâu. Chỗ ấy gọi là núi Bàn Ty. Thôn trang ấy tên là động Bàn Ty. Trong đó có bảy con quái nữ, bắt sư phụ lại, treo ở trong động, rồi chúng ra suối *Rửa Bụi* tắm. Suối ấy là ao nước nóng thiên nhiên tạo thành. Chúng tính, tắm xong sẽ về nấu sư phụ để ăn. Ta theo tới đó, thấy chúng cởi y phục, xuống nước, ta định đánh, lại e ô uế gây bấu, hạ thấp danh tiếng; cho nên không vung gậy, chỉ biến thành một chim ưng đói, quắp hết quần áo của chúng. Chúng đều nhìn nhục xấu hổ, không dám la lên, cứ nấp ở dưới nước. Chúng ta mau đi cứu sư phụ đi!

Bát Giới cười:

- Sư huynh, phạm các việc anh làm đều không làm trót. Đã gặp yêu tinh sao chẳng đánh chết rồi hãy cứu sư phụ. Bây giờ chúng nó xấu hổ không ra, đến tối nhất định sẽ ra. Trong nhà nó còn quần áo nữa, chúng nó mặc vào rồi lại đuổi theo chúng ta. Mà dù chúng không đuổi, cứ trụ ở nơi này, chúng ta lấy kinh về lại phải đi qua. Thường có câu: "Thà mất tiền mua đường, còn hơn mất sức đi đường". Đến lúc ấy, nó lại chặn đường yêu sách, hoá chẳng ra kẻ thù nữa hay sao?

Hành Giả nói:

- Thế đệ định thế nào?

- Theo ta, hãy đánh chết yêu tinh đã, rồi hãy đi cứu sư phụ. Đây là kẻ *nhỏ cỏ tận gốc*.

Hành Giả nói:

- Ta không đánh. Người muốn đánh thì người đi đi!

Bát Giới phẫn chấn tinh thần, mừng rỡ hoan hỉ, vung đinh ba, sải bước dài, đi thẳng đến đó. Đã thấy cửa mở toang, bảy cô con gái quỳ ở trong làn nước, miệng mắng nhiếc chim ưng rằng:

- Cái đồ có lông mất dạy! Đồ chết bị mèo tha đứt đầu! Mang xiêm y của các bà đi, dội đẩy các bà ra tay cho biết!

Bát Giới nhin cười không nổi, nói:

- Nữ Bồ Tát ơi! Ở đây tắm giặt đấy à! Để hoà thượng ta cùng tắm nhé!

Yêu quái nhìn thấy, nổi giận mắng:

- Hoà thượng nhà ngươi, vô lễ quá đi! Chúng ta là con gái trinh nguyên, ngươi là hoà thượng đàn ông. Sách xưa dạy "Trai gái bảy tuổi không chung chiếu". Sao ngươi lại cùng tắm với chúng ta?

Bát Giới nói:

- Tiết trời nóng bức, chẳng còn cách nào, cứ để ta tắm đi! Ở đây vận sách xưa làm gì, chung với chả chung cũng thế!

Chú ngọc chả đợi lời, quẳng đinh ba, cởi áo thô, tùm ngay xuống nước. Yêu quái trong lòng bực bội, nhất tể quây lại đánh. Nào ngờ chú ngọc rất thạo dưới nước, lác mình một cái, hoá thành con cá quả. Yêu tinh mò cá, đuổi bắt không nổi; mò bên đông, đã thấy quấy bên tây; mò bên tây, đã thấy lội sang đông; cá trơn chuôi, cứ lướt miết vào đuôi. Nước vốn sâu tới ngực, lội nước một hồi, xoay mòng mòng, tinh thần rã rời.

Bát Giới nhảy phắt lên, hiện nguyên hình, mặc áo thô, cầm đinh ba, quát to:

- Ta là ai chứ? Các ngươi tưởng ta là tinh cá hả?

Yêu tinh nhìn vậy, kinh hoàng cuống quýt, nói:

- Ngươi vừa nãy là hoà thượng, xuống nước là cá quả, bắt chẳng được; giờ lại hoá ra thế này. Rốt cuộc ngươi từ đâu tới? Phải nói rõ tên chứ!

Bát Giới nói:

- Bọn khốn kiếp không biết ta thật sao? Ta là đồ đệ của Trưởng lão nhà Đường từ Đông Thổ tới, chính là Thiên Bồng Nguyên soái Trư Ngộ Năng Bát Giới đó! Các người treo sư phụ ta trong động, toan nấu lên để ăn. Sư phụ ta thịt ngon lắm ư? Mau vươn cổ ra đây, chịu mỗi đứa một đỉnh ba cho tiệt giống chúng bay đi!

Yêu tinh nghe câu ấy, hồn phi phách tán, quỳ sụp trong nước mà lạy:

- Cúi xin lão gia mở lòng cho! Chúng tôi có mắt không trông, bắt nhầm sư phụ của ngài, tuy treo trong kia, nhưng chưa hề phạt hình khổ sở. Mong đức từ bi tha mạng, chúng tôi xin biện lễ vật tiến sư phụ ngài sang tây.

Bát Giới xua tay:

- Đừng có lăm lòi. Tục ngữ nói rất phải: "Lời ngọt chả hay gì". Tiễn cái đỉnh ba, đập cho chúng bay thẳng cánh.

Chú ngọc bản tính thô thiển, khoe uy lực, đâu có thương hương tiếc ngọc gì, vung đỉnh ba, chả kể hay dở, xông lên bổ loạn. Yêu tinh quỳnh quáng, chả biết xấu hổ, mạng sống là quý, lấy tay che đậy, nhảy lên mặt nước, chạy vào đứng trong đình, giở pháp thuật: từ rốn phun ra tơ giăng, đan thành một cái lưới to, chụp Bát Giới vào trong.

Chú ngọc ngẩng lên, chả nhìn thấy trời, bị thít từ ngoài vào. Bước làm sao được nữa! Thì ra bị dây bó chân, dầy dặt toàn tơ giăng, nhúc nhích chân là ngã lăn chiêng. Ngã bao nhiêu lần không xuể, đến khi thân mình bủn rủn, đầu vầng mắt hoa, bò cũng không nổi, đành thiếp đi trên đất. Yêu tinh trối lại, chẳng thèm đánh, chẳng thèm đung, chúng chạy ra cửa, giăng tơ che kín rồi quay về động. Xuống khỏi cầu đá, chúng niệm chú, thoát cái, thu hết mối tơ, mình trần như nhộng, chạy vào trong động, cười hí hí đi qua trước mặt Đường Tăng. Vào trong phòng đá, bọn yêu tinh nhện lấy quần áo cũ mặc vào, đi thẳng ra cửa sau gọi:

- Các con đâu rồi?

Hoá ra, bọn yêu tinh mỗi đứa có một đứa con, nhưng chúng không sinh ra mà là con nuôi. Bọn con nuôi có tên là: ong, kiến, châu chấu, chuồn chuồn, cào cào, nhặng, sâu. Thì ra, bọn yêu tinh này che trời kết lưới, bắt giữ bảy loại côn trùng này định ăn thịt. Người xưa có câu: "Chim có giọng chim, thú có tiếng thú". Khi ấy, các loài côn trùng rên rĩ xin tha mạng, nguyện tôn bọn yêu tinh nhận làm mẹ; từ đó, xuân thời hái trăm hoa cúng yêu quái, hạ thời tìm muôn cỏ dâng nhận tinh. Chợt nghe có tiếng gọi, đều tập hợp đủ, hỏi:

- Mẹ có sai bảo gì?

Bọn yêu tinh nói:

- Các con, sớm nay chúng ta gây sự nhăm với vị hoà thượng từ bên nhà Đường tới, nên bị đồ đệ của lão ấy quấy nhiễu dưới nước, nhục nhã vô cùng, suýt thì mất mạng. Các con hãy gắng sức, mau ra cửa trước đuổi nó đi. Đuổi được nó rồi thì hãy đi mời cậu của các con tới gặp chúng ta.

Bọn yêu tinh thoát được, sẽ chạy tới chỗ sư huynh, kể lể đòi trả thù. Bọn côn trùng nghe lệnh, nhất tề hùng hổ xông ra nghênh chiến.

Lại nói, Bát Giới ngã tới tấp mặt mũi, ngẩng đầu lên, thấy tơ giăng, đã đâu hết cả, bèn thử động chân, bò dậy, nện đau, tìm lối quay về. Gặp Hành Giả, giơ tay níu chặt:

- Đại huynh xem, đầu đệ có sưng, mặt đệ có xanh không?

Hành Giả nói:

- Chú gốc đi thế nào?

Bát Giới nói:

- Ta bị bọn khốn ấy giăng tơ chụp lại, thít chặt cả chân, ngã không biết bao nhiêu lần, đầu đập, lưng oằn, muốn bước chẳng được. Thoắt cái, dây tơ hết cả, mới giữ được mạng về đây.

Sa Tăng thấy vậy, kêu:

- Thôi rồi, thôi rồi! Huynh rước hoạ rồi! Bọn yêu quái ắt đã về động hại sư phụ rồi, bọn ta mau đi cứu đi!

Hành Giả nghe vậy, vội sai bước đi luôn. Bát Giới dắt ngựa, cuống quýt tới trước thôn trang. Đã thấy trên cầu đá, bảy tiểu yêu chặn lại:

- Tới đây, tới đây! Bọn ta đang đợi đây!

Hành Giả nhìn rồi nói:

- Nực cười quá! Rặt một lũ tiểu nhân!

Bọn chúng cao cũng chỉ hai thước rưỡi, hai thước sáu, không đầy ba thước; nặng cũng chỉ tám, chín cân, chưa tới mười cân.

Hành Giả quát:

- Bọn bay là ai?

Yêu quái nói:

- Chúng ta là con của bảy tiên cô. Người làm nhục mẹ ta, lại dám mù quáng đánh vào nhà ta. Chớ có chạy, xem đây!

Tiểu yêu đứa nào đứa nấy tay khuỷu chân dậm, loạn xạ xông tới. Bát Giới thấy vậy nổi cáu, vốn tính hung hăng, lại trông lũ sâu bọ ra oai, bèn vung đinh ba bổ xuống. Quái vật thấy chủ ngốc dữ tợn, bèn hiện nguyên hình, bay vù lên, kêu "biến!", một biến ra mười, mười biến thành trăm, thành ngàn, thành vạn, hoá ra vô số kẻ. Chỉ thấy:

*Rợp trời bay châu chấu,
Kín đất múa chuồn chuồn
Kiến càng châm đầu trán,
Ong vè đốt mắt luôn.
Sâu ngứa cắn sau trước
Ruồi trâu chọc dưới trên
Mặt mũi sa sầm tới
Quỷ thần cũng mất hồn.*

Bát Giới hoảng hốt kêu:

- Đại huynh ơi, cứ bảo kinh Phật dễ lấy, đường sang Tây Phương mà sâu bọ bắt nạt người thế này à?

Hành Giả nói:

- Các huynh đệ, đừng sợ, mau đánh tới đi!

Bát Giới nói:

- Đốt đầu đốt mắt, toàn thân trên dưới đều sưng vù, đánh sao được!

Hành Giả bảo:

- Có sao, có sao! Ta khác có phép mà!

Sa Tăng giục:

- Đại huynh ơi, có phép gì mau cho ra đi! Tí nữa đầu u cả lên rồi!

Đại Thánh nhổ một sợi lông, nhai vụn, phun ra, biến thành chim ưng, chim diều, chim bàng, chim săn, chim bói cá, con cò, con cóc. Bảy bọn con của yêu nhện đều là mồi ngon của các loại chim này. Thoắt cái, tiểu yêu chết sạch, vãn cả đất trời.

Ba huynh đệ mới xông qua cầu, thẳng tiến vào động. Chỉ thấy sư phụ đang khóc nỉ non trên dây treo. Bát Giới lại gần nói:

- Sư phụ ơi, thầy cứ muốn nhảy nhót trên sợi dây này, có biết con bị ngã đập đầu bao nhiêu lần không?

Sa Tăng nói:

- Hãy cởi trói cho sư phụ rồi hãy nói!

Hành Giả cắt dây, cởi trói cho sư phụ, nói:

- Yêu tinh đi đâu rồi?

Đường Tăng nói:

- Bảy con yêu loã lồ đi ra cửa sau gọi các con nó.

Hành Giả nói:

- Các đệ, hãy theo ta đi tìm chúng.

Ba huynh đệ ai nấy cầm binh khí, đi ra vườn sau tìm, không thấy dấu tích gì. Tìm cả trên cây cũng không thấy.

Bát Giới nói:

- Đi rồi! Đi mất rồi!

Sa Tăng bảo:

- Không cứ phải tìm chúng, để ta diu sư phụ đi đã.

Đường Tăng nói:

- Đồ đệ à, sau này có chết đói cũng không tự chuyên nữa đâu.

Bát Giới bảo:

- Hai người đỡ sư phụ đi đi, để Lão Trư làm gọn cái phòng này, không cho chúng nó có chỗ yên thân nữa.

Hành Giả cười bảo:

- Phá cũng phí sức thôi, chỉ bằng tìm ít củi đốt, trừ tiết rẫy hoạ.

Chú ngốc đi vợ ngay ít củi thông, tre vụn, liễu khô, châm một mối lửa, lửa bốc rừng rực cháy tất cả. Lúc ấy, thầy trò mới yên tâm ra đi.

Ồi chao! Rốt cuộc, chuyến này, không biết lành dữ thế nào, hãy đợi hồi sau phân giải.

HỒI THỨ BẢY MƯƠI BA

TÌNH VÌ GIẬN CŨ GÂY ĐAO ÁC HÀNH GIẢ GẶP QUÍ PHÁ KIM QUANG

Tôn Đại Thánh cùng Bát Giới, Sa Tăng hộ vệ Đường Tăng, đi theo đường cái, thẳng lối sang Tây, được một lúc đã trông thấy một khu lâu đài trùng điệp, cung điện nguy nga. Đường Tăng dừng ngựa nói:

- Đồ đệ ơi, các con xem chỗ kia là nơi nào?

Hành Giả nghển đầu lên nhìn chột thấy:

Quanh núi lầu gác

Bên khe đài đền

Trước cửa cây tạp mọc rậm rạp

Ngoài nhà cỏ nội hương ngát lên.

Trong biếc cỏ trắng ngủ, trông tựa màu sương ngọc báu

Giữa đào oanh liu lo, tưởng đây ánh lửa rực hoàng kim

Từng cặp hươu rừng, nhón nhò đi lại nội cỏ biếc

Từng đôi chim non, vừa bay vừa kêu bụi đỏ bên

Thục như Thiên Thai đón Lưu nguyên

Chẳng kém vườn hoa cõi thần tiên

Hành Giả nói:

- Bạch sư phụ. Nơi đó không phải nhà cửa vương hầu, cũng không phải cơ nghiệp phú hộ, hình như một toà am quán tự viện, đến tận nơi mới rõ đích xác được.

Tam Tạng nghe nói giờ roi giục ngựa, cả thầy trò đi đến trước cửa nhìn ngó, thấy một tấm đá khảm ở trên cửa, trên tấm đá có ba chữ "Quán Hoàng Hoa". Tam Tạng xuống ngựa, Bát Giới nói:

- Quán Hoàng Hoa là nơi của đạo sĩ. Chúng ta đi vào gặp một phen cũng tốt, họ với chúng mình, áo mũ tuy có khác, nhưng cũng là một bọn tu hành cả:

Sa Tăng nói:

- Nói phải đấy, một là đi vào ngắm xem phong cảnh, hai là cũng nên cho ngựa ăn, nếu tiện, sẽ sửa bữa cơm chay để sư phụ xơi.

Sư trưởng theo lời bốn người cùng vào, trông thấy một đôi câu đối treo ở tầng cửa thứ hai: "Chè ngon rượu đậm nhà tiên tử. Cỏ lạ hoa thơm phủ đạo nhân".

Hành Giả cười nói:

- Cái lão đạo sĩ này chỉ là anh chàng đốt cỏ gianh, luyện thuốc, nổi bếp lò, bưng chậu rửa thôi.

Tam Tạng bấm cho một cái nói:

- Giữ miệng! Giữ miệng! Chúng mình không quen biết người ta, lại không thân thiết, chẳng qua tạm bợ một lúc, giễu người ta làm gì?

Nói chưa dứt lời, đã vào đến bên trong cửa thứ hai toà chính điện, thấy đóng chặt cửa, một đạo sĩ đương ngồi hoàn thuốc ở hiên nhà bên đông. Người ấy:

Đầu đội mũ dát vàng đỏ long lanh.

Mình vận áo vải thâm đen chùi chùi.

Chân giện giày màu mây xanh lè.

Lưng thắt giây ông Lã vàng chói,

Mặt như dưa hấu

Mắt tựa sao sáng

Đạo tâm một mảnh sấm chưa vang

Cái đầu phình to trông ngất ngểu

*Cái môi chìa ra to bè
Phục hồ hàng rồng tài đạo sĩ.*

Tam Tạng trông thấy, lên tiếng nói:

- Thưa lão thần tiên, bần tăng có lời chào.

Người đạo sĩ vừa ngừng đầu lên, trông thấy hoảng sợ, bỏ thuốc ở trong tay ra, sửa lại trâm; chỉnh lại quần áo bước xuống thêm đón tiếp nói:

- Lão sư phụ, không kịp đón tiếp. Xin mời ngài vào trong nhà.

Tam Tạng vui vẻ lên điện. Mở cửa ra, thấy có ba pho tượng Tam Thanh, trên bàn thờ có lò, có hương, liền thắp hương cắm vào lò vái ba lượt rồi mới cùng đạo sĩ làm lễ. Máy thầy trò cùng đến chỗ của khách cùng ngồi xuống. Đạo sĩ vội gọi tiên đồng pha trà. Liền có hai tiểu đồng, đi vào bên trong, lục khay trà, rửa chén trà, lau thìa trà, sấm hoa quả, chạy tong tong tả tả, làm kinh động mấy kẻ oan gia.

Nguyên bảy nữ quái ở động Bàn Ty cùng học nghề với đạo sĩ này. Từ hôm mặc bộ áo cũ, ở động Bàn Ty chúng gọi đàn con rồi đi luôn lại đây. Cả bọn đương cắt quần áo ở đằng sau, chợt thấy mấy đồng tử pha trà, liền hỏi:

- Chú nhỏ có khách nào đến mà vội vã thế?

Tiểu đồng nói:

- Vừa có bốn vị hoà thượng đến chơi, sư phụ bảo đi pha trà,

Nữ quái hỏi:

- Có vị hoà thượng béo trắng không?

Tiểu đồng nói:

- Có

Lại hỏi:

- Thế có người mồm dài tai to không?

Nói:

- Có

Nữ quái nói:

- Chú bưng ngay trà ra, lấy mắt nháy sư phụ, bảo người vào ngay đây, ta có việc rất cần nói với người.

Tiểu đồng bưng năm chén trà ra, đạo sĩ khép nép hai tay bưng chén trà mời Tam Tạng, rồi sau mới đưa mắt mời Bát Giới, Sa Tăng, Hành Giả.

Uống trà xong, thu chén về, tiểu đồng mới đưa mắt nháy đạo sĩ.

Đạo sĩ nghiêng mình nói:

- Mời các vị ngồi chơi!

Rồi bảo chú nhỏ:

- Để vào bàn trà, đứng bồi tiếp, ta đi một lát sẽ trở lại.

Lúc ấy Tam Tạng và mấy đồ đệ cùng tiểu đồng ra ngoài cửa điện ngắm cảnh.

Đạo sĩ đi vào trong phương trượng, thấy bảy nữ quái quỳ cả xuống một lượt kêu:

- Sư huynh ơi! Sư huynh ơi! Chúng muội xin thưa câu chuyện.

Đạo sĩ lấy tay đỡ dậy và nói:

- Sáng hôm nay khi các muội lại đây, định nói với ta điều gì, chẳng may hôm nay lại hoàn thuốc, cái tể thuốc này lại kỵ đàn bà, cho nên không nói chuyện được. Bây giờ ở nhà ngoài lại có khách, có chuyện gì hãy khoan khoan.

Bọn quái nói:

- Bẩm sư huynh, câu chuyện này, vì có khách đến đây mới dám tố cáo, nếu khách đi rồi, có nói ra cũng vô ích.

Đạo sĩ cười nói:

- Cứ theo hiền muội vừa nói, có sao lại phải khách ở đây mới nói, chẳng hoá ra điên ư? Thôi, không nói ta là hạng người thanh tịnh tu tiên nữa, ví như chỉ là nhà người phàm tục, có vợ con, già trẻ, công việc nhà cũng phải đợi khách đi rồi mới làm chứ! Sao các muội lại thế, để bêu xấu tôi chăng? Hãy cho tôi đi tiếp khách đã.

Bọn quái cùng nhau nín lại nói:

- Xin sư huynh nguôi giận, cho chúng muội hỏi: khách ở ngoài ấy là người ở đâu đến thế?

Đạo sĩ nhìn vào mặt không trả lời.

Bọn quái nói:

- Vừa rồi tiểu đồng vào đây phạ trà, chúng muội nghe thấy họ nói, có bốn người hoà thượng.

Đạo sĩ phát câu nói:

- Hoà thượng thì làm sao?

Bọn quái nói:

- Trong bốn người hoà thượng ấy, có một người mặt trắng mà béo, có một người mồm dài tai to, sư huynh có hỏi bọn họ ở đâu tới đây không?

Đạo sĩ nói:

- Trong đó có hai người như thế, các muội làm sao lại biết? Có lẽ đã gặp họ ở đâu chăng?

Bọn con gái nói:

- Sư huynh chưa rõ nguồn cơn. Số là bọn hoà thượng ấy là người bên Đường triều sai sang Tây Thiên lấy kinh đấy. Sáng hôm nay đến động chúng muội xin cơm chay, khi chúng muội nghe tiếng Đường Tăng nên đã bắt giữ y lại.

Đạo sĩ nói:

- Bắt giữ y để làm gì?

Bọn con gái nói:

- Chúng muội nghe người ta nói từ lâu, Đường Tăng là một chân thể tu thành đã mười đời, ai mà ăn được một miếng thịt của y, sẽ được đại thọ trường sinh, cho nên mới bắt y. Đến sau bị lão hoà thượng mồm dài tai to cản giữ chúng muội ở suối Trạc Cầu, trước cướp mất quần áo, sau trở tài năng, đòi tắm chung với chúng muội. Chúng muội không tài nào cản được y, y nhảy

luôn xuống dưới nước, biến ra một con cá chuối, rồi cứ luôn qua khe dùi chúng muối lách đi lách lại. Sau y lại nhảy lên khỏi mặt nước hiện lại bản tướng. Thấy chúng muối không chịu theo, y liền giơ cái đinh ba chín răng ra toan hại tính mạng chúng muối. Nếu chúng muối không tỉnh khôn, thì đã mắc phải bàn tay độc ác của y rồi. Chúng muối cố sống cố chết chạy trốn, lại sai các cháu đến đấu địch với y, không biết còn mất thế nào. Chúng muối đến nhờ cậy huynh trưởng, mong huynh trưởng nghĩ đến nhĩa cùng lớp ngày trước, rửa nỗi oan khổ cho chúng muối hiện nay!

Đạo sĩ nghe chuyện nổi ngay cơn giận, biến sắc mặt bảo:

- À té ra bọn hoà thượng này vô lễ đến thế, mất dạy đến thế! Các muối cứ yên tâm, để ta trị cho chúng nó.

Bọn con gái cảm ơn nói:

- Nếu sư huynh ra tay, tất cả chúng muối sẽ đến đánh giúp.

Đạo sĩ nói:

- Không cần phải đánh! Không cần phải đánh! Thường có câu: "Đánh một cái hèn ba phân" các cô hãy theo tôi.

Bọn con gái đi theo, y vào trong phòng, lấy một cái thang bắc ở cuối giường nằm, leo lên xà nhà, lấy xuống một cái hòm da, cái hòm ấy cao độ tám tấc, dài độ một thước, rộng chừng bốn tấc, bên trong có một cái khoá. Y liền rút một cái khăn mặt bằng lụa nhuộm vàng ở trong tay áo ra, lấy một cái chìa khoá nhỏ buộc vào tua khăn mặt, mở khoá hòm, lấy ra một gói thuốc.

Thuốc ấy là những:

*Các thú cắt chim núi,
Góp lấy đủ nghìn cân,
Bỏ vào nồi đồng nấu
Đun lửa nhỏ có ngăn,
Nghìn cân lấy một muống,
Một muống lấy ba phân,*

Ba phân sao khô lại,
Rồi luyện thêm mấy lần.
Chế ra thuốc độc ấy,
Quý báu tuyệt phàm trần.
Ai mà nhớ nếm phải
Khỏi miệng chết đùng lặn.

Đạo sĩ nói với bảy đứa con gái:

- Các hiền muội, bảo bối này của ta, nếu cho người phạm uống, chỉ một li vào bụng là chết; nếu cho thần tiên uống, cũng chỉ đến ba li là tuyệt mạng; mấy hoà thượng hoặc giả có chút đạo hạnh, cũng phải đến ba li, cứ lấy sẵn ra đây.

Một người con gái trong bọn, vội cầm lấy gói thuốc nói:

- Cân lấy một đồng cân hai lại, chia thành bốn gói.

Rồi đạo sĩ lấy mười hai quả táo đỏ, khẽ châm thủng ra, mỗi quả nhét vào một li thuốc, chia đều mỗi khay trà đặt bốn quả, lại lấy hai quả táo đen làm thêm một khay trà, sai một tiểu đồng đi dọn bàn cẩn thận.

Đạo sĩ nói với bọn con gái:

- Để tôi ra hỏi họ. Không phải là người Đường triều thì thôi, nếu quả là người Đường triều đến, tôi sẽ gọi thay trà, các cô sai tiểu đồng bưng những khay trà này ra. Ăn vào rồi, bọn ấy sẽ chết. Thế là tôi báo thù cho các cô, giải quyết mọi phiền não.

Bảy người con gái cảm kích vô cùng.

Đạo sĩ thay quần áo khác, thái độ kính nhường, đi ra nhà ngoài, mời Đường Tăng đến nơi khách ngồi, nói:

- Lão sư phụ thứ lỗi cho, mới rồi đi vào nhà trong dặn dò bọn học trò, bảo các cháu hái lấy ít rau, củ cải, sửa một lưng cơm chay cúng dâng, nên không ngồi tiếp được.

Đường Tăng nói:

- Bần tăng tay không đến bái yết, đâu dám mong cho ăn!

Đạo sĩ cười nói:

- Chúng ta đều là người xuất gia cả, hễ đến chùa là có ba thăng lương bổng, sao lại nói tay không? Dám hỏi sư phụ tu ở chùa nào? Tôi đây có việc gì?

Tam Tăng nói:

- Bần tăng là người của vua nước Đại Đường ở Đông Thổ sai đến chùa Lô Âm bên Tây Thiên lấy kinh, nay đi qua cung tiền, thành tâm đến bái yết.

Đạo sĩ nghe lời, vui vẻ nói:

- Lão sư là Phật trung thành đại đức, tiểu đạo này không biết, không kịp đi đón xin tha tội, tha tội.

Liên gọi:

- Chú nhỏ thay trà khác đi này, sửa cơm chay mau lên nhé!

Tiểu đồng chạy vào nhà trong, bọn con gái gọi chúng lại bảo:

- Ở đây có trà tốt sẵn sàng, các chú bưng ngay ra.

Tiểu đồng vội vàng bưng năm khay trà ra. Đạo sĩ đỡ lấy, hai tay nâng một khay trà tảo đồ kính mời Đường Tăng, y trông thấy Bát Giới vóc người to lớn cho là đại đồ đệ; Sa Tăng cho là nhị đồ đệ, thấy Hành Giả thân thể nhỏ nhắn cho là tam đồ đệ, cho nên đến khay thứ tư mới mời Hành Giả.

Hành Giả tình mắt đỡ lấy khay trà, đã trông ngay thấy ở trong mâm trà còn có một khay trà đựng hai quả táo đen.

Hành Giả nói:

- Tiên sinh, tôi với người đổi lẫn khay cho nhau nào!

Đạo sĩ cười nói:

- Chẳng giấu gì trưởng lão, một kẻ đạo sĩ nghèo nơi sơn trang, trà quả thường thường không đủ, vừa rồi chính tôi ra sau vườn tìm quả, chỉ tìm được có mười hai quả táo đỏ này, làm bốn khay trà mời khách, tiểu đạo không lẽ ngồi tiếp suông, cho nên mới lấy hai quả xấu làm một khay ngồi tiếp. Đó là tấm lòng cung kính của bần đạo.

Hành Giả cười nói:

- Ngài dạy quá lời! Người xưa có câu: "Ở nhà không phải nghèo, ra đường nghèo mới chết". Nhà ngài ở đây, sao lại bảo nghèo được? Bọn sư hành khước như chúng tôi thế này mới thực là nghèo. Tôi với ngài đối chén! Tôi với ngài đối chén!

Tam Tạng nghe lời, nói:

- Ngộ Không, vị tiên trưởng thực có lòng tốt đãi khách, con uống đi thôi, sao lại đối?

Hành Giả không biết làm thế nào, đưa tay trái đỡ lấy, tay phải đập lên, rồi ngồi nhìn xem bọn họ làm gì.

Trư Bát Giới đương vừa đói vừa khát, dạ dày lại to, trông thấy trong khay có táo đỏ liền bưng khay lên, ngoạm nuốt luôn hết vào bụng. Sư phụ cũng ăn hết. Sa Tăng cũng ăn hết.

Trong chớp mắt, đã thấy Bát Giới biến cả sắc mặt. Sa Tăng nước mắt ràn rụa, Tam Tạng sều rớt rãi, mọi người đều ngồi không vững, lảo đảo.

Đại Thánh biết là thuốc độc, tay cầm chén trà giơ lên nhằm ném vào mặt đạo sĩ. Đạo sĩ giơ tay áo gạt ra: choang một tiếng, cái chén vỡ tan tành từng mảnh.

Đạo sĩ tức giận nói:

- Lão hoà thượng này thực là lỗ mãng, có sao dám đập vỡ chén của ta ra.

Hành Giả quát mắng:

- Súc sinh nhà mi, mi trông thấy ba người của ta kia thì mi bảo sao? Chúng ta với nhà mi không có chuyện gì, có sao mi đem trà thuốc độc đánh ngã cả người của ta?

Đạo sĩ nói:

- Cái đồ súc sinh mọi rợ nhà mi, tự gây nên tai vạ, mi còn không biết ư?

Hành Giả nói:

- Chúng ta vừa đến nhà mi, mới ngồi chưa nóng chỗ, nói chuyện làng quán, chẳng hề có câu gì thất thổ, mi bảo gây tai vạ cái gì?

Đạo sĩ nói:

- Mi có đến động Bàn Ty xin cơm không? Mi có đến tắm gội ở suối Trạc Cầu không?

Hành Giả nói:

- Suối Trạc Cầu chính là chỗ bảy con nữ quái. Mi nói đến chuyện đó, nhất định đã cấu hợp với chúng, đích xác mi là yêu tinh! Đừng có chạy, ném một gậy đây!

Đại Thánh lấy gậy bịt vàng ở trong mang tai, vung một cái xoè to ra, nhằm đúng mặt đạo sĩ đánh tới. Đạo sĩ vội né mình tránh ra, lấy một thanh bảo kiếm đón đỡ.

Hai người vừa đánh nhau vừa chửi nhau, làm kinh động cả bọn nữ quái ở bên trong. Bảy yêu quái chạy ùa cả ra, gọi bảo:

- Sư huynh không cần phải nhọc lòng, để bọn chúng em bắt y cho.

Hành Giả thấy thế lại càng căm tức, hai tay múa gậy sắt, giở võ ra, nhảy xổ ngay lên đánh phứa, chỉ thấy bảy đứa kia mở áo để hở bụng trắng hơ hớ làm phép ở trong lỗ rốn, dây tơ cứ rào rào tuôn ra, đan thành một lá buồm trời, quấn chặt lấy Hành Giả, Hành Giả thấy việc không xuôi, liền vươn mình, đọc câu thần chú, lộn người một vòng, giẫy phá thùng được buồm trời, chạy thoát ra ngoài, nén khí tức xuống, ẩn ức đứng ở trên không nhìn xuống, thấy những dây tơ của quái vật luồn đi theo lại, lấp la lấp lánh, sợi ngang sợi dọc như là thoi dệt. Trong khoảng khắc, tất cả lâu đài điện các trong quán Hoàng Hoa bị trùm kín không thấy đâu nữa.

Hành Giả nói:

- Quả là lợi hại, may mà ta không bị vào tay chúng đấy! Thảo nào mà Trư Bát Giới ngã dập ngã dụi? Như thế này biết làm thế nào? Sư phụ mình và sư đệ thì lại trúng độc, bọn yêu quái hợp ý đồng tâm, không biết lai lịch chúng ra làm sao? Ta lại phải hỏi Thổ địa, Sơn thần mới được.

Đại Thánh ở trên mây bước xuống, tay bắt quyết, miệng

đọc chữ "úm", lại bắt Thổ địa già đến nơi. Vị này run cầm cập quỳ xuống ở bên đường, khấu đầu nói:

- Đại Thánh, người đi cứu sư phụ, làm sao lại trở về đây?

Hành Giả nói:

- Sáng hôm nay đã cứu được sư phụ nhưng đi chưa bao xa, gặp một toà quán Hoàng Hoa, sư phụ ta và mọi người cùng đi vào ngắm cảnh, người quán chủ đó ra nghinh tiếp. Trong khi trò chuyện, bị nó đem pha trà thuốc độc đánh chết sư phụ và sư đệ, ta may mà chưa uống trà ấy. Đánh nhau với hắn và hắn nói ra các việc xin cơm ở động Bàn Ty, tắm gội ở suối Trạc Cấu, bấy giờ mới biết tên đó là yêu quái, liền giơ gậy đánh, đã thấy bảy đứa con gái chạy đến nhả ra những sợi tơ. May mà lão Tôn có chút bản lĩnh mới chạy thoát. Ta tưởng nhà ngươi làm thần ở đây, hẳn biết lai lịch của chúng. Nó là yêu tinh gì, cứ nói thực ra, sẽ tha đánh cho.

Thổ địa dập đầu nói:

- Yêu tinh ấy đến ở đây, chưa tới mười năm. Ba năm trước, tiểu thần mới biết chân tướng chúng là bảy con nhện thành tinh, những tơ nó phun ra, đều là tơ nhện.

Hành Giả nghe lời rất đổi vui mừng nói:

- Cứ như nhà người nói, thì cũng xoàng thôi, đã vậy thì cho nhà ngươi về, ta sẽ hoá phép hàng phục chúng.

Thổ địa cúi đầu tạ ơn trở về.

Hành Giả trở lại quán Hoàng Hoa, nhổ lấy bảy mươi sợi lông tơ ở đuôi mình, thổi hơi tiên vào hô "biến" liền biến ra bảy mươi Hành Giả nhỏ, lại thổi hơi tiên vào gậy Như ý hô "biến" lại biến ra bảy mươi cây gậy có hai cái lưỡi liềm, mỗi một Hành Giả nhỏ, tay cầm một cây, chính mình cũng cầm một cây, đứng ở bên ngoài, bỏ những cái lưỡi liềm vào đám sợi tơ, mọi người đều cố sức, bỏ ào ào, hết cả đồng sợi tơ, mỗi người kéo được hơn mười cân, bắt bảy con nhện ở trong lối ra, mình lớn bằng cái đầu to, con nào con nấy co quắp chân tay, đầu rụt lại, kêu van:

- Tha chết cho chúng tôi!

Bấy giờ cả bảy mươi Hành Giả nhỏ dè lên mình bảy con nhện, khi nào chịu buông.

Hành Giả nói.

- Đừng có đánh chúng nó, chỉ đòi trả sư phụ và sư đệ ta thôi.

Bọn yêu quái lớn tiếng nói:

- Sư huynh ơi, trả Đường Tăng cho y, cứu lấy mạng chúng muội.

Đạo sĩ ở bên trong chạy ra nói:

- Các muội, ta muốn ăn thịt Đường Tăng, không cứu các muội được.

Hành Giả nghe lời tức giận nói:

- Mi không chịu trả sư phụ ta, mi hãy xem những đứa em của mi đây!

Đại Thánh bèn cầm cây gậy lưỡi liềm vung một cái, lại thành ra cây gậy sắt, hai tay giơ lên, đánh cho bảy con nhện nát bét cả ra, đoạn ve vẩy đuôi mấy cái, thu hết lông tơ lại, một mình cầm cây gậy sắt sấn vào bên trong đánh đạo sĩ.

Đạo sĩ thấy y đánh chết bọn sư muội, trong lòng rất đau thương, phát câu lên múa gươm đón đánh. Lần đánh nhau này hai người cùng cáu, người nào người nấy giở hết thần thông, thực là một trận ghê gớm.

*Yêu tinh vung gươm báu
Đại Thánh múa Kim cô
Đều vị Đường Tam Tạng
Trước tiên bảy nữ quái ra tro
Bây giờ lại trở phép kỳ lạ
Dem mọi tài uy đấu Kim Ngô
Đại thánh sức thần mạnh
Yêu tiên mật cũng to.
Khấp người hừng hực như hoa gấm*

*Hai tay vung vẩy tựa hồ lô
Chạm chát tiếng gươm gây
Bốn bề mây mịt mù
Không nói năng, bày mưu kế
Qua qua lại lại như con cù
Đánh nhau gió cát sỏi hùm sợ
Trời không sao sáng đất tối mờ*

Đạo sĩ đấu với Đại Thánh tới năm sáu mươi hợp, dần dần yếu sức, một lúc nữa, gân cốt bủn nhủn, liền cởi dây lưng, kêu đến soạn một tiếng, tụt áo bào thâm ra.

Hành Giả cười nói:

- Thằng nhãi con! Đánh người không lại, phải cởi trần ra để giở trò gì.

Nguyên đạo sĩ cởi hết áo xiêm ra, tay giơ lên lộ ra một nghìn con mắt ở ngay dưới nách, ánh vàng ở trong mắt phóng ra rất lợi hại.

*Sa sầm mù đặc, hai bên kẻ nách tựa mây nổi,
Chói chói ánh vàng, nghìn mắt sáng loè như lửa bùng
Tả hữu y như cong sắt,
Đông tây chẳng khác chuông đồng.
Yêu tiên dùng phép lực
Đạo sĩ hiển thần thông.
Loáng mắt, tới trời, che nhật nguyệt
Trùm người nóng nực hơi xông
Tê Thiên Đại Thánh không ra khỏi,
Mù đặc ánh vàng, khốn ở trong!*

Hành Giả loạng choạng chân tay, quanh quẩn trong vòng ánh vàng ấy, đi lên không nhắc nổi bước, lùi xuống chẳng động được chân, khác gì lẫn lóc ở trong một cái ống. Cấu kính quá, lấy hết sức nhảy lên một cái, va ngay phải ánh vàng, ngã lộn xuống, chống ngược đầu lên, thấy chỗ đầu va phải rất đau, vội

lấy tay sờ vào da trán đỉnh đầu thì thấy bị mềm nhũn cả ra.
Hành Giả sốt ruột, thầm nghĩ:

- Xúi quẩy! Xúi quẩy! Cái đầu này bây giờ cũng hỏng rồi! Xưa kia giáo đâm búa bổ, không hề chi cả, làm sao để cho cái ánh vàng ấy làm nhũn cả da thịt ra? Lâu lâu sau này có lẽ rồi loét thành mủ, dù có khỏi chẳng nữa, cũng bị chứng thương phong.

Một lúc sau, vì nóng bức không chịu được, Hành Giả lại tự tính toán một mình nói:

- Lên đằng trước không được, xuống đằng sau không được, sang tả không được, sang hữu không được, nhô lên bị va phải đầu, biết làm thế nào? Thà cứ chui quách xuống dưới cho xong!

Đại thánh miệng đọc thần chú, nhao mình một cái, biến ra một con Xuyên sơn giáp (mai xuyên nữ) tục gọi là "lăng lý lân".
Thực đúng là:

*Bốn cái móng sắt phá đá khoét non như giã bột:
Đẩy mình mai vẩy qua đèo vượt núi tựa đâm thành.
Hai mắt sáng choang, coi chẳng khác cặp sao lông lánh,
Cái mồm nhọn hoắt, còn sắc hơn đục sắt dùi.
Trong phương thuốc có "xuyên sơn giáp".
Tục ngữ gọi là "lăng lý lân".*

Hành Giả chúc thẳng đầu, chúi xuống đất một cái, ra khỏi hơn hai mươi dặm, mới ngóc đầu lên. Nguyên ánh vàng kia chỉ chùm kín có hơn mười dặm, nên khi chui được ra rồi, Hành Giả hiện rõ bản tướng, sức mỗi gân tê, khắp mình đau đớn, ngần không nổi nước mắt nhỏ sa.

Bèn gọi:

- Sư phụ ơi:

*Năm nao thụ giáo ra khỏi núi
Cùng sang trời tây bao khổ công
Biển rộng sóng to không sợ hãi
Ai ngờ lạch nhỏ gặp tai hung*

Đương khi Mỹ Hầu vương đau xót chợt nghe có tiếng người khóc ở đằng sau núi, liền đứng dậy lau ráo nước mắt, ngừng đầu lên xem, thấy có một người đàn bà, mình mặc áo đại tang, tay trái bưng một bát cháo hoa, tay phải cầm mấy tờ giấy vàng mã, từ đằng xa đi tới, vừa đi, vừa khóc.

Hành Giả gật gù than thở nói:

- Thực là: "sa lệ gặp người sa lệ quá, đoạn trường thấy kẻ đoạn trường hơn", không biết người đàn bà kia có việc gì mà than khóc, ta đến hỏi xem nào.

Thoáng một cái người đàn bà đã đi tới nơi, đứng nhìn Hành Giả, Hành Giả cúi đầu chào hỏi:

- Nữ bồ tát khóc ai thế vậy?

Người đàn bà nuốt nước mắt nói:

- Chỉ vì người chồng tôi đem bán tre cho lão chủ quán Hoàng Hoa, cãi cọ với hắn, bị hắn lấy trà thuốc độc đánh chết, tôi đem giấy tiền này đốt đi, gọi là báo chút tình nghĩa vợ chồng.

Hành Giả nghe nói, cũng rung rung nước mắt.

Người đàn bà thấy thế làm ra vẻ giận dữ nói:

- Nhà người khéo vớ vẩn, ta vì buồn phiền chồng con mà đau thương, cố chỉ nhà người cũng sùi sụt sầu não, phỉnh phờ lừa ghẹo ta chẳng?

Hành Giả cúi mình nói:

- Xin nữ bồ tát bớt giận. Ta là đại đồ đệ của ngự đệ Đường Tam Tạng nhà Đại Đường bên Đông Thổ, tên là Tôn Ngộ Không Hành Giả, nhân đi sang Tây Thiên, đến nghỉ chân ở quán Hoàng Hoa. Người đạo sĩ ở trong quán chẳng biết là cái giống yêu tinh gì cùng với bảy con yêu tinh nhện, ở động Bàn Ty kết làm anh em. Bọn yêu tinh định hại sư phụ ta, ta và sư đệ Bát Giới, Sa Tăng, đã cứu thoát được. Bọn yêu tinh nhện chạy tới lão chủ quán, đặt chuyện bảo chúng tôi có ý lừa dối chúng, đạo sĩ liền đem trà thuốc độc đánh chết sư phụ, sư đệ tôi tất cả ba

người, cả ngựa là bốn, bị hãm ở trong quán. Chỉ có tôi chưa hề uống phải, liền đập vỡ tan chén trà, y liền đánh nhau với tôi. Đương lúc om sòm, bảy con yêu tinh nhện ở đầu chạy ra nhả những bối tơ chăng kín lấy tôi, tôi phải dùng phép lực chạy thoát. Hồi đến Thổ địa nói rõ bản tướng chúng, tôi lại phải dùng phép phân thân cuốn hết những bối tơ ấy, lôi lũ yêu ra, đánh cho một gãy chết hết. Người đạo sĩ tức thì cầm bảo kiếm đấu nhau với tôi, tới sáu mươi hợp y bị thua trận, cởi hết áo xiêm ra, hai bên nách phóng ra nghìn con mắt, có muôn đạo ánh vàng, trùm kín lấy tôi. Thực là khó bề lui tới, tôi phải biến ra thành con "lăng lý lân", chui xuống dưới đất trốn ra. Đương lúc đau thương lại nghe thấy tiếng khóc nên mới tới hỏi. Nhân thấy bà vì ông chồng mà đốt giấy tiền báo ơn, sự phụ tôi chết đi, không có vật gì đem cúng, vì thế từ cái giận biến ra thương, đầu dám trêu cợt.

Người đàn bà buông giấy tiền xuống, xin lỗi Hành Giả:

- Xin đừng trách, đừng trách, tôi không biết ngài là kẻ bị nạn. Cứ nghe câu chuyện ngài vừa nói, thế ra ngài không biết đạo sĩ ấy. Y nguyên là Bách Nhẫn ma quân, lại gọi là Quái nhiều mắt. Ngài đã có những tài biến hoá, thoát được ánh vàng, đánh được dai dẳng như thế, hẳn là có thần thông quảng đại. Chỉ hiềm một nỗi không đến gần nó được. Tôi mách cho ngài đi mời một vị thánh hiền, vị ấy mới phá được ánh vàng, thu bắt được đạo sĩ.

Hành Giả nghe nói, vội vàng lễ phép hỏi:

- Nữ bồ tát biết được lai lịch, xin chỉ giáo. Quả có vị thánh hiền ấy, tôi sẽ mời người đến cứu nạn cho sự phụ tôi, báo thù cho ông chồng bà một thể.

Người đàn bà nói:

- Ngài có đến nói mời người thu phục đạo sĩ, thì chỉ báo được thù mà thôi, sợ không cứu sống sự phụ ngài.

Hành Giả nói:

- Sao không cứu được?

Người đàn bà nói:

- Cái thứ thuốc của tên đạo sĩ rất độc, đã đánh ngã người, chỉ trong ba ngày, cốt tuỷ sẽ huỷ hoại, ngài đi lần này sẽ chậm mất rồi.

Hành Giả nói:

- Ta biết đi đường, dù xa đến đâu, cũng chỉ nửa ngày là đến

Người đàn bà nói:

- Ngài đã biết đi đường thì nghe tôi bảo đây: từ đây đến nơi đó xa tới nghìn dặm, ở đấy có một ngọn núi tên gọi núi Tử Vân. Trong núi có cái động có một vị thánh hiền, tên gọi bà Tỳ Lam, có tài thu phục được giống quái ấy.

Hành Giả nói:

- Núi ấy ở nơi đâu, phải đi về phương nào?

Người đàn bà lấy tay chỉ nói:

- Cứ đi về phương nam là đúng!

Hành Giả vừa ngoảnh đầu lại nhìn, đã không thấy người ấy đâu nữa.

Hành Giả vội vàng nói:

- Vị bồ tát nào đấy, đệ tử vừa chui ra hãy còn tối tăm, không nhận ra được, cúi xin lưu danh lại, để biết tạ ơn.

Liền thấy có tiếng gọi ở trên không:

- Đại Thánh, ta đây!

Hành Giả vội ngừng đầu, té ra Lê Sơn lão mẫu, vội chạy theo lên không, cảm ơn nói:

- Lão mẫu ở đâu lại đây chỉ giáo cho tôi thế?

Lão mẫu nói:

- Ta vừa ở hội Long Hoa trở về, thấy sư phụ ngươi có nạn, bèn giả làm thiếu phụ, giả danh có chồng chết để mách ngươi tìm người về cứu sư phụ sư đệ và thu phục yêu quái. Ngươi hãy

tha chết cho nó... Người đi mời người ngay, nhưng chỗ nói là ta chỉ giáo, vị thánh hiền ấy có tính hay trách người đấy.

Hành Giả cảm ơn rồi từ biệt, lộn người lên trên mây, đi thẳng tới núi Tử Vân. Ở trên mây bước xuống trông thấy động Thiên Hoa. Ở ngoài động:

*Thông xanh trùm cảnh đẹp.
Trắc biếc quây nhà tiên
Liễu thắm đầy đường rợp
Lan thơm quanh suối bên
Nhà đá đưa hương lạ
Sườn non cỏ thơm quen.
Khe biếc dòng trôi dục,
Cây cao mây phủ trên.
Trúc dài cảnh cảnh đẹp
Hong mai lá lá viên
Chim rừng kêu riu rít,
Hươu núi bước êm êm
Lúa mạch đầy đồng ruộng
Mạ mùa gieo khắp miền.
Bốn mùa lá không rụng.
Tám tiết hoa nở liền.
Mù biếc tầng tầng liền ngân hán
Mây lành lơ lửng nhẹ bay lên.*

Đại Thánh mừng rỡ, đi thẳng tới nơi, hai bên cảnh đẹp khôn xiết. Vào tới bên trong, không thấy một người nào, vắng ngơ vắng ngắt, đến gà chó cũng không, nghĩ thầm trong dạ:

- Vị thánh hiền này có lẽ không ở nhà.

Lại đi đến vào bên trong, thấy một vị đạo cô ngồi ở bên giường. Hình dung đạo mạo:

*Đầu đội mũ năm hoa thêu gấm,
Mình mặc một tấm áo kim bào.*

*Chân đi đôi giày công mỗ phượng,
Lưng đeo giày lụa nhuộm màu đào.
Mặt tựa dáng thu pho sương tuyết
Tiếng như bạch yến đón xuân chào.
Tam thừa trong bụng lâu lâu thuộc.
Tứ đế trong lòng nhớ lẽ màu
Hiểu rõ không không thành chính quả
Luyện thành hết thấy tự tiêu dao.
Tỳ Lam bỏ tất tu thành Phật.
Trong động Thiên Hoa nổi tiếng cao.*

Hành Giả không dám chậm bước, tới gần thưa hỏi:

- Kính chào Tỳ Lam bà bồ tát!

Vị Bồ Tát bước xuống giường, chấp tay đáp lễ nói:

- Đại Thánh, xin thứ lỗi, ngài ở đâu tới đây?

Hành Giả nói:

- Sao Bồ Tát lại biết ta là Đại Thánh?

Tỳ Lam bà nói:

- Khi xưa đại náo thiên cung, tiếng ngài đã đồn đi khắp cả gầm trời, người nào chẳng biết, ai kẻ không hay.

Hành Giả nói:

- Thực là "việc lành không ra khỏi nhà, việc dữ truyền xa nghìn dặm". Như ta ngày nay đã theo về cửa Phật, dễ thường bà chưa rõ?

Tỳ Lam bà nói:

- Quy y đã bao lâu? Xin có lời mừng! Xin có lời mừng!

Hành Giả nói:

- Gần đây mới thoát nạn, bảo hộ sư phụ Đường Tăng sang Tây Thiên lấy kinh, sư phụ ta gặp phải đạo sĩ ở quán Hoàng Hoa đánh thuốc độc chết, ta đánh nhau với tên ấy, y dùng ánh vàng trùn lấy ta, ta phải hoá phép thần thông mới thoát thân. Nghe nói Bồ Tát có tài diệt được ánh vàng của y, mới đến cầu thỉnh.

Bồ Tát nói:

- Ai nói với ngài thế? Tôi từ khi đến hội Vu Lan, tới nay hơn ba trăm năm, không hề ra khỏi cửa, giấu hơi kín tiếng, không có ai biết tới, làm sao ngài lại biết được?

Hành Giả nói:

- Ta là con ma ở dưới đất, bất kỳ chỗ nào, tự mình sẽ tìm hết.

Bồ Tát nói:

- Thôi được! Thôi được! Đáng lẽ tôi không đi, chỉ vì Đại thánh đã quá bộ đến đây, không thể làm dứt thiện duyên cầu kinh được, tôi đi với ngài đây.

Hành Giả cảm ơn và nói:

- Ta thực vô phép, thiện tiện đến thúc giục, không hiểu Bồ tát có mang theo bình khí gì không?

Bồ tát nói:

- Tôi có cái kim khâu hoa đây, có thể bắt được nó.

Hành Giả không nhận được nói:

- Lão mẫu chớ làm lỡ ta, nếu dùng được kim khâu hoa đã không dám phiền hà, cứ lão Tôn này thì một gánh kim cũng có.

Tỳ Lam nói:

- Cái thứ kim khâu hoa của ngài, chỉ bằng gang, sắt, vàng không dùng được. Bảo bối của tôi, không phải gang, sắt, vàng, con tôi đã luyện được từ trong mặt trời.

Hành Giả nói:

- Cậu cả là ai?

Tỳ Lam nói:

- Tiểu nhi là Mão Nhật tinh quân.

Hành Giả sợ hãi vô cùng. Đang đi trông thấy ánh vàng lấp lánh, liền quay nói với Tỳ Lam:

- Chỗ có ánh vàng là quán Hoàng Hoa đó.

Tỳ Lam lấy một cái kim khâu hoa ở vạt áo ra, nhỏ bằng sợi

lông mày, dài độ năm phân, cắm tung lên trên không, trong
nhóang mắt, nổ ra một tiếng, phá hết ánh vàng.

Hành Giả mừng nói

- Thưa Bồ Tát hay quá, hay quá! Đi tìm kim, đi tìm kim!

Bồ Tát xoè lòng bàn tay ra nói:

- Chả kim là gì đây!

Hành Giả cùng dừng mây bước xuống, đi vào trong quán,
đã thấy đạo sĩ nhắm chặt mắt, không động cựa được.

Hành Giả quát mắng:

- Quái vật khốn kiếp nhà mi, mù mắt rồi hử?

Rồi lấy luôn gậy trong tay ra toan đánh.

Tỳ Lam ngăn lại nói:

- Đại Thánh đừng đánh, hãy đi thăm sư phụ ngài đã.

Hành Giả đi thẳng đến phòng khách ở mé sau, thấy ba
người đều nằm lăn cả ra đất, mồm đầy bọt rãi.

Hành Giả ứa nước mắt nói:

- Biết làm thế nào! Biết làm thế nào?

Tỳ Lam nói:

- Đại Thánh chớ lo. Hôm nay tôi ra khỏi nhà tới đây, cũng
định làm một việc âm đức, tôi có thuốc đan giải độc đây, xin
biếu người ba viên.

Hành Giả xoay mình lấy tạ. Bồ Tát lấy một gói giấy nát ở
trong tay áo ra, nhặt lấy ba viên thuốc đỏ, đưa cho Hành Giả,
bảo bỏ vào trong miệng mỗi người một viên. Hành Giả cạy hàm
răng từng người, bỏ viên thuốc vào. Phút chốc thuốc ngấm vào
ruột, mọi người nôn oẹ một loạt, nôn hết thuốc độc ra, đều được
thoát chết. Bát Giới chồm dậy trước nói:

- Buồn bực chết người!

Tam Tạng, Sa Tăng tỉnh sau nói:

- Choáng váng quá!

Hành Giả nói:

- Các vị trúng độc ở chén trà đấy. Nhờ có Tỳ Lam Bồ Tát cứu chữa, tất cả đến tạ ơn ngay đi.

Tam Tạng sửa áo nghiêng mình tạ ơn.

Bát Giới nói:

- Đạo sĩ ấy bây giờ ở đâu! Để tôi hỏi hẩn một câu, tại sao lại định hại chúng ta như vậy?

Hành Giả đem việc yêu tinh nhện kể lại hết một lượt.

Bát Giới diên tiết nói:

- Thăng đó đã là anh em với đàn nhện, hẩn là yêu tinh.

Hành Giả nói:

- Nó đương đứng ở ngoài cửa điện vờ làm thăng mù kia kìa.

Bát Giới giờ đình ba toan bỏ, lại bị Tỳ Lam ngăn cản nói:

- Thiên Bồng nguôi giận. Đại Thánh đã biết trong động tôi thiếu người, để cho tôi bắt nó về làm kẻ giữ cổng.

Hành Giả nói:

- Đội công ơn lớn của Bồ Tát, đâu dám trái lời, chỉ xin Bồ Tát bắt nó hiện rõ bản tướng, cho chúng ta xem.

Tỳ Lam nói:

- Dễ thôi!

Liên tiến lên trở ngón tay vào, đạo sĩ ngã quay ra đất, hiện rõ nguyên thân là một con rết lớn dài tới bảy thước. Tỳ Lam lấy ngón tay út nhắc lên, rồi cưỡi mây lành trở về động Thiên Hoa.

- Bà này mới thực lợi hại! Làm thế nào thu được ác vật ấy?

Hành Giả cười nói:

- Ta hỏi người mang bình khí gì để phá ánh vàng của nó, người nói có cái kim thêu hoa, con trai người đã luyện được từ trong mặt trời. Hỏi con trai người là ai, người nói là Mão Nhật tinh quân. Ta biết Mão Nhật tinh quân là gà sống, bà ấy nhất định là gà mẹ. Bà rất tài bắt rết, vì thế mới thu phục được.

Tam Tạng nghe nói lay tạ mãi rồi bảo:

- Các đồ đệ, thu xếp chuẩn bị đi thôi!

Sa Tăng đi vào bên trong tìm lấy ít gạo, sửa soạn cơm chay, cùng nhau ăn một bữa no. Rồi dắt ngựa quẩy gánh, mời sư phụ ra cửa. Đốt quán Hoàng Hoa ra tro trong chớp mắt, rồi rảo bước đuổi theo. Thực là:

Đường Tăng thoát chết ơn Tỳ Lam

Tiểu trù được giống quái nhiều mất.

Chưa biết đi đường còn có những việc gì xin xem đến hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ BẢY MƯƠI TƯ

TRƯỜNG CANH TRUYỀN BẢO MA QUỲ DỪ HÀNH GIẢ RA TAY BIỂN BÁO TÀI

*Tình dục vốn là chung một mối
Có tình có dục rất tự nhiên
Sa môn tu luyện bao nhiêu bậc
Dứt dục quên tình tức là thiên
Phải chú ý
Giữ lòng bền
Trời cao trăng sáng không bụi đen
Hành tinh công phu chớ lậm lẩn
Đạt tới công tròn Đại giác tiên*

Đây nói về thầy trò Tam Tạng mở tung lưới dục, ra khỏi lồng tình, phóng ngựa sang Tây Thiên. Đi được ít lâu đã hết hạ sang thu, tiết trời mát mẻ. Chỉ thấy những:

*Mưa xối xua nồng nức,
Ngô đồng một lá bay,
Trăng cao sâu bọ hát,
Cỏ rậm đóm bay đầy
Quỳ vàng sương lầy lánh,
Rau đỏ cát lan đây.
Dương liễu đã xơ xác
Ve ngâm nhịp đó đây.*

Đương đi, Tam Tạng chợt nhìn thấy một quả núi cao, đỉnh chồm mây biếc, thực là cảnh trăng lấp sao.

Trưởng lão trong lòng sợ hãi, gọi Ngộ Không bảo:

- Ta xem ngọn núi đằng trước kia cao vọt vọt như thế, liệu có lối đi không?

Hành Giả cười nói:

- Sao sư phụ lại nói thế? Từ xưa đã có câu: "Núi cao tự có khắc qua được. Sông sâu đi có người chở đò" Lẽ đâu không có lối đi?

Trưởng lão nghe nói, vui vẻ tươi cười, giơ roi giục ngựa thẳng lên núi cao.

Đi chưa được mấy dặm, thấy một ông già, mái tóc bạc loà xoà bay phất phới, chòm râu thưa thớt trắng phau phau, cổ đeo một chuỗi tràng hạt, tay chống một cái gậy đầu chạm rồng, đứng xa xa trên sườn núi cất tiếng gọi:

- Vị trưởng lão sang Tây kia, hãy dừng vó ngựa, gò chặt dây cương. Trên núi này có một lũ yêu ma, ăn thịt hết mọi người trên thế giới, chớ nên đi nữa.

Tam Tạng nghe nói, sợ hãi tái người. Một là vì ngựa bước khắp khểnh, hai là yên chẳng vững vàng, từ trên ngựa ngã lộn xuống đất, không gượng dậy được phải nằm giữa bãi cỏ rên rỉ. Hành Giả tới gần đỡ dậy nói:

- Xin chớ sợ! Xin chớ sợ! Có con đây!

Sư trưởng nói:

- Con nghe ông cụ ở sườn cao nói đấy, trên núi này có một lũ yêu ma ăn thịt hết mọi người thế giới, có ai dám đi đến tận nơi hỏi cho đích xác không?

Hành Giả nói:

- Sư phụ hãy ngồi ở đây, để con đi hỏi xem.

Tam Tạng nói:

- Tướng mạo con xấu xí, nói năng thô tục, sợ làm xúc phạm người ta, không hỏi được tin đích xác thực chẳng?

Hành Giả cười nói:

- Con sẽ biến ra một chàng trai tuấn tú đến hỏi ông ta.

Tam Tạng nói:

- Vậy hãy biến cho ta xem nào.

Đại Thánh tay bắt quyết, lắc mình, biến ra rõ đúng như hết một vị hoà thượng trẻ tuổi, thực là mày thanh mắt sáng, mặt đẹp đầu tròn, đi đứng có phong độ nhà nho, nói năng khác người phàm tục, phỉu sạch bụi áo đai gấm, rảo bước tiến lên, quay hỏi Đường Tăng:

- Con biến thế này có được không?

Tam Tạng trông thấy, rất mừng nói:

- Biến giỏi lắm!

Bát Giới nói:

- Chứ lại không giỏi à! Chúng con đây đều kém thua xa.

Lão Trư này có quay trở đến hai ba năm, cũng chẳng biến được xinh đẹp như vậy đâu!

Đại Thánh rời mọi người, đi đến tận nơi, cúi mình trước ông già nói:

- Kính thưa cụ, bản tăng xin có lời chào.

Ông già kia trông thấy y là người xinh xắn, trẻ tuổi nhanh nhẹn, toan trả lời lại thôi, vái trả lại một vái, lấy tay xoa lên đầu y, khi khi cười nói:

- Tiểu hoà thượng, ở đâu tới đây?

Hành Giả nói:

- Chúng tôi ở nước Đại Đường bên Đông Thổ tới để sang Tây Thiên vái Phật cầu kinh, vừa mới tới đây, nghe thấy cụ nói cho biết có yêu quái, sư phụ tôi nhất gan sợ sệt cho tôi đến đây hỏi cụ rõ đầu cuối ma quái ra làm sao. Xin phiền cụ nói rành rọt cho tôi rõ, tôi sẽ tống cổ chúng nó đi.

Ông cụ già cười nói:

- Chú hoà thượng còn nhỏ tuổi, không biết hay dở, nói

chẳng giữ gìn. Yêu ma kia thần thông cực kỳ quảng đại mà dám mở miệng nói tống cổ nó đi à?

Hành Giả cười nói:

- Lời cụ vừa nói cứ tăng bốc nó, nhất định có thân thích gì với nó, hoặc giả là xóm làng bạn bè, không thế thì sao cứ khoe khoang nó, khen nó giỏi giang, mà không chịu thực lòng thực dạ nói rõ lai lịch nó ra.

Cụ già gật đầu cười nói:

- Hoà thượng này cũng môi mép đấy! Chắc rằng chú đi theo sư phụ qua đây đó có học được chút ít pháp thuật, hoặc giả biết khu trừ ma quỷ, trừ tà trấn trạch cho người ta thôi, chứ chưa gặp phải những hạng yêu ma vô cùng hung ác đâu!

Hành Giả nói.

- Hung ác như thế nào?

Cụ già nói:

- Yêu quái này gửi một phong thư đến Linh Sơn, năm trăm La Hán đều đến đón tiếp, gửi một tờ thiếp danh lên thiên cung, mười một vị Đại Diệu đều phải kính trọng. Long Vương bốn bề là bạn bè của nó, thần tiên tám động thường họp với nó, thập điện diêm quân coi nó như anh em, xa lệnh thành hoàng cùng với nó kết làm bè bạn.

Đại Thánh nghe nói, không nhịn được, cười khanh khách trở tay vào ông già nói:

- Không cần kể! Không cần kể! Thứ yêu tinh làm anh em bè bạn với cái lũ hậu sinh tiểu bối của ta, thế thì có gì giỏi giang. Nếu biết là tiểu hoà thượng tới nơi, ngay đêm đó cũng phải cuốn gói mà xéo cho mau.

Ông cụ nói:

- Cái chú hoà thượng này nói nhảm, không ra loài người! Những bậc thần quái như thế lại dám bảo là hậu sinh tiểu bối của chú!

Hành Giả cười nói:

- Chẳng nói giấu gì cụ, tiểu hoà thượng này nguyên ở nước Ngạc Lai, núi Hoa Quả, động Thuỷ Liêm, họ Tôn, tên là Ngộ Không, thuở xưa đã từng làm yêu quái, nhân hội họp bọn yêu ma, uống nhiều rượu quá, say ngủ đi mất, nằm mộng thấy hai người cầm trát đến bắt xuống âm ty. Lúc đó ta phát câu, gươm gãy sắt đánh bọn quỷ phán quan, vua Diêm Vương sợ ngã lăn ra, điện Sâm La cơ hồ sụp đổ. Làm cho vị phán quan chưởng ấn đi làm giấy, mười vị Diêm Vương ký kết bảo ta nếu tha không đánh nữa, sẽ tình nguyện làm hậu sinh tiểu bối cho ta.

Ông già nghe lời, nói:

- A di đà Phật, chú hoà thượng này nói khoác quá mức, dừng hồng còn lớn lên nữa!

Hành Giả nói:

- Thưa ngài, ta lớn thế này cũng đủ rồi.

Ông già nói:

- Chú năm nay bao nhiêu tuổi?

Hành Giả nói:

- Cụ thử đoán xem.

Ông già nói:

- Độ bảy tám tuổi chứ gì!

Hành Giả cười nói:

- Có một vạn lần cái bảy tám tuổi! Ta hãy đưa cái bộ mặt ra để cụ coi nhé, xin cụ chớ trách.

Ông cụ nói:

- Làm sao lại có bộ mặt khác?

Hành Giả nói:

- Tiểu hoà thượng này có đủ bảy mươi hai bộ mặt.

Ông già không biết, cứ hỏi vặn hoài. Đại Thánh liền vuốt mặt một cái, tức thì hiện rõ bản tướng, răng nhô mặt choắt, hai

mông đất đỏ hồng, trên lưng vận cái quần da hổ, một cây gậy bịt vàng cầm ở trong tay, đứng dưới sườn núi đá, chẳng khác gì ông thiên lôi. Ông già trông thấy, sợ tái mặt đi, chân tay bủn rủn, đứng không vững, ngã lăn dưng ra, lồm ngồm dậy lại khụy chân xuống. Đại Thánh đến tận nơi nói:

- Thưa lão quan, không nên sợ, chúng ta mặt xấu người lành, đừng sợ! Đừng sợ! Vừa đội ơn tấm lòng ngài cho biết có ma quái, đích thực chúng có bao nhiêu, phiền ngài chỉ bảo rõ ràng, xin hết lòng cảm tạ.

Ông già sợ run cầm cập, không nói nên lời, lại chối là ngẩn ngơ, không nói câu nào nữa.

Hành Giả thấy y không nói, liền quay mình trở về.

Tam Tạng hỏi:

- Ngộ Không, con đã về, hỏi thăm ra sao?

Hành Giả cười nói:

- Không hề chi! Không hề chi! Bên Tây Thiên cũng có một vị yêu tinh thực, chỉ vì ở đây họ nhát gan, cứ để tâm đến chúng nó, chứ không biết gì cả! Không việc gì cả! Đã có con!

Sư trưởng nói:

- Con có hỏi ông cụ đây gọi là núi gì, động gì, có bao nhiêu yêu quái, con đường này có đi tới Lôi Âm được không?

Bát Giới nói:

- Thưa sư phụ, con nói thì thầy đừng quở. Nói đến chuyện thi biến hoá, bắt mạch bệnh nhân, trêu ghẹo người, bốn năm chúng con cũng không bằng một sư huynh. Nhưng nói đến chuyện thực thà, thì có đến một đại đội sư huynh cũng không bằng con được.

Đường Tăng nói:

- Đúng thế, đúng thế. Con rất thực thà!

Bát Giới nói:

- Không biết làm sao huynh ấy hay có tính giấu đầu hở

đuôi, mới hỏi hai tiếng, chưa rõ nếp tẻ gì đã vội về rồi. Để lão Tru đi hỏi cho đích xác.

Đường Tăng nói:

- Ngộ Năng, con nên cẩn thận!

Chú ngọc cầm đinh ba gài vào sau lưng, sửa lại áo dài thâm, ngẩng vuốt gọn ghề, chạy lên sườn núi, gọi ông già nói:

- Kính thưa cụ, tôi xin có lời chào.

Ông già thấy Hành Giả đi rồi, mới chống gậy cổ gượng đứng dậy, run lẩy bẩy toan bước đi thì trông thấy Bát Giới, lại càng kinh sợ nói:

- Cha mẹ ơi! Đêm hôm qua có những ác mộng gì, mà gặp toàn những ma quái! Cái lão hoà thượng gặp trước tuy xấu xí nhưng còn có dáng con người, chứ cái ông hoà thượng này, hôm thì chầu ra, tai như cái quạt, mặt như tấm sắt, lông lá đầy mình không có một tí gì là ra dáng người nữa!

Bát Giới cười nói:

- Ông cụ già không cao kiến, hay có tính mỉa mai, cụ cho tôi là hạng người thế nào? Tôi xấu thì xấu thực nhưng ưa nhìn, chỉ một lát nữa là sẽ bảnh trai ngay.

Ông già thấy y nói được ra tiếng người, nghe xong mới hỏi lại:

- Vậy chú ở đâu tới đây?

Bát Giới nói:

- Tôi là đồ đệ thứ hai của Đường Tăng, pháp danh gọi là Ngộ Năng Bát Giới. Người tới hỏi cụ vừa rồi, tên là Ngộ Không Hành Giả, là sư huynh tôi. Sư phụ tôi vừa quả anh ấy là đã xúc phạm đến cụ, nên không hỏi được tin tức gì, vì thế mới sai tôi đến hỏi cụ. Ở đây gọi là núi gì, động gì, trong động có những yêu quái gì, đường cái sang Tây ở đâu, dám phiền cụ chỉ giáo giùm cho.

Ông già nói:

- Có thực như thế không?

Bát Giới nói:

- Cả đời tôi chưa hề nói dối bao giờ.

Ông già nói:

- Chú đừng bắt chước cái lão hoà thượng vừa mới tới lúc này hay khoác lác một tác đến trời?

Bát Giới nói:

- Tôi không như anh ấy đâu!

Ông già chống gậy nói với Bát Giới:

- Núi này gọi là núi Sư Đà tám trăm dặm; giữa núi có một toà động gọi là động Sư Đà, trong động có ba con yêu.

Bát Giới chép miệng nói:

- Cụ già nhà ta thực là cả nghĩ, chỉ có ba tên yêu mà cụ tốn công nhọc sức đến báo tin.

Ông già nói:

- Chú không sợ sao?

Bát Giới nói:

- Chẳng giấu gì cụ, ba thứ yêu ma nhãi ranh ấy, một cây gậy của sư huynh tôi đánh chết một đứa; đinh ba của tôi bổ chết một đứa; tôi còn một sư đệ nữa, cái trượng hàng yêu của chú ấy cũng sẽ đánh chết một đứa. Ba đứa bị đánh chết rồi, sư phụ tôi sẽ đi qua được, có khó gì đâu!

Ông già cười nói:

- Hoà thượng này chưa biết rõ nông sâu. Ba con yêu ấy thân thông quảng đại ghê gớm lắm! Bọn tiểu yêu thủ hạ của chúng có năm nghìn ở núi bên nam, có năm nghìn ở núi bên bắc; lối đường bên đông có một vạn, lối đường bên tây có một vạn, quân tuần tiểu có bốn năm nghìn, quân canh cửa cũng có tới một vạn, vô số quân nấu ăn, rất nhiều quân dẫn củ: tất cả có đến bốn vạn bảy tám nghìn. Những đứa ấy đều là những tay có tên tuổi, đeo thẻ bài, chuyên ăn thịt người ở đây.

Chú ngọc ta nghe nói sợ run lên, chạy tuốt trở về, đến gần Đường Tăng, không nói gì cả, buông đình ba xuống, đá ngay ra đấy. Hành Giả trông thấy, quát mắng:

- Chú không trả lời, còn ngồi sụp xuống đấy làm gì?

Bát Giới nói:

- Sợ vãi cả đá ra! Không cần nói gì nữa, giờ đây đành ai đi đường ấy cho sớm yên cái mạng!

Hành Giả nói:

- Thục cái giống ngọc! Người ta đi hỏi tin về thì chẳng sợ sệt gì mà chú đi về sao lại hoảng hốt mất trí đến thế?

Trưởng lão nói:

- Đầu đuôi thế nào?

Bát Giới nói:

- Ông cụ già nói núi này gọi là núi Sư Đà tám trăm dặm, giữa núi có động Sư Đà. Trong động có ba con yêu quái và bốn vạn tám nghìn tiểu yêu chuyên ăn thịt người. Nếu thấy trò mình bén mảng đến chân núi, sẽ là bữa ngon của chúng nó, đừng hòng mà đi!

Tam Tạng nghe lời, sợ run bắn bật, sờn cả gai ốc nói:

- Ngộ Không, làm thế nào bây giờ?

Hành Giả cười nói:

- Sư phụ yên tâm, chẳng có gì đâu! Ở đây có lẽ cũng có mấy đứa yêu tinh thực, chỉ vì những người ở đây nhát gan, trông gà hoá cuốc, vẽ to chuyện thành người nhiều, ma lớn, nên mới lo hãi vớ vẩn. Đã có con!

Bát Giới nói:

- Anh nói thế là nghĩa làm sao! Tôi không như anh đâu, lời tôi hỏi là đích xác, không một chút giả dối. Ở đây chật hang đầy núi đều là yêu ma cả, đi làm sao được?

Hành Giả cười nói:

- Chú ngọc, không nên sợ hãi! Ví dù có yêu ma đầy rừng chập núi thật, thì chỉ một gậy sắt của lão Tôn, nửa đêm là quét sạch sành sanh.

Bát Giới nói:

- Rõ bêu! Không biết xấu hổ! Đừng có mà nói khoác! Yêu ma như thế chỉ điểm danh cũng phải bảy tám ngày, làm thế nào mà đánh chết hết được?

Hành Giả nói:

- Chú bảo đánh như thế nào?

Bát Giới nói:

- Dù anh có túm lấy hoặc trối lại, hay là dùng phép định thần chẳng nữa, cũng không mau thế được!

Hành Giả cười nói:

- Không cần phải bắt bớ, trối buộc gì hết. Tôi cầm cây gậy này vượt ra một cái, kêu "dài" nó sẽ dài ra tới bốn mươi trượng, vung một cái kêu "to" nó sẽ to ra một vòng tròn thon thon tám trượng, lần một lượt ở núi bên nam, sẽ chết năm nghìn đứa, lần một lượt ở núi bên bắc sẽ chết năm nghìn tên. Lo gì bốn năm vạn nhãi ranh ấy chẳng tan xương nát thịt!

Bát Giới nói:

- Sư huynh ạ, nếu làm cái lối đập lúa ấy, trong khoảng canh hai cũng có thể xong được đấy.

Sa Tăng đứng bên cười nói:

- Sư phụ, có đại sư huynh thần thông dường ấy, thì sợ gì! Mời thầy lên ngựa đi thôi!

Đường Tăng thấy bọn họ giảng giải phép thuật, cũng đành phải lên ngựa tiến bước.

Đường đi bỗng không thấy ông già báo tin đâu nữa.

Sa Tăng nói:

- Có lẽ y là yêu quái, làm bộ cáo đội lột cộp đến báo tin dọa chúng mình chẳng?

Hành Giả nói:

- Đừng nóng nẩy, để tôi đi xem đã!

Đại thánh nhảy lên đỉnh núi, nhìn bốn phía vắng teo, vội ngừng mặt lên thấy trên không có vẻ mây lấp lánh tức thì nhảy lên đi theo, té ra là Thái Bạch Kim Tinh đại thánh, Hành Giả đến bên cạnh, lấy tay nín lại, luôn miệng cứ gọi tên tục Thái Bạch Kim Tinh ra bảo:

- Lý Trường Canh! Lý Trường Canh! Thật khéo vẽ, có việc cứ nói ngay ra mặt làm sao lại giả vờ ra ông lão trong rừng, để ám ảnh ta?

Kim Tinh vội vã thi lễ nói:

- Đại Thánh, xin thứ lỗi báo tin khí chậm! Xin thứ lỗi! Yêu ma này thực là thần thông quảng đại, thế lực hùng cường, chỉ nhờ sự biến hoá lọc lừa, mưu cơ khéo léo của ngài thì mới qua được, hễ mà lơ đãng một chút, đừng có hòng đi!

Hành Giả tạ ơn nói:

- Rất cảm kích! Rất cảm kích! Nơi này nếu quá khó đi, mong lão Tinh về thượng giới tâu lên Ngọc Hoàng cho mượn một số thiên binh xuống giúp đỡ lão Tôn.

Kim Tinh nói:

- Có! Có! Có! Ngài chỉ nói một lời, đủ đến mười vạn thiên binh, cũng có thể có được.

Đại Thánh từ biệt Kim Tinh, ở trên mây bước xuống, đến nói với Tam Tạng.

- Ông cụ già vừa rồi, chính là Thái Bạch Kim Tinh đến báo tin cho ta đấy:

Trưởng lão chấp tay nói:

- Đồ đệ, con đi theo ngay, hỏi người xem có con đường nào khác, chúng mình đi quanh cho rảnh.

Hành Giả nói:

- Đi quanh không được, dọc núi này có tới tám trăm dặm.

bốn chung quanh có không biết bao nhiêu là đường, quanh làm sao được?

Tam Tạng nghe nói, ngăn không được hai hàng lệ chứa chan nói:

- Đồ đệ ơi, khó khăn như thế, làm thế nào mà đến nơi vái Phật được?

Hành Giả nói:

- Chớ khóc! Chớ khóc! Hễ khóc sẽ đâm ra chán nản. Kim Tinh báo tin đó, khỏi sao không nói quá ra khiến mình phải lưu ý. Đúng là "kẻ đem tin thường nói quá lên", thầy hãy xuống ngựa ngồi đây.

Bát Giới nói:

- Lại có việc gì phải bàn thế?

Hành Giả nói:

- Không gì cả phải bàn. Đệ phải ở đây hết lòng gìn giữ sư phụ, Sa Tăng trông coi hành lý và ngựa cẩn thận. Lão Tôn lên núi nghe ngóng trước đã, xem đằng trước đằng sau tất cả có bao nhiêu yêu quái; bắt lấy một đứa, hỏi cho thực tường tận, bắt nó làm tờ cam kết, khai rõ số người, xem chúng có bao nhiêu già trẻ, tra xét mình bạch đầu đấy. Đoạn truyền cho nó phải đóng cửa động lại không được chặn lối, rồi mời sư phụ cứ lạng lẽ đi qua, thế mới tỏ được thủ đoạn lão Tôn chớ!

Sa Tăng chỉ dặn:

- Sư huynh phải cẩn thận đấy! Phải cẩn thận đấy!

Hành Giả cười nói:

- Không cần phải dặn. Tôi đi chuyến này, dù là Đông Dương đại hải cũng có lối đi, dù lụy sất thành đồng cũng đến tận cửa.

Đại Thánh vút một tiếng, lộn lên trên mây, nhảy xuống đỉnh núi, rẽ lau vạch cỏ, đứng trên núi xem xét. Trên núi vắng teo, không một bóng người, chợt Đại Thánh thất thanh kêu lên:

- Lắm rồi! Lắm rồi! Không nên để cho ông già Kim Tinh này đi! À, ra lão đến để loè mình. Ở đây nếu có yêu tinh, chúng phải ra nhảy nhót nô đùa, nhất định có đấu gươm, múa giáo luyện tập võ nghệ chứ? Làm sao lại chẳng thấy mống nào cả?

Dương khi một mình ước đoán, chợt nghe có tiếng nhạc tiếng mõ kêu leng keng, lốc cốc ở đằng sau núi, Đại Thánh vội ngoảnh lại nhìn, té ra là một tên tiểu yêu, vai vác một lá cờ lệnh, lưng đeo nhạc, tay đánh mõ, đi từ bên bắc sang bên nam. Nhìn kỹ, thấy thân thể tên này cao chừng một trượng hai thước. Hành Giả cười thầm nói:

- Tên này tất nhiên là lính chạy giấy, hấn mang công văn, đưa giấy mời gì đây, ta hãy đi theo nghe ngóng, xem nó nói năng những gì.

Đại Thánh bèn bắt quyết, miệng đọc thần chú, lắc mình biến ra con nhặng xanh, nhẹ nhàng bay lên đậu trên mũ nó, lẳng tai nghe ngóng. Tên tiểu yêu đi lên đường cái, vừa gõ mõ vừa lắc nhạc, miệng lẩm bầm:

- Bọn thần núi chúng ta ai nấy phải cẩn thận đề phòng Tôn Hành Giả, y thường hay biến ra nhặng xanh đấy.

Hành Giả nghe lời, trong bụng sinh nghi nói:

- Dễ thường tên này nhìn thấy ta rồi, nếu chưa trông thấy, làm sao biết được tên tuổi ta. Biết cả ta hay biến ra nhặng xanh nữa.

Nguyên tên tiểu yêu cũng chưa hề trông thấy Đại Thánh, nhưng chẳng biết sao yêu ma lại dặn dò nói câu ấy, mà cũng chỉ là câu nói suông. Hành Giả không biết, ngờ là nó trông thấy mình rồi, đã toan lấy gậy sắt ra đánh nó, nhưng lại dừng tay, nghĩ thầm:

- Mình còn nhớ Bát Giới khi hỏi Kim Tinh, ông nói có ba tên lão yêu và bốn vạn tám nghìn tiểu yêu. Cứ như tên tiểu yêu này thì dẫu có đến mấy vạn nữa cũng không gì, chỉ không biết ba lão ma kia tài giỏi thế nào... để ta hỏi nó một lời rồi sẽ hạ thủ cũng vừa.

Dại Thánh liền từ mũ nó bay ra, đậu lên trên cành cây, để cho tiểu yêu đi trước mấy bước, vội quay mình đánh lộn sòng, biến làm một tiểu yêu, theo sau nó, cũng tay đánh mõ, lưng đeo nhạc, vai vác cờ, cũng mặc cùng một lối quần áo, chỉ có cao hơn nó độ dăm ba tấc, miệng cũng đọc như vậy, rồi chạy đuổi theo kêu gọi:

- Ai đi đâu đấy, đợi tôi với!

Tiểu yêu kia quay đầu lại nói:

- Anh ở đâu tới đây thế?

Hành Giả cười nói:

- Người đâu giỏi thế! Người một nhà với nhau cũng không nhận được!

Tiểu yêu nói:

- Nhà tôi không có anh.

Hành Giả nói:

- Sao lại không có tôi?"

Tiểu yêu nói:

- Mặt lạ, nhận không ra! Nhận không ra!

Hành Giả nói:

- Cũng hơi lạ thực, tôi là người nấu bếp, anh ít khi gặp tôi.

Tiểu yêu lắc đầu nói:

- Không có! Không có! Những người anh em làm bếp ở trong động chúng tôi không có người nào nhon mồm cả.

Hành Giả nghĩ thầm nói:

- Lại phải cái miệng biến hơi nhon mất một chút rồi!

Liền cúi đầu lấy tay che lên miệng, khẽ day một cái nói:

- Miệng tôi bây giờ không nhon nữa!

Quả nhiên cái miệng không nhon nữa rồi. Tiểu yêu nói:

- Vừa đây anh là người mồm nhon, làm sao chỉ day có một cái đã hết nhon rồi? Con người đáng ngờ, không nhận ra được, không phải người nhà tôi đâu! Đáng ngờ! Đáng ngờ! Gia pháp

của đại vương ta rất nghiêm, làm bếp chỉ việc làm bếp, tuần núi chỉ việc tuần núi, không bao giờ đã bảo chú làm bếp, rồi lại bảo chú đi tuần núi.

Hành Giả khôn khéo, liền theo lời nói tiếp:

- Anh chưa biết thôi. Đại vương thấy tôi làm bếp đắc lực, mới thăng cho tôi lên tuần núi

Tiểu yêu nói:

- Vậy à? Những người tuần núi chúng tôi, mỗi ban có bốn mươi tên, mười ban cộng thành bốn trăm tên, đều có mặt, mũi, đều có tên chức. Đại vương sợ chúng mình làm rối ban thứ, khó bề điểm danh, một loạt chúng tôi mỗi người cấp cho một cái bài làm dấu hiệu, vậy chú có bài không?

Hành Giả chỉ trông thấy nó ăn vận thế nào, làm công việc gì, lại theo đúng hình dáng ấy mà biến ra, chứ chưa hề nhìn thấy tấm bài của nó, cho nên trong mình không có, nhưng Đại Thánh không nói là không có, lại đồng dạc trả lời:

- Sao tôi lại không có thẻ bài, có điều là thẻ bài vừa mới phát xong, anh hãy cho tôi xem cái của anh nào.

Tiểu yêu kia làm thế nào biết được mưu mẹo Đại Thánh, liền phanh ngay áo ra, moi lấy tấm bài sơn son thếp vàng, luồn một sợi dây bằng nhung, đeo sát vào mình, đưa cho Hành Giả xem.

Hành Giả trông thấy mặt trái tấm bài là thứ kim bài "uy trấn các ma", mặt phải có ba chữ viết chân phương là "Tiểu Toàn Phong".

Hành Giả trong bụng nghĩ thầm nói:

- Bất tất phải nói, những đứa đi tuần sơn, tất phải có chữ "phong" ở dưới. Liền nói:

- Chú hãy mặc áo vào, để tôi lấy bài cho mà xem.

Nói rồi quay mình thò tay xuống, nhổ một sợi lông tơ ở tận ngoài chỏm đuôi, nắm vào trong tay kêu "biến" liền biến ra một tấm bài sơn son thếp vàng, cũng luồn một sợi dây bằng nhung

màu lục, trên có ba chữ chân phương "Tổng toàn phong", cầm ra đưa cho nó xem.

Tiểu yêu xem đoạn sợ hãi nói:

- Chúng tôi đều gọi là Tiểu Toàn Phong cả, chỉ có anh thì lại gọi là "Tổng toàn phong" là làm sao?

Hành Giả khôn khéo, biến hoá hợp thời liền nói:

- Chú thực chưa rõ đấy! Đại vương thấy ta làm việc bếp nước đặc lực, thăng cho tôi chức tuần giá, lại cho ta tẩm bài mới, gọi là "Tổng toàn phong", cho cai quản ban bốn mươi anh em chú đấy.

Yêu quái nghe lời liền khếp nép vái chào nói:

- Kính thưa trưởng quan, ngài mới được điều ra đây, hãy còn lạ lòng, tôi nói năng có điều xúc phạm, xin thứ lỗi cho.

Hành Giả đáp lễ cười nói:

- Không quở trách chú đâu, chỉ có một việc, là phải có tiền kiến diện, mỗi người phải lễ năm lạng mới được.

Tiểu yêu nói:

- Trưởng quan không nên nóng nảy, để tôi đến đằng núi nam hội họp mọi người trong ban lại, mọi người đều đóng góp sẽ đủ ngay.

Hành Giả nói:

- Nếu vậy ta với chú cùng đi.

Tiểu yêu tiến lên đi trước, Đại Thánh theo đằng sau.

Đi chưa tới vài dặm, chợt trông thấy một toà núi gọi Bút Phong. Sao lại gọi là Bút Phong? Vì trên đỉnh núi vừa mọc lên một ngọn vừa dài vừa nhọn, cao tới bốn năm trượng, chẳng khác gì ngọn bút cắm ở trên giá, nên mới có tên như thế. Hành Giả đi gần tới nơi, quật đuôi xuống một cái, nhảy tót lên, ngồi trên đỉnh nhọn, gọi to:

- Bọn Toàn phong! Lại cả đây!

Cả bọn Tiểu Toàn Phong đứng ở bên dưới cúi mình nói:

- Thừa trưởng quan, chúng tôi xin đứng hầu.

Hành Giả nói:

- Các chú có biết tại sao Đại vương sai ta ra đây không?

Tiểu yêu nói:

- Chúng tôi không biết.

Hành Giả nói:

- Đại vương muốn ăn thịt Đường Tăng, chỉ sợ Tôn Hành Giả thần thông quảng đại có tài biến hoá, sợ y biến làm Tiểu Toàn Phong, đi theo lối tắt đến đây, dò la tin tức, nên mới thăng ta làm chức Tổng toàn phong, đến đây tra xét xem trong các chú có ai là giả không.

Bọn Tiểu Toàn Phong đều lên tiếng đáp:

- Thừa trưởng quan, chúng tôi đều là thực cả.

Hành Giả nói:

- Nếu các chú là thực cả, vậy Đại vương có những tài năng gì, các chú có biết không?

Bọn Tiểu Toàn Phong nói:

- Chúng tôi có biết.

Hành Giả nói:

- Nếu các chú biết, kể ngay cho ta nghe, có nói hợp đúng được với ta, thì mới là thực, hễ nói sai một tí thì là dối. Ta sẽ bắt về trình Đại vương trừng trị.

Bọn Tiểu Toàn Phong thấy y ngồi ở trên cao, nói thánh nói tướng, quát quát tháo tháo, chẳng biết làm thế nào, đành phải cứ thực nói:

- Đại vương chúng ta thần thông quảng đại, bản lĩnh cao cường, mười vạn thiên binh chỉ nuốt một miếng là hết.

Hành Giả nghe lời, thốt ra tiếng bảo:

- Chú là giả rồi!

Tiểu Toàn Phong phát hoảng nói:

- Trưởng quan lão gia, tôi nói đúng là thực, tại sao lại bảo là giả?

Hành Giả nói:

- Nếu quả chú là thực, có sao lại nói nhăng, thân thể Đại vương to lớn là bao mà một miếng có thể nuốt được mười vạn thiên binh?

Tiểu Toàn Phong nói:

- Số là trưởng quan không biết, Đại vương chúng ta giỏi biến hoá, muốn lớn có thể chống trời, muốn nhỏ chỉ bằng cái hạt cải. Chẳng là một năm kia, Vương mẫu nương nương đặt đại yến bàn đào, mời các tiên, lại không có thiệp mời tới đây. Đại vương nhà mình định tranh nhau với trời, nên bị Ngọc Hoàng sai mười vạn thiên binh xuống hàng phục. Đại vương nhà mình liền biến hoá phép thần, há miệng thực to, trông như cái cửa thành, dùng sức nuốt một miếng, các thiên binh hoảng không dám giao phong, đóng cửa Nam thiên môn lại, như thế là một miếng nuốt hết mười vạn thiên binh đấy.

Hành Giả nghe lời cười thầm nói:

- Nếu nói đến chuyện pháp thuật, lão Tôn cũng đã từng làm qua rồi.

Lại hỏi tiếp luôn:

- Đại vương thứ hai có tài năng gì?

Tiểu Toàn Phong nói:

- Đại vương thứ hai thân cao ba trượng, đôi mày con tằm, cặp mắt chim phượng, tiếng đàn bà, răng đòn xóc, mũi tựa giao long, đánh nhau với ai, chỉ dùng một cái mũi cuốn đi, có là mình đồng da sắt chẳng nữa, cũng phải hồn xiêu phách lạc.

Hành Giả nghĩ:

- Yêu tinh lấy mũi cuốn người cũng dễ bắt thôi.

Lại hỏi tiếp:

- Đại vương thứ ba có bao nhiêu thủ đoạn?

Tiểu Toàn Phong nói:

- Đại vương thứ ba chúng mình không phải quái vật ở trần gian, tên hiệu là "Vân Trình vạn lý bằng", khi hành động thì dè gió dốc sông, động nam dậy bắc, có một bảo bối tuy thân, gọi là bình "Âm dương hai khí" người nào bị cuốn vào trong bình ấy, chỉ một giờ ba khắc sẽ hoá ra nước ngay.

Hành Giả nghe lời, trong bụng sợ, thầm nói:

- Yêu ma thì không đáng sợ, có điều phải cẩn thận đề phòng cái bình của nó.

Lại hỏi tiếp:

- Tài năng ba vị Đại vương, chú nói được đúng không sai, cũng như ta đã biết, nhưng mà vị đại vương nào dương định ăn thịt Đường Tăng?

Tiểu Toàn Phong nói:

- Trưởng quan, người không biết hử?

Hành Giả quát nói:

- Ta không biết bằng chú hay sao! Vì sợ các chú không biết hết gốc rễ, nên Đại vương dẫn ta ra đây tra hỏi cho đích xác.

Tiểu Toàn Phong nói:

- Đại vương thứ nhất và Đại vương thứ hai ở động Sư Đà, núi Sư Đà đã lâu; đại vương thứ ba không ở nơi ấy. Nguyên chỗ người trước ở về đằng phía tây, cách đây chừng bốn trăm dặm. Nơi đó có một toà thành, tên là nước Sư Đà. Năm trăm năm trước đây Đại vương đã ăn thịt quốc vương và văn võ quan liêu trong thành đó, người lớn người bé, đàn ông đàn bà ở thành đều bị ăn thịt hết, nhân thể chiếm đoạt cả giang sơn ấy; ở đấy hiện nay toàn là yêu quái. Không ngờ một năm nay, Đại vương nghe nói một nhà sư bên Đường triều vâng lệnh sang Tây Thiên lấy kinh, lại nghe nói Đường Tăng là người tốt, đã tu hành mười đời, ai mà ăn được một miếng thịt của người sẽ sống lâu mãi mãi không già. Chỉ vì sợ một người đồ đệ của y là Tôn Hành Giả rất dối lợi hại, biết một mình

Đại vương ta không làm gì nổi ý, nên mới đến nơi này, cùng với hai vị Đại vương nhà mình kết làm anh em, đồng tâm hợp ý, hợp làm một bọn để bắt Đường Tăng.

Hành Giả nghe lời trong lòng tức bực nói:

- Quân yêu quái khốn kiếp này thực là vô lễ! Ta bảo họ Đường Tăng thành chính quả, cớ sao chúng lại lập mưu ăn thịt sư phụ ta?

Liền nổi cơn giận, nghiêng răng, gỡ gậy sắt ra, từ trên ngọn núi nhảy xuống, cầm cây gậy nhằm đầu tiểu yêu giáng xuống một nhát, khiến cho thịt nát xương tan! Rồi chính mình trông thấy cũng không nỡ, bèn nói:

- Ôi! Nó cũng có ý tốt đem chuyện trong nhà nói cả với ta, tại sao ta còn giết nó? Thôi được! Thôi được! Đây tố là đây tố!

Chỉ vì sư phụ bị ghen lỗi, Đại Thánh bắt đắc dĩ phải làm những việc như vậy. Đại Thánh liền cởi tấm bài của tiểu yêu ra, đeo vào lưng mình, vác cờ lệnh lên vai, thất nhạc vào ngang lưng, tay thì gõ mõ, đón gió tay bắt quyết, miệng lầm rầm đọc thần chú, nhao mình, biến ra đúng như hình dáng Tiểu Toàn Phong, đi theo lối cũ quay bước trở về, tìm nơi động phủ, dò xem mấy tên lão yêu kia hư thực thế nào. Chính thực là:

Ngàn phương biến hoá Mỹ hầu vương,

Muôn dạng dọc ngang rõ bản lĩnh.

Hành Giả lần theo lối cũ, xông vào rừng sâu, đương đi chợt nghe tiếng người reo ngựa rống, liền ngược mắt nhìn lên thấy có tới hàng vạn tiểu yêu cầm gươm dao kiếm kích sắp hàng ở trước cửa động Sư Đà. Đại Thánh trong bụng mừng thầm, nói:

- Lời nói của Lý Trường Canh thực đúng không sai! Thực đúng không sai!

Số là sự sắp đặt ở đây cũng có số mục, hai trăm năm mươi tên làm một đại đội. Đại Thánh chỉ thấy có bốn mươi tên cầm cờ dài sắc sỡ, đón gió múa may, đủ biết là có hàng vạn người ngựa. Lại tự mình dẫn đo nói:

- Lão Tôn biến làm Tiểu Toàn Phong, tiến vào trong động bây giờ, nếu lão ma có hỏi ta đến chuyện đi tuần núi, ta sẽ tùy cơ đối đáp. Thằng hoặc một khi nhờ miệng nói sai, nó nhận ra được, làm thế nào mà thoát thân? Có chạy ra ngoài cũng bị quân canh cửa ngăn lại, không tài nào ra thoát được... Muốn bắt yêu vương ở trong động, tất phải trừ bọn quái ngoài cửa trước đã.

Đại Thánh lại tự nghĩ:

- Lão ma kia gặp mặt ta, y đã biết tên tuổi lão Tôn, ta sẽ dựa vào cái tên tuổi ấy, ra vẻ oai phong, nói câu khoác lác, loè nó một số xem sao. Nếu mà chúng tăng nơi trung thổ có duyên có phận, lấy được kinh về thì đi lần này, chỉ dùng mấy câu nói anh hùng của ta dọa cho bao nhiêu quỷ quái trước cửa phải lui. Ví bằng, vô duyên vô phận, không lấy được chân kinh, thì dù cho nói được hoa sen hiện, cũng không trừ nổi quỷ phương Tây.

Lòng tự hỏi lòng, Hành Giả tự nhủ như thế, tính lại suy đi kỹ càng rồi tay đập mõ, lưng đeo nhạc, đi thẳng tới động Sư Đà, liền bị lũ tiểu yêu ở động trước ngăn lại nói:

- Tiểu Toàn Phong về đó à?

Hành Giả không trả lời, cúi đầu rảo bước.

Đi đến tầng dinh thứ hai, lại bị lũ tiểu yêu ngăn lại:

- Tiểu Toàn Phong về đó à?

Hành Giả nói:

- Đã về đây!

Bọn yêu nói:

- Sáng hôm nay mày đi tuần núi, có trông thấy lão Tôn Hành Giả nào không hử?

Hành Giả nói:

- Có trông thấy, y đương mài đòn khiêng ở đằng kia.

Bọn yêu sợ sệt hỏi:

- Hình dáng lão ta thế nào? Y mài đòn khiêng làm gì?

Hành Giả nói:

- Lão ta ngồi ở mé khe ấy, trông chẳng khác gì thần mở đường. Lão ta mà đứng dậy, cao ngay tới mười trượng, cầm một cây gậy sắt, y như một cái đòn khiêng lớn, khúc thì to khúc thì bé, ngồi ở sườn núi lấy tay vốc nước lên mài đòn khiêng, miệng thì lẩm bẩm" Đòn khiêng ơi! Bấy lâu nay ta chưa hề đem mi ra hoá phép thần thông! Lần này đây sẽ có mười vạn yêu tinh, cứ đánh chết hết cho ta rồi ra sẽ giết chết ba yêu ma đầu sỏ để tế mi!" Y định mài cho thực sáng, trước hết hãy đánh chết một vạn yêu tinh các cậu ở ngoài cửa đã.

Lũ tiểu yêu kia nghe nói như vậy, đứa nào đứa ấy nhún gan vỗ mặt, phách lạc hồn xiêu.

Hành Giả lại nói;

- Các cậu ạ, thịt Đường Tăng có được là bao đâu đến lượt mình tội gì mà đi đến thế mạng cho họ, chỉ bằng cứ xéo mỗi thằng một ngã cho rảnh.

Bọn yêu đều nói:

- Nói rất phải, chúng mình cứ bỏ quách mà đi cho rồi!

Nếu là quân dân được giáo hoá tử tế, thì có chết cũng không bỏ đi. Nhưng nguyên bọn này đều là giống hùm beo, lang sói, thú chạy, chim bay, nên kêu lên một tiếng chạy tán đi hết cả, giống như chuyện quân Sở nghe sáo Sở bỏ chạy.

Hành Giả mừng thầm nói:

- Được rồi! Lão yêu sẽ chết thôi! Mới nghe nói đã tức khắc phải chạy rồi, còn đâu dám gặp mặt nữa! Đi vào trong ấy vẫn phải nói như thế mới được, nếu nói sai đi, lũ tiểu yêu vừa rồi cũng có mấy đứa đi vào đây nghe thấy khác, chẳng lộ chuyện ra ư?...

Chính thực là:

Vững lòng vào động cổ,

Lớn mật tới hang sâu

Chưa biết khi gặp yêu ma đầu sỏ, lành dữ thế nào, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỐI THỨ BẢY MƯƠI LĂM

HÀNH GIẢ KHOAN THỦNG BÌNH ÂM DƯƠNG MA VƯƠNG THEO VỀ NƠI ĐẠI ĐẠO

Nói về Tôn Đại Thánh tiến vào cửa động, nhìn cả hai bên, chỉ thấy:

*Xác chồng thành núi,
Xương chất như rừng,
Đầu người tóc xoà như tấm thảm,
Da người thịt nát thành đất bùn,
Gân người quấn ở trên cây
Khô quắt trắng như bạc vụn
Chính thực là núi thây bể máu,
Quả là thôi khảm hôi tanh
Bên đông tiểu yêu bắt người sống moi gan mổ thịt
Phía tây ma quái đem thịt người hầm nấu lửa hồng
Nếu không có Mỹ hầu vương gan dạ anh hùng đường ấy.
Người phạm phu thứ hai không tài nào vào lọt cửa trong.*

Phút chốc đã đi vào, trong cửa thứ hai, chà! Ở đây khác hẳn với bên ngoài, thanh tao tĩnh mịch, đẹp dễ thênh thang, đôi bên cỏ ngọc hoa tiên, sau trước cao tùng xanh trúc biếc. Lại đi bảy tám dặm nữa mới đến cửa. hang Đại thánh nép mình vào một bên đưa mắt nhìn trộm, thấy ba lão yêu ngất ngưỡng ngồi ở trên cao, cực kỳ hung ác. Tên ngồi giữa trông hình dung:

Răng nhọn như cửa, mặt vuông đầu nhọn.
Tiếng nói sấm gấm mắt sáng hơn điện.
Mũi hếch châu trời, lông mày đỏ hoen
Đi đến đâu trăm thú hoảng kinh,
Ngồi tại chỗ ngàn ma rón rén
Loài thú tôn nó làm vua.
Sư tử lông xanh hiện.
Tên ngồi bên tay trái:
Mặt phương mặt vàng
Ngà vàng đuôi gộc
Lông trắng mũi dài,
Đầu đuôi trùng trục
Trán tròn mày chau,
Thân hình lộc ngọc;
Tiếng thanh như cô gái dịu dàng
Mặt ngọc tựa đầu trâu quý ác
Cái giống này từng giấu vuốt tu thân,
Chính là voi già ngà vàng rực.
Đứa ngồi ở bên hữu:
Cánh vàng đầu cá,
Người sáng mắt beo.
Lấy lưng nam bắc,
Dũng mãnh ngạo kiêu
Biến hoá bay liệng,
Rồng sợ yếu yêu.
Võ nách trăm chim cúi đầu sợ
Giương móng nhọn các giống mặt teo
Đường mây chín vạn dặm,
Chính thực đại bàng diêu.

Hai bên có tới một trăm đầu mục lớn nhỏ đứng sắp hàng,
đứa nào đứa nấy mũ giáp chỉnh tề, oai phong lẫm liệt, sát khí
đang đang. Hành Giả thấy thế trong lòng vui vẻ, cho là bọn này

không đáng sợ, bước rảo đi vào trong cửa, không đánh mõ lác nhạc, châu lên nói:

- Tâu Đại vương!

Ba lão ma cười khanh khách hỏi:

- Tiểu Toàn Phong, đã về đấy ư?

Hành Giả trả lời:

- Đã về!

- Mi đi tuần núi, nghe ngóng tin tức Tôn Hành Giả ra làm sao?

Hành Giả nói:

- Thưa trên có các Đại vương, tôi không dám nói ra.

Tên ma già nói:

- Tại sao không dám nói?

Hành Giả nói:

- Tôi vâng mệnh Đại vương, đánh mõ lác nhạc, đương đi đường, thỉnh linh ngửng đầu lên trông ngay thấy một người đương ngồi mài cái đòn khiêng, chẳng khác gì thần mở đường, nếu mà đứng dậy, cao tới gần mười trượng. Y ngồi ở mé khe núi, lấy tay vốc nước vã lên hòn đá mài đi mài lại, trong miệng lẩm bẩm một mình, nói rằng đã lâu nay cái đòn khiêng này chưa được hiển hiện thần thông, phải mài cho sáng, để đánh Đại vương, vì thế tôi biết y là Tôn Hành Giả, vội trở về trình báo.

Tên ma già nghe câu nói đó, toát mồ hôi, sợ run cầm cập nói:

- Các anh em, tôi bảo không nên gây sự với Đường Tăng, đồ đệ của y thần thông quảng đại, đã sắp đặt từ trước, mài gậy để đánh chúng mình, bây giờ biết làm thế nào?

Liên truyền lệnh:

- Bọn quân bay, quân sĩ lớn nhỏ, ở ngoài động thu hết cả về đóng cửa lại, để cho bọn họ đi.

Trong lủ dầu mục có tên biết chuyện liên báo:

- Tâu Đại vương, quân tiểu yêu ở ngoài cửa tản đi hết rồi.

Ma già nói:

- Tại sao lại tản đi hết, có lẽ chúng nó nghe thấy phong thanh không tốt đấy! Đóng ngay cửa lại! Đóng ngay cửa lại!

Mọi yêu quái tấp nập chạy đi, cửa trước cửa sau đều đóng kỹ khoá chặt.

Hành Giả lo thâm trong bụng nghĩ:

- Cửa đã đóng hết rồi, nó mà hỏi đến công việc lật vật trong nhà, mình không biết trả lời, sẽ lộ chuyện ra bị nó bắt giử? Ta doạ nó vớ nữa, bắt nó phải mở cửa, mới chạy thoát được,

Bèn lại tiến lên nói:

- Y lại còn nói những câu không tốt nữa kia.

Ma già nói:

- Y còn nói gì nữa?

Hành Giả nói bắt được đại vương cả sẽ đem lột da, đem Đại vương hai róc xương, Đại vương ba rút gân, các vị mà đóng cửa lại, không đi ra ngoài, y tài biến hoá, ngộ lại biến ra con nhặng xanh, lách khe cửa bay vào, bắt hết cả chúng ta, thì biết làm thế nào?

Ma già nói:

- Các anh em cẩn thận! Động chúng ta đây, quanh năm không hề có một con nhặng xanh, hễ cứ thấy một con nhặng xanh bay tới, đích là Tôn Hành Giả đấy.

Hành Giả cười thâm nghĩ:

- Hãy biến ra con nhặng xanh loè nó một mẻ, bắt nó phải mở cửa.

Hành Giả đứng nép một bên, đưa tay ra sau gáy, nhổ lấy một sợi lông tơ, thổi hơi tiên và hô "biến", liền biến ra một con nhặng xanh, nhắm mặt tên ma già bay xít qua. Tên ma kia hoảng sợ nói:

- Anh em ơi! Không ổn rồi, nó đã bay vào đây!

Mọi yêu lớn nhỏ sợ sệt, đứa nào đứa nấy cầm đinh ba, vớ chổi, chạy lên đánh chụp con nhặng.

Đại Thánh không nhịn được, hì hì cười thành tiếng. Tiếng cười ấy làm cho mặt mũi thực của Đại Thánh lộ ra, bị tên yêu thứ ba chạy vội lên, nắm lại nói:

- Huynh ạ, tý nữa bị nó lừa dối!

Ma già nói:

- Hiền đệ bảo ai lừa ai?

Yêu quái thứ ba nói:

- Tên tiểu yêu trở về trả lời vừa rồi không phải Tiểu Toàn Phong, y chính là Tôn Hành Giả. Nhất định y đã gặp Tiểu Toàn Phong, giết chết đi rồi biến ra Tiểu Toàn Phong trở về lừa chúng mình đấy:

Hành Giả phát hoảng nói một mình:

- Nó biết là ta rồi!

Liên xòe hai tay, nói với lão quái:

- Sao tôi lại là Tôn Hành Giả? Tôi là Tiểu Toàn Phong đây mà! Đại vương nhận sai rồi.

Ma già cười nói:

- Người anh em, nó là Tiểu Toàn Phong, mỗi ngày ba lần nó đến trước mặt điểm danh, ta biết rõ nó.

Lại nói:

- Mi có thể bài không?

Hành Giả nói:

- Có.

Liên móc một tấm bài ở trong áo đưa ra.

Tên quái già cho là thật nói:

- Người anh em, chớ nói oan cho nó!

Tên quái thứ ba nói:

- Huynh trưởng, huynh chưa từng trông thấy y hay sao? Vừa rồi y nép mình vào cười lên một tiếng, tôi trông thấy cái mồm thiên lôi của y lộ ra. Khi thấy tôi níu lấy, y lại biến ra hình dáng như thế này.

Liên gọi:

- Bọn nhỏ đầu, mang thùng lại đây!

Bọn đầu mục liền mang dây thùng đến.

Tên quái ba quát Hành Giả ngã xuống, trói chặt tay chân lật quần áo ra xem, thì rõ đúng là Bát Mã Ôn. Số là Hành Giả có bảy mươi hai phép biến hoá, có thể biến ra các loại như chim bay, muông chạy, hoa cỏ, đồ dùng, sâu bọ, thì toàn thân biến hết được, nhưng biến ra người thì chỉ có đầu mặt biến đi được, còn mình mẩy thì vẫn y nguyên, cho nên đây người lông vàng, hai móng dít đỏ hoe, lại còn thò cả một cái đuôi nữa. Lão yêu già trông thấy nói:

- Đích là thân thể Tôn Hành Giả, mặt mũi Tiểu Toàn Phong. Đúng hán rồi!

Liên truyền lệnh:

- Bọn nhỏ đầu, sửa soạn ngay tiệc rượu, để ta thưởng một chén rượu thành công mừng Đại vương ba trước. Đã bắt sống được Tôn Hành Giả, Đường Tăng nhất định phải là đồ nhảm của bọn mình rồi.

Tên quái ba nói:

- Hãy khoan uống rượu. Tôn Hành Giả ranh mãnh, biết phép lẩn trốn, chỉ sợ y chạy mất. Hãy sai bọn nhỏ khiêng cái bình ra đây, đem Tôn Hành Giả bỏ vào trong bình, chúng mình uống rượu mới yên dạ.

Tên ma già cười vang nói:

- Phải đấy! Phải đấy!

Liên sai ba mươi sáu tiểu yêu vào bên trong mở cửa kho ra, khiêng chiếc bình đến.

Cái bình ấy to bằng ngần nào? Chỉ cao hai thước bốn tấc mà sao phải tới ba mươi sáu người khiêng? Bình ấy là vật báu hai khí âm dương, trong có thất bảo bát quái, hai mươi bốn khí, cần ba mươi sáu người, là theo số thiên cương sao Bắc đẩu mới khiêng

nổi được. Một lúc sau, bọn chúng khiêng cái bình bầu ra, để ở ngoài tầng cửa thứ ba, lau chùi sạch sẽ rồi mở nắp ra, đem Hành Giả cởi hết dây trói, lột sạch quần áo để lên trên, vút một tiếng, khiên ở trong bình xông lên, hút Hành Giả vào trong, chúng lấy nắp đây lại dán niêm phong lên, rồi trở về uống rượu, nói:

- Con khỉ phen này vào trong bình bầu của ta, đừng có mơ tưởng con đường sang Tây nữa! Nếu còn muốn đi bái Phật cầu kinh, trừ khi xoay lưng quay xe, lại dẫu thai vào bụng đẻ ra một lần nữa thì mới được.

Lũ yêu ma lớn nhỏ, đứa nào đứa ấy cười nói vui vẻ đều đi mừng công.

Đại Thánh bị hút vào trong bình, thân thể bị bảo bối thất nhỏ lại, bèn tìm hết cách biến hoá, ngồi ở giữa bình một lát, bèn trong thấy mát mẻ, chợt buột miệng cười nói:

- Yêu tinh này chỉ có hư danh bên ngoài, thực ra không có gì. Thế này mà bảo là ai bị cuốn vào bình, chỉ một giờ ba khắc sẽ hoá ra máu. Nếu cứ khoan khoái thế này, ở đây bảy tám năm cũng không hề chi!

Số là Đại Thánh chưa biết nguyên do bảo bối này, giả sử đã hút người rồi, nếu một năm người ấy vẫn không nói năng, thì vẫn mát mẻ đều, nhưng đã nghe tiếng người nói, sẽ có lửa thiêu ngay. Đại Thánh nói hết lời, đã thấy khắp mình chỗ nào cũng có lửa. May mà Đại Thánh lại có pháp lực, ngồi ở ngay giữa, tay cầm quyết tránh lửa nên không sợ gì hết. Đại Thánh ngồi chịu đựng được nửa giờ, thì chung quanh có bốn mươi con rắn chui ra cắn. Hành Giả liệu khuỵu tay, bắt lấy tất cả, dùng hết sức vụn một cái, đứt đôi thánh tám mươi đoạn. Một lúc sau, lại có ba con rồng lửa chui ra, giờ Hành Giả mới thấy lo sợ cuống quýt nói:

- Cái gì thì còn được chứ ba con rồng lửa này khó lắm đấy! Một lúc nữa mà không ra được, để cho hơi lửa xông vào tim, là xong đời!

Bèn tự nghĩ:

- Ta hãy biến thân dài một cái, dài thủng nắp bình mà ra xem sao.

Đại Thánh tay cầm quyết, miệng đọc thần chú, hô "dài" tức thì thân dài hơn một trượng, cái bình kia bó khít lấy người, cũng dài theo người. Hành Giả lại nhún mình bé lại, cái bình kia cũng bé lại theo người. Hành Giả lo sợ nói:

- Khó thay! Khó thay! Làm sao mình dài nó cũng dài, mình bé nó lại bé, biết làm thế nào?

Nói chưa dứt lời, xương bánh chè đã thấy đau, vội lấy tay xoa xoa, thấy đã bị lửa thiêu nhũn ra, một mình lo sợ nói:

- Làm thế nào bây giờ? Thiêu nhũn xương bánh chè, thành người tàn tật rồi!

Hành Giả không nhìn được nữa, rơi nước mắt ra. Thế mới thực:

*Gặp ma chịu khổ mong Tam Tạng,
Mắc nạn lâm nguy nhớ Thánh tăng.*

Hành Giả nói:

- Sư phụ ơi! Nhớ xưa quy y được Quán Âm Bồ tát khuyến thiện, thoát khỏi tai trời, con cũng thấy trải bao gian khổ, thu diệt yêu ma, hàng Bát Giới, được Sa Tăng, ngậm đắng nuốt cay, mong làm sao sang tới Tây Phương, cũng thành chính quả. Ngờ đâu ngày nay gặp phải ma chướng, lão Tôn lở vào trong này, hại đến tính mạng, bỏ thầy ở trên lưng chừng núi, không đi lên được, có lẽ vì tai tiếng con xưa kia, nên ngày nay mới sinh ra hoạn nạn!

Đương khi thê thảm chợt nghĩ ra:

- Năm xưa ở núi Sà Bàn, Bồ tát có cho ta ba sợi lông tơ cứu mạng, chẳng hay có thực không, để ta hãy tìm xem.

Nói đoạn lấy tay sờ khắp cả mình mấy, rồi ngay thấy ba sợi lông tơ rất cứng ở đằng sau gáy, mừng rỡ nói;

- Hết thấy lông trong người đều nhũn cả, chỉ có ba sợi này vẫn cứng, tất nhiên cứu được mạng ta.

Bèn cố chịu đau, nghiêng hai hàm răng lại, nhổ lông ra, thổi hơi tiên khí kêu "biến", một sợi biến ngay ra mũi khoan kim cương, một sợi biến ra thanh tre, một sợi biến ra cái dây, buộc vào thanh tre như cái cung, cắm mũi khoan xuống tròn bình xèo xèo khoan một hồi, khoan thành một lỗ tun hút, có ánh sáng rọi vào. Hành Giả mừng nói:

- Trời đất ơi! Ta ra được rồi!

Vừa biến hoá xuất thân, đã thấy bình lại mát mẻ. Tại sao mát mẻ? Vì bình bị khoan thủng, khí âm dương tiết đi hết, cho nên mới mát mẻ như thế.

Đại Thánh thu lông tơ về, cho người bé lại, nhỏ hơn sợi tóc, dài tựa lông mày, từ trong lỗ khoan chui ra, nhưng vẫn chưa chịu đi ngay, bay thẳng đến đậu lên đầu tên ma già. Lão ma già dương uống rượu, thỉnh linh hạ cái chén xuống nói:

- Chú ba ạ, bây giờ Tôn Hành Giả đã hoá chưa?

Ma thú ba cười nói:

- Còn được đến bây giờ ư?

Lão ma liền truyền lệnh khiêng cái bình tới. Ba mươi sáu tên tiểu yêu ở bên dưới chạy đi khiêng bình, thấy bình nhẹ đi rất nhiều, bọn chúng hoảng sợ vội báo:

- Tàu Đại vương, bình nhẹ đi rồi.

Ma già quát mắng:

- Nói nhảm! Bảo bối là toàn công của hai khí âm dương, sao lại nhẹ được!

Trong đó có một tiểu yêu gắng gượng cầm cái bình giờ lên nói:

- Đại vương xem nó đã nhẹ chưa?

Ma già mở nắp ra thấy trong có ánh sáng, buột miệng kêu to:

- Trong bình không còn gì nữa, bình rỗng rồi!

Đại Thánh ở trên đầu nó không nhìn được, nói lên một tiếng:

- Các con ơi! Tìm kiếm làm gì nữa! Ta trốn thoát rồi!

Bọn quái nghe thấy nói:

- Chạy mất rồi! Chạy mất rồi!

Liên truyền lệnh:

- Đóng cửa! Đóng cửa!

Hành Giả rùng mình một cái, thu lại những quần áo đã bị lột ra, hiện bản tướng, chạy ra ngoài động, ngoảnh đầu lại mắng:

- Yêu tinh không được vô lễ, bình đã bị khoan thủng không cuốn được người nữa đâu, chỉ để mà hứng nước dãi.

Hành Giả mừng rỡ vui vẻ, quát tháo om sòm, rồi cười mây, trở lại nơi Đường Tăng. Lúc ấy Đường Tăng đương đắp đài hương ở đấy, nhìn lên trời cầu khẩn, Hành Giả dừng lại ở trên mây, nghe xem Đường Tăng cầu khẩn những gì.

Đường Tăng chấp tay châu lên trời nói:

*Cầu thỉnh trên trời mây các vị tiên,
Lục đình lục giáp với chư thiên,
Giúp cho trò giỏi Tôn Hành Giả,
Thần thông rộng lớn pháp vô biên*

Đại Thánh nghe những lời như vậy, càng thêm gắng sức, thu mây bước xuống, đến gần gọi:

- Sư phụ ạ, con đã về!

Đường Tăng nín lấy nói:

- Ngộ Không, khó nhọc quá! Con đi thăm dò trên núi, lâu mãi không về ta rất lo lắng. Tình hình trong núi lành dữ thế nào?

Hành Giả cười nói:

- Sư phụ ạ, con đi lần này, một là chúng sinh bên Đông Thổ có duyên có phận, hai là công đức của sư phụ vô lượng vô biên, ba là nhờ pháp lực của đệ tử...

Liên đem các việc giả làm Tiểu Toàn Phong, bị hãm vào bình và thoát thân, nói lại rành rọt một lượt rồi bảo:

- Nay còn được gặp mặt tôn sư, thực như người ở thế giới khác vậy.

Trưởng lão vô cùng cảm kích nói:

- Lần này con chưa hề đấu sức với yêu tinh chứ?

Hành Giả nói:

- Chưa đấu.

Trưởng lão nói:

- Như vậy làm sao đưa ta qua núi được?

Hành Giả vốn là người hiếu thắng, nói như hét:

- Tại sao con không đưa thầy qua núi được?

Trưởng lão nói;

- Chưa hề đấu hơn thua với chúng, chỉ làm hồ như thế, ta đâu dám đi!

Đại thánh cười nói:

- Sư phụ ạ, thầy thực là không biết. Thường có câu "Sợ một khôn xe, tay lẻ khó võ". Yêu ma ba đứa, tiểu yêu hàng vạn, bảo một mình lão Tôn làm thế nào mà đấu với chúng được?

Trưởng lão nói:

- Ít không địch nổi nhiều, một mình con cũng khó xử đấy. Bát Giới, Sa Tăng đều có chút tài năng, cho bọn chúng cùng đi, hiệp lực đồng tâm với con, quét sạch đường núi, đưa ta đi qua.

Hành Giả ngẫm nghĩ nói:

- Thầy nói rất phải, để Sa Tăng trông nom thầy, cho Bát Giới cùng đi với con.

Chú ngốc dâm hoảng nói:

- Sư huynh chớ ý tứ gì! Tôi thì cục cằn, lại chẳng tài giỏi ra đường ngáng gió, đi với anh có ích gì?

Hành Giả nói:

- Hiền đệ ơi, đệ tuy không tài năng lắm nhưng cũng vẫn là một con người. Tục ngữ có câu: "Con ruồi đồ nặng đồng cân", đệ vẫn có thể làm cho chí khí ta hăng hái thêm lên đấy.

Bát Giới nói:

- Vậy được! Vậy được! Nhờ huynh dắt dúi, giúp đỡ. Có điều là gặp khi vấp vấp, chớ trêu cợt đệ!

Trưởng lão nói:

- Bát Giới nên để ý, ta với Sa Tăng ở lại đây!

Chú ngọc ta phấn chận oai thần, cùng Hành Giả vượt cuồng phong, cưỡi mây mù, nhảy tới non cao, đến thẳng cửa động. Đã then cài cửa đóng, bốn bề vắng hắt bóng người. Hành Giả tiến lên, quát mắng dữ dội nói:

- Yêu tinh mở cửa, ra ngay đây đánh nhau với lão Tôn!

Tiểu yêu ở trong động chạy vào cấp báo; ma già sợ nhún gan mặt nói:

- Mấy năm nay vẫn nghe nói con khỉ ác, quả nhiên lời nói không sai.

Lão ma hai ở bên cạnh hỏi:

- Đại huynh nói cái gì vậy?

Lão ma già nói:

- Hành Giả kia sáng hôm nay biến làm Tiểu Toàn Phong vào đây, chúng ta không ai biết cả, nhờ có chú ba nhận ra, bắt y bỏ vào trong bình, y dùng pháp thuật khoan thủng bình ra, rồi lại cướp mất quần áo chạy đi. Giờ đây ở ngoài thách đánh, ai dám ra đánh nhau với y một trận?

Không có người nào trả lời. Lại hỏi nữa vẫn không ai nói gì, ai nấy đều giả câm giả điếc.

Lão ma già phát câu nói:

- Chúng mình ở trên đường lối sang Tây Phương, lại có chút tiếng tăm, ngày nay bị Tôn Hành Giả khinh miệt như vậy, nếu không ra đánh nhau với hắn một trận, sẽ mất hết thanh danh. Ta sẽ liều cái mạng già này ra đánh với hắn mấy hợp, trong ba hợp mà được, Đường Tăng vẫn là thức đánh chén của chúng mình, đánh không được, bấy giờ sẽ đóng cửa lại, để cho bọn họ đi.

Nói đoạn, y ăn vận gọn gàng, mở cửa tiến ra.

Hành Giả và Bát Giới ở bên cửa nhìn thấy, quả là một quái vật ghê gớm.

*Trán sắt đầu đồng mũ giáp ngọc
Dải mũ bay tung sáng ngời ngời
Hai con mắt sáng quắc như điện
Đôi mái tóc sáng như ráng trời
Móng vuốt như bặt nhọn lại sắc
Hàm răng như cửa nhô đầy môi.
Mình mặc áo giáp không khâu chỉ
Lưng thắt đai rồng lộ nhiều nơi
Tay cầm đao thép sáng loang loáng
Anh hùng uy vũ vẻ hơn đời
Một tiếng hét vang như sấm dậy
Hỏi kẻ đập cửa động là ai*

Đại thánh quay mình nói:

- Ta là Tôn lão gia Tề Thiên đại thánh nhà mi đây!

Lão ma già cười nói:

- Mi là Tôn Hành Giả, con khỉ khốn kiếp to gan! Ta không gây chuyện với mi, có sao mi đến đây thách đánh?

Hành Giả nói:

- Có gió mới nổi sóng, không triều mặt nước yên. Mi không gây chuyện với ta, ta đến tìm làm chi? Chỉ vì lũ mèo chó chúng bay, kết làm bè đảng, bày mưu ăn thịt sư phụ ta, nên ta mới đến đây hỏi tội.

Lão ma nói:

- Mi khỏe mạnh oai vệ như thế, đến cửa ta mắng chửi, có phải muốn đánh nhau không?

Hành Giả nói:

- Đúng thế!

Lão ma nói:

- Mi đừng có hung hăng, nếu ta điều khiển yêu binh bày

thành thế trận, phát cờ giống trống, giao chiến với mi, rõ ràng ta là con hổ ngồi ở trong nhà, khinh rẻ nhà mi. Chỉ ta với mi một người đánh một người, không được đánh hời.

Hành Giả nghe lời, gọi:

- Trư Bát Giới đệ hãy đứng sang một bên!

Lão ma nói:

- Mi hãy lên đây để cho ta đem hết khí lực chém lên đầu trọc mi ba nhát đao, mi chịu được ta sẽ để cho Đường Tăng đi qua. Nếu mi không chịu nổi phải đưa ngay Đường Tăng lại đây, cho chúng ta làm bữa chén.

Hành Giả nghe lời cười nói:

- Yêu quái, nếu trong động mi có giấy bút, mang ra đây, làm giấy cam kết với mi, cho mi chém từ bây giờ đến sang năm ta cũng không thêm chấp!

Lão ma ráng hết oai phong, chân đứng kiểu chữ đinh, hai tay giơ đao, nhằm đầu Đại Thánh chém thẳng xuống. Đại Thánh đưa đầu đón lấy, chỉ nghe thấy đến choang một tiếng, da đầu cũng không thấy đỏ. Lão ma kinh sợ nói:

- Con khỉ này sao mà đầu rắn thế!

Đại Thánh nói:

- Mi không biết lão Tôn là:

*Óc thép đầu đồng từ mới để,
Đất trời chưa thấy có bao giờ!
Giáo đâm búa bổ không sây sứt,
Thuở nhỏ Lão quân đã bỏ lò.
Bốn vị Tinh quân đi giám sát,
Hai mươi tám sao tổn công phu.
Nước ngâm mấy lượt không hề rửa
Gân nhằng xung quanh duỗi lại co.
Đường Tăng còn lo chưa vững chắc,
Đai vàng lại vẫn thắt thêm cho.*

Lão ma nói:

- Con khỉ đừng có khoe mẽ, hãy xem nhát đao thứ hai của ta, quyết không dung thứ tính mạng mi.

Hành Giả nói:

- Loanh quanh cũng chỉ đến bầm bổ như thế cả thôi!

Lão ma nói:

- Con khỉ, mi chưa biết đao này:

*Đúc trong lò kim hoả
Trăm năm thân luyện cao
Mũi nhọn theo tam lục
Cứng mạnh giống lục thao.
Lưng trần trắng rất đẹp.
Đuôi nặng xanh khác nào,
Vào núi mây bằng lảng
Xuống bể sóng ồn ào,
Giữa mài đã lăm bận
Tôi luyện mấy mươi tao.
Núi sâu động cổ tro,
Ra trận có công lao,
Có ra gì sợ gáo nhà sư ấy
Một nhát bổ thành hai nửa bi đao.*

Đại Thánh cười nói:

- Yêu tinh mi không có mắt, dám bảo đầu lão Tôn như là quả bí! Thôi được, mi lại chém một đao nữa xem sao!

Lão ma giơ đao lại chém, Đại Thánh vẫn đưa đầu ra đón, đánh soạt một cái rạch làm hai nửa, liền đó Đại Thánh lăn kềnh ra đất, biến làm hai thân người. Yêu ma trông thấy hoảng sợ, tay chống ngọn đao gang xuống.

Trư Bát Giới ở đằng xa trông thấy cười nói:

- Giá mà lão mà chém bằng hai đao, lại chẳng hoá ra bốn người ư?

Lão ma trở vào Hành Giả nói:

- Nghe nói mi hay dùng phép phân thân, cố sao lại đem phép ấy ra dùng ở trước mặt ta?

- Đại Thánh nói:

- Thế nào là phép phân thân?

Lão ma nói:

- Làm sao lúc trước chém một đao mi không động dấy, bây giờ chém mi một đao, lại hoá ra hai người?

Hành Giả cười nói:

- Yêu quái, mi chớ nên sợ hãi, mi chém một vạn đao, ta sẽ trả lại cho mi hai vạn người.

Lão ma nói:

- Con khỉ nhà mi, mi chỉ biết phân thân, chứ không biết thu thân, nếu mi có giỏi, hãy thu lại làm một, đánh ta một gậy rồi đi.

Đại Thánh nói:

- Đừng có nói dối, mi muốn chém ba nhất, chỉ mới chém có hai, lại bảo ta đánh một gậy. Nếu mà ta đánh gậy rưỡi, sẽ không phải họ Tôn!

Lão ma nói:

- Phải đấy! Phải đấy

Đại Thánh bèn chống mình lên một cái, vung một cái ra lại hoá thành một người, giơ gậy nhằm đầu yêu ma toan đánh.

Yêu ma giơ đao lên đỡ nói.

- Con khỉ vô lễ kia, cái gậy bản thủ thế sao dám đánh vào ta.

Đại Thánh quát:

- Nếu mi hỏi cái gậy của ta, trên trời dưới đất ai cũng biết tiếng.

Lão ma nói

- Tiếng tăm thế nào?

Đại Thánh nói:

Gậy này là sắt rèn chín lần
Lão quân tự ra tay tôi luyện
Vua Vũ tìm được gọi "Báu thần"
Bốn bể tám sông đều hiệu nghiệm
Ở giữa la liệt các vì sao
Hai đầu bịt toàn vàng mười nén
Hoa văn chẳng chịt quẻ thần kinh
Khắp chỗ phượng rồng như chữ Tiên
Vốn tên gọi là "gậy Linh Dương"
Náu đáy bể sâu không xuất hiện
Thành hình biến hoá bay bổng cao
Năm sắc rắng mây đều thua kém,
Lão Tôn đắc đạo mang về non
Vô cùng thần thông nhiều hoá biến
Khi nào cần to, to như thùng
Khi nào cần nhỏ, nhỏ như chén
Cao như núi Nam ngấn như Kim
Dài ngấn do ta định ý kiến
Vù vù xoay nhẹ rồi mây màu
Vun vút bay bổng sáng chớp điện
Khi nao hoa lạnh khiến người run
Sát khí đằng đằng khắp trời biển
Hàng rồng phục hổ mang theo người
Ngao du đủ chân trời góc biển
Từng đem gậy này náo cung trời
Oai phong làm tan bàn đào yến
Thiên vương đầu mà chưa từng thua
Na Tra cũng khó mà giao chiến
Gậy đánh các thần không chón lui
Binh trời mười vạn chạy như kiến
Sấm sét các tướng giữ Linh Tiên
Bay người đánh lên Thông Minh điện
Các quan nhà trời đều hãi kinh

Những người hộ giá đều rối loạn
Nhắc tay lật nhào Bắc đầu rung
Quay đầu mở toang Nam cực viên
Ngọc hoàng thấy gậy quá gồm ghê
Phải mời Như lai đến tiếp kiến
Nhà binh thua được là chuyện thường
Khốn khổ tai nguy bao nhiêu chuyện
Chịu đựng kéo dài năm trăm năm
Nhờ có Bồ tát Nam Hải mến
Đại Đường có nhà sư thể nguyện
Chết uống trung thành cầu siêu thăng
Linh Sơn mở hội cầu kinh chuyện
Trời Tây dọc đứng lăm yêu ma
Đi lại nhiều khi rất bất tiện
Đều biết gậy sắt khó ai bì
Tìm ta giữ đường bao độ hện
Tà ma đuổi hết về u minh
Thịt hoá bụi đen xương hoá miến
Nơi nơi ma quỷ đều mạng toi
Hàng ngàn hàng muôn khôn tính đếm
Trên cao đánh tới phân Đầu gối
Phía dưới tới bởi Sâm la điện
Đánh đuổi thiên tướng các từng sao
Quật đau Địa phủ Thôi mạnh phán
Giữa trời quăng hết động non sông
Thắng như có được tân hoa kiếm
Toàn nhờ gậy này phò sư Đường
Yêu ma thiên hạ đều bị nện

Lão ma nghe thế, khiếp sợ run rẩy liêu mạng giờ đao chém.
Hầu vương cười khà khà dùng gậy sắt đỡ. Hai bên trước còn
đánh nhau ở cửa động, sau đều nhảy lên lưng trời quyết đánh
nhau. Thực là:

*Gậy quý dưới đáy sông Ngân hà
Tên là Như ý đẹp biết bao
Sức thần làm cho ma quỷ khiếp
Pháp lực khó thứ sánh được nào.
Cửa động đánh nhau còn dễ gần
Lưng trời đánh nhau càng gặt gao
Một bên tùy lòng luôn biến hoá
Một bên bám đất vươn lưng cao.
Đánh nhau khắp trời mây mù mịt
Đánh nhau khắp nội sương mù dào
Một bên cố tình thối Tam Tạng
Một bên ra sức giúp Đường trao
Đều do Phật tổ truyền kinh điển
Tà chính đôi đàng đánh lẫn nhau.*

Bát Giới đứng ở đằng xa trông thấy hai người đã đánh nhau mài miệt, nhìn không được, bèn cầm đinh ba theo chiều gió, nhảy vọt lên trên nhằm yêu ma bổ vào. Yêu ma phát hoảng, không ngờ Bát Giới là tay cứng cổ, nó chỉ thấy mồm dài tai lớn, tay cứng bừa cào to, vội quẳng đao đi, phải chịu thua, quay đầu bỏ chạy.

Hành Giả quát:

- Đuổi theo! Đuổi theo!

Chú ngốc dựa vào thế gió mạnh, cầm cây đinh ba, tức thì đuổi theo yêu quái. Lão ma thấy y đuổi theo đã gần bên, đứng lại trên sườn núi, đón phía đầu gió, rung mình một cái, hiện rõ nguyên thân, há to miệng, định chạy tới nuốt Bát Giới. Bát Giới sợ quá, vội chui vào bụi cỏ, chẳng kiêng gì gai góc chẳng quản toạc da rách thịt, run lập cập ngồi ở trong bụi nghe ngóng. Sau đó Hành Giả đuổi tới, yêu quái cũng há miệng chực đón, thế là mắc phải mưu, Đại Thánh thu gậy sắt lại, chạy vọt ngay lên, cho lão ma dớp luôn một miếng. Chú ngốc ở trong bụi cỏ sợ hãi miệng cầu nhàu oán trách:

- Cái lão Bát Mã Ôn không biết đường lui tới, yêu quái đến ăn thịt mình, làm sao không chạy, còn quay lại đón nó, cho nó nuốt một miếng trôi vào trong ruột. Hôm nay còn là hoà thượng, đến ngày mai đã thành ra cút rồi!

Yêu ma đắc thắng trở về. Bấy giờ chú ngốc ở trong bụi mới chui ra, thất thểu về lối cũ.

Lại nói Tam Tạng và Sa Tăng đương ngồi ở sườn núi mong đợi, đã thấy Bát Giới thở hồng hộc chạy đến nơi.

Tam Tạng rất sợ nói:

- Bát Giới, làm sao con rũ rượi ra thế? Ngộ Không đâu không thấy?

Chú ngốc lu loa nói:

- Sư huynh bị yêu tinh nuốt vào bụng mất rồi!

Tam Tạng nghe nói, sợ lăn ra đất, một lúc lâu đập chân đập tay nói:

- Đồ đệ ơi! Cứ bảo con hàng phục yêu ma giỏi, đưa ta sang Tây Thiên bái Phật, ngờ đâu ngày nay chết vì tay yêu quái. Khổ thay! Khổ thay! Công lao của đệ tử và cả bọn, đến nay sẽ hoá cả ra cát bụi hết!

Sư phụ muôn phần đau đớn. Nhưng chú ngốc cũng chẳng thêm đến khuyên giải sư phụ, chỉ gọi:

- Sa hoà thượng, chú hãy đem hành lý, tôi với chú chia đôi đi.

Sa Tăng nói:

- Nhị sư huynh chia để làm gì?

Bát Giới nói:

- Chia để mỗi người đi một nẻo, chú trở về sông Lưu Sa lại ăn thịt người, tôi về Cao Lão trang, để mẹ đi sai phái, ngựa bạch đem bán đi, mua lấy cái sàng để chôn cất sư phụ.

Trưởng lão đương bật vía, nghe câu nói ấy, oà khóc to lên.

Lại nói lão yêu nuốt được Hành Giả, cho là đắc kế, trở về bản động. Mọi yêu đón hỏi chuyện đánh thế nào?

Lão ma nói:

- Bắt được một tên mang về đây.

Nhị ma hỏi:

- Người anh bắt được là ai?

Lão ma nói:

- Là Tôn Hành Giả.

Tam ma nói:

- Để ở chỗ nào?

Lão ma nói:

- Đã bị ta nuốt một miếng vào trong bụng rồi!

Tam ma rất sợ nói:

- Sư huynh ạ, tôi quên khuấy đi không kịp dặn dò, anh chớ nên nuốt Tôn Hành Giả.

Đại Thánh ở trong bụng nói:

- Cứ việc nuốt, đã không dói, lại chẳng lạ nữa!

Lữ tiểu yêu hoảng sợ nói:

- Đại vương ạ, hỏng quách rồi! Tôn Hành Giả đang nói ở trong bụng người đấy.

Lão ma nói:

- Nói thì sợ gì! Ta có tài nuốt nổi hán lệ nào lại không có cách đối phó hay sao? Chúng bay đi nấu ngay một ít nước muối, để ta uống vào ruột cho nôn mửa hán ra, sẽ đem lược lên đánh chén.

Tiểu yêu đã rót ra nửa chậu nước muối. Lão ma uống một hơi cạn, ứ lên miệng, nôn một trận, nhưng Đại Thánh ở trong bụng y đã mọc rễ ra không hề động dấy. Đại Thánh lại còn khua lên cuống họng, khiến y càng lộn mửa, đến nỗi văng đầu hoa mắt, mửa ra mật xanh mật vàng. Hành Giả vẫn không hề động dấy.

Lão ma thở hồng hộc gọi nói:

- Tôn Hành Giả nhà người không ra ư?

Hành Giả nói:

- Còn lâu, thực là ta không muốn ra.

Lão ma nói:

- Tại sao nhà ngươi không ra?

Hành Giả nói:

- Yêu tinh nhà mi, không biết gì cả, ta từ khi làm hoà thượng, rất dỗi đạm bạc. Hiện nay trời thu lạnh ta chỉ mặc một cái áo mỏng; ở trong bụng mi ấm áp, gió không vào được, ta ở hết mùa đông mới ra.

Bọn yêu tinh nghe thấy đều nói:

- Thưa đại vương. Tôn Hành Giả muốn ở trong bụng Đại vương đến hết mùa đông.

Lão ma nói:

- Y muốn ở hết mùa đông, ta sẽ tạo thuyền, dùng phép chuyển vận, cả mùa đông không ăn cơm, để cho Bát Mã Ôn chết đói.

Đại Thánh nói:

- Con ta ơi, mi không biết gì! Lão Tôn bảo hộ Đường Tăng lấy kinh, khi đi đã mang theo cái nồi gấp để nấu nướng. Gan, ruột, dạ dày, phổi tim ở trong này nếu đem băm nhỏ ra nấu ăn thì đủ ăn đến mãi tết thanh minh kia đấy!

Nhị ma rất sợ nói:

- Huynh ạ, con khổ này làm được như thế đấy!

Tam ma nói:

- Vương huynh ạ, ăn cái vụn vặt cũng được nhưng không biết y bắc nồi vào đâu?

Hành Giả nói:

- Bắc nồi trên xương quai xanh chứ còn ở đâu.

Tam ma nói:

- Hồng to mất, nếu mà bắc được nồi, khi đốt lửa, khói sẽ xông lên lỗ mũi, có hắt hơi không?

Hành Giả cười nói:

- Không hề chi, lão Tôn lấy gậy bịt vàng thọc lên đỉnh đầu, thành cái lỗ hồng, một là làm cái cửa sổ, hai là làm cái lỗ thông khí.

Lão ma nghe lời, tuy bảo không sợ nhưng bụng rất kinh, song cũng cứ táo tợn gọi nói:

- Các hiền đệ đừng sợ, lấy rượu thuốc của ta ra đây, ta sẽ uống mấy cốc to vào bụng cho con khỉ mất mạng.

Hành Giả cười thâm nói:

- Năm trăm năm trước lão Tôn đại náo thiên cung nuốt thuốc đan Lão quân, uống rượu Ngọc Hoàng, ăn đào Vương mẫu, cùng tuỷ phượng, gan rồng, nhưng còn cái của ma này thì chưa hề nếm qua? Rượu thuốc quái quỷ gì mà dám đem đánh ta!

Tiểu yêu quái đem thuốc pha vào hai hồ rượu, rót ra một cốc đầy đưa cho lão ma. Lão ma đỡ vào trong tay, Đại Thánh ở trong bụng ngồi thấy mùi rượu thơm nói:

- Không để cho nó uống.

Liên vận đầu một cái, biến ngay ra một cái phễu nhỏ, hứng ở cuống họng nó. Yêu quái uống đến ực một hơi xuống, bị Hành Giả uống trước; lại uống cốc thứ hai, vẫn bị Hành Giả uống mất, luôn bảy tám chén như vậy, đều bị y uống hết mất cả.

Lão ma buông cốc xuống nói:

- Thôi, không uống nữa. Thời thường rượu nay chỉ uống hai cốc, trong bụng đã nóng như lửa đốt, thế mà lần này uống bảy tám cốc, mặt vẫn không thấy đỏ.

Nguyên Đại Thánh vốn không uống được nhiều rượu, lần này uống hết của nó bảy tám cốc, đâm ra say ở trong bụng nó, người cứ lão đảo không vững, đá tứ phía, nhảy song phi, búa lấy buồng gan đánh đu, trồng cây chuối, ngheo đầu nhảy múa. Quái vật đau không thể chịu được ngã lăn ra đất.

Không biết quái vật sống chết thế nào, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ BẢY MƯƠI SÁU

HÀNH GIẢ VỀ NHÀ, MA TRỞ MẶT NGỘ NANG CÙNG ĐÁNH, QUÁI HOÀN NGUYÊN

Nói về Đại Thánh lung tung một hồi ở trong bụng Lão ma. Lão ma ngã lặn xuống dưới đất, im lặng chẳng nói năng gì, y như chết rồi, sau lại thấy tay y máy máy, y dần dần hồi tỉnh, kêu lên một tiếng:

- Đại từ đại bi Tề Thiên Đại Thánh Bồ Tát!

Hành Giả nghe thấy nói:

- Con ơi, không nên phí công phu, hãy bớt đi mấy chữ, cứ gọi là ngoại Tôn thôi!

Yêu ma sợ chết, thành thực kêu van:

- Ông ngoại ơi! Ông ngoại ơi! Vì tôi làm điều không phải lỗi một lần hai, nuốt phải ngài, bây giờ ngài hại lại tôi. Muôn trông Đại Thánh từ bi, thương đến chút lòng tham sống của loài sâu kiến, tha tính mạng cho tôi, tôi xin tình nguyện đưa sư phụ ngài qua núi.

Đại Thánh dù là bậc anh hùng, nhưng rất lo đến việc đi đường của Đường Tăng, nay thấy nó kêu van khéo léo, xin phục tùng vâng theo, liền hồi tâm gọi bảo:

- Yêu quái, ta tha mi, mi đưa sư phụ ta đi như thế nào?

Lão ma nói:

- Chúng tôi ở đây không có vàng bạc, châu báu mã não, san

hồ, lưu ly, hổ phách, đồi mồi, các thứ quý vật để tiễn đưa. Ba anh em chúng tôi sẽ khiêng một cỗ kiệu tết bằng thứ dây mây thơm đưa sớ phụng người qua núi.

Hành Giả cười nói:

- Khiêng kiệu đưa đi, còn hơn cho cửa báu. Mi há to miệng, để ta ra.

Lão ma vội vàng há miệng thật to. Tên ma thứ ba bèn chạy đến bên nói thầm với Lão ma.

- Huynh ạ, đợi y chui ra, huynh cứ cắn một miếng nghiêng cho nừ con khỉ ra, nuốt vào bụng cho nó hết làm hại!

Nhưng Hành Giả ở trong nghe thấy, không chịu chui ra ngay, lấy gậy Như ý lừa ra trước, thử xem sao. Quả nhiên yêu quái cắn xuống, kêu đánh cộc một tiếng, các răng cửa bị gãy hết.

Hành Giả kéo gậy về nói:

- Yêu quái khốn kiếp ta đã tha chết cho mi, mi lại cắn trả! Ta không ra nữa, sẽ làm cho mi chết tươi! Không ra nữa! Không ra nữa!

Lão ma oán trách Tam ma nói:

- Chú em làm thế là người nhà lại tự giết lẫn nhau. Để yên mời ngài ra tử tế thì không, đi xui ta cắn ngài, cắn đã không được, làm cho hàm răng đau nhức, bây giờ biết làm thế nào?

Tam ma thấy Lão ma oán trách bèn dùng cách nói khích, to tiếng hung hăng:

- Tôn Hành Giả, nghe tiếng người như sét đánh ngang tai, thấy nói người ra oai tại Nam Thiên môn, trở lại ở Linh Tiêu điện; ngày nay lại hàng yêu diệt quái trên đường sang Tây Thiên, nhưng té ra người chỉ là con khỉ hạng bét.

Hành Giả nói:

- Tại sao lại hạng bét?

Tam ma nói:

- "Người đi nghìn dặm xa, tiếng truyền tới muôn dặm" hãy

ra đây đấu tài với ta, mới là tay hảo hán, tại sao cứ ở trong bụng người ta mà hăm dọa, chẳng phải hạng bét là gì?

Hành Giả nghe nói, trong bụng nghĩ thầm:

- Đúng! Đúng! Đúng! Nếu bây giờ ta rút đứt ruột nó, vò nát gan nó, làm chết nó, cũng chẳng khó gì, nhưng thế thì ta sẽ bị mất thanh danh...

Liên nói:

- Thôi được! Thôi được! Mi há miệng, ta sẽ ra đấu chọi với mi. Nhưng cửa động mi chật hẹp, không tiện việc dùng võ, nên ra nơi rộng rãi.

Tam ma nghe nói, tức thì gọi hết yêu quái lớn nhỏ từ trước chí sau, được hơn ba vạn, đều mang vũ khí sắc bén, ra ngoài cửa động bày thành thế trận Tam tài, chỉ đợi Hành Giả ra khỏi miệng là một loạt xung trận. Tên Nhị quái đỡ vực Lão ma ra đến ngoài cửa, gọi:

- Hảo hán Tôn Hành Giả ra đi, đây là nơi chiến trường, đánh nhau tốt!

Đại Thánh ở trong bụng y, nghe thấy bên ngoài quạ kêu sáo réo, hạc rít gió reo, biết rằng đây là nơi rộng rãi, bụng bảo dạ:

- Ta mà không ra, sẽ thất tín với chúng. Lũ yêu tinh mặt người dạ thú này, lúc nãy đã nói đưa sư phụ ta đi để lừa cho ta ra rồi cản trở, bây giờ lại dẫn quân ra đây. Thôi được! Thôi được! Để cho nó vẹn cả hai bề, đi ra, cứ việc đi ra, nhưng phải ghim lại cho nó một cái rễ ở trong bụng đã.

Liên thò tay, nhổ một sợi lông ở dưới đuôi, thổi hơi tiên kêu "biến" tức thì biến ra sợi dây, chỉ nhỏ bằng sợi tóc, nhưng dài tới bốn mươi trượng. Sợi dây ấy ra đến ngoài, có gió thì to ra ngay, lấy một đầu dây buộc vào tim gan yêu quái, làm như là cái tròng. Cái tròng ấy không co thì không siết chặt, hễ siết chặt thì đau. Đại Thánh tay cầm một đầu dây, cười nói:

- Ta ra lần này, chúng chịu đưa sư phụ đi thì thôi nếu

chúng không nghe, động tới đao binh, mình chẳng hơi đâu mà đánh nhau với chúng, cứ cầm dây này co lại, cũng chẳng khác gì mình ở trong bụng nó.

Đoạn, Đại Thánh liền biến nhỏ thân thể lại, bò ra ngoài, khi bò đến dưới yết hầu, thấy yêu tinh há miệng rất to, hai hàm răng sắc như hai hàng đao nhọn, chợt nghĩ ra nói:

- Không được! Không được! Nếu ta chui ở trong miệng ra, cầm dây mà rút, nó sợ đau, cắn xuống một cái, chẳng đứt mất dây ư? Ta tìm chỗ không có răng mà chui ra mới được!

Đại Thánh bèn cầm lấy sợi dây, cứ theo đường thông lên mũi bò đi, khi bò đến lỗ mũi nó rồi lão ma thấy ngựa ở trong mũi, xị mũi một cái, bật ra tiếng hắt hơi, làm bắn Hành Giả ra ngoài.

Hành Giả thấy gió, vịn mình một cái, cao ngay lên ba trượng một tay nắm sợi dây, một tay cầm gậy sắt. Lão ma không biết hay dở, thấy y vừa mới ra, giơ đao ngang lên nhằm mặt y chém tới. Đại Thánh cầm gậy sắt một bên cầm tay đón đánh. Lại thấy ma vùng gươm, quái vùng cây kích, bất kể đầu mặt đánh rồi rít. Đại Thánh buông chùng dây ra, thu gậy sắt lại, vội vùng người cuội mây chạy đi. Số là sợ bọn tiểu yêu vây bọc, khó bề làm việc. Đại Thánh nhảy vọt ra ngoài dinh trận, đến chỗ rộng rãi trên đỉnh núi, ở trên mây bước xuống, hai tay cầm dây rút hết sức một cái, lão ma thấy đau trong bụng, đâm hoảng sợ ngã văng ra một cái. Đại Thánh lại rút lần nữa. Mọi tiểu yêu ở xa trông thấy cùng nhau kêu rú cả lên:

- Đại vương, đừng gây sự nữa, để cho y đi thôi! Con khi ấy không theo thời tiết, chưa đến thanh minh y đã thả điều sáo ở đây!

Đại Thánh nghe nói dùng sức nhảy lên một cái, lão ma quay lô lô như cái xe quay tợ, từ trên không ngã phịch xuống đất, làm cho chỗ đất vàng răn như đá ở sườn núi thành cái hố sâu tới hai thước.

Nhị quái và Tam quái hoảng sợ, ở trên mây nhảy cả xuống, tiến lên nắm lấy sợi dây, quỳ xuống sườn núi, van lơn nói:

- Thưa Đại Thánh, cứ tưởng ngài là bậc tiên khoan hồng lượng
ể, ngờ đâu ngài chỉ là hạng mật muối mất cua, chúng tôi thực thà
lĩnh lửa ngài ra đây. đánh nhau với ngài, không ngờ ngài lại buộc
một sợi dây vào tâm can gia huynh chúng tôi như vậy.

Hành Giả cười nói:

- Bọn yêu ma khốn kiếp chúng bay, rất là vô lễ, lần trước
lừa ta ra định cản trở, lần này lừa ta ra, lại bày trận định hại
ta. Như mấy vạn yêu tinh kia, đánh một mình ta, theo lẽ đã
không hợp. Ta phải lôi cổ tên này đi tới trình sư phụ.

Lũ yêu quái đều khấu đầu nói:

- Đại Thánh từ bi, tha tính mạng cho, chúng tôi tình
nguyện đưa sư phụ ngài sang qua núi.

Hành Giả cười nói:

- Nếu lũ mi thiết tính mạng, cứ lấy dao cắt đứt sợi dây ra thôi.

Lão ma nói:

- Thưa gia gia, cắt đứt ở bên ngoài, bên trong vẫn còn buộc
ở tim gan, cưỡng hòng lại lợm giọng buồn nôn, thì làm thế nào.

Hành Giả nói:

- Nếu như vậy, há môn ra, để ta lại chui vào cỏi dây ra cho.

Lão ma hoảng sợ nói:

- Ngài trở vào lần này lại không chịu trở ra nữa! Thế thì
khó quá! Thế thì khó quá.

Hành Giả nói:

- Ta có phép đứng ở ngoài cũng có thể cỏi được dây bên trong.
Nhưng ta cỏi rồi, mi có thành thực đưa sư phụ ta qua núi không?

Lão ma nói:

- Cỏi ra ta đưa đi, quyết không dám nói dối!

Đại Thánh xét ra là thực, liền rùng mình một cái, thu lông
tơ lại, trong bụng yêu quái không thấy đau nữa. Đây là Đại
Thánh làm phép che mắt đó thôi, dùng lông tơ buộc vào tâm can
nó, khi thu lông tơ lại, tự nhiên không đau đớn nữa.

Ba yêu ma đứng thẳng người dậy, tạ ơn nói:

- Mời Đại Thánh trở về thừa với Đường Tăng, thu thập hành lý chúng tôi sẽ khiêng kiệu đến đón.

Mọi quái đẹp can qua, về cả trong động.

Đại Thánh thu dây lại, chuyển về phía đông núi xa xa trông thấy Đường Tăng nằm ở dưới đất lăn lộn kêu khóc. Trư Bát Giới và Sa Tăng đương cưỡi hành lý chia đôi, định mỗi người một ngả. Hành Giả âm thầm thở than nói:

- Còn nói chi nữa! Nhất định là Bát Giới đã nói với sư phụ rằng ta bị yêu tinh ăn thịt rồi, sư phụ không rời được ta nên kêu khóc, chú ngốc định chia đôi vật rồi bỏ đi. Hừ! Chẳng biết có phải thế không, để ta thử gọi người một tiếng xem.

Hành Giả liền ở trên mây bước xuống, gọi:

- Sư phụ!

Sa Tăng nghe tiếng, oán trách Bát Giới nói:

- Huynh thực đồ chết dẫm, chỉ chuyên hại người. Đại sư huynh có chết đâu, mà dám bảo huynh ấy chết, đem giở cái trò xấu xa này ra; có nghe tiếng người nào đương gọi đấy không?

Bát Giới nói:

- Rõ ràng ta trông thấy huynh ấy bị yêu tinh nuốt một miếng rồi, có lẽ chết phải giờ xấu, con khỉ ấy mới hiện hồn về.

Hành Giả đi đến bên, vênh mặt Bát Giới lên, tát cho một cái đồ xiêu người đi và nói:

- Đồ tồi, ta hiện hồn gì?

Chú ngốc gục mặt xuống nói:

- Sư huynh quả thực bị yêu quái nuốt sống rồi, huynh... sư huynh làm sao lại còn sống?

Hành Giả nói:

- Nhị đệ! Cái đồ đệ ăn hại không được việc gì ấy à! Nó nuốt tôi rồi, tôi liền bào gan bới ruột nó ra, lại lấy cái dây này buộc vào tim gan nó, bắt cho đau đớn khôn khổ, đứa nào đứa ấy lạy

lục kêu van, tôi mới tha tính mạng cho. Chúng nó sắp khiêng kiệu đến đưa sư phụ mình qua núi đấy!

Tam Tạng nghe nói, vút một cái, bò nhồm đậy, cúi mình trước Hành Giả nói:

- Đồ đệ ơi, phiền lụy con quá sức, nếu nghe lời nói của Ngô Năng, thời đã chết rồi!

Hành Giả giờ quả thui thui cho Bát Giới một cái, mắng:

- Cái giống ngốc cặn bã nhà đệ vô cùng đoảng vị, không ra giống người! Sư phụ, thầy đừng buồn bực, yêu quái sắp đưa kiệu đến đón thầy đấy!

Sa Tăng cũng rất dỗi hờn, vội vã che đậy, thu xếp hành lý, đóng yên ngựa, đợi cả ở bên đường.

Lại nói ba tên chúa ma đem lũ tiểu yêu về trong động. Nhị Ma nói:

- Huynh ạ, đệ cứ tưởng Tôn Hành Giả là hạng chín đầu tám đuôi thế nào, té ra chỉ là một con khỉ tí hon! Huynh không nên nuốt hấn, cứ đánh nhau với hấn, hấn đánh thế nào lại với đệ với huynh! Một vạn yêu tinh ở trong động mỗi người nhổ một bãi bọt cũng dìm chết hấn. Huynh lại đi nuốt hấn vào trong bụng, hấn mới giở phép ra được để làm khổ huynh. Còn đâu dám đấu chọi với hấn! Vừa rồi chúng đệ bảo đưa Đường Tăng qua núi chỉ vì tính mạng huynh khẩn cấp nên mới nói giả ra thế để lừa cho hấn chui ra. Quyết không chịu đưa nữa!

Lão ma nói:

- Vì có gì hiền đệ lại không đưa hấn?

Nhị ma nói:

- Huynh cho đệ ba nghìn tiểu yêu, bày thành trận thế, đệ sẽ có đủ tài năng bắt được con khỉ ấy.

Lão ma nói:

- Đừng nói ba nghìn, tùy đệ đem cả dinh đi cũng được, cốt làm sao bắt được hấn là mọi người có công.

Ma đầu liền điểm ba nghìn quân, đến thẳng bên đường cái bày trận, sai một tên cầm cờ màu lam đến truyền báo:

- Tôn Hành Giả! Hãy đi ra ngay giao chiến với Nhị đại vương gia gia ta.

Bát Giới nghe thấy, cười nói:

- Sư huynh ạ, thường có câu: "Nói dối không giấu được người làng". Huynh vừa mới nói thánh nói trượng, nào là hàng phục được yêu tinh nào là nó sắp đưa kiệu đến đón sư phụ, sao nó lại còn đến gọi đánh nhau?

Hành Giả nói:

- Tên quái già đã bị ta hàng phục; không dám xuất đầu, nghe đến tiếng "Tôn", đã sợ vánh óc. Đây là tên ma thứ hai không chịu hàng chúng ta, nên đến gạ đánh. Ta nói đến chuyện anh em, lũ yêu tinh có ba anh em, họ có tình nghĩa với nhau như thế; chúng mình cũng có ba anh em, đối với nhau chẳng có một tí tình nghĩa nào. Ta đã hàng phục Lão ma rồi, Nhị ma đến đây, chú ra đánh nhau với nó cũng được chứ gì!

Bát Giới nói:

- Sợ gì, để tôi đi đánh nhau với nó một trận!

Hành Giả nói:

- Muốn đi thì cứ đi.

Bát Giới cười nói:

- Sư huynh ạ, đi thì đi, nhưng huynh hãy cho đệ mượn cái dây của huynh để đệ dùng.

Hành Giả nói:

- Đệ lấy làm gì? Đệ không có phép chui vào bụng nó, lại không có tài gì buộc dây vào tim gan nó, cầm dây được việc gì?

Bát Giới nói:

- Tôi muốn lấy dây ấy buộc vào ngang lưng, làm cái dây cứu mạng, sư huynh với Sa Tăng nắm một đầu dây, phóng tôi ra ngoài, đánh nhau với nó, nếu tôi đánh được nó các huynh buông

dây ra, để tôi bắt lấy nó; ví bằng thua nó sẽ kéo tôi về, đừng để nó bắt mất tôi.

Hành Giả cười thâm nghĩ:

- Cũng là để trêu cho chú ngốc một mẻ nữa.

Liền cầm dây buộc vào ngang lưng Bát Giới, đưa Bát Giới ra trận.

Chú ngốc vác đinh ba chạy thẳng lên sườn núi gọi to.

Tên vác cờ màu lam vội về báo:

- Tâu đại vương, có một hoà thượng mồm dài tai to tới nơi.

Nhị quái liền ra trận, trông thấy Bát Giới, không nói không rằng cầm gươm nhắm mặt đâm tới, Bát Giới giữ đinh ba, tiến lên đón đánh. Hai người ở trên sườn núi, đánh nhau chưa tới bảy tám hợp, chú ngốc run không chống nổi yêu ma, vội quay đầu gọi:

- Sư huynh ơi, không xong rồi, rút mau dây cứu mạng rút mau dây cứu mạng.

Ở bên kia, Đại Thánh nghe tiếng, buông sợi dây ra, vất quăng theo. Chú ngốc bị thua trận, chạy về đằng sau. Số là Bát Giới mang cả dây chạy, mà vẫn không hay, khi trở về, vì dây vướng lấy chân, ngã lăn quay người ra, vừa chồm dậy được, lại ngã theo. Lúc đầu ngã mới là trượt chân thôi, nhưng đến lần sau ngã vấp mồm xuống đất, bị yêu tinh sấn lên, thò cái vòi ra như một con giao long, cuốn chặt Bát Giới vào trong vòi, dắc thẳng về động. Cả bảy yêu hát khúc khải hoàn, kéo nhau về cả.

Tam Tạng ở dưới sườn núi trông thấy, oán trách Hành Giả, nói:

- Ngộ Không, con trách Ngộ Năng cứ rửa con chết, anh em chúng con tuyệt không có ý gì là tương thân tương ái, lại còn đem lòng ghen ghét nhau nữa. Y đã nói ra miệng bảo con kéo dây cứu nạn, tại sao con không kéo, lại còn buông cả dây ra, bây giờ để y bị bắt, biết làm thế nào?

Hành Giả cười nói:

- Sư phụ chỉ hay biện bác, hay thiên vị! Ngay như khi lão Tôn bị bắt, thầy không hề đoái tới, trước sau bỏ mặc; thế mà chú ngốc vừa bị bắt thầy đã trách con. Cũng phải để cho chú ấy chịu chút khổ não, mới thấy đi lấy kinh là khó nhọc.

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ ạ, con đi là ta lo lắng, nhưng biết con giỏi biến hoá, quyết nhiên không hại đến thân. Gã ngốc kia, người thì hung hăng, lại không biết đánh tráo, thay đổi, lành ít dữ nhiều, con nên đi cứu y một chút.

Hành Giả nói:

- Sư phụ đừng trách mắng nữa, để con đi cứu hần!

Hành Giả vội tung người lên trên núi, trong bụng giận thầm nói:

- Thằng ngốc hay rửa mình chết, hãy mặc cho hần sung sướng đã! hãy đi xem yêu tinh định làm gì, cho y chịu ít khổ sở rồi sẽ đến cứu cũng được.

Hành Giả liền tay bắt quyết, miệng đọc thần chú lác mình biến hoá, biến ra con bọ mát, bay tới nơi, đậu lên trên mang tai Bát Giới, theo yêu tinh kia về trong động. Nhị ma dẫn ba nghìn tiểu quái rầm rầm rộ rộ về đến cửa động, đóng quân lại, dẫn Bát Giới vào bên trong nói:

- Vương huynh, tôi bắt được một tên về đây.

Lão quái nói:

- Dem đến cho ta xem!

Nhị quái liền co vùi lại, quăng Bát Giới xuống nói:

- Có phải đây không?

Lão quái nói:

- Tên này vô dụng.

Bát Giới nghe thấy, nói ngay:

- Thưa đại vương, tôi đã vô dụng, xin tha ra, tìm kẻ hữu dụng mà bắt thì hơn.

Tam quái nói:

- Tuy vô dụng, cũng là Trư Bát Giới, đồ đệ của Đường Tăng. Hãy trối lại, đem ngâm xuống dưới ao ở đằng sau, đợi cho rụng hết lông, moi ruột đi, đem ướp muối phơi khô, khi nào ẩm trời sẽ dùng đánh chén.

Bát Giới rất sợ nói:

- Hồng rồi! Hồng rồi! Gặp phải bọn yêu bán hàng muối rồi!

Bọn quái chạy ồ cả lên, bắt chú ngốc trối tùm bốn vó lại, khiêng tới bên bờ ao quăng ra tận giữa ao rồi trở về.

Đại Thánh liền bay đến tận nơi xem chú ngốc bốn vó chống lên, mồm bị dìm, nửa chìm nửa nổi, thở phì phà phì phò, coi rất buồn cười, chẳng khác gì cái bông sen đen lớn hồi tháng tám tháng chín bị sương rụng mất hết. Đại Thánh nhìn thấy mặt mũi y, nghĩ vừa giận lại vừa thương, tự nhủ:

- Làm thế nào bây giờ? Y là một người trên hội Long hoa, chỉ giận y động một tý đã chục chia hành lý bỏ đi, lại còn hay xúc xiểm sư phụ đọc chú khấn cô nhi hại mình nữa. Trước đây mình đã từng nghe Sa Tăng nói y hay góp nhặt dành dụm vốn riêng, không biết có hay không, để mình thử dọa y một vố xem.

Đại Thánh bèn bay đến bên tai Bát Giới, đổi giọng nói khác gọi:

- Trư Ngộ Năng! Trư Ngộ Năng!

Bát Giới hoảng sợ nghĩ thầm:

- Xúi quẩy rồi! Cái tên Ngộ Năng của mình là do Quan Thế Âm Bồ Tát cho. Từ khi theo Đường Tăng chỉ gọi là Bát Giới, bây giờ làm sao có người biết gọi tên mình là Ngộ Năng?

Chú ngốc không nhận được liền hỏi:

- Người nào gọi pháp danh tôi thế?

Hành Giả nói:

- Ta đây!

Chú ngọc hỏi:

- Ông là ai vậy?

Hành Giả nói:

- Ta là kẻ đi bắt người.

Chú ngọc hoảng sợ nói:

- Thưa đại nhân, ngài ở đâu tới đây?

Hành Giả nói:

- Ta là người của đệ ngũ Diêm Vương sai đến bắt người.

Chú ngọc nói:

- Xin đại nhân hãy trở về nói với Ngũ Diêm Vương ngài chơi thân với sư huynh tôi là Tôn Ngộ Không, nói với ngài cho tôi sống thêm một ngày nữa, đến mai sẽ bắt.

Hành Giả nói:

- Nói láo! Diêm Vương đã phán là đến canh ba chết, ai dám lưu người đến canh tư. Theo ngay ta đi, khỏi để cho ta phải lấy dây trói.

Chú ngọc nói:

- Đại nhân ạ, ở đây cũng chẳng sung sướng gì, xem mặt mũi tôi thế này thì còn hòng gì sống! Tôi chết là tất nhiên rồi, chỉ cho đợi thêm một ngày, yêu tình sẽ bắt hết cả bọn sư phụ tôi đến, chúng tôi gặp nhau một lúc, rồi chết cũng được.

Hành Giả cười thầm nói:

- Thôi được, ta đi chuyến này bắt ba mươi người. Để ta bắt hết bọn ấy rồi. Có thể dúi dẳng được một ngày, nhưng có tiền bạc, phải đưa ta mới được.

Bát Giới nói:

- Khổ quá, người xuất gia còn bới đầu ra tiền bạc?

Hành Giả nói:

- Không có tiền ta sẽ trói ngay, mau theo ta!

Bát Giới sợ hãi nói:

- Đại nhân không nên trối, tôi biết rằng cái dây của người gọi là dây "truy mạch" hễ trối vào là tắt thở. Xin có ạ! Có ạ! Nhưng chỉ có chút đỉnh, không được là bao!

Hành Giả nói:

- Để ở đâu, lấy ngay ra đây!

Bát Giới nói:

- Thực là tội nghiệp! Tôi từ thuở làm hoà thượng cho tới nay, có những nhà cho sư ăn cơm, thấy tôi bụng to, họ dấm dúi cho được một ít tiền, vụn vặt được năm đồng cân bạc. Vì nổi khó giữ nên trước đây đến một thành nọ tôi có thuê thợ bạc đúc lại thành khối nhưng lại gặp phải kẻ gian tham ăn cắp mất mấy phân, chỉ còn được có một khối bốn đồng cân sáu phân, xin ngài cầm lấy vậy.

Hành Giả nghĩ thầm:

- Chú ngọc này không giắt bạc vào trong quần được, thì để ở đâu?

Liên hỏi:

- Vậy người để bạc ở đâu?

Bát Giới nói:

- Giắt ngay ở mạng tai bên phải, tôi bị trối không lấy ra được, ngài chịu khó thò tay móc lấy.

Hành Giả nghe nói thò tay vào lỗ tai Bát Giới moi ra, quả là một khối bạc đúc kiểu yên ngựa, nặng đủ bốn đồng cân sáu phân, liền cầm lấy, rồi không nhìn được, cười khanh khách lên một tiếng to.

Chú ngọc nhận được ra là tiếng Hành Giả, ở dưới nước chửi rống lên:

- Bật Mã Ôn trời đánh kia, người ta đã cơ cực thế này, còn đến mà nói dối lấy của!

Hành Giả lại cười nói:

- Ta cho đệ là cái phường cận bã, lão Tôn bảo vệ sư phụ,

chịu đựng biết bao nhiêu khổ nạn còn đệ thì đi vơ vét gom góp vốn riêng!

Bát Giới nói:

- Rõ cái mặt! Vốn riêng nào chứ! Đều là những đồng bát môm bát miệng ra đây, đệ không dám mua tí gì bỏ miệng, đành dùm để mua tấm vải may cái quần cái áo, huynh lại đến bịp mất, hãy trả lại ta một nửa!

Hành Giả nói:

- Nửa phân cũng không trả!

Bát Giới quát mắng:

- Tiền chuộc mạng đã cúng huynh rồi, vậy thì huynh hãy cứu ta ra!

Hành Giả nói:

- Đừng có nóng nảy, ta sẽ cứu đệ!

Hành Giả cắt bạc đi rồi hiện nguyên hình, cầm gậy sắt khêu Bát Giới vào bờ, lấy tay cầm cẳng nhấc lên, rút dây ra. Bát Giới đứng dậy, trút quần áo ra, vắt ráo nước đi, rũ một cái, khoác lên trên mình, nói:

- Sư huynh ạ, mở cửa sau mà trốn đi!

Hành Giả nói:

- Chạy ra cửa sau, đâu phải kẻ cả!

Cứ đánh đằng cửa trước mà ra.

Bát Giới nói:

- Chân đệ bị trời tê rồi, đi không được!

Hành Giả nói:

- Theo ngay ta đi mau!

Đại thánh cầm gậy sắt vừa đi vừa giữ miệng, mở đường đánh ra. Chú ngọc cổ gương đau, đi theo sau. Trông thấy cây đình ba của mình để dựa ở tầng cửa thứ hai. Bát Giới liền tiến lên, đẩy tiểu yêu ra, vồ lấy đình ba, bổ bữa phứa lên, rồi cùng

với Hành Giả đánh ra tầng cửa thứ ba, thứ tư, giết chết không biết bao nhiêu là tiểu yêu. Lão ma nghe tiếng, nói với Nhị ma:

- Bắt phải tay giỏi rồi! Bắt phải tay giỏi rồi! Đệ xem Tôn Hành Giả đã cướp mất Trư Bát Giới, đương giết hại tiểu yêu ở ngoài cửa kia.

Nhị ma vội vùng người, cầm gươm, chạy ra ngoài cửa, to tiếng quát mắng:

- Con khỉ hỗn láo, vô lễ đến thế! Sao dám khinh miệt chúng ta?

Đại Thánh nghe thấy, đáp lời đứng lại. Quái vật không để cho nói, cầm dao đâm luôn.

Hành Giả không hấp tấp, múa gậy sắt đánh ngang mặt. Hai bên đánh nhau ở ngoài cửa động, rất là ghê gớm.

*Voi già già vàng biến thân hình
Cùng vua sư tử kết em anh
Nhân vì Lão ma đến tán tỉnh
Cùng lòng bày mẹo thịt Đường Tăng
Tề Thiên Đại Thánh phép thần rộng
Ghét chính trừ tà diệt yêu tinh
Bát Giới tài kém gậy tay ác
Ngộ Không cứu thoát ra ngoài hang
Yêu vương đuổi theo thực ghê gớm
Giáo gậy đánh nhau trở tài năng
Một bên vung giáo như trăn luôn rừng rậm
Một bên quạt gậy như rồng cuộn biển xanh
Rồng ra cửa biển mây cuộn cuộn
Trăn luôn cây rừng mù quần quanh
Tóm lại chỉ vì Đường hoà thượng
Khổ lực đánh nhau rất vô tình*

Bát Giới thấy Đại Thánh giao chiến với yêu tinh, chống đình ba đứng ở trên mỏm núi, không chịu đến đánh giúp, chỉ đứng một chỗ nhìn xem. Yêu tinh thấy gậy sắt Hành Giả rất

giỏi, giữ miếng khắp mình, không chỗ hở trống, liền ngừng gươm lại, thò cái vôi ra định đánh Hành Giả.

Hành Giả thừa biết cái trò ấy, hai tay cầm ngang cây gậy sắt bịt vàng, chạy xốc ngay lên, bị yêu tinh ra vôi cuốn lấy ngang lưng và đùi vế. Hai tay Hành Giả cứ cầm gậy đánh ở trên mũi yêu tinh tới bời.

Bát Giới trông thấy vỗ ngực nói:

- Thôi! Yêu quái kia vô phúc rồi! Cuốn cái thân thô kệch ta thì cuốn cả được hai tay, ta không thể cựa quậy, chứ cuốn con người linh hoạt ấy mà không cuốn được tay y, để y cầm cây gậy sắt, thọc vào trong lỗ mũi một cái, chảy nước mũi ra, thì còn cuốn thế nào được nữa!

Hành Giả vốn chưa định làm thế, được Bát Giới bảo cho điều ấy, liền cầm gậy thọc thẳng vào lỗ mũi nó. Yêu tinh bị đau xì mạnh một hơi, duỗi thẳng cái vôi ra. Hành Giả quay luôn mình lại, tay cầm chặt cái vôi, dùng hết sức lôi đi, yêu tinh đành phải cất bước lên cho đỡ đau. Bấy giờ Bát Giới mới dám tới gần, giơ đinh ba nhằm thân yêu tinh bổ vào.

Hành Giả nói:

- Không được! Không được! Răng đinh ba sắc nhọn, bổ vào sớ toạc da, chảy toé máu ra sư phụ trông thấy, lại bảo chúng mình sát sinh, cứ lấy đằng cán mà đánh.

Bát Giới giơ cán đinh ba lên, đi một bước lại đánh một cái. Hành Giả cầm vôi lôi y như hai người quân tượng dắt voi đến sườn núi, thấy Tam Tạng ngóng, mắt dầm dề trông đợi, vừa thoáng thấy hai người hò hét đi tới, liền gọi:

- Ngộ Tĩnh con xem Ngộ Không đương lôi cái gì thế kia?

Sa Tăng trông thấy cười nói:

- Sư phụ ạ, đại sư huynh đương cầm mũi yêu tinh lôi tới đây, thực thích mê người đi!

Tam Tạng nói:

- Hay quá, hay quá! Yêu tinh to lớn thế kia, cái vôi dài như

vậy, nếu y bằng lòng vui vẻ đưa thầy trò qua núi, sẽ tha cho y, không hại tới tính mạng y.

Sa Tăng vội bằng mình tiến lên, gọi to bảo:

- Sư phụ truyền, nếu yêu quái vui lòng đưa sư phụ qua núi, sẽ tha không làm hại tính mạng.

Yêu quái nghe nói, vội quỳ xuống đất, miệng ọ ọ trả lời. Số là nó bị Hành Giả nắm chặt lấy vòi, nên tắc thở, chẳng khác gì mắc bệnh viêm họng

- Đường lão gia, nếu tha chết cho, tức thì xin khiêng kiệu qua núi.

Hành Giả nói:

- Thầy trò ta toàn là những người hiếu thiện cả. Ta y lời mi, hãy tha chết cho, mi phải khiêng ngay kiệu đến, nếu còn giờ què, lần sau bắt được sẽ không tha nữa!

Yêu quái được thoát thân, rạp đầu chạy mất.

Hành Giả cùng Bát Giới đến nơi Đường Tăng, nói lại việc trước. Bát Giới vô cùng hổ thẹn, đem quần áo phơi ở sườn núi chờ đợi, thôi không nói tới nữa.

Nhị ma run rẩy về động, gần tới nơi đã có tiểu yêu báo với ma già là Nhị ma bị Hành Giả nắm vòi lôi đi. Lão sợ sệt cùng với Tam ma đem quân ra ngoài, thấy Nhị ma về một mình, vội vã đón vào, hỏi duyên do được tha về.

Nhị ma đem những lời từ bi hiếu thiện của những người đi Tây Thiên kể lại. Mọi người trố mắt nhìn nhau, không dám nói gì.

Nhị ma nói:

- Vương huynh, có nên đưa Đường Tăng đi không?

Lão ma nói:

- Người anh em, chú nói chi thế! Tôn Hành Giả là một con khỉ giàu lòng nhân nghĩa, lúc trước y ở trong bụng tôi, nếu y muốn hại tính mạng thì một nghìn mạng cũng bị chết hết. Vừa đây lại nắm chặt lấy vòi chú, nếu y cứ chịt chặt lấy không

buông ra, cứ bóp khít lỗ mũi chú lại thì chú cũng có thể chết được. Nên sửa soạn ngay đưa họ đi thôi.

Tam ma cười nói:

- Đưa! Đưa! Đưa!

Lão ma nói:

- Hiền đệ nói như vậy, hình như vẫn còn tức khí. Chú không đưa, hai chúng tôi đưa vậy.

Tam ma lại cười nói:

- Thưa trên có hai huynh trưởng, nếu hoà thượng kia không cần chúng mình đưa, cứ lẳng lẳng mà đi, còn là may mắn cho họ đấy. Chú nếu mình đưa, không biết chừng lại trúng vào cái kế "điệu hổ liạ nử" của mình cơ!

Lão ma nói:

- Diệu hổ ly sơn như thế nào?

Tam ma nói:

- Bây giờ trong động có bao nhiêu tiểu yêu, điểm ra cho hết, một vạn kén lấy một nghìn, một nghìn kén lấy một trăm, một trăm kén lấy mười sáu đứa, lại kén ba mươi đứa nữa.

Lão quái nói:

- Có sao đã mười sáu đứa, còn lấy ba mươi đứa nữa?

Tam quái nói:

- Ba mươi tên cần biết nấu nướng, cho chúng một ít gạo trắng, miến nhỏ, măng tre, chè búp, nấm hương, mộc nhĩ, đậu phụ, đi đến quãng xa hai mươi dặm hoặc ba mươi dặm, đắp lên cái bếp, sửa soạn cơm nước để thết đãi Đường Tăng.

Lão quái nói:

- Còn cần mười sáu đứa nữa để làm gì?

Tam quái nói:

- Sai tám tên khiêng kiệu, tám tên dẹp đường, anh em mình đi theo hai bên, tiễn đưa độ đường. Cách đây về đằng tây

hơn bốn trăm dặm là thành trì của tôi. Ở đó sẽ có quân mã tiếp ứng, đến bên thành sẽ cứ thế... cứ thế mà làm khiến thầy trò họ không thể liên lạc được với nhau. Muốn bắt Đường Tăng thành công toàn ở cả mười sáu tên quỷ đó.

Lão quái nghe lời, xiết bao mừng rỡ, thực là như tỉnh cơn say ngủ mơ mới dậy, nói:

- Tốt! Tốt! Tốt.

Liên điểm tất cả yêu tinh trước, kén lấy ba mươi tên, giao đồ dùng, lại kén mười sáu tên khác khiêng cỗ kiệu tết bằng dây mây. Cùng đi ra cửa y lại dặn dò mọi tiểu yêu.

- Cấm không được lên núi chạy tếu. Tôn Hành Giả là con khỉ khôn ngoan, nếu y thấy chúng bay đi lại, tất sinh ngờ vực, biết được mưu mẹo.

Lão quái dẫn dắt tiểu yêu đến đường cái, lên tiếng gọi.

- Thưa Đường lão gia, hôm nay không phạm ngày hồng sa, mời lão gia qua núi cho sớm.

Tam Tạng nghe lời, hỏi:

- Ngộ Không, người nào gọi ta đấy?

Hành Giả trở tay nói:

- Đó là bọn yêu tinh bị lão Tôn hàng phục, khiêng kiệu đến đón đấy.

Tam Tạng chấp tay vái trời nói:

- May quá! May quá! Nếu không có hiền đồ tài năng như vậy, làm sao mà đi được?

Liên tiến lên, làm lễ chào hỏi mọi yêu tinh:

- Cảm ơn liệt vị quá yêu, đệ tử tôi đi lấy kinh trở về Đông Thổ, sẽ đưa thiện quả này ra truyền bá.

Mọi yêu quái đều nói.

- Mời lão gia lên kiệu!

Tam Tạng người trần mắt thịt, không biết là mưu mẹo, Tôn Đại Thánh lại là Thái Ất kim tinh, tính người ngay thẳng, chỉ

cho là nhờ công của mình bắt rồi tha, hàng phục được yêu quái, có ngờ đâu đến mưu mô khác của chúng cho nên cũng không xét kỹ, cứ theo ý muốn sư phụ, liền sai Bát Giới đem hành lý xếp lên lưng ngựa, cùng với Sa Tăng theo đi bên cạnh, rồi cầm gậy sắt đi trước mở lối, dò xét lành dữ. Tám tên khiêng cỗ kiệu lên vai, tám tên đi hai bên dẹp đường, ba yêu đồ đón kiệu. Sư phụ mừng mừng vui vui ngồi ngay ngắn trong kiệu, lên trên núi, theo đường cái tiến bước.

Chuyến đi này có biết đâu là trong lúc vui mừng, sâu tiếp đến. Kinh có câu "Thái cực bĩ sinh ra". Thời vận đã gặp sao Thái tuế; Tang môn, Điều khách. Lại kèm thêm lũ yêu ma kia, cùng lòng cùng dạ, châu chực hai bên, trưa sớm ân cần đi được ba mươi dặm dăng cơm chay, năm mươi dặm lại mời cơm, chưa tối đã mời nghỉ chân, dọc đường tề chỉnh, mỗi ngày ba bữa, vừa lòng đẹp ý, đêm đến nghỉ lại rất là yên ổn.

Đường sang Tây đi đã được độ bốn trăm dặm chợt tới gần một thành trì. Đại Thánh cầm gậy sắt rời xa kiệu tới một dặm đường, nhìn thấy thành trì bỗng dưng vấp ngã té xuống đất. Ngộ Không là người lớn mật, tại sao thấy thế lại sợ?

Số là Đại Thánh trông thấy trong thành có rất nhiều ác khí, thực là:

*Từng đoàn từng lũ toàn yêu quái,
Bốn cửa đều là lính sói lang,
Lão hổ vằn xanh làm tổng quản,
Gấu đực mặt trắng chức đề bình.
Chạy tờ mang giấy hươu nhiều chạc
Dẫn lối đưa đường cáo quái ranh.
Nghìn thước trấn to quanh lũy chạy
Muôn tâm rắn lớn chặn đường rình,
Sói truyền hiệu lệnh trên chòi các,
Báo nói tiếng người dưới mái đình
Dóng trống, phát cờ toàn quỷ quái,
Đi tuần, ngồi canh rất sơn tinh.*

*Bán mua giảo thổ thường ra cửa:
Gánh vác heo rừng phải ghé mình.
Từ trước nguyên là nơi nước lớn,
Tới nay là một hồ lang thành.*

Dương khi Đại Thánh e ngại, bỗng nghe thấy gió thoảng bên tai, vội ngoảnh đầu nhìn lại, té ra tên Tam ma tay cầm cây hoạ kích, đánh lên đầu Đại Thánh. Đại Thánh vội quay mình, cầm gậy bịt vàng đón đánh ngang mặt. Hai bên đều cảm tức, thở hồng hộc, không nói năng gì, nghiêng răng lại, ra sức đánh nhau. Lại Lão ma già đầu sỏ, truyền hiệu lệnh, múa đao gang đến đánh Bát Giới. Bát Giới hoảng sợ buông ngựa ra, múa đinh ba, tiến lên bổ phứa. Tên Nhị ma cầm gươm dài, nhằm Sa Tăng đâm tới. Sa Tăng đưa trượng hàng yêu đứng giữ miếng đánh lại. Ba tên ma đầu sỏ với ba vị hoà thượng, mỗi người địch một người, liều sống liều chết đánh nhau ở đầu núi. Mười sáu đứa tiểu yêu kia tuân theo hiệu lệnh, đều cố gắng trở tài, cướp lấy ngựa bạch, hành lý, khiêng kiệu Đường Tăng, thẳng đến bên thành, gọi to tiếng:

- Đại vương gia gia lập mẹo, đã bắt được Đường Tăng về đây rồi!

Yêu tinh lớn nhỏ ở trên cảnh cùng nhau chạy ồ cả xuống, mở toang cửa thành ra, dận dò các dinh cuốn cờ lạnh trống, không được huyền não khua la, nói:

- Đại vương trước đó có lệnh, không được làm cho Đường Tăng sợ hãi, nếu để cho y phải sợ hãi, thịt Đường Tăng sẽ chưa ra không ăn được nữa.

Mọi yêu tinh vui lòng hỏi dạ, đón mời Tam Tạng, cúi cổ khom lưng, rước tiếp thánh tăng. Chúng khiêng kiệu Đường Tăng đưa lên điện Kim Loan, mời ngồi ở gian giữa, một mặt dâng cơm dâng nước quanh quần ở hai bên tả hữu. Vị trưởng lão trầm lặng mê mẩn nhìn ra không một ai quen.

Chưa biết tính mạng Đường Tăng ra sao, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ BẢY MƯƠI BẢY

BỌN QUỶ MA LỬA ĐỐI TOÀN THỂ VÁI CHÂN NHƯ

Hãy không kể tới nỗi khốn khổ của Đường Trưởng lão.

Lại nói về việc ba tên ma đầu sỏ, cùng lòng găng sức đánh nhau với ba anh em Đại Thánh ở nửa sườn núi phía đông thành. Thật là sắt cạo chổi quét nổi đồng, thấy đều cố gắng:

*Sáu loài thể tướng, sáu đồ binh
Sáu kiểu hình hài, sáu loại tinh
Sáu ác, sáu cả duyên, sáu dục
Sáu phá, sáu đạo cố đua ganh
Ba mươi sáu cung xuân tự lại
Sáu hình sắc hận có danh
Một bên gậy bịt vàng, ngàn muôn pháp thuật
Một bên kích thiên phương, trăm kiểu tung hoành
Bát Giới bừa cào càng bố mạng
Nhị quái giáo dài càng đâm nhanh
Gậy bán tiểu Sa Tăng phi thương, quyết tâm đánh chết
Dao gang Lão ma đầu sắc nhọn, chém quật vô tình
Ba kẻ bảo vệ Đường Tăng, từng dài vô địch.
Ba đứa phép tà gây rối, đích thực yêu tinh
Lúc đầu còn đỡ
Sau cùng tanh bành
Sáu kẻ đều dùng thuật bay lộng*

*Đầu mây giữa gió thế chênh vênh
Mù phun dày đặc trời đất tối
Chỉ nghe hò hét khắp chung quanh*

Hai bên đánh nhau khá lâu trời dần dần tối. Lại thêm gió mù mờ mịt, loáng một chút, trời tối đen lại.

Số là Bát Giới tai to, che lấp cả mắt, đâm ra mờ tối, tay chân mỗi mết, không chống đỡ nổi, kéo lê bữa cào thua chạy, bị Lão ma chém một nhát suýt bỏ mạng, may vội né đầu, bị đao phạt mấy sợi lông, liền bị Lão ma sấn tới há mồm cắn vào cổ, bắt vào trong thành, quảng cho lũ tiểu yêu đem trói tại điện Kim Loan.

Sau đó, Lão ma lại cười mây lên không đánh giúp. Sa hoà thượng thấy gay, vung bữa bảo trượng, quay đầu định chạy, bị Nhị quái thò vôi, xì một tiếng, tiện tay nắm lấy đưa về thành, và cũng gọi tiểu yêu trói lại, sau đấy lại cười mây đi đánh Hành Giả. Hành Giả thấy hai người anh em bị bắt, một mình khó chống chọi. Thực là:

*Tay tài không chọi được hai tay
Hai tay không chọi được bốn tay*

Bèn hét lên một tiếng lấy gậy gạt binh khí của ba yêu quái, rồi dùng phép "Cân đầu vân" tung lên mây chạy đi.

Tam quái thấy Hành Giả vút mình lên mây, liền lắc mình, hiện rõ bản tướng giang hai cánh, đuổi theo Đại Thánh. Làm sao nó lại đuổi kịp!

Khi trước Hành Giả đại náo cung trời, mười vạn thiên binh đã không ngăn nổi, Hành Giả có phép "Cân đầu vân" (lướt mây) một đi xa mười vạn tám ngàn dặm đường. Vì vậy các thần không đuổi kịp. Con yêu tinh này một lần vẫy cánh đã xa tới chín vạn dặm, hai lần vẫy là đuổi vượt, vì thế nó bắt được Hành Giả, nắm chặt trong tay, không sao nhóc nhách được. Muốn nghĩ cách trốn cũng không sao trốn thoát. Nếu dùng phép biến

hoá cũng khó, biến to thì nó nổi cánh biển, nhỏ thì nó xiết chặt cánh. Nó đưa Hành Giả vào trong thành, buông tay, cho rơi xuống đất, rồi gọi tiểu yêu trối lại đưa vào cùng chỗ với Bát Giới, Sa Tăng. Lão ma và Nhị ma cùng đến đón tiếp.

Ba gã cùng lên điện bấu. Ôi, lần này thì không phải trối giữ Hành Giả, mà rõ ràng là tống tiễn đi.

Lúc đó chừng canh hai, bọn yêu quái gặp nhau xong, liền đẩy Đường Tăng xuống bệ. Qua ánh đèn, Trưởng lão nhìn thấy ba đồ đệ bị trối ở đất, liền phục vào bên mình Hành Giả, khóc nói:

- Đồ đệ ơi! Mỗi khi gặp nạn, ở ngoài dùng phép thần thông, tìm cách hàng phục ma quái, nay tới phen con bị bắt, bản tăng này làm sao cứu được mạng.

Bát Giới, Sa Tăng thấy sư phụ khổ sở như thế, đều khóc rống cả lên. Hành Giả cười mỉm nói:

- Xin sư phụ yên tâm, các đệ đừng khóc. Mặc kệ cho chúng muốn giở trò gì cũng không thương tổn. Đợi thoát khỏi lũ quái ma yêu tinh, ta sẽ lại lên đường.

Bát Giới nói:

- Sư huynh ơi! Lại nói khoác lác rồi, dây day trối chặt muốn nói ra còn phải phun nước, người huynh gầy còm thì còn đỡ, chứ béo phì như tôi thì sút da đây này! Không tin hãy nhìn hai bên sườn, nó đã bập vào thịt hai tác rồi, làm thế nào mà thoát nổi?

Hành Giả cười nói:

- Đừng nói dây day gai trối chặt, ngay như thừng chảo to như cái bát, ta cũng coi như làn gió thu qua tai, có gì khó khăn.

Thấy trò đang trò chuyện với nhau, thì nghe thấy tiếng Lão ma nói:

- Ba hiền đệ có sức, có tài, quả là diệu kế đã thành công, mau đưa Đường Tăng lại đây.

Rồi hấn gọi:

- Bọn nhỏ chia nhau, năm đứa gánh nước, bảy đứa rửa nồi,

mười đĩa nhóm lửa, hai chục đĩa khiêng lồng sắt lại đây, bắt bốn gã hoà thượng nấu chín, cho anh em ta đánh chén, còn lại phần chia cho chúng bay, để cho cùng được hưởng sống thọ lâu dài.

Bát Giới nghe thế, run sợ nói:

- Sư huynh ơi, huynh có nghe thấy lũ yêu tinh đang bàn chuyện ăn thịt chúng ta đấy.

Hành Giả nói:

- Đừng sợ! Đợi xem chúng nó là yêu tinh trẻ ranh hay là bọn sành sỏi lấu cá.

Sa hoà thượng khóc nói.

- Thôi đi huynh! Đừng có ba hoa nữa! Hiện đang ở cạnh Diêm Vương rồi, còn nói gì "trẻ ranh" với "sành sỏi".

Nói chưa xong, đã nghe tiếng Nhị ma nói:

- Không nấu thịt Trư Bát Giới, chả ngon.

Bát Giới vui vẻ nói:

- A di đà Phật! Nó là biết tích luỹ âm đức đấy, mình nấu ăn không ngon.

Tam quái nói

- Ăn không ngon, thì lột da mà nấu.

Bát Giới hoảng sợ, lớn tiếng gào:

- Không cần lột da! Cứ để nguyên thế, nước sôi một lát là chín rừ.

Lão quái nói:

- Không ngon thì xếp xuống đáy nồi.

Hành Giả cười bảo:

- Bát Giới đừng sợ! Chúng không phải là sành sỏi, lấu cá rồi.

Sa Tăng hỏi.

- Làm sao mà biết được?

Hành Giả nói.

- Phàm nấu nướng thức ăn, đều phải từ trên, nếu là thứ

không ngon thì đặt trên cùng, đun cho kỹ, bay hơi, ăn mới ngon. Nếu xếp ở đáy, thì đun nửa năm cũng sao bay hơi được. Nó bảo Bát Giới thịt ăn không ngon, lại xếp ở đáy, vậy chả là bọn trẻ ranh, non kém là gì.

Đang trò chuyện, lại thấy tiểu yêu tới bảo:

- Nước sôi rồi!

Lão yêu truyền lệnh khiêng. Lũ tiểu yêu ra tay khiêng lấy nồi, Bát Giới xếp lớp cuối. Sa Tăng thứ hai. Hành Giả đợi khiêng tới mình sẽ tìm cách thoát thân, bèn nói:

- Trước ánh đèn càng dễ xoay sở tay chân

Bèn nhổ một sợi lông, miệng hà hơi tiên, kêu "Biến", liền biến ra một Hành Giả giả bị trời. Còn chân thân thì xuất thần, nhảy lên trên không, cúi xuống nhìn xem. Lũ tiểu yêu biết đâu thực giả, thấy người là khiêng, bèn xếp Hành Giả giả lên lớp thứ ba rồi mới xếp Đường Tăng lên lớp thứ tư.

Củ khô chất vào, lửa bốc bùng bùng. Đại Thánh đứng ở trên mây, thở than.

- Bát Giới, Sa Tăng nhà ta còn chịu đựng được vài lượt nước sôi dào lên, chứ sư phụ thì chỉ một đợt sôi dào là nhũn nát. Nếu mình không dùng phép cứu gỡ thầy, thì một giây lát là đi đứt.

Hành Giả ở trên không bèn bắt quyết niệm chú "úm lam tịnh kháp gối, cần nguyên hanh lợi trình", gọi ngay Long vương biển Bắc tới. Một chút đã thấy trong đám mây đen có tiếng nói:

- Long vương biển Bắc là Ngao Thuận xin chào.

Hành Giả nói:

- Mời đứng dậy! Đứng dậy! Vô sự thì không dám quấy quả nhau! Nay tôi cùng Đường sư phụ tới đây, bị bọn yêu ma ác độc bắt giữ, đang nấu trong lồng sắt, ngài hãy cùng tôi tìm cách hộ, không cho chúng nấu chín mất.

Long vương biến ra một luồng gió lạnh, thổi vào dưới nồi, xoay quanh hộ trụ, làm cho hơi lửa không bén vào nồi, tính mạng ba người bên trong nhờ thế mới không việc gì.

Sắp hết canh ba, nghe thấy tiếng Lão ma:

- Thuộc hạ đâu! Chúng ta vất vả dùng mẹo, bắt được bốn tên bọn Đường Tăng, lại thêm tiền đưa khó nhọc, bốn ngày đêm chưa được ngủ. Nay đã nhốt trời chúng trong lồng, khó mà trốn thoát, các người phải chú ý canh giữ, bảo mười đứa tiểu yêu thay phiên đốt lửa, để chúng ta về cung nghỉ ngơi đôi chút. Đến canh năm trời gần sáng, chắc chắn chín rồi rồi, có thể sửa soạn tương tỏi, muối, dấm, mời bọn ta dậy đói bụng dùng bữa.

Lũ tiểu yêu thấy thấy vắng mệnh. Ba gã ma đầu sợ về cung yêu nghỉ!

Hành Giả ở trên mây, nghe rõ mọi lời dặn dò liền cho mây hạ thấp, không nghe thấy tiếng người trong lồng. Đại Thánh nghĩ:

- Hơi lửa bốc lên, chắc chắn là nóng, sao họ không sợ, lại chẳng nói năng gì, ôi cha! Có khi bị luộc chín rồi chắc? Để ta tới gần xem sao.

Đại Thánh đập mây, lặn mình biến ra một con nhặng đen, bám vào ngoài lồng rồi sắt nghe ngóng thì thấy Bát Giới ở trong nói.

- Khốn khổ! Khốn khổ! Chẳng biết là nấu dậy kín hay hơ đây?

Sa Tăng nói:

- Nhị ca à! Sao lại gọi là nấu kín, nấu hơ?

Bát Giới nói:

- Nấu kín là dậy vung, nấu hơ là không có vung.

Tam Tạng nổi ở tầng trên nghe thế liền nói:

- Các đồ đệ ạ! Không có vung.

Bát Giới nói.

- May quá! Đêm nay không thể chết được, thế này là nấu hơ đây.

Đại Thánh nghe ba người trò chuyện, biết là chưa việc gì, bèn bay đi, lấy cái vung sắt rồi nhẹ nhàng dậy vào. Tam Tạng hoảng sợ nói:

- Đồ đệ ơi! Đây vung rồi.

Bát Giới nói:

- Hồng rồi! Thế là nấu chín! Đêm nay là đi đứt!

Sa Tăng và Trưởng lão sụt sịt khóc. Bát Giới nói:

- Khoan hãy khóc lóc. Bây giờ chắc sắp thay ban đốt lửa đây.

Sa Tăng hỏi.

- Sao huynh biết?

Bát Giới nói.

- Lúc đầu nó xếp rất hợp ý ta, vì ta có chút bệnh phong thấp, nên muốn nó bốc hơi nóng. Bây giờ lại thấy hơi lạnh bốc lên. Ôi! Ngài Trưởng quan đốt lửa, hãy cho thêm ít cành củi nữa! Xin ngài làm thế đấy.

Hành Giả nghe nói, không nhin được cười thầm nói:

- Cái đồ ngu ngốc! Người lạnh còn được, chứ nóng thì sẽ mất mạng, nhưng để nói nữa, sẽ lòi thối, phải cứu ngay hần. Hãy khoan, muốn cứu lại phải xuất hiện bản tướng, nhưng nếu bản tướng xuất hiện, mười đứa tiểu yêu đốt lửa lại kêu gào toáng lên, làm kinh động lão quái, rồi đâm ra hỏng việc. Đợi mình làm một chút phép với chúng đã.

Đại Thánh chợt nhớ ra: "Khi xưa lúc ta làm Đại Thánh, từng đùa với Hộ Quốc Thiên vương ở cửa Bắc về trò đánh đó, được của ông ta mấy con sâu "buồn ngủ", giờ còn mấy con, đem cho chúng nó vậy. Vội lẩn vào dây lưng, moi ra mười hai con, và nghĩ "Cho chúng mười con, còn giữ lại làm giống"

Tức thì đem tung những con sâu ra, bám vào mặt mười đứa tiểu yêu, chui vào lỗ mũi dần dần gây ngái ngủ và ngủ lản ra, chỉ có tên cầm que cời lửa, ngủ không yên, cứ xoa mặt vỗ đầu, véo hai bên cánh mũi, và luôn luôn hắt hơi. Hành Giả nói:

- Tên này còn giở trò, để ta cho nó "một đèn hai ngọn".

Rồi lại lấy một con sâu ngủ ra ném về phía mặt nó. Hai con sâu thay nhau chui ra chui vào ở hai lỗ mũi, không lúc nào yên,

làm cho tên tiểu yêu đó ngấp to ba lần, rồi duỗi lưng, quăng que còi lửa, ngủ gục, không nhóc nhách.

- Hành Giả nói:

- Cái phép ấy vừa khéo vừa thiêng.

Rồi hiện nguyên thân, bước tới gần, gọi:

- Sư phụ!

Đường Tăng nghe tiếng nói.

- Ngộ Không! Cứu ta với!

Sa Tăng nói:

- Đại sư huynh ở ngoài đó hử?

Hành Giả nói

- Ta không ở ngoài. Vẫn cùng các chú chịu tội ở trong đây.

Bát Giới nói

- Sư huynh ơi! Huynh lại thoát ra ngoài rồi. Bọn đệ đang khốn khổ ở trong nồi đây!

Hành Giả cười nói

- Chú ngốc đừng léo nhéo nữa, ta lại cứu chú đây!

Bát Giới nói:

- Sư huynh ơi! Cứu thì cứu ra hử, đừng có lại để vào nồi nấu

Hành Giả mở nắp ra, gỡ trói cho sư phụ, rồi đem "sợi lông giả" đập đập, thu lại. Tiếp đó thả Sa Tăng và Bát Giới. Chú ngốc mà được cởi trói, bỏ lê không được đã chực chạy đi.

Hành Giả nói:

- Không được hấp tấp!

Lại niệm thần chú cho Long thần về, rồi mới nói với Bát Giới:

- Chúng ta sang phương Tây, còn nhiều núi cao đỉnh dốc, sư phụ yếu chân không đi được, đợi ta đi kiếm ngựa về đã.

Hành Giả tay chân thoăn thoắt chạy tới dưới điện Kim Loan, thấy bọn yêu quái lớn nhỏ đang ngủ say, liền nhẹ nhàng cởi dây trói. Ngựa vốn là loài Ngựa Rồng nếu người lạ thì liền

nhảy lên, hí vài tiếng. Hành Giả từng nuôi ngựa làm chức quan Bát Mã Ôn, lại là người nhà, nên không nhảy không hí. Hành Giả lặng lẽ, dắt lại, chỉnh đốn yên cương, mời sư phụ cưỡi lên. Trưởng lão run rẩy leo lên ngựa, định đi ngay.

Hành Giả nói:

- Xin chớ vội vã. Chúng ta sang phương Tây, còn có vua các nước phải có giấy thông hành mới đi được. Nếu không lấy gì làm tin. Đợi ta đi tìm hành lý đã.

Đường Tăng nói;

- Ta nhớ lúc vào cổng, lữ quái đem hành lý quẳng ở bên trái điện Kim Loan, đòn gánh cũng ở đấy.

Hành Giả nói.

- Con biết rồi!

Liên quay mình nhảy tới điện báu, chợt thấy ánh sáng loang loáng. Hành Giả biết đó là hành lý. Tại sao vậy? Vì trên áo cà sa gấm của Đường Tăng có dính Dạ minh châu, do đó loáng sáng. Hành Giả tới ngay liền thấy đòn gánh nguyên xi, liền vội mang đi giao cho Sa Tăng quấy gánh.

Bát Giới dắt ngựa, Hành Giả dẫn đường, đi ra cửa chính. Chợt thấy chuông reo rối rít, trên cổng có khoá, trên khoá có dán niêm phong. Hành Giả nói:

- Chúng phòng thủ kỹ thế này, đi thế nào được.

Bát Giới nói:

- Ta đi cổng sau vậy.

Hành Giả dẫn lối ra cổng sau. Nhưng tới cổng sau cũng có chuông rung có niêm phong bên nói:

- Thế này thì đi sao được. Chuyến này ta đi không vì sư phụ có xương thịt phàm trần thì ba người có thể cưỡi mây vượt gió mà đi. Nhưng vì sư phụ chưa thoát ra ngoài tam giới, còn vướng trong ngũ hành, toàn thân toàn là xương thịt của cha mẹ, vì vậy không bay bổng được. Thực là khó trốn.

Bát Giới nói

- Sư huynh ơi! Chúng ta tới chỗ nào không có chúng, không có phòng vệ, công sư phụ vượt qua đường đi thôi.

Hành Giả nói:

- Thế cũng không tốt. Bây giờ không chừng đến khi lấy được kinh về, thì cái miệng chú ba lại nói chúng ta là bọn sư trêu tường

Bát Giới nói:

- Lúc này cũng đừng sĩ diện gì, cốt sao trốn thoát đã.

Hành Giả không có cách nào, đành phải làm theo đến một chỗ tường vắng, tìm kế bò ra.

Ồi! Lại có chuyện! Cũng vì sao nạn của Tam Tạng chưa thoát. Ba tên ma đầu sở đang ngủ ở trong cũng bỗng dưng thức giấc, chợt nhớ tới Đường Tăng.

Tên nào tên nấy vội vã khoác áo, chạy lên điện bấu, hỏi:

- Đường Tăng đã lược chín chưa?

Bọn tiểu yêu đốt lửa đã bị sâu ngủ, đều ngủ say có lay động cũng không sao dậy được. Có mấy đứa không trong tổp coi nấu chợt giật mình tỉnh dậy, hấp tấp trả lời:

- Bầy... bầy... bầy dợt sôi dào rồi!

Rồi chạy vội tới cạnh nồi, chỉ thấy vung nồi bị vút tung dưới đất, bọn tiểu yêu đốt củi đều đang ngủ, hoảng hốt báo:

- Thưa đại vương, trốn chạy, trốn chạy hết rồi!

Ba ma đầu sở đều xuống điện, đến gần nồi xem xét kỹ, quả thấy vung giá vút bừa bãi ở đất, nước trong nồi lạnh ngắt, không còn đốm lửa nào. Bọn đốt củi đều lăn ra ngáy khò. Bọn yêu quái hoảng hốt gào lên.

- Mau bắt lấy Đường Tăng! Mau bắt lấy Đường Tăng!

Tiếng gào thét vang âm sau trước, làm cho lũ yêu lớn nhỏ đều giật mình tỉnh dậy, giáo thương tua tủa, đến cửa Chính

dương, khoá vẫn nguyên vẹn niêm phong vẫn còn, chuông nhanh vẫn rung, hỏi những bọn canh đêm bên ngoài:

- Đường Tăng chạy lối nào?

Bọn bên ngoài đều trả lời:

- Chưa từng thấy ai ra ngoài.

Vội chạy tới cửa Hậu tế, khoá niêm phong vẫn nguyên. Chúng rối rít, đốt đuốc xách đèn, sáng rực cả trời như ban ngày, thế là chúng nhìn thấy bốn người đang treo tường Lão ma chạy tới gần, quát.

- Chạy đi đâu!

Trưởng lão hoảng quá, nhủn tay chân, ngã lăn xuống chân tường, bị Lão ma vớ được, Nhị ma bắt được Sa Tăng, Tam ma tóm được Bát Giới, lũ yêu lại khiêng Hành Giả giả, giắt ngựa trắng, chỉ có Hành Giả chạy thoát. Bát Giới mồm lầu bầu oán trách Hành Giả:

- Quân trời đánh mình đã bảo là cứu thì cứu cho thoát. Bây giờ lại bị chúng bỏ vào nồi nấu luộc rồi.

Lũ ma đưa Đường Tăng lên điện, nhưng không nấu luộc nữa. Nhị quái bảo đưa Bát Giới tới trối ở cột hãm. Tam quái bảo đưa Sa Tăng tới trối ở cột thêm điện phía sau. Duy có Lão ma là cứ ôm chặt lấy Đường Tăng không chịu buông ra. Tam quái nói:

- Đại huynh cứ ôm chặt nó làm gì vậy? Chả lẽ ăn sống nuốt tươi nó sao? Nhưng ăn thế không thích. Cái thứ này không giống bọn phàm phu tục tử, bắt được là ăn thay bữa, mà nó là vật hiếm của nước lớn, phải đợi khi nào rồi rỗi mát mẻ, đem ra sào nấu sạch sẽ, dọn cỗ ra lệnh, nổi kèn đóng trống mà nhắm nháp nó được.

Lão ma cười nói:

- Hiền đệ nói cũng hay đấy. Nhưng như vậy thì Tôn Hành Giả lại tới bắt trộm mất.

Tam ma nói:

- Trong cung đình của ta có ngôi đình Cẩm Thương, trong đình có một cũi sắt lớn. Theo tôi, đem Đường Tăng nhốt vào cũi, khoá kỹ đình lại rồi tung tin là ta đã ăn thịt Đường Tăng rồi. Hành Giả có mò đến, nghe thấy tin ấy sẽ chán nản bỏ đi. Đợi năm bữa, thấy nó không tới quấy nhiễu, ta sẽ đem ra, dần dần nấu nướng, như thế có được không

Nhị quái bước đến mừng rỡ nói:

- Đúng! Đúng! Đúng đấy! người anh em nói rất đúng!

Đáng thương cho Đường Tăng, ngay đêm tối bọn chúng đưa nhốt vào cũi, đóng chặt cửa đình.

Rồi tung tin khắp thành ở đây không nói tới nữa.

Lại nói về Hành Giả từ nửa đêm không sao không nghĩ tới Đường Tăng, cười mây chạy thoát. Rồi đến thẳng động Sư Đà, vung cây gậy, tiêu diệt sạch sanh hàng vạn tiểu yêu. Khi quay lại thì phía đông đã mọc mặt trời. Đến bên thành, không dám khiêu chiến. Thực là: "Sợ tơ lẻ không bện thành dây; Một bàn tay vỗ chẳng nên tiếng".

Hành Giả hạ mây, lặn mình biến hoá thành một tiểu yêu, đi vào trong thành khắp các phố lớn ngõ nhỏ, dò la tình hình. Chỗ nào cũng nói:

- Đường Tăng bị đại vương ăn sống rồi.

Trước sau đâu đấy đều nói như vậy. Hành Giả nóng ruột, đi tới trước điện Kim Loan nhìn ngó, thấy ở đấy có nhiều yêu tinh đều đội mũ da khảm vàng, mặc áo chùng vải vàng, trong tay cầm gậy sơn ca, lưng đeo thẻ ngà voi, đưa đi đưa lại, và chạy rồ rít. Hành Giả nghĩ bụng: "Đây hẳn là lũ yêu quái hầu hạ trong cung ta lại phải biến hoá như chúng để đi vào nghe ngóng".

Quả nhiên Đại Thánh biến hoá giống hệt một đứa, đi lẫn vào lối cửa vàng. Đang đi, thấy Bát Giới bị trói ở cột trước điện. Hành Giả tới gần, gọi bảo:

- Ngộ Năng!

Chú ngọc nhận ra tiếng, nói:

- Sư huynh đã tới đó à? Cứu đệ với!

Hành Giả nói:

- Ta sẽ cứu đệ. Đệ có biết sư phụ ở đâu không?

Bát Giới nói:

- Sư phụ không còn nữa. Đêm qua bị yêu tinh kẹp sống ăn thịt rồi.

Hành Giả nghe nói nước mắt sùi sụt lệ chảy như suối.

Bát Giới nói:

- Sư huynh đừng khóc. Đệ cũng chỉ nghe lũ tiểu yêu nói lung tung, chứ mắt không trông thấy. Đừng vội tin, hãy đi dò hỏi xem sao.

Hành Giả bèn lau nước mắt, lại đi vào phía trong tìm hỏi. Chợt nhìn thấy Sa Tăng bị trói ở chân cột thêm sau, bèn tới gần, lấy tay sờ vào ngực Sa Tăng rồi hỏi:

- Ngộ Tình.

Sa Tăng cũng nhận được tiếng, nói:

- Sư huynh đã biến hoá tới đó à? Cứu đệ với! Cứu đệ với!

Hành Giả nói:

- Cứu đệ thì dễ thôi! Đệ có biết sư phụ đang ở đâu không?

Sa Tăng chảy nước mắt nói:

- Sư huynh ơi! Sư phụ bị lũ yêu ăn thịt sống rồi.

Đại Thánh nghe hai người nói giống nhau, lòng đau như cắt, tự dưng chảy lệ, vội tung mình nhảy lên không, chẳng cứu Bát Giới, Sa Tăng, về ngay ngọn núi bên đông thành, hạ mây xuống, cất tiếng khóc òa gọi:

- Sư phụ ơi:

*Giận mình dôi trời mắc lưới la
Thấy tới cứu mình thoát hãm kha
Đốc lòng quyết chí cùng theo Phật*

*Gắng sức tu thân thầy diệt ma
Đâu biết sớm nay gặp ác hại
Không đưa thầy tới coi Bà Sa
Phương Tây cảnh đẹp không duyên đến
Khí tản hồn tan rồi sao a!*

Hành Giả buồn rầu thê thảm, tự suy nghĩ đắn đo, lòng lại hồi lòng.

- Thế này đều là bởi Phật như Lai ngồi ở chốn Cực Lạc, không có việc gì làm, mới đặt ra bộ kinh Tam Tạng! Nếu quả có lòng khuyến khích việc thiện thì lẽ ra phải đưa sang Đông Thổ, như vậy càng lưu truyền muôn thuở. Chỉ vì không thể đưa đi, nên lại xui bọn ta đi lấy kinh. Có biết đâu là đường dài khổ ải trải qua ngàn núi non, bây giờ đến đây là bỏ mạng! Thôi được! Thôi được! Lão Tôn này sẽ cười "Cân đầu vân" đi tìm Như Lai, kể rõ mọi việc trước nay. Nếu chịu giao kinh cho ta mang về Đông Thổ, một là truyền dương thiện quả, hai là thoả nguyện của mình, nếu không giao cho ta, thì phải bắt ông ấy bỏ cái câu niệm chú "ghì thất", quăng cái "vòng thất" trả lại ông ấy, rồi Lão Tôn này trở về động cũ của mình, xưng vua gọi chúa, chơi bời với đàn con cháu cho nó thoả đời.

Đại Thánh dùng phép "Cân đầu vân" đi thẳng tới Thiên Trúc, chỉ một lát đã thấy xa xa Linh Sơn. Phút chốc, hạ mây đi ngay tới ngọn núi. Chợt ngáng đầu, thấy bốn Đại Kim Cương ngăn đường, hỏi:

- Đi đâu.

Hành Giả chào hỏi rồi nói:

- Có việc muốn gặp Như Lai.

Ngay lúc ấy có Bát thoại Tôn vương Vĩnh Trụ Kim Cương ở ngọn Kim Hà núi Côn Luân ngăn lại và quát:

- Con khỉ này thực ngông cuồng! Trước đây khốn khổ vì ma đầu, bọn ta đã phải gắng sức vì người, hôm nay tới đây, chẳng chào hỏi gì cả. Có việc phải đợi vào tâu trước, đợi lệnh gọi mới

được vào. Nơi này không phải Cửa Nam Thiên, để cho người đi lại, chạy rối hai bên.

- Hừm! Tránh ra.

Đại Thánh đương buồn bực, lại bị đốp chát, tức giận gào hét như sấm, rồi gọi toáng cả lên, thành ra động đến chỗ Như Lai.

Phật tổ Như Lai đang ngồi trên toà sen chín phẩm, giảng kinh với mười tám A La Hán, liền mở miệng nói:

- Tôn Ngộ Không đến rồi đó, các người ra mà tiếp đón.

Các vị A La Hán, theo ý Phật, hai bên hai dải lọng báu, liền ra ngay cửa nói:

- Tôn Đại Thánh! Như Lai có lệnh gọi đấy!

Bấy giờ bốn Đại Kim Cương ở ngoài cổng chùa mới mở cửa để Hành Giả đi vào.

Các A La Hán dẫn tới Đài Sen, Hành Giả trông thấy Như Lai liền nghiêng mình lạy chào, hai hàng nước mắt dòng dòng xót thương.

Như Lai nói:

- Ngộ Không! Có việc gì mà gào khóc?

Hành Giả nói:

- Đệ tử luôn luôn đội ơn dạy bảo được nương nhờ dưới cửa Phật, từ khi theo chính quả, bảo vệ Đường Tăng, tôn làm sư phụ, suốt đường khổ sở không sao nói siết. Nay đến thành Sư Đà, động Sư Đà, núi Sư Đà, có ba yêu quái độc ác, là Sư vương, Tượng ương và Đại bàng bắt mất thầy tôi, ngay cả các đệ tử cũng gặp nạn bị trói xếp vào nôi, bị đun nấu. May đệ tử trốn thoát, gọi Long vương tới cứu. Đêm ấy lấy trộm được các thầy trò, không ngờ tai nạn chưa hết, lại bị chúng bắt lại. Khi trời sáng, vào thành dò hỏi thấy nói bọn yêu ma ấy mười phần độc ác, muôn vẻ kiêu mạn, ngay đêm trước ép sống thầy tôi ăn thịt rồi, đến giờ không còn xương thịt. Lại thêm các sư đệ Ngộ Năng, Ngộ Tĩnh hiện đang bị trói ở cột điện, không bao lâu cũng sẽ

nguy tính mạng. Đệ tử chả biết làm thế nào đành phải tới đây xin bái kiến Như Lai mong Người mở lòng từ bi loại bỏ câu chú, tháo gỡ cái vòng trên đầu, xin trả lại Như Lai, rồi tha cho đệ tử về núi Hoa Quả, thoải mái an nhàn.

Nói chưa dứt, nước mắt tuôn ra như suối gào thương không dứt. Như Lai cười nói:

- Ngộ Không không được buồn phiền. Bọn yêu tinh ấy thần thông quảng đại. Nhà ngươi không thắng được chúng, vì vậy mới đau lòng.

Hành Giả quỳ ở dưới, đập ngực nói

- Không giấu gì Như Lai, năm xưa đệ tử đại náo cung trời, xưng là Đại Thánh, từ khi làm người tới giờ, chưa hề chịu thua ai, mà phen này gặp phải tay yêu ma độc ác như vậy.

Như Lai nghe nói, bảo:

- Nhà ngươi đừng bức, ta đã nhận biết được lũ yêu quái ấy rồi.

Hành Giả vụt xé giọng nói:

- Bạch Như Lai, đệ tử nghe người ta nói, lũ yêu ma ấy có họ hàng với Người.

Như Lai nói:

- Cái con khỉ điêu ngoa này! Có yêu ma nào họ hàng với ta?

Hành Giả cười nói:

- Không thân thích với Người, sao người nhận ra?

Như Lai nói:

- Ta dùng con mắt Tuệ để nhìn, nên nhận ra chứ sao. Lão quái và Nhị quái đều đã có chủ.

Rồi gọi:

- A Nan, Ca Diếp, lại đây? Hai người chia nhau cười mây tới núi Ngũ Đài và Nga Mi báo cho Văn Thù và Phổ Hiền tới gặp ta.

Hai Tôn giả vâng lời ra đi.

Như Lai nói:

- Đó là chủ của Lão ma và Nhị quái. Còn Tam quái, nói cho đúng ra, nó cũng có chút thân thuộc với ta.

Hành Giả hỏi:

- Thân là về phía bố hay mẹ?

Như Lai nói:

- Từ thuở còn hỗn độn, trời mở ở Tý, đất mở ở Sửu, người sinh ở Dần, trời đất lại giao hợp nhau, mới lại sinh ra muôn vật. Trong muôn vật có chim bay muông chạy. Muông chạy lấy Kỳ Lân làm đầu, chim bay lấy Phụng Hoàng làm trưởng. Phụng Hoàng lại được khí giao hợp sinh ra chim công và đại bàng. Khi chim công ra đời, rất ác dữ, ăn thịt người, dùng tai bốn mươi lăm dặm vẫn có thể hút người để ăn thịt. Khi ta ở đỉnh núi tuyết tu luyện thành mình vàng cao sáu trượng, cũng bị nó hút vào bụng. Ta định theo đường hậu môn đi ra, nhưng sợ bắn chân thân, bèn rạch xương sống nó mà ra, trở về Linh Sơn. Ta định giết nó, nhưng được các Phật khuyên can giết chim công như giết mẹ mình. Cho nên lưu lại ở Linh Sơn, phong nó làm Phật mẫu khổng tước đại ninh vương bồ tát. Đại bàng với nó cũng một mẹ sinh ra, cho nên có chút thân thuộc.

Hành Giả cười nói:

- Bạch Như Lai nếu nói theo kiểu đó, thì Người là cháu ngoại yêu tinh.

Như Lai nói:

- Con quái đó phải ta đến mới thu phục được nó.

Hành Giả cúi đầu, tâu lên:

- Ngần muôn trông chờ gót ngọc giáng lâm!

Như Lai lập tức bước xuống đài sen, cùng các vị Phật đi thẳng ra cửa Sơn Môn, đã thấy A Nan và Ca Diếp dẫn Văn Thù, Phổ Hiền tới yết kiến. Hai vị Bồ Tát vái Phật Tổ, Như Lai nói:

- Con thú của Bồ Tát xuống đã bao lâu?

Văn Thù nói:

- Bảy ngày rồi.

Như Lai nói:

- Ở trong núi mới bảy ngày, nhưng ở trần gian đã mấy ngàn năm, không biết chúng đã sát hại bao nhiêu sinh linh, mau theo ta đi bắt nó về!

Hai vị Bồ Tát đi hầu hai bên, cùng mọi người bay ngang không. Chỉ thấy:

*Đầy trời khí tốt đẹp mây vẫn
Đức Phật từ bi xuống Pháp môn
Tỏ rõ đạo trời sinh mọi vật
Chỉ ràng phép đất hoá văn thân
Đi đâu năm trăm A La Hán
Sau gót ba ngàn Yết Đế thần
Ca Diếp, A Nan, bên tả hữu
Phổ, Văn Bồ Tát diệt yêu quân*

Đại Thánh chân tình mời được Phật tổ và các vị La hán Bồ Tát cùng đi, không bao lâu, đã nhìn thấy thành Sư, Hành Giả báo cáo:

- Bạch Như Lai, cái nơi khí đen bốc lên là mốc Sư Đà.

Như Lai nói:

- Nhà người xuống trước, tới thành khiêu chiến với chúng, chỉ được thua không được thắng. Thua chạy về đây, ta sẽ tự thu phục chúng!

Đại Thánh bèn hạ mây, đi thẳng tới thành lấy chân đạp cửa, quát mắng:

- Đồ nghiệt súc, mau ra đây đánh nhau với Lão Tôn!

Bọn tiểu yêu trên lầu thành hoảng sợ, vội chạy vào trong thành báo:

- Đại vương ơi! Tôn Hành Giả đang thách đánh ở ngoài thành đây.

Lão ma nói:

- Con khi này hai ba ngày nay không đến, sớm nay lại đến thách đánh, chả lẽ nó đi tìm được quân cứu viện?

Tam quái nói:

- Sợ cái quái gì! Chúng ta đều ra xem sao!

Ba yêu quái đầu sỏ đều cầm binh khí, chạy lên mặt thành, trông thấy Hành Giả, không nói năng gì, đến xúm lại đâm chém loạn xạ, Hành Giả vùng gậy sắt lên đỡ. Đánh nhau chừng bảy tám hiệp, Hành Giả giả dờ thua chạy.

Lữ yêu vương hò reo rầm rĩ, gọi bảo:

- Chạy đi đâu?

Đại Thánh dùng phép "Cân đầu vân" tung mình bay lên không, ba yêu tinh cũng cười mây đuổi theo. Hành Giả rung mình một cái, núp vào trong ánh sáng vàng của Phật Tổ, không nhìn thấy đầu nữa. Lúc đó thấy ba vị Tôn Phật quá khí, Vị Lại, Hiệp Tai, cùng năm trăm La Hán, ba ngàn Yết đế thần, chia ra tả hữu, vây chặt lấy ba yêu tinh, một giọt nước cũng không lọt được ra. Lão ma run rẩy chân tay, gọi:

- Anh em ơi! Hồng rồi! Con khi này quả là quý trong đất, nó mới được các vị chủ nhân đến rồi!

Tam ma nói:

- Sư huynh đừng sợ. chúng ta đều nhất đề đánh tới, cầm gươm đao quật ngã Như Lai, cướp lấy chùa báu Lôi Âm của họ.

Lữ ma quái chẳng suy nghĩ gì, cầm đao lên chém luôn. Lập tức bị Văn Thù, Phổ Hiền niệm thần chú, quát nói:

- Lữ nghiệt súc này chưa chịu quy chính, định đợi tới lúc nào?

Làm cho Lão ma và Nhị quái không dám chống đỡ, quăng luôn vũ khí, ngã lăn ra, hiện rõ chân tướng. Hai Bồ Tát đem các dài sen quăng lên lưng chúng, rồi phi thân lên ngồi vào, hai con quái liền cụp tai quy y.

Hai Bồ Tát thu phục xong sư tử xanh và voi trắng. Chỉ có Tam ma chưa chịu hàng phục. Nó xoè rộng cánh quăng cây kích

Thiện Phương, vụt lên trên, giơ móng nhọn định quắp Hầu Vương. Nguyên là Đại Thánh ẩn trong ánh sáng vàng, nó đâu dám tới gần. Như Lai biết ý, liền chớp lấy ánh sáng vàng, đem cái tổ chim khách ở trên đầu, theo chiều gió tung lên biển ngay thành một khối thịt đỏ tươi màu máu.

Con yêu tinh giơ móng nhọn quắp lấy, bị Phật Tổ dùng tay chỉ một cái, hai cánh yêu tinh rún ra, không bay được nữa, không trốn được đành hiện rõ bản tướng là đại bàng cánh vàng. Nó liền mở miệng nói với Phật Tổ:

- Như Lai ơi! Sao Người lại dùng pháp thuật làm khổ tôi thế này?

Như Lai nói:

- Mi ở đây gây nhiều nghiệp chướng, hãy theo ta đi, sẽ có công phu tiến bộ.

Yêu tinh nói:

- Ở chỗ Người chỉ ăn chay nghèo lắm, khổ lắm. Tôi ở đây ăn thịt người, rất là sung sướng, Người làm tôi chết đói là người có tội đấy.

Như Lai nói:

- Ta cai quản bốn đại bộ châu, bao nhiêu chúng sinh chiêm ngưỡng, nếu làm việc tốt, ta sẽ bảo họ cho nhà người ăn trước.

Con đại bàng muốn thoát không thoát được, muốn chạy không chạy được, chẳng còn cách nào đành phải quy y.

Bấy giờ Hành Giả mới bước ra, cúi đầu nói với Như Lai:

- Bạch Phật Tổ! Bấy giờ Người đã hàng phục yêu tinh trừ được hại lớn, chỉ có sư phụ của tôi là mất rồi.

Đại bàng cợ mỗ hậm hực nói:

- Con khỉ khốn nạn, mi đi tìm người gian ác hại ta! Ai đã ăn thịt hoà thượng thầy của mi. Bấy giờ thầy mi vẫn ở trong cũi sắt tại đình Cẩm Thương đấy.

Đại Thánh nghe nói, vội vã cúi đầu tạ ơn Phật Tổ. Phật Tổ

không dám để sảy đại bàng, cũng bảo nó làm một hộ pháp bảo vệ hào quang rồi dẫn mọi người cuối mây quay về chùa báu.

Hành Giả từ trên mây bước xuống đi thẳng vào thành. Lũ tiểu yêu trong thành đã trốn sạch sành. Chính là: *Rắn không đầu không thể bò, chim không đầu không thể bay. Chúng thấy Phật tổ đã thu phục bọn ma quái đầu sỏ, nên đều trốn hết.*

Hành Giả cỡi trói cho Bát Giới, Sa Tăng, rồi tìm hành lý, tháo ngựa, rồi nói với họ:

- Sư phụ chưa bị ăn thịt đâu! Hãy theo ta đi!

Rồi dẫn hai người vào viện trong, tìm đình Cẩm Thương mở cửa ra xem, thấy trong có một chiếc cũi sắt, và nghe thấy Tam Tạng đang rên khóc. Sa Tăng dùng gậy hàng yêu mở toang khoá sắt, lật nắp cũi, gọi:

- Sư phụ!

Tam Tạng thấy thế khóc ào lên:

- Các đồ đệ ơi! Làm sao mà hàng phục được yêu ma? Làm sao mà tìm được ta?

Hành Giả liền kể cho mọi người nghe đầu đuôi câu chuyện. Tam Tạng cảm tạ vô cùng. Mấy thầy trò lại tìm ở trong cung điện thấy gạo và rau, đem ra nấu nướng, ăn một bữa no nê, rồi thu xếp ra khỏi thành, tìm đường cái sang phía tây mà đi. Thực là:

Chân kinh sẽ có chân nhân lấy.

Nhọc trí đau lòng chỉ hão suông!

Chưa rõ chuyến đi này ra sao, xin xem hồi sau sẽ rõ!

THÚY LẬU

HỎI THỨ BẢY MƯƠI TÁM

**TỶ KHUU, THƯƠNG TRẺ SAI THÂN ÂM
KIM LOAN, BIẾT MA BÀN ĐẠO ĐỨC**

*Một ý vừa sinh động quỷ ma
Tu hành khắc khổ những sao a
Những nhờ tẩy rửa không lầm hại
Cũng vẫn chăm lo đẽo gọt mà
Xua đuổi muôn duyên về tịch diệt
Quét trừ ngàn quái chớ sa đà
Gắng cho thoát khỏi thân lồng cũi
Thoải mái bay cao chốn Đại La.*

Lại nói Tôn Đại Thánh dùng hết tâm cơ, mời Như Lai thu phục yêu quái, giải thoát khổ nạn cho thầy trò. Tam Tạng, rời khỏi thành Sư Đà đi sang Tây, qua mấy tháng lại đến mùa đông. Chỉ thấy:

*Rừng mai vừa chớm nở.
Ao nước dần thành băng.
Lá đỏ đều rơi rụng,
Thong xanh cảnh đẹp tăng.
Mây mờ như tuyết xuống,
Củi nổ lấp non bằng.
Ánh mù lạnh khắp chốn
Âm u rét buốt xương*

Mấy thầy trò pha sương, xông tuyết, chải gió tắm mưa.
Đương đi, lại trông thấy một toà thành trì, Tam Tạng hỏi:

- Ngộ Không, đằng trước kia là nơi nào thế?

Hành Giả nói:

- Cứ đến đây sẽ hay, nếu là kinh thành nhà vua, sẽ phải vào
đổi quan văn, nhược bằng phủ châu huyện, ta sẽ đi thẳng.

Thầy trò nói chưa dứt lời, đã đến ngoài cửa thành.

Tam Tạng xuống ngựa, bốn người cùng tiến vào thành,
thấy một người lính già, nằm dưới tường, quay về hướng mặt
trời, hóng gió ngủ.

Hành Giả đến gần lay y một cái và gọi:

- Trưởng quan!

Người lính già giật mình tỉnh giấc, mở mắt ra, mơ mơ hồ
hồ, trông thấy Hành Giả, vội vàng quì xuống rập đầu nói:

- Gia gia!

Hành Giả nói:

- Ngài chớ sợ vớ sợ vẩn, ta có phải là ác thần đâu ngài gọi
gia gia làm gì?

Người lính già rập đầu nói:

- Ngài là Lôi Công gia gia?

Hành Giả nói:

- Nói bậy! Ta là một nhà sư bên Đông Thổ sang Tây Thiên
lấy kinh, vừa mới tới đây, không biết là đâu, muốn hỏi người
một chút.

Người lính già nghe lời, mới được yên dạ, ngáp một cái,
nhỏm người dậy, khom lưng nói:

- Trưởng lão! Trưởng lão, tha lỗi cho tôi, địa phương đây gọi
là nước Tỳ Khưu, ngày nay đổi là thành Tiểu Tử.

Hành Giả nói:

- Trong nước có vua không?

Người lính già nói:

- Có! Có! Có!

Hành Giả liền quay lại nói với Đường Tăng:

- Sư phụ ạ! Nơi đây xưa là nước Tỳ Khưu, nay đổi là thành Tiểu Tử, không biết là nghĩa làm sao?

Đường Tăng nghi hoặc nói:

- Đã gọi Tỳ Khưu, sao lại còn gọi là Tiểu Tử?

Bát Giới nói:

- Có lẽ vua Tỳ Khưu mất rồi, vua mới lên ngôi còn là trẻ con, cho nên gọi là thành Tiểu Tử.

Đường Tăng nói:

- Không có lẽ! Không có lẽ! Chúng mình hãy cứ đi vào trong phố sẽ hỏi lại.

Sa Tăng nói:

- Phải đấy. Người lính già kia một là không biết, hai là bị đại sư huynh làm cho hoảng sợ nên nói linh tinh, hãy vào trong thành hỏi đã!

Cả bọn đi vào đến trong lần cửa thứ ba, thấy đường lớn, lại thấy áo mũ chính tể nhân vật thanh tú. Chỉ thấy những:

*Nhà ăn rạp hát rộn liên miên,
Đẹp, phòng trà biển rộng rèm
Muôn hộ, nghìn nhà buôn bán tốt,
Ba đường, sáu phố phát tài thêm
Mua vàng, bán gấm, người như kiến,
Cướp lợi, tranh danh chỉ vì tiền
Lễ phép nghiêm trang phong cảnh đẹp,
Sống trong bể lặng rất bình yên.*

Thấy trò bốn người, dắt ngựa gánh hành lý, đi trên đường phố một hồi lâu, nhìn ngắm phần hoa cảnh đẹp, nhưng thấy nhà nào cũng có một cái lồng treo trước cửa.

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ ạ, tại sao nhà nào cũng treo lồng ở trước cửa như thế?

Bát Giới nghe lời, nhìn khắp mọi nơi, quả thấy có treo lồng, trên phủ những tấm màn nhuộm đủ ngũ sắc

Chú ngọc cười nói:

- Sư phụ ạ, hôm nay có lẽ là ngày lành tháng tốt, được ngày cưới xin kết bạn, mọi nhà đều làm lễ đấy.

Hành Giả nói:

- Nhảm nhí! Trong đó phải có duyên cớ gì, lẽ đâu nhà nào cũng làm lễ, để ta đến nơi hỏi xem.

Tam Tạng cản lại nói:

- Con chớ đi, mặt mũi xấu xí thế làm người ta phát sợ.

Hành Giả nói:

- Con sẽ biến hoá khác đi!

Đại Thánh tay bắt quyết, miệng đọc thần chú, lắc người biến ra một con ong mật, giương hai cánh bay đến tận nơi, chui vào trong màn nhìn xem té ra là một đứa hài nhi ngồi ở trong lồng, lại đến cái lồng thứ hai, cũng vẫn thấy một em bé: đi luôn bảy tám nhà đều là em bé, toàn là con trai, không có con gái. Có đứa ngồi ở trong đó chơi đùa, có đứa thì đương kêu khóc, có đứa ăn hoa quả, có đứa ngủ gật.

Hành Giả xem xong, hiện nguyên thân, trở lại bảo với Đường Tăng:

- Ở trong lồng, đều là trẻ con cả, đứa lớn chưa đầy bảy tuổi, đứa bé mới độ năm tuổi, không biết tại sao?

Tam Tạng nghe lời, nghi ngại không yên, đi sang phố khác chợt nhìn thấy một nha môn, là quán trạm Kim Đình.

Trưởng lão mừng nói:

- Đồ đệ, chúng ta hãy đến nơi quán dịch. Một là hỏi tên địa phương, hai là cho ngựa ăn, ba là xin ngủ một đêm.

Sa Tăng nói:

- Phải lắm! Phải lắm! Nên đến ngay đây!

Bốn người vui vẻ đi tới. Người nhà quan ở đấy đi báo với dịch thừa. Mời cả bọn vào trong nhà, chào hỏi xong xuôi, ngồi yên vị, dịch thừa hỏi:

- Trưởng lão ở đâu tới đây?

Tam Tạng nói:

- Bần tăng là người nhà Đại Đường bên Đông Thổ. Vâng mệnh vua sai sang Tây Thiên lấy kinh, nay đến quý xứ, phải trình xin quan văn và nhờ quý nha cho tạm trú.

Người dịch thừa sai pha trà, sai người trực ban sửa soạn cơm thết đãi. Tam Tạng cảm ơn và hỏi:

- Hôm nay chúng tôi có thể vào châu báỉ mạng, chiếu nghiệm quan văn được không?

Dịch thừa nói:

- Chiều nay, không có thể, phải đợi buổi châu sáng mai, giờ ngai hãy nghỉ tạm ở nha môn tôi một đêm.

Một lúc sau, sửa soạn xong xuôi, người dịch thừa mời bốn người, cùng đi dùng cơm chay. Lại sai bọn thủ hạ dọn dẹp phòng khách để thầy trò nghỉ. Tam Tạng cảm tạ khôn xiết. Ngồi yên một chỗ rồi, Tam Tạng nói:

- Bần tăng có một chút việc chưa rõ muốn hỏi, phiền chỉ giáo cho. Quý xứ nuôi trẻ thì trọng nom như thế nào?

Dịch thừa nói:

- Trời không hai mặt trời, người không hai lẽ, nuôi nấng trẻ con, ai cũng tình cha máu mẹ, mười tháng mang thai, đến kỳ đẻ ra, ba năm bú mớm, dần nên thân người, lẽ đâu lại còn không biết.

Tam Tạng nói:

- Ngài dạy như vậy, cũng chẳng khác gì bên chúng tôi, nhưng khi bần tăng vào trong thành, thấy các nhà ở phố đều

treo một cái lồng trong mỗi lồng lại có một đứa trẻ, không hiểu ra sao, nên mới phải hỏi?

Dịch thừa ghé tai nói thầm bảo:

- Trưởng lão, đừng để ý làm gì, hỏi làm gì, chớ có vô vắn, xin người nghỉ, mai mà đi đường!

Trưởng lão nghe nói, tay nắm chặt lấy người dịch thừa định hỏi cho mình bạch.

Dịch thừa lắc đầu, xua tay chỉ nói:

- Giữ miệng! Nên giữ miệng!

Tam Tạng nhất quyết không buông, cố hỏi cho kỳ được tường tận.

Dịch thừa không sao được, đành phải đuổi hết những người hầu hạ ở đấy ra ngoài, một mình ở dưới ánh đèn, thì thầm nói khẽ.

- Vừa rồi người hỏi câu chuyện treo lồng, đó là một việc vô đạo của nhà vua chúng tôi hiện nay, người cứ gạn hỏi làm gì?

Tam Tạng nói:

- Vô đạo thế nào, người cho biết rõ ràng, tôi mới yên lòng.

Dịch thừa nói:

- Nước này trước là nước Tỳ Khưu, gần đây có câu hát dân gian, đổi ra là thành Tiểu Tử. Ba năm trước, có một ông già, ăn vận theo đạo sĩ, dắt một cô con gái, chừng mới mười sáu tuổi, hình dáng yếu điệu đẹp tựa Quan Âm, đem tiến cống lên vua, nhà vua yêu sắc đẹp cô ta, để ở trong cung gọi là Mỹ hậu. Gần đây, những phi tần tam cung lục viện, tuyệt nhiên không được nhà vua ngó tới, người chỉ say mê cô gái, không kể ngày đêm. Hiện nay tinh thần dâm ra mỗi mệ, thân thể gầy mòn, ăn uống giảm kém, sắp chết đến nơi. Thái y viện tìm hết các phương, không sao chữa được. Người đạo sĩ tiến cô gái đó được nhà vua ban phong, xưng là quốc trượng. Quốc trượng có phương thuốc bí truyền uống vào sống lâu, trước đây đi khắp mười châu, ba đảo, hái các vị thuốc, đều đã đầy đủ, nhưng chỉ có thang thuốc

là tệ hại, phải dùng đủ một nghìn một trăm mười một bộ tim gan tiểu nhi để nấu làm thang. Uống thuốc này sẽ sống tới nghìn năm không già. Những đứa tiểu nhi bỏ trong lồng đầy đều đã được lựa chọn nuôi ở trước cửa. Cha mẹ chúng nó sợ phép vua không ai dám kêu khóc, bèn đem truyền bá tin di, nên gọi là thành Tiểu Tử. Sáng mai trưởng lão vào chầu, chỉ cần trao đổi quan văn, chớ nên nói đến việc đó.

Dịch thừa nói đoạn quay mình ra ngay.

Trưởng lão sợ hãi nhủn cổ người ra, không ngăn được hai hàng lệ nhỏ, chột buột miệng kêu to:

- Hên quân, hên quân, vì người ham mê sắc đẹp, sinh bệnh tật ra. Cớ sao giết oan đến ngàn ấy tính mạng đứa trẻ! Khổ thay! Khổ thay! Ta đau sót đến chết mất!

Có thơ ghi nhận rằng:

*Vua ác ngu si mất tính nhân,
Tham mê sắc dục hại vào thân,
Vì cầu trường thọ, nguy con trẻ.
Để thoát tai trời, giết chúng dân.
Sư vốn từ bi lòng chẳng dứt,
Quan bày lợi hại, những bán khoán
Trước đèn lệ rỏ ngời than thở.
Cả đến sư bi cũng khổ tâm*

Bát Giới đến gần nói:

- Sư phụ, thầy thực là đáng buồn, chỉ toàn khiêng quan tài người ta về nhà mình mà khóc, phiền não làm gì! Thường có câu "Vua bắt tội chết, tôi không chết không trung, cha bảo con chết, con không chết không hiếu", y giết hại người dân của y, bần gi đến thầy! Hãy cởi quần áo đi ngủ một giấc, tội gì mà lo vớ vẩn!

Đường Tăng sa lệ nói:

- Đồ đệ ạ, con là người không thương xót! Ta là người xuất gia, tích lũy công đức. Không hiểu làm sao hôn quân kia xằng

bây như vậy? Từ xưa có ai đã ăn tim gan người khác để mình được sống lâu bao giờ? Những việc như thế, bảo ta không đau xót sao được!

Sa Tăng nói:

- Sư phụ không nên thương xót, sáng mai đổi công văn, gặp mặt quốc vương sẽ nói, nếu họ không nghe, sẽ xem cái lão quốc trượng của y mặt mũi thế nào. Chỉ sợ lão quốc trượng ấy là yêu tinh, muốn ăn tim gan người mới làm ra như thế, cũng chưa biết chừng.

Hành Giả nói:

- Ngộ Tinh nói có lý lắm. Sư phụ, thầy hãy đi nghỉ để ngày mai con cùng thầy vào triều. Nếu y là người chỉ sợ y theo bên bàng môn, không biết chính đạo, mơ hồ thuốc men xằng bậy, cho thuốc là chính; để lão Tôn đưa theo trời, hoá y theo chính; bằng nếu y là yêu tà, con sẽ bắt lấy, để cho quốc vương trông thấy, dạy quốc vương bớt dâm dục nuôi thân, quyết không để cho y hại đến tính mạng những đứa trẻ.

Tam Tạng nghe nói, vội cúi mình làm lễ trước Hành Giả nói:

- Đồ đệ ạ, kể đó rất hay, rất hay! Nhưng khi gặp hôn quân, không nên hỏi ngay việc ấy, chỉ sợ hôn quân không phân biệt xa gần, cho là mình tung ra lời đồn kia rồi bắt tội, sẽ khu xử thế nào?

Hành Giả cười nói:

- Lão Tôn sẽ có phép. Bây giờ hãy đem những lồng đựng trẻ con, rời ra khỏi thành trước đã, cho chúng ngày mai không có gì để lấy tim. Quan địa phương tất phải tâu lên, hôn quân phải có ý chỉ, hoặc bàn lại với quốc trượng, hoặc lại kén lấy nữa. Lúc bấy giờ, sẽ nhân việc đó tâu vua, quyết họ không dám đổ tội cho mình.

Tam Tạng rất mừng nói:

- Bây giờ làm thế nào dời được những tiểu nhi ra khỏi thành? Nếu quả làm được thế, công đức hiển đồ thực tày trời, nên làm ngay đi, nếu chậm một tí, sợ lại không kịp.

Hành Giả phấn chấn tinh thần, đứng ngay dậy, dặn dò Bát Giới, Sa Tăng:

- Ngồi yên đây với sư phụ, ta đi làm phép, khi nào các đệ thấy gió lạnh nổi lên, là bọn trẻ con được mang ra khỏi thành đấy.

Cả ba người cùng niệm:

- Nam Vô Cứu sinh được sư phật, nam Vô Cứu sinh được sư phật

Đại Thánh đi ra ngoài cửa, đánh vút một cái, nhảy lên trên không, tay bắt quyết, miệng đọc chân ngôn "úm tĩn pháp gồ giả tất cả thành hoàng, Thổ địa, xã lệnh, chân quân và năm phương yết đế bốn trục công tào, sáu đình sáu giáp, cùng các hộ giáo, già lam cùng lên trên không". Bọn họ đến nơi làm lễ chào và hỏi:

- Đại Thánh, dương đêm gọi chúng tôi có việc gì khẩn cấp?

Đại Thánh nói:

- Nay nhân đi qua nước Tỳ Khưu, thấy quốc vương là người vô đạo, tin nghe yêu tà, muốn lấy tim gan trẻ dùng làm thang thuốc, mong được sống lâu. Sư phụ tôi không nỡ để vậy, muốn cứu chúng sinh, diệt yêu quái, nên lão Tôn mời các vị, dùng phép thần thông, đem hết những trẻ em nhốt ở trong lồng treo ngoài cửa các nhà hàng phố, xách cả lồng lẫn người để vào một hốc núi, hoặc ở trong rừng sâu, cất giấu một vài ngày, lấy hoa quả cho trẻ ăn, không để chúng đói khát, lại phải bảo hộ ngấm ngấm, chớ làm chúng sợ hãi kêu khóc. Khi nào tôi trừ diệt yêu tà, nước được yên ổn, khuyên nhủ được quân vương theo chính đạo lúc ra đi, sẽ đưa lại trả tôi.

Các thần vâng lệnh, tức thì hoá phép thần thông, khắp thành:

Gió lạnh ào ào thổi trời sao

Mây thăm mù mịt mờ ánh nguyệt

Lúc đầu còn vừa mà.

Càng sau càng liệt.

*Đó đây các chỗ cứu trẻ thơ
Đều tìm lồng treo đem dấu cật
Hơi lạnh buốt người ai dám ra
Gió rét thấm áo như cắt thịt
Cha mẹ đều sợ lo
Anh chị đều thăm thiết
Khắp chốn gió lạnh ào
Trẻ lòng thần mạng hết
Đêm nay thả, buồn thương
Sáng mai vui khôn xiết.*

Lúc bấy giờ vào khoảng canh ba, các thần đem những chiếc lồng đến một nơi giấu kín.

Hành Giả ở trên mây lành bước xuống, về đến sân trạm dịch, vẫn còn nghe thấy cả ba người đương niệm "Nam Vô Cứu sinh được sư phật". Hành Giả trong bụng mừng thầm, đến gần gọi:

- Sư phụ, con đã về đây, gió lạnh thổi lên thế nào?

Bát Giới nói:

- Gió mạnh đấy!

Tam Tạng nói:

- Công việc cứu trẻ xong thế nào rồi?

Hành Giả nói:

- Nhất nhất đã cứu chúng ra hết, đợi khi nào chúng ta ra đi, sẽ đưa về trả.

Tam Tạng cảm ơn, cảm ơn rồi rít rồi mới đi nghỉ.

Trời đã sáng. Tam Tạng tỉnh giấc, ăn vận chỉnh tề và nói:

- Ngộ Không nhân lúc còn sớm, ta đi đổi công văn đây.

Hành Giả nói:

- Sư phụ ạ, một mình thầy đi, sợ không được việc, cho lão Tôn cùng theo đi với, xem trong nước họ tà chính thế nào.

Tam Tạng nói:

- Con đi lại không chịu làm lễ, sợ quốc vương ngờ là yêu quái.

Hành Giả nói:

- Con không hiện thân, sẽ ngấm theo mối bảo hộ thấy được.

Tam Tạng rất mừng, dặn dò Bát Giới, Sa Tăng trông nom hành lý và ngựa rồi mới ra đi.

Dịch thừa cũng đến chào. Nhìn thấy trưởng lão ăn vận, khác hẳn với hôm qua:

*Trên đầu đội mũ tì lư đính vàng
Mình mặc cà sa gấm dát báu.
Cây gậy chín vòng cầm trong tay
Một điểm thần quang trước ngực chiếu.
Giấy thông quan luôn ở trong mình
Bỏ trong túi gấm coi tuyệt diệu,
Đi tựa ALa xuống thế gian.
Rõ ràng Phật sống chân tướng mạo.*

Dịch thừa đến chào hỏi, ghé tai dặn nhỏ chỗ nên bôi móc. Tam Tạng gật đầu lĩnh ý.

Đại Thánh nép ở bên cửa, miệng đọc thần chú lắc mình biến ra con bọ mát, kêu ve một tiếng, bay đậu lên mũ Đường Tăng ra khỏi quán dịch, đi vào trong triều.

Khi vào đến triều, thấy có quan hoàng môn, Đường Tăng liền thi lễ nói:

- Bần tăng là người nhà Đại Đường bên Đông Thổ vâng lệnh sang Tây Thiên lấy kinh, nay đến quý địa, lễ phải đổi công văn, ý muốn vào bái kiến quốc vương, dám nhờ chuyển tâu cho.

Quan hoàng môn tức thì đi truyền tấu.

Quốc vương mừng nói:

- Sư ở xa lại, hẳn có đạo hạnh, hãy ra mời vào!

Quan hoàng môn lại vâng chỉ, ra mời Đường Tăng vào. Trưởng lão đứng dưới thêm bái kiến rồi được mời lên diện ngôi. Trưởng lão tạ ơn, ngồi xuống, nhìn lên thấy quốc vương: thân thể gầy còm, tinh thần mỏi mệt, gơ tay lên, chào vái run rẩy cất

lưỡi nói, tiếng giọng dứt nổi. Trưởng lão đưa quan văn lên, quốc vương con mắt lơ mờ, nhìn đi xem lại, rồi mới cầm bảo ấn tự tay đóng xuống, trao lại Đường Tăng. Đường Tăng thu lấy.

Quốc vương vừa toan hỏi nguyên nhân đi lấy kinh, chợt nghe thấy quan hầu cận tâu:

- Quốc trưởng gia gia đã đến!

Quốc vương vội vịn vào người quan hầu cận, gượng xuống long sàng, cúi mình đón tiếp. Trưởng lão kinh hoàng vội vàng đứng dậy, tránh ra bên mé, ngoảnh đầu nhìn xem, té ra là một người đạo sĩ già, nghênh nghênh ngang ngang từ dưới thêm bạch ngọc tiến lên, chỉ thấy y:

*Đầu chít một cái khăn lụa gấm mây,
Minh vận một cái áo bạc trăm hương bằng tơ gấm màu
bông hoa*

*Lưng thắt một dải lụa ba tua luôn nhưng
Chân giện một đôi giày đan sợi sắn gai dọc ngang
Tay chống gậy song chín giống uốn khúc rồng.
Ngực đeo túi gấm rồng thêu phượng giát.
Mặt ngọc coi tươi sáng
Dưới cằm râu xanh đều
Quắc mắt như lửa bốc
Mắt dài mày dài theo
Đi đứng mây bén gót.
Ung dung mũ sừng nhiều.
Dưới thêm các quan ra đón tiếp.
Đều hô: "Quốc trưởng đã vào triều!"*

Quốc trưởng đến trước bảo điện, không chào hỏi ai, nhâng nháo, đi thẳng lên điện.

Quốc vương nghiêng mình nói:

- Gót tiên quốc trưởng, mừng sớm giáng lên!

Liền mời ngồi ở đôn gấm đặt tay tả.

Tam Tạng tiến lên một bước, cúi mình làm lễ nói:

- Thưa quốc trưởng đại nhân, bản tăng có lời chào!

Quốc trưởng ngất ngưỡng ngồi trên cao, cũng chẳng chào lại, ngoảnh mặt ngay hỏi quốc vương:

- Nhà sư ở đâu đến?

Quốc vương nói:

- Đường triều bên Đông Thổ sai nhà sư sang Tây Thiên lấy kinh, giờ đến đây đổi quan văn.

Quốc trưởng cười nói:

- Đường đi Tây Phương tối mờ mịt có gì là tốt!

Tam Tạng nói:

- Tây Phương là thắng cảnh cực lạc từ xưa, sao lại không tốt?

Quốc vương hỏi:

- Trẫm nghe thượng cổ có câu: "Sư là đệ tử của nhà Phật", thực là không biết làm sư có khổ chết, theo Phật có được trường thọ không nhỉ?

Tam Tạng nghe nói liền chấp tay trả lời.

*Làm nhà sư, muôn duyên bỏ hết,
Dứt tình rồi các phép đều không,
Đại trí an nhàn, trong cõi bất sinh vui đậm bạc;
Chân cơ lặng lẽ, ngoài vòng tịch diệt sống ung dung
Ba giới không mà trăm mối tĩnh,
Sáu căn vắng mà nghìn loại cùng.
Nếu giữ bền trí giác, phải thấu nội tâm
Tâm tĩnh thì đèn lẻ soi riêng, tâm còn thì muôn cõi đều thanh.
Chân dung không thiếu cũng không thừa, biết từ thuở sống
Ảo tướng có hình phải có loại, sự việc đã rành.
Luyện công ngồi niệm, việc đó là nguồn
Ra huệ làm ơn,
Tu hành phải coi làm gốc.
Khéo quá như vụng, biết rằng hết thấy vô vi:*

Tính hay góp dỡ, đều phải mọi đường bỏ mặc.
Cần sao một lòng không động, muôn nét vẹn tròn.
Nếu bảo lấy âm bổ dương, chỉ là chuyện róc
Tìm thứ trường thọ, thực là chuyện suông.
Mộc mạc đơn thuần ít yêu muốn
Tự nhiên hưởng thọ mãi khôn cùng.

Quốc trưởng nghe nói, nhếch miệng cười, trở tay vào Đường
Tăng nói:

- Hừ! Hừ! Hừ! Cái đồ hoà thượng nhà người ăn nói hồ đồ!
Trong môn tịch diệt, phải nhận có tính, không biết cái tính của
nhà người diệt đi từ đâu? Ngồi chết khổ tham thiên đều là bọn
tu mù luyện quáng.

Tục ngữ có câu: "Ngồi! Ngồi! Ngồi! Mông dít mi vỡ, lửa đốt
nấu, hoá thành vạ". Còn như ta:

Người tu tiên xương rất bền chặt.
Kẻ hiểu đạo tinh thần rất thiêng.
Đeo bầu giỏ mà vào rừng tìm bạn
Hái trăm vị thuốc chữa bệnh chúng sinh
Ngắt hoa tiên lợp nón đội.
Hái hương huệ làm đệm nằm
Hát rồi vỗ tay
Múa xong ngủ luôn
Mở rộng đạo pháp truyền chính giáo của Thái thượng.
Ra tay phù thủy, trừ yêu quỷ cho chúng dân.
Cướp khí lành của trời đất
Lựa tốt đẹp của tinh thần;
Vận âm dương cho đan chín.
Vừa nước lửa để thai đông
Hai tám âm hết rồi, như hoẵng như hốt;
Ba chín dương đã dậy, càng mật càng mừng
ứng theo bốn mùa mà hái các vị thuốc
Đủ chín lần chuyển mà tu luyện đan thành

*Cưỡi loan xanh lên phủ tía
Ngôi hạc trắng đến dao kinh
Xét vẻ đẹp khắp trời đất
Đạo kỳ diệu nêu ân cần
Người tỉnh truyền đạo phật, tịch diệt âm thân;
Niết bàn lưu xác thôi lại không thoát phàm trần
Thượng phẩm ở trên ba giáo lớn
Từ xưa duy có đạo là tôn*

Quốc vương nghe lời rất là vui vẻ, các quan triều đều ngợi khen nói:

- Tốt thay! "Duy có đạo là tôn! Duy có đạo là tôn!"

Đường Tăng rất hồ thẹn thấy mọi người đều khen quốc trượng.

Quốc vương lại truyền Quang Lộc Tự sửa soạn bữa cơm chay, thiết đãi nhà sư phương xa lên đường sang Tây.

Tam Tạng tạ ơn lui ra, Hành Giả đậu ở trên đỉnh mũ, bay đến bên tai gọi bảo:

- Sư phụ, quốc trượng ấy là giống yêu tà. Quốc vương mắc phải yêu khí. Thầy hãy về diệt quán trước đội cơm, để lão Tôn ở đây nghe ngóng tin tức.

Tam Tạng biết như vậy, một mình đi ra cửa triều.

Hành Giả giương cánh bay trở lại, đậu lên trên bức hình phỉ thúy diện Kim Loan, vừa khi có quan Ngũ thành binh mã tiến ra tâu nói:

- Tàu đức vua, trận gió bắc đêm qua, đã cuốn hết những trẻ nhót trong lồng ở các nhà ngoài hàng phố, cả lồng cũng đều bay đi đâu mất, không còn tung tích.

Quốc vương nghe tâu, vừa sợ vừa buồn, nói với quốc trượng:

- Thế là trời giết trầm dấy, bao lâu ốm đau, ngự y chữa không khỏi. Nhờ quốc trượng cho phương thuốc tiên, đợi đến giờ Ngọ ngày mai đem giết, lấy tim gian tiểu nhi làm thang

thuốc, không ngờ bị trận gió lạnh cuốn đi, không phải trời giết trăm là gì?

Quốc trưởng cười nói:

- Bệ hạ chớ nên phiền não, trẻ con bị cuốn đi mất chính là trời cho bệ hạ thêm sống lâu đấy.

Quốc vương nói:

- Trẻ con đã bị cuốn đi mất rồi, sao lại còn nói là trời cho thêm trường thọ?

Quốc trưởng nói:

- Tôi vừa mới vào triều, đã trông thấy một thứ thang thuốc tuyệt diệu còn hay hơn tim gan một nghìn một trăm mười một đứa trẻ con. Tim gan những đứa trẻ con, chỉ chữa cho bệ hạ thọ tới nghìn năm; thang thuốc này, uống với thuốc tiên của tôi, có thể sống tới muôn muôn năm.

Quốc vương ngờ ngác không biết là thứ thuốc gì, căn vặn hai ba lần, quốc trưởng mới nói:

- Lão hoà thượng bên Đông Thổ đi lấy kinh, tôi trông về người thanh tịnh, mặt mũi chỉnh tề, thực là một con người đã tu hành mười đời. Y đi từ nhỏ, nguyên dương chưa tiết ra, so với trẻ con còn hay gấp vạn lần. Nếu được tim gan lão ta làm thang, uống với thuốc tiên của tôi, có thể thọ đủ muôn muôn năm.

Hôn quân nghe lời, mười phần tin thực, nói với quốc trưởng.

- Sao không bảo sớm? Nếu quả được hay như vậy, thì ban này giữ lại, không cho y đi nữa.

Quốc trưởng nói:

- Chẳng có gì khó, vừa rồi bệ hạ đã truyền lệnh Quang Lộc tự làm cơm chay thết đãi, tất nhiên y ăn cơm chay, rồi mới ra thành. Bây giờ ta hạ lệnh cho đóng hết các cửa lại, đem quân vây chặt dịch quán Kim Đình, bắt lão hoà thượng tới đây, trước hãy hỏi xin tử tế, nếu y bằng lòng, tức thì mổ ra mà lấy, rồi làm lễ ngự táng thân thể. Ví bằng y không nghe, sẽ trói nghiêng ngay y lại, mổ bụng ra lấy. Có gì là khó!

Hôn quân nghe theo, liền truyền lệnh, đóng hết các cửa thành, sai các quan nhỏ trong đội Vũ Lâm vây kín dịch quán.

Hành Giả nghe được rõ tin tức ấy, vội bay ngay về dịch quán, hiện rõ bản tướng nói với Đường Tăng:

- Sư phụ ạ, tai vạ! Tai vạ rồi!

Tam Tạng cùng Bát Giới, Sa Tăng vừa mới lĩnh cơm vua, nghe thấy nói thế, đều ba hồn bảy vía thất tái nằm vật xuống đất, mồ hôi đầm đìa, con mắt lơ lảo, nói chẳng lên lời.

Sa Tăng hoảng hốt chạy đến đỡ dậy, gọi to:

- Sư phụ tỉnh lại! Sư phụ tỉnh lại!

Bát Giới nói:

- Tai vạ gì vậy? Tai vạ gì vậy! Huynh khoan hãy nói đừng để cho sư phụ sợ hãi thế vậy!

Hành Giả nói:

- Từ khi sư phụ ra khỏi triều, lão Tôn quay lại xem, quốc trượng đúng là yếu tinh. Lúc sau, quan Ngũ thành bình mã đến tâu việc những trẻ con bị gió lạnh cuốn đi mất. Quốc vương đâm phiền não, lão ta lại làm ra vui vẻ nói "đó là trời cho vua thêm trường sinh". Ý nó muốn lấy tim gan sư phụ làm thang thuốc, để được thọ tới muôn năm. Hôn quân nghe theo hấn nói, nên mới đem binh, mã vây bọc dịch quán, sai quân Cẩm y đến mời sư phụ tới xin tim gan đấy.

Bát Giới cười nói:

- Thế mới là thương xót! Thế mới cứu trẻ em! Thế mới thổi gió lạnh! Bây giờ mới gây ra tai vạ này!

Tam Tạng run rẩy lồm cồm bò dậy, níu lấy Hành Giả nằn nì nói:

- Hiền đồ ơi! Việc này phải làm thế nào?

Hành Giả nói:

- Muốn được tốt, lớn phải làm nhỏ.

Sa Tăng nói:

- Thế nào là lớn phải làm nhỏ?

Hành Giả nói:

- Muốn được toàn mạng, thầy phải làm trò, trò lên làm thầy, thì mới trọn vẹn.

Tam Tạng nói:

- Nếu con cứu được mạng thầy, thầy sẽ tình nguyện làm đệ tử cháu chất của con.

Hành Giả nói:

- Nếu đã vậy, không nên để chậm trễ!

Liên bảo:

- Bát Giới, đi lấy ngay chút đất bùn!

Chú ngọc vác đỉnh ba đi, cuốc một tí đất, nhưng không dám đi ra bên ngoài lấy nước, sau đành phải vén quần dài xuống, hoà làm một nắm bùn tanh tuổi đưa cho Hành Giả.

Hành Giả chẳng làm thế nào được, đành đem nhào thành một cục, theo mặt mình nặn thành một cái mặt con khỉ, bảo Đường Tăng đứng dậy không động cựa, đừng nói năng, rồi dán lên mặt Đường Tăng, đọc câu chân ngôn, thổi hơi tiên khí kêu "biến"! Tức thì sư trưởng biến ra hình dáng Hành Giả. Rồi tụt quần áo Đường Tăng ra, lấy quần áo Hành Giả mặc vào. Hành Giả lại mặc quần áo của sư phụ, tay lắc quyết, miệng đọc thần chú, ai cũng không nhận ra được.

Cả bọn vừa cùng nhau đối lốt xong đầu đấy, đã nghe thấy chiêng trống âm ỉ, lại trông thấy gương đao ủa đến. Số là quan triều đem ba nghìn quân đến vây quán trạm. Lại thấy một viên quan Cẩm y đi tới sân trạm hỏi:

- Vị trưởng lão nhà Đường bên Đông Thổ đâu?

Làm cho người Dịch thừa sợ run lập cập quỳ xuống trở bảo:

- Ở phòng khách mé dưới.

Quan Cẩm y đi vào trong phòng khách nói:

- Thừa Đường trưởng lão, nhà vua mời ngài!

Bát Giới, Sa Tăng, đi hai bên bảo hộ Hành Giả giả.

Đường Tăng giả ra cửa thi lễ nói:

- Thừa Cẩm y đại nhân, bệ hạ vời bản tăng, có chuyện gì?

Quan Cẩm Y tiến lên níu chặt lấy nói:

- Tôi cùng ngài vào triều, hẳn có việc phải cần đến ngài.

Ôi! Chính thực là:

Yêu đã chẳng từ thiện.

Từ thiện lại gặp hung.

Chưa biết tính mạng Đường Tăng sẽ ra sao xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ BẢY MƯƠI CHÍN

TÌM ĐỘNG BÁT YÊU, GẶP LÃO THỌ GIỮA TRIỀU VUA NGÂY, CỨU TRẺ CON

Nói về Quan Cẩm y kéo lấy Đường Tăng giả ra khỏi dịch quán, cùng với quân vũ lâm vây kính chung quanh, đi thẳng đến ngoài cửa triều, nói với quan Hoàng môn:

- Chúng tôi đã mời Đường Tăng đến đây, phiền ngài chuyển tấu cho.

Quan Hoàng môn vội vào triều, theo lời báo, tâu lên. Tên vua u mê liền mời vào. Các quan đều ở dưới thêm quỳ lạy, chỉ có Đường Tăng giả đứng sững ở giữa thêm, lên tiếng nói to:

- Tâu đức vua Tỳ Khưu, ngài vội bản tấu có việc gì?

Nhà vua cười nói:

- Trẫm bị đau yếu, lần lữa lâu ngày chưa khỏi. Nay có quốc trưởng cho một phương thuốc, các vị thuốc đều đã đủ cả, chỉ thiếu một vị làm thang dẫn thuốc nên mời trưởng lão đến xin. Nếu được khỏi bệnh, sẽ xin dựng một ngôi từ đường thờ trưởng lão, bốn mùa cúng tế, để làm hương hoả truyền quốc lâu dài.

Đường Tăng giả nói:

- Tôi là người xuất gia, chiếc thân lẻ loi tới đây, không biết bệ hạ đã hỏi quốc trưởng cần thức gì làm thang dẫn thuốc chưa?

Nhà vua nói:

- Chỉ xin tim gan của trưởng lão.

Đường Tăng giả nói:

- Chẳng nói dấu gì bệ hạ, tim tôi có mấy thứ, không biết ngài cần dùng thứ màu sắc gì?

Quốc trưởng đứng bên cạnh trở tay nói:

- Nay Hoà thượng, ta cần tim đen của nhà người.

Đường Tăng giả nói:

- Đã như vậy, xin lấy dao tới đây, tôi mổ bụng ra, nếu có tim đen, sẽ xin vâng mệnh dâng lên.

Tên vua hèn kia vui mừng tạ ơn, liền sai quan hầu cận lấy một con dao bầu ngắn đưa cho nhà sư giả. Nhà sư giả dỡ lấy dao, phanh ngay áo ra, uốn ngực, lấy tay trái vuốt bụng, tay phải cầm dao, rạch da bụng mổ ra, kêu đến soạt một tiếng, ở trong bụng cứ tuần tuần thò ra một đồng tim, làm cho quan văn mất vía, tướng võ run thân.

Quốc trưởng ở trên điện trông thấy nói:

- Hoà thượng này có nhiều tim thật!

Nhà sư giả cầm những quả tim máu ròng ròng ấy, từng quả từng quả, giơ ra cho các quan xem, toàn là những thứ tim đỏ, tim trắng, tim vàng, tim biển lặn, tim lợi danh, tim ghen ghét, tim so bì, tim hiếu thắng, tim mảnh khoe, tim tự cao, tim khinh rẻ, tim sát hại, tim độc ác, tim khủng bố, tim cẩn thận, tim gian dối, tim vô danh ẩn giấu, tim các loại bất thiện, nhưng tuyền nhiên không có tim đen.

Vua hèn hoảng sợ, thần thờ, nói chẳng ra lời, run rẩy, lắp bắp nói:

- Thu vào thôi! Thu vào thôi!

Giả Đường Tăng không chịu được nữa, thu phép lại, hiện rõ bản tướng, nói với nhà vua:

- Bệ hạ không biết quan sát, những hoà thượng xuất gia chúng ta đều có một tấm lòng tốt. Duy có quốc trưởng của bệ hạ

là kẻ tim đen, đem làm thang thuốc rất tốt, nếu không tin ta sẽ lấy giúp nó ra để cho bệ hạ xem.

Quốc trượng nghe thấy, vội căng mắt ra nhìn kỹ lưỡng, trông thấy hoà thượng biến khác mặt mũi, không phải là hình dáng ban nãy nữa. Ôi! Khi nhìn rõ Tôn Đại Thánh năm trăm năm trước nổi tiếng, y vội nhún mình nhảy lên trên mây, bị ngay Hành Giả lộn nhào vọt theo quát to:

- Chạy đi đâu, hãy ném một gậy dũa!

Quốc trượng vội múa cái roi rồng uốn khúc đón đánh.

*Gậy Như ý, Roi uốn rồng
Trời cao bỗng bỗng mây một dải
Quốc trượng vốn là loài yêu tinh
Cho nên rủ rê một nữ quái
Nhà vua dâm cuồng óm cái thân
Yêu tà bắt trẻ chực giết hại
Gặp ngay Đại Thánh tỏ thần thông
Bắt yêu cứu người, tai nạn khỏi
Gậy sắt nung lên đánh rất ghê,
Roi cong đón đỡ chịu khó nổi
Đánh nhau trời mù, thành quách đen
Phố phường mọi người đều sợ hãi
Văn võ các quan phách hồn lạc
Phi tần cung nữ da mặt tái
Làm cho hôn quân vội nấp chuồn
Run rẩy sợ sệt co rúm lại
Gậy vung như hẹp mà dời mi
Roi đỡ lại giống rồng mắc bão
Phen này đại náo thành Tỳ Khưu
Làm cho chính tà rõ phải trái*

Yêu tinh hỗn chiến với Hành Giả hơn hai mươi hiệp, Roi khúc rồng không chống lại được gậy Như ý, liền đánh vờ một roi rồi hoá thân làm một đạo ánh sáng lạnh buốt bay vào trong

hoàng cung, đem yêu hậu ra khỏi cửa cung, rồi cùng làn ánh sáng lạnh bay đi đâu mất.

Đại Thánh ở trên mây bước xuống, đi đến trước cung điện, nói với các quan:

- Quốc trượng tốt đẹp của các ngài như thế đấy!

Các quan thấy đều sụp lạy, cảm tạ thần tăng.

Hành Giả nói:

- Đừng lạy nữa, hãy đi xem quốc vương các ngài ở đâu!

Các quan nói:

- Nhà vua chúng tôi khi thấy đánh nhau thì sợ hãi đi ẩn không biết đã chạy vào cung nào rồi.

Hành Giả liền sai:

- Mau đi tìm ngay chỗ để cho Mỹ hậu nó bắt cấp đi mất.

Các quan nghe nói, không kể trong ngoài, cùng Hành Giả vội chạy đến cung Mỹ hậu, thì không thấy Mỹ hậu đâu nữa. Chính cung, đông cung, tây cung, sáu viện, tất cả các hậu phi đều đến vái tạ Đại Thánh.

Đại Thánh nói:

- Xin mời hãy đứng cả dậy, chưa phải là lúc tạ ơn, hãy đi tìm ông chúa nhà các bà lại đây đã!

Một lúc sau, thấy bốn năm thái giám đỡ vị vua u mê đó từ mé sau điện tới. Các bề tôi phủ phục cả dưới đất, đều cùng tâu lên nói:

- Tâu chúa công! Nhờ có thần tăng tới đây, làm rõ thực giả, quốc trượng là yêu tinh, cả Mỹ hậu cũng không thấy đâu nữa.

Quốc vương nghe nói, vội mời Hành Giả ra khỏi hoàng cung, đến bảo điện lạy tạ rồi nói.

- Thưa trưởng lão, hồi ban sớm ngài tới đây, hình dung đẹp dễ sao bây giờ lại đổi hẳn mặt mũi đi thế?

Hành Giả cười nói:

Chẳng nói giấu gì bệ hạ, người đến lúc ban sáng, là sư phụ ta, pháp danh là Tam Tạng, em của vua Đường; ta là đồ đệ của người, tên gọi Tôn Ngộ Không, lại còn hai người sư đệ nữa là Trư Ngộ Năng, Sa Ngộ Tĩnh, hiện ở ngoài dịch quán Kim Đình. Nhận thấy bệ hạ nghe lời yêu quái, muốn lấy tim gan sư phụ ta làm thang thuốc nên lão Tôn phải biến ra hình sư phụ, đến đây trừ diệt yêu quái.

Quốc vương nghe nói, tức thì truyền lệnh sai quan Thái tử đến ngay dịch quán mời các vị sư vào triều.

Tam Tạng nghe nói Hành Giả hiện bản tướng đánh yêu quái ở trên không, thì sợ hãi hồn xiêu phách lạc; Bát Giới, Sa Tăng bảo vệ, đang buồn rầu thì lại nghe có tiếng gọi:

- Thưa pháp sư, chúng tôi là Thái tử được nhà vua nước Tỳ Khưu sai tới kính mời ngài vào triều để tạ ơn.

Bát Giới cười nói!

- Sư phụ! Đừng sợ! Đừng sợ! Giờ không phải là họ mời thầy đến để lấy tim gan đâu, chắc là sư huynh đắc thắng nên mời thầy vào để cảm ơn đây.

Tam Tạng nói:

- Tuy là đắc thắng nên tôi mời nhưng mặt mũi ta tanh bẩn thế này vào gặp người ta sao được?

Bát Giới nói:

- Làm thế nào được, chúng ta cứ đi đến gặp sư huynh đã!

Tam Tạng không còn cách nào, đành phải đi theo Bát Giới, Sa Tăng gánh hành lý, dắt ngựa cùng đến cả sân trạm dịch. Thái tử trông thấy sợ hãi nói:

- Cha mẹ ơi! Sao mà toàn là những giống mặt ma đầu quỷ thế kia!

Sa Tăng nói:

- Quan lớn không nên chê xấu, chúng ta đều là trời sinh ra thế. Còn sư phụ ta, khi gặp sư huynh người sẽ đẹp đẽ ra.

Cả ba người cùng theo các quan vào triều, không đợi tuyên triệu, đi thẳng đến dưới điện. Hành Giả trông thấy, vội quay mình xuống điện, đón trước, nạy mặt nạ bùn của sư phụ vứt đi, thổi hơi tiên vào hồ "biển", Đường Tăng tức thì trở lại hình dáng xưa, tinh thần bội phần hào sảng.

Quốc vương xuống điện đón tiếp, miệng chào:

- Pháp sư lão Phật!

Thầy trò buộc ngựa đầu đấy rồi lên cả trên điện

Hành Giả nói:

- Bệ hạ có biết yêu quái ấy ở phương nào đến không, để lão Tôn đi bắt hết về đây cho ngài, trừ cái lo về sau?

Ba cung sáu viện, các phi tần, đều đứng ở đằng sau bức bình phong phủ thủy, nghe thấy Hành Giả nói câu trừ lo về sau, chẳng còn tránh hiểm nghi đàn ông đàn bà, bên trong bên ngoài, chạy ồ cả ra sụp xuống lạy nói:

- Muôn trông thần tăng lão Phật trở pháp lực đào cỏ tận rễ, giết chúng nó cho tận tuyệt, thực là không ơn nào to bằng, sẽ xin trọng báo!

Hành Giả vội vàng đáp lễ rồi gắng hỏi Quốc vương cho biết nơi nó ở.

Quốc vương hồ thẹn nói:

- Ba năm trước khi y đến, trăm cũng đã hỏi, y nói cách thành không bao xa, ở về hướng nam độ bảy mươi dặm, có một toà trang trại Thanh Hoa, trên sườn đồi Liễu Lâm. Quốc trượng tuổi già không có con trai, chỉ có người vợ sau, để được một gái, mới mười sáu tuổi, chưa gả cho ai. Quốc trượng đem đến tiến lên trăm; vì yêu người con gái đó trăm nhận vào trong cung, rất mực chiều chuộng, không ngờ mắc bệnh, thái y chữa mãi không khỏi. Y nói với trăm rằng y có phương thuốc tiên, chỉ dùng tim gan trẻ con làm thang. Vì trăm bất tài, trót nghe lời y, bắt lựa trẻ con trong dân, định đến giờ Ngọ hôm nay mổ ra lấy tim gan.

Tình cờ thần tăng hạ giáng, vừa hay gặp lúc mất hết con trẻ. Y bảo rằng thần tăng đã mười đời tu hành, nguyên dương chưa tiết ra, nếu được tìm người, so với tìm trẻ con còn hơn gấp vạn. Nhất thời lâm lỗi trăm đã phạm tội với ngài, không ngờ thần tăng nhìn thấu yêu ma, dám mong rộng ban pháp lực, cắt đứt cái lo về sau, trăm sẽ lấy hết của kho đền ơn.

Hành Giả cười nói:

- Không giấu gì bề hạ, vì sư phụ ta từ bi thương xót, đã sai ta đem những lồng trẻ con giấu đi một nơi. Ngài không cần đem những chuyện của cái đền ơn, đợi khi nào bắt được yêu quái là công lao của ta xong.

Liền gọi:

- Bát Giới, hãy đi theo ta!

Bát Giới nói:

- Vâng theo lệnh huynh, nhưng có điều trong bụng rộng tuếch, không dùng sức được.

Quốc vương tức thì truyền lệnh nói:

- Quang Lộc tự đi sửa soạn ngay cơm chay!

Trong thoáng mắt, đã có cơm bưng đến.

Bát Giới ăn một bữa no, phần chấn tinh thần, theo Hành Giả cưỡi mây tiến đi. Quốc Vương, hậu phi và các quan văn võ thấy đều sợ hãi, mọi người ngược lên trời lễ bái và nói:

- Đây mới thực chân tiên, chân Phật xuống nơi phạm trần!

Dại Thánh dẫn Bát Giới đi về hướng nam, đến chỗ cách bảy mươi dặm, dừng gió mây lại, đi tìm nơi yêu ma ở, nhưng chỉ thấy có một con ngòi, hai bên có bờ, trên bờ có nghìn vạn cây dương liễu, chứ không biết trang trại Thanh Hoa ở vào khu nào. Thực đúng là:

*Muôn khoảng mờ màu nhìn chẳng xuê
Nghìn bờ dương liễu giấu tăm hơi.*

Tôn Đại Thánh tìm kiếm không thấy, liền bất quyết, miệng đọc một chữ "úm" gọi vị Thổ địa nơi đó đến hỏi. Y run lấy bảy quỳ xuống trước mặt nói:

- Tâu Đại Thánh, Thổ địa ở đồi Liễu Lâm xin kính chào.

Hành Giả nói:

- Người đừng sợ, ta không đánh đâu. Ta hỏi người đồi Liễu Lâm có toà trang trại Thanh Hoa ở chỗ nào?

Thổ địa nói:

- Ở đây có một động Thanh Hoa, không hề thấy có trang Thanh Hoa. Tiểu thần đoán có lẽ Đại Thánh ở nước Tỳ Khưu lại đây chăng?

Hành Giả nói:

- Đúng! Đúng! Vua nước Tỳ Khưu bị một con yêu tinh lừa. Lão Tôn đến đây biết nó là yêu quái, đương đánh nó, nó liền hoá ra một đạo ánh sáng lạnh, không biết đi đâu mất. Khi hỏi vua Tỳ Khưu, nhà vua nói ba năm trước, hồi nó tiến mỹ nữ, nhà vua có hỏi, nó nói nó ở sườn đồi Liễu Lâm, trang Thanh Hoa, cách thành trì bảy mươi dặm về phía nam. Ta vừa đi tới đây, chỉ thấy rừng liễu, không thấy trang Thanh Hoa nên mới hỏi nhà ngươi.

Thổ địa cúi đầu nói:

- Xin Đại Thánh tha lỗi. Vua nước Tỳ Khưu cũng là chủ đất tôi ở, đáng lẽ tiểu thần phải giám sát, khốn nỗi yêu tinh oai to phép lớn, nếu tôi nói lộ việc của y, y sẽ đến làm rầy, nên không dám nói. Bây giờ Đại Thánh cứ đi bên bờ nam, đến nơi cây chín chạc, đứng dưới gốc cây, quay sang bên phải ba vòng, quay sang bên trái ba vòng, lấy hai tay vỗ vào thân cây, gọi luôn ba tiếng "mở cửa" thì tức khắc động phủ Thanh Hoa hiện ra.

Đại Thánh nghe nói, liền cho Thổ địa trở về, cùng Bát Giới nhảy sang bên kia đồi, đi tìm cây dương liễu kia, quả nhiên thấy có chín chạc chụm cả trên một gốc, Hành Giả dẫn Bát Giới:

- Chú hãy đứng ra đằng xa, để tôi đến gọi cửa, vào tìm yêu quái, lừa nó ra ngoài, chú sẽ tiếp ứng.

Bát Giới vâng lệnh, liền rời khỏi cây ấy chừng một nửa dặm đứng chờ. Đại Thánh theo lời Thổ địa, quanh gốc cây ba vòng sang phải, ba vòng sang trái, hai tay vỗ vào thân cây, gọi:

- Mở cửa! Mở cửa!

Chớp mắt, một tiếng kèn kệt kêu vang lên, hai cánh cửa mở ra, liền không thấy tung tích cây liễu dâu nữa. Ở bên trong sáng sủa rục rỏ, chẳng một bóng người. Hành Giả trở oai thần tiến thẳng vào bên trong, trông thấy một nơi ở thật là tốt đẹp.

*Trăng trời luôn sáng
Khói ráng bập bênh.
Trong động tuôn mây trắng
Ngoài sân đầy rêu xanh.
Một lối hoa thơm đua ngát đẹp
Rợp thêm cỏ ngọc vẻ tươi xinh.
Khí ẩm áp,
Cảnh xuân tình
Khác nào Lãng Uyên
Chẳng kém Bồng Doanh
Ghế mát giàn che rợp,
Cầu đi song cuốn quanh.
Ông tha nhị đỏ về hang núi,
Bướm rồn lan thơm dưới đá ghềnh*

Hành Giả vội rảo bước đến gần mé trước nhìn kỹ, thấy trên bức cấm bình đã có bốn chữ tô "Thanh Hoa tiên phủ". Không dừng được, Hành Giả chạy đến bên bình đá xem, nhìn thấy lão quái ôm mỹ nữ vào trong lòng, thở hổn hển, đương nói chuyện việc nước Tỳ Khư. Chúng cùng kêu lên nói:

- Cơ hội tốt thế! Việc làm ba năm, nay đã gần xong, bị con khỉ đến phá đám!

Hành Giả chạy đến, giơ gậy sắt quát to nói:

- Quân giặc cỏ nhà mi, cơ hội tốt à? Ném một gậy đây!

Lão quái buông mỹ nhân ra, múa roi khúc rỗng đón đỡ. Hai người đánh nhau ở trước cửa động.

Đánh nhau so với lần trước khác hẳn:

Gậy vùng loé sáng vàng

Roi đồ toả khí ác

Yêu quái nói: sao mày dám vào chỗ ta

Hành Giả nói: Ta có ý trừ quỷ độc

Quái nói: Ta mến nhà vua can gì đến mi

Sao dám khoe tim làm tan tác

Hành Giả: nhà sư tu đạo vốn từ bi

Không muốn trẻ em bị tàn sát

Lời đi tiếng lại rất căm thù

Gậy quật roi vung đều sát phạt

Làm gãy hoa ròn đang nở tươi

Tất cả sần rêu bị dẫm nát

Đánh nhau trong động hoá tối mờ

Cỏ cây sườn núi đổ gãy nát

Vù vù làm cho chim sợ bay

Hồ hét nữ nhân cũng chạy rạc

Chỉ thấy lão quái và thần vương

Tơi bời đất rung gió xào xạc

Đánh nhau dân ra tới ngoài hang

Lại đùng Ngô Năng hăng máu ngốc

Bát Giới ở bên ngoài nghe thấy tiếng hò hét ở trong thì sốt ruột, giơ đinh ba, bổ một nhát vào cây liễu chín chạc, đổ sụp xuống, vọt máu tươi, nghe tựa hồ có tiếng khóc bật ra, y nói:

- A, cái cây này đã thành tinh rồi!

Nơi Bát Giới bổ đinh ba lại chính là chỗ trông ngay thấy Hành Giả dẫn yêu quái ra. Chú ngọc chẳng nói chẳng rằng.

chạy sấn lên, giờ đình ba bổ luôn. Yêu quái đánh Hành Giả đã khó khăn lại thêm Bát Giới vác đình ba tới, càng thêm sợ hãi, bị thua trận, văng mình một cái, hoá thành đạo ánh sáng lạnh bay về hướng đông. Hai người quyết không chịu rời, cũng đuổi theo về hướng đông.

Đương khi hò hét, lại nghe có tiếng chim loan chim hạc ngừng mặt lên nhìn, thì ra vị sao Nam Cực lão nhân, đang trùm kín lấy làn ánh sáng lạnh, gọi nói:

- Đại Thánh dừng chân, Thiên Bồng đừng đuổi. Lão đạo xin tới đây làm lễ chào.

Hành Giả vội vàng đáp lễ nói:

- Người anh em Thọ Tinh ở đâu đến thế?

Bát Giới cười nói:

- Ông già đầu thịt, trùm giữ ánh sáng lại, nhất định bắt được yêu quái rồi.

Thọ Tinh cười tiếp nói:

- Ở đây rồi, ở đây rồi, mong hai ngài tha chết cho nó!

Hành Giả nói:

- Lão quái này có liên can gì đến ông, làm sao lại đến nói hộ?

Thọ Tinh cười nói:

- Nó là một vật của tôi cưới, vì vô ý để nó trốn đi, thành ra yêu quái.

Hành Giả nói:

- Nếu là vật cưới của ông em, hãy bắt nó hiện ra bản tướng cho xem nào.

Thọ Tinh nghe nói, liền thả ánh sáng ra, quát bảo:

- Nghiệt súc, hiện ngay bản tướng, sẽ tha chết cho!

Yêu quái quay mình một cái, té ra là con hươu trắng.

Thọ Tinh giờ cái roi lên nói:

- Cả cái roi nó cũng lấy trộm đi!

Con hươu ấy nằm rạp xuống đất, miệng không nói được, cúi đầu nhỏ lệ. Chỉ thấy nó:

*Khấp mình như thẻ ngọc bày hàng
Bảy chục hai sừng so le ngang,
Đói bụng kiếm ăn nơi vườn thuốc,
Khát lòng tìm uống suối mây hàn
Sống lâu học được thuật bay bổng
Ngày rộng tu thành phép hoá trang.
Nay thấy chủ nhân lên tiếng gọi.
Khép thân trở lại cũi hư hoàn*

Thọ Tinh cảm ơn Hành Giả, cưỡi hươu giục đi. Hành Giả ngăn giữ lại nói:

- Ông em, khoan hãy đi, hãy còn hai việc chưa xong.

Thọ Tinh nói:

- Còn có những công việc gì chưa xong?

Hành Giả nói:

- Còn mỹ nhân chưa bắt được, không biết là quái vật gì; lão Tôn lại muốn đem nó cùng về đến thành Tỳ Khư gặp lão vua u mê để nó hiện thân trả lời đã.

Thọ Tinh nói:

- Ngài đã nói vậy, tôi xin nán lại. Ngài cùng Thiên Bồng xuống động tìm bắt lấy mỹ nhân rồi cùng đi cũng được.

Hành Giả nói:

- Ông em hãy gắng chờ một lúc, chúng ta đi sẽ về ngay.

Bát Giới phẫn chấn tinh thần, theo Hành Giả thẳng tới động phủ Thanh Hoa quát lên một tiếng:

- Bắt yêu tinh! Bắt yêu tinh!

Mỹ nhân sợ run cầm cập, đương khó tìm lối trốn, lại nghe tiếng quát to dữ dội, liền chạy vào bên trong bình phong đá. Đằng sau lại không có cửa để thoát, bị Bát Giới quát to:

- Chạy đi đâu! Ta cho cái giống tanh hôi lửa gặt đàn ông nhà mi một ngọn đình ba đây!

Mỹ nhân trong tay không có binh khí, không dám đón đỡ, nép mình một bên, hoá ra đạo ánh sáng lạnh chạy ra bên ngoài, bị Đại Thánh chặn lại, gậy đánh chát một cái, yêu quái đứng không vững ngã lún xuống đất, hiện rõ bản tướng, té ra là con hồ ly mặt trắng. Chú ngốc ngửa tay, định bỏ vào đầu một cái, đáng thương thay cái thân có nụ cười nghiêng nước nghiêng thành, hoá ra hồ ly lông lỏm chỏm.

Hành Giả gọi bảo:

- Đừng đánh nát ra, mang cái xác nó về cho tên vua u mê xem.

Bát Giới không ngại như bản, một tay cầm lấy cái đuôi lông đi sau Hành Giả, ra ngoài cửa, đã thấy Thọ Tinh lão nhai tay dương vô đầu hươu quất mắng:

- Cái giống nghiệt súc, cớ sao bỏ chủ trốn đi làm yêu ở đây, nếu không có ta đến Tôn Đại Thánh đã đánh chết mi rồi!

Hành Giả chạy vội ra hỏi:

- Ông em nói gì vậy?

Thọ Tinh nói:

- Tôi mắng con hươu! Tôi mắng con hươu!

Bát Giới cầm xác con cáo chết quăng vào trước mặt con hươu nói:

- Đây có phải là con mi không?

Con hươu gật đầu vẫy tai, thò mõm ra, hít lấy hít để, tiếng kêu khinh khật, tựa hồ có ý thương tiếc không rời. bị Thọ Tinh lấy tay tát vào đầu nói:

- Nghiệt súc mi thoát chết là may, còn hít nó làm gì?

Liên cỡi ngay cái dây thắt lưng ra, buộc chặt vào cổ con hươu, dắt nó đi và nói:

- Đại Thánh ạ, tôi và ngài cùng đến nước Tỳ Khâu.

Đại Thánh nói:

- Hãy khoan, phải thẳng tay quét cho sạch sẽ chỗ này đi, để khỏi sinh ra yêu nghiệt sau này.

Bát Giới nghe nói, giơ đinh ba bổ phứa vào những cây liễu, Hành Giả lại đọc chữ "úm" gọi hết Thổ địa nơi này và bảo:

- Tìm lấy củi khô, châm lửa đốt lên, trừ tiệt mối lo yêu quái, cho địa phương các người khỏi bị lấn át lửa dối.

Thổ địa tức thì gọi âm binh đi, thổi trận gió mù, vận chuyển đến những cỏ nghinh sương, cỏ thu thanh, cỏ liễu tiết, cỏ sơn nhụy, củi may cạo, củi long cốt, củi lô dịch, đều là những vật dễ khô nở hàng năm, gặp lửa bén ngay chẳng khác gì dầu mỡ.

Hành Giả nói:

- Bát Giới, bắt tất hạ cây, chỉ cần những thứ này lấp chặt cửa động, châm lửa đốt lên, sẽ cháy nhẵn nhụi ngay!

Trong chốc lát một toà Thanh Hoa của yêu quái cháy thành một cái lò lửa đỏ rực.

Bấy giờ Hành Giả mới cho bọn Thổ địa lui ra, cùng Thọ tinh dắt hươu, lôi thầy cáo về đến trước điện, nói với Quốc vương:

- Đây là Mỹ hậu của bệ hạ, sinh con đẻ cái với bệ hạ đây!

Quốc vương nhũn gan nát ruột. Lại trông thấy Tôn Đại Thánh dẫn sao Thọ Tinh, dắt con hươu trắng, đều đến trước điện, vua tội phi hậu rất sợ hãi, sụp xuống một loạt.

Hành Giả đến gần, đỡ quốc vương dậy cười nói:

- Thôi đừng lạy ta, con hươu là quốc trượng của ngài, ngài cứ lạy nó đi là được rồi

Quốc vương hổ thẹn hết chỗ nói, chỉ thưa:

- Cảm ơn thần tăng cứu được trẻ con cả nước tôi, ơn tầy trời bể.

Liên truyền chỉ sai Quang Lộc Tự sửa soạn yến tiệc cỗ chay ở điện Đông Các, mời Nam Cực lão nhân và bốn thầy trò Đường Tăng cùng ngồi để tạ ơn.

Tam Tạng bái kiến Thọ Tinh rồi, Sa Tăng cũng đến chào hỏi, đều nói:

- Hươu trắng đã là con vật của đức Thọ Tinh, sao ngài để cho nó đi đến đây gây hại?

Thọ Tinh cười nói:

- Trước đây Đông Hoa để quân đến thăm nơi núi hoang của tôi ngồi đánh cờ ván cờ, chưa tàn một ván, nguyệt súc này đã trốn rồi. Kịp khi khách về, tìm không thấy nữa. Tôi bấm đốt tay tính toán, biết nó chạy đến chốn này, mới đi tìm kiếm, vừa gặp khi Đại Thánh ra oai. Nếu chậm tí nữa, nguyệt súc chết toi rồi!

Nói chưa dứt lời, đã thấy đến báo:

- Yến đã bày xong.

*Thực là yến tiệc cổ chay quý báu.
Lựa màu đầy cửa
Hương lạ khắp nhà
Bàn trái gấm vóc hoa văn đẹp
Nền lát thảm đỏ ánh chói lò
Trong đình báu, khói trầm nghi ngút
Trước bàn tiệc, thơm nức quả hoa.
Trên bàn xếp quả thành lầu gác.
Bánh kẹo chất đầy rồng thú quanh.
Bánh uyên ương, kẹo sư tiên, bao nhiêu thứ lạ
Ly anh vũ, chén lộ tịch, trăm ngàn lung linh
Trên chiếu quả bánh đầy ẩm ắp
Trước sân thức ăn rất ngon lành
Lê muôm tròn mập
Vải đào tươi cành
Bánh hồng bánh táo vị ngọt thơm
Rượu nho, rượu thông thơm long lanh
Thức thì mật ngọt
Thức thì sữa cô
Nước dùng màu mỡ
Hoa bay gấm pho
Mâm vàng đầy những bánh nhân thít*

Bát bạc đầy những cơm thơm tho
Nước cay cay canh miến dài sợi
Chan thêm gia vị ai cũng ưa.
Kể không hết, nắm hương, mộc nhĩ
Măng nồn, hoang tình, rau sống, nem chua
Qua lại mời mọc không ngừng nghỉ
Tiến lui các ban đều xôm trò

Bèn ngồi theo thứ tự. Thọ Tinh ngồi đầu tiệc, trưởng lão thứ hai, Quốc vương trước tiệc, Hành Giả, Bát Giới, Sa Tăng ngồi tiệc hai bên, xen kẽ có vài ba quan Thái sư ngồi tiếp. Lại truyền giáo phường tấu nhạc. Quốc vương nâng chén ngọc tía mời rượu mọi người. Duy có Đường Tăng không uống.

Bát Giới quay bảo Hành Giả:

- Sư huynh, hoa quả nhường phần anh, cơm canh các thứ nên nhường cho đệ!

Chú ngọc bát chấp tốt xấu, nhẩy chồm ngay lên, thúc gì mang đến cũng chén cho kỳ tiệc.

Yến tiệc xong rồi, Thọ Tinh cáo từ. Quốc vương vội tiến lên quỳ lạy Thọ Tinh, cầu ban cho phép vô bệnh sống lâu.

Thọ Tinh cười nói:

- Vì đi tìm hươu, ta không mang thuốc đàn, nay muốn truyền cho nhà người phương pháp tu dưỡng, nhưng gân mồn sức yếu, không đủ biến hoàn đàn. Trong tay áo ta, chỉ có ba quả táo, là thức uống nước với Đông Hoà để quân, ta chưa hề dùng, nay đem biếu nhà vua.

Quốc vương ăn xong, dần dần thấy nhẹ mình lui lệnh, sau này được sống lâu là do ở đây.

Bát Giới nhìn thấy gọi hỏi:

- Lão Thọ, có táo nữa cho xin mấy quả ăn chơi.

Thọ Tinh nói:

- Không mang ở đây, để ngày khác tôi gửi biếu một ít.

Thọ Tinh bèn đi ra khỏi Đông Các, ngỏ lời cảm ơn, quát to hươu trắng một tiếng, nhảy lên trên lưng, cưỡi mây mà đi

Quốc vương, phi hậu và dân chúng nơi thành thị đều thấp hươu lễ bái.

Tam Tạng gọi:

- Đồ đệ thu xếp từ biệt vua, ta đi!

Quốc vương cố lưu lại, xin dạy dỗ.

Hành Giả nói:

- Bệ hạ, từ đây chỗ tham sắc dục, nên tích nhiều công đức, phạm các việc lấy dài vá ngắn, sẽ được vô bệnh sống lâu, thế là dạy đấy.

Quốc vương sai bưng ra hai mâm vàng vụn, bạc vụn biếu làm lộ phí.

Tam Tạng cố ý từ, một ly cũng không nhận. Quốc vương không biết làm thế nào, sai sắp xe loan, mời Đường Tăng ngồi lên xe long phượng, vua cùng các phi hậu đẩy xe đỡ bánh, đưa tiễn ra khỏi triều. Dân chúng trăm họ cũng đều dâng chén nước sạch thấp lô hương thơm, đưa ra ngoài thành.

Chợt nghe thấy một làn gió thổi ở trên không, một nghìn một trăm mười một cái lông rơi xuống hai bên đường, mỗi lông có một trẻ em kêu khóc, trong đó nguyên có thành hoàng, Thổ địa, xa lệnh, chân quan, ngũ phương Yết đế, tứ trụ Công tào, lục dinh lục giáp, hộ giáo già lam, mọi người đi theo gìn giữ, lên tiếng gọi to bảo.

- Đại Thánh ơi, trước kia chúng tôi vâng lời dặn bảo, mang những lông đựng trẻ con này đi, ngày nay Đại Thánh đã thành công, nhất nhất xin đưa lại hết.

Quốc vương, phi hậu cùng tất cả thần dân lại đều sụp lạy.

Hành Giả nhìn lên không nói:

- Phiến quấy các vị, xin hãy về trước, ta sẽ bảo dân gian tế lễ tạ ơn.

Vì vi vu vu gió lạnh thổi mạnh bay đi.

Hành Giả gọi mọi người trong thành đến nhận lấy con trẻ. Tin truyền ra lúc đó, các người đều đến nhận con mang ra khỏi lồng, vui vui mừng mừng, kẻ nhảy, người cười, đều kêu:

- Giữ lấy Đường triều gia gia, mời về nhà chúng ta để tạ ơn cứu con trẻ.

Không kỳ lớn nhỏ, chẳng kể gái trai, cũng chẳng ngại tướng mạo xấu xí, kẻ khiêng Trư Bát Giới, người vác Sa hoà thượng, kẻ đội Tôn Đại Thánh, người cưỡi Đường Tam Tạng, dắt ngựa bạch, quẩy hành lý, chạy ùa về thành. Quốc vương cũng không ngăn được. Nhà này bày yến, nhà kia đặt tiệc, nhà nào không kịp mời thì hoặc khâu mũ sư, giày sư, áo dài quần vải, áo lót, áo ngoài, các thứ lớn nhỏ, đưa đến kính biếu. Lưu niệm như thế, hết đến một tháng thầy trò mới rời khỏi thành. Lại có người vẽ tranh truyền thần, dựng bài vị, nhang đèn cúng lễ. Mới thực là:

Đắp cao âm đức ơn tây núi.

Cứu sống nghìn nghìn vạn vạn người

Chưa biết sau này còn xảy ra việc gì, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỎI THỨ TÁM MƯƠI

GÁI TRẺ NUÔI "DUƠNG" TÌM LÚA BẠN NGỘ KHÔNG GIÚP CHỦ BIẾT YÊU TÀ

Lại nói về vua tôi dân chúng nước Tỳ Khưu đưa bốn thầy trò Đường Tăng ra khỏi thành, tới hai mươi dặm đường vẫn chưa chịu ra về. Tam Tạng gắng gượng xuống xe, từ giã mọi người rồi lên ngựa ra đi. Những người tiễn chân đứng trông theo mãi đến khi không thấy bóng mới quay trở về.

Bốn thầy trò đi đã lâu ngày, lại gặp đông tàn xuân hết, ngắm xem chẳng xiết hoa nội cây rừng, cảnh vật tươi tốt. Trước mặt lại thấy hiện ra một toà núi cao, sườn dốc.

Tam Tạng lo sợ gọi hỏi:

- Đồ đệ, núi cao trước mặt, có lối đi hay không? Cần phải cẩn thận!

Hành Giả cười nói:

- Sư phụ nói vậy, không phải là người đi đường trường mà lại chẳng khác gì cái bọn công tử vương tôn ngồi đáy giếng nhìn trời. Xưa có câu: "Trèo núi không ngại đường, đường sẽ thông qua núi". Sao lại nói có đường hay không có đường?

Tam Tạng nói:

*Đã đành là trèo núi không ngại đường
Nhưng sợ những chôn dốc cao nhiều quá vật,
Nơi sâu mù mịt có yêu tinh.*

Bát Giới nói:

- Xin yên tâm! Xin yên tâm! Chốn này cách nơi cực lạc chẳng còn bao xa, hẳn là thái bình vô sự!

Thầy trò vừa đi vừa trò chuyện, thoát đã đến dưới chân núi. Hành Giả cầm gậy Như ý đi lên trên núi, đến nơi sườn đá gọi bảo:

- Sư phụ ạ, đường núi đến chỗ này phải rẽ, rảo bước lên, đi mau! Đi mau!

Tam Tạng yên tâm giục ngựa.

Sa Tăng bảo:

- Nhị sư huynh ơi, huynh hãy gánh đỡ tôi một vai.

Bát Giới vội đỡ lấy gánh quấy đi. Sa Tăng khoác lấy cương ngựa, sư phụ ngồi vững trên yên theo Hành Giả đi lên đường cái trên núi. Nhìn lên thấy núi ấy:

Mây mù lồng đỉnh núi

Róc rách nước khe trong

Trăm hoa hương khắp chốn,

Muôn cây kín như rừng.

Mơ xanh, mặt trắng

Liều lục, đào hồng

Cúc kêu khắc khoải xuân sắp hết

Yến hót liú lô xã hội xong.

Đá lở chồm,

Thông xoè rung

Long lanh lồi lõm;

Đường núi trập trùng.

Sườn dốc như vách dựng

Lau lách mọc lung tung.

Nghìn chỏm lỏm chỏm đầy gươm dao

Muôn dải khe tuôn sóng trập trùng

Sư phụ ngẩng nhìn cảnh núi chợt nghe có tiếng chim kêu, nhớ đến quê nhà, dừng ngựa lại gọi:

- Đồ đệ!

*Từ thuở cung vua truyền lệnh xuống
Cắm bình phong nọ nhận công văn,
Quang đăng mười dặm rời Đông Thổ
Cùng với vua Đường trời đất phân
Hẹn hò long hổ phong vân hội
Giờ lại thấy trò lối ngựa quân
Đi hết non vu mười mấy ngọn
Bao giờ thấy lại chốn Hoàng cung*

Hành Giả nói:

- Sư phụ thường hay nhớ nhà như thế không phải là người xuất gia, xin cứ yên tâm mà đi, đừng lo nghĩ gì hết! Xưa có câu: "Muốn cầu sinh phú quý, phải dụng hết công phu".

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ ạ, con nói tuy phải lẽ, nhưng đường sang Tây Thiên không biết còn xa đến đâu?

Bát Giới nói:

- Sư phụ ạ, Đức Phật Như Lai không dứt bỏ được bộ kinh Tam Tạng, biết chúng mình muốn lấy đi, đáng lẽ phải mang tới làm sao mãi không thấy đến!

Sa Tăng nói:

- Đừng tán nhảm, hãy cứ theo đại sư huynh mà đi, có công đi mãi theo huynh ấy, thế nào cũng có ngày đến.

Thấy trò đương chuyện văn, lại trông thấy một cánh rừng thông lớn đen rậm.

Đường Tăng sợ hãi, lại gọi bảo:

- Ngộ Không, chúng ta vừa mới vượt qua đường núi gấp ghềnh, làm sao lại gặp ngay rừng thông đen tối thế kia! Phải để ý.

Hành Giả nói:

- Sợ cái gì!

Tam Tạng nói:

- Con nói chi thế! "Không tin cái thẳng trong việc phải thẳng, nên phòng điều bất nhân của người nhân". Ta và con đã đi qua biết bao rừng thông, chưa từng thấy khu rừng nào sâu thẳm thế này. Con hãy xem kia:

*Đông tây kín mít tận mây xanh,
Nam bắc thành hàng liền khói biếc,
Chung quanh gai góc lua tua kết,
Trên dưới song mây quất quýt cành.
Mây chẳng bụi sấn,
Đông tây khó đường bộ hành
Sấn quán dây mây,
Bắc nam nghẽn lối buôn bán.
Trong rừng ấy, ở nửa năm
Nào thấy trăng trời;
Đi mấy dặm có đâu tinh tú.
Kìa chỗ âm u nhiều cảnh đẹp,
Nọ nơi sáng lăm hoa thơm
Lại có những: Hòn nghìn năm, trăm tuổi.
Thông chịu rét, quả sơn đào thuộc được nơi phù dung cạn
Lô nhô từng chòm từng đống,
Bút thần tiên khó vẽ nên tranh.
Lại riu rít:*

*Uyển vệt hót đổ quyền kêu hạc khách chuyển cành, qua đèn
mơ mỗi, oanh vàng bay múa, chàng làng hay giá cú kêu, yến nói,
sáo non học người trò chuyện, hoa mi cũng biết xem kinh.*

*Lại thấy cả: Hùm già giương vuốt, báo lớn vẩy đuôi,
chôn cáo lâu đời giả gái đẹp.
Sói xám nhiều tuổi rừng sâu.
Dù là Thác Thập thiên vương đến chẳng nữa,
Có tài hàng quái cũng kinh hồn.*

Tôn Đại Thánh ngang nhiên, không sợ, cầm gậy sắt tiến

lên mở một lối rộng, dẫn Đường Tăng đi vào rừng sâu, ung dung thơ thẩn, đi độ nửa ngày chưa thấy lối ra khỏi rừng.

Đường Tăng gọi bảo:

- Đồ đệ, từ khi sang tây, biết bao nhiêu núi rừng hiểm trở, may có chốn này u nhàn, đường lối phẳng phiu, trong rừng cỏ lạ hoa thơm, thực là vừa lòng hợp ý. Ta muốn ngồi đây một lát, một là cho ngựa nghỉ, hai là trong bụng đã đói, con đi nơi nào xin một ít cơm chay về cho ta ăn.

Hành Giả nói:

- Mời sư phụ xuống ngựa, để lão Tôn đi xin cơm.

Trưởng lão nghe lời xuống ngựa, Bát Giới dắt ngựa buộc vào gốc cây, Sa Tăng đặt hành lý xuống, lấy bát ra, đưa cho Hành Giả.

Hành Giả nói:

- Sư phụ cứ ngồi yên đấy, không sợ gì cả, con đi sẽ về ngay.

Tam Tạng ngồi dưới bóng cây thông, Bát Giới, Sa Tăng cùng đi tìm hoa kiếm quả chơi đùa.

Nói về Hành Giả tung người nhảy lên trên không, đứng giữa đám mây, ngoảnh nhìn bốn phía, chỉ thấy ở giữa rừng thông mây lành lấp lánh. Bỗng nhiên buột miệng kêu lên:

- Tốt thay! Tốt thay!

Tại sao Đại Thánh lại kêu tốt như vậy? Số là để khen ngợi Đường Tăng, nói rõ người là Kim Thuyền trưởng lão thác sinh, một người tốt mười đời tu hành, cho nên mới có mây lành ánh đẹp che trên đầu.

Còn như lão Tôn đây, năm trăm năm trước, cái hồi đại náo thiên cung, ngao du góc bể, phóng bên trời, hợp yêu tinh, tự xưng Tề Thiên Đại Thánh, hàng long phục hổ, xoá bỏ số tử, đầu đội chiếc mũ vàng ba cấp kim quang, mình mặc bộ áo giáp hoàng kim, tay cầm cây gậy bịt vàng, chân dận đôi giày bộ vân, thủ hạ có bốn vạn bảy nghìn yêu quái, đều tôn mình là Đại

Thánh gia gia, cũng đã nên người. Ngày nay thoát khỏi thiên tai, làm việc hên muộn, theo thầy làm đồ đệ nghĩ tới thầy trên đầu có mây lành ánh đẹp che trùm, trở về Đông Thổ, hẳn là được tốt đẹp. lão Tôn cũng nhất định được thành chính quả.

Đương lúc tự nhủ như thế, chợt nhìn thấy ở phía nam rừng có một đám khí đen, đương ngùn ngụt bốc thẳng lên cao. Hành Giả sợ nói:

- Trong khí đen tất có yêu tà; Bát Giới, Sa Tăng nhà mình không biết làm ra khí đen ấy đâu.

Đại Thánh ở trên không trung, nhìn xét chưa ra.

Lại nói Tam Tạng ngồi ở trong rừng, sáng lòng rõ tính, đang tụng niệm "ma ha bát nhà ba la mật đa" chợt nghe thấy lạnh lạnh có tiếng kêu: "Cứu tôi với!".

Tam Tạng sợ hãi nói:

- Lạ quá! Lạ quá! Trong rừng sâu thế này, sao lại có người kêu? Có lẽ người nào vì sợ sói lang hổ báo mà ngã chẳng, để ta đến xem.

Trưởng lão đứng dậy dời gót, luồn qua cây trắc nghìn năm, lách khỏi gốc thông muôn tuổi, bám song níu mây đến gần xem xét, thấy có một người con gái bị trói ở gốc cây to, nửa trên mình bị dây sắn trói vào thân cây, nửa bên dưới bị chôn xuống đất. Trưởng lão đứng vững chân, hỏi:

- Nữ bồ tát, vì việc gì lại bị trói ở đây?

Ồi! Nó rõ ràng là yêu quái, người trần mắt thịt, không nhận ra được.

Thấy Đường Tăng đến hỏi, yêu quái nước mắt như suối, má đào lệ nhỏ, vẻ người cá lặn nhận sa, mắt phượng ngậm thương, nét mặt hoa nhường nguyệt thẹn. Đường Tăng không dám đến gần, lại hỏi thêm:

- Nữ bồ tát, đích xác có tội lỗi gì, nói thực với bản tăng, mới có thể cứu!

Yêu tinh kia lại khéo léo, uốn éo giả vờ đáp:

- Thưa sư phụ, nhà tôi ở nước Bần Bà, cách đây hơn hai trăm dặm, cha mẹ hãy còn, rất thích làm việc thiện, nhất sinh hoà thuận anh em, yêu mến bè bạn. Gặp tiết thanh minh, mời cả họ đương cùng với già trẻ trong nhà đi tảo mộ tổ tiên, một đoàn kẻ kiệu người ngựa, ra cả ngoài đồng. Đến trước mộ, sắp hàng cúng lễ, vừa mới đốt vàng-mã, bỗng nghe tiếng trống giục chiêng đồn, một toán kẻ cướp xô ra, cầm dao vác gậy, hò hét xóc tôi, chúng tôi đều cuống cuống sợ hãi, phách lạc hồn xiêu. Cha mẹ họ hàng, ai có ngựa có kiệu đều bỏ trốn thoát thân, còn tôi yếu ớt, chạy không được, ngã lăn ra đất, bị bọn kẻ cướp khiêng về trong núi. Đại vương lớn muốn lập làm phu nhân, đại vương hai muốn lấy làm vợ cả, tên thứ ba, thứ tư đều yêu tôi có nhan sắc, bảy tám người tranh nhau lộn bậy, đều sinh ra tức tối, vì thế bắt tôi đem trời ra ngoài rừng, bọn chúng chia nhau của cải rồi bỏ đi. Nay đã năm ngày đêm, sức lực tôi đã kiệt, chẳng bao lâu sẽ chết. Không biết tổ tiên tích đức từ đời kiếp nào, hôm nay gặp được lão sư phụ đến đây, muôn vàn mong ngài phát lòng từ bi, cứu lấy mạng tôi, sau này có chết xuống suối vàng cũng không dám quên ơn.

Nói rồi khóc lóc, nước mắt như mưa.

Tam Tạng là người từ tâm, không nín được phải nhỏ nước mắt, ghen ngào gọi:

- Đồ đệ!

Bát Giới, Sa Tăng đương tìm hoa kiếm quả ở trong rừng, thỉnh linh nghe thấy tiếng sư phụ gọi thăm thiết.

Chú ngọc bèn nói:

- Sa hoà thượng, sư phụ gặp được người thân đấy rồi.

Sa Tăng cười nói:

- Nhị sư huynh nói liễu, chúng mình đi từ nãy đến giờ, cũng còn chưa gặp một ma nào, họ hàng ở đâu đến?

Bát Giới nói:

- Không phải người thân sao sư phụ lại khóc với người ta ở đây? Ta với đệ lại xem nào.

Sa Tăng quay về lối cũ, dắt cương ngựa, quảy hành lý đến tận nơi gọi:

- Sư phụ, người gọi gì thế?

Đường Tăng lấy tay trở vào gốc cây bảo:

- Bát Giới, cỡi trói cho vị nữ bồ tát kia, cứu mạng người ta với!

Chú ngốc không biết hay dở, liền đi làm ngay.

Lại nói Đại Thánh ở trên không trung, nhìn thấy đám khí đen dày đặc, trùm kín hết mây lành sáng, liền nói:

- Sợ có khí yêu tà hại sư phụ mình. Xin cơm chỉ là việc nhỏ, hãy về xem sư phụ ra sao đã!

Liền quay mây trở lại, nhảy xuống giữa rừng, nhìn thấy Bát Giới đương cỡi dây trói. Hành Giả bèn chạy ngay tới, cầm lấy tai Bát Giới lôi một cái ngã vật xuống đất. Chú ngốc ngẩng đầu nhìn thấy, nhào người dậy nói:

- Sư phụ bảo đệ cứu người ta, cơ sao huynh cậy sức khỏe kéo giật đệ ngã lăn xuống?

Hành Giả cười nói:

- Hiền đệ, đừng cỡi trói cho nó. Nó là giống yêu tinh, giả vờ ra thế để lừa chúng mình đấy!

Tam Tạng quát mắng:

- Con khỉ khốn kiếp này, lại đến đây nói hồ đồ. Một người con gái thế kia, cơ sao mi lại bảo là yêu quái?

Hành Giả nói:

- Số là sư phụ không biết, những trò ma mãnh ấy, lão Tôn đã làm qua cả rồi. Cái giống ăn thịt người ấy thấy biết làm sao được!

Bát Giới chau mày ra nói:

- Sư phụ chớ tin, lão Bát Mã Ôn lừa thấy đấy! Người con gái này đúng là con nhà tử tế. Chúng mình mãi từ Đông Thổ tới

đây, chưa hề so sánh, lại không phải họ đương, làm sao biết y là yêu tinh. Huynh ấy muốn dồn cho chúng mình phải bỏ mà đi, rồi sẽ hoá phép lộn cân đầu vùn trở lại, để tăng tội nọ kia với cô ta, miếng ngon kể miệng mà!

Hành Giả quát lên:

- Đồ bị thịt, đừng nói láo! Lão Tôn này từ khi sang Tây, đã có tai tiếng gì ở đâu chưa? Không như cái giống ăn cám cận bã nhà chú, thấy lợi quên ơn, chẳng biết hay dở, đến nỗi phải lừa kén làm con rể, bị treo lên trên cây ấy!

Tam Tạng nói:

- Thôi vậy, thôi vậy! Bát Giới ạ, sư huynh con ngày thường xét đoán không sai, y đã nói như vậy, để mặc đấy vậy, chúng mình đi thôi!

Hành Giả rất mừng nói:

- Tốt lắm, sư phụ! Mời thầy lên ngựa, ra ngoài rặng thông, đâu có nhà ở, con sẽ xin cơm chay thầy xơi.

Bốn người đều cùng nhau ra đi, bỏ yêu quái lại đó.

Yêu quái bị trói ở trên cây, nghiêng rằng nghiêng lợi nói:

- Mấy năm nay mình nghe người ta nói Tôn Ngộ Không thần thông quảng đại, bây giờ mới thấy, quả nhiên lời nói không sai. Đường Tăng tu hành từ thuở nhỏ, hãy còn chay tịnh, ta đương muốn bắt y làm chồng, thành Thái Ất kim tinh, không ngờ bị con khỉ này biết phá phép ta, cứu y đi mất. Nếu mà y cởi dây ra, để ta xuống dưới, ta thuận tay bắt mang đi, chẳng phải Đường Tăng đã là người của mình rồi sao? Nay bị con khỉ nói một hồi rồi kéo đi mất, hoá ra ta nhọc mình mà chẳng nên công trạng gì? Để ta gọi y lần nữa, xem sao?

Yêu tinh để nguyên dây trói, thổi một cơn gió thuận đưa những lời nói ngon nói ngọt lọt vào tai Đường Tăng:

- Sư phụ ơi, người nữ bỏ tính mạng người sống không cứu, mà dôi lòng cầu Phật kinh làm gì?

Đường Tăng ở trên ngựa nghe thấy tiếng như vậy bèn dừng lại nói:

- Ngộ Không, con đi cứu người con gái ấy lại đây?

Hành Giả nói:

- Sư phụ đi đường, sao vẫn còn tơ tưởng đến nó mãi?

Tam Tạng nói:

- Người ta vẫn ở nơi đó kêu gọi.

Hành Giả nói:

- Bát Giới, có nghe thấy gì không?

Bát Giới nói:

- Tai to che lấp, chẳng nghe thấy gì cả!

Lại hỏi:

- Sa Tăng, đệ có nghe thấy gì không?

Sa Tăng nói:

- Đệ quấy gánh đi trước, không để ý, cũng chẳng nghe thấy gì!

Hành Giả nói:

- Lão Tôn cũng chẳng nghe thấy gì! Sư phụ, nó gọi cái gì?

Sao lại chỉ có thầy nghe tiếng?

Tam Tạng nói:

- Người ta bảo rằng "Tính mạng người sống không cứu vớt, mà dối lòng cầu Phật kinh làm gì". "Cứu mạng một người, hơn dựng bảy tầng phù đồ bảo tháp". Đi ngay cứu người ta xuống, còn hơn bái Phật cầu kinh!

Hành Giả cười nói:

- Sư phụ muốn đi làm điều thiện lại không có thuốc. Thầy thấy từ khi rời Đông Thổ đi sang phương Tây, trải qua bao nhiêu núi rừng, đã gặp rất nhiều yêu quái, chúng thường bắt thầy đưa vào trong động, lão Tôn đến cứu thầy, cầm gậy sắt đánh chết hàng nghìn hàng vạn; ngày nay tính mạng một con yêu tinh, sao không dứt được, lại muốn đi cứu nó?

Đường Tăng nói:

- Đồ đệ ạ, xưa có câu: "Chớ bảo thiện nhỏ mà không làm, chớ bảo ác nhỏ mà cứ làm", nên trở lại cứu họ!

Hành Giả nói:

- Sư phụ đã muốn như vậy thì chỉ còn có cách vác thoi, lão Tôn vác thì không được. Thầy muốn cứu nó, con cũng không dám cố giữ, khuyên thầy một lúc, thầy lại sinh giận, thoi thì để thầy đi mà cứu!

Đường Tăng nói:

- Con khi dừng lăm mồm, mi cứ ngồi đây, để ta và Bát Giới đi cứu người ta.

Đường Tăng vào đến trong rừng, sai Bát Giới cõi dây trói nửa trên mình, dùng đinh ba cuốc đất chôn nửa mình dưới, yêu quái rút chân lên, thất quân lại, hôn hờ theo Đường Tăng ra khỏi rừng thông, đến gặp Hành Giả.

Hành Giả chỉ cười nhạt.

Đường Tăng quát mắng:

- Con khi khốn kiếp, mi cười cái gì?

Hành Giả nói:

- Con cười thầy "Lúc may gặp bạn tốt, vận xui được người xinh".

Tam Tạng lại mắng:

- Nói láo! Từ khi lọt lòng mẹ, ta đã đi tu rồi, ngày nay vâng lệnh chỉ sang tây, dốc lòng lễ Phật cầu kinh, không phải là phường cầu lợi, còn vận xui cái gì?

Hành Giả cười nói:

- Sư phụ tuy đi tu từ thuở nhỏ, nhưng chỉ biết tụng kinh niệm Phật, chứ không biết pháp luật nhà vua. Cô này là người trẻ tuổi tốt tươi, con và thầy là kẻ xuất gia, cùng đi một lối với gái, thẳng hoặc gặp kẻ xấu bụng, bắt chúng ta giải đến cửa quan, chẳng kể lấy kinh bái Phật gì hết, cứ cho là việc gian tình, mặc dù không có thể, vẫn buộc mình vào tội dụ đưa con

nhà người ta đi. Sư phụ sẽ bị thu mất bộ điệp, bị đánh cho chết dở. Bát Giới sẽ bị bắt đi sung quân, Sa Tăng bị giam hãm ở trạm, lão Tôn này cũng chẳng được yên lành, dù có môi mếp, giằng giãi thế nào, cũng bị khép vào tội.

Tam Tạng quát mắng:

- Đừng nói láo, không có lẽ, ta cứu tính mạng người ta, có gì mà để lụy cho ta thế! Cứ đưa người ta đi, có việc gì, ta sẽ chịu hết cả.

Hành Giả nói:

- Sư phụ tuy bảo mọi việc ở thầy, nhưng biết đâu lại không phải thầy cứu người ta, mà lại là hại người ta.

Tam Tạng nói:

- Ta cứu họ ra khỏi rừng, đã thoát khỏi chết, sao lại còn hại họ?

Hành Giả nói:

- Người ta bị trói ở trong rừng, hoặc dăm ba ngày, mười ngày, nửa tháng, không có gì ăn, bị chết đói, còn được toàn vẹn về âm phủ. Bây giờ mang người ta đi cùng, thầy thì cưỡi ngựa chạy như gió, chúng con phải theo thầy, cô gái đó chân yếu, lè không nổi gót, làm sao mà theo được kịp? Bấy giờ đành phải bỏ lại, nếu gặp lang sói, hùm beo, ăn thịt đi mất, chẳng hoá ra hại đời người ta ư?

Tam Tạng nói:

- Ủ đúng thế đấy, việc này lại phải nhờ con nghĩ giúp, nên làm thế nào?

Hành Giả cười nói:

- Ôm người ta lên mình ngựa, cùng cưỡi đi với thầy.

Tam Tạng ngẫm nghĩ nói:

- Lẽ đâu để cùng ngồi ngựa với ta được!...

Hành Giả nói:

- Vậy thì đi theo làm sao?

Tam Tạng nói:

- Để Bát Giới công vậy!

Hành Giả cười nói:

- Chú ngựa may mắn đến nơi rồi!

Bát Giới nói:

- "Đường xa phải gánh vác", bắt tôi công người, còn may mắn gì?

Hành Giả nói:

- Mồm đệ thì dài, khi công người ta, đệ ngoài mồm trở lại, tha hồ mà tình tự, chẳng tiện lợi ư?

Bát Giới nghe câu ấy đâm ngực:

- Không được! Không được! Sư phụ có đánh con, con xin chịu đau, chứ công cô ta quyết không được sạch sẽ. Sư huynh hay chơi đòn ngầm lăm, con không công đâu!

Tam Tạng nói:

- Thôi được, thôi được! Ta còn có thể đi bộ được chốc lát, để ta xuống ngựa đi thông thả, bảo Bát Giới dắt ngựa đi không.

Hành Giả cười to nói:

- Chú ngựa lại càng béo bở, sư phụ chiều cố cho đệ dắt ngựa đấy.

Tam Tạng nói:

- Ngộ Không chỉ nói nhảm! Xưa có câu " Ngựa đi nghìn dặm, không có người không thể tự đi được". Giả như ta đi chậm, các con có thể bỏ ta mà đi được không? Ta đi chậm, các con cũng đi chậm, mọi người cùng cô gái đó đi ra khỏi rừng, đến nơi am quán chùa chiền, hoặc nhà người nào đó, sẽ để cô ta ở lại, như thế cũng là chúng ta đã cứu được người ta.

Hành Giả nói:

- Sư phụ nói chí lý, xin mời người đi cho!

Tam Tạng đi trước, Sa Tăng quấy gánh, Bát Giới dắt ngựa không, dẫn người con gái, Hành Giả cầm gậy sắt cùng đi. Đi

được hai ba mươi dặm, trời đã chiều, lại thấy một toà lâu đài, điện các.

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ, đằng kia hẳn là am quán chùa chiến, hãy đến đây xin ngủ trọ, sáng mai đi sớm.

Hành Giả nói:

- Sư phụ nói phải vậy, mọi người đi nhanh lên!

Lát sau đã đến ngoài cửa, Tam Tạng dặn dò bảo:

- Mọi người đứng ra cả ngoài xa, mình ta đến trước hỏi trọ. Nếu được, sẽ cho người gọi cả vào.

Mọi người đều đứng cả ở dưới bóng cây liễu, duy có Hành Giả cầm gậy sắt, theo dõi người con gái.

Trưởng lão rảo bước đến gần thì thấy ngoài cửa đổ xiêu đổ vẹo, mỗi nơi một mảnh; mở cửa nhòm vào, trong lòng rất thê thảm không nỡ nhìn, nhà phòng vắng vẻ, chùa điện tiêu điều, rêu mọc đầy sân, cỏ lan mặt đất, chỉ có đèn đom đóm lập lòe, ếch kêu thay giọt đồng hồ điểm canh. Trưởng lão ngậm ngùi, hai hàng lệ nhỏ. Trông thấy cảnh, thực là:

*Điện miếu điêu linh đổ nát,
Nhà phòng vắng vẻ vẹo xiêu,
Ngói tan gạch vỡ chát từng đông
Cột đổ giường nghiêng xếp lăm chiều.
Sau trước cỏ lan mặt đất,
Bụi trùm niêu nổi gỉ han
Lầu chuông đổ sụp trống không bưng,
Đèn nến pha lê vỡ nát.
Phật tổ thân vàng phai màu
La Hán đổ ngã ngổn ngang,
Quan Âm hoá bùn be bét.
Bình dương liễu lả ra đất,
Suốt ngày không sư ra vào.*

Cáo thỏ đêm đêm lộ mặt
 Chỉ nghe tiếng gió thét gào
 Bốn bề tường vách đổ xiên
 Đều là chỗ ẩn thân hổ báo.
 Chẳng có cánh phen che chướng
 Có thơ làm chứng, thợ rằng:
 Lâu năm chùa cổ chẳng ngàn tu,
 Quá điều tàn lại xác xā
 Lở mặt già lam làn gió lạnh
 Võ đầu Phật tổ trận mưa to
 Kim Cương đổ sụp mưa dầm thắm
 Thổ Địa ngồi trơ tối
 Ngó tới hai bên càng thiếu nảo,
 Chuông đồng không gác đất nằm trong.

Tam Tạng đánh bạo tiến vào tầng cửa thứ hai, nhìn thấy lâu không gác trống đổ nát, chỉ có một quả chuông đồng, nằm lăn ra đất, nửa bên trên trắng tinh như tuyết, nửa bên dưới xám ngắt như chì. Số là năm tháng dầu dãi, nửa bên trên bị nước mưa dầm trắng bệch, nửa bên dưới bị khí đất xông lên đồng han gỉ xanh. Tam Tạng lấy tay sờ chuông, kêu to lên:

- Chuông ơi! Mi:

Đã từng trên lầu cao vang vọng
 Đã từng tiếng kêu ngân
 Đã từng báo sáng lúc gà gáy
 Đã từng buổi chiều giục tôi hoàng hôn
 Đạo sĩ hoá đồng đi nơi đâu nhỉ?
 Người thợ đúc đồng cũng chẳng còn
 Có lẽ cả hai về địa phủ
 Họ không tắm tích? Thành tâm!

Tam Tạng to tiếng than thở, không ngờ đến tai một đạo nhân khêu đèn thấp nhang. Y nghe thấy có tiếng người nói, nhòm dây nhật một hòn gạch vỡ, nhằm đúng quả chuông ném

tôi. Tiếng chuông kêu vang lên làm cho Đường Tăng sợ ngã lăn ra, cố nhoài dậy định đi, bị vướng phải rễ cây, lại ngã xuống, nằm lăn ra đất, ngẩng đầu dậy kêu lên:

- Chuông ơi!

*Bắn tãng thương xót chuông đương lúc
Boong boong bỗng có tiếng kêu inh!
Có lẽ đường sang Tây Trúc không ai đến
Nhiều năm lâu ngày hoá tỉnh!*

Đạo sĩ tiến lên, đỡ dậy nói:

- Mời lão gia dậy. Không phải chuông thành tỉnh đâu, mà vừa rồi là tôi đánh chuông kêu đấy!

Tam Tạng ngẩng đầu lên, thấy y dáng người đen xấu nói:

- Mi có phải là ma quái yêu tà không? Ta đây không phải người tầm thường. Ta từ bên Đại Đường tới. Thủ hạ ta là những đồ đệ có tài hàng long phục hổ. Mi mà chạm đến ta, tính mạng khó mà giữ được!

Đạo nhân quỳ xuống nói:

- Lão gia đừng sợ, tôi không phải là yêu tà, mà chính là đạo nhân khêu đèn thấp hương ở trong chùa này. Vừa rồi nghe thấy lão gia nói những lời từ thiện, muốn chạy ra tận nơi đón tiếp, lại sợ là tà ma gõ cửa, cho nên mới nhặt một hòn gạch vỡ, ném vào chuông cho đỡ sợ, rồi mới đi ra. Mời lão gia dậy!

Đường Tăng bấy giờ mới hoàn hồn nói:

- Thưa trụ trì, chỉ tí nữa làm tôi chết khiếp, hãy đưa tôi đi.

Người đạo nhân đưa Đường Tăng đi, mãi tới bên trong ba lần cửa, thì thấy ở đây khác hẳn với bên ngoài:

*Gạch xanh xây đắp tường nhiều vẻ
Ngôi đồ lợp trên điện.
Vàng mười tô tượng thánh,
Ngọc trắng lát sân*

*Trên điện Đại Hùng xanh ánh sáng
Dưới gác Tì La ngát bốn bề
Đền Văn Thù điểm đỏ tô xanh,
Đài Luân Tạng trở lá chạm hoa
Bình vàng trên nóc Tam Thiên đắp
Trong lầu ngũ phúc tàn đẹp che.
Nghìn cây trúc biết dung toà Phật.
Muôn khóm tùng xanh rợp cửa chùa.
Trong cung Bích Vân tia vàng loé
Giữa đám sương mờ rắng lạnh hoa,
Sớm nghe bốn phía mùi hương thoảng
Đêm đêm non cao tiếng trống lầu.
Trời sáng nhiều người ngời vá áo,
Trăng thanh lắm kẻ đứng xem kinh
Nửa vách bóng đèn soi hậu viên
Một hàng mây thơm loé trung đình.*

Tam Tạng thấy thế không dám đi vào, hỏi:

- Đạo nhân, mé trước xiêu vẹo quá, đằng sau lại tề chỉnh thế này, tại sao vậy?

Đạo nhân cười nói:

- Lão gia ạ, trong núi này, có nhiều yêu tà trộm cướp. Khi nào trời sáng chúng đi trong núi ăn cướp, sẩm trời thì về nấu trong chùa, tượng Phật kê làm chỗ ngồi, gỗ lại đốt làm đồ sưởi. Sư bản tự hèn yếu, không dám giảng giải với chúng, vì thế đành phải để mấy gian nhà nát đằng trước cho bọn kẻ cướp làm chỗ nghỉ chân, rồi lại đi khuyên giáo các nhà thí chủ, xây lên ngôi chùa mới này. Nhà chùa kẻ cướp ở lẫn, đó là sự tình ở Tây Phương đấy.

Tam Tạng nói:

- À ra là thế!

Đương đi, lại trông thấy trên cửa chùa, có năm chữ lớn

"Trấn hải thuyền lâm tự". Tam Tạng vừa cất bước rẽ vào mé trong, chợt trông thấy một vị hoà thượng đi tới. Người ấy:

*Đầu đội mũ nhung lệch sang tả.
Vòng đồng đeo chảy sệ tai ra.
Hai con mắt trắng sáng như bạc
Mình mặc sênh sang tấm áo là.
Miệng đọc kinh Phiên nghe chẳng rõ.
Tay cầm một cái trống bằng ga.
Tam Tạng thực ra chưa nhận biết
Đường sang Tây Trúc sư Lạt Ma.*

Lạt Ma hoà thượng đi ra ngoài cửa, nhìn thấy Tam Tạng mặt mày rạng rỡ, trán mũi phương phi, tai chấm vai, tay quá gối, chẳng khác gì La Hán lâm phạm, rất là tuần tú. Y chạy tới cười nín lấy khách, vượt chân vượt tay, rồi tận lên mũi, mớ cả vào tai, để tỏ vẻ thân cận rồi dặt tay khách đến phương trượng, làm lễ xong mới hỏi:

- Lão sư phụ ở đâu tới?

Tam Tạng nói:

- Đệ tử là người nước Đại Đường bên Đông Thổ vâng lệnh sang chùa Đại Lôi Âm nước Thiên Trúc bên Tây Phương bái Phật, cầu kinh. Đi đến đây, trời đã chiều, mới tới chùa ta xin trọ một tối, sáng mai đi sớm, mong ngài mở đường phương tiện giúp cho.

Hoà thượng cười nói:

- Không đáng là con người! Không đáng là con người! Chúng mình không phải định bụng xuất gia, chỉ vì cha mẹ đẻ ra, mạnh phạm sao Hoa Cái, nuôi ở nhà không được, đành phải bỏ đi tu, đã là đệ tử của Phật, không nên nói những câu không đầu.

Tam Tạng nói:

- Những điều tôi nói là thực cả.

Hoà thượng nói:

- Từ Đông Thổ đến Tây Thiên, đường lối xa biết bao. Đọc

đường có núi, trong núi có động, trong động có yêu tinh. Một mình lẻ loi như thế, người lại mảnh giẻ, trông người không giống người lấy kinh chút nào cả!

Tam Tạng nói:

- Viện chủ nói rất đúng. Một mình bần tăng đến đây thế nào được! Tôi có ba người đồ đệ, trèo non mở lối, qua suối bắc cầu, bảo vệ đồ đệ, nên mới tới được quý xứ đây.

Hoà thượng nói:

- Ba vị cao đồ ở đâu?

Tam Tạng nói:

- Hiện đứng đợi cả ngoài cửa chùa.

Hoà thượng phát sợ nói:

- Sư phụ không biết ở chúng tôi đây có hổ lang, yêu tặc, quỷ quái hại người, giữa ban ngày còn không dám đi, chưa nhá nhem đã phải đóng cửa. Trời đã gần tối còn để các vị ấy ở bên ngoài ư?

Liên gọi:

- Đồ đệ, ra ngay mời các vị vào!

Hai Lạt Ma nhỏ bèn chạy ra bên ngoài, trông thấy Hành Giả, sợ ngã lăn ra, trông thấy Bát Giới, lại ngã cái nữa, rồi cố nhồm được người dậy, chạy biến trở vào, nói:

- Gia gia ạ, vô phúc rồi! Không thấy các đồ đệ người đâu hết, chỉ có ba bốn đứa yêu quái đứng ở ngoài cửa thôi.

Tam Tạng vội hỏi:

- Hình dáng thế nào?

Tiểu hoà thượng nói:

- Một người mồm lồi công, một người mồm chảy nhọn, một người mặt xanh, bên cạnh lại có một cô con gái môi son má phấn.

Tam Tạng cười nói:

- Chú không nhận ra, ba người xấu xí ấy là đồ đệ tôi, còn người con gái kia là người tôi đã cứu ở trong rừng thông ra.

Lạt Ma nói:

- Cha mẹ ơi, sư phụ đẹp đẽ tuấn tú thế kia, làm sao lại có những đồ đệ xấu xí thế?

Tam Tạng nói:

- Xấu thì xấu thực, nhưng đều hữu dụng, chú đi gọi ngay bọn họ vào, nếu cứ dùng dằng, cái người mồm lòi công có tính gây vạ, hẳn không phải là người bố mẹ đẻ ra, sẽ đánh xông ngay vào đấy.

Tiểu hoà thượng liền vội vàng chạy ra, run cầm cập quỳ xuống nói:

- Thưa các vị lão gia, Đường lão gia mời các vị vào!

Bát Giới cười nói:

- Huynh ạ, họ mời thì cứ mời, sao lại run lập cập thế vậy?

Hành Giả nói;

- Trông thấy chúng mình xấu xí, họ sợ đấy.

Bát Giới nói:

- Nhưng mà làm thế nào được, trời sinh chúng mình ra thế, ai muốn xấu làm gì!

Hành Giả nói:

- Những cái xấu xí đệ hãy tạm thu bớt lại!

Chú ngốc quả đã giấu mồm vào trong ngực, cúi đầu xuống, dắt ngựa đi, Sa Tăng gánh hành lý, Hành Giả ở đằng sau, cầm gậy sắt, đi kèm người con gái, cùng tiến vào chùa.

Đi xuyên qua những ngôi nhà đồ nát, vào đến trong tầng cửa thứ ba, buộc ngựa lại, buông gánh xuống, cả bọn vào trong phương trượng, chào hỏi sư Lạt Ma rồi chia ngôi thứ ngồi xuống.

Vị hoà thượng đi vào bên trong, dẫn bảy tám mươi tiểu Lạt Ma ra, chào hỏi, rồi sửa soạn làm cơm thết đãi. Chính là:

Lòng từ bi tu công tích đức

Đạo Phật khi nên, sư trọng sư.

Chưa biết làm thế nào ra khỏi chùa, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỐI THỨ TÂM MƯƠI MỐT

CHÙA TRẦN HẢI NGỘ KHÔNG BÁT QUÁI RỪNG HẮC TÙNG ĐỒ ĐỀ TÌM THẤY

Nói về thầy trò Tam Tạng đến chùa Trần Hải, các sư ra chào, sửa soạn cơm chay, bốn người ăn xong, người con gái đi theo cũng được thết cơm. Dần dần trời tối, trong phương trượng đã phải thắp đèn. Một là các sư muốn hỏi chuyện Đường Tăng đi lấy kinh, hai là ham xem người con gái kia, nên cứ lữ lượt đứng xếp hàng ở dưới đèn.

Tam Tạng nói với nhà sư Lạt Ma gặp đầu tiên:

- Thưa viện chủ, sáng mai chúng tôi rời khỏi bảo sơn đây, đường đi sang Tây Thiên như thế nào?

Nhà sư ấy quì hai gối xuống, làm cho trưởng lão hoảng sợ, vội vàng đỡ dậy nói:

- Mời viện chủ dậy, tôi hỏi ngài đường đi, làm sao ngài lại làm lễ?

Nhà sư nói:

- Ngày mai lão sư phụ sang Tây, đường lối bằng phẳng không lo ngại gì. Chỉ có một việc ngay trước mắt đây rất là khó xử, khi người vừa tới, tôi đã toan nói, sợ rằng phạm tới oai trên nên chưa dám thưa chuyện. Lão sư từ phương đông lại đây, đi đường mỗi mệt, có thể nghỉ ở trong phòng tiểu hoà thượng được, chỉ có nữ bồ tát này, không biết mời vị ấy nghỉ ở đâu được?

Tam Tạng nói:

- Thưa viện chủ, ngài không nên nghi ngại, cho là bọn thầy trò chúng tôi có tà ý gì. Sáng hôm nay đi qua rừng Hắc Tùng, thấy người con gái này bị trói ở trên cây, đồ đệ Tôn Ngộ Không không chịu cứu, tôi đã phát bồ đề tâm cứu mạng y, đến đây xin tùy ý viện chủ, muốn cho y ngủ đâu cũng được.

Nhà sư cảm ơn nói:

- Đã được lão sư rộng phép, xin để y vào trong điện Thiên Vương, giải cổ ở sau bệ đức Thiên Vương cho y nằm nghỉ.

Tam Tạng nói:

- Rất tốt! Rất tốt!

Ngay lúc ấy, các tiểu hoà thượng đưa người con gái ra sau điện đi ngủ. Trưởng lão ở lại trong phương trượng mời các viện chủ đi nghỉ. Mọi người giải tán.

Tam Tạng căn dặn Ngộ Không:

- Mỗi một quá, đi ngủ sớm để mai dậy sớm.

Tất cả liền cùng ngủ với nhau một nơi, Hành Giả luôn ở bên mình để bảo vệ Đường Tăng. Dần dần đêm khuya càng vắng vẻ, chính là lúc:

*Đêm khuya lặng lẽ bóng trăng thanh,
Hun hút đường dài cảnh vắng tanh.
Leo leo sông Ngân sao lấp lánh,
Trên lầu trống điểm lúc sang canh,*

Nghỉ ngơi một đêm, đến khi trời sáng, Hành Giả trở dậy bảo Bát Giới, Sa Tăng thu thập hành lý, dắt ngựa và mời sư phụ lên đường. Lúc bấy giờ, trưởng lão còn ngủ say chưa tỉnh.

Hành Giả đến gọi:

- Sư phụ ơi!

Rồi lấy tay lay đầu sư phụ một cái, vẫn không thấy tiếng Đường Tăng trả lời.

Hành Giả hỏi:

- Sư phụ làm sao vậy?

Tam Tạng rên rĩ nói:

- Ta làm sao lại vầng đầu rúc mắt thế này, xương cốt khắp mình đau dữ.

Bát Giới nghe lời, thò tay xoa lên trên mình, thấy hơi âm ỉm, bèn cười nói:

- Thôi hiểu rồi. Bữa cơm không mất tiền tối hôm qua, ăn cố mấy bát, lại vui đầu đi ngủ ngay đây mà!

Hành Giả quát mắng:

- Nói nhảm, để ta hỏi sư phụ xem đích xác thế nào?

Tam Tạng nói:

- Vào hồi nửa đêm, ta trở dậy đi giải, có lẽ vì không đi mũ, nên đã bị cảm mạo phong sương.

Hành Giả nói:

- Thế thì đúng đấy, bây giờ thầy có đi được không?

Tam Tạng nói:

- Hiện giờ ta đứng ngồi không vững, cưỡi ngựa sao được! Ta chỉ lo lỡ mất độ đường.

Hành Giả nói:

- Thầy nói chi vậy, thường có câu: "Một ngày là thầy, cả đời là cha". Chúng con đã theo làm đồ đệ thầy có khác gì con đẻ. Lại có câu nói "Nuôi con chẳng quản hao tiền tốn của, sao cho nó ăn nó chơi là tốt". Thầy đã thấy trong mình không được khỏe, nói làm gì lỡ độ đường, hãy gượng ở lại mấy hôm cũng không sao!

Mấy anh em đều chăm sóc sư phụ, thấm thoát đã hết sáng qua trưa, chiều kế tiếp; đêm thanh vừa đến đã tỉnh mơ.

Thì giờ thấm thoát đã được ba ngày. Một chiều kia, sư phụ cố gượng ngồi dậy gọi bảo:

- Ngộ Không, hai ngày hôm nay ta đau ốm không hề hỏi

được con, vị nữ bồ tát thoát chết ấy có được người ta cho ăn uống gì không?

Hành Giả nói:

- Thấy bạn lòng chi đến y! Hãy cứ nghĩ đến bệnh của thầy đã.

Tam Tạng nói:

- Đúng vậy, đúng vậy! Con hãy đỡ ta ngồi dậy lấy giấy, bút, mực cho ta, lên chùa mượn cho ta một cái nghiên đem về đây.

Hành Giả nói:

- Để làm gì?

Tam Tạng nói:

- Ta sẽ viết một lá thư, gói cả quan văn vào làm một, con đưa cả về Trường An giùm ta dâng lên đức Thái Tôn hoàng đế.

Hành Giả nói:

- Làm việc gì thì khó, chứ đến chuyện đưa thư, lão Tôn vào bực nhất trên thế gian. Thầy cứ phong thư lại cẩn thận giao cho con, chỉ một cái lộn nhào con sẽ đến Trường An ngay, đệ lên vua Đường, lại một cái lộn nhào nữa trở lại đây luôn, bút nghiên vẫn chưa ráo mực. Có điều là thầy định viết thư như thế nào, hãy đọc qua cho con nghe trước đã rồi sẽ viết cũng chưa muộn.

Trưởng lão sa nước mắt nói:

- Ta định viết:

*Sư tôi xin cúi đầu ba lạy,
Chúc thọ muôn năm đức thánh quân,
Văn võ các quan cùng chứng kiến,
Công khanh trăm vị rõ điều trần.
Năm xưa vâng chỉ rời Đông Thổ;
Mong đến Linh Sơn bái Thế Tôn,
Không ngờ giữa đường nhiều ách nạn,
Nào hay nửa chặng lằm tai truân.
Bệnh sư trầm trọng khôn dò bước,
Cửa Phật cao xa khó tới gần*

*Kinh có, duyên không, công uổng phí,
Xin sai người khác để thay chân!*

Hành Giả nghe xong câu đó, không nhin được, khanh khách cười to nói:

- Sư phụ ạ, thầy thực non gan, mới hơi chút đau yếu, đã nghĩ ngay như thế rồi. Nếu thầy bị bệnh nặng, chết hay sống cũng chỉ ở nơi con. Lão Tôn này tự có nhiều bản lĩnh, thử hỏi Diêm vương nào dám to gan? Phán quan nào dám hạ trát? Quý sứ nào dám đến đòi? Nếu trêu tức con, con sẽ đưa ngay cái tính cẩu đại náo thiên cung ra, lại đi một lối gậy, đánh vào côi U Minh, tóm ráo thập đại Diêm vương, bắt người nào người nấy rút hết gân ra, không tha một ai hết!

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ ạ, ta ốm nặng rồi, thôi chớ nhiều lời!

Bát Giới tiến lên nói:

- Sư huynh ạ, sư phụ đã gỡ miệng, huynh cần nên nói tốt để yên ủi người! Không nên lưỡng lự nữa, chúng mình phải liệu sớm đi, trước hãy bán ngựa, đem hành lý gán lấy cỗ quan tài để chôn sư phụ rồi ta sẽ giải tán.

Hành Giả nói:

- Chú cóc lại nói láo! Chú có biết đâu, sư phụ là đồ đệ thứ hai của đức phật Như Lai, trước kia gọi là Kim Thiên trưởng lão, chỉ vì người khinh nhờn phép Phật, mà mắc phải cái vòng nạn lớn này.

Bát Giới nói:

- Sư huynh ạ, sư phụ đã là người khinh nhờn phép Phật, bị đày sang Đông Thổ, ở trong bể thị phi, trên trường khẩu thiệt, đã thác sinh ra làm người, phát nguyện sang Tây Thiên báỉ Phật cầu kinh, gặp yêu tinh, thì bị trói, gặp ma quái thì bị treo, chịu hết khổ não là phải rồi, tại sao còn bắt thầy chịu bệnh?

Hành Giả nói:

- Đệ biết thế nào được: sư phụ không chịu nghe Phật giảng phép, ngồi ngủ gật một cái, đổ nhào người ra, chân phải giẫm lên một hạt gạo nên xuống hạ giới, phải ốm mất ba ngày.

Bát Giới kinh sợ nói:

- Vợ vợ vét vét ăn hết mọi thức như lão Trư thì phải chịu bệnh đến mấy năm, mấy đời mới hết tội được?

Hành Giả nói:

- Sư đệ, Phật không để ý đến chúng sinh bọn ta đâu, đệ còn không biết người ta nói: "Cày ruộng giữa giờ ngủ, cây lúa bỏ hôi rở, ai biết cơm trên mâm, hạt gạo đều tận khổ!". Sư phụ chỉ còn ốm có hôm nay, mai sẽ khỏi.

Tam Tạng nói:

- Hôm nay ta không như hôm qua, trong cuống họng khát khô khát héo, con đi tìm xem, chỗ nào có nước lấy cho ta uống.

Hành Giả nói:

- Tốt lắm! Sư phụ muốn uống nước, là sắp khỏi rồi, để ta đi lấy nước.

Tức thì lấy bát tộ ra, đến cái bếp hương tích ở đằng sau chùa lấy nước. Chợt thấy một lũ hoà thượng, người nào người ấy hai mắt đỏ hoe, khóc nức khóc nỏ, có điều không dám khóc ra to tiếng.

Hành Giả nói:

- Bọn hoà thượng các người, sao lại nhỏ nhen thế? Chúng ta ở lại mấy ngày, khi nào đi sẽ tính toán tiền củi lửa trả lại và cảm ơn, làm sao lại lèm bèm làm vậy?

Các sư sợ hãi quỳ xuống nói:

- Không dám! Không dám!

Hành Giả nói:

- Sao lại không dám? Hay là vị hoà thượng mồm dài chúng ta dạ dày lớn, ăn hết cả vốn của các người chăng?

Các sư nói:

- Lão gia ạ, hoang sơn chúng tôi đây, có tới một trăm vị hoà thượng vừa lớn vừa nhỏ, mỗi người chỉ nuôi lão gia một ngày, cũng được một trăm ngày, có đâu dám dối lòng, so kè đến miếng cơm hộp nước!

Hành Giả nói:

- Đã không so kè, tại sao các người lại kêu khóc?

Các sư nói:

- Lão gia ạ, không biết có yêu tà nào ở trong núi lẫn vào trong chùa này. Chúng tôi đây mỗi đêm cất hai tiểu hoà thượng thỉnh chuông đánh trống, hễ cứ nghe thấy tiếng chuông tiếng trống là người không thấy về nữa. Đến hôm sau đi tìm, chỉ thấy mũ sư, giày sư vút ở đằng sau vườn, hài cốt hầy còn, người thì bị ăn thịt rồi. Các vị ở lại ba ngày, trong chùa chúng tôi mất đi sáu vị hoà thượng. Vì thế, anh em chúng tôi không thể không sợ được, không thể không thương được. Chỉ vì quý thể lão sư phụ ngài hơi mệt, nên không dám nói ra, nhưng nín không được, phải than thầm khóc vụng vậy.

Hành Giả nghe đoạn vừa sợ, vừa giận nói:

- Không cần phải nói, nhất định là yêu ma ở đây hại người rồi. Ta và các người tiểu trừ nó đi!

Các sư nói:

- Lão gia ạ, yêu tinh không tinh thì không linh, nhất định nó biết dâng vên giá vũ, nhất định nó biết ra tới vào sáng. Lão gia, đừng quở, chúng tôi xin thưa: nếu người bắt được nó, sẽ trừ cho hoang sơn chúng tôi được cái gốc hoạ đó, thực là ba sinh may mắn. Nhưng nếu không bắt được nó, sẽ lại xảy ra những việc bất tiện khác.

Hành Giả nói:

- Những việc bất tiện gì?

Các sư nói:

- Thực không dám nói giấu Lão gia. Trong hoang sơn này,

tuy có một trăm vị hoà thượng, nhưng đều là những người xuất gia từ khi còn nhỏ. Tóc dài tìm dao cắt. Đổi mặc áo nhà chùa. Sáng sớm tỉnh mơ dậy rửa mặt, chấp tay cúi mình, quy y đạo lớn. Đêm tới dọn dẹp thấp tuần nhang, lòng thành gõ phách, tụng niệm Di Đà, ngẩng đầu nhìn thấy Phật, dài sen chín phẩm phái Tam Thừa, bẻ từ cùng mây pháp, xin tới Vườn Kỳ Thích Thế Tôn. Cúi đầu ngấm lại tâm, chịu năm giới cứu ba ngàn cõi, sinh sinh trong muôn pháp, nguyện hiếu ngoan không với sắc không.

Các thí chủ tới ư? Già có, trẻ có, cao có, lùn có, béo có, gầy có, ai ai cũng gõ mõ gõ, khua khánh vàng, chấp chấp vái vái, hai quyển *Kinh pháp hoa*, một sách *Lương Vương Sấm*. Các thí chủ không tới ư? Mới có, cũ có, lạ có, quen có, xấu có, đẹp có, mọi người đều chấp đôi tay, lìm dim mắt, lặng lặng im im, ngồi thiền trên Bồ Đoàn, cài chặt then cửa trắng.

Phó mặc chúng bên ngoài oanh ca chim hót

Vân yến ta phương tiện từ bi đại thừa. Nhân vì thế, cũng chẳng thể hàng rồng, cũng chả hay phục hổ, cũng chả biết hàng quái, cũng chả biết gì tính.

Ví lão gia lại gây chuyện với yêu ma.

Trăm hoà thượng lũ tôi chỉ đủ nó no một bữa. Một là để chúng sinh tôi dọa xuống luân hồi. Hai là Thuyền Lâm tự viện bị huỷ diệt. Ba là trên hội Như Lai, không còn một chút hào quang, điều như thế là có điều không được tiện!

Hành Giả nghe thấy các sư nói một thôi một hồi như vậy, cơn giận từ tim bốc nổ, quát to một tiếng:

- Bọn hoà thượng các vị đây ngốc quá! Chỉ nghe nói yêu tinh làm vậy, chứ không hiểu được lão Tôn đây thế nào ư?

Các sư khe khẽ trả lời:

- Thực chưa hiểu rõ.

Hành Giả nói:

- Để lão Tôn nói sơ qua cho các vị nghe:

Ta đã từng hàng long phục hổ núi Hoa Quả
 Ta đã từng đại náo thiên cung
 Đói thì lấy đan của Lão quân ném sơ sơ chùng vài ba hạt,
 Khát thì lấy rượu của thượng đế tu nhè nhẹ độ sáu bảy thùng.
 Căng đôi mắt người vàng không đen không trắng.
 Trời thăm đậm, trăng mịt mù
 Cầm một cây gậy Như ý không dài không ngắn
 Đi không đến không.
 Kể chi phường ma to quỷ lớn,
 Sá gì bọn lười nhát hôi tanh!
 Một khi đuổi theo bắt,
 Chạy mặc chạy, run mặc run, trốn mặc trốn, sợ mặc sợ.
 Một khi bắt đem về,
 Khoá mặc, đốt mặc đốt, mài mặc mài, đâm mặc đâm
 Thực là bát tiên cùng qua bể,
 Một mình hiển thần thông!
 Các hoà thượng, ta sẽ bắt yêu tinh cho mọi người trông thấy.
 Mới nhận rõ được tài nghệ lão Tôn!

Các sư nghe lời, lặng lặng cúi đầu nghĩ:

- Lão trọc đầu mở miệng nói khoác có lẽ cũng có chút bản lĩnh!

Rồi đều dạ dạ vâng vâng. Chỉ có sư Lạt Ma nói:

- Hãy thư thả! Lão sư phụ còn mệt, việc ngài đi bắt yêu tinh không khẩn lắm. Tục ngữ có câu: "Công tử lên tiệc, chẳng say cũng no; tráng sĩ ra trận, chẳng chết cũng quê". Trong khi hai bên đấu nhau, lỡ ra phiên luy cho sư phụ ngài thì không ổn đâu!

Hành Giả nói:

- Có lý! có lý! Ta hãy mang nước về cho sư phụ uống rồi sẽ lại.

Liền cầm lấy bát múc nước mát, đi ra khỏi bếp Hương tích, trở lại phương trượng, gọi to:

- Sư phụ ơi, dậy xơi nước!

Tam Tạng đương khi phiên khát, vội vàng nhồm dậy, bưng

lấy nước, chỉ uống một hớp hết. Thực là: *"khát thì một giọt như cam lộ, thuốc gặp phương hay bệnh khỏi ngay"*.

Hành Giả thấy sư trưởng tinh thần khoan khoái, mày mặt nở nang, cất tiếng hỏi:

- Sư phụ ơi, thầy có xơi được chút cơm không?

Tam Tạng nói:

- Bát nước như linh đan, bệnh tật ta đã bớt được một nửa, giá có cơm canh cũng ăn được chút ít.

Hành Giả liền cất tiếng gọi to:

- Sư phụ ta khỏi rồi! Người đã ăn chút cơm!

Và bảo bọn hoà thượng sửa soạn vo gạo, thổi cơm, nhào bột, nướng bánh, nấu kẹo đường, đun canh miến, mang tới bốn năm mâm. Đường Tăng chỉ ăn nửa bát cháo gạo. Hành Giả, Sa Tăng cũng ăn một mâm, còn thừa bao nhiêu Bát Giới đánh kỳ hết. Ăn xong, người nhà dọn dẹp, thắp đèn, mọi người chia tản.

Tam Tạng nói:

- Chúng ta ở đây mấy hôm rồi?

Hành Giả nói:

- Đúng ba ngày rồi, hết ngày mai sẽ là bốn ngày.

Tam Tạng nói:

- Ba ngày làm lỡ mất bao nhiêu độ đường?

Hành Giả nói:

- Sư phụ cũng chẳng nên nói đến đường sá, ngày mai sẽ đi.

Tam Tạng nói:

- Phải đấy! Tuy ta hãy còn hơi yếu, nhưng không hề chi.

Hành Giả nói:

- Nếu ngày mai đi, đêm nay hãy để cho con đi bắt yêu tinh.

Tam Tạng sợ hỏi:

- Lại còn đi bắt yêu tinh nào?

Hành Giả nói:

- Có con yêu tinh ở trong chùa này, để con đi bắt nó giúp họ.

Đường Tăng nói:

- Đồ đệ ạ, bệnh ta chưa được khỏi hẳn, con đã nghĩ đến chuyện đó, lỡ ra yêu quái có thần thông, con không bắt được nó, lại chẳng hại cho ta ư?

Hành Giả nói:

- Thầy chỉ hay làm nhụt oai phong người khác, lão Tôn đến đâu trừ yêu đấy, thầy đã thấy con kém ai chưa? Chỉ có không ra tay, ra tay là con hẳn được!

Tam Tạng giữ lại nói:

- Đồ đệ ạ, câu nói thường rất đúng: "Gặp phương tiện thì làm phương tiện, đến chỗ thương người hãy thương người. Để ý không bằng giữ tâm tốt, chỉ bằng nhẩn nhục sao gây hoạ không đâu".

Tôn Đại Thánh thấy sư phụ cố ý khuyên nhủ, không cho đi bắt yêu, nên phải nói thực chuyện ra:

- Sư phụ ạ, chẳng giấu gì thầy, yêu ma đã ăn thịt người ở đây rồi.

Đường Tăng rất sợ hỏi:

- Ăn thịt ai?

Hành Giả nói:

- Chúng ta ở đây ba ngày, nó đã ăn thịt mất sáu tiểu hoà thượng ở chùa này rồi.

Trưởng lão nói:

- "Thỏ chết cáo buồn, vật thương cùng loại", nó đã ăn thịt nhà sư ở trong chùa, ta cũng là sư, vậy cho con đi, nhưng cần phải để ý cẩn thận.

Hành Giả nói:

- Không cần dặn, lão Tôn đến đâu là trừ diệt yêu ma đến đấy!

Trước ánh đèn sáng, Hành Giả dặn dò Bát Giới, Sa Tăng trông nom sư phụ, rồi mừng vui hớn hở ra khỏi nhà phương

trượng, đi thẳng đến điện Phật, ngó nhìn. Trên trời có sao, trắng vẫn chưa mọc, trong điện vẫn tối om om, liền châm lửa, thắp vào đèn lưu ly, nện chuông bên tây, đánh trống bên đông. Im tiếng chuông trống, Hành Giả lắc mình, biến thành một tiểu hoà thượng, trạc độ mười hai mười ba, mặc áo ngắn lụa vàng, áo dài vải trắng, tay khua mõ gỗ, miệng tụng niệm kinh, ngồi đợi suốt canh một, vẫn không thấy gì. Vào hồi canh hai trăng muện vừa lên, chợt nghe thấy một trận gió ù ù thổi tới.

*Trời đen vì mù đặc
Đất tối nặng mây buồn
Bốn phương như bát mực
Một dải màu xanh rờn
Vừa nổi gió cát bay đất bốc
Tiếp trận sau gầy cây rạp rừng
Cát bay đất bốc mờ tinh tú.
Gầy cây rạp rừng tối ánh trăng
Gió đến nổi Hằng Nga ôm thoa quanh góc
Thỏ ngọc tìm chầu thuốc chập chờn
Các quan Cửu Diệu đều đóng cửa
Long Vương bốn bể thấy trong buồn
Thành hoàng rong miếu tìm quẻ nhỏ
Tiên tử cõi mây ngang không trung
Diêm vương địa phủ tìm "mặt ngựa"
Phán quan chạy xuống tìm vương khấn
Gió làm Côn Luân núi rụng đá
Gió làm sông hồ nổi sóng cồn.*

Trận gió vừa lướt qua, chợt thấy mùi thơm lan sạ, tiếng rung chuỗi ngọc, Hành Giả liền né mình ngửng đầu nhìn. Chà một cô gái mỹ miều đương đi lên điện Phật. Hành Giả cứ việc lăm thầm tụng kinh. Người con gái đến bên, ôm chầm ngay lấy nói:

- Tiểu trưởng lão, tụng kinh gì vậy?

Hành Giả nói:

- Người ta bảo đọc.

Người con gái nói:

- Mọi người đã đi ngủ yên ổn, người còn đọc kinh làm gì?

Hành Giả nói:

- Đã bảo đọc sao lại không đọc?

Người con gái ghì lấy, hôn Hành Giả một cái nói:

- Tôi với người đi ra đằng vườn sau chơi đi!

Hành Giả cố ý quây quây đầu và nói:

- Cô không hiểu cái gì cả!

Người con gái nói:

- Người có biết xem tướng không?

Hành Giả nói:

- Cũng có biết tí chút!

Người con gái nói:

- Người xem tướng tôi thế nào?

Hành Giả nói:

- Tôi xem cô có tướng ăn thật làm dối, bị bố mẹ chồng đuổi đi.

Người con gái nói:

Không bị bố mẹ chồng đuổi

Chẳng làm biếng chẳng đành hanh

Chỉ vì cái phận tôi bạc

Vớ phải gã chồng trẻ ranh

Chả biết cái chuyện chẵn gôi

Trốn đi kiếm chác chút tình

Được lúc sao sáng trăng trong này, cũng có duyên nghìn dặm gặp nhau. Tôi với người đi đến vườn sau vui vầy lứa đôi loan phượng đi!

Hành Giả nghe lời, gật đầu thâm nghĩ:

- Mấy chú sư ngu xuẩn, đều bị sắc dục lôi cuốn, nên hại đến tính mạng, bây giờ nó lại chực lừa mình.

Liên thuận miệng trả lời:

- Nương tử ơi! tôi là người xuất gia, lại còn nhỏ, không biết cái chuyện ấy thế nào cả.

Người con gái nói

- Cứ đi theo tôi, tôi sẽ dạy cho!

Hành Giả cười thầm nói:

- Thôi được, mình cứ đi theo xem hắn làm trò trống gì? Hai người kề vai, khoác cánh, ra khỏi điện Phật, đi thẳng đến vườn sau. Yêu quái lấy chân khoèo Hành Giả ngã lăn ra đất, miệng gọi rồi "yêu quý ơi!", rồi đưa tay cấu bóp vào phía dưới Hành Giả.

Hành Giả nói:

- Con ơi, con định ăn thịt lão Tôn thực à?

Hành Giả bèn nắm chặt lấy tay nó, quật ngã lăn ra đất. Yêu quái vẫn còn gọi:

- Quý mến ơi! Sao lại quật ngã mẹ anh thế này.

Hành Giả nghĩ thầm:

- Không nhân lúc này hạ thủ nó, còn đợi đến lúc nào! Chính là: "Hạ thủ trước là hay. Hạ thủ sau gây vạ" liền bắt chéo tay, vận lực một cái, nhảy lên, hiện rõ chân tướng, giơ cây gậy sắt bịt vàng, nhằm đầu yêu đánh tới.

Yêu quái bấy giờ mới đâm hoảng, nghĩ bụng:

- Sư nhóc này, quả thực là lợi hại!

Nó mở to mắt nhìn, té ra là họ Tôn đồ đệ của Đường trưởng lão, nhưng nó cũng chẳng sợ sệt. Tinh quái ấy là giống tinh quái gì?

Chóp mũi vàng óng

Lông tuyết phau

Hang đất làm nhà cửa

Yên phận sương biết bao?

Ba trăm năm lễ tu nên đạo

Đã đến Linh Sơn được mấy tao

Nén sáp hương hoa no đủ cả
 Như Lai truyền bảo xuống thiên tào
 Thác Thập thiên vương yêu gái quý
 Na Tra thái tử nhận đồng bào
 Cũng chẳng phải chim lấp biển cả
 Cũng không là ngao núi cao
 Chả sợ gì gương Lôi Hoán ⁽¹⁾
 Chả sợ gì Lữ Kiên mang đao ⁽²⁾
 Lại lại đi đi, xá gì nước Hán Giang rộng
 Lên lên, xuống xuống.
 Chấp gì gập ghềnh Thái Hàng cao
 Ngờ thấy mây hoa, mặt nguyệt, người xinh xắn;
 Hay đâu chuột già thành quái trở ngón anh hào!

Yêu quái cây mình thần thông quảng đại, liền tay múa hai thanh kiếm đón đánh, tiếng kêu loảng xoảng, tả đánh hữu đỡ, nghiêng đông, đảo tây. Hành Giả tuy cứng mạnh, vẫn chưa đánh đổ được nó. Gió âm bốn phía, trắng xế lơ mờ, hai bên đánh nhau dữ dội ở vườn sau.

Gió lạnh cuốn mặt đất
 Trắng xế ánh mờ loang
 Chùa vua Phạn lặng lẽ
 Hiện tiểu quỷ tàn hoang
 Nơi vườn sau giao tranh một trận
 Tôn đạo sĩ, thiên Đại thánh
 Mao Xá nữ nữ trung vương
 Đấu phép thần thông chừa chịu hàng

⁽¹⁾ Lôi Hoán đòi Tấn, thấy ở Phong Thành có hơi đỏ tía bốc lên, tìm ra hai thanh kiếm Long Tuyền. Thái A: sau qua bến Duyên Bình, hai thanh kiếm rơi xuống sông thành hai con rồng đi mất

⁽²⁾ Lữ Kiên đòi Tấn có cái đao, người thợ khen là ai có đao này làm đến Tam công. Kiên đem kiếm cho bạn là Vương Tường. Tường chết lại trao cho Lâm, hai người đều làm tướng đòi Tấn.

Một bên quăn lòng thơm cầm trọc tóc
Một bên trũng mắt tuệ, ghét nồn nường
Hai tay kiếm bay, ai biết được nữ bồ tát
Một gậy quật mạnh, dũng mãnh hơn cả
Hoạt Kim Cương
Vun vút gậy vàng như chớp loé
Loang loáng lưỡi gươm ánh sao lan.
Lầu ngọc tan phỉ thúy
Điện vàng nát uyên ương
Vượn hú trắng Ba chéch
Nhạn kêu trời Sở loang
Mười tám tôn La Hán, thăm thăm hò hét.
Ba mươi hai Thiên Thần, thấy thấy kinh hoàng

Tôn Đại Thánh tinh thần quật khởi, đường gậy lại không chút lơ lẫm. Yêu tinh liệu mình không thể địch nổi, bất thành linh đôi mây chau lại, bụng nẩy mưu khôn, quay mình bỏ chạy.

Hành Giả quát nói:

- Đồ khốn kiếp, chạy đi đâu, hãy mau mau đầu hàng!

Yêu tinh không để ý, cứ việc chạy lui, đợi khi Hành Giả đuổi rất gấp, tức thì trụt một chiếc hài hoa chân trái ra, thổi hơi tiên vào, đọc thần chú, kêu một tiếng "biến", liền biến ra hình dáng bản thân, cầm hai thanh kiếm đến; còn chân thân thì quay một cái, hoá ra trận gió mát đi mất.

Yêu tinh đi tuốt vào trong phương trượng, cấp luôn Đường Tăng mang lên trên mây, mịt mịt mờ mờ, trong chớp mắt, đã đến núi Hãm Không, tiến vào động Không Đáy, gọi lũ hầu hạ sửa soạn tiệc chay để làm lễ cưới.

Lại nói về Hành Giả đánh mãi đã nóng ruột, bèn né ra một bên, đánh một gậy cho yêu tinh ngã lăn ra đất, té ra chỉ là một chiếc hài hoa. Hành Giả biết ngay là mắc mưu, vội vàng quay trở về tìm sư phụ. Sư phụ nào thấy đâu, chỉ thấy chú ngốc cùng với Sa Tăng đương sùi sụt cầu nhàu. Hành Giả tức giận dầy

ruột, cũng chẳng kể hay dở, liền giơ gậy đánh tràn vào, luôn miệng hét to nói:

- Đánh chết chúng bay! Đánh chết chúng bay!

Chú gốc sợ cuồng, không còn lối chạy. Sa Tăng là vị Linh Sơn đại tướng, từng trải nhiều việc, cứ ôn hoà nhã nhặn, đến gần quỳ xuống nói:

- Thưa huynh trưởng đệ biết rồi. Thiết tưởng huynh muốn đánh chết hai chúng đệ, rồi cũng không đi cứu sư phụ nữa, mà quay về nhà mình chứ gì!

Hành Giả nói:

- Đánh chết hai đứa mi, rồi mình ta đi cứu thầy cũng được.

Sa Tăng cười nói:

- Đại sư huynh đừng nên nói thế! Không có hai chúng đệ, thực là "sợ lẽ khôn xe, một tay khó vỗ" huynh ạ! Gánh hành lý, con ngựa kia, ai sẽ trông nom? Xưa có câu: "Đánh hùm còn gần được anh em, ra trận phải cần lính phụ tử". Mong huynh trưởng hãy tha tội cho, đợi sáng mai sẽ cùng huynh đồng tâm hợp lực đi tìm sư phụ.

Hành Giả tuy thần thông quảng đại, nhưng lại rất hiếu lễ đời. Thấy Sa Tăng tha thiết van xin, tức thì nguôi cơn, giận bực nói:

- Bát Giới, Sa Tăng, các đệ đứng lên, ngày mai sẽ đi tìm sư phụ, cần phải hết sức!

Chú gốc nghe thấy tha đánh, sướng như được trời cho của nói:

- Được được! Sư huynh ơi, việc đó cứ ở như lão Trư này cả!

Mấy anh em cùng nhau bàn bạc, không sao ngủ được, bực không thể gặt đầu gọi được mặt trời dậy, thối cho sao trời bay hết.

Ba người cứ ngồi đợi trời sáng, thu xếp toan đi, đã thấy có vị sư trong chùa đứng chặn ngoài cửa hỏi:

- Các lão gia định đi đâu?

Hành Giả cười nói:

- Nói ra không tiện, hôm qua tôi khoe với mọi người, rằng đi bắt yêu ma cho họ, thế nhưng yêu ma chưa bắt được, mà chính sư phụ lại không thấy đâu nữa rồi. Chúng tôi phải đi tìm sư phụ.

Các sư sợ hãi nói:

- Lão gia, việc nhỏ nhặt thế mà lại để lụy cho lão sư phụ. Vậy biết tìm đâu bây giờ?

Hành Giả nói:

- Đã có chỗ tìm.

Các sư vội nói:

- Như vậy hãy thư thả, xin xơi chút cơm sáng đã!

Liên vội vàng bưng lên hai ba mâm cơm canh. Bát Giới ra sức ăn cho kỳ hết nói:

- Thưa các hoà thượng, chúng ta đi tìm sư phụ rồi sẽ quay lại đây với các vị.

Hành Giả nói:

- Lại định đến đây ăn cơm của người ta hử? Đệ vào ngay trong điện Thiên vương xem người con gái có còn ở đấy không?

Các sư nói:

- Thưa lão gia, không có ở đấy, không có ở đấy. Cô ta chỉ ở có đêm mới tới, hôm sau đã không thấy đâu nữa!

Hành Giả vui mừng từ biệt các sư, bảo Bát Giới, Sa Tăng dắt ngựa, quẩy gánh trở lại về đằng đông.

Bát Giới nói:

- Sư huynh lầm rồi, làm sao lại trở về đằng đông?

Hành Giả nói:

- Đệ không thấy ư! Dứa con gái bị trói ở rừng thông hôm trước, cặp mắt vàng của lão Tôn đã nhìn biết rõ nó rồi. Các đệ cứ bảo nó là đứa tốt. Ngày nay ăn thịt các hoà thượng cũng là nó; bắt mất sư phụ cũng là nó! Các đệ đã cứu được vị nữ bồ tát

tốt như thế đấy! Nay nó đã bắt mất sư phụ, phải trở về lối cũ mà tìm chứ.

Hai người rất phục nói:

- Phải, phải, phải! Thực là "Trong cát có vàng"! Đi ngay!

Đi ngay!

Ba người vội vàng đi vào trong rừng, chỉ thấy:

Mây bãng lảng

Đá lởm chởm

Lối quanh ngang

Cáo thỏ đi về nhiều vết tích

Hùm beo rình mò lắm sói lang

Trong rừng chẳng thấy bóng yêu quái

Không biết tìm đâu ra Đường Tăng?

Hành Giả nóng bức, lấy gậy sắt ra, lắc mình biến ra bản tướng hồi Đại náo thiên cung, ba đầu sáu cánh tay, sáu bàn tay, cầm ba cây gậy sắt, cứ độp độp chát chát đánh lung lung ở trong rừng. Bát Giới nhìn thấy nói:

- Sa Tăng, sư huynh tìm không thấy sư phụ, nổi cơn điên ở trong bụng lên rồi!

Số là Hành Giả đánh vào một lối, tìm ra được hai ông lão già. Một người là Sơn thần, một người là Thổ địa, đều tiến đến quỳ xuống nói:

- Thưa Đại Thánh, Sơn thần, Thổ địa chúng tôi xin đến chào.

Bát Giới nói:

- Chiếc gậy thiêng thật, mới đánh có một lối, đã lôi ra hai vị Sơn thần, Thổ địa; nếu đánh một đường nữa, cả Thái tuế cũng đều kéo ra hết.

Hành Giả hỏi:

- Sơn thần, Thổ địa, các người thực là vô lễ, chỉ chuyên cấu kết với bọn kẻ cướp ở chỗ này, chúng nó kiếm được, sẽ mua dê lợn cúng các người nên vào hùa với chúng nó, bắt sư phụ ta,

hiện nay đem giấu ở đâu, mau mau phải cung khai thực ra, sẽ tha đánh cho!

Hai thần sợ hãi nói:

- Đại Thánh quả oan chúng tôi. Yêu tinh không ở trên núi của tiểu thần, không chịu sự cai quản của tiểu thần, chỉ khi nghe tiếng gió thổi hồi đêm, tiểu thần mới biết qua đôi chút.

Hành Giả nói:

- Nếu vậy nói cho hết ra.

Thổ địa nói:

- Yêu tinh ấy bắt sư phụ ngài đem đến một nơi ở phía chính nam núi này, cách đây độ chừng một nghìn dặm. Ở đấy có một quả núi, gọi là núi Hăm Không, trong núi có một cái động, gọi là động Không Đáy. Yêu tinh ở núi ấy, biến hoá đến đây bắt sư phụ ngài đi đấy!

Hành Giả nghe nói, trong bụng hơi sợ, bảo Sơn thần, Thổ địa lui bước, thu pháp thân lại, hiện lại bản tướng, nói với Bát Giới, Sa Tăng:

- Sư phụ đi xa lắm rồi!

Bát Giới nói:

- Cưỡi mây đuổi theo ngay thôi!

Chú ngọc vươn mình theo gió lốc đi trước, Sa Tăng cưỡi mây đi theo. Ngựa bạch nguyên xưa là con rồng xuất thân, thô quấy hành lý, cũng bay trên mây gió.

Hành Giả tung lên trên mây, thẳng sang phương nam. Lúc sau đã thấy một ngọn núi lớn, bèn dừng mây lại. Ba người giữ ngựa, đứng ở trên mây, nhìn xem ngọn núi chỉ thấy:

Đỉnh ngang Ngân Hán

Ngọn tiếp xanh cao

Chung quanh cây tạp ngàn muôn vạn

Qua lại chim bay tiếng dạt dào.

Hùm beo chạy hàng lũ

Hương nai đi từng bầy
Hương mặt trời, cỏ lạ hoa kỳ thơm ngát
Quay phía bắc, lớp tuyết tảng băng kết dày
Lô nhô đỉnh núi
Vách dựng sườn treo
Ngọn cao chót vót
Suối sâu quanh đèo
Đá lởm chởm thông rậm rạp
Người đi nhìn thấy sợ mềm lòng
Đã chẳng có tiêu phu đón củi
Cũng không thấy hái thuốc tiên đồng
Trước mắt hổ báo đông vô kể
Khắp đất cáo chồn như gió lồng

Bát Giới nói:

- Sư huynh ạ! Núi này hiểm trở thế kia, tất có yêu tà.

Hành Giả nói:

- Khỏi phải nói. "Non cao vốn có quái, núi hiểm há không ma".

Liên gọi:

- Sa Tăng, ta với đệ ở lại đây, để Bát Giới vào trong hõm núi nghe ngóng trước, tìm xem con đường nào để đi, đích xác có động phủ không, cửa ở nơi nào, dò xét kỹ lưỡng, chúng mình mới có thể cùng vào cứu sư phụ được.

Bát Giới nói:

- Lão Trư xúi quẩy! Cứ bắt ta đi trước!

Hành Giả nói:

- Hồi đêm đệ đã nói mọi việc đều ở như đệ cả, giờ sao lại chối?

Bát Giới nói:

- Đừng nói nữa, để ta đi!

Chú ngọc buông đỉnh ba xuống, rũ rũ quần áo, tay không chạy từ trên núi cao xuống, đi tìm đường lối.

Đi lần này, chưa biết hay dở thế nào, xin xem hồi sau sẽ rõ.

THÊ ÂM

HỒI THỨ TÁM MƯƠI HAI

GÁI TRÈ TÌM CHỒNG
NGUYỄN THẦN GIỮ ĐẠO

Nói về Bát Giới nhảy xuống núi, tìm thấy một con đường nhỏ, theo lối bước đi, được độ dăm sáu dặm, chợt thấy hai nữ quái, đương kín nước ở dưới giếng. Tại sao lại biết đó là hai nữ quái? Vì thấy ở trên đầu có cái búi tóc, ngoài chụp một cái khăn lụa cao một thước hai tấc, rất không hợp thời trang.

Chú ngốc đi tới gần, lên tiếng gọi:

- Bọn yêu quái kia!

Yêu quái nghe thấy tức giận, cùng nói:

- Lão hoà thượng thói thầy này! Chúng mình không biết hấn, cũng không trò chuyện bao giờ, có sao hấn dám bảo chúng mình là yêu tinh!

Rồi phát câu, họ giơ ngay cái đòn khiêng nước lên, phang luôn vào đầu Bát Giới.

Chú ngốc trong tay không có binh khí, chống đỡ không lại, bị chúng đánh cho mấy cái, ôm đầu chạy vọt lên núi, nói:

- Sư huynh, trở về thôi, yêu quái hung tợn lắm!

Hành Giả hỏi:

- Hung tợn thế nào?

Bát Giới nói:

- Trong hốc núi có hai đứa nữ quái kín nước ở dưới giếng, đệ mới gọi có một tiếng, đã bị chúng nện cho ba bốn đòn gánh.

Hành Giả nói:

- Đệ gọi chúng thế nào?

Bát Giới nói:

- Đệ gọi chúng là yêu quái.

Hành Giả nói:

- Đánh thế là còn ít đấy!

Bát Giới nói:

- Cảm ơn huynh chiếu cố, đầu sừng cả lên thế này, còn bảo là đánh ít à!

Hành Giả nói:

- "Mềm mỏng đi khắp thiên hạ, cương cường nửa bước khôn qua". Chúng nó là yêu quái ở đất này, bọn mình là sư nơi xa đến, đệ chỉ có một mình, cần phải biết ôn tồn chứ. Đệ lại đi gọi chúng là yêu quái, chúng không đánh chú thì đánh ta à? "Người ta phải lấy lễ nhạc làm đầu chứ!"

Bát Giới nói:

- Đây là lần đầu đệ chẳng hiểu gì cả.

Hành Giả nói:

- Đệ đã ở trong núi ăn thịt người, vậy có biết được hai thứ gỗ không?

Bát Giới nói:

- Chẳng biết những thứ gỗ gì?

Hành Giả nói:

- Một là cây dương, một là cây đàn. Cây dương tính cách mềm mại, thợ khéo lấy về, hoặc tạo tượng thánh, hoặc khắc Như Lai, thếp vàng sơn phấn, nạm ngọc tô hoa, muôn người dâng hương lễ bái, hưởng thụ biết bao phúc đức. Còn cây đàn tính cách cứng rắn, người ép dầu đem về, làm những cái nệm, lấy vành sắt đai trên đầu, rồi lại lấy búa sắt nện xuống, chỉ vì cương cường, cho nên phải chịu khổ sở.

Bát Giới nói:

- Sư huynh ạ, những câu nói hay ho ấy, giá mà dạy cho đệ biết sớm, thì đã không bị chúng đánh.

Hành Giả nói:

- Đệ đi hỏi lần nữa cho rõ.

Bát Giới nói:

- Nhưng chúng đã quen mặt ta.

Hành Giả nói:

- Đệ biến hoá khác đi.

Bát Giới nói:

- Sư huynh ơi! Biến khác đi thì phải nói năng thế nào?

Hành Giả nói:

- Đệ biến hoá rồi, đến trước mặt chúng phải chào hỏi, xem trạc tuổi chúng già trẻ thế nào. Nếu mà xuýt soát tuổi bọn ta thì gọi là "cô", ví bằng già hơn một chút thì gọi là "bà".

Bát Giới cười nói:

- Nhưng mà lời thôi lắm, ở những nơi đồng đất nước người này, nhận họ nhận hàng làm gì!

Hành Giả nói:

- Không phải là nhận họ, khách sáo một tí. Nếu đích chúng nó bắt sư phụ, mình sẽ hạ thủ, ví bằng không phải, sẽ không lỡ việc, chúng mình đi tìm nơi khác.

Bát Giới nói:

- Nói có lý đấy, để đệ lại đi.

Chú ngọc cầm đinh ba giắt vào lưng, xuống hốc núi, lắc mình biến hoá, biến ra một vị hoà thượng béo đen, đi vung vẩy, đến trước mặt yêu quái khép nép lễ phép nói:

- Thưa bà, bần tăng xin chào.

Hai yêu quái vui vẻ nói:

- Vị hoà thượng này khá đấy, biết chào hỏi, lại biết cả những lời xưng hô nhã nhận nữa.

Liên hỏi lại:

- Trưởng lão, người ở đâu tới đây?

Bát Giới nói:

- Ở đây tới.

Lại hỏi:

- Định đi đâu?

Bát Giới nói:

- Đi đến đây!

Lại hỏi:

- Tên họ người là gì?

Bát Giới nói:

- Tên họ tôi là gì ư?

Yêu quái cười nói:

- Hoà thượng này tuy rằng tốt, nhưng chẳng biết gì cả. Chỉ nói theo miệng.

Bát Giới nói:

- Thưa các bà, lấy nước làm gì vậy?

Yêu quái nói:

- Hoà thượng chưa rõ chuyện, lão phu nhân nhà chúng tôi đêm hôm qua mới bắt được một vị Đường Tăng mang vào trong động, muốn thắt dải người, nhưng vì nước ở trong động không được sạch sẽ, nên sai hai chúng tôi đến đây lấy nước tốt âm dương giao hoà này, để sửa soạn một bữa tiệc chay bằng rau quả mời Đường Tăng cùng ăn, đến tối hai người sẽ thành thân với nhau.

Chú ngọc nghe xong câu nói, vội vàng quay mình chạy lên trên núi gọi:

- Sa hoà thượng, đem ngay hành lý ra đây, chúng mình chia nhau thôi!

Sa Tăng hỏi:

- Nhị sư huynh, tại sao lại chia?

Bát Giới nói:

- Chia ra rồi đệ lại trở về sông Lưu Sa ăn thịt người, ta về Cao Lão trang thăm vợ, huynh trưởng trở về núi Hoa Quả làm thánh, ngựa bạch long về bể lớn hoá rồng. Sư phụ đã lấy vợ ở trong động yêu tinh rồi, chúng mình mỗi người một nơi.

Hành Giả nói:

- Chú cóc, chỉ được cái nói nhảm!

Bát Giới nói:

- Ai lại nói dối! Hai đứa yêu tinh đi khiêng nước vừa mới nói chuyện, họ sửa soạn một bữa tiệc chay để Đường Tăng ăn rồi lấy vợ mà!

Hành Giả nói:

- Yêu tinh bắt sư phụ giam ở trong động, thầy đang mòn mắt ngong ngóng chúng ta đến cứu, sao đệ còn nói những chuyện ấy ra đây?

Bát Giới nói:

- Cứu thế nào?

Hành Giả nói:

- Hai đệ dắt ngựa, quấy hành lý, chúng mình đi theo hai nữ quái ấy, coi như người đưa đường, đến trước cửa rồi cùng nhau hạ thủ.

Chú cóc phải đi theo. Từ xa, Hành Giả trông theo hai yêu quái, họ lẩn sâu vào trong núi, độ trên dưới hai mươi dặm đường, vụt đã không thấy đâu.

Bát Giới cười nói:

- Sư phụ bị ma quỷ bắt giữa ban ngày rồi.

Hành Giả nói:

- Đệ tinh mắt, làm sao lại trông thấy cả bản tướng nó được.

Bát Giới nói:

- Hai yêu quái đương khiêng nước đi, chợt không thấy, không phải ma ban ngày là gì?

Hành Giả nói:

- Có lẽ nó vào trong động, để tôi đi xem.

Đại Thánh giương to đôi mắt lửa con người vàng nhìn khắp đồi núi, quả nhiên không thấy động tĩnh gì. Chỉ thấy có một toà lầu long lanh vẻ ngọc, sắc sỡ màu hoa ba thêm bốn sắc. Bèn cùng Bát Giới, Sa Tăng đến gần ngó xem, thấy trên có sáu chữ to: "Núi Hãm Không, động Không Đáy".

Hành Giả nói:

- Hai hiền đệ, yêu tinh trang hoàng bày dựng ở đây, nhưng không rõ cửa mở ra lối nào.

Sa Tăng nói:

- Không xa! Không xa đâu, hãy cố tìm.

Rồi đều quay mình xem xét, thấy ở dưới vách có một khối đá lớn, vuông tới hơn mười dặm, chính giữa có một cái hang to có lẽ bằng cái miệng vò, lối bỏ đã nhãn thín.

Bát Giới nói:

- Huynh ạ, đây là hang yêu tinh ra vào đây.

Hành Giả nhìn rồi nói:

- Quái lạ! Từ khi lão Tôn này đi bảo hộ Đường Tăng, chẳng giấu gì các đệ, cũng đã bắt kha khá yêu tinh nhưng chưa thấy động phủ nào thế này. Bát Giới, đệ hãy xuống thử trước, xem nông sâu thế nào, rồi ta sẽ vào cứu sư phụ.

Bát Giới lắc đầu nói:

- Cái đó khó! Cái đó khó! Cái mình lão Trư to thế này, nếu trượt chân lăn xuống, chưa biết chừng hai ba năm mới đến đáy!

Hành Giả nói:

- Sâu chừng nào?

Bát Giới nói:

- Huynh nhìn xem!

Hành Giả rạp người bên hang, chú ý nhìn thẳng xuống dưới. Ôi! Sâu quá! Chu vi có tới hơn ba trăm dặm; bên ngoảnh đầu lại nói:

- Hai đệ ạ! Quả là sâu ghê gớm!

Bát Giới nói:

- Ta hãy đi về thôi, không cứu được sư phụ đâu!

Hành Giả nói:

- Đệ nói gì vậy? "Chớ sinh lòng lười biếng, đừng nghĩ sự ươn hèn". Hãy để gánh hành lý xuống, dắt ngựa buộc vào cột lâu kia, đệ cầm đỉnh ba, Sa Tăng cầm trượng, đứng giữ cửa động, để ta đi vào nghe ngóng thăm dò. Nếu sư phụ quả ở trong đó, ta sẽ lấy gậy sắt đánh yêu tinh từ trong động dồn nó ra đuổi tới ngoài cửa, hai chú sẽ đánh chặn mặt ngoài, thế mới là trong ứng ngoài hợp. Đánh chết yêu tinh, mới cứu được sư phụ.

Hai người tuân lệnh.

Hành Giả tung mình một cái, nhảy vào trong động, một loáng đã vào sâu xa, ở trong đây quang sáng sủa, như có ánh mặt trời, có tiếng gió, lại có hoa quả cỏ cây. Hành Giả mừng nói:

- Một nơi tốt đẹp! Tưởng khi lão Tôn ra đời, trời dành cho động Thuỷ Liêm, té ra nơi đây cũng là một động phúc đất trời.

Dưới gót mây màu bay vạn lối. Bên mình khí tốt toả ngàn tầng.

Đương xem, lại nhìn thấy một toà lâu cửa có hai máng nước, chung quanh đều là tùng trúc, trong có rất nhiều phòng, nghĩ bụng:

- Hẳn đây là nơi ở của yêu tinh. Ta hãy đi vào bên trong nghe ngóng xem sao? Nhưng hãy khoan, nếu cứ thế này mà vào nó sẽ biết là mình, phải biến hoá khác đi!

Bèn lắc mình bất quyết, biến ra một con nhặng xanh, nhẹ nhẹ bay lên đậu trên cửa lâu nghe ngóng, thấy yêu quái ngồi

cao trên thảo đỉnh. Hình dáng nó không giống khi ở rừng thông và ở trong chùa. Nó ăn mặc rất diêm dúa:

*Tóc mây quấn quanh óng ánh đen
Mình mặc áo nhung hoa thêu khấp
Mười ngón tay xinh tựa măng búp
Một đôi bông sen ngực căng ắp.
Một bên đôi má phấn hồng hồng
Môi son tựa hoa anh đào đẹp
Đoan chính rõ ra vẻ mỹ nhân
Hằng Nga trên trăng cũng chẳng khác
Sáng nay bắt được sư lấy kinh
Muốn cùng gồi giường vui hoà hợp.*

Hành Giả im lặng, lắng nghe xem nó nói gì. Một lúc sau, thấy miệng anh đào hé mở, hỏn hở cất tiếng gọi:

- Chúng bay đâu, mau bày tiệc chay lên đây, để ta cùng chàng Đường Tăng uống rượu thành thân.

Hành Giả cười thầm nói:

- Té ra chuyện có thực! Mình cứ bảo Bát Giới nói đùa! Để ta bay đi tìm xem sư phụ ở đâu. Chẳng biết tâm tính người nghĩ thế nào? Nếu bị nó quyến rũ xiêu lòng rồi, để người ở lại đây cũng được.

Tức thì giương cánh, bay vào bên trong xem xét, thấy Đường Tăng ngồi ở cái ngán dán giấy đỏ, trên sáng dưới tối, tại hành lang bên đông.

Hành Giả chọc thủng một lỗ chui vào, bay lên đậu trên đầu trọc Đường Tăng và gọi:

- Sư phụ ơi!

Tam Tạng nhận được tiếng nói, gọi bảo:

- Đồ đệ cứu mạng ta với!

Hành Giả nói:

- Sư phụ chẳng ra sao cả! Quái tinh đang sửa soạn yến tiệc, để uống rượu thành thân với thầy, hoặc giả sinh con đẻ cái, cũng là đồng đôi hoà thượng, thầy còn sầu não gì?

Trưởng lão nghe lời, nghiêng răng mỉm miệng nói:

- Đồ đệ ạ, ta từ khi ra khỏi Trường An, đến núi Lương Giới, gặp được con, đi thẳng sang Tây, có lúc nào ăn tạp đâu, có ngày nào nghĩ bậy đâu? Bây giờ bị yêu tinh bắt giữ, một lòng ép lấy, nếu ta để mất chân dương, sẽ phải堕 vào vòng luân hồi, đầy ải ở sau lưng núi Âm Sơn, đời đời không được chuyển thân.

Hành Giả cười nói:

- Đừng thế nữa! Nếu thầy thực có lòng sang Tây Thiên lấy kinh, lão Tôn sẽ đưa thầy đi.

Tam Tạng nói:

- Đường đi vào trong này ta quên hết rồi.

Hành Giả nói:

- Thầy quên cũng không sao. Cái động này không ví với chỗ đi thẳng vào, đi thẳng ra đâu; phải từ trên đỉnh chui xuống, bây giờ muốn cứu thầy, phải từ dưới đáy chui lên. Nếu mà gặp vận may, sẽ xuyên đúng cửa động, vượt ra ngoài được. Chẳng may phải vận rủi, xuyên không đúng, thì sẽ có ngày bị chết ngạt.

Tam Tạng nước mắt ràn rụa nói:

- Khó khăn như vậy, làm thế nào được?

Hành Giả nói:

- Không ngại! Không ngại! Yêu tinh sửa tiệc rượu thết đãi thầy, thầy cũng cố gượng uống một chén, chỉ cần rót rượu cho nhanh, rê thế nào để nổi bọt lên, con sẽ biến ra một con bọt mát, bay vào bọt rượu, để cho nó nuốt con vào bụng, khi đó con sẽ rút đứt tim gan nó, xé nát tạng phủ yêu tinh thầy mới thoát thân được.

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ làm như vậy, thực không ra giống người.

Hành Giả nói:

- Cứ mê làm việc thiện, thì mạng thấy đi đứt. Yêu tinh là gốc hại người, thấy thương nó làm gì!

Tam Tạng nói:

- Cũng được! Con hãy đi theo ta!

Chính là Tôn Đại Thánh bảo hộ Đường Tam Tạng, lấy kinh sư toàn nhờ cậy Mỹ hầu vương.

Hai thầy trò bàn bạc chưa xong, yêu tinh đã sửa soạn xong đầu đũa, đi tới hành lang bên đông, mở khoá cửa ra gọi:

- Trưởng lão!

Đường Tăng không dám trả lời. Yêu tinh lại gọi tiếng nữa, Đường Tăng vẫn không dám trả lời.

Đường Tăng không dám trả lời là tại sao? Vì nghĩ rằng "Mở mồm thần khí tán, động lưỡi thị phi sinh". Song nghĩ lại, nếu cố chết giữ phép không mở miệng, ngộ nó hung ác, trong khoảnh khắc giết hại mình thì sao? Thực là: lui tới khó dỗi lòng hỏi miệng; ngẫm suy nhần nại miệng dò lòng. Đường khi hồ nghi, yêu tinh lại gọi mấy tiếng:

- Trưởng lão!

Đường Tăng không làm thế nào được, phải thưa lên:

- Nương tử, có tôi đây!

Trưởng lão đã thưa lên một tiếng như vậy, thực là thịt nặng nghìn cân. Ai cũng bảo rằng Tam Tạng là hoà thượng thực lòng sang Tây Thiên bái Phật cầu kinh, tại sao lại trả lời yêu tinh kia? Có biết đầu lúc đó là khi sống chết, mất còn, muôn phần không còn sao được nữa! Tuy rằng ngoài miệng trả lời, kỳ thực trong lòng chẳng muốn.

Yêu tinh thấy Đường Tăng đã lên tiếng đáp lại, mở cửa ra, đỡ Đường Tăng đứng dậy, cùng khoác cánh sánh vai ghé tai giáp mặt, uốn éo đủ lối phong tình. Có hay đâu Đường Tăng phiền não đây lòng?

Hành Giả cười thầm nói:

- Sư phụ mình bị nó mơn trớn nũng nịu thế kia, chỉ sợ lại một phen động lòng. Thực là:

*Chân tu khổ sở gặp dâm ma
Yêu quái hoan tình lộ hết ra
Mây liễu thanh thanh in lá nõn,
Má đào mơn mớn lộ màu hoa.
Gót thon hài gấm hơi hơi lộ,
Tóc thắm trâm cao mái mượt mà
Khoác chặt tay sư cười mủm mủm
Mùi hương lan sạ khắp cà sa.*

Yêu tinh dìu Tam Tạng tới gần thảo đình nói:

- Thưa trưởng lão, thiếp đã sửa tiệc rượu để cùng chàng chuốc chén.

Đường Tăng nói:

- Thưa nương tử, bản tăng không dùng được tạp.

Yêu tinh nói:

- Thiếp biết chàng không dùng tạp, vì nước trong động không được chay tịnh, nên đã sai đi lấy nước sạch âm dương giao hoà tận trên đỉnh núi, sửa một bữa tiệc rau chay quả sạch, để vui thú với chàng.

Đường Tăng đi theo xem quả thấy:

*Đầy dưới cửa, lựa hoa năm sắc
Khắp trong sân, hương ngát rõ ràng
Trên bàn chông, vật ngon vô số
Giữa mâm son, thức lạ muôn vàn*

*Sâm cầm, bùi trám, hạt sen, nho chùm, mít thị, vải, nhãn,
ấu, xoài, hồng, táo, hồ đào, trắng mạn, đỏ quýt vàng cam.*

*Quả ngon khắp núi đưa tới
Rau quý bốn mùa sẵn sàng
Đậu phụ, miến mì, mộc nhĩ, măng tươi,
nấm hương, sơn dược, hoàng tinh.*

*Rau hoa đá, rau hoa vàng, dầu chao dầu rán
Đậu ván luộc, đậu sông luộc, thơm nức mùi tương
Cà pháo bí đỏ.
Dưa hấu, dưa gang
Khoai nướng chấm mật
Cà rốt muối thơm
Hồ tiêu, gừng ớt, đủ các vị
Đậm nhạt mùi vị khỏi phải bàn.*

Yêu tinh đưa ngón tay ngọc thon thon, bưng chén vàng lóng lánh, rót đầy rượu ngon đưa cho Đường Tăng miệng se sẽ nói:

- Trưởng lão chàng ơi, xin cạn một chén rượu giao hoan.

Tam Tạng hổ thẹn lí nhí, đỡ ấy rượu rưới lên trên không, trong bụng khấn thầm.

- Xin thưa, các hộ pháp chư thiên, ngũ phương yết đế, tứ trụ công tào, đệ tử Trần Huyền Tráng, từ khi rời Đông Thổ đội ơn Quan Thế Âm bồ tát sai khiến, liệt vị chúng thần bảo hộ ngấm ngấm, cho đến Lô Âm, bá Phật cầu kinh, nay giữa đường bị yêu tinh bắt giữ, ép bức thành thân, đưa chén rượu này cho đệ tử uống, nếu quả là rượu chay tịnh, đệ tử gắng gượng mà uống, còn được gặp Phật thành công, nếu là rượu tạp, đệ tử bị phá giới, sẽ sa đoạ luân hồi khổ não mãi mãi.

Tôn Đại Thánh biến hoá khéo léo, đậu ở sau tai mặt báo. Tiếng của Hành Giả, chỉ có Tam Tạng nghe thấy người khác không nghe được. Hành Giả đã biết sư phụ ngày thường thích uống thứ rượu chay cất bằng quả bồ đào, nên bảo người uống một chén. Sư phụ đành phải uống, rồi vội rót một chén rượu đầy, đưa lại mời yêu quái, Đường Tăng làm cho sủi một ít bọt lên. Hành Giả biến làm con bọ mát, nhẹ nhàng bay vào đám bọt sủi. Yêu tinh đỡ chén rượu vào tay, lại để chén xuống không uống, cùng Đường Tăng vãi nhau hai vãi, miệng thì nũng nịu mấy câu tự tình, mới cất chén, bọt rượu đã tan hết, để lộ con sâu ra. Yêu tinh không biết là Hành Giả biến thành, chỉ cho là con sâu bèn lấy ngón tay út khều ra, vẩy xuống dưới đất.

Hành Giả thấy việc không xong, biết khó vào được bụng nó, liền biến ra con chim ưng già đói. Thực đúng là:

*Móng ngọc, mắt vàng, cánh sắt,
Thấy dáng hùng, khí mạnh át mây.
Cáo yêu giảo thỏ run sợ.
Nghìn dặm non sông trốn luôn
Lúc đói đón gió bắt sẻ
Khi no lên tận thiên môn.
Cánh già như sắt dễ hại người.
Đắc chí mây xanh ngang tàng.*

Chim ưng bay vọt lên, xoè móng ngọc ra, ẩy đổ bàn tiệc âm một tiếng, làm cho bao nhiêu rau chay, quả tịnh, bát đĩa, tan nát kỳ hết, rồi để Đường Tăng đầy, bay ra bên ngoài.

Yêu tinh sợ hãi, như đứt gan ruột, Đường Tăng cũng hết hồn vía. Yêu tinh run rẩy đỡ Đường Tăng dậy và nói:

- Trưởng lão ơi, con vật này ở nơi nào đến thế?

Tam Tạng nói:

- Bản tăng không biết.

Yêu tinh nói:

- Thiếp phí biết bao tâm lực, sửa soạn bữa tiệc này để vui vầy với người, không biết con súc sinh cánh lông kia, từ đâu bay lại, làm đổ vỡ hết cả mọi thứ của ta!

Lũ tiểu yêu nói:

- Thưa Phu nhân, vỡ đồ vật đã vậy, nhưng còn cỗ chay tung toé cả ra đất, ô uế, dùng sao được nữa?

Tam Tạng biết rõ là Hành Giả làm phép, nhưng không dám lộ ra. Yêu tinh nói:

- Chúng bay ạ! ta biết rồi. Có lẽ vì ta bắt Đường Tăng giữ lại, trời đất không dung, mới giáng vật ấy. Chúng bay hãy thu nhặt những thức vỡ nát vứt đi, sửa soạn một tiệc rượu khác, bắt

chấp chạy tạt, để ta trở lên trời làm mối, trở xuống đất đính duyên, rồi sau mới thành thân với Đường Tăng.

Rồi lại đưa Đường Tăng về hiền phía đông.

Hành Giả bay ra ngoài, hiện rõ bản tướng, đi tới cửa động lên tiếng gọi:

- Mở cửa!

Bát Giới cười nói:

- Sa Tăng, đại huynh đã lên đấy.

Hai người bỏ bình khí xuống, Hành Giả nhảy ra.

Bát Giới tiến lên níu hỏi:

- Có yêu tình không? Có sư phụ không?

Hành Giả nói:

- Có! Có! Có!

Bát Giới nói:

- Sư phụ chịu tội ở trong ấy, bị trói hay bó giò? Dem ninh hay dem nấu?

Hành Giả nói:

- Những cái đó đều không phải, chỉ có sửa soạn yến tiệc, định làm cái việc kia với sư phụ thôi!

Bát Giới nói:

- May cho huynh! May cho huynh! Huynh được uống rượu đám cưới rồi.

Hành Giả nói:

- Cái chú ngốc! Tính mạng sư phụ cũng khó mà giữ, còn rượu chè cưới xin cái gì?

Bát Giới nói:

- Tại sao huynh lại ra?

Hành Giả đem mọi việc gặp Đường Tăng, dùng cách biến hoá, kể lại một lượt và nói:

- Hai hiền đệ, không nên tính quẩn lo quanh nữa. Sư phụ đã ở trong đó, lão Tôn đi lần này, nhất định cứu được người ra.

Lại quay mình vào bên trong, biến ra con nhặng xanh, đậu lên trên cửa lầu nghe ngóng, thấy yêu tinh đương ngồi ở trên đình vừa thở hồng hộc vừa sai bảo:

- Chúng bay đâu, bắt luận chạy tạt, lấy ít giấy vàng đốt, cầu khẩn trời đất, làm mối lái để cho ta thành thân với chàng.

Hành Giả nghe thấy cười thầm nói:

- Con yêu tinh này không còn một chút liêm sỉ nào! Giữa thanh thiên bạch nhật, bắt một vị hoà thượng nhốt ở trong nhà để giở trò ma. Không đâu mà vội, để lão Tôn lại vào xem sao!

Bèn kêu ve một tiếng, bay lên mé hành lang bên đông, đã thấy sư phụ đang ngồi ở trong, nước mắt dàn dụa hai má. Hành Giả luồn vào, đậu lên trên đầu người, gọi:

- Sư phụ!

Trưởng lão nhận được tiếng nói, đứng ngay dậy nghiêng răng giận dữ nói:

- Cái con khỉ này! Người ta lớn mật, còn thân bao lấy mật, còn con mật lớn, thì mật bọc cả thân! Con dùng biến hoá thần thông, phá phách đồ vật, có đáng là bao, chỉ tổ làm cho yêu tinh dâm hứng bùng lên, bây giờ bày ra bất kỳ chạy tạt, định đến bức ép ta, biết làm thế nào?

Hành Giả trong bụng cười thầm nói:

- Sư phụ đừng quở, con sẽ có cách cứu người!

Tam Tạng nói:

- Làm thế nào cứu được ta?

Hành Giả nói:

- Khi con cất cánh bay vào đây thấy mé sau có một vườn hoa, thấy lửa nó ra dạo chơi vườn hoa, con sẽ cứu thầy ra.

Đường Tăng nói:

- Ở trong vườn thì cứu thế nào?

Hành Giả nói:

- Thầy với nó đến vườn, tới cạnh cây đào, dừng lại đấy, để ý

xem con bay lên cành cây, biến ra quả đào chín, thấy sẽ đòi ăn, rồi chọn lấy quả chín hái xuống trước, quả chín ấy là con. Tất nhiên nó cũng hái một quả, thấy đưa quả chín nhường cho nó, hễ nó nuốt khỏi cổ, con sẽ chui vào bụng, xé rách dạ dày, rút đứt tim gan nó xuống, giết chết nó, thấy sẽ được thoát thân.

Đường Tăng nói:

- Nếu con có thủ đoạn, cứ đánh nhau với nó cho tiện, phải chui vào trong bụng nó làm gì?

Hành Giả nói:

- Thầy không biết các lẽ, hang động này lối ra vào có dễ thì mới dẫu với nó được, ở đây ra vào không tiện, khuất khúc khó đi, nếu mà động tay, cả ổ nhà nó, già trẻ ra túm lấy con, thì làm thế nào? Cho nên phải giở đến món ấy, mới trừ tuyệt được chúng nó!

Tam Tạng gật đầu nghe theo, nói:

- Con đi theo ta!

Hành Giả nói:

- Hiểu rồi! Hiểu rồi! Con ở trên đầu thầy đây!

Hai thầy trò bàn định đầu đuôi, Tam Tạng mới đứng dậy, hai tay vịn vào bức vách ngăn, gọi to:

- Nàng ơi, nàng ơi!

Yêu tinh nghe tiếng gọi, cười hi hí chạy đến trước mặt nói:

- Chàng khéo lắm, có chuyện gì thế?

Tam Tạng nói:

- Nàng ạ, tôi ra khỏi Trường An, thẳng lối sang Tây, không ngày nào không trèo núi, không ngày nào không vượt sông. Hôm qua ngủ trọ ở chùa Trấn Hải, mắc phải bệnh cảm phong nặng, hôm nay ra mồ hôi, đã hơi nhẹ mình, lại được nàng đoái hoài, dắt đến động tiên, chỉ vì ngồi đứng một ngày, lại thấy tâm thần không yên, nàng cho tôi đi chỗ nào chơi dạo giải trí một lúc, vui đùa đôi chút.

Yêu tình mười phần vui vẻ nói:

- Chàng tuyệt vời lại có hứng thế! Ta cùng vào trong vườn hoa thu thái!

Liên gọi:

- Chúng bay đâu, lấy chìa khoá mở cửa vườn, quét dọn lối đi.

Bọn yêu chạy cả đến vườn thu dọn.

Lại xem lầu gác: Ngưng Thương, Thanh Nga. Giải Sinh Tương Tư, loang loáng tầng tầng, ngang rèm son, râu tôm móc rủ.

Lại nhìn nhiều đình: Dưỡng Toan, Phi Tố, Hoa Mi, Tứ Vũ, chông chênh chón chón, trên biển hoa chữ triện đen ngời.

Nào là suối: Dục Hạc, Tảo Trường, Di Nguyệt, Trạc Anh, vây vàng lượn bèo xanh rong tía

Nào là hiên Mặc Hoa, Di Sương, Mộ Vân nổi tấm sỏi chén ngọc li vàng.

Trên dưới đình hồ, có đá Thái Hồ, Tử Anh, Anh Lạc, Cẩm Xuyên, Xanh xanh trông bỏ râu hồ

Đông tây hiên gác, cỏ non: Mộc giả, Thuý Bình, Khiếu Phượng, Ngọc Chi, Khóm tre đuôi phượng nơi nơi.

Giàn Đỗ Mi, giàn Tường Vi, gần giáp giàn cây đu, tựa màn the trướng gấm Đình Thông trắc, đình Tâm Di, đôi với đình Mộc Hương, trông như thành bức rèm thêu.

Khóm thược dược, bụi mẫu đơn, tía tía hồng hồng hoa nở thắm

Đài Dạ Hợp, dậu Mạt Lê, năm năm tháng tháng vẻ đua xinh

Long lanh sương móc Hàm Tiếu tía, đáng tô đáng vẽ

Lộng lẫy đồ trời dâm bụi hồng, nên phú nên thơ.

Bàn quang cảnh, đừng khoe Bồng Lai, Lãng Uyển

Ao trước tốt, chớ vẽ tía Ngụy, vàng Diêu

Nếu tới ba xuân thì hoa có

Vườn đây chỉ thiếu hoa Ngọc Quỳnh

Yêu tinh mở bức ngăn dẫn Đường Tăng ra. Cả bọn tiểu yêu, đều mặt hoa da phấn, nồn nà lũ lượt, cùng Đường Tăng tới vườn hoa. Hoà thượng giới: trong làng khấn yếm vờ ngây dại, giữa đội quần thoa giả diếc câm. Nếu không phải người gan dạ sắt đá đi cầu Phật, mà là hạng phàm phu tục tử ham rượu gái thì lấy sao được Kinh. Cả bọn đã đến ngoài vườn hoa, yêu tinh thì thầm thủ thủ khế bảo:

- Chàng sao khéo quá, vào trong này chơi đùa thực là thú lòng hết buồn ngay.

Đường Tăng với yêu tinh khoác tay nhau cùng vào vườn, ngừng đầu nhìn xem, thực là một nơi tốt đẹp. Chỉ thấy:

*Lôi đi khuất khúc, nơi nơi lổm đổm rêu xanh
Ghế dựa dịu dàng, chốn chốn lập lòe gấm đỏ
Một luồng gió nhẹ, hiu hiu tung gấm Thục, lụa Ngô
Mấy hạt mưa tan, thánh thót lộ da ngà, mặt ngọc
Nắng soi cây hạnh, tự hồ Tiên Tử phơi xiêm nghê
Trăng rọi tầu tiêu, như thể Thái Chân phe phẩy quạt
Tường vôi bốn mặt, muôn cành dương liễu hót oanh vàng
Quán mát chung quanh, đầy viện hải đường bay bướm trắng.*

Đường Tăng dặt tay yêu quái đẹp nồn, xem không xuể những hoa thơm cỏ lạ. Đi qua rất nhiều đình gác, lâu đài rất đẹp, chợt ngừng đầu lên đã đến bên rừng đào. Hành Giả dí vào đầu sư phụ một cái, trưởng lão liền hiểu ý ngay.

Hành Giả bay lên trên cành cây đào, mình biến ra một quả đào chín, thực là đỏ thắm đáng yêu. Trưởng lão nói với yêu tinh:

- Nàng ạ, vườn đây, trong bụi hoa thơm ong đưa làm mật, đầu cành quả chín chim tranh ăn. Tại sao những quả đào ở trên cây xanh chín không đều?

Yêu tinh cười nói:

- Trời không có âm dương, mặt trời mặt trăng không sáng; đất không có âm dương, cỏ cây không sinh; người không có âm

dương, không phân biệt trai gái. Những quả đào trên cây, bên nào giai ánh mặt trời thì chín trước, cho nên đỏ; chỗ nào âm không có ánh mặt trời thì chưa chín, cho nên xanh. Đó là đạo lý âm dương!

Tam Tạng nói:

- Cảm ơn nương tử chỉ giáo, thực là bản tạng không biết.

Liên với tay hái quả đào chín. Yêu tinh cũng hái lấy một quả đào xanh.

Tam Tạng khép nép cầm quả đào chín đưa cho yêu tinh, và nói:

- Nương tử, nàng ưa màu sắc, hãy ăn quả đào chín này, đưa quả xanh ấy cho tôi ăn.

Yêu tinh liền trao đổi ngay, trong bụng mừng thầm nghĩ:

- Hoà thượng tốt quá, quả là một chân nhân, chưa làm vợ chồng một ngày, mà đã ân ái đến thế!

Yêu tinh mừng rỡ, cầm quả đào cung kính đưa cho Đường Tăng. Đường Tăng cầm quả đào xanh ăn luôn. Yêu tinh vui sướng hầu tiếp, cầm quả đào chín bỏ vào miệng ăn. Mới hé môi son, vừa lộ răng ngọc, chưa kịp nuốt xuống, không ngờ Tôn Hành Giả rất dỗi nóng tính, lẩn đến vút một cái, đã lẩn xuống dưới yết hầu, rồi đi tuốt ngay vào trong bụng. Yêu tinh sợ hãi, nói với Tam Tạng:

- Trưởng lão ạ, quả đào này thực là tệ hại, chưa kịp nhai vỡ, đã trôi tuốt xuống rồi!

Tam Tạng nói:

- Nương tử thích ăn quả sớm ở trong vườn, cho nên nó xuống mau thế.

Yêu tinh nói:

- Chưa từng nhả hột ra, nó đã trôi xuống mất.

Tam Tạng nói:

- Nương tử vừa lòng đẹp ý, rất mực thích ăn, cho nên chưa kịp nhả hột, nó đã trôi xuống rồi.

Hành Giả ở trong bụng yêu tinh, trở lại bản tướng, gọi to:

- Sư phụ không cần đôi đáp với nó, lão Tôn đã nắm chắc trong tay rồi:

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ nói tay đôi chút!

Yêu tinh nghe tiếng nói:

- Người nói chuyện với ai thế?

Tam Tạng nói:

- Nói chuyện với đồ đệ tôi là Tôn Ngộ Không.

Yêu tinh nói:

- Tôn Ngộ Không ở đâu?

Tam Tạng nói:

- Ở trong bụng nàng, quả đào chín vừa mới ăn xong đấy.

Yêu tinh hoảng sợ nói:

- Hồng rồi! Hồng rồi! Con khỉ này chui vào trong bụng ta, ta sẽ chết mất! Tôn Hành Giả, người trăm phương nghìn kế chui vào bụng ta làm gì?

Hành Giả ở bên trong giận bực:

- Không làm gì hết! Ta chỉ ăn cho hết gan phổi sáu lá, quả tim bảy lỗ ba lông, ngũ tạng sạch lâu, để cho mi chỉ còn là yêu tinh rỗng ruột như cái mõ.

Yêu tinh nghe nói, sợ hãi hồn xiêu phách lạc, run lên cầm cập, níu ôm chặt lấy Đường Tăng nói:

- Trưởng lão ơi! Thiếp cứ ngỡ:

*Kiếp xưa duyên trước buộc tơ hồng
Cá nước duyên ưa nghĩa đậm nồng
Đâu biết duyên ương nay rẽ cánh,
Nào ngờ loan phượng lạc tây đông.
Cầu Lam nước ngập không nên việc
Miếu Phật mây chìm tất biến không.*

*Đeo đuổi bao phen giờ ly biệt,
Khi nào ta lại được trùng phùng*

Hành Giả ở trong bụng yêu tinh nghe thấy, chỉ lo trướng lão lòng lạnh, lại bị nó lừa dối, tức thì giơ tay đuổi căng, xuống tấn võ, đứng tứ bình: làm cho túi da ấy cơ hồ bị rách tan ra. Yêu tinh chịu không nổi đau đớn, ngã lăn ra đất, lúc lâu không nói năng gì được.

Hành Giả thấy nó không nói gì nữa tưởng nó chết rồi, mới dừng tay lại một tý, nó lại hồi tỉnh liền kêu:

- Bọn chúng bay đâu cả!

Số là những tiểu yêu, từ khi vào vườn, đều biết tìm hứng thú, mỗi đứa đi một ngả, chọn cỏ hái hoa, tha hồ chơi đùa, để cho yêu tinh cùng Đường Tăng ở đó tự tình với nhau. Chợt nghe tiếng gọi, mới chạy vội cả lại. Nhìn thấy yêu tinh nằm lăn ra đất, sắc mặt đổi hẳn, miệng thì rên rĩ, không bò dậy được, chúng vội vàng đỡ lên đứng xúm quanh lại hỏi:

- Thưa phu nhân, tại làm sao thế? Có lẽ bị đau bụng bão?

Yêu tinh nói:

- Không phải! Không phải! Bay đừng hỏi nữa, trong bụng ta đã có người rồi! Mau đưa ngay vị hoà thượng này ra bên ngoài, để cứu sống ta.

Bọn tiểu yêu, chạy ủa cả lại khiêng vác. Hành Giả ở trong bụng gọi bảo:

- Đứa nào dám khiêng! Chính mi phải tự mình công sư phụ ta đi ra, đến cửa ta sẽ tha mạng cho!

Yêu quái không còn biết làm thế nào, chỉ mong toàn tính mạng, cố gượng đứng dậy, cõng Đường Tăng lên trên lưng, lê bước chân đi ra bên ngoài. Lũ tiểu yêu chạy theo hỏi:

- Thưa lão phu nhân, đi đâu thế?

Yêu tinh nói:

- "Trăng sáng Ngũ hồ lưu lại được, lo gì không có chốn buông câu", hãy đưa cái lão này ra đã, rồi ta sẽ tìm cách khác!

Yêu tinh tung mây sáng thẳng đến cửa động. Lại nghe thấy tiếng binh khí kêu leng keng loảng xoảng.

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ ạ, ở ngoài cửa có tiếng binh khí.

Hành Giả nói:

- Đây là tiếng Bát Giới quệt đinh ba, thầy gọi y một tiếng.

Tam Tạng liền gọi:

- Bát Giới!

Bát Giới nghe thấy, nói:

- Sa hoà thượng! Sư phụ đã ra!

Hai người gác đinh ba và trượng, yêu tinh công Đường Tăng đi ra. Ôi, đúng là:

*Tâm viên trong ứng thu yêu quái
Thổ mộc ngoài hang đón thánh tăng.*

Chưa biết yêu tinh tính mạng thế nào, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ TÁM MƯƠI BA

HÀNH GIẢ BIẾT NGỌN NGUỒN GÁI TRÈ VỀ NẾT GỐC

Nói về Tam Tạng được yêu tinh đưa ra ngoài động.

Sa hoà thượng đến gần hỏi:

- Sư phụ đã ra, sư huynh ở đâu?

Bát Giới nói:

- Huynh ấy đã có mưu kế, nhất định theo liền sư phụ mà ra thôi!

Tam Tạng lấy tay trở yêu tinh nói:

- Sư huynh các con ở trong bụng người này.

Bát Giới cười nói:

- Ruột bần hôi kinh người, ở trong bụng làm gì, ra đi thôi!

Hành Giả ở bên trong gọi bảo:

- Há to mồm, để ta đi ra!

Yêu quái vội há miệng thực to. Hành Giả biến thành nhỏ, nhảy lên đến bên trong yết hầu, vừa toan nhảy ra, lại sợ nó cắn cho, liền lấy cây gậy sắt ra, thổi hơi tiên vào, kêu "biến", biến ra một hột táo có gai giắt trong cuống họng, rồi vươn mình một cái, nhảy ra ngoài miệng, cầm gậy sắt thuận tay kéo ra, vặn mình một cái, trở lại nguyên hình, cầm gậy giơ lên đánh liền. Yêu quái cũng thuận tay lấy ra hai thanh bảo kiếm đón đỡ. Hai bên đánh nhau dữ dội ở đầu non.

Hai thanh gươm múa đâm vào mắt
Gậy sắt nhằm đầu giáng tới nơi
Một bên là trời sinh vốn loài khỉ
Một bên do đất đẻ mình gái choai
Cả hai bên tức giận đầy bụng
Tiệc vui hoá thù đánh tới bởi
Một bên muốn lấy nguyên dương thành lứa
Một bên muốn bảo vệ trọn vẹn thánh thai
Gậy vung khắp trời mù lạnh buốt
Gươm múa đầy đất bụi đen vùi
Vị trưởng lão đi vái Phật
Tức bực khó công trở đại tài
Nước lửa không hoà đạo mẹ kém
Âm dương khó hợp đều chia đôi
Hai bên đánh nhau rất nhiều hiệp
Đất động núi rung cỏ cây nhào

Bát Giới thấy hai người đánh nhau lâu, miệng cầu nhau, cầu bực Hành Giả, bèn quay mình nói với Sa Tăng:

- Sư đệ ạ, sư huynh chỉ vẽ chuyện, ngay khi ở trong bụng nó, cứ đưa quả thui, tống cho nó học máu tươi, rồi xé bụng nó mà ra, thì lại không làm? Lại đi chui từ miệng nó ra để đánh nhau với nó, nên nó mới hung hăng thế chứ?

Sa Tăng nói:

- Đúng thế! Nhưng cũng đã nhờ có sư huynh mới cứu được sư phụ từ trong hang sâu ra. Có điều lại đánh nhau với nó. Hãy mời sư phụ ngồi đây, đệ với huynh cầm binh khí giúp sức đại sư huynh hạ yêu tinh đi!

Bát Giới xua tay nói:

- Không! Không! Không! Huynh ấy thần thông, chúng mình không ăn thua gì.

Sa Tăng nói:

- Nói gì thế! Đều là công việc có ích cho mọi người, không ăn thua gì, nhưng "đánh rắn có thêm gió" cũng tốt chứ!

Chú ngọc thấy cao hứng, cầm cây đinh ba, bảo:

- Nào đi!

Cả hai không để ý đến sư phụ, cùng nhau cuổi mây đuổi theo, giờ đinh ba, múa bảo trượng, nhằm yêu tinh đánh loạn.

Yêu tinh đánh một mình Hành Giả đã không nổi, lại thêm hai người nữa thì địch làm sao, vội quay mình, chạy.

Hành Giả quát bảo:

- Các hiền đệ đuổi mau!

Yêu tinh thấy bọn họ đuổi theo rất gấp, liền tụt cái hài đi ở chân bên phải ra, thổi hơi vào, đọc câu thần chú, hô "biến", biến ra hình dáng bản thân, múa hai thanh kiếm tiến đến. Còn chính thân vung một cái, hoá một trận gió mát bay thẳng trở về. Lần này cứ tưởng nó địch không nổi, thoát thân chạy về, dè dàu lại xảy ra việc! Cũng là tai nạn Tam Tạng chưa hết, yêu tinh quay về đến dưới lầu trước cửa động, trông thấy Đường Tăng ngồi có một mình, liền chạy đến gần ôm chặt lấy, xách gánh hành lý, cắn đứt dây cương, cả người lẫn ngựa, lại cấp hết đem đi.

Nói về Bát Giới né tránh, bỏ một đinh ba, yêu tinh rơi xuống đất, hoá ra chỉ là một chiếc hài hoa.

Hành Giả nhìn thấy nói:

- Hai gã ngọc này! Đã bảo ngồi coi sư phụ, ai cần đến đây giúp công giúp cán!

Bát Giới nói:

- Sa hoà thượng, thế nào? Ta đã bảo dừng đi! Gã khỉ này vẫn có bệnh nóng đầu, chúng mình giúp y đánh yêu quái, y lại còn quay lại oán chúng mình.

Hành Giả nói:

- Đánh hàng yêu quái ở đâu? Hôm qua yêu quái đánh nhau

với ta, nó cũng dùng kế thoát hài đánh lừa ta. Các đệ bỏ đi cả không biết sư phụ thế nào, chúng mình phải về ngay xem sao.

Ba người vội trở lại, quả nhiên thấy mất sư phụ, cả hành lý, ngựa bạch cũng chẳng thấy đâu nữa.

Bát Giới chạy xuôi chạy ngược, Sa Tăng lùng trước lùng sau, Tôn Đại Thánh cũng nóng lòng điên ruột. Đương khi tìm kiếm, trông thấy nửa vế dây cương nằm vắt ngang ở bên cạnh đường, vội vàng nhặt lên, rồi không nín được, tràn nước mắt ra khóc nói:

- Sư phụ ơi! *Lúc đi từ già người và ngựa, khi về chỉ thấy đoạn dây cương!*

Chính thực là "thấy yên, cương ngựa tốt, nhỏ lệ nhớ người thân".

Bát Giới thấy Hành Giả khóc, nhin không được, ngựa mặt lên trời cười to.

Hành Giả mắng:

- Cái đồ bị thịt nhà mi, lại định giải tán chẳng!

Bát Giới lại cười nói:

- Sư huynh ạ, không phải thế đâu. Sư phụ nhất định lại bị yêu tinh bắt vào trong động mất rồi. Thường có câu: "Việc không ba lần không nên". Huynh đã hai phen vào động, hãy vào phen này nữa, thế nào cũng cứu sư phụ ra được.

Hành Giả lau nước mắt nói:

- Thôi được, đến nước này, thế không thể dừng được, ta lại trở vào. Hai đệ không phải bận lòng đến ngựa và hành lý, nên cẩn thận canh giữ cửa động.

Đại Thánh liền chuyển mình trở vào bên trong, không biến hoá nữa, cứ để nguyên bản thân pháp tướng.

Thực là:

*Hình dung cổ quái lòng hào hùng
Từ nhỏ làm yêu sức thần lớn*

Mặt như yên ngựa hình gồ ghề
Đôi mắt lửa vàng ánh toả sáng
Khắp mình lông nhon như kim dùi
Chiếc quần da cạp ngang lưng háng
Lên trời đánh cho mây mù bay
Xuống biển dấy cồn ngàn sóng tån
Năm xưa cỡi sức đánh Thiên Vương
Đuổi lui mười vạn tám ngàn tướng
Chức quan: Đại Thánh Mỹ Hầu Vương
Trong tay quen cầm Kim Cô bổng
Ngày nay sang Tây trở tài năng
Lại vào trong động cứu Tam Tạng.

Hành Giả hạ mây đi thẳng tới ngoài động yêu tinh, nhìn thấy cửa đóng, bất chấp hay dở giờ gậy sắt đánh vỡ toang, hăm hở đi vào. Bên trong vắng ngắt, không một bóng người. Hành lang phía đông chẳng thấy Đường Tăng, bàn ghế trên đình cùng đồ vật ở các nơi, không còn gì hết. Số là động này chu vi rộng hơn ba trăm dặm, sào huyết của yêu tinh rất nhiều. Lần trước yêu tinh bắt Đường Tăng vào đây đã bị Hành Giả tìm thấy, lần này, nó lo Hành Giả đến tìm, nên đã dọn hết đi chỗ khác. Hành Giả phát cáu, giậm cẳng đập bụng, kêu to:

- Sư phụ ơi! Thầy là kẻ xúi quẩy quá, làm Đường Tam Tạng, tai ương đức thành sư lấy kinh! Ôi, những đường lối đi lại đã quen rồi mà sao không thấy ở đây? Bảo lão Tôn làm sao mà tìm kiếm được bây giờ?

Chính đương khi Hành Giả hò hét bực tức, chợt thấy một làn gió thơm ập tới mũi, Hành Giả bình tĩnh lại nói:

- Khói thơm này từ phía sau bay tới, có lẽ nó ở cả đằng sau.

Liên cầm gậy sắt, cất chân bước, đi đến tận nơi nhòm ngó, vẫn không động tĩnh gì hết, chỉ thấy có ba gian nhà quay trái hướng, ở sát vách có đặt một cái bàn thờ sơn son, chạm rồng miệng nuốt; trên bàn có một cái lò hương thiếp vàng, trong lò

ngát lừng hương khói. Ở bên trong đặt cái bài vị lớn chữ thiếp vàng, trên viết một dòng chữ: "Tôn phụ Lý thiên vương vị". Ở bên dưới thì viết "Tôn huynh Na Tra tam thái tử vị".

Hành Giả hết sức mừng rỡ, không tìm yêu quái, chẳng kiếm Đường Tăng nữa, cầm ngay gậy sắt làm nhỏ lại bằng cái kim thêu hoa, giắt vào mang tai, rồi đưa tay bê lấy bài vị và lò hương mang đi, quay bóng mây trở ra ngoài cửa. Đến cửa động, miệng cười khanh khách.

Bát Giới, Sa Tăng nghe thấy, dàn ra cửa động đón Hành Giả, hỏi:

- Sư huynh vui vẻ như vậy, hẳn là cứu được sư phụ rồi?

Hành Giả cười nói:

- Chúng ta không phải cứu, cứ hỏi cái bài vị này mà đòi sư phụ!

Bát Giới nói:

- Cái bài vị này không phải yêu tinh, lại không biết nói, sao mà bảo nó đòi lấy sư phụ được?

Hành Giả đặt xuống đất nói:

- Các đệ xem đây!

Sa Tăng đến gần xem, thấy trên bài vị có viết: "Tôn phụ Lý thiên vương chi vị", "Tôn huynh Na Tra Tam thái tử vị".

Sa Tăng nói:

- Thế này nghĩa là gì?

Hành Giả nói:

- Đây là vật mà yêu tinh thờ cúng, ta lần đến chỗ nó ở, chẳng thấy gì hết, chỉ có bài vị này. Đích là con gái Thiên vương, em ruột Tam Thái tử, vì nhớ phạm trần hạ giới, giả làm yêu tà, bắt sư phụ chúng mình đi. Chẳng hỏi nó mà đòi lại sư phụ còn hỏi ai nữa? Hai đệ hãy canh giữ ở đây, để lão Tôn cầm bài vị này, lên tận Thiên đình, làm tờ cáo trạng, kiện trước Ngọc Hoàng, bắt cha con Thiên vương trả lại sư phụ chúng mình.

Bát Giới nói:

- Huynh ạ, thường có câu: "Kiện người tội chết bị tội chết". Phải cho hợp lý. Vả chẳng làm ngự trạng có phải dễ đâu? Kiện họ thế nào, huynh nói cho đệ nghe.

Hành Giả cười, nói:

- Ta đã có cách. Ta sẽ đem bài vị, lư hương này làm tang chứng, ngoài ra còn làm một tờ cáo trạng nữa.

Bát Giới nói:

- Cáo trạng viết thế nào? Huynh thử đọc cho đệ nghe.

Hành Giả đọc:

"Người làm cáo trạng là Tôn Ngộ Không, năm tháng ở tờ điệp, nguyên là đồ đệ của vị sư Đường Tam Tạng nhà Đại Đường bên Đông Thổ sang Tây Thiên lấy kinh, tố cáo về việc giả yêu quái bắt hãm người. Nay có Thác Tháp Thiên vương Lý Tinh cùng con trai là Na Tra thái tử, buồn the không cần thận, để con gái trốn đi, xuống hạ giới biến làm yêu quái ở núi Hãm Không, động Không Đáy làm hại vô số nhân mạng. Hiện nay nó bắt thấy tôi giam hãm ở nơi kín, không biết đâu mà tìm. Nên không tố cáo trạng, e rằng cha con họ bắt nhân, để mặc con gái thành tinh hại người, cúi xin thương tới, bắt đến xét hỏi, thu phép tà, cứu nhà sư, làm rõ tội lỗi của họ, rất đội ơn sâu. Nay dâng tờ cáo".

Bát Giới, Sa Tăng nghe đọc xong, rất là vui mừng nói:

- Huynh ạ, tờ cáo rất có lý, hẳn sẽ được kiện. Cần phải đi ngay, nếu chậm sợ yêu tinh làm hại tính mạng sư phụ.

Hành Giả nói:

- Ta đi nhanh! Ta đi nhanh! Chậm thì chín nồi cơm, mau thì sôi ấm nước là về.

Hành Giả cầm lấy bài vị, lư hương, tung mình một cái, cưỡi mây lành thẳng ngoài cửa Nam Thiên môn. Lúc đó có Đại Lực thiên vương cùng Hộ quốc thiên vương đang canh cửa, trông thấy Hành Giả, ai nấy cúi mình, không dám ngăn trở, cứ để cho

đi thẳng tới dưới điện Thông Minh, có bốn vị thiên sư là Trương, Cát, Hứa, Khâu đón chào và hỏi:

- Đại Thánh đến vì chuyện gì?

Hành Giả nói:

- Có tờ đơn lên kiện hai người đây.

Thiên sư giạt mình nói:

- Cái gã vô lại này, không biết kiện cáo ai đây? Không sao được, đành phải dẫn đến dưới điện Linh Tiêu tâu lên. Có chỉ gọi Hành Giả vào.

Hành Giả đặt bài vị, lư hương xuống, làm lễ xong, cầm đơn kiện trình lên.

Cát tiên ông tiếp lấy, mở ra trước ngự án.

Ngọc Hoàng xem hết từ đầu đến cuối, thấy mọi việc như thế, liền phê vào nguyên trạng, sai Tây Phương Trường canh Thái Bạch Kim Tinh lĩnh chỉ đến cung Vân Lâu đòi Thác Thập Lý thiên vương vào hầu.

Hành Giả tiến lên kêu tâu:

- Mong Ngọc Hoàng ra tay trừng trị, nếu không lại sinh chuyện khác.

Ngọc Hoàng lại truyền:

- Nguyên cáo cũng đi.

Hành Giả hỏi:

- Lão Tôn cũng đi à?

Bốn thiên sư nói:

- Ngọc Hoàng đã ban ý chỉ, ngài nên đi cùng Kim Tinh.

Hành Giả đi theo Kim Tinh, cười mây, tới ngay cung Vân Lâu, nơi ở của Lý thiên vương, Kim Tinh trông thấy ngoài cửa cung có một đồng tử đứng hầu. Đồng tử biết là Kim Tinh, liền đi vào thông báo:

- Có Thái Bạch Kim Tinh lão gia tới!

Thiên vương bèn đi ra đón tiếp. Lại thấy Kim Tinh bưng đạo sắc chỉ, liền sai thấp hương. Khi quay mình, lại thấy Hành Giả đi theo. Thiên vương nổi ngay giận. Tại sao lại nổi giận? Vì thuở xưa, Đại Thánh đại náo thiên cung, Ngọc Hoàng phong Thiên vương làm Hàng ma Đại nguyên súy, phong Na Tra thái tử làm thần Tam Dân Hải Hội, đem thiên binh thu phục Hành Giả, nhưng đánh mãi mà không thắng nổi. Do hiềm thù thua trận từ năm năm trăm trước, nên Thiên vương có ý tức tối, liền hỏi:

- Trường Canh lão quân, ngài mang chỉ ý gì tới đây thế?

Kim Tinh nói:

- Đây là cáo trạng của Tôn Đại thánh kiện ngài.

Thiên vương đương sẵn bực tức, nghe thấy đến tiếng kiện, tức thì nổi cơn lôi đình giận dữ nói:

- Hấn kiện ta việc gì?

Kim Tinh nói:

- Kiện ngài về việc giả làm yêu tinh hãm hại người, xin hãy thấp hương lên, rồi ngài mở ra tự đọc.

Thiên vương tức khí thở hồng hộc, bày hương án ra, lễ lên trên không tạ ơn. Lễ xong, mở tờ sắc chỉ ra xem, thấy như thế... như thế... Thiên Vương bốc giận lên lấy tay đẩy đổ hương án, nói:

- Con khỉ này tố cáo lão ta đấy!

Kim Tinh nói:

- Xin hãy nguôi giận, hiện có bài vị, lư hương làm chứng tại ngự tiền, nói nữ yêu là con đẻ của ngài.

Thiên vương nói:

- Tôi chỉ có ba đứa con trai, một đứa con gái. Con trai lớn là Kim Tra, hầu hạ Như Lai, làm Tiên bộ hộ pháp; con thứ hai là Mộc xoa, làm đồ đệ Quan Thế Âm ở Nam Hải; con thứ ba là Na Tra ở luôn với tôi, hôm sớm vào triều hộ giá. Đứa con gái mới bảy tuổi, tên là Trinh Anh, việc đời chưa biết gì, làm yêu tinh thế nào được! Không tin, xin ẩm ra để ngài xem. Con khỉ này

thực vô lễ! Chưa cần nói tôi là nguyên suý trên trời, được phong chức tiến trảm hậu tấu nữa, ngay đến người thường dưới hạ giới, cũng không được vu cáo thế! Trong luật có nói: "Vu cáo tăng tội ba bậc".

Liền gọi thủ hạ:

- Đem dây bắt yêu trói con khỉ này lại!

Các vị Cự Linh thần, Ngự Đổ tướng, Dược Xoa hùng suý đứng sắp hàng ở dưới sân, chạy ồ cả lên, bắt Hành Giả trói lại.

Kim Tinh nói:

- Lý Thiên vương chớ nên gây vạ! Tôi với y vâng chỉ từ ngự tiền đến đây tuyên triệu ngài. Cái dây của ngài nặng nề đấy, nếu trói chết người thì oan gia! Xin hãy nén bực.

Thiên vương nói:

- Kim Tinh ạ, cứ tội dối trá, vu cáo như vậy, thì dung thứ sao được? Ngài hãy nán ngồi đợi tôi lấy dao chém yêu giết chết con khỉ này đã, sau sẽ xin cùng ngài về triều phục chỉ.

Kim Tinh thấy y lấy dao, cũng chột dạ nói với Hành Giả:

- Ngài làm việc sai rồi. Ngự trạng có phải dễ dàng kiện cáo đâu? Không hỏi cho thực đích xác, làm bừa như thế, hại đến tính mạng, biết làm thế nào bây giờ?

Hành Giả thản nhiên không sợ, cười âm lên nói:

- Xin lão quan yên tâm, không hề chi cả, công việc của lão Tôn, bao giờ cũng vậy, nhất định thua trước được sau.

Nói chưa dứt lời, Thiên vương đã vác dao tiến đến nhằm đầu Hành Giả chém xuống. Đã thấy Tam thái tử liền chạy lên trước đưa kiếm chém ngăn kêu to:

- Xin phụ vương nguôi giận!

Thiên vương sợ tái mặt. Ôi! Cha thấy con lấy kiếm đỡ dao, đáng lẽ sẽ quát đuổi đi, cơ sao lại sợ tái cả mặt? Số là khi Thiên vương sinh người con này, trong lòng bàn tay phải có chữ "Na", trong lòng bàn tay trái có chữ "Tra", nên mới đặt tên là Na Tra.

Khi Thái tử mới ba ngày, nhảy xuống bể tắm gây vạ, đập đổ Thủy Tinh cung, bắt con giao long, định rút gân làm dây lưng. Thiên vương nghe thấy, sợ sinh tai vạ về sau, muốn giết đi. Na Tra bực tức, cầm dao trong tay, sát thịt trả mẹ, róc xương trả cha, trả hết tình cha máu mẹ, còn một điểm linh hồn, đi tới Tây Phương cực lạc thế giới tâu với Phật. Phật đương giảng kinh cho các bồ tát, nghe thấy ở tràng phan bảo cái có người kêu gọi:

- Cứu mạng với!

Mắt tuệ của Phật trông thấy, biết ngay là hồn Na Tra, tức thì lấy ngó sen biếc làm xương, lá sen làm áo, đọc câu chân ngôn cải tử hồi sinh. Na Tra được tính mạng, vận dụng sức khoẻ, thu phục yêu ma chín mươi sáu động, thân thông quảng đại. Về sau Na Tra muốn giết Thiên vương đi để trả mối thù róc thịt. Thiên vương không sao được, đến cầu đức phật Như Lai. Lấy hoà làm quý, Như Lai cho y một toà tháp báu bằng vàng có viên ngọc xá lị trong suốt, trên các tầng tháp đều có tượng phật, ánh sáng lấp lánh. Rồi gọi Na Tra lạy Phật làm cha, giải hết oan thù. Vì thế gọi là Thác Tháp Lý thiên vương! Hôm nay Thiên vương nhàn rỗi ở nhà, không đeo toà tháp ấy, sợ Na Tra có ý báo thù, nên mới sợ tái mặt đi.

Lý Thiên vương liền quay lại lấy toà tháp bảo vàng ở trên bệ đặt vào tay và hỏi Na Tra:

- Con lấy kiếm đỡ đao ta lại là định nói điều gì?

Na Tra buông kiếm cúi đầu nói:

- Thưa phụ vương, người có đứa con gái ở dưới hạ giới thực.

Thiên vương nói:

- Con ạ, ta chỉ sinh có bốn anh chị em chúng con, lấy đâu ra đứa con gái nữa?

Na Tra nói:

- Phụ vương quên rồi. Đứa con gái nguyên xưa là yêu tinh, thành quái từ ba trăm năm trước, ăn vụng hương hoa thuốc báu của Như Lai ở Linh Sơn, Như Lai sai đạo thiên binh của cha con

ta đi đánh bắt nó. Khi bắt được, đã định đánh chết, Như Lai dặn bảo: "ao sâu thả cá không câu lưới, núi thẳm nuôi hươu để sống lâu" và tha tính mạng nó. Nghĩ đến ơn ấy, nó mới lạy phụ vương làm cha, lạy con làm anh, thờ bài vị ở dưới hạ giới, hương hoa cúng lễ. Không ngờ nó lại thành tinh, hãm hại Đường Tăng, đã bị Tôn Hành Giả tìm đến tận sào huyệt, bắt lấy bài vị, làm tờ ngự trạng cáo tố. Đó là đứa con gái nuôi nhận làm cha, anh, chứ không phải là em ruột của con.

Thiên vương nghe lời, rùng mình kinh sợ nói:

- Con ạ, ta thực chẳng quên rồi, tên nó là gì nhỉ?

Thái tử nói:

- Nó có những ba tên. Cái tên bản thân nó đặt ra gọi là "Yêu tinh chuột già mũi vàng lông trắng"; vì ăn vụng hương hoa đuốc báu, nó đổi tên gọi là Bán Triệt quan âm; hiện nay tha xuống hạ giới, lại đổi đi, gọi là Địa Dung phu nhân.

Thiên vương mới sực nhớ ra. Đặt bảo tháp xuống, thân đến cõi trời cho Hành Giả.

Hành Giả bấy giờ mới làm phách nói:

- Kẻ nào dám cõi trời ta? Cứ để cả dây trời khiêng ta về tâu Thượng đế, việc kiện của lão Tôn mới thắng chứ!

Thiên vương buồn rùn chân tay, Thái tử im lặng, các gia tướng lùi lùi lẫn hết.

Đại Thánh lần kình lộn sấp, cứ bắt Thiên vương phải đi vào triều. Thiên vương không còn cách nào, đành van nài Kim Tinh nói giúp cho.

Kim Tinh nói:

- Người xưa có câu: "Muôn việc nên khoan hoà" Ngài làm việc quá ư nóng nảy, bắt trời hấn, lại định giết nữa. Con khỉ này vốn nổi tiếng là bướng bỉnh, bây giờ bảo tôi nói thế nào! Cứ như lệnh lang ngài vừa nói, tuy là gái nuôi, không phải con đẻ, vẫn là tình thân nghĩa nặng, bất kể thế nào, ngài cũng là kẻ có tội.

Thiên vương nói:

- Xin lão tinh cố nói giúp cho tôi để không phải tội.

Kim Tinh nói:

- Tôi cũng muốn hoà giải hai bên, khốn nỗi chẳng có tình nghĩa gì với y mà nói!

Thiên vương cười nói:

- Ngài đem những việc tâu xin chiêu an và phong chức quan nhắc lại có lẽ y nghe, cũng thôi đấy.

Kim Tinh tiến lên, lấy tay vỗ Hành Giả nói:

- Đại Thánh ạ, xin nể mặt tôi, để cởi trói ra rồi trở về hầu Ngọc Hoàng.

Hành Giả nói:

- Thưa lão quan, không phải cởi trói, tôi biết cách lặn, cứ lặn mãi dọc đường sẽ tới.

Kim Tinh cười nói:

- Con khỉ này thực là vô tình, trước kia đối với người, ta cũng có chút ơn nghĩa, thế mà đến việc này lại không chịu giúp ta ư?

Hành Giả nói:

- Người với ta có ơn nghĩa gì?

Kim Tinh nói:

- Cái hồi người còn là yêu quái ở núi Hoa Quả, hàng rồng phục hổ cưỡng xoá sổ tử, tụ tập yêu ma thoả sức đông dồ, Thượng đế định bắt người, già này ra sức tâu xin, xuống chiêu chiêu an, mời người lên thiên đường phong chức quan "Bát Mã Ôn". Người uống rượu tiên của Ngọc Hoàng, khi đi chiêu an, lại cũng già này hết sức tâu xin phong người làm "Tể Thiên đại thánh". Người vẫn không giữ bốn phận, trộm đào vụng rượu, đánh cắp thuốc đan của Lão quân như thế, như thế, mới được vô diệt vô sinh. Nếu không có ta, làm gì người được như ngày nay.

Hành Giả nói:

- Cổ nhân nói rất hay: "Chớ nên tâu voi với vua chúa, trợn đời cật cở". Ta vẫn chỉ là Bật Mã Ôn, nào thiên cung xong rồi cũng chẳng làm được gì to tát nữa. Thôi, được ta cũng nể mặt ông già, nhưng chính y phải đến cõi trời cho ta!

Lúc ấy, Thiên vương mới dám tiến đến, cúi trời ra, mời Hành Giả mặc áo ngồi lên, mọi người cùng nhau thi lễ.

Hành Giả quay nói với Kim Tinh:

- Thưa lão quan, thế nào? Tôi nói thua trước được sau, công việc vẫn phải làm như thế. Nên giục y đi gặp Ngọc Hoàng, không được để lỡ việc sự phụ tôi.

Kim Tinh nói:

- Chớ vội, đợi uống chén trà rồi sẽ đi.

Hành Giả nói:

- Ngài uống trà của y là ăn của đút, bênh che phạm nhân, khinh nhờn thánh chỉ, ngài sẽ phạm tội đấy?

Kim Tinh nói:

- Thôi, không uống trà! Không uống trà! Không khéo tôi cũng bị liên quan! Lý Thiên vương đi, đi ngay, đi ngay đi!

Thiên vương không dám đi, vì sợ Hành Giả nói không làm có, bé xé ra to, mồm mép liền thoắt cái bữa, cái lại sao được, đành lại phải nhờ cậy Kim Tinh tìm cách giúp đỡ.

Kim Tinh nói:

- Ta có một câu chuyện này, người nên nghe ta.

Hành Giả nói:

- Những việc bắt trời bầm chém, ta đã nể ngài rồi, còn nói gì nữa? Nói đi! Nói đi! Nói phải, ta nghe ngài, ví bằng trái lẽ, xin chớ trách!

Kim Tinh nói:

- "Một ngày việc quan, mười ngày vất vả". Cáo trạng nói yêu tinh là con gái Thiên vương, Thiên vương cãi là không phải, hai bên cứ cãi hoài trước vua, giằng co không chịu. Một ngày

trên trời, bằng một năm hạ giới, trong vòng một năm ấy, sự phụ người bị yêu tình giữ ở trong động, chưa nói gì họ lấy nhau, chỉ một lần chung đụng cũng có thể để được một tiểu hoà thượng rồi, lại chẳng lỗ mất cả việc lớn ư?

Hành Giả cúi đầu ngẫm nghĩ:

- Đúng vậy! Khi từ biệt Bát Giới, Sa Tăng, ta chỉ bảo lâu thì bằng chín nổi cơm, chóng thì bằng sôi siêu nước, sẽ về, giờ đã ở một hồi lâu, sợ chậm quá lỡ việc chăng? Lão quan, theo ngài nên làm thế nào về tâu với thượng đế.

Kim Tinh nói:

- Bảo Lý Thiên vương đem binh cùng người bắt yêu quái, ta về tâu với Ngọc Hoàng cho.

Hành Giả nói:

- Ngài tâu thế nào?

Kim Tinh nói:

- Ta chỉ nói nguyên cáo bỏ trốn, bị cáo xin miễn nghị.

Hành Giả cười nói:

- Hay thế! Ta đã nể tình ngài, ngài lại bảo ta bỏ trốn! Bảo đem quân đợi ta ở ngoài Cửa Nam Thiên, ta cùng ngài về triều tâu Ngọc Hoàng.

Thiên vương lo sợ nói:

- Để đi như thế nói năng không khéo lại hoá ra bầy tôi phản bội nhà vua.

Hành Giả nói:

- Ngài coi lão Tôn là hạng người thế nào? Ta là đại trượng phu, "một lời nói ra chín ngựa khó đuổi kịp, đâu lại nói xấu ngài!

Thiên vương cảm ơn Hành Giả. Hành Giả cùng Kim Tinh về triều. Thiên vương đem quân bản bộ, thẳng ra ngoài cửa Nam Thiên. Kim Tinh và Hành Giả về tâu Ngọc Hoàng nói:

- Bất hãm Đường Tăng là con chuột già mũi vàng lông

trắng thành tinh, đặt bài vị cha con Thiên vương mà thờ. Thiên vương biết việc, đã đem quân đi bắt yêu quái, mong Thiên tôn tha tội.

Ngọc Hoàng nghe rõ, ban ơn miễn nghị. Hành Giả quay ánh mây ra ngoài cửa Nam Thiên đã thấy Thiên vương và Thái tử dàn thiên binh chờ đợi. Ôi! Đạo thần tướng ấy, cuộn cuộn mây, gió ù ù tiếp đón Hành Giả, rồi cùng đến núi Hâm Không.

Bát Giới, Sa Tăng đang ngong ngóng chờ đợi, bỗng thấy thiên binh cùng Hành Giả đi tới. Chú ngọc ra đón Thiên vương, chào nói:

- Phiến luy đến ngài! Phiến luy đến ngài!

Thiên vương nói:

- Thiên Bồng nguyên súy, ngài chưa biết chuyện, chỉ vì cha con tôi nhận một thẻ hương, đến nỗi vô lý bắt sự phụ ngài, đến chậm xin miễn trách. Đây là núi Hâm Không chứ gì? Nhưng lại không biết cửa động ở nơi nào?

Hành Giả nói:

- Đường lối này, ta thuộc lắm rồi, có điều là cái động này gọi là động Không Đáy, chu vi hơn ba trăm dặm, sào huyết yêu tinh rất nhiều. Lần trước sư phụ ta bị nhốt trong cái lầu hai máng nước, lần này ở đây vắng ngắt, chẳng có bóng ma nào. Không biết đã khuôn dọn đồ đạc đi đâu nữa.

Thiên vương nói:

- Dù nó giở hết nghìn mưu mẹo, không thoát khỏi lưới trời đất, cứ đến trước cửa, sẽ có cách.

Mọi người cùng đi ước chừng hơn mười dặm, mới tới tảng đá lớn. Hành Giả trở vào cái cửa to bằng miệng cái chum nói:

- Chỗ cao phẳng kia đấy?

Thiên vương nói:

- "Không vào hang hổ, làm sao bắt được hổ con" ai dám vào trước?

Hành Giả nói:

- Lão Tôn vào trước.

Tam thái tử nói:

- Tôi phụng chỉ bắt yêu quái, tôi vào trước.

Chú ngọc vút đứng dậy, to tiếng nói:

- Phải nhường cho lão Trư tôi!

Thiên vương nói:

- Không nên om sòm, để ta phân giải: Tôn Đại Thánh và Thái tử cùng mang binh tướng đi xuống, ba người chúng ta coi giữ trên cửa, dùng lối trong ứng ngoài hợp, làm cho nó lên trời hết lối, xuống đất không đường, mới được.

*Hai vầng nhật nguyệt như cũ
Bốn bề sông núi nhìn quen
Giếng ngọc vực châu khói ám nhen
Càng nhìn đẹp đẽ càng thân
Bốn lớp lầu son gác vẽ
Ruộng xanh vách đỏ liên liền
Cành liễu mùa xuân, sen tháng chín
Động hang hiểm có thiên nhiên*

Mọi người đều trả lời:

- Vâng.

Hành Giả và Tam Thái Tử, lĩnh các binh tướng, vào một cái vào cả trong động, cuội trên mây sáng ngửng đầu lên nhìn, quả thấy một cái hang đẹp. Khoảnh khắc, dùng mây sáng bước xuống, đến nhà yêu tinh, tìm lục từng cửa, rầm rộ ngoài trong. Hết mọi chỗ suốt một vùng ba trăm dặm, hoa cỏ tan thành, nhưng chẳng thấy yêu tinh và Tam Tạng. Mọi người nói:

- Nghiệt súc nhất định đã chuồn khỏi động, trốn xa rồi.

Ài hay nó vẫn ở trong một góc tối mù về phía đông nam, nhìn xuống có một cái động nhỏ khác, trong động có một từng cửa nhỏ, một gian nhà thấp lè tè, bốn giống mấy thứ hoa,

bên rèm một vài cây trúc, lơ mờ bóng tối, ngào ngạt hương bay. Nữ quái cấp Tam Tạng, dọn đến chỗ này, bắt ép thành thân, cho là Hành Giả không thể tìm thấy. Ai hay số mệnh đến ngày mặt: tiểu quái ở bên trong, nói nói cười cười, chen chen chúc chúc. Trong đó có mấy đứa to gan mặt, ngẩng cổ lên, trông ra ngoài cửa động, vừa hay gặp phải thiên binh đến. Có một tiếng kêu lên:

- Ở đây rồi!

Hành Giả nổi nóng, cầm gậy Như ý, nhảy xổ xuống dưới hang/chật hẹp chứa đầy yêu tinh. Tam Thái Tử tung thiên binh xô tới một loạt, không còn đứa nào trốn thoát được.

Hành Giả tìm thấy Đường Tăng, cả con long mã và gánh hành lý. Yêu quái nghĩ hết lối chạy, đến trước Na Tra Thái Tử, rạp đầu van xin.

Thái Tử nói:

- Đây là ý chỉ của Ngọc Hoàng sai bắt mi, không phải chuyện chơi. Chỉ vì hưởng một thể hương mà xuýt nữa thì Hoà thượng lộ chuyện.

Liên thét to:

- Thiên binh, lấy dây trói yêu trói hết lũ quái này lại.

Yêu quái đành chịu đau đón khổ sở. Mọi người quay mây sáng, trở ra khỏi động.

Thiên vương mở cửa động ra, đón Hành Giả nói:

- Lần này ngài được gặp sư phụ nhé!

Hành Giả nói:

- Xin cảm ơn ngài, xin cảm ơn ngài!

Rồi dẫn Tam Tạng lạy tạ Thiên Vương và Thái tử.

Sa Tăng, Bát Giới chỉ muốn lột xác yêu quái ra, Thiên Vương nói:

- Vâng chỉ đến bắt nó, làm khác không được, chúng tôi phải về phụng chỉ chứ!

Một bên. Thiên Vương cùng Tam Thái Tử dẫn thiên tướng thiên binh, áp giải yêu quái về tâu thiên tào, đợi lệnh xử trí; một bên Hành Giả cùng Đường Tăng, Sa Tăng thu xếp hành lý, Bát Giới đóng ngựa, mời Đường Tăng lên yên cùng ra đứng tiễn. Chính thực là:

Cắt đứt dây tơ trong bể thảm

Mở toang khoá ngọc vượt lồng mây

Chưa biết đường đi thế nào, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỎI THỨ TÁM MƯƠI TƯ

DIỆT NẠN NHÀ SƯ TRẦN CHÍNH QUẢ
PHÁP VƯƠNG THÀNH ĐẠO THEO TIÊN NHIÊN

Nói về Đường Tam Tạng giữ vững nguyên dương, ra khỏi vòng trắng gió khổ não, theo Hành Giả sang phương Tây, thâm thoát đã sang mùa hè. Vừa lúc gió nam hây hây, mưa dăng như tơ. Quang cảnh thật đẹp:

*Bóng rợp um tùm mát,
Đàn én vui gió đùa
Hồ sen khoe lá nõn,
Khóm trúc nây cành tơ
Liền trời cỏ xanh biếc,
Hoa mơ khắp đất phơ
Bên khe cỏ bồ dưng
Lúa lựu đỏ đôi bờ*

Cả bốn thầy trò bị nóng như thiêu, dương di chợt thấy ở bên đường có hai rặng liễu cao, một bà cụ già tay trái dắt đứa trẻ nhỏ từ trong bóng liễu rợp đi ra, lên tiếng gọi Đường Tăng bảo:

- Hoà thượng ơi! Hãy quay ngay ngựa trở về đông, chớ có đi nữa, đường sang Tây đều là đường chết cả đấy!

Tam Tạng sợ hãi nhảy xuống ngựa, đến chào và hỏi thăm:

- Thưa lão bồ tát, xưa có câu: "Bể rộng theo cá nhảy, trời cao chim thoả bay", tại sao sang Tây lại không có đường?

Bà già giơ tay trở về phía tây nói:

- Cách đây chừng năm sáu dặm, là nước Diệt Pháp, vua nước ấy kiếp trước mắc phải oan thù kết đọng, đời nay đã vô cớ gây ra tội ác. Hai năm trước đây nhà vua đã hứa nguyện tày trời rằng là phải giết một vạn vị hoà thượng. Trong hai năm y đã giết tới chín nghìn trăm chín mươi sáu vị hoà thượng vô danh rồi, chỉ còn bốn vị hoà thượng hữu danh nữa, góp thành một vạn, cho được viên mãn. Nếu các vị vào thành, sẽ là nộp mạng bổ tát cả!

Tam Tạng nghe nói vậy, trong lòng sợ hãi, run lập cập nói:

- Thưa lão bổ tát, cảm tạ thịnh tình khôn xiết. Dám xin hỏi có lối nào không phải đi qua trong thành, cho bản tăng tôi đi qua vậy.

Bà già cười nói:

- Không đi vòng được! Không đi vòng được! Chỉ có biết bay, mới đi qua được thôi!

Bát Giới ở bên cạnh nói chớ vào:

- Bà già đừng dọa nữa, chúng tôi đều biết bay cả.

Cặp mắt vàng Đại Thánh đã nhìn biết rõ bà mẹ già dắt đứa trẻ con ấy là Quan Âm Bồ Tát và Thiện Tài đồng tử, bèn vội vàng sụp lạy nói:

- Bạch Bồ Tát, đệ tử thất lễ không kịp đón!

Bồ Tát nhẹ nhàng cười một đoá mây ngũ sắc bay lên làm cho Đường Tăng đứng không vững, chỉ quỳ gối cúi đầu. Bát Giới, Sa Tăng cũng vội vàng quỳ xuống vái lạy lên trời. Một loáng, mây lành pháp phới bay thẳng về Nam Hải.

Hành Giả đứng lên, đỡ sư phụ dậy và nói:

- Mời thầy đứng dậy, Bồ Tát đã về bảo sơn rồi.

Tam Tạng đứng dậy nói:

- Ngộ Không, đã biết là Bồ Tát, sao không nói sớm?

Hành Giả cười nói:

- Thấy còn đương hỏi giở chuyện, con đã sụp lạy, sao lại bảo là không nói sớm?

Bát Giới, Sa Tăng nói với Hành Giả:

- Đội ơn Bồ Tát chỉ bảo, đằng trước hẳn là nước Diệt Pháp muốn giết hoà thượng, chúng ta phải làm thế nào?

Hành Giả nói:

- Chú ngốc đừng sợ, chúng mình đã từng trải bao ma thiêng quỷ dữ, hang ổ dâm rồng, còn chẳng suy suyển gì. Đến cái nước phàm trần đây, sợ quái gì? Chỉ có điều đây không là chỗ nghỉ, trời lại sắp tối, lỡ có những người thôn xóm vào thành mua bán trở về, trông thấy chúng ta là nhà sư, bép xép nói ra thì không tiện. Hãy dẫn sư phụ đi tránh đường cái, tìm chỗ nào vắng vẻ rồi sẽ bàn tính.

Tam Tạng nghe theo. Cả bọn liền tránh đường cái, đến một cái hố sâu ngồi lại.

Hành Giả nói:

- Nay hai đệ, hai đệ giữ gìn sư phụ cẩn thận, để lão Tôn biến hoá vào trong thành xem xét, tìm một con đường tắt đi luôn đêm nay.

Tam Tạng dặn dò:

- Đồ đệ ạ, không phải chuyện vặt, phép vua không tha, con nên cẩn thận.

Hành Giả cười nói:

- Xin cứ yên tâm, lão Tôn tự có lý lẽ.

Nói đoạn Đại Thánh, vươn mình một cái, vút nhảy lên trên không.

*Phía trên không dây chần
Bên dưới chẳng gậy ngăn
Nói chung như cha mẹ
Đầu óc rộng nhẹ lâng*

Đại Thánh đứng ở trên mây sáng, cúi nhìn xuống dưới, thấy trong thành vui vẻ sầm uất, tấp nập chan hoà.

Hành Giả nói:

- Tốt đẹp thế này sao lại diệt pháp nhỉ?

Đợi một lúc, dần dần trời tối, lại thấy:

*Ngã tư đường phố đèn sáng,
Chín tầng lầu thơm tiếng chuông.
Sao sáng bảy vì soi trời biếc
Tám phương qua lại khách dừng chân
Dinh quân lính, tù và gần xa vừa mới thổi
Gác cấm canh, đồng hồ giọt giọt bắt đầu buông
Bốn phía mù mây mờ mịt
Ba chợ khói lạnh mờ lung
Từng đôi vợ chồng vào màn gấm
Một vòng trăng sáng mọc phương đông*

Hành Giả nghĩ bụng:

- Mình định hạ mây xuống, vào trong phố, dò la đường lối, nhưng mặt mũi thế này, gặp người nào, nhất định họ bảo là hoà thượng, chi bằng hãy biến khác đi đã.

Bèn tay bắt quyết, miệng đọc chân ngôn, lắc mình một cái, biến ra một con thiêu thân.

*Thân nhỏ cánh mỏng nhẹ lâng
Lao mình đuốc đèn tắt sáng
Mây mặt vốn tự hoá sinh ra
Cỏ mục là nơi sống động.
Khi thấy ngọn lửa bùng bùng
Vội vàng bay quanh chong chóng
Cánh thơm áo tía theo đóm chơi
Rất ưa canh khuya gió lặng*

Bay tràn sáu phố ba phường, bên mái hiên, trên góc nhà.

Dương bay chợt trông thấy một dãy nhà ở ngay lối góc phố, trước cửa có treo đèn lồng.

Hành Giả ngẫm nghĩ.

- Ở đây ăn Tết nguyên tiêu hay sao mà cả dãy nhà đều treo đèn lồng?

Bèn giương cánh, bay đến tận nơi, nhìn ngó kỹ càng, thấy có nhà ở chính giữa, treo cái đèn lồng vuông, trên viết sáu chữ "Nơi nghỉ của người buôn bán", ở dưới lại viết bốn chữ "Quán Vương Tiểu Nhị" Hành Giả mới biết đây là hàng cơm. Lại thò đầu nhìn vào, thấy tám chín người khách, đều đã ăn cơm chiều rồi, cởi quần áo ngoài, trật khăn đội đầu, rửa ráy chân tay, lên giường đi ngủ.

Hành Giả mừng thầm nói:

- Sư phụ sẽ đi qua được!

Tại sao lại biết là sẽ đi qua được? Hành Giả có ý xấu muốn đợi cho những người ấy ngủ say rồi lấy trộm quần áo, khăn đội đầu của họ, giả làm những người thường để đi vào thành.

Hành Giả đương suy nghĩ, chợt nghe thấy Tiểu Nhị đi tới nơi dặn bảo:

- Thưa các vị quý khách, các vị nên cẩn thận, ở đây kẻ gian người ngay lẫn lộn, quần áo hành lý của mọi người, đều phải để ý giữ gìn cẩn thận.

Nghe chủ quán nói vậy, ai nấy lại càng để tâm, nhóm cả dậy nói:

- Ông chủ nhà nói chí lí lắm, chúng tôi là những người đi đường đã mỗi mệt, chỉ sợ ngủ say không tỉnh ngay được, một khi mất mát thì làm thế nào? Ngài hãy đem tất cả quần áo, khăn đội đầu, gói lại cất vào trong nhà, đến sáng sớm mai, giao trả chúng tôi lên đường.

Vương Tiểu Nhị liền thu hết những thứ quần áo khăn đội, mang vào cất ở nhà trọ. Hành Giả nóng tính, liền giương cánh,

bay luôn vào bên trong, đậu lên trên cái mắc vắt khăn. Lại thấy Vương Tiểu Nhị đi ra ngoài cửa, cõi đèn lồng xuống đem vào trong nhà, đóng chặt cửa lại, vào phòng, cõi quần áo đi ngủ.

Hai đứa con nhỏ của Vương Tiểu Nhị, tối ấy lại hò hét nghịch ngợm, không chịu ngủ ngay, nên người vợ Vương Tiểu Nhị lại đem những quần áo rách ra vá, cũng không đi ngủ.

Hành Giả nghĩ thầm nói:

- Nếu đợi đến khi mục này đi ngủ mới lấy, lại chẳng hoá ra lỗ mất việc của sư phụ a?

Lại sợ canh khuya, cửa thành đóng mất, nên không chịu được nữa, liền bay luôn xuống, nhằm ngọn đèn xỏ vào. Thực là "liều mình gieo vào lửa, sém trán hoá thân tàn". Đèn kia đã bị tắt phụt, y lại nhao mình biến hoá, biến ra một con chuột, rúc rích kêu lên mấy tiếng, rồi nhảy xuống dưới, vớ lấy quần áo, khăn đội đầu, đi ra bên ngoài. Người vợ hốt hoảng gọi vâng:

- Bớ nó ơi! Hồng cả rồi! Có chuột thành tinh!

Hành Giả nghe nói, lại giở thủ đoạn, đứng chặn lấy cửa, nghiêm nghị nói to bảo:

- Vương Tiểu Nhị, chớ có nghe vợ người nói nhảm, ta không phải chuột thành tinh ban đêm. Người mình bạch không làm việc ám muội. Ta là 'Tề Thiên Đại Thánh xuống trần gian, bảo hộ Đường Tăng sang Tây lấy kinh, vì vua nước các ngươi vô đạo nên ta phải mượn ít áo mũ, đổi lột cho sư phụ ta, khi sư phụ ta ra khỏi thành ta sẽ đem trả.

Vương Tiểu Nhị nghe nói, vội bật người choàng dậy, trời tối sờ lẩn, tính lại hấp tấp, vớ được cái quần ngỡ là cái áo, mặc vào bên này cũng không mặc được, khoác sang bên kia cũng không khoác được.

Hành Giả vớ lấy ít quần áo, cười mây đi ra, trở lại bên đường, đến chỗ cái hố.

Tam Tạng thấy trăng thanh sao sáng, nhô người lên, nhìn, biết là Hành Giả đã đi gần tới nơi, liền cất tiếng gọi hỏi:

- Đồ đệ, có thể đi qua nước Diệt Pháp được không?

Hành Giả buông quần áo xuống nói:

- Sư phụ ạ, muốn qua nước Diệt Pháp mà cứ giữ lối ăn mặc hoà thượng thì không đi được.

Bát Giới nói:

- Huynh ạ, huynh định đánh đai làm sao? Không làm hoà thượng cũng dễ dàng thôi, chỉ cần phải nửa năm dừng cạo đầu, để tóc mọc dài ra đã.

Hành Giả nói:

- Đợi làm sao được nửa năm, ngay trước mắt ta đều phải đổi lột làm người thường đã.

Chú ngốc đâm hoảng sợ nói:

- Huynh nói như vậy, không trôi tí nào. Hiện nay chúng mình là sư cả, ngay trước mắt ta đương là hoà thượng, làm thế nào mà đợi được khản? Còn quần quanh quần quéo lên đấy, cài mối vào chỗ nào được?

Tam Tạng mắng:

- Dừng con cà con kê nữa, làm việc chính đã, đầu cuối thế nào?

Hành Giả nói:

- Thừa sư phụ, cái thành trì này, con đã xem rồi. Tuy rằng vua họ vô đạo giết sư, nhưng cũng là vị chân thiên tử, trên thành có mây sáng điểm vui, đường phố ở trong thành, con đã nhận thuộc! Tiếng nói tại nơi đó, con cũng đã biết nói được. Vừa rồi con mượn mấy bộ quần áo, ở trong hàng cơm, ta giả dạng làm người thường, tiến vào trong thành ngủ trọ, đến chừng canh tư thức dậy, bảo chủ quán dọn cho một bữa cơm chay ăn, đợi đến canh năm, lách cửa thành đi ra, theo đường cái sang Tây, dù có gặp người giữ lại, cũng dễ nói, cứ bảo là được Thượng Bang Khâm sai đi, vua nước Diệt Pháp không dám ngăn giữ.

Sa Tăng nói:

- Sư huynh nói rất đúng, cứ thế mà làm.

Tam Tạng không biết làm thế nào, bèn cởi áo dài ra, bỏ mũ sa xuống, mặc quần áo người thường vào, đội khăn lên đầu, Sa Tăng cũng thay bộ. Bát Giới đầu to quá, không đội được vừa khăn, Hành Giả phải lấy một cái kim khâu gấp hai đầu khăn lại với nhau, khâu dính làm một, để chụp lên trên đầu, chọn lấy một bộ quần áo rộng rãi, để cho y vận, sau cùng mới lấy một bộ mặc vào mình và nói:

- Thưa các vị, đi lần này, ta hãy đem bốn tiếng "sư phụ, đồ đệ" giấu cho kín đi nhé!

Bát Giới nói:

- Trừ bốn tiếng ấy ra, phải xưng hô thế nào?

Hành Giả nói:

- Cứ gọi nhau là huynh đệ thôi, sư phụ gọi là Đường đại quan nhân, đệ gọi là Trư tam quan nhân, Sa Tăng gọi là Sa tứ quan nhân, ta gọi là Tôn nhị quan nhân. Khi đến quán trọ, các đệ chớ có nói gì, cứ để mặc mình ta liệu điều ứng đáp. Họ hỏi là buôn bán gì, sẽ lấy ngựa bạch ra làm cớ, nói chúng mình là bọn lái buôn ngựa, cả bọn có mười người bạn buôn, bốn chúng ta đến trước thuê chỗ ở để bán ngựa. Người chủ quán tất nhiên thết đãi chúng ta, chúng ta ăn uống xong, đến khi đi, ta sẽ lấy một hòn gạch vỡ, biến ra thành một khối vàng trả lại cho y, xong rồi lên đường.

Trưởng lão không làm thế nào được đành phải nghe theo.

Bốn người vội vã dắt ngựa quấy hành lý, đi khỏi nơi đó. Đất này là nơi thái bình, đã hết canh một vẫn chưa đóng cửa. Bốn người cứ đi thẳng vào trước cửa nhà Vương Tiểu Nhị, nghe thấy ở bên trong đương có tiếng kêu la. Có người nói: "Tôi không thấy khăn đội đầu!" Có người nói: "Tôi không thấy quần áo". Hành Giả cứ lơ như không biết, dẫn mọi người vào nghỉ ở một nhà đối diện, chếch sang bên kia. Nhà ấy vẫn chưa cất đèn lồng, Hành Giả liền đến cửa gọi:

- Ông chủ quán ơi! Có còn buồng cho thuê, cho chúng tôi vào nghỉ.

Ở bên trong có tiếng đàn bà trả lời:

- Có, có, có! Mời các ngài lên trên lầu.

Mụ nói chưa dứt lời, đã thấy một người con trai đến đỡ dắt ngựa. Hành Giả giao ngựa cho người ấy dắt trở vào, theo ánh đèn ở đằng sau đi thẳng lên lầu. Trên lầu có bàn ghế sẵn sàng, Hành Giả liền mở phen che cửa sổ ra cho bóng trăng soi vào rồi mọi người ngồi xuống. Đã thấy có người đốt đèn cầm đèn. Hành Giả đứng chặn ngoài cửa thối tất đi và nói:

- Sáng trăng thế này không cần đèn!

Người kia đi trở xuống. Lại có người con gái bưng bốn chén nước trà đến. Hành Giả đỡ lấy. Một người đàn bà trạc tuổi độ năm mươi bảy, năm mươi tám, ở dưới lầu đi lên, thẳng vào trong phòng, đứng ở bên cạnh hỏi:

- Các vị quý khách ở đâu ta tới đây, có những quý vật gì mang đến tộ xá?

Hành Giả nói:

- Chúng tôi ở bắc phương đến, có mấy con ngựa hay đem bán.

Người đàn bà nói:

- Các vị quý khách đi bán ngựa sao lại ít người thế?

Hành Giả nói:

- Vị này là Đường đại quan, vị này là Trư tam quan, vị này là Sa tứ quan, tôi là Tôn nhị quan.

Người đàn bà cười nói:

- Khác họ!

Hành Giả nói:

- Chính là khác họ nhưng ở chung. Chúng tôi tất cả có mười người anh em, bốn chúng tôi đến trước thuê phòng ngủ ăn cơm hàng, còn sáu người nữa ngủ trọ ở ngoài thành, vì có một đoàn ngựa, trời đã tối không muốn vào thành, chờ chúng tôi thuê được phòng rồi sáng mai sẽ đến cả đây, bao giờ bán hết ngựa mới về.

Người đàn bà nói:

- Một đoàn có bao nhiêu ngựa?

Hành Giả nói:

- Lớn nhỏ có một trăm con, đều giống như con ngựa của tôi cưỡi đây, có điều là không cùng một màu lông.

Người đàn bà cười nói:

- Ngài Tôn nhị quan thực đã buôn bán gặp dịp, may mà ngài đến nhà chúng tôi đây, chứ nhà người khác quyết không dám giữ các vị. Nhà chúng tôi rộng rãi, tàu ngựa sạch sẽ, rơm cỏ đầy đủ, ngài có đến mấy trăm con ngựa cũng nuôi được hết. Có một điều, nhà chúng tôi mở cửa hàng đã lâu năm, cũng có chút danh tiếng. Bố cháu họ Triệu chẳng may đã mất đi sớm. Quán chúng tôi gọi là quán bà Triệu goá. Quán chúng tôi đãi khách có ba hạng, bây giờ mắt lòng trước hơn được lòng sau, hãy thỏa thuận giá tiền thuê buồng xong cái đã.

Hành Giả nói:

- Nói phải lắm. Ba hạng đãi khách ở quán bà đây thế nào? Thường có câu *"cao hạ hàng chia ba hạng giá, xa gần khách chỉ một bề coi"*. Bà hãy nói qua ba lối tiếp khách thế nào để chúng tôi nghe thử xem.

Bà Triệu goá nói:

- Quán tôi đây có ba hạng thượng, trung, hạ. Hạng trên thì bày yến tiệc, ngũ quả, năm món rau, đây bàn bánh đường nặn sư tử, hai vị một bàn, có các cô gái nhỏ đến hát hầu, bồi ngủ, mỗi vị giá tiền là năm đồng cân bạc, kể cả tiền thuê buồng.

Hành Giả cười nói:

- Phải giá đấy! Ở nước chúng tôi năm đồng cân bạc chưa được có con gái đến hầu.

Bà goá nói thêm:

- Hạng thứ hai, ăn chung một bàn chỉ có quả nấu, rượu nóng, muốn chơi đùa tự mình đánh nhịp, làm lệnh, không có con gái bồi, mỗi vị chỉ phải trả có hai đồng cân bạc.

Hành Giả nói:

- Cũng phải giá đấy, còn hạng cuối thế nào?

Người đàn bà nói:

- Không dám nói trước mặt quý khách.

Hành Giả nói:

- Cứ việc nói, có hề chi, chúng tôi mới biết lựa hạng nào vừa ý mà thuê chứ!

Người đàn bà nói:

- Hạng cuối, không có người hầu hạ, trong nồi đã có sẵn cơm, muốn ăn đem lấy mà ăn, ăn no rồi, lấy một ít cỏ, trái cây ở ngay dưới đất, nằm xuống đấy đánh giấc, sáng hôm sau trả bao nhiêu cũng được, quyết không kỳ kèo.

Bát Giới nghe thấy, nói:

- May mắn! Lão Trư bỏ đến nơi rồi! Để mình ngồi đầu nồi đánh cho bình bầu rồi lăn luôn ra cửa bếp ngủ khi vậy.

Hành Giả nói:

- Người anh em, nói làm chi vậy! Chúng mình đã là người giang hồ, có làm gì mấy đồng cân bạc, cứ sửa soạn hạng nhất cho chúng tôi.

Người đàn bà hết sức vui vẻ, liền gọi:

- Pha nước trà ngon, nhà bếp mau mau sửa soạn thức ăn.

Rồi đi xuống dưới lầu, bà vội gọi:

- Mổ gà, mổ vịt, nấu canh, thổi cơm mau!

Lại giục:

- Mổ lợn, mổ dê, ngày nay dùng không hết để đến ngày mai dùng. Lấy rượu ngon, lấy gạo trắng thổi cơm, bột trắng làm bánh.

Tam Tạng ở trên lầu nghe thấy nói:

- Tôn nhị quan, làm thế nào! Họ đi mổ gà vịt, giết lợn dê, nhờ đưa lên đây, chúng mình đều là người ăn chay lâu dài, đời nào dám ăn.

Hành Giả nói:

- Con sẽ có cách.

Y liền đứng ra bên cửa lầu giâm bàn chân gọi:

- Triệu má má ơi, mời bà lên đây!

Bà Triệu chạy lên nói:

- Ngài Nhị quan truyền dạy gì ạ?

Hành Giả nói:

- Bây giờ chớ có sát sinh, hôm nay chúng tôi ăn chay.

Người quả phụ giật mình hỏi:

- Các ngài đây là ăn chay lâu dài hay ăn chay tháng?

Hành Giả nói:

- Không phải cả, chúng tôi ăn chay ngày canh thân. Hôm nay là ngày canh thân, phải ăn chay, sang đến canh ba là ngày tân dậu, mới được mở chay. Sáng mai người hãy sát sinh, bây giờ chỉ sửa cho chúng tôi mấy món chay, vẫn theo giá hạng nhất trả tiền bà.

Người đàn bà lại càng vui thích vội chạy xuống bảo:

- Đừng mổ nữa, đừng mổ nữa, lấy ít mộc nhĩ, măng Phúc kiến, đậu phụ, bột nhỏ, vào vườn nhổ ít rau tươi, nấu canh suông, lấy bột trắng bánh cuốn, hãm trà thơm.

Mấy chú hoả đầu nơi nhà bếp đều là những hạng nhà nghề nấu nướng đã quen tay, chỉ trong chớp mắt đã sửa soạn xong các thứ, bày lên trên lầu, lại có sẵn bánh đường sư tử, bốn người ăn uống thoả thích. Họ lại hỏi:

- Có dùng rượu chay không?

Hành Giả nói:

- Chỉ có Đường đại quan không dùng, chúng tôi cũng uống được mấy chén.

Người đàn bà lại lấy lên một bầu rượu nóng.

Ba người vừa mới rót rượu ra, chợt nghe thấy ván kêu lách cách.

Hành Giả nói:

- Ở nhà dưới lại có ai làm gì thế?

Bà goá nói:

- Không phải đâu, đây là mấy người khách ở trong làng tôi gán thóc thuê đến muộn, bảo họ ngủ ở dưới nhà; vì có các ngài, thiếu kẻ sai khiến, bảo họ khiêng hộ kiệu ra sân để đi đón con gái đến bồi tiếp các ngài, có lẽ họ khiêng va vào ván trần.

Hành Giả nói:

- Sao không nói trước? Không cần phải đi mời ngay. Một là hôm nay ngày chay, hai là bọn anh em chưa đến, đợi ngày mai họ đến đông đủ rồi sẽ mời các chị đến quý hiệu chơi bởi, đến khi bán hết ngựa sẽ về.

Bà goá nói:

- Các ngài tốt lắm, không để mất hoà khí, lại nuôi được tinh thần.

Và bảo:

- Khiêng kiệu vào thôi, không đi mời nữa!

Bốn người cơm rượu xong rồi, các thứ đã thu dọn, người hầu đều giải tán.

Tam Tạng ghé vào tai Hành Giả khẽ nói thầm:

- Ngủ ở đâu?

Hành Giả nói:

- Ở trên lầu.

Tam Tạng nói:

- Thế không ổn chúng ta nhọc nhằn mỗi mệt, lỡ ngủ đi mất, trong nhà họ hoặc có người lên thu dọn nữa, thấy chúng ta trệt mũ ra để trơ đầu trọc, biết chúng ta là sư, gây chuyện nọ kia thì làm thế nào?

Hành Giả nói:

- Đúng đấy!

Lại liền ra cửa lầu giậm giậm chân. Người đàn bà goá lại chạy lên hỏi:

- Tôn quan nhân còn truyền bảo gì nữa?

Hành Giả nói:

- Chúng tôi ngủ ở đâu?

Bà goá nói:

- Ngủ ở trên lầu, tốt lắm, vừa không có muỗi, vừa hướng gió nam, mở to cánh cửa sổ, rất tốt.

Không xong rồi Triệu má má ạ, bốn chúng tôi đây đều có bệnh sợ gió sợ nắng, có phòng nào vừa kín vừa tối cho chúng tôi là tốt nhất.

Bà chủ đi trở xuống, đứng tựa vào sườn hòm thở dài. Người con gái bà ẵm một đứa bé đi đến gần nói:

- Mẫu thân, thường có câu: "Mười ngày ngồi đầu bãi, một ngày đi chín bãi" mùa này nóng nực, không ai buôn bán gì, nhưng sắp đến mùa thu, lại chẳng rộn rịp làm ăn ư, mẫu thân than thở làm chi?

Người đàn bà nói:

- Con ơi, không phải buồn vì buôn bán số là chiều hôm nay lúc đã sắp sửa dọn hàng, vào hồi đầu canh một, có bốn người lái buôn ngựa đến thuê phòng ngủ trọ. Họ đòi tiếp đãi vào hạng nhất, đương mong kiếm lấy mấy đồng cân bạc của họ, họ lại đòi ăn chay nên không làm tiền họ được, ta than phiền vì thế!

Người con gái nói:

- Người ta đã ăn cơm, không lẽ còn đi trọ nhà khác. Sáng mai sẽ sửa soạn bữa cơm tạp, thế nào lại chẳng kiếm được tiền!

Người đàn bà lại nói:

- Họ đều có bệnh, sợ gió, sợ nắng, chỉ đòi ngủ ở chỗ tối. Con thấy trong nhà ta toàn là những phòng lợp ngói hẹp đơn, đào đâu ra được chỗ tối tăm, cầm bằng phí một bữa cơm cho họ ăn, bảo họ đi trọ nhà khác là hơn.

Người con gái nói:

- Mẫu thân ạ, nhà ta có nơi tối tăm, kín không có gió, rất tốt, rất tốt.

Người đàn bà hỏi:

- Ở chỗ nào?

Con gái nói:

- Khi sinh thời phụ thân có đóng một cái hòm to. Hòm ấy chiều rộng bốn thước, chiều dài bảy thước, cao tới ba thước, trong đó có thể ngủ được sáu bảy người. Bảo bọn họ vào ngủ ở trong hòm ấy cũng được.

Người đàn bà nói:

- Không biết có được không? Để mẹ thử lên hỏi xem.

Liên lên hỏi:

- Tôn quan nhân, nhà chúng tôi chật hẹp, không có chỗ tối, chỉ có một cái hòm to, vừa kín gió, vừa không có ánh sáng, vào trong ấy ngủ có được không?

Hành Giả nói:

- Tốt! tốt! tốt!

Chủ quán liền bảo mấy người nhà khiêng cái hòm đến, mở nắp dậy ra, rồi mời bọn xuống lầu.

Hành Giả dẫn sư phụ đi, Sa Tăng mang hành lý, theo sau ánh đèn đi đến bên hòm. Bát Giới bất chấp hay dở, nhảy tót ngay vào trong. Sa Tăng bê hành lý bỏ vào, đỡ Đường Tăng bước vào, Sa Tăng cũng bước theo vào sau.

Hành Giả nói:

- Ngựa của tôi ở chỗ nào?

Người phục dịch ở bên cạnh nói:

- Ngựa buộc đằng sau nhà, đương ăn cỏ.

Hành Giả nói:

- Dắt nó vào đây, cho khiêng máng ăn lại, buộc chặt chẽ vào chân hòm cho tôi.

Rồi đi trở vào gọi:

- Triệu má má, đây nắp hòm lại, cài then vào, lấy khoá khoá chặt, trông giúp chúng tôi xem có chỗ nào trống gió, lấy mảnh giấy dán kín lại, sáng mai đến sớm mở hòm ra.

Bà goá nói:

- Cần thận lắm rồi! Không sợ nữa đâu!

Đâu đấy đóng hết các cửa rồi đi ngủ.

Cả bốn người nằm trong hòm. Trời đất ơi! Một là mới tập đội khăn, hai là khí trời nồng nực, lại tức hơi buồn bực, gió không lọt vào, mọi người trệt cả khăn ra, cởi hết quần áo, lại chẳng có cái quạt nào, cứ lấy mũ nhà sư phe phẩy, phe phẩy, lịch kịch va chạm vào nhau cho mãi tới khoảng canh hai, mới ngủ được. Duy có Hành Giả để tâm tránh va, không làm sao ngủ được, liền thò tay ra, bẹo vào đùi Bát Giới một cái. Chú ngốc co cẳng lại, miệng thì càu nhàu nói:

- Ngủ đi thôi, nhọc mệt khôn khổ lắm, còn sung sướng nổi gì mà nó đùa cẩu vėjo!

Hành Giả pha trò nói:

- Nguyên bản thân chúng ta đã năm nghìn lạng, trước đây bán ngựa đã được ba nghìn lạng, bây giờ đem chập cả lại hiện có bốn nghìn lạng, còn đoàn ngựa này cũng bán được bốn nghìn lạng, thế là một vốn bốn lãi, sướng rồi! Sướng rồi!

Bát Giới là người hám ngủ, chẳng nói chẳng rằng.

Ngờ đâu những người dọn dẹp, gánh nước, đun bếp ở trong quán trọ này, vẫn thông lưng với lũ trộm cướp, nghe thấy Hành Giả nói có nhiều tiền bạc, chúng liền sai mấy đứa lên ra ngoài, họp nhau với hai mươi đứa kẻ cướp, dong đuốc vác gậy đến ăn cướp những người lái buôn ngựa. Chúng phá cửa, ồ vào, làm cho mẹ con bà Triệu goá sợ run cầm cập, đóng chặt cửa buồng, kệ chúng ở ngoài vợ vét. Nhưng bọn kẻ cướp không cần đồ vật trong quán, chỉ tìm khách trọ nên lên trên lầu không

thấy hơi tăm, bật hồng lên, đi soi khắp nơi, chỉ thấy một cái hòm to ở giữa sân, một con ngựa bạch buộc ở chân hòm, nắp hòm khoá chặt nẩy ra không được. Bọn cướp nói:

- Những kẻ đã giang hồ, đều là ranh mãnh. Xem hòm có vẻ nặng, hẳn là hành trang tiền bạc bỏ cả vào hòm, chúng ta cướp lấy ngựa, khiêng hòm ra ngoài thành, phá hòm chia nhau lại chẳng tốt ư?

Bọn kẻ cướp bèn chạy tìm dây rợ, đòn khiêng, hè nhau khiêng hòm chạy đi, lúc la lúc lắc.

Bát Giới tỉnh giấc nói:

- Huynh ơi, ngủ đi thôi, lay cái gì?

Hành Giả nói:

- Chớ có nói, không ai lay cả!

Tam Tạng cùng Sa Tăng cũng bật tỉnh cả dậy nói:

- Người nào khiêng chúng ta thế này?

Hành Giả nói:

- Đứng ổn, đứng ổn, kệ họ khiêng, khiêng mãi đến Tây Thiên càng khỏi phải đi!

Bọn cướp vớ được cửa rồi, không đi ra đằng tây, lại lộn về đằng đông, giết quân canh, phá cửa thành chạy ra, làm âm ỉ khắp các phố xá. Dân phu đi tuần trong phố bèn chạy đến báo với quan tổng binh và ty binh mã tức thì đem người ngựa, quân bắn cung ra thành đuổi bắt. Bọn giặc thấy quân quan thế lớn, không dám chống cự liền quăng cả hòm to, vứt bỏ ngựa bạch, cùng nhau tìm đường tẩu thoát.

Bọn quan quân chưa hề bắt được một đứa kẻ cướp nào: chỉ cướp lại được cái hòm và con ngựa, dắt thẳng trở về.

Dưới ánh đèn, quan Tổng Binh thấy con ngựa rất đẹp.

Bờm sù sọ bạc

Đuôi rủ ngọc châu

Kẻ làm gì Tuấn mã, Long Câu

*Còn hơn hẵn Túc Sương chạm vó
Ngàn vàng bán đủ
Muôn dặm đuổi gió.
Lên non hoà cùng làm mây biếc
Gọi trắng giống như tuyết trắng ngần
Thực là Giao Long đời đảo biển
Cõi đời vui có Ngọc Kỳ Lân*

Quan tổng binh bỏ ngựa của mình không cưỡi, cưỡi lên mình con ngựa bạch của Đường Tăng, dẫn quân binh vào thành, cho khiêng hòm để ở tổng phủ, cùng quan binh mã viết cái phong bì dán lại, sai người tuần phòng, giữ cho đến sáng sẽ đem tâu vua, đợi chỉ phán xét. Quan quân giải tán cả.

Đường Tăng ở trong hòm oán trách Hành Giả nói:

- Con khỉ lần này, giết chết ta rồi! Nếu ta ở bên ngoài, bị người bắt được, đưa đến vua nước Diệt Pháp, còn có thể biện bác, bây giờ bị nhốt ở trong hòm, giặc khiêng ra, lại bị quan quân cướp lại, ngày mai đem nộp quốc vương, chỉ còn việc để cho họ điệu ra khai đao giết chết, lại chẳng góp đủ con số một vạn cho chúng ư?

Hành Giả nói:

- Sư phụ hãy cố nhẫn nại một chút cho qua công trời đã, để sáng mai gặp nhà vua, lão Tôn sẽ nói lời đối đáp, giữ cho thầy không thương tổn đến một sợi lông. Xin thầy cứ yên tâm ngủ kỹ.

Lúc đó đã đến canh ba, Hành Giả mới gỡ thủ đoạn, lấy gậy sắt ra, thổi hơi tiên vào hồ "biển", liền biến ra một cái khoan ba mũi, kê vào chân hòm khoan mấy nhát, thủng được một cái lỗ nhỏ, Hành Giả bèn thu khoan lại, nhao mình biến ra một con kiến bò ra bên ngoài cửa hoàng cung. Vua nước ấy đương lúc ngủ say, y liền dùng phép phân thân đi khắp nơi, bên tay tả có bao nhiêu sợi lông nhỏ ra hết, thổi hơi tiên vào, hồ biến, tất cả đều biến ra những con sâu ngủ. Lại đọc một tiếng "úm" chân ngón, sai đương phường Thổ địa đem quân rải rác trong nội

viện, hoàng cung, năm phủ, sáu bộ, các nha môn và nhà tư các quan lớn nhỏ, phàm ai có chút phẩm chức đều rắc những con sâu ngủ vào, mọi người ngủ yên, không trở mình nữa. Lại cầm gậy Như ý ở trong tay, dõ một cái, vung lên, hô "bảo bối, biến" tức thì biến ra hàng nghìn con dao cạo, chính mình cầm một con, giao cho những tiểu Hành Giả mỗi người cầm một con, đều vào trong nội điện hoàng cung, năm phủ, sáu bộ, các nha môn, cạo trọc hết đầu mọi người.

Ôi! mới thực là:

*Pháp vương diệt Pháp, Pháp không cùng
Pháp suốt càn khôn đạo lớn thông
Muôn phép gốc nguồn về một thể
Ba thừa tướng đẹp vốn cùng chung
Thông xuyên cũi ngọc nghe tin tức
Rải khắp dao vàng cạo tóc lông
Chỉ muốn pháp vương thành chính quả
Không sinh không diệt lại qua không.*

Nửa đêm ấy, làm xong việc cạo đầu, Hành Giả lại đọc câu thần chú, cho bọn thần kỳ Thổ địa về, rùng mình một cái, thu hết sợi lông ở hai tay lại, đem những dao cạo đầu xếp lại làm một, y nhiên hiện rõ bản tướng, lại là một cây gậy Như ý thu lại nguyên hình bé nhỏ, giấu vào trong tai, quay mình biến làm con kiến, chui vào trong hòm, cùng chịu khổ với Đường Tăng.

Lại nói cung nga thái nữ ở trong hoàng cung, nội viện; trời chưa sáng đã trở dậy chải đầu, ai nấy thấy mất hết tóc. Thái giám lớn nhỏ hầu trong cung cũng không còn một sợi tóc nào. Một loạt ủa cả lại ngoài tẩm cung, tấu nhạc đánh thức, ai nấy nuốt lệ không dám bảo nhau. Lát sau ba cung hoàng hậu đều tỉnh dậy cũng thấy mất hết tóc đầu, vội vã cầm đèn đến dưới long sàng soi xem, thấy một vị hoà thượng nằm ngủ ở trong chăn gấm, hoàng hậu nhin không được, kêu to lên mấy tiếng, khiến nhà vua thức dậy.

Vua mở mắt, thấy hoàng hậu đầu trọc, vội vàng chồm dậy nói:

- Tử đồng ơi! Làm sao lại thế kia?

Hoàng hậu nói:

- Bệ hạ cũng như thế vậy đó!

Quốc vương sờ lên đầu, hoảng sợ, ba hồn xuống đất, bảy vía lên trời, nói:

- Trẫm làm sao ra thế này?

Đương khi hoảng sợ, đã thấy cả sáu viện phi tần, cung nga thái nữ, thái giám lớn nhỏ đầu trọc lông lốc, quỳ xuống nói:

- Tâu bệ hạ, chúng tôi thành hoà thượng cả rồi!

Quốc vương trông thấy, nước mắt ràn rụa nói:

- Có lẽ tại quả nhân sát hại hoà thượng...

Tức thì truyền chỉ dặn bảo:

- Mọi người không được nói đến việc rụng tóc sợ vẩn vơ quần thần gièm chê nhà nước không chính. Hãy lên cả trên điện thiết triều.

Năm phủ, sáu bộ, hợp với quan viên lớn nhỏ các nha môn, khi trời chưa sáng, cũng đều muốn vào chầu vua tâu việc. Số là nửa đêm hôm ấy, người nào người nấy bỗng cũng đã mất hết tóc. Mọi người đều viết biểu tâu về việc ấy. Chỉ thấy là:

Ba lần trống báo chầu hoàng đế

Dâng biểu hôm nay bị trọc đầu.

Chưa biết tang vật trong hòm mà quan tổng binh đã cướp lại có những gì, tính mạng bốn thầy trò Đường Tăng ra sao, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ TÁM MƯƠI LĂM

HÀNH GIẢ TRÊU BÁT GIỚI CHÚA MA MƯU HẠI SỰ

Nói về Quốc vương ra triều sớm, các quan văn võ đều cầm tờ biểu tâu nói:

- Muôn tâu bệ hạ, mong tha tội thất nghi cho lũ chúng tôi.

Quốc vương nói:

- Các người lễ mạo như thường, có gì là thất nghi?

Các quan tâu:

- Tâu bệ hạ, không biết vì sao, tóc đầu lũ hạ thần đêm vừa rồi mất hết!

Quốc vương cầm lấy tờ biểu tâu việc mất tóc xuống long sàng nói với bầy tôi:

- Quả là không biết vì sao, mọi người lớn nhỏ ở trong cung trẫm đêm vừa rồi cũng mất hết tóc?

Cả vua tôi đều nước mắt giàn giụa nói:

- Thôi, từ đây không dám giết hại hoà thượng nữa.

Vua lại lên ngôi rồng, các quan đều đứng ở ban của mình.

Vua lại hỏi:

- Có việc thì xuất ban tâu lên, không có việc gì thì buông rèm tan triều.

Đã thấy trong võ ban có quan tổng binh tuần thành, bên

văn ban có quan binh mã xứ phía đông thành, tiến ra dập đầu ở trước thêm nói:

- Chúng thần vâng thánh chỉ tuần Thành, đêm vừa rồi bắt được một hòm tang vật ăn cướp, một con ngựa bạch, chúng thần không dám tự tiện, xin đợi chỉ định đoạt.

Quốc vương cả mừng phán:

- Cho khiêng cả hòm lại đây.

Hai người liền trở về bản nha, điếm lấy quân sĩ tế chỉnh khiêng hòm đi. Tam Tạng ở trong chảng còn hồn vía nào:

- Các đồ đệ, giờ đây đến trước Quốc vương, nói làm sao?

Hành Giả cười nói:

- Đừng ồn lên, con đã sửa soạn đầu vào đây cả rồi. Mở hòm ra, họ sẽ lạy chúng mình làm thầy, chỉ bảo Bát Giới không nên cố tranh hơn thua.

Bát Giới nói:

- Làm sao khỏi chết, đã là phúc đức vô lượng, còn đâu dám tranh hơn thua.

Nói chưa dứt lời, hòm đã khiêng đến cửa, đem vào lầu Ngũ Phụng để ở dưới sân Đan Trì.

Hai bây tôi mời quốc vương đến xem, quốc vương liền sai mở hòm. Nắp vừa mở ra, Trư Bát Giới không chịu nổi, nhảy tót ngay ra ngoài, các quan sợ hãi cuống quýt, nói không ra lời. Lại thấy Tôn Hành Giả đỡ Đường Tăng ra, Sa hoà thượng quảy hành lý xuống. Bát Giới thấy quan tổng binh dắt con ngựa, chạy ngay đến, quát lên một tiếng nói:

- Ngựa kia của ta! Trả lại đây!

Làm cho vị quan đó sợ xiêu người đi, ngã lăn ra đất.

Bốn người đều đứng ở dưới thêm. Quốc vương trông thấy là bốn vị hoà thượng, vội bước xuống long sàng, truyền đòi ba cung sáu viện, cùng quần thần sụp lạy hỏi:

- Trưởng lão ở đâu lại?

Tam Tạng nói:

- Tôi là người nhà vua Đại Đường bên Đông Thổ sai sang chùa Đại Lô Âm nước Thiên Trúc bên Tây Phương bái Phật sống, cầu chân kinh.

Quốc vương hỏi:

- Lão sư ở xa lại, tại sao lại nghỉ ở trong hòm?

Tam Tạng nói:

- Bản tăng biết bệ hạ nguyện tâm giết hoà thượng, không dám lộ liễu đi vào thượng quốc, nên giả làm người thường, đêm đến quán cơm ở Bảo phương ngủ trọ, vì sợ người ta biết ra, nên phải ngủ ở trong hòm. Chẳng may bị giặc đến cướp, quan tổng binh bắt lại khiêng về, nay được thấy long nhan bệ hạ, thực là vén mây thấy mặt trời, mong bệ hạ tha cho bản tăng, ơn sâu tày bể vậy.

Quốc vương nói:

- Lão sư là cao tăng bên Thiên triều thượng quốc, trăm không kịp tiếp. Trước đây trăm nguyện giết sư, đó là vì sư gièm chê trăm. Trăm nguyện với trời, định giết một vạn hoà thượng cho viên mãn, tình cờ nay lại quy y, cho bọn trăm làm sư. Giờ đây vua tôi, hậu phi, đều bị cạo tóc rồi, mong lão sư đừng tiếc tài hiền, cho nguyện làm môn hạ.

Bát Giới nghe lời khà khà cười nói:

- Có muốn xin làm môn đồ, phải có lễ vật ra mắt chứ!

Quốc vương nói:

- Nếu thấy ứng cho, xin đem của báu trong nước dâng lên.

Hành Giả nói:

- Kể chi của báu, hoà thượng chúng ta là người có đạo, ngài chỉ cần đổi quan văn, đưa chúng ta ra ngoài thành, sẽ giúp ngài ngôi vua bền vững, phúc thọ lâu bền.

Quốc vương nghe nói liền sai Quang Lộc tự đặt một đại tiệc. Vua tôi đã hợp nhau, cùng theo về một đạo, tức thì đổi quan văn, cầu sư phụ đổi quốc hiệu.

Hành Giả nói:

- Cái tên "nước Diệt Pháp" của bệ hạ rất tốt, chỉ có chữ "Diệt" không thông, nên đổi hiệu là "nước Kinh Pháp" để chỉ nước ngài bể lặng sông trong nghìn thuở thịnh, mưa hoà gió thuận vạn phương yên.

Quốc vương tạ ơn rồi, sắp xe loan giá cho cả triều, tiễn bốn thầy trò Đường Tăng ra thành sang Tây. Cả vua tôi làm thiện theo ngay, không cần nói đến nữa.

Tam Tạng từ biệt vua nước Kinh Pháp, ngồi trên ngựa vui vẻ nói:

- Ngộ Không ạ, cái phép ấy rất hay, con có công to lắm!
Sa Tăng nói:

- Huynh ạ, huynh tìm đâu ra nhiều thợ cạo đến thế! Trong một đêm cạo biết bao nhiêu là đầu?

Hành Giả mới đem việc biến hoá vận dụng thần thông nói lại một lượt, cả thầy trò cười vang không ngớt.

Đương khi vui vẻ, bỗng thấy một toà núi cao ngấn lối Đường Tăng dừng ngựa nói:

- Đồ đệ ạ, chúng con trông có thấy trước mặt núi cao vòi vọi không, cần phải cẩn thận đấy!

Hành Giả cười nói:

- Xin cứ yên tâm! Xin cứ yên tâm! Xin giữ gìn vô sự.

Tam Tạng nói:

- Dừng nói vô sự, ta trông thấy đỉnh núi đằng xa sừng sững nhìn có vẻ dữ dội, mây dộc bay ra, dần dần thấy sợ hãi, khắp người tê tái, tinh thần không yên.

Hành Giả cười nói:

- Thấy đã quên hết kinh Đa Tâm của Ô Sào thuyết sư rồi ư?

Tam Tạng nói:

- Ta vẫn nhớ.

Hành Giả nói:

- Thấy tuy nhớ được, nhưng còn bốn câu tụng, thầy đã quên mất rồi.

Tam Tạng nói:

- Bốn câu nào?

Hành Giả nói:

- Bốn câu này:

*Phật ở Linh Sơn lọ phải cầu,
Trong lòng Linh Sơn sẵn từ lâu
Ai ai cũng có Linh Sơn tháp,
Hãy tới Linh Sơn tu đạo mầu!*

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ ạ! Ta há không biết sao, nếu theo bốn câu ấy, dù thiên kinh vạn quyển cũng chỉ là tu tâm.

Hành Giả nói:

- Lời nói không tiêu rồi! Thất tình, ánh lệ rơi riêng chiếu; lòng còn, muôn cảnh thấy đều thông. Một chút sai lầm thành trễ nải, muôn đời nghìn kiếp chẳng thành công. Chỉ cần một tấm lòng thành, Lôi Âm ngay ở trước mắt. Cứ như thầy sợ hãi kinh hoàng như vậy, thần tứ không yên, đạo lớn còn xa, Lôi Âm cũng xa hơn. Hãy dừng hồ nghi, cứ theo con đi!

Trưởng lão nghe nói trong lòng thư thái, lo lắng tiêu tan.

Bốn thầy trò cùng nhau đi lên, không mấy bước, đã đến trên núi.

*Ngẩng mắt nhìn xem
Núi này thực núi đẹp
Nhìn thích thú vô vàn
Mây bay trên đỉnh núi
Cây lạnh bóng sườn ngang
Chim chóc riu rít*

Muông thú hung tàn
Trong rừng thông ngàn gốc
Đầu dốc trúc đâm hàng
Gâm rú là sói xám cướp miếng
Gào thét là hổ đói tranh ăn
Vượn nội hú dài tìm mẻ mới
Hươu nai rẽ hoa lên non ngàn
Gió hây hây
Nước chan chan
Đó đây lạnh lót giọng chim hăng
Mấy chốn mây song diu lại náu
Đầy khe cỏ dao chen khóm lan.
Lờm chờm đá dựng
Vút nhọn đỉnh hoang
Cây cáo từng đàn chạy
Khỉ vượn chơi hàng đàn
Hành khách đang buồn nổi hiềm trở
Mà sao lối cũ ngoắt mề man...

Chợt nghe thấy một trận gió ù ù nổi lên, Tam Tạng sợ hãi nói:

- Gió rồi đấy.

Hành Giả nói:

- Mùa xuân có gió hoà, mùa hè có gió mát, mùa thu có gió tây, mùa đông có gió may, bốn mùa đều có gió, gió thổi thì sợ cái gì?

Tam Tạng nói:

- Gió này thổi rất mạnh, quyết nhiên không phải gió trời.

Hành Giả nói:

- Cổ lai gió từ đất dậy, mây từ núi ra, làm sao lại có gió trời?

Nói chưa dứt lời, một đám sương mù lại nổi lên.

Sương mù thực là:

*Liên trời xám mù mịt
Khắp đất tối mênh mông*

*Mặt trời không có bóng
Tiếng chim cũng bất động
Giống như thuở hỗn độn
Như bụi cát bay tung
Chả thấy cây đâu núi
Người hái thuốc cũng không.*

Tam Tạng lại càng sợ hãi nói:

- Ngộ Không, gió vẫn chưa tắt, làm sao lại đã nổi sương mù?

Hành Giả nói:

- Xin đừng nóng nảy, mời sư phụ hãy xuống ngựa, các đệ ở đây trông nom, để ta đi dò xem lạnh dữ thế nào?

Đại Thánh vịn mình một cái nhảy lên không trung, lấy tay che, mở to cặp mắt thau, nhìn xuống bên dưới, quả thấy một con yêu tinh ngồi ở sườn núi dốc. Hình dáng nó:

*Loang lồ thân hình nhiều vẻ đẹp,
Nghênh ngang thế mạnh kém ai đâu!
Nanh nhô khỏi miệng như khoan sắt,
Móng nhọn trong chân tựa móc câu.
Quắc mắt, người tròn, cầm thú sợ,
Bạc râu dựng ngược, quỷ thần sầu.
Cũng hay gào thét khoe oai mạnh
Nhả gió, phun mù giở trí mưu*

Lại thấy thủ hạ có tới ba bốn mươi tên đứng sắp hàng ở hai bên tả hữu, yêu tinh đương làm phép phun mây uống gió.

Hành Giả cười nói:

- Sư phụ mình cũng có chút tài đoán trước, người nói không phải là gió trời, quả nhiên gió này là yêu tinh giở trò ở bên kia! Nếu bây giờ lão Tôn cầm gậy sắt giáng cho một cái, theo cái lối "giã tội", nó sẽ toi mạng ngay, nhưng làm thế sẽ mang tiếng cho lão Tôn.

Hành Giả nhất sinh là người hào kiệt, không hề đánh vụng trộm ai bao giờ. Y nói:

- Ta hãy trở về, trêu Bát Giới một phen, cho y đến đánh nhau trước với yêu quái một trận. Nếu Bát Giới tài giỏi, đánh được yêu tinh thì may, nhược bằng y kém sức, bị yêu tinh bắt mất, ta sẽ cứu y. Vả lại, ngày thường y làm việc thường có tính lười biếng, không chịu xuất đầu xông xáo; lại hay có tính láu táu, chỉ vụ miếng ăn, để ta sẽ lừa cho y một vố, xem y nói sao?

Tức thì ở trên mây bước xuống, đến trước mặt Tam Tạng.

Tam Tạng hỏi:

- Ngộ Không, ở nơi gió mù lạnh dữ thế nào?

Hành Giả nói:

- Bây giờ thì rõ ràng lắm rồi, không có gió mù nữa.

Tam Tạng nói:

- Phải đấy, đã thấy ngót đi một chút rồi.

Hành Giả cười nói:

- Sư phụ ạ, mọi khi con xem gió rất đúng, nhưng lần này lại lầm, con cứ bảo ở trong đám gió mù hắc có yêu ma, lại hoá ra không.

Tam Tạng nói:

- Thế là cái gì?

Hành Giả nói:

- Ở ngay đằng trước có một thôn trang, người trong thôn thích việc thiện, dương thổi gạo trắng nấu cơm, nặn bột trắng làm bánh để mời sư, hơi bốc lên đó, có lẽ là khói bếp đun nấu, cũng là ta tích thiện, nên có báo ứng đấy.

Bát Giới nghe nói, cho ngay là thực, bèn níu lấy Hành Giả rồi nói:

- Đại sư huynh này, huynh đã ăn cơm chay ở nhà họ trước rồi phải không?

Hành Giả nói:

- Mối ăn có ít, vì rau họ làm mặn quá, không muốn ăn nhiều.

Bát Giới nói:

- Hoài của! Đại thì muốn mặn thế nào cũng mặc, phải ních cho đầy bụng đã, có khát, sẽ trở về uống nước sau.

Hành Giả nói:

- Đệ có muốn ăn không?

Bát Giới nói:

- Có chứ, ruột đệ đã đói meo rồi, trước hết muốn đi ăn cái gì một chút, không biết thế nào?

Hành Giả nói:

- Hiền đệ chớ nói thế, sách cổ có câu: "Còn cha con không được tự chuyên", sư phụ vẫn ở đây, còn ai dám đi trước!

Bát Giới cười nói:

- Huynh đừng nói với sư phụ, thì đệ đi cho mà xem.

Hành Giả nói:

- Huynh không nói đâu, xem đệ đi làm sao được nào?

Về mảnh khoé miếng ăn chú ngọc cũng biết đôi chút, liền tiến lên, khép nép bảm gửi nói:

- Thưa sư phụ, vừa rồi sư huynh nói, thôn đằng trước có nhà mời sư, thầy xem con ngựa này, hay có tính nhùng nhể nhà người ta còn cần cỏ cần nước, chẳng phí việc ư? May bây giờ gió sương đã hết, mọi người hãy tạm ngồi đây, để con đi tìm một ít cỏ non cho ngựa ăn trước, rồi sau sẽ đến nhà người ta xin cơm.

Đường Tăng vui vẻ nói:

- Tốt lắm, sao hôm nay con lại cẩn thận như thế? Đi mau mà về.

Chú ngọc tủm tỉm cười thâm bước đi. Hành Giả đuổi theo nín lại nói:

- Sư đệ, nơi người ta đãi sư, chỉ đãi người đẹp, không đãi người xấu dẫu.

Bát Giới nói:

- Nếu như vậy, lại phải biến hoá khác đi.

Hành Giả nói:

- Phải đấy, đệ biến hoá khác đi.

Chú ngốc cũng giỏi có ba mươi sáu phép biến hoá, liền vào trong hốc núi, tay cầm quyết, miệng đọc thần chú, biến ra một hoà thượng gầy lùn, tay đánh cái mõ cá, miệng thì lẩm rà lẩm rầm, nhưng lại không thuộc kinh, chỉ lẩm bầm mấy câu "thượng đại nhân".

Yêu quái thu hết gió mù lại, ra lệnh cho lũ yêu, bày thành thế trận cái vòng, ở ngay trên lối đường cái, chuyên đón hành khách. Một lúc sau chú ngốc xúi quẩy đi vào giữa vòng, bị lũ yêu vây chặt, đưa thì níu lấy quần áo, đưa thì níu lấy dải lưng, một loạt xô đến, đưa đun đưa đẩy.

Bát Giới nói:

- Không cần phải níu, cứ để yên ta đến ăn từng nhà.

Đàn tiểu yêu nói:

- Hoà thượng, chú định ăn cái gì?

Bát Giới nói:

- Nhà các người ở đây đãi sư, ta sẽ đến ăn chay.

Bầy yêu nói:

- Chú tưởng ở đây đãi sư à? Không biết chúng ta ở đây chuyên ăn thịt sư hay sao? Chúng ta đều là những yêu tiên đắc đạo ở trong núi, chuyên bắt bọn hoà thượng các chú đem về trong nhà, bắc nồi to lên luộc chín ăn thịt, chú lại còn tưởng đến ăn chay!

Bát Giới nghe nói, trong lòng sợ hãi, mới oán trách Hành Giả nói:

- Cái thằng Bát Mã Ôn, thực là đồ tồi, nó đánh lừa mình bảo là ở trong thôn đãi sư, chả thấy người trong thôn đâu, đãi cơm chay sư ở chỗ nào, té ra là một con yêu tinh!

Bát Giới bị chúng níu chặt quá, tức thì hiện rõ nguyên thân, rút đinh ba sau lưng ra, bổ luôn một chập, lũ tiểu yêu phải bỏ chạy.

Lũ tiểu yêu vội chạy về báo với yêu già nói:

- Tâu Đại vương! Tai vạ rồi!

Lão yêu quái nói:

- Tai vạ gì thế?

Tiểu yêu nói:

- Có một hoà thượng đến trước núi, trông người cũng sạch sẽ, chúng tôi bảo bắt đem về nhà luộc lên ăn thịt, nếu ăn không hết, để lại phòng khi xấu trời, không dè y biết biến hoá.

Lão yêu nói:

- Nó biến hoá ra hình dáng thế nào?

Tiểu yêu nói:

- Không ra dáng người chút nào, mồm dài, hai tai to, sau gáy lại có lông mao, hai tay cầm một cây đinh ba, bả đầu bả óc bổ phứa vào, chúng tôi sợ hãi phải chạy về báo với đại vương.

Lão quái nói:

- Đừng sợ, để ta ra xem!

Lão quái liền cầm một cây chày sắt, chạy tới gần nhìn xem, thấy chú ngốc quả là hung ác. Dáng người y:

*Mồm chầu dài chừng ba thước linh,
Nanh chìa ngoài mép cứng hơn đinh.
Một cặp mắt tròn chớp như điện
Hai tai quạt gió tiếng inh inh
Sau gáy tóc lông như tên sắt
Khấp mình da mụn xám mà xanh,
Tay cầm một vật kinh hồn quá,
Chín đĩa đinh ba, thấy thấy kinh*

Yêu tinh cố bạo dạn quát hỏi:

- Nhà người ở đâu lại đây? Tên gọi là gì? Hãy nói ngay ra, ta sẽ tha chết cho.

Bát Giới cười nói:

- Đứa con ta đi! Mi cũng không nhận được ông Trư tổ nhà mi ư! Hãy lên đây ta nói cho mi hay: ta là

*Mồm rộng nanh dài sức như thần
Ngọc Hoàng phong ta: Thiên Bồng soái
Coi giữ tám vạn quân Thiên Hà
Cung trời nhớn như vô cùng khoái
Chỉ vì say rượu trên cung Nga
Thế là anh hùng danh bại hoại
Một mồm đung nghiêng cung Đẩu Ngưu
Cổ chi Vương Mẫu chén hết trụi
Ngọc Hoàng tự đánh hai ngàn chùy
Bắt ta đi đây xuống hạ giới
Nhủ ta lập chí học nguyên thân
Xuống trần nào ngờ hoá yêu quái
Khi ở nhà vợ tại Cao Trang
Vận tới, gặp lúc Tôn huynh tới
Bị gậy vàng nện thua phải hàng
Cúi đầu đành phải vái sư sãi.
Giắt ngựa, quấy đồ làm lao công
Xưa nợ Đường Tăng chưa trang trả
Thiên Bồng chân sắt vốn họ Trư
Pháp danh nay gọi Trư Bát Giới.*

- Té ra mi là đồ đệ của Đường Tăng, ta đương định đi tìm bọn mi, mi lại đi tới đây, đời nào ta tha mi, đừng có chạy, xem chày đây.

Bát Giới nói:

- Nghiệt súc, mi nguyên xưa xuất thân là anh thợ nhuộm.

Yêu tinh nói:

- Sao mi dám bảo ta là anh thợ nhuộm?

Bát Giới nói:

- Không phải thợ nhuộm, sao lại dùng chày giã?

Yêu quái không để cho nói, đến gần đánh luôn. Hai người trong hốc núi, đánh nhau rất ghê gớm.

Đình ba chín răng

Chày sắt một củ

Đình ba bổ nhào gây cuồng giông

Chày sắt múa vang như mưa đổ

Một bên ác quái vô danh ra ngăn đường

Một bên Thiên bồng có tội giúp Sư tổ

Lòng ngay sợ gì quỷ với ma

Núi cao không thể Kim sinh Thổ

Chày sắt múa như rắn vượt đầm

Đình ba bổ tới như rồng bổ

Thét gào ầm vang cả núi sông

Oai hùng làm run khắp địa phủ

Hai bên anh hùng trở tài năng

Quên mình thử xem ai thắng phụ

Bát Giới phấn khởi oai phong, đánh nhau với yêu quái, yêu quái quất bọn tiểu yêu ủa lên vây chặt lấy y.

Hành Giả ở sau lưng Đường Tăng, bỗng buột miệng cười nhạt.

Sa Tăng nói:

- Sao huynh lại cười nhạt?

Hành Giả nói:

- Trư Bát Giới thực là gốc ghếch, nghe thấy ta nói dài sự, là đi ngay, từ sớm đến giờ vẫn chưa thấy về. Nếu mà một chập đình ba y đánh lui yêu tinh, đệ sẽ thấy y đắc thắng trở về, tranh giành công quả; nếu đánh không lại nó, bị nó bắt mất, thực là vô phúc cho ta, trước mặt sau lưng không biết y chửi thẳng Bật Mã Ôn bao nhiêu câu rồi! Ngộ Tinh! Đệ đừng nói gì, để ta đi dò xem.

Dại Thánh không để cho sư phụ biết chuyện, lảng lạng nhỏ một sợi lông tơ đằng sau gáy, thổi hơi tiên vào hô "biến", biến ra hình dáng bản thân, cùng Sa Tăng theo hầu sư trưởng, còn chính thân mình xuất thân, nhảy lên không trung nhìn xem, thấy chú ngốc bị yêu quái vây bọc, đình ba rối loạn, đã dần dần khó địch với chúng.

Hành Giả không chịu nổi, ở trên mây bước xuống, nghiêm trang gọi to bảo:

- Bát Giới đừng hấp tấp, lão Tôn đến đây!

Chú ngốc nghe biết tiếng Hành Giả, nường thế lực, càng thêm oai phong, một chập đình ba, tiến đánh tới bởi. Yêu tinh chống đã không nổi nói:

- Hoà thượng này lúc đầu hèn kém, bây giờ sao lại hăng hái thế?

Bát Giới nói:

- Thằng con ta, chớ nên khinh thường ta, người nhà ta đã đến.

Bát Giới lại càng hăng tiến lên, bọ đầu bọ óc bỏ bữa. Yêu tinh chống đỡ không nổi, đem đàn yêu thua trận bỏ chạy.

Hành Giả thấy yêu tinh thua chạy, không chịu đến gần, quay đường mây lại, rùng mình một cái thu lại lông tơ. Sư trưởng là người trần mắt thịt, không nhận ra được.

Một lúc sau, chú ngốc đắc thắng, cũng quay trở về, nhọc lử, sều rớt sều dãi, thở hồng hộc, chạy lên kêu gọi:

- Sư phụ!

Trưởng lão trông thấy kinh ngạc hỏi:

- Bát Giới con đi cắt cỏ ngựa, tại sao trở về lại rũ rượi làm vậy? Có lẽ nhà trên núi người ta giữ không cho con cắt cỏ phải không?

Bát Giới bỏ đình ba xuống, vò đầu giậm chân nói:

- Sư phụ, hỏi làm gì! Nói ra sẽ xấu hổ đến chết mất.

Trưởng lão nói:

- Tại sao lại xấu hổ?

Bát Giới nói:

- Sư huynh đánh lừa con, ban đầu huynh ấy nói gió mùa kia không phải là yêu tinh, chẳng có gì dữ, đó là những nhà hiếu thiện ở thôn xóm, thổi gạo trắng nấu cơm, bột trắng làm bánh dãi sư. Con tưởng là thực, đương khi trong bụng đói meo, giả làm đi cất cổ đến trước xin một ít, ngờ đâu là một lũ yêu tinh. Chúng vây chặt lấy con, con phải khốn khổ đánh nhau một hồi, nếu không được sư huynh vác cái gậy khốc đám ma đến giúp thì con còn hồng gì về đến đây nữa!

Hành Giả ở bên cười nói:

- Chú ngọc này rõ nhảm! Đệ có gan ăn cắp, đệ phải có gan ở tù. Ta vẫn ở luôn đây trông nom sư phụ, chưa hề đi đâu cả.

Trưởng lão nói:

- Phải đấy, Ngộ Không chưa hề xa ta.

Chú ngọc nhảy thếch lên cãi nói:

- Sư phụ không biết được đâu, y có phép thay mình đấy.

Trưởng lão nói:

- Ngộ Không, quả thực có yêu tinh không?

Hành Giả không thể giấu nổi, cúi mình cười nói:

- Cũng có một ít yêu nhãi con, chúng không dám chòng bọn ta. Bát Giới ạ, lại càng phải nhờ đến chú. Chúng mình bảo hộ sư phụ, trèo qua đường núi hiểm trở, cũng chẳng khác gì mang quân đi đánh giặc.

Bát Giới nói:

- Thế là thế nào?

Hành Giả nói:

- Đệ sẽ làm tướng quân tiên phong đi trước, mở đường, yêu tinh không đến thì thôi, nếu đến, đệ đánh nhau với nó, hễ đánh bại được yêu tinh, công quả sẽ về đệ.

Bát Giới so sánh tài giỏi của yêu tinh thấy cũng chẳng hơn gì mình, liền nói:

- Ta có chết trong tay nó cũng được, để ta đi trước.

Hành Giả cười nói:

- Chú ngọc, ban đầu đã nói gỡ miệng, làm sao mà tiến mãi được?

Bát Giới nói:

- Huynh ạ, huynh nên hiểu "công tử vào tiệc, chẳng say cũng no, tráng sĩ ra trận, chẳng chết cũng què", ban đầu mà nói gỡ, sau mới có oai phong!

Hành Giả vui mừng, tức thì cầm cương ngựa, mời sư phụ nhảy lên, Sa Tăng quảy gánh hành lý, theo sau Bát Giới đi cả lên núi.

Yêu tinh đem mấy đứa tàn quân tiểu yêu trở về trong động, ngồi phịch ở trên sườn núi đá, không rằng không nói. Trong động còn có rất nhiều tiểu yêu ở giữ nhà, đều chạy đến hỏi dồn:

- Thường khi đại vương ra ngoài, khi về mừng rỡ vui vẻ, hôm nay sao lại phiền não?

Lão yêu nói:

- Chúng bay ạ, thời thường ta ra khỏi động đi tuần núi, bất kỳ người hay thú vật, cũng tảo lấy một ít đem về, để nuôi chúng bay, hôm nay thực vô phúc, gặp ngay phải kẻ đối chọi.

Tiểu yêu hỏi:

- Kẻ đối chọi thế nào?

Lão yêu nói:

- Một hoà thượng, tên gọi Trư Bát Giới, là đồ đệ của Đường Tăng bên Đông Thổ đi lấy kinh. Ta bị y bỏ cho một chặp đinh ba, phải bại trận chạy về đây. Bực làm sao! Trước ta thường nghe người ta nói, Đường Tăng là La Hán đã tu hành mười đời, ai mà ăn được một miếng thịt y, có thể trường sinh mãi. Tình cờ hôm nay y đến núi mình đây, đúng lúc ta định bắt y làm thịt, không ngờ y lại có người đồ đệ như vậy làm thủ hạ.

Nói chưa dứt lời, trong đám ban bộ có một tiểu yêu tiến ra,

đứng trước lão yêu, nức nở khóc lên ba tiếng, lại hi hi cười lên ba tiếng.

Lão yêu quát nói:

- Tại sao mi vừa khóc, vừa cười?

Tiểu yêu quỳ xuống nói:

- Đại vương vừa nói muốn ăn thịt Đường Tăng, thịt Đường Tăng không ăn được đâu.

Lão yêu nói:

- Ai cũng nói ăn một miếng thịt y có thể sống lâu không già, thọ ngang với trời, sao lại bảo thịt y không ăn được?

Tiểu yêu nói:

- Nếu ăn được, không bao giờ lại còn đến lần ta, yêu tinh các nơi khác đã ăn thịt từ lâu rồi. Thử hạ y có những ba đồ đệ cơ đấy!

Lão ma nói:

- Mi có biết ba người ấy không?

Tiểu yêu nói:

- Đại đồ đệ của y là Tôn Hành Giả, đồ đệ thứ ba là Sa Hoà Thượng, còn người ấy là đồ đệ thứ hai của y tên gọi là Trư Bát Giới.

Lão ma nói:

- Sa Hoà Thượng so với Trư Bát Giới thế nào?

Tiểu yêu nói:

- Không hơn kém mấy.

Yêu tinh nói:

- Còn Tôn Hành Giả ví với chúng thế nào?

Tiểu yêu lè lưỡi nói:

- Không dám nói! Tôn Hành Giả thần thông quảng đại, biến hoá nhiều bề! Năm trăm năm trước, y đã từng đại náo thiên cung, trên trời nào hai mươi tám vì sao, chín diệu tinh quân, mười hai nguyên thần, năm khanh, bốn tướng, đông tây tinh đầu, nam bắc hai phần, ngũ nhạc, tứ độc, thần tướng khắp

trời, cũng không dám khiêu khích với y. Đại vương định ra ăn thịt Đường Tăng sao được?

Lão yêu nói:

- Làm sao mi lại biết được tường tận thế?

Tiểu yêu nói:

- Hồi xưa tôi đã ở với một đại vương tại động Sư Đà, núi Sư Đà, Đại vương ấy không biết hay dở, định ăn thịt Đường Tăng bị Tôn Hành Giả cầm một cây gậy Như ý đánh đến tận cửa, giết sạch sành sanh, may mà tôi cũng mau trí, mở cửa sau trốn đi, chạy được đến đây, ơn Đại vương giữ nuôi, vì thế mới biết rõ thủ đoạn của y.

Lão yêu nghe nói, kinh sợ tái mặt. Thế mới thực "đại tướng quân sợ lời sấm". Y nghe thấy người trong nhà nói ra như vậy, làm gì chẳng sợ.

Dương khi mọi người đều hoảng sợ, lại có một tiểu yêu tiến đến nói:

- Xin đại vương đừng phiền, đừng phiền, thường có câu: "Việc phải từ từ", nếu muốn ăn thịt Đường Tăng để tôi sẽ bày một kế bắt y.

Lão yêu nói:

- Mi có kế gì?

Tiểu yêu nói:

- Tôi có cái kế "chia cành hoa mai"

Lão yêu quái nói:

- Thế nào gọi là kế "chia cành hoa mai"?

Tiểu yêu nói:

- Bây giờ đem hết đàn yêu lớn bé trong động, điểm cả lại một lượt, trong nghìn người chọn lấy trăm người, trăm người chọn lấy chục người, trong một chục kén lấy ba người, phải có chút tài cán, lại biết biến hoá, biến cả ra hình dung đại vương, đội mũ của đại vương, mặc áo giáp của đại vương, cầm chày của

dại vương, mai phục ba nơi. Trước cho một tên đánh Trư Bát Giới, lại cho một tên đánh Tôn Hành Giả, một tên đánh Sa hoà thượng, để chia rẽ ba anh em họ ra. Đại vương đứng ở trên không trung cúi nhìn xuống, thò tay ra bắt lấy Đường Tăng, dễ như móc túi lấy đồ vật, chẳng khác gì "bắt con ruồi sa trong chậu nước" có khó khăn gì đâu!

Lão yêu nghe câu đó, hết sức vui vẻ nói:

- Ké ấy rất hay! Rất hay! Đi lần này, không bắt được Đường Tăng thì thôi, nếu mà bắt được Đường Tăng, quyết không quên công mi, sẽ phong mi làm tiên bộ tiên phong.

Tiểu yêu cúi đầu tạ ơn, gọi yêu quái ra điếm. Tức thì đem hết yêu tinh lớn bé ở trong động ra, quả nhiên đã kén được ba tên tiểu yêu có tài năng, đều biến ra lão yêu cùng cầm chày sắt, mai phục chờ đợi Đường Tăng.

Đường trưởng lão không lo không nghĩ, đi theo Bát Giới lên đường cái. Đi một lúc lâu, đã nghe thấy đánh rầm mấy tiếng, kêu vang ở bên đường, một tên tiểu yêu nhảy ra, chạy xô lên trên, định bắt Đường Tăng.

Tôn Hành Giả gọi bảo:

- Bát Giới, yêu tinh đến đây, sao không đánh đi?

Chú ngọc không biết thực dối, cầm đinh ba sấn lên bổ phía. Yêu tinh cầm chày sắt ra đón đỡ, hai bên đưa qua dần lại, đương mải đánh nhau ở dưới sườn núi, lại thấy có tiếng kêu ở trong bụi cỏ, một tên yêu quái nhảy ra, chạy đến chỗ Đường Tăng.

Hành Giả nói:

- Sư phụ ạ, hỏng quách rồi, Bát Giới mất kém để sống cho yêu tinh chạy lại bắt thầy. Hãy để lão Tôn đi đánh nó!

Liên cầm gậy sắt đón ở đằng trước quát bảo:

- Đi đâu! Coi gậy đây?

Yêu tinh không trả lời, giơ chày sắt đón đánh. Hai bên ở trên bãi cỏ kẻ đánh người đỡ, đương mải cầm cự, lại nghe thấy

tiếng gió thổi ở đằng sau núi, một yêu tinh nữa đã nhảy ra, chạy thẳng đến bên Đường Tăng.

Sa Tăng trông thấy kinh sợ nói:

- Sư phụ, anh cả và anh hai mất hoa cả rồi, buông cho yêu tinh lên đến bắt thầy. Để lão Sa đi bắt nó!

Sa Tăng cũng không phân biệt hay dở, liền giơ gậy, đối diện ngăn chặn chày sắt của yêu tinh. Hai bên reo hò đánh phứa dăm bữa, dần dần đi xa mãi ra.

Lão quái ở lưng chừng trời, trông thấy Đường Tăng ngồi trên lưng ngựa, bèn đưa năm móng sắc như lưỡi câu thép, quặp chặt lấy Đường Tăng, lôi sư phụ rời khỏi ngựa, tụt bàn đạp, rồi hoá ra một trận gió cấp đi. Thương ôi, thực là:

*Tu hành gặp ma khó đắc đạo
Giang Lưu lại mắc phải tai ương*

Lão ma ở trên đầu ngọn gió xuống, bắt Đường Tăng đem vào trong động, gọi:

- Tiên phong đâu!

Tên tiểu yêu đã bày mưu trước tiến lên quỳ xuống, miệng nói:

- Không dám! Không dám!

Lão yêu nói:

- Sao lại nói thế? Đại tướng quân nói ra một lời, như trắng nhuộm đen. Bấy giờ ta đã bảo không bắt được Đường Tăng thì thôi, bắt được Đường Tăng, sẽ phong mi làm Tiên phong tiên bộ. Ngày nay diệu kế của mi quả đã thành công, lẽ đâu ta lại thất tín với mi? Mi hãy bắt Đường Tăng ra đây, sai bọn tiểu yêu, gánh nước rửa nồi, chuyên củi chất bếp, đem Đường Tăng luộc lên cho chín, ta và mi cùng ăn một miếng thịt để mong trường sinh, dài tuổi thọ.

Tiên Phong nói:

- Đại vương đừng ăn thịt Đường Tăng vội.

Lão quái nói:

- Đã bắt được, sao lại không ăn?

Tiên Phong nói:

- Ăn thịt Đường Tăng chẳng khó khăn gì, Trư Bát Giới còn có thể nói được. Sa Hoà Thượng cũng còn có thể nói được, chỉ sợ cái lão độc ác Tôn Hành Giả, hấn ta mà biết chúng mình đã ăn mất sư phụ y rồi, y cũng chẳng cần phải đánh nhau với chúng mình, chỉ cầm gậy Như Ý thọc vào sườn núi một cái, thành một cái hố, cả quả núi đổ ụp xuống, sẽ không còn nơi nào để chúng mình yên thân nữa.

Lão quái nói:

- Vậy Tiên phong có cao kiến gì?

Tiên phong nói:

- Xin cứ theo tôi, hãy đem Đường Tăng đến vườn sau, trói lên trên cây, để hai ngày không cho y ăn cơm, một là để trong ruột y sạch sẽ, hai là đợi cho ba người kia không đến tìm tôi nữa. Khi dò la được tin họ đã trở về cả rồi, chúng mình sẽ bắt Đường Tăng ra, tự do tự tại ngồi đánh chén, lại chẳng thích ư?

Lão quái cười nói:

- Phải lắm! Phải lắm! Tiên Phong nói thực chí lý!

Một tiếng hiệu lệnh, bọn yêu đem Đường Tăng đến vườn sau, lấy dây trói treo lên trên cây. Bọn tiểu yêu đều đến trước mặt nghe ngóng. Trưởng lão khốn khổ chịu giằng chịu trói, bị tù bị giam, không nín được, nước mắt ròng ròng kêu khóc:

- Đồ đệ ơi! Chúng con bắt quái ở trong núi nào, đuổi yêu ở trên đường nào? Ta bị ma khốn kiếp bắt đi, chịu nạn ở đây, bao giờ lại gặp? Đau chết người được!

Đương khi nước mắt tầm tã, đã thấy ở trên cây đối diện có tiếng người kêu gọi:

- Trưởng lão người cũng đến đây ư?

Trưởng lão liền định thần lại hỏi:

- Người là ai thế?

Người kia nói:

- Tôi là người tiểu phu ở trong rừng này, hôm trước bị chủ núi ở đây bắt về, trói ở chỗ này, đã ba hôm rồi, đang định ăn thịt.

Trưởng lão sa nước mắt nói:

- Bác tiểu phu ạ, bác chết chỉ thiệt một thân bác, không quản ngại gì, tôi có chết mới thực không yên dạ.

Tiểu phu nói:

- Trưởng lão là kẻ xuất gia, trên không có cha mẹ, dưới không có vợ con, chết là chết thôi, có điều gì không yên dạ?

Trưởng lão nói:

- Tôi vốn là người bên Đông Thổ sang Tây Thiên lấy kinh, vâng chỉ của Đường triều Thái Tôn hoàng đế bái Phật sống, lấy chân kinh, để siêu độ cho những cô hồn vô chủ dưới cội U Minh. Ngày nay nếu mất tính mạng, há chẳng để mong mỗi cho quân vương, phụ tẩm lòng làm thần tử? Bao nhiêu những oan hồn ở trong thành chết uổng, thực hết đường trông cậy, trọn kiếp không được siêu sinh, công quả bao nhiêu, đều hoá ra tro bụi, như thế làm sao mà yên lòng được?

Tiểu phu nghe nói, rỏ nước mắt ra nói:

- Trưởng lão, người chết đã đành như vậy, tôi chết lại càng 'hương tình. Tôi mồ côi bố từ nhỏ, ở với mẹ goá, không có gia sản gì, chỉ có nghề hái củi nuôi thân. Mẹ già năm nay tám mươi ba tuổi, có một mình tôi phụng dưỡng, nếu mà phải chết, lấy ai chôn táng đắp điểm cho! Cơ cực! Cơ cực! Đau xót đến chết đi được!

Trưởng lão nghe lời, oà khóc to lên nói:

- Xót xa, xót xa! Người ở rừng còn biết thương cha mẹ, đừng nói hẳn tăng biết tụng kinh! Thờ vua, thờ cha mẹ, đều cùng một lý cả. Người vì ơn cha mẹ, ta vì nghĩa quân vương.

Chính thực là:

Mắt ứa lệ nhìn mắt ứa lệ

Người đoạn trường tiễn người đoạn trường.

Tạm gác chuyện Tam Tạng mắc phải tai nạn, hãy nói chuyện Tôn Hành Giả đánh lui tiểu yêu ở dưới bãi cỏ, vội quay về bên bờ đường, thì đã chẳng thấy sư phụ đâu, chỉ còn ngựa bạch và hành trang để lại. Y sợ hãi dắt ngựa quẩy gánh, đến đầu núi tìm kiếm! Ôi! Thực là:

Giang Lưu có nạn chuyên lâm nạn

Đại Thánh hàng ma cũng gặp ma.

Chưa biết Đại Thánh tìm kiếm sư phụ thế nào, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ TÁM MƯƠI SÁU

BÁT GIỚI GIÚP OAI TRỪ QUÁI VẬT NGỘ KHÔNG TRỐ PHÉP DIỆT YÊU TÀ

Nói về Tôn Đại Thánh dắt con ngựa, quấy hành lý, đi khắp núi tìm gọi sư phụ, bỗng thấy Trư Bát Giới thở hồng hộc ở đâu chạy đến hỏi:

- Huynh ơi, huynh gọi gì vậy?

Hành Giả nói:

- Chẳng thấy sư phụ đâu cả, đệ có trông thấy không?

Bát Giới nói:

- Đệ vốn chỉ đi theo Đường Tăng làm hoà thượng thôi, huynh còn bắt bí trêu đệ, bảo đệ là tướng quân gì gì ấy, đệ phải liều đánh nhau với yêu tinh một hồi, thoát chết về đây. Huynh và Sa Tăng phải trông nom sư phụ, sao lại hỏi đệ?

Hành Giả nói:

- Hiền đệ ạ, ta không trách đệ. Chẳng hay đệ hoa mắt lên thế nào, đã để sống cho yêu tinh lộn lại bắt sư phụ. Ta giao cho Sa Tăng trông coi sư phụ, còn ta thì đi đánh yêu tinh. Bây giờ cả Sa hoà thượng cũng không thấy đâu nữa.

Bát Giới cười nói:

- Có lẽ Sa hoà thượng lại đưa sư phụ đi đại tiểu tiện ở đâu đấy thôi.

Bát Giới chưa dứt lời, đã thấy Sa Tăng đi tới.

Hành Giả hỏi dồn:

- Sa Tăng! Sư phụ đi đằng nào rồi?

Sa Tăng nói:

- Hai vị sư huynh mất hoa lên cả, thả cho yêu tinh trở lại bắt sư phụ, lão Sa phải đi đánh yêu tinh, còn sư phụ ngồi ở trên ngựa một mình.

Hành Giả lập tức nhảy thếch lên nói:

- Mắc lừa nó rồi! Mắc lừa nó rồi!

Sa Tăng nói:

- Mắc lừa nó thế nào?

Hành Giả nói:

- Đó là kế "chia càn hoa mai". Nó làm chúng ta tách ra, rồi mới đâm bổ vào giữa quắp sư phụ mang đi. Biết làm thế nào bây giờ!

Hành Giả không ngăn nổi nước mắt trào ra.

Bát Giới nói:

- Hễ khóc sẽ hỏng hết việc, chắc nó mang sư phụ loanh quanh không xa đâu, chỉ ở trong quả núi này thôi, chúng mình hãy đi tìm xem!

Ba người không còn biết làm thế nào, đành phải vào rừng tìm kiếm. Đi chừng hơn hai mươi dặm đường, chỉ nhìn thấy một toà động phủ ở dưới dốc núi.

Non cao lấp lánh

Đá lạ chông chênh

Hoa lạ cỏ dao thơm ngát

Bích đào hồng hanh đua tươi

Trước vườn cây cổ, da sương mưa nở bốn mươi vòng

Ngoài cửa thông xanh, lá thắm chen trời

hai ngàn thước

Song song hạc nội thường qua cửa động múa bay

Cặp cặp chim non, riu rít đầu cành gọi sáng

*Cuộn cuộn song vàng như mắc võng
Hàng hàng liễu khói tựa buồng vàng
Đầm vuông chứa nước, nấu giao long chưa thay vảy
Hang thẳm kẻ non, ở loài quái ăn thịt người
Thực chẳng kém cảnh thần tiên
Đúng là nơi nhiều sương gió*

Hành Giả đi mấy bước, đến tận trước cửa dò xét, thấy cửa đá đóng chặt, trên cửa chặn ngang một tấm đá tảng, trên tấm đó có tám chữ đại tự "Đồng Chiết Nhạc liên hoàn, núi Ấn vụ".

Hành Giả nói:

- Bát Giới, ra tay đi, chỗ này là nơi ở của yêu tinh, tất nhiên sư phụ ở trong ấy rồi.

Chú ngọc dựa thế hành hung, giơ đinh ba lên hết sức bổ xuống, tấm đá chặn cửa thủng ra một lỗ lớn, rồi gọi vào:

- Yêu quái, đưa trả ngay sư phụ ta đây, khỏi phải đinh ba bổ vỡ cửa, cả nhà mi sẽ toi mạng hết!

Tiểu yêu giữ cửa vội vã chạy vào cấp báo:

- Tâu Đại vương, tai vạ đến nơi rồi!

Lão quái nói:

- Tai vạ gì?

Tiểu yêu nói:

- Ở ngoài có người đánh vỡ cửa ra, quát tháo đòi hỏi sư phụ.

Lão quái sợ nói:

- Không biết kẻ nào tìm đến đây thế?

Tiên phong nói:

- Xin đừng sợ, để tôi chạy ra xem sao đã!

Tiểu yêu bèn thò đầu ra, qua cái lỗ mới bị phá thủng, nhìn ra ngoài thấy một người mồm dài, hai tai to, lập tức chạy về kêu lớn:

- Đại vương đừng sợ, người ấy là Trư Bát Giới, chẳng tài giỏi gì, hấn không dám làm bậy đâu. Nhược bằng hấn hỗn lão,

ta mở cửa ra, bắt luôn về luộc một thể. Có sợ chỉ sợ cái lão hoà thượng mặt lông lá, mồm thiên lôi ấy kia.

Bát Giới ở bên ngoài nghe tiếng, nói:

- Huynh ạ nó không sợ đệ, chỉ sợ huynh thôi. Sư phụ hẳn ở động nó rồi. Huynh vào ngay đi.

Hành Giả quát mắng: -

- Đồ nghiệt súc khốn kiếp kia! Ông ngoại Tôn nhà mi ở đây! Đưa ngay sư phụ ta ra đây, sẽ tha chết cho!

Tiên phong nói:

- Thưa Đại vương, hồng quách rồi! Tôn Hành Giả cũng tìm tới đây!

Lão quái oán trách nói:

- Chỉ tại mi bày ra cái kế "chia ra chia vô" gì đó, mới gây ra tai vạ vào mình, làm thế nào bây giờ?

Tiên phong nói:

- Đại vương cứ yên tâm, không nên oán trách. Tòì biết Tôn Hành Giả là con khỉ khoan hồng, lượng rộng như bể; tuy rằng y thần thông quảng đại nhưng lại thích nói năng lễ phép, chúng mình hãy tạm đem cái đầu người giả ra đánh lừa y một vố, nói khéo mấy câu, cứ nói là chúng mình đã ăn thịt sư phụ y rồi. Nếu lừa được cho y đi, Đường Tăng vẫn là thức ăn của chúng mình! Đánh lừa không được, sẽ liệu sau.

Lão quái nói:

- Lấy đầu ra được đầu người giả?

Tiên phong nói:

- Để tôi sẽ làm ra một cái.

Tên yêu quái khéo léo ấy bèn lấy một lưỡi búa bằng thép đeo một gốc cây liễu thành hình một cái đầu người, phun tí máu lên, vẽ qua quít, rồi sai một tên tiểu quái đem để lên cái mâm sơn bưng ra ngoài cửa, gọi nói:

- Thưa Đại Thánh gia gia, người nguôi giận, để tôi xin thưa. Tôn Hành Giả nghe thấy chúng gọi mình là gia gia, tức thì can Bất Giới lại:

- Hãy khoan tay đã, xem nó nói ra làm sao!

Tiểu quái bưng cái khay nói:

- Sư phụ ngài bị đại vương bắt vào trong động, tiểu yêu trong động lếu lảo, không biết hay dở, đứa này đến ngoạm một miếng, đứa kia đến gặm một miếng, nào là cấu, nào là cắn, đại vương tôi đã đem sư phụ ngài ăn thịt rồi, chỉ còn cộ một cái đầu đây.

Trư Bát Giới trông thấy liền khóc nói:

- Thương hại thay! Những đứa nào bắt sư phụ đem vào để bây giờ bọn này đem sư phụ ra đây như thế này!

Hành Giả nói:

- Chú cóc, đệ thử nhìn xem thực hay là giả đã rồi sẽ khóc! Bất Giới nói:

- Chẳng biết xấu! Đầu người còn có thực giả à?

Hành Giả nói:

- Đây là cái đầu người giả.

Bất Giới nói:

- Sao lại biết là giả?

Hành Giả nói:

- Đầu người thực mà quăng đi, rơi xuống không có tiếng kêu như tiếng mõ. Đệ không tin để ta ném thử một cái cho mà xem.

Nói rồi liền cầm lấy cái đầu quăng vào tảng đá một cái, kêu đến bộp một tiếng.

Sa hoà thượng nói:

- Huynh ạ, có tiếng kêu!

Hành Giả nói:

- Kêu tức là giả rồi. Ta bắt nó hiện rõ bản tướng ra để các đệ xem nhé.

Liên cầm gậy sắt giáng xuống một cái, cái đầu vỡ tan ra.

Chú gốc nhìn kỹ té ra gốc cây liễu, tức không chịu được quát to mắng:

- Cái đồ cỏ rả chúng bay! Bất sư phụ ta đem giấu vào trong động, lại đưa gốc cây liễu ra đánh lừa Trư tổ tông nhà bay, không lẽ sư phụ ta lại là tính cây liễu đã biến ra à?

Y quát làm cho tiểu yêu bưng cái khay, run lập cập, chạy vội vào cấp báo nói:

- Khó, khó, khó, khó, khó, khó!

Lão yêu nói:

- Làm sao lại khó nhiều thế?

Tiểu yêu nói:

- Trư Bát Giới và Sa hoà thượng còn đánh lừa được, Tôn Hành Giả mới thật là người "bán đồ cổ - biết của, biết của" Y biết ngay là đầu người giả. Bây giờ có cái đầu người thực nào đưa cho y, hoặc giả y có chịu đi chăng!

Lão quái nói:

- Đào đầu ra được đầu người thực? À, ở trong nhà lột da, chúng ta có những cái đầu người ăn không hết còn lại, chọn lấy một cái, đem ra đây.

Bọn yêu liền vào trong nhà, lựa lấy một cái đầu, bảo gặm cho sạch da đầu, rồi để nguyên lên khay bưng ra gọi:

- Thưa Đại Thánh gia gia, trước kia quả là cái đầu giả, bây giờ mới chính là đầu Đường lão gia thực. Đại vương tôi định để lại trấn trạch, nay đành phải hiến ra đây.

Tiểu quái cầm cái đầu người từ trong lỗ cửa quăng ra ngoài đánh phịch một cái, máu chảy toé ra.

Tôn Hành Giả nhận thấy là đầu người thực, cực chẳng đã cũng khóc. Bát Giới, Sa Tăng cũng đều khóc oà cả lên. Bát Giới nuốt nước mắt nói:

- Huynh ạ, đừng khóc nữa. Khí trời không được tốt. sợ bị

thối ra. Để đệ đem đi, nhân lúc còn sinh khí, chôn cất xong rồi
hãy khóc.

Hành Giả nói:

- Đệ nói chí lý!

Chú ngốc chẳng nề ô uế, ôm cái đầu vào trong lòng, chạy
lên trên sườn núi, quay về hướng mặt trời, tìm một nơi tích gió,
tụ khí, lấy đỉnh ba đào một cái huyết, chôn cái đầu xuống, lại
đắp lên thành một ngôi mộ, rồi mới gọi Sa Tăng:

- Đệ cùng sư huynh ngồi khóc, để ta đi tìm lấy chút gì về
cúng chú!

Bát Giới đi đến bên bờ suối, bẻ mấy cành liễu to, nhặt mấy
hòn đá cuội, về đến trước mộ, lấy những cành liễu cắm ở hai
bên, còn đá cuội xếp chồng đồng cả ở đằng trước.

Hành Giả nói:

- Thế là ý nghĩa gì?

Bát Giới nói:

- Những cành liễu thay tạm từng bách, để che phần mộ sư
phụ, đồng đá này thay tạm đồ điểm tâm, gọi là cúng một tuần
sư phụ.

Hành Giả quát nói:

- Đồ bị thịt, người đã chết rồi. còn đem những hòn đá cuội
để cúng à?

Bát Giới nói:

- Đệ tạm ngụ ý như người sống, để tỏ lòng hiếu đố.

Hành Giả nói:

- Thôi đừng tán láo! Để Sa Tăng ở đây, một là ấp mộ, hai là
trông coi hành lý và ngựa. Còn ta với đệ đi đánh phá động phủ
bắt lấy yêu ma, bằm làm muôn mảnh, để trả thù cho sư phụ.

Sa hoà thượng gạt nước mắt nói:

- Huynh nói rất chí lý. Hai huynh cứ đi, đệ ở lại đây trông cho.

thối ra. Để đệ đem đi, nhân lúc còn sinh khí, chôn cất xong rồi hãy khóc.

Hành Giả nói:

- Đệ nói chí lý!

Chú ngọc chẳng nề ô uế, ôm cái đầu vào trong lòng, chạy lên trên sườn núi, quay về hướng mặt trời, tìm một nơi tích gió, tụ khí, lấy đỉnh ba đào một cái huyết, chôn cái đầu xuống, lại đắp lên thành một ngôi mộ, rồi mới gọi Sa Tăng:

- Đệ cùng sư huynh ngồi khóc, để ta đi tìm lấy chút gì về cúng chú!

Bát Giới đi đến bên bờ suối, bẻ mấy cành liễu to, nhặt mấy hòn đá cuội, về đến trước mộ, lấy những cành liễu cắm ở hai bên, còn đá cuội xếp chồng đồng cả ở đằng trước.

Hành Giả nói:

- Thế là ý nghĩa gì?

Bát Giới nói:

- Những cành liễu thay tạm từng bách, để che phần mộ sư phụ, đồng đá này thay tạm đồ điểm tâm, gọi là cúng một tuần sư phụ.

Hành Giả quát nói:

- Đồ bị thịt, người đã chết rồi, còn đem những hòn đá cuội để cúng à?

Bát Giới nói:

- Đệ tạm ngụ ý như người sống, để tỏ lòng hiếu đấy.

Hành Giả nói:

- Thôi đừng tán láo! Để Sa Tăng ở đây, một là ấp mộ, hai là trông coi hành lý và ngựa. Còn ta với đệ đi đánh phá động phủ bắt lấy yêu ma, băm làm muôn mảnh, để trả thù cho sư phụ.

Sa hoà thượng gạt nước mắt nói:

- Huynh nói rất chí lý. Hai huynh cứ đi, đệ ở lại đây trông cho.

Bát Giới tức thì cởi áo dài thām ra, chỉ vịn một cái áo lót mình, vác đinh ba đi theo Hành Giả. Hai người không nói năng gì, đi thẳng đến cửa đá đánh phá, quát tháo vang trời, kêu gọi:

- Trả lại Đường Tăng sống cho ta đây!

Bầy yêu lớn bé trong động, đứa nào đứa nấy hồn xiêu phách lạc, đều oán trách Tiên phong làm điều không phải.

Lão yêu già hỏi lại Tiên phong:

- Bọn hoà thượng ấy đánh phá tới cửa, nên xử trí cách nào?

Tiên phong nói:

- Cổ nhân nói rất đúng: "Tay xách giỏ cá tránh chẳng khỏi tanh", một là không làm, hai là không thôi, bây giờ ta đem hết quân binh tả hữu ra, đánh cho bọn hoà thượng ấy một mẻ!

Lão quái nghe nói, không còn biết làm thế nào, đành phải truyền lệnh gọi:

- Chúng bay đâu, mang hết khí giới tinh nhuệ theo ta đi ra trận.

Quả nhiên bầy yêu rầm rĩ hò reo, xô ra cửa động.

Đại Thánh và Trư Bát Giới vội lùi lại mấy bước, đến chỗ khoảng núi bằng phẳng, ngăn giữ chúng nó quát hỏi:

- Tên nào là đầu xỏ có tiếng hơn cả? Tên nào là yêu quái đã bắt sư phụ ta?

Bầy yêu cầm thành dinh trại, kéo một lá cờ gấm hoa bay phất phới. Lão quái cầm chày sắt lên tiếng trả lời nói:

- Hoà thượng khốn kiếp kia, mi còn không biết ta! Ta là Nam Sơn đại vương, ở chốn này mấy trăm năm rồi. Đường Tăng nhà mi ta đã ăn thịt, mi dám làm gì ta?

Hành Giả quát mắng:

- Cái thằng giặc cỏ to gan này, mi đã sống được bao nhiêu tuổi, dám xưng hai chữ "Nam Sơn"? Ly lão quân là tổ mở trời mở đất, còn ngồi ở bên hữu Thái Thanh; đức Phật Như Lai là chủ trị đời, còn ngồi dưới chim đại bàng; Khổng thánh nhận là

chủ nhỏ gia, cũng mới gọi là "phu tử". Mi là giống nghiệt súc như vậy, dám xưng là Nam Sơn đại vương nọ kia, đã phóng đảng mấy trăm năm rồi! Đứng cho vững, nghe ta nói đây:

*Quê tổ Đông Thắng đại thần châu
Trời đất bao la mấy vạn thu
Trên núi Hoa quả trưng tiên đá
Trứng nở sinh ta tự thuở đầu
Sinh ra chẳng giống thai phàm tục
Minh thánh nhật nguyệt cũng như nhau
Vốn tính tự rên không phải nhỏ
Thiên tư đỉnh ngộ hiểu cao sâu
Cung mây quan phong chúc Đại Thánh
Cây thế ngang tàng đấu Đẩu Ngâu
Mười vạn thần binh đuổi chẳng nổi
Đầy trời tinh tú coi vào đầu
Tên vang vũ trụ núi núi biết
Trí suốt càn khôn chốn chốn lưu
Nay may quy y theo đạo Phật
Phù trì trưởng lão chuyển Tây Du
Gặp núi mở đường chẳng ai cản
Gặp sông bắc cầu ma quái rầu
Trong rừng ra oai bắt hổ báo
Trước hang thờ tay tóm ti heo
Chính quả phương Đông tới Tây Vực
Lũ yêu tà nào dám ló đầu
Nghiệt súc hại thầy đáng căm giận
Mạng kia giây phút chẳng còn đâu*

Yêu quái nghe đoạn vừa sợ vừa giận, nghiêng răng chạy đến gần, cầm chày sắt nhằm đánh Hành Giả. Hành Giả nhẹ nhàng đưa gậy sắt ra đỡ, còn toan nói chuyện với nó, thì Bát Giới không chịu được, cầm đinh ba bỏ vào tên Tiên phong của yêu quái, tên Tiên phong dẫn quân cùng ủa cả lại. Lần này hỗn chiến ở nơi đất bằng trên núi, thực là ghê gớm:

Vị sư thượng quốc bên Đông Thổ
Đi sang Tây Trúc lấy chân kinh,
Núi nam beo lớn phun mù gió,
Lối hiểm non sâu tỏ sức mình,
Bày mưu khéo
Giở trò ranh,
Vô tri nhâm bắt Đại Đường Tăng
Gặp phải Hành Giả thần thông rộng
Lại có Ngô Năng cũng nổi danh.
Bầy yêu hồn chiến nơi núi phẳng,
Cát bụi cuốn tung trời tối sầm.
Trên trận tiểu yêu hò hét, dáo gươm múa loạn
Bên tường thần tăng quát tháo, bừa gây đều vung
Đại Thánh anh hùng không kẻ địch
Ngô Năng tinh tráng sức thần tăng
Nam ngô lão quái
Bộ hạ tiên phong
Đều vì sư Đường một khối thịt
Sinh ra đánh nhau quên thân mình
Hai bên vì mạng sư gây thù hận
Cả đôi vì Đường Tăng mà thành vô tình
Đấu nhau lại qua đã nhiều hiệp
Không phân thua được thấy đua ganh.

Tôn Đại Thánh thấy tiểu yêu hung tợn, đánh mãi không lui, liên hoá phép phân thân, nhổ lấy một nắm lông tơ, nhai ở trong miệng, phun tung ra, hô một tiếng, đều biến ra hình dáng bản thân, mỗi người cầm một cây gậy bịt vàng, từ mặt trước đánh thẳng vào trong, một vài trăm tiểu yêu giữ đằng trước không giữ được đằng sau, đón tả không thể đón hữu, đứa nào đứa ấy đều chạy tháo thân rút về trong động.

Đại Thánh thu gậy sắt lại, đi đến bên sườn núi, chợt nghe thấy nước chảy róc rách, vội ngoảnh đầu lại nhìn té ra tiếng nước kêu

trong khe từ ở mé trên chảy rì ra, lại thấy bờ khe bên kia có một cái cửa, bên phải cửa có một cái suối ngầm chảy nước ra.

Y nói:

- Không cần bàn hỏi, chính đây là cửa sau rồi. Nếu ta cứ để nguyên mặt mũi, sợ có tiểu yêu canh cửa nhìn thấy sẽ nhận ra. Để ta biến ra con rắn nước bơi vào... À, nhưng hãy khoan! Biến ra rắn nước sợ vong hồn sư phụ trông thấy, quả mình là người xuất gia lại biến ra con rắn dài; thôi biến làm con cua nhỏ bò lặn vào trong đó vậy... Cũng không được, sợ sư phụ quả ta là người xuất gia lại lắm căng.

Tức thì Đại Thánh biến làm một con chuột nước, tùm một cái, nhảy xuống dưới nước, theo dòng nước trong ngòi chảy ra, bơi vào bên trong đến giữa sân, thò đầu lên xem thấy chỗ ánh nắng có mấy tiểu yêu mang ra một gói thịt người san ra từng miếng một để phơi khô.

Hành Giả nói:

- Những quân nhãi này, đây có lẽ là thịt sư phụ, chúng ăn không hết, đem phơi cho khô, phòng khi ẩm trời; nếu ta hiện bản tướng sấn tới nơi đánh một gậy giết hết, rõ là mình hữu dũng vô mưu, âu là ta hãy lại biến hoá tiến vào, tìm đến chỗ lão quái, xem nó làm gì?

Đại Thánh liền nhảy ra ngoài, nhao người biến ra một con kiến có cánh. Đúng thực là:

*Huyền câu sức yếu thân nhỏ bé
Tu luyện lâu năm có cánh bay
Lúc rồi bên cầu dẫn thế trận,
Khi vui dưới trống mêu tiên bày
Trời mưa biết trước chui vào tổ,
Lương ăn chất chứa hoá tro bay
Khéo léo nhẹ nhàng lạnh lợi lắm
Chờ hay mấy lượt cửa sài đây.*

Hành Giả giương thẳng cánh, lạng lẽ bay thẳng vào giữa nhà, thấy lão quái đương ngồi có vẻ sầu não, một tiểu yêu từ đằng sau tất tả đến báo:

- Đại vương, có tin mừng quý báu vô vàn!

Lão yêu nói:

- Mừng ở đâu thế?

Tiểu yêu nói:

- Mới rồi tôi ở trên đầu kho nơi cửa sau ngó nhìn, chợt nghe thấy có tiếng người khóc to, liền bò lên đầu núi trông xem, té ra là Trư Bát Giới. Tôn hoà thượng, Sa hoà thượng đương lễ mộ hờ khóc ở đấy. Có lẽ bọn họ cho cái đầu người ấy là đầu Đường Tăng thật, nên đem mai táng, đắp thành phần mộ, hờ khóc đấy.

Hành Giả ở trong bóng tối nghe thấy, trong dạ mừng thầm tự nói:

- Nếu vậy, thì sư phụ vẫn còn bị chúng giấu ở trong này, chưa hề bị ăn thịt! Để mình lại đi tìm kiếm, xem sống chết thế nào, sẽ lại nói chuyện với người.

Đại Thánh bay ở trong nhà, nhòm đây nhòm đó, thấy bên cạnh có một cái cửa nhỏ, đóng rất chặt chẽ, liền luồn qua khe cửa chui ra xem. Nguyên đây là một cái vườn to, vắng vắng nghe có tiếng người kêu khóc. Y liền bay vào mãi trong, thấy có một bụi cây to, dưới gốc cây có hai người bị trói, một người đứng là Đường Tăng.

Hành Giả trông thấy, điên tiết lên, không nhìn được, hiện rõ bản tướng, đến gần kêu gọi:

- Sư phụ!

Trưởng lão nhận được, gạt lệ nói:

- Ngộ Không, con đã đến, cứu ngay ta ra. Ngộ Không! Ngộ Không!

Hành Giả nói:

- Sư phụ không nên gọi rõ tên tuổi, trước mặt có người, sẽ lộ

tin tức ra. Thấy hầy còn sống là con có thể cứu được. Yêu tinh cứ nói đã ăn thịt thấy rồi, nó đem cái đầu người giả lừa chúng con, chúng con đánh nhau với nó. Thấy hầy yên tâm cố gắng chịu khổ, để con đánh chết yêu quái trước đã, mới có thể cứu thấy ra.

Dại Thánh đọc câu thần chú, rồi lại nhao mình, vẫn biến ra con kiến có cánh, trở vào trong nhà, đậu ngay ở trên tường, nhìn thấy lũ tiểu yêu còn sống sót, từng đàn từng lũ, chạy rôi chạy rít. Trong đó chợt có một đứa tiểu yêu chạy ra cửa nói:

- Thưa đại vương, bọn họ thấy cửa lấp kỹ, đánh phá chẳng được, chết gan chết ruột đành phải bỏ Đường Tăng, chôn đầu người giả, đắp thành phần mộ. Họ khóc hôm nay là một ngày, ngày mai là hai, ngày kia là ba, thế nào cũng cút về; để ta dò xem bọn họ đi rồi, ta sẽ bắt Đường Tăng đem rả thái nhỏ làm nem làm chạo, thêm các gia vị nấu lên, thơm phưng phức, cả nhà mỗi người ăn một miếng, cho được trường thọ.

Lại một tiểu yêu khác giờ tay lên nói:

- Không làm thế được! Phải hầm lên mà ăn mới thú vị chứ!

Đứa khác lại nói:

- Luộc mà ăn đỡ tốn củi.

Lại đứa khác nói:

- Y vốn là một vật quý hiếm lạ, phải sát muối rồi đem ướp đi, để ăn được lâu.

Hành Giả đậu ở trên xà nhà nghe thấy, trong bụng giận quá, nói:

- Sư phụ ta có độc ác gì, mà bay tìm cách ăn thịt người thế!

Tức thì y nhổ ra một nắm lông tơ, bỏ vào miệng nhai nát, khe khẽ thổi ra, lăm bắm đọc chú, liền biến ra những con sâu ngủ, sà xuống cả mặt lũ yêu tinh, con nào con ấy chui vào trong lỗ mũi họ. Lũ tiểu yêu dần dần ngủ đi, chẳng mấy chốc đã ngủ say hết rồi. Chỉ còn có tên lão yêu ngủ không yên, hai tay nó cứ vò đầu vò trán, chảy nước mắt, hắt hơi giay mũi luôn luôn.

Hành Giả nói:

- Hay là nó đã biết rồi? Phải cho nó thêm cái đèn hai bác mới được.

Y lại nhớ một sợi lông tơ, làm theo như trước, ném lên trên mặt lão yêu cho nó chui vào trong lỗ mũi. Hai con sâu ấy một con tiến vào bên tả, một con chui vào bên hữu. Lão yêu nhào người trở dậy, ngáp dài hai ba cái, rồi cũng khò khè lăn ra ngủ nốt.

Hành Giả mừng thầm, ở trên nhảy xuống, hiện rõ bản tướng, lấy gậy sắt ở trong tai ra, vung một cái, thon như quả trứng gà nện đến choang một tiếng, đánh phá cửa bên ra, chạy đến vườn sau, gọi to:

- Sư phụ ơi!

Sư trưởng nói:

- Đồ đệ, đến mau cởi dây ra, nó trói què ta rồi!

Hành Giả nói:

- Sư phụ đừng vội, để con đánh giết yêu tinh, rồi sẽ đến cứu thầy.

Y vội quay mình chạy đến giữa nhà, vừa giờ gậy lên toan đánh, vội dừng tay lại nói:

- Không được, đến cởi trói cho sư phụ đã rồi hãy đánh!

Y trở vào trong vườn, lại nghĩ ngợi nói:

- Đánh rồi sẽ lại cứu!

Cứ như thế hai ba lần, rồi mới vừa nhảy vừa múa chạy vào trong vườn.

Trưởng lão trông thấy, dương lo hoá mừng nói:

- Con khỉ, có lẽ trông thấy ta chưa hề bị hại, cho nên không gì vui bằng, nên mới nhảy múa như thế kia đây!

Hành Giả chạy đến nơi, cởi dây trói ra, đỡ sư phụ dậy toan đi, lại nghe thấy người bị trói ở trên cây bên kia kêu gọi:

- Lão gia đại xá từ bi cứu vớt lấy mạng tôi với.

Trưởng lão đứng trở dậy nói:

- Ngộ Không, con cỡi cả cho người ấy nữa.

Hành Giả nói:

- Y là người thế nào?

Trưởng lão nói:

- Y bị bắt trước ta một ngày, vốn là một tiểu phu, nói hãy còn mẹ tuổi già, rất là tưởng nhớ, cũng là người có hiếu, con nên cỡi trời cả cho y nữa.

Hành Giả y lời, cũng cỡi trời cho người ấy, đưa cả ra đằng cửa sau, trèo lên sườn đá, đi qua khe giốc. Trưởng lão tạ ơn, nói:

- Hiền đồ, nhờ con cứu được y và ta, Ngộ Năng và Ngộ Tĩnh ở cả đâu?

Hành Giả nói:

- Cả hai người đều ở cả đây kia, đương chờ thầy đấy, thầy hãy gọi chúng một tiếng.

Trưởng lão liền lên tiếng gọi to:

- Bát Giới! Bát Giới!

Chú ngọc hờ khóc đã mất mờ óc vầng, quệt ngang nước mũi, lau lệ nói:

- Sa Hoà Thượng ơi, sư phụ đã hiện hồn về đấy, thầy chẳng dương gọi chúng ta ở đằng kia đấy ư?

Hành Giả đi đến, quát mắng:

- Đồ ngọc! Hiện hồn hiện phách gì! Kia chả phải là sư phụ về đấy ư?

Sa Tăng ngửng đầu trông thấy, vội vàng quỳ xuống trước mặt nói:

- Sư phụ, đã phải chịu biết bao khổ cực! Huynh làm thế nào mà cứu được thầy ra?

Hành Giả đem các công việc nói lại một lượt.

Bát Giới nghe nói, nghiêng răng, nghiêng lợi, tức không chịu

được, giờ thẳng dinh ba cuộc bật lộn phần mộ lên, bới cái đầu lâu, bở một chập vỡ tan tành.

Trưởng lão nói:

- Con đập ra làm gì?

Bát Giới nói:

- Chẳng biết y là vong nhân nhà ai, bắt con phải khóc hờ nó.

Trưởng lão nói:

- Nhờ nó mới cứu được mạng ta. Khi anh em chúng con đánh tới cửa, quát tháo đòi ta, chúng phải đem nó ra che đậy, không thế thì chúng đã giết mất ta rồi. Lại đem mà chôn cất đi, cho tỏ ý chúng mình là người xuất gia.

Chú ngọc thấy sư trưởng nói như vậy, lại đem những cái xương vỡ nát gói lại cho xuống và đắp thành ngôi mộ.

Hành Giả lại cười nói:

- Sư phụ hãy rón gối lại, con đi tiểu trừ yêu tà rồi sẽ về.

Tức thì nhẩy qua sườn đá, chui vào trong động, đem những dây trói Đường Tăng và người tiểu phu vào trong nhà. Lão yêu vẫn còn ngủ say, Đại Thánh liền bắt nó trói túm bốn vó lại, lấy gậy Như ý sâu vào, vác lên trên vai đi ra cửa sau.

Bát Giới ở đằng xa trông thấy nói:

- Sao huynh lại phải vác khệ nệ thế kia, hãy tìm lấy một thóc gì nữa đeo ở bên kia mà gánh có tốt không?

Hành Giả đi đến nơi bỏ xuống. Bát Giới giờ định ba toan bỏ. Hành Giả ngăn lại:

- Hãy khoan, trong động vẫn còn bọn tiểu yêu quái chưa bắt hết.

Bát Giới nói:

- Tiện thể đưa cả đệ đi đánh chúng nó.

Hành Giả nói:

- Đánh thêm tổn công phu, chi bằng tìm ít củi đốt cho nó tuyệt nọc.

Chú tiểu phu nghe nói, liền đưa Bát Giới vào hốc núi bên đông nhặt một ít ngọn tre nỏ, lá thông mát, liễu rộng ruột. mây đứt rễ, cỏ khô, sậy già, lau cối, gánh thêm mấy quấy củi nỏ, tống cả vào cửa sau. Hành Giả đốt lửa lên, Bát Giới hai tai đập phành phạch làm quạt nổi gió. Đại Thánh nhảy phắt lên trên, rùng mình một cái, thu những lông tơ biến làm sâu ngủ lại, những đứa tiểu yêu vừa kịp tỉnh dậy, khói lửa đã tới nơi, không còn một đứa nào sống sót. Cả động phủ cũng tiêu tan ra như tro. Xong rồi họ quay về nơi sư phụ.

Sư phụ thấy lão yêu tinh dậy liền gọi:

- Đồ đệ, yêu tinh tỉnh rồi kìa!

Bát Giới tiến lên cho một đỉnh ba bố lão quái chết tươi, hiện rõ bản tướng, té ra là con báo da văn hoa lá ngải thành tiên.

Hành Giả nói:

- Báo văn da ăn thịt hổ già, bây giờ biến cả ra người được, lần này bị đánh chết, mới thực là tuyệt nọc.

Tam Tạng cảm ơn khôn xiết, vịn yên lên ngựa.

Tiểu phu nói:

- Đi sang đằng tây nam một quãng ngắn, sẽ đến nhà tôi. mời lão sư quá bộ đến gặp gia mẫu, để gia mẫu được cảm ơn lão gia cứu sống, rồi tôi sẽ đưa lão sư lên đường.

Trưởng lão vui vẻ, không cười ngựa nữa, cả bốn thầy trò cùng tiểu phu đi bộ, quanh co đường lối, tiến về hướng tây nam, không xa lắm, đã nhìn thấy:

*Lối đá rêu phong man mác
Cửa sài mái lá kết hoa
Bốn mặt núi cao liền tiếp
Một rừng chim chóc rộn ca
Trúc biếc tùng xanh kín mít
Hoa thơm cỏ lạ rườm rà
Hèo lánh non sâu mây thăm,*

*Giấu tre mái lá một nhà.
Xa trông thấy một bà già
Cửa sài, lệ rơi chan hoà*

Tiểu phu nhìn thấy mẹ vợ vàng rời khỏi trưởng lão, chạy đến gần cửa sài, quỳ xuống nói:

- Mẹ ơi! Con đã về đây!

Bà lão ôm ghì lấy con nói:

- Con ơi! Mấy ngày hôm nay con không về, mẹ cứ bảo là bị sơn tinh bắt đi, hại tính mạng rồi, lòng mẹ xiết bao chua xót! Con đã không bị sát hại, tại sao hôm nay mới về? Rợ đòn, riu, búa, để ở đâu cả?

Tiểu phu cúi đầu nói:

- Thưa mẫu thân, con đã bị Sơn tinh bắt đi, treo ở trên cây, thực là khó lòng sống được. May sao có mấy vị lão gia đây là các vị la hán ở Đường triều bên Đông Thổ sang Tây Thiên lấy kinh. Vị lão gia này cũng bị bắt treo lên trên cây. Các vị đồ đệ này của lão gia, thân thông quảng đại, bắt Sơn tinh đánh chết, thì hoá ra con tinh báo già da vàng hoa. Cả bọn tiểu yêu, cũng bị đốt chết hết. Ba vị đồ đệ mới cứu lão gia, cả con đây cũng được các vị cứu thoát. Thực là ơn tày trời cao đất dày, không có các vị, con tất sẽ chết, không còn nghi ngờ nữa. Nay trên núi đã yên lành, con đi lại cả đêm, cũng không sợ gì nữa cả!

Bà già nghe nói, cứ mỗi bước một lạy, lạy tiếp bốn thầy trò trưởng lão, mời vào cả nhà tranh cửa lá ngồi chơi, hai mẹ con đều rập đầu tạ ơn khôn xiết, rồi vợ vàng đi sửa soạn bữa cơm chay đến ơn.

Bát Giới nói:

- Anh tiểu, tôi biết nhà ta đây cũng thanh bạch, chỉ làm một bữa cơm thường, không nên phí tổn bầy vẽ.

Tiểu phu nói:

- Chẳng nói giấu gì lão gia, rừng rú chúng tôi thực thanh

dạm, không có đâu nắm hương, mộc nhĩ, rau thơm, chỉ có mấy món rau thường, kính mời lão gia chút lòng thành kính.

Bát Giới cười nói:

- Thôi đừng lém nữa, hãy sửa soạn mau lên, chúng tôi đói bụng cả rồi.

Tiêu phu nói:

- Xin có ngay! Xin có ngay!

Chỉ trong một lúc, đã thấy lau chùi bàn ghế, bữa cơm chay đặt lên trên.

Quả là một mâm cơm rau.

Nào là: Trứng trắng, nộm chua

Rau nhàn, rau dền

Rau yến tử thơm ngát

Lá chè non xanh mềm

Rau diếp, củ ấu

Nhiều thức ăn lắm tên

Bữa cơm chú tiêu toàn rau củ

Gọi đây thành kính chút ơn đền.

Thầy trò ăn một bữa no rồi thu xếp ra đi, chú tiêu phu không dám giữ lâu, mời mẹ già ra, cảm ơn lạy tạ, chú tiêu lấy một cây gậy bằng gỗ táo, ăn vận gọn ghẽ, rồi tiễn bốn người ra khỏi cửa. Sa Tăng dắt ngựa. Bát Giới quấy gánh, Hành Giả theo rịt bên cạnh.

Trưởng lão ngồi lên ngựa chấp tay nói:

- Chú tiêu, phiền chú chỉ lối, đến đường cái sẽ từ già. Mọi người đều lên cao xuống dốc, lặn suối trèo đèo.

Trưởng lão ngồi trên mình ngựa suy nghĩ gọi:

- Đồ đệ ơi!

Biệt vua từ thuở đi Tây Vực

Đường sá xa xôi trải đã nhiều.

Nước nước non non tại chẳng thoát,

*Yêu yêu quá quá nạn còn theo.
Giốc lòng chỉ vị kinh Tam Tạng.
Một niệm xin cầu đến cứu tiêu
Vất vả nhọc nhằn nao mới tới,
Bao giờ viên mãn lại Đường Triều?*

Tiểu phu nghe đoạn nói:

- Lão gia không nên lo nghĩ, con đường cái này, sang phía Tây không đây nghìn dặm là đến nước Thiên Trúc, là nơi cực lạc rồi.

Trưởng lão nghe lời, quay mình xuống ngựa nói:

- Quấy quả dẫn lối, đã đến đường cái, mời chú tiểu trở lại, gửi lời chú về nói với cụ nhà ta, vừa đây quấy nhiễu cỗ chay, bản tăng không có gì tạ lại, chỉ có hôm sớm tụng kinh, phù hộ cho mẹ con bình an, sống lâu trăm tuổi.

Chú tiểu khép nép từ biệt, trở về lối cũ. Máy thầy trò thẳng đường sang Tây. Thực là:

*Hàng quá, giải oan là khổ ách
Chịu ơn theo lối dụng tâm đi.*

Chưa biết bao nhiêu ngày nữa mới đến Tây Thiên, xin xem hồi sau sẽ rõ.

Thiên

HỒI THỨ TAM MƯƠI BẢY

QUẬN PHƯỢNG TIÊN ĐỐI TRỜI BỊ HẠN TÔN ĐẠI THÁNH KHUYẾN THIÊN LÀM MƯA.

*Đạo lớn sâu xa
Những gì tin tức
Nói rõ quỷ thần kinh hãi
Cấp dấu vũ trụ
Ngắt chia huyền quang
Thế gian vui nào sánh nổi
Linh Thấu trước non
Đình chặt Bảo châu
Rờ rờ năm màu ánh mãi
Soi đất trời trên dưới chúng sinh
Người biết được thọ dài vạn đại.*

Bốn thầy trò Tam Tạng từ biệt chú tiêu, xuống chân núi Ấn Vụ, theo lối đường cái, đi bộ mấy ngày, chợt nhìn thấy một toà thành trì.

Tam Tạng nói:

- Ngộ Không, con xem toà thành trì ở trước mặt, đã phải là nước Thiên Trúc chưa?

Hành Giả xua tay nói:

- Không phải! Không phải! Nơi Như Lai tuy gọi là cực lạc, nhưng không có thành trì, chỉ là một ngọn núi to, trong núi có

lâu dài diện các, gọi là chùa Đại Lôi Âm ở Linh Sơn. Dù có đến nước Thiên Trúc, cũng chưa phải nơi ở của Như Lai. Nước Thiên Trúc còn cách Linh Sơn bao xa cũng chưa biết rõ. Thành này có lẽ là quận ngoài của Thiên Trúc, hãy cứ tới nơi sẽ biết rõ.

Một lúc sau đến ngoài thành, Tam Tạng xuống ngựa, đi vào đến trong lán cửa thứ ba, trông thấy dân cư quạnh hiu, phố xá vắng ngắt, lại đi đến một cái chợ, thấy nhiều người mặc áo chàm, ở quanh hai bên; có mấy người đội mũ thất đai, đứng ở bên dưới hiên nhà. Bốn thầy trò theo đường phố tiến bước, có lắm người không chịu tránh lối. Trư Bát Giới cục cằn, đưa mồm dài ra la to:

- Tránh lối! Tránh lối nào!

Mấy người đó thành linh ngoảnh đầu lên, trông thấy hình dung Bát Giới, người nào người ấy sợ nhún chân tay, đổ xiêu đổ vẹo, đều nói:

- Yêu tinh đến nơi! Yêu tinh đến nơi!

Làm cho mấy người mũ đai ở dưới hiên sợ run lập cập, cúi mình hỏi:

- Các vị ở đâu tới đây?

Tam Tạng sợ đồ đệ gây vạ, một mình tiến lên, nói với bọn họ:

- Bần tăng ở nước Đại Đường bên Đông Thổ, nhà vua sai sang chùa Lôi Âm nước Thiên Trúc bái Phật tổ cầu kinh, đi qua bảo phương đây, một là chưa biết địa danh, hai là chưa tìm được chỗ trọ, vừa mới vào thành, không kịp tránh lối, xin các quan tha lỗi.

Mấy vị quan đó mới đáp lễ nói:

- Nơi đây là ngoại quận nước Thiên Trúc, địa danh là quận Phụng Tiên, hạn hán mấy năm liền, quan quận sai chúng tôi yết bảng ở đây, đón mời pháp sư cầu mưa cứu dân chúng.

Hành Giả nghe lời nói:

- Bảng văn của ngài ở đâu?

Tổp quan nói:

- Bảng văn ở đây, vừa rồi mới quét dọn hiên nhà, chưa kịp đem treo.

Hành Giả nói:

- Đem ra cho ta xem.

Tổp quan liền đem bảng văn ra treo ở dưới hiên. Bốn thầy trò Hành Giả tiến lên xem. Bảng viết rằng:

"Quan quận hầu quận Phượng Tiên nước Đại Thiên Trúc họ là Thương Quan

"Ra bảng văn mời thầy giỏi, cầu làm được việc phép lớn như sau:

"Nay vì đất quận rộng to, quân dân giàu thịnh, gặp trời hạn hán, mấy năm không mưa, ruộng dân hoang, ruộng quân bỏ hoá, lòng sông cạn, ngòi lạch nở khô: đáy giếng nước hết, lòng suối đất trơ. Nhà giàu còn sống vật vờ, kẻ nghèo khó giữ toàn mạng; Thùng thóc giá tới nghìn vàng, bó củ phải mua năm lạng. Gái mười tuổi đổi ba đấu gạo, trai năm tuổi cho không giết đi. Dân trong thành sợ phép bán quần cổ áo để nuôi thân; người thôn dã dối trên, cướp của giết người liều sống.

"Vì vậy yết bảng văn này, trông mong các vị hiền triết mười phương, cầu mưa, cứu dân, tình nguyện dâng một nghìn nén vàng, báo đền ơn nặng, không dám nói suông. Vậy nên yết bảng".

Hành Giả xem xong nói với các quan:

- Quận hầu Thương Quan nghĩa là gì?

Các quan nói:

- Thương Quan là họ. Đó chính là họ của quan quận chúng tôi đây.

Hành Giả cười nói:

- Họ ấy ít có đấy!

Bát Giới nói:

- Huynh không đọc sách à. Sách Bách gia tính ở cuối có câu: "Thương quan Âu Dương".

Tam Tạng nói:

- Các con ạ, đừng bàn phiếm nữa, đồ đệ nào biết cầu mưa hãy cầu giúp cho người ta một trận mưa to, cứu nạn cho dân, cũng là một việc làm lành, nếu không biết, thì đi, đừng để lỡ mất độ đường.

Hành Giả nói:

- Cầu mưa có gì là khó! Những việc giốc sông, quấy bể, đổi vật rồi sao, đập trời khoét giếng, nhả mù phun mây, đuổi trắng gánh núi, gọi gió kêu mưa, lúc còn nhỏ lão Tôn đã chơi đùa cả rồi, có hiếm hoi-gì đâu!

Các quan nghe nói, sai ngay hai người chạy vội về trong quận cấp báo:

- Thưa lão gia, nghìn vạn vui mừng đã tới!

Quan quận đương thấp hương khẩn nguyện, nghe thấy có tin báo mừng, liền hỏi:

- Mừng gì vậy?

Hai quan kia nói:

- Hôm nay vừa đem bảng treo ở cổng chợ, liền có bốn vị hoà thượng, nói là người nước Đại Đường bên Đông Thổ sai sang chùa Đại Lô Âm nước Thiên Trúc bái Phật cầu kinh, trông thấy bảng yết, nói có tài cầu mưa, nên vội về báo.

Quan quận tức thì sửa áo đi bộ, không dùng kiệu ngựa nhiều người, tới cổng chợ, để đón mời theo đúng lễ.

Chợt có người đến báo:

- Quận hầu lão gia đã đến!

Mọi người tránh lối. Quan quận trông thấy Đường Tăng, chẳng sợ bọn đồ đệ người xấu dữ, sụp lạy xuống ngay giữa phố nói:

- Hạ quan làm quận hầu quận Phụng Tiên họ là Thương

Quan, tám gọi sạch sẽ, đến bái thỉnh lão sư đảo vũ cứu dân, mong ngài đại xả lòng từ bi, vận thần thông, tế độ, tế độ!

Tam Tạng đáp lễ nói:

- Ở đây không phải chỗ nói chuyện, xin cho bản tăng đến một nơi chùa quán nào, mới dễ làm việc.

Quan quận nói:

- Mời lão sư về cả trong nhà tôi, sẽ có những nơi thanh tịnh.

Cả bọn thầy trò dắt ngựa quấy gánh thẳng về trong phủ. Mọi người đến chào. Quan quận liền sai pha trà làm cơm, một lúc bưng cơm đến, Bát Giới ăn uống thoả thích, chẳng khác hổ đói, làm cho những người bưng mâm nhún gan vỡ mật, kẻ đi người lại, thêm cơm thêm canh, nhộn nhịp chẳng khác gì đèn kéo quân, cứ bê mãi lên, kỳ cho no đủ mới thôi.

Ăn chay xong, Đường Tăng cảm ơn và hỏi:

- Kính thưa quan quận, quý xứ đây đại hạn đã bao lâu?

Quan quận nói:

*Đất này nước lớn tên Thiên Trúc,
Phượng Tiên quận ngoài, tôi giữ chức.
Trời làm hạn hán ba năm liền,
Cỏ héo không sinh, hết ngũ cốc.
Lớn nhỏ mọi người khó làm ăn,
Mười nhà thì chín nhà gào khóc.
Ba phần chết đói đã hai phần,
Một phần khác nào đèn trước lốc.
Hạ quan yết bảng cầu người hiền,
May gặp chân tăng đến đất nước.
Nếu cho tác mưa cứu dân đen,
Xin hiến nghìn vàng tạ ơn đức.*

Hành Giả nghe nói, vui vẻ ra mặt, cười khanh khách nói:

- Đừng nói thế! Đừng nói thế. Nếu bảo tạ ơn nghìn vàng,

nửa giọt nước mưa cũng không có. Cứ nói chuyện tích đức tu công, lão Tôn xin giúp ngài một trận mưa to.

Quan quận vốn là người rất mực thanh liêm, đứng đắn, nặng lòng yêu dân, liền mời Hành Giả ngồi lên, cúi đầu sụp lạy nói:

- Lão sư quả rủ lòng từ bi, hạ quan quyết không dám trái đức.

Hành Giả nói:

- Bất tất phải nói nhiều, xin mời ngài dậy. Chỉ phiền ngài trông nom sự phụ tôi cho cẩn thận, để lão Tôn đi làm việc.

Sa Tăng nói:

- Thưa huynh trưởng, làm việc thế nào?

Hành Giả nói:

- Đệ và Bát Giới đến đây, theo cả ta xuống dưới nhà này giúp đỡ ta, để lão Tôn gọi Long vương đến làm mưa.

Bát Giới, Sa Tăng y theo sai khiến. Cả ba người đều xuống dưới nhà. Quan quận thấp hươu lễ bái. Tam Tạng ngồi đọc kinh.

Hành Giả đọc chân ngôn, niệm thần chú, tức thì một đám mây đen, từ đằng đông đùn lên, dần dần rơi xuống trước nhà, chính là Long vương bề đông tên gọi Ngao Quảng. Ngao Quảng thu chân mây lại, hoá ra hình người, tiến lên, cúi mình thi lễ, nói với Hành Giả:

- Đại Thánh đòi Tiểu Long đến đây có việc gì sai khiến?

Hành Giả nói:

- Mời ngài dậy! Phiền ngài phải lặn lội từ xa đến, chẳng có việc gì khác. Chỉ vì nơi đây là quận Phụng Tiên, mấy năm hạn hán, muốn hỏi ngài tại sao lại không làm mưa xuống?

Lão Long vương nói:

- Thưa Đại Thánh biết cho, tôi tuy biết làm mưa, nhưng chỉ làm theo lệnh của trời. Trên trời không có lệnh, tôi đâu dám tiện tiện đến đây làm mưa.

Hành Giả nói:

- Vì ta đi qua đây, thấy hạn lâu dân khổ, nên muốn phiên ngài đến làm mưa cứu giúp, sao lại từ chối?

Long vương nói:

- Dâu dấm từ chối, chỉ vì Đại Thánh đọc chân ngôn kêu gọi, không dám không đến ngay. Một là chưa vâng ngự chỉ trên trời, hai là không hề mang theo thần tướng làm mưa, làm thế nào chuyển động được. Đại Thánh đã có lòng cứu giúp, để Tiểu Long về bề điểm binh, phiên Đại Thánh lên trời tâu xin cho một đạo thánh chỉ làm mưa, sai thủy quan thả rồng ra, tôi mới chiếu theo số mục trong ý chỉ mà mưa xuống được.

Hành Giả thấy nói rõ lý lẽ, lại phải để cho Long vương về bề, rồi tức khắc chạy lên nhà, đem câu chuyện Long vương nói lại với Đường Tăng.

Đường Tăng nói:

- Đã như thế, con đi làm ngay đi, chớ để thành nói dối.

Hành Giả liền dặn bảo Bát Giới, Sa Tăng:

- Các đệ gìn giữ sư phụ, ta đi lên thiên cung đây.

Đại Thánh nói dứt lời, vút một cái đã không thấy đâu nữa. Quan quận nhún gan sờ gáy nói:

- Tôn lão gia đi đằng nào rồi?

Bát Giới cười nói:

- Cười mây đi lên trời rồi!

Quan quận rất đổi cung kính, lập tức truyền báo phổ to ngõ hẻm khắp trong thành, bắt luận quan chức nhân dân, quân lính mọi người, nhà nào cũng phải lập bài vị Long vương ngoài cửa, để cong nước trong, trên miệng cong cắm cành dương liễu, đèn nhang cúng vái.

Hành Giả lộn mình lên từng mây, đi đến ngoài Tây Thiên môn, đã thấy Hộ quốc thiên vương, dẫn thiên đình lực sĩ tiến lên đón tiếp nói:

- Đại Thánh, công việc lấy kinh xong chưa?

Hành Giả nói:

- Cũng không còn mấy nữa, nay đi đến giáp giới nước Thiên Trúc, có một quận ngoài là quận Phượng Tiên, ở đây ba năm không mưa, dân gian cực khổ, lão Tôn muốn cầu mưa cứu vớt. Khi gọi Long vương đến, y nói không có ngự chỉ, không dám làm việc tư túi, nên lão Tôn lên triều kiến Ngọc Hoàng xin chỉ đây!

Thiên vương nói:

- Cái nơi đó còn ai dám làm mưa nữa. Trước đây tôi có nghe nói, lão quận ấy hỗn láo, mạo phạm trời đất. Thượng Đế bắt tội, lập ra núi gạo, núi bột, khoá lớn bằng vàng, bao giờ đổ vỡ hết ba thức ấy, thì mới có mưa.

Hành Giả không biết ý nghĩa ấy là thế nào, muốn đến tâu Ngọc Hoàng. Thiên vương không dám cản trở, để cho đi. Hành Giả bèn thẳng tới ngoài điện Thông Minh, lại thấy bốn vị đại Thiên sư nói:

- Đại Thánh đến đây có việc gì?

Hành Giả nói:

- Lão Tôn bảo hộ Đường Tăng đi đến biên giới nước Thiên Trúc, thấy quận Phượng Tiên không mưa, quan quận mời sư đảo vũ. Lão Tôn gọi được Long vương đến, định sai làm mưa, y nói không có chỉ ý Ngọc Hoàng, không dám thiến tiện, nên lão tôn đến cầu chỉ ý cứu nạn cho dân.

Bốn vị đại Thiên sư nói:

- Phương ấy không được mưa xuống đâu.

Hành Giả cười nói:

- Được hay là không, chỉ phiền dẫn tôi vào tâu, thử xem sao.

Các tiên ông nói:

- Tục ngữ nói: "Ếch ngồi đáy giếng coi trời bằng vung"!

Hứa Tinh Dương nói:

- Chuyện nhằm làm gì, hãy dẫn người ta đi cho rảnh.

Khuê Hồng Tê, Trương Đạo Lăng, cùng Cát, Hứa bốn người dẫn Hành Giả đến dưới điện Linh Tiêu, tâu nói:

- Vạn Tuế, có Tôn Ngộ Không đi tới quận Phượng Tiên, nước Thiên Trúc, muốn cầu mưa cho dân chúng, lên đây tâu xin chỉ.

Ngọc Hoàng nói:

- Ngày hai mươi lăm tháng chạp hồi ba năm trước đây, trăm xuất hành giám sát muôn trời, chơi khắp ba cõi, xa giá tới phương ấy, thấy Thương Quan làm điều bất nhân, đem lễ chay cúng trời, đồ cho chó ăn, miệng nói bần thiêu, gây nên tội mạo phạm. Tức thì trăm lập ra ba việc ở trong điện Phi Hương. Các người dẫn Tôn Hành Giả đến xem, nếu ba cái ấy đồ cả rồi, lập tức trăm sẽ hạ chỉ cho phép, nếu chưa, đừng có vào việc người mà uống công.

Bốn vị Thiên sư liền dẫn Hành Giả vào trong điện Phi Hương xem xét, thấy có một toà núi gạo, cao ước chừng mười trượng, một toà núi bột, cao ước chừng hai mươi trượng. Bên cạnh núi gạo có một con gà to bằng nắm tay mổ gạo ấy mà ăn, cứ mổ một nhát nhanh lại mổ một nhát chậm. Bên cạnh núi bột có một con chó lông vàng liếm bột ấy ăn cứ một nhát thè dài lưỡi mà liếm, một nhát thè ngắn hơn mà liếm. Bên trái treo một cái giá bằng sắt, trên giá có một cái khoá bằng vàng, dài ước chừng một thước bốn tấc, có hai then gỗ to bằng đầu ngón tay, ở bên dưới thấp một ngọn đèn để ánh đèn sáng đốt cháy then gỗ ấy.

Hành Giả không hiểu ý ra sao, bèn ngoảnh lại hỏi Thiên sư rằng:

- Thế là ý gì?

Thiên sư nói:

- Vì tên kia xúc phạm đến trời, nên Ngọc Hoàng lập ba việc này, cho mãi đến bao giờ gà mổ hết gạo, chó liếm hết bột, ánh sáng đèn đốt cháy đứt cái then khoá, phương ấy mới được có mưa.

Hành Giả nghe nói, tái mặt, không dám trở lại tâu nữa, ra khỏi điện.

Bọn đại Thiên sư cười lớn:

- Đại Thánh không nên phiền não, việc này chỉ cần làm thiện sẽ giải được, nếu mà dốc lòng làm thiện, sẽ động đến trời, núi gạo, núi bột kia tức thì đổ xuống, then khoá tức thì đứt ra. Ngài cứ về khuyên họ làm thiện, phúc tự nhiên đến.

Hành Giả nghe nói không đến điện Linh Tiêu từ Ngọc Hoàng, mà về ngay hạ giới để báo kẻ phạm phư. Giây phút đã đến của Tây Thiên môn lại gặp Hộ quốc thiên vương.

Thiên vương hỏi:

- Xin sắc chỉ thế nào?

Hành Giả đem việc núi gạo, núi bột, then khoá vàng nhắc lại một lượt mà nói:

- Quả như lời ngài nói. Ngọc Hoàng không cho sắc chỉ. Vừa rồi Thiên sư tiến chân, có dặn lão Tôn khuyên tên kia làm thiện tức là côi phúc đấy.

Hành Giả cáo biệt, cười mây về hạ giới.

Quan quận cùng Tam Tạng, Bát Giới, Sa Tăng, các quan viên lớn nhỏ mọi người đón tiếp, đều nhận nhíp quay lại hỏi. Hành Giả quát hét quận hầu bảo:

- Chỉ tại cái đồ nhà ngươi đã mạo phạm đến trời đất vào ngày hai mươi lăm tháng mười hai vào hồi ba năm trước, đến nỗi để dân đen mắc nạn, bây giờ trời không chịu cho phép làm mưa!

Quan quận sợ hãi, quỳ rạp xuống đất nói:

- Làm sao lão sư biết cả việc ba năm trước?

Hành Giả nói:

- Những thức lễ chay tiến cúng trời, có sao nhà ngươi dám ấy đồ cho chó ăn, phải nói ra cho thực?

Quan quận không dám che giấu nói:

- Ngày hai mươi lăm tháng mười hai hồi ba năm trước, ở trong bản nha chúng tôi làm lễ chay cúng trời, vì người vợ ác, cãi nhau vắng tục, một khi quá giận mất khôn, đun đồ bàn thờ,

vung té cổ chay, quả có gọi chó đến ăn thực. Hai năm nay, vẫn để lo trong bụng, tinh thần hoảng hốt, không có cách nào gỡ ra được. Ngờ đâu trên trời bắt tội, hại lây đến dân lành. Nay gặp lão sư giảng lâm, trên thượng giới xử trị cách nào, mong ngài chỉ bảo cho.

Hành Giả nói:

- Ngày hôm ấy chính là ngày Ngọc Hoàng xuống hạ giới, thấy nhà người đem cổ chay cho chó ăn, nói câu bần thiú, Ngọc Hoàng lập ra ba việc để ghi tội nhà người.

Bát Giới hỏi:

- Là ba việc gì?

Hành Giả bèn thuật lại chuyện núi gạo, núi bột, khoá vàng then gỗ cho nghe.

Bát Giới cười nói:

- Chẳng khó gì! Chẳng khó gì! Anh cứ cho tôi đi theo, biến rõ pháp thân, ăn cho một chặp, hết nhãn gạo, bột, đánh gãy then khoá, chắc là có mưa.

Hành Giả nói:

- Chú ngọc đừng nói nhảm, đấy là kế ở trên trời đặt ra, chú biết làm sao được?

Tam Tạng nói:

- Nếu như vậy, biết làm thế nào?

Hành Giả nói:

- Không khó! Không khó! Khi con ra về, bốn Thiên sư có nói với con, chỉ có làm thiện mới giải được.

Quận hậu phục xuống đất van lạy nói:

- Nhờ lượng lão sư chỉ giáo, hạ quan xin quy y hết thảy!

Hành Giả nói:

- Nếu nhà người quay đầu làm thiện, đọc kinh niệm Phật ngay đi, ta còn có thể giúp đỡ. Ví bằng cứ vẫn giữ thói cũ, không

sửa đổi, ta cũng chẳng cỗi tha nổi, chẳng bao lâu trời sẽ tru diệt, khó giữ được tính mạng.

Quận hầu dập đầu lễ bái, xin phát nguyện quy y.

Tức thì triệu mời các sư trong xứ, lập một đàn tràng mọi người đều làm số tâu lên khắp nơi tam thiên thế giới. Quận hầu đem mọi người đến dâng nhang lễ bái, cầu trời khấn đất, thú nhận tội lỗi. Tam Tạng cũng tụng kinh cầu cho. Một mặt lại khẩn sức cho dân ở trong thành, vô luận nhà giàu nhà khó, trai gái mọi người, đều phải dâng hương niệm Phật. Từ lúc ấy, một làn tiếng thiện vang tai, Hành Giả trong bụng vui mừng, nói với Bát Giới và Sa Tăng:

- Hai đệ trông nom sư phụ cho cẩn thận, lão Tôn lại đi giúp y lần nữa.

Bát Giới nói:

- Huynh lại đi đâu nữa?

Hành Giả nói:

- Quận hầu đã nghe lời nói của lão Tôn xin thụ giáo, làm việc từ thiện, lòng thành niệm Phật, giờ đây ta lại lên tâu Ngọc Hoàng, cầu cho trận mưa.

Sa Tăng nói:

- Huynh đã cần đi, bất tất phải dùng dằng, lại chậm trễ việc đi đường của bọn ta; phải cầu cho được mưa, mới thành chính quả chúng mình.

Đại Thánh lại cười trên từng mây, thẳng tới ngoài Thiên môn, lại vẫn gặp Hộ quốc thiên vương.

Thiên vương hỏi:

- Ngài lại lên đây có việc gì?

Hành Giả nói:

- Quận hầu ấy đã theo làm thiện rồi.

Thiên vương cũng mừng. Đang trò chuyện, đã thấy Trục phù sứ giả bưng những đạo văn thư nhà đạo sĩ, quan điệp nhà

chùa đến ngoài Thiên môn truyền đệ. Phù sứ trông thấy Hành Giả, thì lễ nói:

- Việc này là công khuyến thiện của Đại Thánh.

Hành Giả nói:

- Ngài đem văn điệp này đưa đến nơi nào?

Phù sứ nói:

- Đưa đến tận điện Thông Minh, trao cho Thiên sư chuyển đệ lên trước Ngọc Hoàng đại thiên tôn.

Hành Giả nói:

- Vậy thì ngài đi trước, tôi sẽ theo đến sau.

Vị Phù sứ đi vào trong Thiên môn.

Hộ quốc thiên vương nói:

- Đại Thánh bắt tất đến nơi Ngọc Hoàng, ngài cứ đến ngay phủ Cửu Thiên ứng nguyên mượn mấy vị lôi thần, tự mình làm ra sấm chớp rồi đem trả lại, sẽ có mưa xuống.

Hành Giả y lời dặn, vào trong Thiên môn, không đến điện Linh Tiêu cầu xin sắc chỉ, chuyển đường mây về lối phủ Cửu Thiên ứng nguyên, thấy có Lôi môn sứ giả, Cử lục điện giả, Liêm phòng điện giả, đều ra đón tiếp, thì lễ hỏi:

- Đại Thánh đi đâu thế?

Hành Giả nói:

- Có việc cần gặp đức Thiên Tôn.

Ba sứ giả trở vào chuyển tấu.

Thiên Tôn liền xuống dưới bình phong chín phương ráng đỏ, sửa áo ra đón, gặp nhau làm lễ.

Hành Giả nói:

- Có chút việc đến cầu thỉnh ngài.

Thiên Tôn hỏi:

- Việc gì?

Hành Giả nói:

- Lão Tôn bảo hộ Đường Tăng, đến quận Phượng Tiên, nơi đó cực kỳ hạn hán, lão Tôn đã hứa cầu mưa, nên đến đây, xin mượn quan tướng trong quý bộ làm sấm chớp cho nơi đó.

Thiên Tôn nói:

- Tôi có biết quận hầu đó mạo phạm trời cao, trời đã lập ra ba việc, không biết có mưa xuống được không?

Hành Giả cười nói:

- Hôm qua lão Tôn đã đến châu xin chỉ Ngọc Hoàng. Ngọc Hoàng sai Thiên sư đưa ta đến xem ba việc ở điện Phi Hương là núi gạo, núi bột, khoá vàng, bao giờ ba thứ ấy đổ dứt, mới có mưa. Tôi lo khó đổ dứt được, Thiên sư bảo tôi khuyên nhủ quận hầu mọi người làm thiện, cho là: "Người muốn làm thiện, trời cũng nghe theo" ngõ hầu mới hồi được lòng trời, giải thoát tai nạn. Giờ đây mầm thiện đã mọc, tiếng thiện vang tai. Vừa rồi Trục phù sứ giả đã mang những văn điệp ghi rõ việc đổi theo làm điều thiện tâu lên Ngọc Hoàng rồi, vì vậy lão Tôn mới đến tôn phủ cầu mượn quan tướng lời bộ giúp đỡ, giúp đỡ một chút.

Thiên Tôn nói:

- Đã như vậy, sẽ cho Đặng, Tân, Trương, Đào dẫn cô nàng Loè chớp, theo chân Đại Thánh xuống dưới quận Phượng Tiên nổi sấm.

Bốn tướng cùng Đại Thánh không mấy lúc đã đến địa giới quận Phượng Tiên, tức thì làm phép ở trên không trung, đã nghe thấy ì ì âm âm sấm động:

Chớp nhoáng như rắn vàng,

Sấm vang sâu bọ rống.

Loang loáng lửa đóm bay,

Âm âm lở sơn động.

Như xé cả trời cao,

Làm kinh cả đất rộng.

Một luồng điện sáng mới loé ra,

Muôn dặm núi sông đều chấn động.

Tất cả quan viên, quân lính, dân chúng quận Phương Tiên, trong thành ngoài dân, ba năm ròng không thấy sấm chớp, ngày nay được thấy tiếng sấm, luồng điện, đều quỳ gối xuống, đầu đội lô hương, có người tay cầm cành dương, đều niệm "nam mô a di đà phật, nam mô a di đà phật". Một tiếng thiện này, quả đã thấu đến trời cao.

*Lòng người nảy một ý
Trời đất thấy đều hay
Thiện ác nếu không báo
Cần khôn ắt riêng tây*

Tạm gác chuyện Tôn Đại Thánh chỉ huy tướng sấm, làm sấm làm chớp ở quận Phương Tiên, người người theo về làm thiện. Trở lại chuyện Trục Phù sứ giả trên thượng giới, mang văn điệp hai nhà tăng, đạo đưa tới điện Thông Minh. Bốn Thiên sư tâu lên điện Linh Tiêu, Ngọc Hoàng xem xong nói:

- Lũ tên này đã có nghĩ đến thiện, thử coi xem ba việc kia thế nào?

Đương nói, chợt có quan tướng cai quản trong điện Phi Hương đến báo nói:

- Núi gạo, núi bột lập ra đã đổ sụp rồi trong nháy mắt gạo bột đều hết, then khoá cũng gãy.

Chưa dứt lời tâu, lại có vị Thiên quan đương giả dẫn các vị thành hoàng, Thổ địa, xã lệnh, quận Phương Tiên cùng đến lạy tâu nói:

- Quận chủ của bản quận và những nhà dân thứ trong toàn thành, không một nhà nào, một người nào không quy theo thiện quả, lễ Phật kính trời, xin mở lòng từ, mưa cho khắp chốn để cứu dân đen.

Ngọc Hoàng nghe nói rất mừng, liền truyền chỉ:

- Sai thần gió, thần mây, thần mưa, đều theo hiệu lệnh, xuống hạ giới, nơi quận Phương Tiên, tức thì giờ này hôm nay, nổi sấm, căng mây, mưa xuống ba thước linh bốn mươi hai nước.

Lúc đó, bốn vị đại Thiên sư lĩnh chỉ, truyền cho các bộ theo xuống hạ giới, đều trở oai thần cùng một lượt ra tay hành động.

Đương khi Hành Giả cùng Đặng, Tân, Trương, Đào sai cô nàng Loè chớp làm phép ở trên không, đã thấy các thần cùng đến, hội hợp làm một, ở trong đó gió mây gặp gỡ, mưa ngọt tràn bờ. Trận mưa này quý hoá:

Mây đặc mênh mông
Mù giăng đen sẫm
Sấm dậy âm âm,
Chớp bay loang loáng.
Vun vút gió to,
Dòng dòng mưa đến.
Đó là tâm động thấu trời, muôn dân thoả nguyện.
Toàn nhờ Đại Thánh tài huyền diệu,
Non sông mát mẻ khắp muôn dặm
Mưa lớn nghiêng sông lệch bể.
Tràn rưng mù trời
Trước hiên như thác
Long lanh vang cửa ngoài
Lúa mạ thấm nhuần
Cỏ cây sống lại.
Muôn nhà ngàn hộ đều niệm Phật
Sáu phố ba chợ nước mênh mông
Đông tây như dòng sông chảy
Ruộng nương tốt gai ngô,
Thôn xóm đậu khoai nẩy.
Nhà buôn có chỗ bán mua,
Làm ruộng yên bề cấy cuốc.
Từ đây nếp tẻ đều tươi tốt,
Được mùa chồn chồn đều no lành.
Gió hoà mưa thuận dân vui vẻ.
Bể lặng sông trong hưởng thái bình.

Một ngày mưa xuống đủ ba thước linh bốn mươi hai, các thần kỳ dần dần thu về.

Tôn Đại Thánh lên tiếng gọi to bảo:

- Xin các thần bốn bộ, hãy tạm dừng đường mây, để lão Tôn đi gọi quận hầu bái tạ các vị. Các vị nên rẽ mây mù ra, hiện rõ chân thân, cho bọn phàm phu chính mắt nhìn thấy, chúng mới dốc lòng cung phụng.

Các thần nghe nói, đều dừng cả lại ở trên không trung.

Hành Giả ở trên mây bước xuống, về thẳng trong quận, đã thấy Tam Tạng, Bát Giới, Sa Tăng đều đến đón tiếp. Quận hầu một bước một lạy đến tạ ơn.

Hành Giả nói:

- Hãy khoan tạ ta, ta đã mời thần kỳ bốn bộ dừng lại, ngài nên truyền bảo mọi người cùng đến lạy tạ, cầu các vị từ sau năng đến làm mưa.

Quận hầu liền phi báo, gọi hết đến tạ ơn, người nào người ấy dâng nhang châu lạy; ai nấy được nhìn thấy các bậc thần kỳ bốn bộ ra hết mây mù, hiện rõ chân thân.

Bốn hộ ấy là bộ mưa, bộ sấm, bộ mây, bộ gió. Chỉ thấy là:

Vua rồng tỏ rạng, mặt xanh râu bạc đất không hai.

Tướng sấm hiện hình, miệng quặp oai nghi thực khó sánh

Chú mây xuất hiện, rõ ràng mặt ngọc mũ vàng.

Bác gió hiển thân, thực đúng mắt tròn mây đậm.

Đều cùng hiển hiện trên mây biếc.

Đứng sắp hàng ngang tỏ uy nghi.

Người quận Phượng Tiên giờ mới biết.

Dâng nhang kính lễ chuyển lòng lành.

Hôm nay ngày bái lạy tinh tướng.

Rửa lòng theo thiện thấy quy y.

Các thần kỳ nán dừng lại chừng độ một giờ, nhân dân bái tạ khôn xiết, Tôn Hành Giả lại lên trên mây, thi lễ nói với các thần:

- Phiền các vị khó nhọc! Xin mời các vị dẫu về đây! Lão Tôn

xin về bảo các nhà trong hạt này, cúng thờ chư vị, các thời tiết tạ ơn. Từ đây về sau, xin các vị cho năm ngày một lần gió, mười ngày một lần mưa, cứu vớt, cứu vớt!

Các thần y lời, ở đâu về đấy.

Đại Thánh ở trên mây bước xuống, nói với Tam Tạng:

- Xong việc dân yên, nên thu xếp lên đường thôi!

Quan quận nghe tiếng vội vàng sụp lạy nói:

- Tôn lão gia, sao lại dạy thế! Lần này đây, là ơn đức không có bờ bến, hạ quan ở đây đã sai biện lương cơm chay, đáp lại ơn dày. Còn mua lại ruộng trong dân gian, dựng một ngôi chùa cho lão gia, xây sinh từ lão gia, dựng bia khắc tên, bốn mùa cúng tế, dù ghi lòng tạc dạ, cũng chưa báo được muôn một, sao ngài lại vội lên đường thế?

Tam Tạng nói:

- Đại nhân nói cũng phải đấy, nhưng vì chúng tôi là nhà sư, quấy gánh đi bộ sang Tây Thiên, không dám ở lâu, trong một vài ngày lại phải đi ngay thôi!

Quan quận khi nào cho đi, liền ngay đêm ấy, sai nhiều người làm tiệc và dẫn cây làm đình.

Ngày hôm sau mở đại tiệc, mời Đường Tăng ngồi trên, Tôn Đại Thánh cùng Bát Giới, Sa Tăng ngồi cùng hàng. Quan quận cùng các quan viên lớn nhỏ nâng chén dâng cơm, thổi kèn đánh trống, thiết đãi suốt một ngày dòng. Lần này thực là vui vẻ. Có thơ ghi nhận:

*Nhìn ruộng hạn lâu được mưa ngọt,
Buôn bán sông ngòi khắp chốn thông.
Cảm đức thần tăng tới quận Phụng,
Nhờ ơn Đại Thánh lên Thiên cung.
Giải trừ ba việc tai ác trước,
Một niềm theo dõi thiện quả chung.
Từ đây mong như đời Nghiêu Thuấn,
Mười năm mưa gió no muôn đông.*

Một ngày yến, hai ngày tiệc, hôm nay thù. ngày mai tạ. họ cố giữ bốn thầy trò ở lại đến nửa tháng, đợi ngôi chùa và ngôi sinh từ dựng xong.

Một ngày kia quan quận mời bốn người đến xem.

Đường Tăng kinh ngạc nói:

- Công trình to lớn, làm thế nào mà nhanh chóng thế?

Quan quận nói:

- Hạ quan đốc giục thợ thuyền, ngày đêm làm không nghỉ, cho chóng hoàn thành, để kịp mời các vị lão gia đến xem.

Hành Giả cười nói:

- Quả là người hiền tài mới làm được quan quận giỏi.

Túc thì mọi người cùng đến chùa mới. Nhìn thấy điện gác nguy nga, sơn môn đẹp đẽ, ai nấy đều ngợi khen khôn xiết.

Hành Giả mời sư phụ đặt tên chùa.

Tam Tạng nói:

- Được, đặt cho tên gọi là "chùa Cam Lâm phổ tế".

Quan quận khen nói:

- Rất hay! Rất hay!

Rồi cho thếp vàng mấy chữ đó và mời nhiều sư đến hương lửa phụng thờ. Lại xây sinh từ bốn người ở bên tả chùa, hằng năm bốn mùa tế lễ; xây nhiều thần sấm, thần rồng, để báo công ơn. Thầy trò xem xong, liền sắp sửa lên đường.

Nhân dân trong quận, biết không thể giữ ở lâu được, đều sửa lễ tiễn, nhưng cả bọn không lấy chút gì. Vì thế, các quan viên mọi người trong quận, trống nhạc rộn ràng, cờ phan phát phối, đi đưa tiễn tới ba mươi dặm, vẫn chưa nổi biêt, đành gặt lệ nhìn theo, mãi đến khi khuất bóng mới trở về. Thực là:

Thần tăng đức lớn lưu Phổ Tế

Tề Thiên Đại Thánh rộng ban ơn

Chưa biết đi lần này còn bao nhiêu lâu mới gặp Như Lai, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỘI THỨ TÁM MƯƠI TÁM

SƯ ĐẾN NGỌC HOA LÀM PHÉP LẠ NGỘ KHÔNG, BÁT GIỚI NHẬN MÔN SINH

Đường Tăng vui vẻ mừng rỡ từ biệt quan quận, ngồi trên ngựa quay nói với Hành Giả:

- Hiền đồ ạ, một việc thiện quả này, thực còn hơn việc cứu trẻ nhỏ nước Tì Khưu nhiều, đều là công đức cả.

Sa Tăng nói:

- Ở nước Tì Khưu chỉ cứu được một nghìn một trăm mười một đứa tiểu nhi, sao bằng trận mưa to nước tràn ngập thấm nhuần, cứu sống hàng ngàn hàng vạn con người! Đệ tử trong bụng cũng khen thâm sư huynh pháp lực ngang trời, ơn to rợp đất vậy.

Bát Giới cười nói:

- Huynh thì ơn cũng có, thiện cũng có, nhưng chỉ là ngoài miệng thon thót trong dạ ớt ngấm, hễ đi với lão Trư là chỉ định dẫm bẹp lão Trư thôi!

Hành Giả nói:

- Ta dẫm bẹp đệ ở chỗ nào?

Bát Giới nói:

- Cũng đủ lắm rồi! Cũng đủ lắm rồi! Thường sẵn sóc trói tôi, sẵn sóc treo tôi, sẵn sóc luộc tôi, sẵn sóc ninh tôi! Nay huynh đã làm ơn huệ cho hàng muôn vạn người ở quận Phượng Tiên này, sao

không ở lại đây độ nửa năm, mang tôi đi ăn ít bữa no say kênh
bụng ra, lại chỉ những hăm hở giục lên đường?

Tam Tạng mắng:

- Đồ ngốc này, làm sao chỉ nghĩ đến chuyện ăn uống, thôi
im ngay rồi đi nhanh lên!

Bát Giới không dám nói nữa, chầu mõm ra, quảy gánh
hành trang, vừa đi vừa khúc khích. Bọn thầy trò mãi đi trên
đường cái. Tháng ngày thấm thoát thoi đưa, tiết trời đã sang
thu. Chỉ thấy:

*Ngấn nước vơi,
Sườn núi lộ.
Lá đỏ gió bay,
Hoa vàng mưa nở.
Sương tạnh rõ đêm dài.
Trăng thanh luôn cửa sổ.
Nhà nhà khói tản nhiều nắng chiều.
Chón chón ánh hồ nước lạnh rỏ
Rau tần thơm, rau răm tốt.
Quất biếc, chanh vàng.
Liều gầy, lúa trổ.
Thôn làng nhận đổ nát hoa lan,
Điểm nội tiếng gà, người hái đỗ.*

Bốn người đi đã lâu, lại bỗng thấy tường thành thấp
thoáng. Trưởng lão giơ roi trở bảo:

- Ngộ Không, con xem đằng kia lại có một toà nhà, không
biết đó là nơi nào?

Hành Giả nói:

- Thầy và con đều chưa đi tới, làm sao mà biết? Hãy cứ đến
đấy rồi sẽ hỏi thăm.

Nói chưa dứt lời, chợt thấy một ông cụ già, tay chống gậy
trúc, mình mặc áo the, chân dận một đôi giày đỏ, lưng thắt một

sợi dai mỏng, ở trong bụi cây di ra. Đường Tăng vội vàng nhảy xuống ngựa, chạy đến tận nơi chào hỏi. Ông già chống gậy đáp lễ nói:

- Trưởng lão ở đâu ta đến đây?

Đường Tăng chấp tay nói:

- Bần Tăng ở bên Đông Thổ, vua Đường sai sang chùa Lô Âm bái Phật cầu kinh. Nay đến bảo phương đây, xa trông thấy tường thành, không biết là địa phương gì, xin lão thí chủ chỉ giáo cho:

Ông cụ già nghe nói, liền thưa:

- Kính thưa thiền sư, tề xứ chúng tôi là quận dưới của nước Thiên Trúc, tên gọi huyện Ngọc Hoa, huyện chủ là vị tôn thất của hoàng đế Thiên Trúc, được phong chức Ngọc Hoa vương. Vua này rất hiền, chuyên kính tăng đạo, yêu chuộng lễ dân. Lão thiền sư đến đây gặp người, hẳn được kính trọng.

Tam Tạng cảm ơn. Ông cụ già lại đi xuyên vào trong rừng.

Tam Tạng trở lại nói rõ cho các đồ đệ nghe. Cả ba người vui vẻ, đỡ sư phụ lên ngựa.

Tam Tạng nói:

- Đường chẳng bao xa, không cần cưỡi ngựa.

Bốn người đi bộ đến đường phố bên thành xem xét. Nguyên dân nơi đây đều là những người buôn bán, nên phố xá đông đúc nhộn nhịp, cảnh làm ăn rất thịnh vượng. Nhìn vẻ mặt, nghe tiếng cười, chẳng khác gì ở Trung Hoa.

Tam Tạng dặn bảo:

- Các đồ đệ cẩn thận, nhất thiết không được rời bỏ.

Bát Giới cúi đầu xuống, Sa Tăng che mặt đi, chỉ có Tôn Hành Giả theo đỡ sư phụ. Hai bên đường người ủa lại xem, cùng nhau kêu lên:

- Ở đây chúng mình chỉ có những cao tăng hàng rồng phục hổ, chưa từng thấy những hoà thượng hàng lợn phục cáo thế này!

Bát Giới tức không chịu được, chầu ngay miệng ra nói:

- Các ngài đã được trông thấy hoà thượng hàng vua lợn chưa?

Mọi người ở trong phố sợ hãi, ngã siêu ngã vẹo, chạy ẩn cả vào hai bên.

Hành Giả nói:

- Chú cóc hãy dấu mõm đi, đừng làm bộ, coi chừng dưới chân có cầu đấy.

Chú cóc cúi đầu xuống, chỉ cười, đi qua cầu treo, vào trong cửa thành. Ở trong phố lại thấy quán rượu, rạp hát, náo nhiệt phồn hoa, quả nhiên là một nơi đô thị thần châu. Có thơ ghi nhận rằng:

Thành gấm máng sắt muôn năm bền.

Dựa núi kê sông vẻ rất nền.

Trăm thức thông hồ, thuyền đến chợ.

Ngàn nhà bán rượu, quán buồm trên.

Lâu đài chón chón, người đông đúc.

Lôi ngỗ liên liên, khách nổi chen.

Chẳng kém Trường An phong cảnh đẹp

Gà kêu chế càn giáng như in.

Tam Tạng trong bụng mừng thầm nói:

- Người ta cứ quen nói các nước phiên ở Tây Vực, nhưng ta chưa từng được tới nơi bao giờ. Nay nhìn quang cảnh, có khác gì bên Đại Đường mình! Bảo rằng thế giới cực lạc, chính là thế này đây!

Lại nghe người ta nói ở đây gạo trắng bốn tiền một thạch, dầu vừng tám ly một cân, thực là nơi ngũ cốc phong đăng vậy.

Đi một lúc lâu, mới đến vương phủ Ngọc Hoa: hai bên cửa phủ, có phòng làm việc, dinh hỏi kiện, sở nấu cơm, quán đãi khách.

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ ạ! Đây là phủ, để ta đi vào chầu vua, xin xét nghiệm điệp văn rồi đi.

Bát Giới nói:

- Sư phụ vào đi, chúng con có thể đứng đợi cả ở trước nha môn được không?

Tam Tạng nói:

- Con không thấy ba chữ "Quán đại khách" ở trên cửa này ư! Chúng con hãy vào cả trong ấy ngồi đợi, xem có có mua cho ngựa một ít. Ta vào gặp vua, hoặc có được đãi cơm, sẽ gọi chúng con vào cùng hưởng.

Hành Giả nói:

- Sư phụ cứ yên tâm, lão Tôn sẽ tự thu xếp.

Sa Tăng bê gánh hành lý đem vào trong quán. Những người làm việc coi giữ trong quán, thấy bọn họ mặt mũi xấu xí, không dám hỏi han gì, cũng không dám đuổi ra, đành phải để cho bọn họ ngồi đấy.

Lão sư phụ thay áo mũ, cầm tờ quan văn, đi đến trước vương phủ, đã thấy quan dẫn lễ đón tiếp và hỏi:

- Trưởng lão đi đâu?

Tam Tạng nói:

- Tôi là nhà sư bên Đông Thổ nước Đại Đường, vâng lệnh sang Đại Lô Âm bái Phật cầu kinh, nay đến quý địa, muốn đổi ký quan văn, nên xin vào chầu thiên tuế.

Quan dẫn lễ liền đi chuyển tấu.

Vương tử đây quả là người hiền đạt, truyền ngay chỉ mời vào.

Tam Tạng đến dưới điện làm lễ. Vương tử vội vàng đón lên trên điện mời ngồi. Tam Tạng cầm quan văn đưa lên. Vương tử xem xong thấy có ấn tín và chữ ký các nước, cũng vui vẻ lấy bảo ấn đóng vào và ký tên, gấp để trên án rồi hỏi:

- Quốc sư Trưởng lão từ bên Đại Đường đến đây trải qua các nước, cộng có bao nhiêu dặm đường?

Tam Tạng nói:

- Bản tăng chưa ghi chép đoạn đường, nhưng năm trước

đây nhờ có Quan Âm bồ tát hiển thân ở ngự tiền có để lại bài tụng, nói Tây Phương mười vạn bốn nghìn dặm. Bần tăng đi đường đã trải qua mười bốn lần nóng lạnh rồi.

Vương tử cười nói:

- Mười bốn lần nóng lạnh, tức là mười bốn năm. Có lẽ dọc đường Trưởng lão gặp nhiều việc ngăn trở lắm nhỉ?

Tam Tạng nói:

- Nói không hết được, nghìn quái muôn ma, vả cũng không biết đã chịu đựng bao nhiêu khổ sở, bần tăng mới tới được bảo phương đây.

Vương tử rất đổi vui vẻ, liền sai quan điển thiện sửa cơm chay thiết đãi.

Tam Tạng trình với vua:

- Bần tăng có ba người đồ đệ, ngồi đợi ở ngoài, không dám ăn cơm, chỉ sợ chậm trễ mất độ đường.

Vương tử truyền:

- Quan đương diện ra ngay mời ba vị đồ đệ của Trưởng lão vào phủ xơi cơm.

Quan đương diện liền ra mời nhưng không thấy ba người đâu. Hỏi thì mọi người đều nói:

- Không thấy đâu! Không thấy đâu!

Có người đi theo nói:

- Có ba vị hoà thượng mặt xấu xí ngồi ở trong quán đãi khách, có lẽ là đấy.

Quan đương diện cùng mọi người vào trong quán, hỏi người trông coi quán:

- Những vị nào là đồ đệ của nhà sư nước Đại Đường đi lấy kinh, chúa tôi có lời mời vào thụ chay.

Bát Giới đương ngồi ngủ gật, chợt nghe thấy một tiếng "chay", thì không nhin được, đứng bật ngay người dậy, trả lời:

- Chúng tôi đây! Chúng tôi đây!

Quan đương diện vừa trông thấy, hồn xiêu phách lạc, run lập cập kêu lên:

- Đích là con ma lợn! Đích là con ma lợn!

Hành Giả nghe thấy, níu chặt lấy Bát Giới nói:

- Hiền đệ, phải nhớ nhẽ một tý.

Các quan trông thấy Hành Giả lại nói:

- Là tinh con khỉ! Là tinh con khỉ!

Sa Tăng khoanh tay nói:

- Các vị không nên kinh sợ, ba chúng tôi đều là đồ đệ của Đường Tăng cả.

Các quan trông thấy Sa Tăng, lại nói:

- Vua bếp! Vua bếp!

Hành Giả bảo Bát Giới dắt ngựa, Sa Tăng quấy hành lý, cùng mọi người vào vương phủ Ngọc Hoa. Quan đương diện vào bẩm trước.

Vương tử ngược mắt nhìn bọn họ xấu xí như vậy, trong bụng cũng thấy run sợ. Tam Tạng chấp tay nói:

- Xin Thiên tuế yên tâm, đồ đệ tôi tuy nom xấu xí, nhưng đều tốt cả.

Bát Giới quay lên vái một cái nói:

- Bần tăng xin kính chào ạ!

Vương tử lại càng sợ hãi.

Tam Tạng nói:

- Bọn đồ đệ này đều đã thu được ở nơi sơn dã cả, chưa biết lễ phép, xin ngài thứ lỗi cho.

Vương tử cố mạnh dạn, sai quan điển thiện mời các sư đến Bộc Sa đình ăn cơm.

Tam Tạng cảm ơn, từ giả Vương tử xuống điện, cùng vào trong đình, oán trách Bát Giới bảo:

- Sao mi không biết lễ độ gì hết, cứ im cái miệng, thì lại hoá xong! Người đâu mà lỗ măng như vậy?

Hành Giả cười nói:

- Cứ như ta chẳng vái lạy gì cũng xong, bớt được chút hơi sức.

Sa Tăng nói:

- Huynh ấy vái chào lại không đều nhau, phải sửa soạn cái mồm trước, dường như chửi người ta ấy.

Bát Giới nói:

- Rõ khéo khỉ! Rõ khéo khỉ! Hôm trước sư phụ bảo thấy ai cũng phải chào hỏi cho có lễ phép! Ngày nay chào hỏi thì lại bảo không tốt, còn biết làm thế nào nữa!

Tam Tạng nói:

- Ta bảo con thấy người ta thì phải chào hỏi, chứ có bảo con thấy vua chúa cũng lung tung thế đâu! Thường có câu "người năm bảy đấng, của chín mười loài", không biết thế nào là sang hèn ư?

Dương khi trò chuyện, quan điển thiện đã dẫn những người phục dịch, dọn bàn bày ghế, đặt cỗ chay lên. Máy thầy trò không nói chuyện nữa, ngồi vào ăn cơm.

Vương tử rời khỏi điện, lui vào cung. Trong cung có ba vương tử nhỏ thấy cha đổi cả sắc mặt liền hỏi:

- Hôm nay làm sao phụ vương có vẻ kinh sợ?

Vương tử nói:

- Vừa rồi có một vị hoà thượng nhà Đại Đường bên Đông Thổ đi bái Phật lấy kinh, xin ký đổi quan văn, y có vẻ khác người. Ta giữ lại thết cơm, y nói còn có đồ đệ ở trước phủ, ta cho đi mời; lát sau họ tiến vào, thấy ta không làm đại lễ, chỉ vái chào, ta đã không ưa. Đến khi ta vừa ngừng đầu lên nhìn, thì người nào người ấy xấu như ma quỷ cả, trong bụng ta sinh ra sợ hãi, vì thế sắc mặt đổi đi.

Nguyên ba vương tử nhỏ ấy khác với người thường, người nào người nấy chuộng võ tước thì nắm tay sẵn áo nói:

- Chẳng lẽ lại là yêu tinh ở núi nào giả dạng làm người đến đây ư? Để chúng con cầm binh khí ra xem thế nào!

Ba vương tử, người lớn nhất cầm một cây gậy ngang mi, người thứ hai cầm một cây đinh ba chín răng, người thứ ba cầm một cái gậy sơn đen nhánh, hùng hổ chạy lên vương phủ quát to nói:

- Hoà thượng lấy kinh nào thế! Ở đâu rồi?

Lúc ấy có các quan viên điển thiện quỳ gối nói:

- Bẩm tiểu vương, các người ấy đang ăn cơm ở Bộc Sa đình.

Tiểu vương tử bất chấp hay dở, chạy sấn đến nơi, quát hỏi:

- Các người là người hay là ma, phải nói ngay, sẽ tha chết cho.

Đường Tam Tạng sợ tái mặt đi, buông bát cơm xuống, cúi mình xuống nói:

- Bần tăng từ bên Đường triều đi lấy kinh, là người chứ không phải yêu quái.

Tiểu vương tử nói:

- Nhà ngươi còn ra vẻ người, chứ ba người xấu xí kia tất nhiên là quái!

Bát Giới cứ việc ăn cơm, chẳng thèm đếm xỉa đến, Sa Tăng và Hành Giả nghiêng mình nói:

- Chúng ta là người cả. Mặt tuy xấu nhưng lòng lành, thân dù thô mà tính thiện. Ba công tử ở đâu tới đây, mà lại ăn nói có vẻ coi người như rác thế vậy?

Bên cạnh có các quan điển thiện nói:

- Ba vị đây là tiểu điện hạ con vua chúng tôi.

Bát Giới buông bát đĩa ra nói:

- Tiểu điện hạ các ngài đều cầm binh khí làm gì? Chẳng lẽ lại muốn đánh nhau với chúng ta sao?

Vương tử thứ hai sấn bước ra, hai tay múa đinh ba, định đến đánh Bát Giới.

Bát Giới cười hì hì nói:

- Cái đỉnh ba của cậu chỉ có thể là hàng châu cây đỉnh ba của ta đây thôi.

Liên vạch áo, rút đỉnh ba trong lưng ra, vung một cái, muôn đạo ánh vàng lấp lánh, đứng giữa miếng võ, có nghìn đường sáng rực rỡ, làm cho vương tử sợ nhủn tay.

Hành Giả thấy người con lớn cầm một cây gậy ngang mi nháy nhót ra vẻ, liền lấy cây gậy Như ý ở trong mang tai ra, vung một cái, to bằng cái bát, dài tới trượng hai; đổ xuống đất một cái, cắm ngập sâu tới hai ba thước, đứng sừng lên đấy, cười hỏi:

- Ta đem cây gậy ấy biếu lại cậu đấy.

Vương tử nghe nói, buông ngay côn của mình ra, đến lấy gậy kia, dùng hết sức lực hai tay cố nhổ lên, chẳng thấy nhúc nhích chút nào; lại đứng ngay người cố lay một cái, quả là ăn rễ chặt rồi. Người thứ ba đâm khùng, cầm gậy sơn đen định lại, bị Sa Tăng một tay gạt ra, lấy gậy báu hàng yêu vượt một cái, bật sáng nhoang nhoáng, loé bóng long lanh, làm cho bọn quan điển thiện, anh nào anh ấy ngơ ngơ ngác ngác, nói chẳng lên lời.

Ba tiểu vương tử đều lay xuống nói:

- Thần sư! Thần sư! Chúng con người phàm không biết, muôn trông các vị đi một vài đường, cho chúng con được học tập.

Hành Giả đi đến gần, khẽ cầm cây gậy nhẹ nhẹ rút lên nói:

- Ở đây chật hẹp, không tiện trở tay, để ta nhảy lên trên không đi một đường cho các cậu xem.

Rồi nghe vút một tiếng, Đại Thánh đã nhún mình lộn tung đi, hai chân đứng ở trên mây lành năm sắc, rồi đứng ở trên không cầm cây gậy Như ý múa "tung hoa che đỉnh", rồng vàng lượn vòng, lên lên xuống xuống, quay sang tả, trở về hữu. Lúc mới đầu người với gậy như gấm thêu hoa, đến sau không trông thấy người nữa chỉ còn một trời gậy vung tàn tán. Bát Giới ở dưới đất, cất tiếng khen ngợi, chân tay vẫn thấy ngứa ngáy, lên tiếng quát to:

- Để lão Trư cũng lên chơi một tí!

Bèn cưỡi lên đầu gió, cũng tới không trung, cầm đỉnh ba múa trên ba dưới bốn, tả năm hữu sáu, trước bảy sau tám, che kín khắp người, chỉ nghe thấy vun vút tiếng gió. Đường lúc nào nhiệt, Sa Tăng cũng quay lại nói với Tam Tạng.

- Sư phụ, cho lão Sa này cũng lên thử tài một chút!

Sa hoà thượng liền giơ chân nhảy một cái, múa trượng, đứng trên không, chỉ thấy nhuệ khí oai hùng, ánh vàng cuộn cuộn, hai tay cầm cây trượng hàng yêu di một đường phượng đỏ châu mặt trời, hồ đỏi vỗ ăn, đón mau đỡ chậm, ném vọi quay nhanh. Ba anh em trở tài thần thông, đều ở cả trên lưng chừng trời, đều cùng dương oai diễm võ. Thực là:

*Chân thiên cảnh tượng khó so cùng
Đạo lớn căn duyên khắp thói không
Kim, Mộc ra oai đầy pháp giới
Ngọc, Đao xoay chuyển thấy viên thông
Binh thần tinh nhuệ theo thời hiện
Pháp bảo sinh hoa tới chốn bưng
Thiên Trúc dù cao còn giới tính
Ngọc Hoa vương tử thấy quy tông.*

Ba tiểu vương tử sợ hãi quỳ xuống dưới đất, nhân viên lớn nhỏ trong Bộc Sa đình, cùng lão vương tử trong vương phủ và quân dân trai gái khắp trong thành, cả tăng ni đạo tục, hết thấy mọi người, mọi nhà đều niệm Phật dập đầu, khắp chốn dâng hương lễ bái.

*Thấy cảnh theo chân độ chúng tăng
Người đời làm phúc hưởng thanh bình
Bỏ đề chính quả từ nay mở
Hết thấy tham thiên vãi Thế Tôn*

Điều võ dương oai xong, cả ba người đều từ trên mây bước xuống, thu bình khí lại, đến trước mặt Đường Tăng tạ ơn thầy, rồi mọi người ngồi xuống nghỉ ngơi.

Ba tiểu vương tử vội vã về cung tâu lên vua cha nói:

- Phụ vương, vô cùng mừng rỡ, công to ngày nay không gì bằng! Vừa rồi phụ vương có trông thấy múa võ ở trên không trung không?

Lão vương nói:

- Ta vừa trông thấy mây hiện trên không rực rỡ, chẳng biết là thần tiên ở nơi nào đến đây tụ hội giáng lâm, nên đã cùng mẫu thân và mọi người thấp hương khấn bái ở trong cung điện.

Tiểu vương tử nói:

- Không phải thần tiên ở đâu, chính là ba người đồ đệ xấu của nhà sư đi cầu kinh. Một người dùng gậy sắt bọc vàng, một người cầm đinh ba chín răng, một người cầm gậy báu hàng yêu, binh khí của ba chúng con, đem so sánh chẳng vào đâu cả. Chúng con cầu xin các vị đi một đường, các vị hiểm dưới đất chật hẹp, không tiện trở tay, bèn lên trên không, đi một đường võ. Các vị cười trên từng mây, mây lành lấp lánh, vẻ đẹp tuôn bay khắp trên không trung, rồi mới bước xuống, còn ngồi cả ở trong Bộc Sa đình. Chúng con nay thực là mừng rỡ, ý muốn bái người làm thầy, học tập thủ đoạn gìn giữ nước nhà. Thực là công to không gì bằng, không biết phụ vương có ưng ý không?

Lão vương nghe nói, bằng lòng tin theo.

Lúc đó cả bốn cha con, không cưỡi xe, chẳng che lọng, đi bộ đến Bộc Sa đình.

Bốn người đương thu xếp hành lý, định vào phủ tạ ơn thết đãi, từ giả vua ra đi, chợt thấy cha con Ngọc Hoa vương lên trên đình sụp người xuống lạy, Trưởng lão kinh ngạc đứng dậy cúi rạp xuống đáp lễ. Hành Giả đứng nép bên cạnh khe khẽ cười mỉm. Mọi người lạy chào nhau xong, Vương tử liền mời bốn người vào cả phủ đường ngồi chơi. Bốn người vui vẻ cùng vào.

Lão vương đứng dậy nói:

- Thừa Đường lão sư phụ, quả nhân có việc muốn thưa, không biết ba vị cao đồ có ưng cho không?

Tam Tạng nói:

- Xin Thiên tuế cứ truyền bảo, tiểu đồ đâu dám trái lời.

Lão vương nói:

- Khi chúng tôi mới gặp các vị, chỉ cho là vị sư hành cước từ Đường triều đây tới, thực ra người trần mắt thịt, có chỗ rẻ rúng. Vừa rồi thấy sư Tôn, sư Trư, sư Sa múa võ ở trên không, mới biết là tiên, là Phật. Ba tiểu vương tử của ta, nhất sinh chỉ thích võ nghệ, nay hết lòng thành kính, xin thụ nghiệp làm môn đồ, học chút võ nghệ, dám mong lão sư mở lòng trời đất, bẻ lái thuyền từ, truyền độ cho bọn trẻ, sẽ xin dốc của nước tạ ơn.

Hành Giả nghe nói, nhin không được, khanh khách cười nói:

- Các vị tiểu vương nhà ngài thực không biết điều, chúng ta là người xuất gia, cũng muốn truyền cho mấy người đồ đệ. Các tiểu vương tử đã có tấm lòng theo thiện, nhất thiết đừng nói đến một tí gì lợi lộc, chỉ lấy tình ở với nhau, đủ tỏ lòng thân ái.

Vương tử nghe lời, xiết bao mừng rỡ, liền sai đặt một tiệc lớn, bày ngay ở gian giữa phủ đường. Ôi! Một tiếng truyền ra, tức thì đủ hết.

Kết hoa treo đèn

Hương bay ngào ngạt

Mặt bàn dát vàng, rủ dây tơ, toả mãi ngời nhìn

Ghế ngồi sơn đỏ phủ gấm vóc, nhà thêm vẻ đẹp.

Quả cây tươi ngon

Chè thang nghi ngút

Màn thầu sếp to

Mật ong sữa ngọt

Rượu nếp ly đầy hơn quỳnh tương

Chè tiên đậm vị vượt hoa ướp

Các thức đều sẵn sàng

Đó đây đều kỳ tuyệt.

Một mặt cho gọi ban cung ứng múa hát đàn sáo đến nơi trình diễn. Cả thầy trò của cha con Vương tử, chơi vui suốt

ngày, cho mãi đến chiều mới tan tiệc rượu. Lại sai sửa soạn chần gối giường chiếu ở Bộc Sa đình, mời các vị về an nghỉ để đến sáng mai lòng thành tiến hương, bái lạy cầu truyền võ nghệ. Mọi người vâng lệnh, đem nước hương thang để các sư tắm gội rồi ai nấy đi ngủ. Lúc ấy là:

*Chim chóc nằm cao tiếng sáo trầm,
Nhà thơ đi nghỉ đã thôi ngâm.
Sông ngân sáng tỏ trời quang đãng,
Đồng nội hoang vu cỏ tới sẫm.
Chày nện bỗng chìm nơi viện vắng
Lòng mê điệu vợi động quan san.
Đó đây để lạnh chừng hay ý.
Rên rĩ đầu giường giấc mộng tan.*

Một đêm trần trọc đã qua, sáng ra, mấy cha con vương tử lại đến ra mắt. Hôm qua Trưởng lão đến gặp, còn là lễ vua tôi, ngày nay phải làm lễ thầy trò. Ba tiểu vương tử khấn đầu trước mặt Hành Giả, Bát Giới, Sa Tăng, thưa hỏi:

- Xin tôn sư lại đưa binh khí ra cho đệ tử chúng con xem.

Bát Giới nghe nói, vui vẻ lấy đinh ba, đặt ở dưới đất, Sa Tăng lôi bảo trượng ra, dựa vào tường. Tiểu vương tử hai và tiểu vương tử ba chạy xô ra định cầm lên, chẳng khác gì cào cào đá vách, người nào người ấy co kéo đỏ mặt tía tai, không hề nhúc nhích được một ly một tý.

Tiểu vương tử cả trông thấy, kêu nói:

- Các đệ đừng tổn hơi sức. Binh khí của sư phụ, đều là thần binh, không biết nặng đến thế nào kia đấy!

Bát Giới cười nói:

- Cây đinh ba của ta cũng chẳng nặng bao nhiêu, kể cả cán chỉ độ một nghìn linh bốn mươi tám cân thôi!

Tiểu vương tử ba hỏi Sa Tăng:

- Bảo trượng của sư phụ nặng bao nhiêu?

Sa Tăng cười nói:

- Cũng nặng năm nghìn linh bốn mươi tám cân.

Tiểu vương tử ba cầu xin Hành Giả cho xem cây gậy bịt vàng.

Hành Giả lấy một cái kim nhỏ ở trong mang tai ra, đón chiều gió vung một cái, to sừng sững, dựng ngay ở trước mặt. Cha con vương tử thấy đều sợ hãi, các quan ai nấy kinh hoàng. Ba tiểu vương tử sụp lạy nói:

- Bình khí của thầy Trư thấy Sa đều treo luôn bên mình, giắt ở trong áo. Cây gậy này lại lấy ở trong tai ra, thấy gió liền lớn, là tại sao vậy?

Hành Giả cười nói:

- Tiểu vương không biết cây gậy của ta không phải là của những người phạm tục tầm thường có thể có được. Cây gậy này:

*Từ thuở hồng hoang luyện lò sắt
Thần nhân Đại Vũ tự xếp đặt
Hồ biển sông ngòi hoặc cạn sâu
Từng dùng gậy này dò biết hết
Phá núi trị thủy thời thái bình
Lưu lạc biển đông trấn hải khuyết
Năm tháng lâu dần loáng rắng mây
Nhỏ đi, dài ra, đủ cách đẹp
Lão Tôn có phận đem về đây
Biến hoá tùy theo "lời bất quyết"
Muốn to ra bằng vũ trụ này
Muốn nhỏ lại bằng kim bé tí
Gậy tên Như ý hiệu Kim cô
Dưới đất trên trời khen rất tuyệt.
Vạn ba nghìn năm trăm cân nặng,
Hoặc to hoặc nhỏ tài hoá phép.
Đã từng giúp ta náo thiên cung,
Cũng từng giúp ta đánh địa ngục.*

*Phục hồ hàng rỗng chồn chồn thông,
Bất ma diệt quái nơi nơi hết.
Ngảng đầu một trở, mặt trời mờ,
Trời đất quỷ thần đều sợ khiếp.
Hỗn độn lưu truyền đến tận giờ,
Không phải sắt thường ai cũng biết!*

Bọn tiểu vương tử nghe nói đều cảm phục khôn xiết. Ba người đến trước mặt sì sụp lễ lạy, thành tâm xin học.

Hành Giả nói:

- Vậy thì ba tiểu vương tử định học ban võ nghệ nào?

Vương tử nói:

- Ai dùng gậy xin học gậy, kẻ quen dùng đinh ba xin học đinh ba, người thích dùng trượng xin học trượng.

Hành Giả cười nói:

- Dạy thì cũng dễ thôi, có điều các tiểu vương tử thiếu sức lực, cầm không nổi binh khí của chúng ta, sợ học không được tinh, lại như "vẽ hổ không nên, giống con chó". Người xưa nói: "Dạy dễ không nghiêm vì thầy biếng, học hành không thành trò có tội". Các tiểu vương tử đã có lòng thành, nên đi thấp hương cầu trời khấn đất, ta sẽ truyền cho một ít sức thần, sau rồi mới dạy võ nghệ được.

Ba vương tử nhỏ nghe nói, rất đổi vui mừng, liền tự khiêng hương án, rửa tay thấp nhang, châu trời lễ bái. Lạy xong họ cầu thầy truyền phép.

Hành Giả quay người lại làm lễ nói với Đường Tăng:

- Xin tôn sư thứ tội cho đệ tử. Nhớ từ khi nhờ đại đức sư phụ cứu thoát đệ tử ở núi Lương Giới theo đạo Sa Môn, một mạch sang Tây Thiên, tuy chưa được báo ơn thầy, nhưng cũng đã lặn suối trèo non, dùng hết tâm lực; nay đến đất nhà Phật, may gặp ba con vị hiền vương, cầu vãi chúng con, muốn học võ nghệ. Bọn chúng đã là đồ đệ chúng con, sẽ là đồ tôn của thầy, xin kính bầm lên tôn sư, rồi mới dám truyền dạy.

Tam Tạng rất là vui vẻ.

Bát Giới, Sa Tăng thấy Hành Giả làm lễ, cũng vội vàng đi tới cúi đầu trước Tam Tạng nói:

- Sư phụ, chúng con ngu dốt, vụng miệng kém lời, không biết thưa thốt, mong sư phụ ngồi lên trên pháp vị, để cho hai chúng con mỗi người thu nạp đồ đệ chơi một chuyến, cũng là một việc đáng nhớ trên bước đường sang Tây Thiên.

Tam Tạng đều vui vẻ ưng thuận.

Hành Giả dạy ba tiểu vương tử ở cả đằng sau Bộc Sa đình, chọn nơi vắng vẻ, vạch ra vòng cương dẫu, bảo ba người phủ phục cả ở trong vòng, tất cả đều nhắm mắt định thần. Hành Giả khe khẽ đọc câu chân ngôn, niệm bài thần chú, thổi hơi tiên vào tận tim gan ba tiểu vương tử, đem nguyên thần trả về chôn cũ, truyền cho khẩu quyết, trao cho sức khoẻ vô cùng, lại vận thêm cho hoả tính, tựa như làm phép đổi xương thay lột. Hành Giả vận hết các cung số khắp trời, rồi cả ba tiểu vương tử mới hồi tỉnh lại, cùng nhau đứng cả dậy, xoa mặt, phấn chấn tinh thần, mọi người cứng gân rần xương. Tiểu vương tử cả cầm nổi gậy Như ý bịt vàng, tiểu vương tử hai cầm nổi cây đinh ba chín răng, tiểu vương tử ba cầm nổi cây trượng hàng yêu.

Lão Vương trông thấy vui mừng khôn xiết, lại đặt yến tiệc, tạ ơn bốn thầy trò Tam Tạng. Vừa dạy vừa học ở ngay trên tiệc, học gậy thì múa gậy, học đinh ba thì múa đinh ba, học trượng thì múa trượng. Tuy nhiên chỉ mới biết quay người qua quít, giữ miếng tầm thường, vì bọn họ toàn là hạng phàm phu, có chút sức khoẻ đi một đường đã thở hồng hộc, có biết đâu những thứ binh khí ấy đều biến hoá được, khi tiến thoái đánh đỡ, có thể biến hoá theo ý muốn. Hôm ấy mãn tiệc.

Ngày hôm sau ba tiểu vương tử lại đến tạ ơn nói:

- Đội ơn thần sư trao cho sức khoẻ, tuy cầm được binh khí của thầy, nhưng quay trở khó khăn, ý muốn mượn thợ theo kiểu mẫu binh khí của thầy, giảm bớt cân lạng, rèn ra cái khác, không biết thầy có ưng không?

Bát Giới nói:

- Tốt! Tốt! Tốt! Nói chí lý đấy! Khí giới của chúng ta, một là các tiểu vương tử dùng không được, hai là chúng ta còn phải mang theo để hàng yêu quái, phải rèn những cái khác.

Vương tử tức thì cho gọi thợ rèn, mua một vạn cân gang sắt, dựng xưởng ngay ở trong sân vương phủ, đắp lò rèn đúc. Ngày hôm trước, luyện chín gang sắt, ngày hôm sau xin đem gậy Như ý, đinh ba chín răng, trượng hàng yêu của bọn Hành Giả, để cả ở trong xưởng, theo kiểu đánh ra. Vì thế các thứ binh khí phải để luôn ở đấy suốt ngày đêm.

Ồi! Binh khí ấy nguyên là bảo bối tuý thân của họ, một khắc cũng không rời được, đều giữ luôn trong mình, tự có những vẻ sáng bảo vệ thân thể, giờ để ở trong xưởng mấy ngày, thành ra hào quang xông lên muôn đạo, khí đẹp vây bọc nghìn vòng. Đêm hôm ấy có một yêu tinh, ở cách thành chỉ có bảy mươi dặm xa, tại núi Báo Đầu, động Hổ Khẩu, vào khoảng nửa đêm, chợt thấy ánh sáng, khí đẹp bốc lên, liền cuội mây đi xem. Lại thấy ánh rực rỡ từ trong vương phủ bốc lên, nó bèn ở trên mây bước xuống, đến gần nhìn xem, té ra là ba thứ binh khí phóng ra ánh sáng. Yêu tinh vừa mừng vừa thích nói:

- Bảo bối quý! Bảo bối quý! Những cái này của ai mà để ở đây?... Cũng là mình tốt số, phải lấy ngay đi, phải lấy ngay đi!

Lòng tham bốc lên, nó trở hết oai phong, thu ba thứ binh khí, mang cả về trong động. Thực là:

*Đạo không lúc nào lìa
Lìa được không phải đạo.
Thần binh mất hết đi,
Uổng công tu luyện ráo!*

Chưa biết bọn Tôn Hành Giả làm thế nào tìm được binh khí, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ TÁM MƯƠI CHÍN

TINH HOÀNG SƯ MỞ TIỆC ĐÌNH BA BA ĐỒ ĐỆ NÁO LOẠN NÚI ĐÁU BÁO

Những người thợ rèn ở trong viện, mấy ngày liền khó nhọc, ban đêm phải đi ngủ ngay, sáng ra dậy sớm đánh rèn, không thấy ba thứ binh khí ở trong lầu, đều ngơ ngác sợ hãi, tìm lục khắp nơi. Vừa thấy ba Tiểu Vương tử ở trong cung đi ra xem, bọn thợ rèn đều dập đầu nói:

- Thưa tiểu chủ, ba thứ binh khí của thần sư, không biết đi đâu rồi!

Tiểu Vương tử nghe lời, mất hồn mất vía nói:

- Có lẽ đem qua sư phụ thu thập mang đi chăng?

Liền chạy vội đến Bộc Sa đình nhòm, vẫn thấy ngựa bạch còn ở ngoài hiên, nhin không được gọi to:

- Sư phụ vẫn còn ngủ!

Sa Tăng nói:

- Đã dậy rồi!

Cửa phòng liền mở ra, Tiểu Vương tử đi vào trong nhìn, không thấy binh khí, hoảng sợ vội hỏi:

- Các binh khí của sư phụ đều thu về cả rồi ư?

Hành Giả ngồi dậy nói:

- Chưa mang về đâu!

Tiểu Vương tử nói:

- Ba thứ binh khí đêm qua bây giờ đều không thấy nữa.

Bát Giới vội vàng trở dậy nói:

- Đình ba của ta đâu?

Tiểu Vương tử nói:

- Vừa rồi bọn đệ tử ra thấy mọi người tìm khắp trước sau không thấy, đệ tử tưởng rằng sư phụ thu về rồi, mới lại đây hỏi. Bảo bối của lão sư, đều có thể to ra nhỏ đi, chúng con tưởng lão sư đem về giấu ở trong mình để đùa bọn đệ tử.

Hành Giả nói:

- Thực chưa lấy về! Ta cùng đi tìm lại xem.

Nói đoạn liền theo bọn Vương tử đến dưới lầu ở trong phủ tìm, quả nhiên không thấy tung tích đâu thật!

Bát Giới nói:

- Nhất định là bọn thợ rèn này lấy trộm rồi! Dem trả ngay đây, nếu chậm trễ ta sẽ đánh chết hết.

Bọn thợ rèn sợ hãi dập đầu khóc lóc nói:

- Thưa gia gia, chúng con suốt ngày khó nhọc, ban đêm thì ngủ, kịp khi trời sáng, đã không thấy đâu nữa. Chúng con là bọn người phạm, làm thế nào lấy được những thứ ấy, mong gia gia tha cho.

Hành Giả lặng thinh, giận ngầm nói:

- Chỉ tại chúng ta không cẩn thận, đưa ra để họ xem kiểu mẫu xong, rồi lẽ ra phải giữ luôn trong mình, sao lại phóng sinh ra đấy! Bảo bối này phát ra những ánh rực rỡ, có lẽ kẻ gian tham nào đã trông thấy, lấy trộm qua rồi.

Bát Giới không tin nói:

- Huynh nói gì vậy! Ở đây là nơi thái bình, không phải là chốn núi cao rừng rậm, làm gì có người tà tất đến đây! Nhất định là bọn thợ rèn xấu bụng, thấy binh khí chúng mình sáng bóng, có hào quang, biết là bảo bối, nên đêm qua đã bỏ ra ngoài

vương phủ rủ thêm mấy đứa, lấy trộm đem đi rồi! Cứ bắt lại đây, đánh đi! Đánh đi!

Bọn thợ chỉ biết thế thôi.

Chính lúc mọi người đương xôn xao ấy đã thấy Lão Vương tử đi ra. Sau khi hỏi biết duyên do, Lão vương không còn tí máu mặt nào, ngẫm nghĩ hồi lâu nói:

- Binh khí của thần sư, không như của phàm trần, có tới hàng trăm người cũng không thể làm nhúc nhích. Với lại chúng ta ở đây, đã năm đời nay rồi, quân dân thuyền thợ mọi người đều sợ hãi phép nước, quyết nhiên không dám gian trá, mong thần sư hãy nghĩ lại cho.

Hành Giả nói:

- Bất tất phải nghĩ lại, cũng không nên đổ diệt cho thợ rèn, xin hỏi điện hạ, ở chung quanh châu thành đây, có núi rừng yêu quái gì không?

Vương tử nói:

- Thần sư hỏi thế, thực là chí lý. Ở phía bắc châu thành đây có núi Báo Đầu, trong núi có một toà động gọi là động Hồ Khẩu người ta thường nói trong động có tiên, có người lại nói là có hổ lang, cũng có kẻ nói là có yêu quái, tôi chưa hỏi rõ, không biết trong động có giống gì.

Hành Giả cười nói:

- Không cần nói nữa, nhất định kẻ gian ở đấy; chúng biết mấy món binh khí kia là những bảo bối, nên đem qua đã lấy trộm đi rồi.

Liên gọi:

- Bát Giới, Sa Tăng, các đệ ở đây trông nom sư phụ, để lão Tôn đi dò hỏi xem.

Lại bảo bọn thợ rèn không được dừng việc rèn luyện, cứ làm việc như thường.

Hành Giả liền từ giả Tam Tạng, đánh vút một cái không

thấy đầu nữa, nháy mau tới đỉnh núi Báo Đầu. Té ra núi ấy chỉ cách thành có ba mươi dặm, nháy mắt đã tới. Hành Giả đi thẳng lên trên dò xét, quả nhiên thấy có chút yêu khí.

*Long mạch kéo dài
Hình đất xa rộng
Núi non từng sừng chọc trời cao
Suối khe trăm trăm nước trôi chóng
Trước núi có cỏ dao phô màu
Sau núi có hoa lạ bày gấm
Thông cao trắc già
Cây cổ tre dài
Quạ núi sáo núi bay loan kêu
Hạc nội vượn nội đều kêu hú
Dưới sườn treo, hươu nai song song
Trước vách dựng, cáo chồn lũ lũ
Một dãy một năm dáng rồng xe
Chín khúc chín chằm ngâm mạch đất.
Đầu đề tiếp với châu Ngọc Hoa
Muôn thuở ngàn thu chốn thịnh vượng.*

Hành Giả đương đi, chợt nghe thấy có tiếng người nói đằng sau núi, vội ngoảnh đầu nhìn lại, té ra hai yêu quái đầu chó sói, tiếng nói cứ sang sảng, đi về mạn tây bắc.

Hành Giả đoán chừng nói:

- Đây có lẽ là yêu quái đi tuần núi, lão Tôn sẽ đi theo chúng nghe ngóng, xem chúng nói những gì.

Liền tay bắt quyết, miệng đọc chú, nhao mình biến hoá, biến ra một con bướm bướm, giương cánh bay, phấp pha phấp phới, đuổi thẳng đến nơi.

Quả nhiên biến hoá rất khéo:

*Cánh màu một cặp
Râu bạc hai tua*

*Nhân gió bay gấp gấp
Giữa nắng mưa từ từ
Vượt nước qua tường đều nhanh nhẹn
Đùa hương cợt nhụy rất vui đùa
Mình nhẹ rất ưa hoa tươi nhụy
Dịu dàng tình tứ thoả nhờn nhờn.*

Hành Giả cứ thẳng trên đầu yêu tinh bay theo, dập dề dập dề, lắng nghe chúng nói.

Một yêu tinh thành linh gọi bảo đứa kia:

- Anh hai ạ, đại vương nhà mình hồi này gặp nhiều may mắn quá. Tháng trước vợ được một cô gái đẹp, ở trong động tiêu khiến rất là vui sướng. Đêm qua lại bắt được ba đồ binh khí, quả nhiên là vật báu vô giá. Sáng mai mở hội "đỉnh ba" ăn mừng đấy. Chúng mình cũng có chén cả.

Tên quái này nói:

- Chúng mình cũng có phần may mắn, cầm hai mươi lạng bạc này đi mua dê lợn, bây giờ ta hãy đến chợ Càn Phương, mua mấy hồ rượu đánh chén trước đã.

Rồi mỗi thứ mua về ta khai tăng giá lên một ít, kiếm lấy vài ba lạng bạc, mua cái áo bông mặc rét, chẳng tốt ư?

Hai yêu quái cười cười nói nói, rẽ lên đường cái, chạy nhanh như bay.

Hành Giả nghe thấy nói mở hội "đỉnh ba", trong dạ mừng thầm muốn giết chết chúng, nhưng nghĩ không lợi cho mình, vả chăng trong tay cũng không có binh khí, nên y lại bay vượt lên trước, hiện rõ bản tướng, đứng chờ ở ngay lối đường, đợi bọn yêu quái đi gần đến, y liền phun ra một bãi bọt làm phép, đọc một câu úm "hồng xá lý", tức thì dùng phép định thân, bắt hai yêu quái đầu chó sói đứng im, mắt thao láo, nói chẳng nên lời, chân ngay đơ, không bước đi được. Hành Giả ẩy chúng ngã lăn xuống, vạch áo khám xét, quả thấy có hai mươi lạng bạc, đựng ở trong

một cái túi giắt cặp quần; trên ngang lưng mỗi đứa lại đeo một cái thẻ bài sơn phấn, một cái ở trên viết "Điều Toàn Cổ Quái", một cái trên viết "Cổ Quái Điều Toàn".

Đại Thánh bèn thu lấy số bạc, cỡi lấy hai cái bài, rồi rảo bước trở về châu thành, vào trong vương phủ, nói rõ công việc với Vương tử, Đường Tăng cùng tất cả các quan và mấy người thợ rèn.

Bát Giới cười nói:

- Có lẽ vì bảo bối của lão Trư, nhiều vẻ rực rỡ sáng sủa, nên nó mới mua dê lợn, làm yến tiệc khánh hạ đấy. Nhưng mà bây giờ làm thế nào mà lấy lại được?

Hành Giả nói:

- Ba anh em chúng ta cùng đi, lấy số bạc mua dê lợn này, thưởng cho những người thợ rèn, nói với điện hạ cho tìm mấy con dê lợn. Bát Giới, đệ biến ra Điều Toàn Cổ Quái, ta biến ra Cổ Quái Điều Toàn, Sa Tăng giả làm người khách mang bán dê lợn, vào cả trong động Hồ Khẩu, lấy lại binh khí, đánh chết yêu tà, rồi trở về thu xếp lên đường.

Sa Tăng cười nói:

- Hay! Hay! Hay! Không nên chậm trễ, ta đi luôn thôi!

Vua già tuân theo lời bảo, sai người đi mua lấy bảy tám con lợn, bốn năm con dê.

Cả ba người từ giả sư phụ, ra ngoài thành, trở hết thần thông.

Bát Giới nói:

- Huynh ạ, đệ chưa hề trông thấy cái thằng Điều Toàn Cổ Quái, làm thế nào mà biến ra nó được?

Hành Giả nói:

- Những tên quái ấy bị lão Tôn dùng phép định thân bắt đứng yên ở đằng kia, đến tận sáng mai mới tỉnh lại. Ta nhớ được hình dáng nó, đệ đứng im, để ta bảo đệ biến. Như thế... như thế... ấy là hình dáng nó đấy.

Chú ngọc bèn đọc thần chú, Hành Giả thổi hơi tiên, trong nháy mắt Bát Giới đã biến ra y hệt Điều Toản Cổ Quái lấy một tấm bài sơn phấn giất vào trong lưng. Hành Giả cũng biến ra Cổ Quái Điều Toản, trong lưng cũng giất một tấm bài, Sa Tăng đổi lột giả trang làm một người lái bán dê lợn duỗi đàn dê lợn qua đường cái đi lên trên núi. Một lúc sau, đi vào trong hốc núi, lại gặp một tên tiểu yêu, mặt mũi có vẻ cực kỳ hung ác:

Tròn xoe cặp mắt, loang loáng đèn soi.

Đỏ quạch đầu lông, bù sù lửa bốc.

Mình mặc cái áo màu vàng nhè.

Chân dận đôi giày đan cỏ.

Mũi máng úp

Miệng cáo chôn, nanh nhọn hoắt

Tai vênh, đầu dô, mụn đầy xanh mặt.

Hằm hằm hở hở tựa hung thần.

Vội vội vàng vàng như quỷ dữ.

Yêu quái cấp một cái hộp đựng thiếp mời sơn mầu ở ngang nách vừa nhìn thấy Hành Giả đã gọi:

- Cổ Quái Điều Toản! Hai cậu đã về đấy à? Mua được bao nhiêu dê lợn?

Hành Giả nói:

- Đương đồn về kia!

Yêu quái trở vào Sa Tăng hỏi:

- Vị này là ai?

Hành Giả nói:

- Ông này là người lái bán dê lợn, còn thiếu của ông ấy mấy lạng nữa, dẫn ông ấy về nhà lấy nốt. Cậu đi đâu bây giờ.

Yêu quái nói:

- Tổ đến núi Trúc Tiết, mời lão đại vương đến sáng mai lại dự hội.

Hành Giả lựa lời hỏi thêm:

- Mời tất cả bao nhiêu người?

Yêu quái nói:

- Mời lão đại vương làm chủ tiệc, cả đại vương ở núi này với những vị đầu mục, ước chừng độ bốn mươi vị.

Đương hồi chuyện, Bát Giới giục:

- Đi thôi! Đi thôi! Lợn dê chạy lung tung cả rồi!

Hành Giả khē nói:

- Đệ đi đồn lại, để ta bảo nó xem tờ thiệp mời.

Yêu quái thấy là người nhà, liền mở hộp lấy tờ thiệp ra, đưa cho Hành Giả.

Hành Giả mở ra nhìn, thấy trên viết rằng:

"Sớm ngày mai kính sửa chén rượu mở hội lớn "Đỉnh ba". Mong tôn giá đến chơi trò chuyện, xin đừng từ chối. Rất cảm tạ".

"Kính đệ trước tôn nhan ông nội là Cửu Linh nguyên thánh lão đại nhân.

"Cháu môn hạ là Hoàng sư cúi đầu trăm lạy".

Hành Giả xem xong lại đưa trả yêu quái, yêu quái bỏ vào trong hộp, đi thẳng về phía đông nam.

Sa Tăng nói:

- Huynh xem trong tờ thiệp nói những chuyện gì?

Hành Giả nói:

- Đây là tờ thiệp mời ăn mừng hội đỉnh ba, ký tên "cháu môn hạ là Hoàng sư cúi đầu trăm lạy". Người được mời là "ông nội Cửu Linh nguyên thánh lão đại nhân".

Sa Tăng cười nói:

- Hoàng sư có lẽ là con sư tử lông vàng thành tinh. Chỉ không biết Cửu Linh nguyên thánh là cái giống gì?

Bát Giới nghe lời, cười nói:

- Ấy là cửa riêng của lão Trư đấy!

Hành Giả nói:

- Sao biết là của riêng của dê?

Bát Giới nói:

- Người xưa nói "lợn sề ghê chuyên đuổi sư tử lông vàng" cho nên biết rằng của riêng của lão Trư.

Cả ba người cười cười nói nói, đi đồn dê lợn, chợt đã trông thấy cửa động Hồ Khẩu. Chỉ thấy cửa ấy:

*Núi xanh quây bốn mặt
Một mạch liền với thành
Vách dốc dây leo kín
Sườn cao gai mọc quanh
Bụi rậm tiếng chim hót,
Bóng hoa cửa động trình.
Đào nguồn động kém chả
Cha cha lánh thế tình*

Đến gần cửa động, lại thấy một lũ yêu tinh tạp nhạp lớn có, bé có, đương nô đùa ở dưới bóng cây hoa. Chợt nghe thấy tiếng Bát Giới "ấy ấy" đồn lợn dê đến, chúng đều chạy ra đón, đưa thì đuổi bắt lợn, đưa thì chạy đồn dê, trối lại một loạt, làm náo động cả yêu vương trong động, y liền dẫn mười lăm đứa tiểu yêu đi ra ngoài hỏi:

- Hai chúng bay đã về? Mua được bao nhiêu lợn dê?

Hành Giả nói:

- Mua được tám con lợn, bảy con dê, cộng tất cả mười lăm con. Tiên mua lợn là mười sáu lạng, tiên mua dê chín lạng. Trước đây mang đi hai mươi lạng, còn thiếu năm lạng. Anh này là người lái lợn, theo lại đây lấy số tiền còn thiếu.

Yêu vương nghe nói, liền gọi:

- Chúng bay đâu, lấy ra năm lạng bạc trả cho người ta về.

Hành Giả nói:

- Người lái này một là theo về lấy tiền, hai là muốn ở lại xem hội.

Yêu vương tức giận quát mắng:

- Cái giống Điều Toàn nhà mày lêu láo! Mua bán xong thì thôi, sao lại còn khoe với người ta chuyện hội chuyện hè hở?

Bát Giới tiến lên nói:

- Đại vương bắt được bảo bối, thực là vật báu lạ trong thiên hạ, cứ để cho hần xem một tí ngại gì?

Yêu quái quát to tiếng chửi mắng:

- Cái thằng Cổ Quái này cũng đáng ghét! Bảo bối của ta đã lấy ở trong thành Ngọc Hoa, thằng hoặc người lái này trông thấy, đem chuyện nói vung cả trong thành, bọn Vương tử biết đến đòi thì làm thế nào?

Hành Giả nói:

- Thưa Đại vương, người lái buôn này, nhà ở mé sau chợ Càn Phương, cách châu rất xa; y lại không phải là người ở trong thành, đi đâu mà nói truyền ra được? Hai là y cũng đã dối bụng, hai chúng tôi cũng chưa được ăn cơm. Trong nhà đã có cơm sẵn sàng, cho hần ăn một bữa, hãy cho hần về.

Hành Giả nói chưa dứt lời, đã thấy một tiểu yêu cầm đến năm lạng bạc đưa cho Hành Giả. Hành Giả cầm lấy tiền đưa cho Sa Tăng và nói:

- Chú hai nhận lấy tiền thiếu, ta và chú về đằng nhà sau ăn ít cơm đã.

Sa Tăng cố đánh bạo, cùng Bát Giới, Hành Giả tiến vào trong động. Đi đến từng nhà ở thứ hai, đã thấy ở trên bàn gian chính giữa đặt thờ cây đinh ba chín răng, ánh sáng toả ra loé mắt; đầu bên đông để dựa một cây gậy bịt vàng; đầu bên tây để dựa một cây trượng hàng yêu. Yêu vương đi theo sau dặn bảo:

- Chú lái, cái để ở chính giữa phóng hào quang đó là cây đinh ba, chú xem thì xem, nhưng đi ra ngoài, không được kể chuyện với ai.

Sa Tăng gật đầu khen tạ.

Ồi! Thế mới thực "của gặp chủ, không thể bỏ" Bát Giới nhất sinh là con người lỗ mãng, y trông thấy đình ba, khi nào còn để cho ai nói năng gì nữa, chạy xô lên, cầm ngay xuống, hiện rõ bản tướng, đứng giữ miếng võ, nhằm đúng đầu yêu tinh bổ xuống. Hành Giả và Sa Tăng cũng chạy đến hai đầu núi, cầm lấy binh khí, hiện rõ bản tướng. Ba anh em xông vào cùng đánh, yêu vương hoảng sợ vội vàng né mình tránh, chạy vào đằng sau, lấy một cái lưỡi sừng sáng bốn mặt, cán dài, lưỡi sắc, đuổi theo đến giữa sân, ngăn chặn cả ba thứ binh khí lại, lên tiếng quát hỏi:

- Chúng bay là ai, làm điều biến trá, lừa lấy bảo bối ta!

Hành Giả quát mắng!

- Phường giặc cỏ kia, biết thế nào được ta. Chúng ta là đồ đệ của thánh tăng Đường Tam Tạng bên Đông Thổ, nhân đến Ngọc Hoa châu ký đổi quan văn, vị vua hiền ấy cho ba Tiểu Vương tử tôn chúng ta là thầy, học tập võ nghệ, lấy bảo bối của chúng ta làm mẫu để thợ rèn theo cách thức rèn ra thứ binh khí khác, nên mới để ở ngoài sân, bị giồng giặc cỏ nhà mi đêm khuya vào thành lấy trộm, còn dám bảo chúng ta làm điều biến trá lừa lấy bảo bối mi? Đừng có chạy, chúng ta sẽ đem ba thứ binh khí này tặng mi mỗi thứ mấy nhất để mi ném thử!

Yêu tinh liền múa lưỡi sừng đối địch lại.

Vù vù gậy như gió
Loáng loáng cào tựa múa
Gậy hàng yêu múa khắp ráng tươi
Sừng Tứ minh xoay vần mây nở
Giồng như ba tiêu luyện thuốc đan
Ánh lửa bùng bùng quỷ thần sợ
Hành Giả ra oai rất gớm ghê
Yêu tinh trộm báu kém lễ độ
Thiên Bồng Bát Giới tỏ thần thông
Đại tướng Sa Tăng càng phong độ
Anh em hợp ý vận cơ mưu

*Hào hứng dọc ngang động miệng Hồ
Yêu quái ngoan cường trở miếng riêng
Bốn kẻ anh hùng đáng đấu võ
Lúc ấy đánh nhau tới chiều mờ
Yêu tà đuổi sức khó chống đỡ.*

Mọi người đánh nhau ở núi Báo Đầu một hồi lâu, yêu tinh không thể địch nổi, ngoảnh vào Sa Tăng quát một tiếng to:

- Coi lười sềng đây!

Sa Tăng liền né mình tránh ra, yêu tinh có lối chạy thoát, quay về hướng đông nam trên cung tống, cười gió bay đi, Bát Giới định đuổi chặn lại.

Hành Giả nói:

- Mặc cho nó chạy, xưa có câu "chó cùng cắn giậu". Hãy trở lại cắt đứt lối nó về đã.

Bát Giới y theo.

Ba người đi thẳng đến cửa động, đem hơn một trăm yêu tinh từ lớn chí nhỏ giết cho kỳ hết. Té ra toàn là giống hổ lang, báo, ngựa, hươu, sơn dương. Đại Thánh dùng phép mang hết ra ngoài những đồ vật trong động và những thú hình tạp hạng đã bị đánh chết cùng với đàn lợn dê vừa dồn đến. Sa Tăng chất củi khô châm lửa đốt hang. Bát Giới lấy hai tai làm quạt gió. Lát sau cả toà sào huyết cháy sạch sành sanh, rồi cả bọn mới mang mọi vật trở lại châu thành.

Lúc đó cửa thành vẫn còn mở, chưa nhà nào ngủ. Lão Vương tử và Đường Tăng còn đang ngồi chờ ở Bộc Sa đình, bỗng thấy bọn họ vút đến phịch một tiếng xuống dưới sàn đầy những lợn dê và các đồ vật khác, rồi cùng gọi:

- Sư phụ, chúng con đã được trận trở về đây!

Vị Vương tử vái dài tạ ơn. Đường Trưởng lão hết sức vui mừng. Ba Tiểu Vương tử quỳ gối xuống đất.

Sa Tăng nói:

- Hãy khoan tạ, lại cả đây mà xem các thứ!

Vương tử nói:

- Những vật này lấy được ở đâu thế?

Hành Giả cười nói:

- Những hổ, lang, báo, ngựa, hươu, sơn dương đều là yêu quái thành tinh. Lão yêu ấy là con sư tử lông vàng, nó dùng một cái lưỡi sừng tứ minh, đánh nhau với chúng ta đến chiều tối, thua chạy trốn về phía đông nam. Chúng ta không đuổi theo, mới chỉ quét sạch lối về của nó, đánh giết lũ tiểu yêu, mang những thứ này về đây.

Lão vương nghe nói nửa mừng nửa lo. Mừng là đã đắc thắng trở về, lo là sợ yêu tinh sau này trả thù.

Hành Giả nói:

- Điện hạ cứ yên tâm. Lão Tôn đã suy rất kỹ, tính rất đúng rồi. Nhất định chúng ta phải quét trừ chúng tận gốc giúp ngài xong rồi chúng ta mới đi. Ban chiều chúng ta đi, bắt gặp một tên tiểu yêu mặt xanh, lông đỏ, đi đưa thiệp mời. Lão Tôn xem cái thiệp mời ấy trên có viết "Sớm ngày mai kính sửa chén rượu, mở hội lớn "đỉnh ba" kính mời tôn giá qua hoang sơn nói chuyện, xin dừng từ chối. Rất cảm tạ! Kính đệ lên trước mặt ông nội là Cửu Linh nguyên thánh lão đại nhân". Tên ký là "Cháu môn hạ, Hoàng sư cúi đầu trăm lạy". Vừa rồi yêu tinh ấy bại trận, tất nhiên chạy đến chỗ ông nội nó kêu van, ngày mai thế nào nó cũng tìm chúng ta để trả thù, lúc đó chúng ta sẽ trừ chúng giúp ngài.

Lão vương cảm ơn, rồi sai dọn cơm chay. Thấy trò ăn cơm xong, đều đi yên nghỉ.

Lại nói yêu tinh quả nhiên chạy về phía đông nam, đến núi Trúc Tiết. Trong núi ấy có một nơi là chỗ hang trời, gọi là động Quanh co chín khúc. Cửu Linh nguyên thánh ở trong động ấy là ông nội y. Suốt đêm chân không ngừng bước, y chạy mãi đến canh năm mới đến cửa động, gọi cửa đi vào. Tiểu yêu trông thấy nói:

- Thưa đại vương, chiều hôm qua thằng mặt xanh đưa giấy

mời, lão gia giữ nó ở đến sáng hôm nay, toan cùng với nó đi dự hội Đình ba bên ngài, làm sao ngài còn phải thân đến mời sớm thế vậy?

Yêu tinh nói:

- Không tiện nói! Không tiện nói! Mở hội chẳng xong rồi.

Đương nói, bỗng thấy thằng mặt xanh từ bên trong đi ra hỏi:

- Đại vương, ngài đến có việc gì vậy? Lão đại vương ngủ dậy sẽ cùng tôi đến dự hội đấy.

Yêu tinh rất đổi hoảng sợ, chỉ có xua tay không nói gì hết.

Một lát sau, lão yêu thức dậy, gọi vào. Yêu tinh buông binh khí ra, sụp người xuống lễ, nước mắt rùng rùng chảy tràn hai má.

Lão yêu nói:

- Cháu ạ, hôm qua cháu đưa giấy mời, bây giờ ta vừa sắp đi dự hội, cháu lại còn thân đến, tại sao mà phiền não thế?

Yêu tinh rạp đầu thuật lại các việc rồi nói:

- Chẳng biết ba người hoà thượng ấy tên tuổi là gì, nhưng đều tài giỏi, một mình cháu không sao địch lại họ, cho nên thua trận, chạy đến với ông, mong ông giúp sức, bắt bọn hoà thượng trả thù, để tỏ chút tình ông thương cháu nhỏ!

Lão yêu nghe nói, ngấm nghĩ hồi lâu, cười nói:

- Té ra là chúng. Cháu của ông đã lắm mà gây chuyện với chúng rồi đó!

Yêu tinh nói:

- Ông có biết chúng là ai không?

Lão yêu nói:

- Người mồm dài tai to đó là Trư Bát Giới, người sắc mặt xám đen là Sa hoà thượng, hai người ấy còn không đáng lo, đến cái anh mặt lông lá, mồm lưỡi công ấy, tên hán gọi là Tôn Hành Giả. Con người ấy mới thật thần thông quảng đại, năm trăm năm trước đã đại náo thiên cung, mười vạn thiên binh cũng không bắt nổi. Y là người chuyên đi kiếm chuyện. Y chính là một tên tướng xông xáo

khua rừng giốc bể, phá động đánh thành, cháu gây chuyện với y làm gì? Thôi được, ta sẽ đi với cháu, bắt hết bọn này, bắt cả Ngọc Hoa Vương tử nữa để rửa hận cho cháu.

Yêu quái nghe lời, liền cúi đầu lạy tạ.

Lúc đó, lão yêu điểm hết các sư tử non, sư tử tuyết, sư tử hồng, bạch thạch, chồn dũi, voi đầu, mang binh khí sắc bén giao cho yêu tinh sư tử vàng cai quản, thổi trận gió bốc đến địa giới núi Báo Đầu. Về đến nơi, yêu tinh đã thấy mùi khói lửa hăng sặc mũi, lại nghe thấy có tiếng kêu khóc, nhìn kỹ, té ra là hai thằng Cổ Quái, Điều Toàn đương gào chúa công, khóc chúa công ở đấy.

Yêu tinh đến gần quát hỏi:

- Bay là Điều Toàn thực hay Điều Toàn giả?

Hai quái quỳ xuống, gạt nước mắt khấn đầu nói:

- Chúng tôi đâu dám giả dối. Sáng sớm hôm nay chúng tôi lĩnh bạc đi mua lợn dê, đến chỗ đường cái về phía tây núi, bắt gặp một hoà thượng mặt lông lá miệng lời công, y nhổ vào chúng tôi một cái, chúng tôi thành ra miệng cứng chân mềm, không nói ra lời, không nhấc được cẳng, bị y đẩy ngã, nắn túi lấy mất bao bạc, vạch lưng cởi cả thẻ bài, hai chúng tôi mê mê mẩn mẩn, mãi đến giờ mới tỉnh. Khi về đến nhà, thấy khói lửa chưa tắt, nhà cửa bị thiêu hết cả. Lại không thấy đại vương và các người đầu mục đâu, cho nên mới đau lòng thương khóc. Không biết lửa này từ đâu sinh ra?

Yêu tinh nghe nói, nước mắt ràn rụa, đứng không vững, hai chân khụy xuống, la thét vang trời, tức bực nói:

- Lũ trọc thực là ác nghiệt, nữ nào gây nên chuyện độc địa làm vậy, đốt hết động phủ của ta, vợ đẹp chết thiêu, của cải già trẻ hết trội! Ta bực chết mất! Ta bực chết mất!

Lão yêu sai sư tử non đỡ y đến gần bảo:

- Cháu ngoan, việc đã thế này, bực uống vô ích, phải nuôi chí hăng hái, đến tận châu thành bắt bọn hoà thượng đó mới được chứ.

Yêu tinh vẫn không nín, vừa khóc vừa nói:

- Thưa ông, dinh cơ của cháu, có phải một ngày làm nên dâu, nay bị lũ trọc phá huỷ hết, cháu còn thiết sống làm gì nữa?

Y vùng ra, chạy đến sườn núi, vật đầu vật tóc, có sư tử non sư tử tuyết khuyên can mãi mới thôi. Liền đó chúng rời nơi đấy đến cả châu thành.

Ở Châu thành, mọi người bỗng thấy gió thổi ào ào, mây lên ngàn ngút, tiến đến rất gần. Hết thấy các nhà ở ngoại ô, chẳng nhìn nhõ đến gia tư, vội bỗng con bé cái, chạy vào cả trong thành rồi đóng chặt cửa lại. Có người chạy vào trong vương phủ báo nói:

- Tai vạ rồi! Tai vạ rồi!

Cả Vương tử và Đường Tăng đương ngồi ở Bộc Sa đình ăn cơm sáng, nghe thấy người nói tai vạ, vội chạy ra ngoài cửa hỏi. Mọi người nói:

- Một lũ yêu tinh, nương gió cưỡi mây, cát bay đá lở, đến gần thành rồi.

Lão vương hoảng sợ nói:

- Làm thế nào bây giờ?

Hành Giả cười nói:

- Xin cứ yên tâm! Cứ yên tâm! Đây là yêu tinh ở động Hồ Khẩu; hôm qua bại trận, chạy về hướng đông nam nhập bọn với cái thằng Cửu Linh nguyên thánh nào đó kéo nhau đến đây. Để ta cùng các tiểu đệ đi ra, xin truyền lệnh cho đóng ngay chặt bốn cửa lại, các ngài phải cắt dân phu trông giữ thành trì.

Vương tử bèn hạ lệnh đóng bốn cửa lại, cắt dân phu lên thành. Cha con Vương tử và Đường Tăng ngồi ở trên lầu thành điểm duyệt, tình kỳ rợp đất, đạn lửa vang trời. Ba anh em Hành Giả, cưỡi lưng chừng mây mù ra thành đón bọn yêu quái. Đó thực là:

Lỡ mất quân khôn vì bất cẩn

Để yêu ma đến xúi hung tà.

Chưa biết trận này thua được ra sao, xin xem đến hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ CHÍN MƯƠI

SƯ TRƯỞNG, SƯ TỬ VỀ MỘT MỐI ĐẠO TẠC ĐẠO LÝ YÊN CỬU LINH

Nói về Tôn Đại Thánh và Bát Giới, Sa Tăng ra ngoài thành, đến gặp tận mặt, nhìn thấy bọn yêu tinh đó đều là những con sư tử đủ mọi màu lông. Yêu tinh Sư tử vàng đi trước chỉ dẫn, thoải nghê sư, sư tử đầu voi ở bên tả; sư tử trắng non, sư tử chồn dũi ở bên hữu; sư vượn sư tuyết ở đằng sau; chính giữa là con sư tử chín đầu. Yêu quái mặt xanh vác một cây phan báu bằng gấm vóc kết hoa, đi kèm sau tên sư tử chín đầu. Điều Toàn Cổ Quái và Cổ Quái Điều Toàn vác hai lá cờ đỏ, tất cả đều bày trận ở vị trí cung khảm.

Bát Giới tính lỗ mãng, chạy ngay đến gần quát mắng:

- Bọn yêu quái lấy trộm bảo bối kia, chúng bay đi đâu, nhập bọn với mấy tên giặc cỏ đến đây làm gì?

Sư tử vàng nghiêng răng quát mắng:

- Bọn trọc khốn kiếp! Hôm qua ba đứa đánh một mình ta, ta chịu thua chạy, bay đã được rồi thì thôi, cớ sao bay còn hung ác, thiêu mất động phủ của ta? Ta và mi oán thù sâu như bể, đừng có chạy, hãy ném một lưới sừng của ông cụ nhà mi này!

Bát Giới đưa dinh ba đón đánh.

Hai người vừa mới giao chiến, vẫn chưa rõ cao thấp, Sư tử vượn cầm một cây tật lê bằng sắt, Sư tử tuyết cầm một cây dòng ba cạnh chạy cả lại đánh.

Bát Giới quát lên một tiếng nói:

- A, đến vừa hay!

Ở bên này Sa hoà thượng vội múa gậy hàng yêu đến gần giúp sức Bát Giới. Lại thấy lũ tinh sư tử nghê, sư tử trắng cùng hai sư tử đầu voi, chồn đuôi chạy ùa cả lên. Đàng này Tôn Đại Thánh đưa gậy Như ý ngăn gạt lũ yêu quái. Sư tử nghê cầm roi mềm, sư tử trắng cầm chùy đồng, sư tử đầu voi cầm gươm thép, chồn đuôi cầm búa sắt. Bầy yêu tinh sư tử kia cùng ba vị hoà thượng đánh nhau dữ dội.

*Sẻng Tứ minh và gậy Tật lê
Còn, chùy, dao, búa, cùng cây giản
Bầy yêu sư tử rất hung hăng
Vây đánh ba sư hò hét loạn
Đại Thánh vung mạnh gậy bịt vàng
Sa Tăng múa tit cây bảo trượng.
Bát Giới thế mạnh như cuồng giông
Đinh ba múa tit ánh loang loáng
Đánh trước đỡ sau đều gắng công
Né phải đón trau thấy dững cảm
Vương tử đầu thành hò giúp oai
Gỗ trống khua chiêng rất hùng tráng
Đâm qua vọt tới tỏ thần thông
Làm cho trời mở cùng đất ẩm.*

Trời đã xế chiều, Bát Giới sùi bọt mép, nhún tay chân, đánh vỡ một đỉnh ba, thua trận bỏ chạy, hai yêu tinh sư tử tuyết, sư tử vượn quát to:

- Chạy đi đâu! Coi ta đánh này!

Chú ngốc né mình không kịp, bị nó nhằm giữa xương sống đánh một đòn xuống, lăn quay ra đất, chỉ nói được:

- Thôi xong! Thôi xong!

Hai yêu tinh nắm tóc gáy, kéo khấu đuôi Bát Giới, lôi xềnh xệch đến chỗ sư tử chín đầu nói:

- Thưa ông, chúng cháu bắt được một tên đem về đây ạ!

Sa Tăng, Hành Giả cũng đều đã bị đánh thua, bọn yêu tinh một loạt xông tới, Hành Giả nhổ luôn một búi lông tơ, nhai nát phun ra, hô "biến", liền biến thành một trăm Hành Giả nhỏ bao bọc, vây chặt lũ sư tử nghê, sư tử trắng, sư tử đầu voi, chôn dũi cùng con quái sư tử lông vàng vào trong vòng. Sa Tăng, Hành Giả lại quay lại đánh thốc vào. Đến chiều thì bắt được Sư tử nghê, Sư tử trắng, nhưng để sống mất Chồn dũi và Voi đầu. Sư tử lông vàng vội về báo với sư tử già.

Lão sư thấy mất hai sư tử, liền hạ lệnh:

- Dem Bát Giới trói lại, không được hại đến tính mạng y, đợi khi nào họ trả lại hai sư tử, sẽ dem Bát Giới trả lại họ. Nếu họ không biết, giết chết hai sư tử của ta, ta sẽ giết ngay Bát Giới đổi mạng.

Đêm hôm ấy bọn yêu ngủ cả ở ngoài thành.

Lại nói Tôn Đại Thánh khiêng hai yêu tinh sư tử đến gần chân thành, vua già trông thấy, liền truyền lệnh mở cửa, sai hai ba mươi người hiệu úy, mang dây thừng đòn khiêng ra cửa trói yêu tinh khiêng vào trong thành. Tôn Đại Thánh thu lông phép lại, cùng với Sa Tăng lên thẳng trên lầu thành, đến gặp Đường Tăng.

Đường Tăng nói:

- Sự thể lần này lợi hại quá! Tính mạng Ngô Năng, còn mất ra sao?

Hành Giả nói:

- Không hề chi! Chúng con đã bắt hai đứa yêu tinh của nó, bên chúng nó quyết không dám giết Bát Giới. Hãy dem hai yêu tinh trói chặt giam kỹ, để sáng mai đổi lấy Bát Giới về.

Ba Tiểu Vương tử cúi đầu nói với Hành Giả:

- Lúc đầu sư phụ chiến đấu, chỉ thấy có một thân, đến sau giả cách thua về, bỗng dẫu lại có tới một trăm thân nữa, kịp khi bắt được yêu tinh, về đến gần thành, lại chỉ có một sư phụ, như thế là pháp lực gì vậy?

Hành Giả cười nói:

- Trên mình ta có tám vạn bốn nghìn lông tơ, một hoá ra mười, mười hoá ra trăm, biến hoá ra trăm nghìn muôn ức, đều là phép biến thân cả.

Các con vua đều cùng lễ bái, rồi truyền bày cơm chay lên, ăn ngay ở trên lầu thành. Trên các lỗ châu mai đều treo đèn lồng cấm cờ đặt trống, mõ, thanh la, cất phiên canh, bắn tên truyền, nổ súng cầm canh nhộn nhịp.

Sáng hôm sau, yêu quái liền gọi yêu tinh Sư tử vàng bàn mẹo nói:

- Hôm nay các cháu phải dụng tâm bắt bằng được Hành Giả, Sa Tăng, để ta bay ngậm lên mặt thành, bắt sư phụ chúng và cha con Vương tử, đem về động Quan họ chín khúc trước, đợi các cháu đắc thắng về báo.

Sư tử vàng vâng lời, dẫn tụi sư tử vượn, sư tử tuyết, đầu voi chồn dũi, cầm binh khí đến bên thành, thổi gió tung mây, hò hét gọi đánh nhau.

Bên này Hành Giả cùng Sa Tăng nhảy ra ngoài thành, to tiếng mắng:

- Yêu quái khốn kiếp! Đưa ngay sư đệ Bát Giới trả lại cho ta, sẽ tha chết cho, bằng không, ta sẽ đánh cho chúng bay xương vụn như cám

Bọn yêu quái không để cho nói, chạy ồ cả lại.

Hai anh em Đại Thánh, đều dùng cơ mưu, ngăn cản năm yêu sư tử. Trận đánh này ví với ngày hôm trước lại còn ác liệt hơn.

*Ào ào cuốn đất gió giông nổi
Khắp trời tối mịt mây mù quanh
Đá chạy cát bay quỷ thần sợ
Rừng rạp cây đổ hùm sói kinh
Đao thép sáng quắc búa loang loáng
Gậy, sừng, chùy đồng thấy vô tình*

*Hận không nuốt chửng được Hành Giả
Chẳng sao bắt sống nổi Sa Tăng
Đại Thánh với cây gậy Như ý
Múa vung nhanh chậm rất oai linh
Sa Tăng nắm chặt chuôi bảo trượng
Ngoài điện Linh Tiêu từng nổi danh
Phen này thân thông trở tài lão
Trên đất Tây vực đẹp yêu tinh.*

Năm con yêu tinh sư tử khác màu dương cùng Hành Giả, Sa Tăng mài miệt đánh nhau, đến mức gay go, lão quái bèn cuỗi đám mây đen, vượt thẳng đến trên lầu thành, nhao đầu một cái, làm cho các quan văn võ to nhỏ và dân phu canh phòng ở trên thành hoảng sợ, chạy cả xuống dưới thành. Nó liền sấn vào trong lầu, há to miệng, ngoạm hết tất cả Tam Tạng và cha con vua già đoạn trở về cung khảm ở dưới đất, ngoạm cả Bát Giới. Nguyên chín cái đầu của nó có đủ chín cái miệng. Một cái miệng ngoạm Tam Tạng, một cái ngoạm Bát Giới, một cái ngoạm vua già, một miệng ngoạm người con lớn vua, một miệng ngoạm người con thứ hai, một miệng ngoạm người con thứ ba, sáu cái miệng ngoạm sáu người, vẫn còn ba cái để không, nó bèn lên tiếng gọi bảo:

- Ta về trước đây!

Năm yêu tinh sư tử nhỏ thấy ông chúng nó đắc thắng, đứa nào đứa nấy cùng trở tài giỏi.

Hành Giả nghe thấy người ở trên thành kêu la biết ngay là mắc mưu rồi, vội dặn Sa Tăng phải cẩn thận, còn chính mình thì bao nhiêu sợi lông ở hai bên cánh tay nhổ cho kỳ hết, bỏ vào miệng nhai nát phun ra, biến thành trăm nghìn tiểu Hành Giả, xông ra đánh một loạt. Lúc đó đánh ngã Sư tử vượn, bắt sống được sư tử tuyết, bắt luôn cả Sư tử đầu voi, đánh lộn cả Sư tử chồn đuôi, đánh chết Sư tử vàng, rồi la hét âm ỉ đến tận dưới chân thành, đuổi bọn thẳng mặt xanh và hai đứa Điều Toàn Cổ Quái. Cổ Quái

Điều Toàn chạy tuốt. Các quan quận trong thành trông thấy bèn mang dây rợ đến trói năm yêu tinh sư tử lại, khiêng vào trong thành. Nhưng chưa kịp xử trí thế nào thì đã thấy vương phi vừa kêu vừa khóc sụp lạy trước Hành Giả và nói:

- Thần sư ơi! Cha con điện hạ tôi và sư phụ ngài chết mất; cái thành cô đơn này biết làm thế nào được đây?

Đại Thánh thu lòng phép lại, đáp lễ rồi nói với vợ vua:

- Xin người đừng lo, chỉ vì ta bắt mất bảy con tinh sư tử của chúng, tên ma già mới dùng phép hút người, hút mất sư phụ ta và cha con điện hạ mang đi, nhưng chẳng hề chi đâu, sáng tinh sương ngày mai, hai anh em chúng ta sẽ đến núi ấy, bắt cho kỳ được ma già, đem trả lại bốn vị Vương tử cho bà.

Vương phi cùng cả bọn nữ quyến nghe câu nói ấy, đều sụp lạy trước Hành Giả và nói:

- Cầu nguyện cho cha con Vương tử được sống cả, ngôi vua được vững bền!

Lạy rồi, mọi người gạt nước mắt về cung.

Hành Giả dặn dò các quan:

- Hãy đem con Sư tử vàng bị đánh chết lột lấy da, còn sáu đứa bị bắt sống, đem giam kỹ, khoá chặt lại. Dem một ít cơm chay cho chúng ta ăn rồi đi ngủ, mọi người cứ yên tâm, không hề chi hết.

Hôm sau, Hành Giả dẫn Sa Tăng cưỡi trên mây lành, không mấy lúc đã đến đầu núi Trúc Tiết, dừng trên mây nhìn xem, thật là một ngọn núi cao ngất trời. Những thấy:

Non cao chót vót

Đá núi nhấp nhô

Dưới suối sâu nước trôi róc rách

Trước hay quanh hoa cỏ thơm tho

Núi đôi đứt nối

Lôi cũ quanh co

*Thực là hạc tôi thông có bạn
Rành là mây đi đá đứng trơ
Vượn đen tìm quả phơi ánh nắng
Hươu nai tìm hoa ẩm nhơn nhơ
Loan xanh giọng lảnh lỏi
Chim vàng tiếng líu lo
Xuân về đào mận đẹp sánh
Hè tới hoè liễu tươi đua
Thu sang hoa vàng trải gấm
Đông về tuyết trắng bay tơ
Bốn mùa tám tiết phong cảnh đẹp
Châu, oanh tiên cảnh cũng không thua.*

Hai người đang đứng trên đỉnh núi ngắm cảnh, chợt trông thấy thẳng mặt xanh, tay cầm một cái gậy ngắn, chạy thẳng tới một hang đá. Hành Giả quát nói:

- Chạy đi đâu, lão Tôn tới đây!

Tên tiểu yêu hoảng sợ, chạy đổ xiêu đổ gieo thẳng xuống hang núi. Cả hai người cùng đuổi theo, nhưng không thấy vết tích y đâu nữa. Đi tiến lên mấy bước, té ra là một toà động phủ. Hai tấm cánh cửa đá hoa đóng rất chắc chắn, ở mé trên cửa có đặt ngang một phiến đá khắc mười chữ đại tự lối chân phương: "Núi Trúc Tiết muôn linh, động Quanh co chín khúc".

Số là tên tiểu yêu chạy vào trong động rồi đóng chặt cửa động lại, đoạn vào thẳng khoảng giữa nói với ma già:

- Gia gia ạ, ở ngoài lại có hai hoà thượng tới nơi.

Ma già nói:

- Đại vương nhà mi và Sư tử vượn, Sư tử tuyết, Đầu voi, Chồn đuôi đã về chưa?

Tiểu yêu nói:

- Không thấy! Không thấy! Chỉ thấy hai hoà thượng đứng tại nơi cao trên đỉnh núi dòm nom, tôi vừa nhìn thấy, vội cúi cổ chạy miết, chúng liền đuổi theo, tôi vội đóng cửa động lại.

Ma già nghe xong, cúi đầu không nói. Một lát sau nó bỗng rỏ nước mắt kêu khóc:

- Khổ thay! Cháu Sư tử vàng chết mất rồi, bọn cháu Sư tử vượn cũng bị tên hoà thượng bắt hết đem vào thành, thù này sao mà trả được!

Bát Giới cùng với cha con nhà vua và Đường Tăng đều bị trói và cùng giam một nơi với nhau ở ngay bên cạnh đó, đương buồn khổ bỗng nghe thấy ma già nói "bọn cháu đều bị hoà thượng bắt đem vào thành", thì trong bụng mừng thầm nói:

- Sư phụ đừng sợ, diện hạ đừng buồn. Chắc sư huynh con đã đắc thắng, bắt được cả bọn yêu, sắp tìm đến nơi đây cứu chúng mình ra rồi.

Lại nghe thấy tên ma già gọi:

- Chúng bay đâu, ở đây trông nom cẩn thận, để ta ra bắt nốt hai tên hoà thượng về đây, trừng trị cả một thể.

Yêu già không mặc áo giáp, không cầm đồ binh, bước thật dài ra mé trước, vừa nghe thấy tiếng Tôn Hành Giả la hét, liền mở tung cửa ra, chẳng nói chẳng rằng, chạy thẳng đến chỗ Hành Giả, Hành Giả cầm gậy sắt ngăn chặn ngay lại, Sa Tăng múa bảo trượng đánh liền. Ma già kia đưa đầu lắc một cái, tám cái đầu ở hai bên tả hữu, há cả miệng ra một loạt, nhẹ nhàng ngoạm cả Hành Giả, Sa Tăng mang vào trong động, truyền lệnh:

- Lấy thùng chảo ra đây!

Mấy tên Điều Toàn Cổ Quái, Cổ Quái Điều Toàn và thằng mặt xanh là những đứa đêm hôm qua trốn thoát chạy về, bèn lấy ngay hai cái chảo, đem hai người ra trói thực chặt chẽ. Ma già tra hỏi:

- Con khi khốn kiếp nhà mi, mi bắt mất bảy đứa con cháu của ta, giờ đây ta bắt được bốn hoà thượng chúng bay, bốn tên Vương tử, cũng đủ để bù cho tính mạng con cháu ta. Chúng bay đâu, lấy cái gậy liễu có gai lại đây, hãy đánh cho con khỉ này một chập, để báo thù cho cháu Sư tử vàng ta đã.

Ba tên tiểu yêu kia đều mỗi đứa cầm một gậy liễu, đánh Hành Giả.

Hành Giả vốn có một thân thể được tôi luyện nhiều, cái thứ mấy cây gậy liễu ấy, chỉ đủ để gãi ngứa cho y, nên y không hề mở miệng kêu la, mặc kệ cho chúng tha hồ mà đánh. Bát Giới, Đường Tăng cùng mấy Vương tử trông thấy, người nào người nấy sợ dựng tóc gáy. Chúng đánh Hành Giả cho đến chiều, gậy không biết bao nhiêu gậy mà kể. Sa Tăng thấy họ đánh đã nhiều, rất không đành lòng nói:

- Ta chịu thay cho huynh ấy một trăm gậy đây!

Ma già nói:

- Đừng vội lo, ngày mai sẽ đánh đến mi đó.

Bát Giới phát hoảng nói:

- Thế thì ngày kia nó sẽ đánh đến lão Trư rồi!

Đánh một lúc nữa, trời dần dần tối sẫm.

Lão ma gọi:

- Bọn nhỏ kia, hãy nghỉ tay, đi đốt đèn lên! Chúng bay đi mà ăn uống, để ta đến hang Cẩm Vân chộp mất một tí. Ba chúng bay đều đã gặp tai vạ cả rồi đấy, cần phải hết sức coi giữ để sớm mai còn đánh nữa.

Ba đứa tiểu yêu để đèn gần lại, cầm gậy đánh vào đầu Hành Giả, chẳng khác gì đánh mõ, đốp đốp chát chát, đánh cầm canh mấy tiếng mau, mấy tiếng khoan. Đêm đã khuya, chúng đều lăn ra ngủ.

Hành Giả liền dùng phép trốn ra, biến nhỏ người lại, thoát khỏi chảo trời, rùng mình một cái, sửa sang quần áo lại, lấy gậy ở trong tai ra, vung lên một cái, dài tới hai trượng, chõ vào ba đứa tiểu yêu mà nói:

- Phượng nghệt súc chúng bay, đem ông tổ nhà bay ra đánh không biết bao nhiêu là gậy! Ông tổ bay đây cũng làm như chúng bay trước, ông cũng cầm cái gậy này phốt qua bay một gậy, xem ra làm sao nhé!

Liên cho ba tên tiểu yêu mỗi đứa một đòn nhẹ, đã già nát chúng như ba cái bánh thịt, lại kêu đèn to lên, cối trối cho Sa Tăng. Bát Giới bị trối chặt, chịu không nổi, to tiếng gọi:

- Huynh ơi, chân tay đệ sưng dần lên rồi, sao lại không đến cối trối cho đệ trước đã?

Chú cóc hét một tiếng to quá, khua ngay ma già tỉnh giấc. Nó lồm ngồm ngồi nhồm dậy hỏi:

- Ai cối trối đây?

Hành Giả nghe nói, thối tất phụt đèn đi, chẳng kịp nhìn đến bọn Bát Giới nữa, cầm gậy sắt đánh phá mấy lần cửa chạy trốn.

Ma già vào tới nhà giữa gọi:

- Quân bay đầu, sao không có đèn lửa gì cả, lại để cho họ trốn hết rồi sao?

Gọi to một tiếng, không có ai thưa, lại gọi luôn tiếng nữa, vẫn không thấy ai đáp. Kịp khi đốt được đèn lửa lên, đã thấy ba cái thầy ma máu nhẽ nhại ở dưới đất, cha con lão vương và Đường Tăng, Bát Giới vẫn còn nguyên, chỉ không thấy có Sa Tăng, Hành Giả. Đốt được đèn đuốc lên tìm sục sau trước, thấy Sa Tăng vẫn còn đứng sát lưng ở dưới hiên nhà, nó bèn chạy đến quật ngã lăn ra, trối lại như cũ. Đoạn lại đi tìm Hành Giả, nhưng thấy các tầng cửa đều bị phá vỡ, biết là Hành Giả đã phá cửa chạy trốn rồi, cũng không đi đuổi theo nữa, chỉ tu bổ lại và che chắn những chỗ đã bị phá cho vững.

Lại nói chuyện Tôn Đại Thánh ra khỏi động Quanhex co chín khúc, liền cười mây lành trở lại Ngọc Hoa châu, đã thấy Thổ địa, thần kỳ cùng thành hoàng các nơi khắp trong thành tiếp đón từ trên không.

Hành Giả nói:

- Tại sao đêm nay các người mới đến?

Thành Hoàng nói:

- Bọn tiểu thần chúng tôi biết Đại Thánh qua tới Ngọc Hoa

châu, vì có vị vua hiền mời giữ cho nên không dám đến, nay thấy vị vua ấy bị quái bắt, Đại Thánh đi hàng phục yêu ma, nên mới đến bái tiếp.

Đương khi Hành Giả tức bực quả trách, bỗng thấy các vị Kim đầu yết đế, lục giáp, lục đình thần tướng áp giải đến một thần Thổ địa và nói:

- Đại Thánh ạ, chúng tôi bắt được tên ma ở vùng này điệu lại đây.

Hành Giả quát nói:

- Các người không ở núi Trúc Tiết gìn giữ sư phụ ta, còn đến đây la lối cái gì?

Thần Đình giáp nói:

- Đại Thánh ạ, từ khi ngài trốn đi, yêu tinh nó lại bắt được Quyển Liêm đại tướng, trói lại như trước, chúng tôi thấy pháp lực nó rất lớn, liền bắt Thổ địa núi Trúc Tiết áp giải đến đây. Y biết rõ gốc rễ yêu tinh, xin Đại Thánh hỏi y, mới biết được cách cứu khổ cho thánh tăng và nhà vua.

Hành Giả nghe nói rất mừng. Vị Thổ địa sợ run người cúi đầu nói:

- Năm trước đây tên ma già xuống núi Trúc Tiết, Nguyên động Quanh co chín khúc trước là hang của sáu con sư tử. Từ khi ma già đến, chúng liền bái làm ông tổ. Ông tổ chúng chính là con sư tử chín đầu, hiện là Cửu Linh nguyên thánh. Nếu muốn đánh được nó, phải đến tận cung Diệu Nham ở Đông Cực mời vị chủ nhân nó đến, mới có thể thu phục được. Người khác đừng hòng mà bắt nó.

Hành Giả nghe lời, nghĩ hồi lâu nhớ ra nói:

- Cung Diệu Nham ở Đông Cực là đức Thiên Tôn thái ất cứu khổ. Con vật để người cưỡi chính là con sư tử chín đầu. Nếu đã vậy...

Liền truyền lệnh:

- Các yết đế, kim giáp cùng với Thổ địa trở về ngắm ngắm giữ sư phụ, sư đệ cùng cha con nhà vua; các thành hoàng trong xứ coi giữ thành trì!

Các thần ai nấy vâng theo, đâu về đấy.

Hành Giả lộn mình lên mây, đi ngay. Vào khoảng giờ dần, đã đến ngoài cửa Đông Thiên, vừa gặp được Quảng Mục thiên vương, có một toán thiên đình lực sĩ theo hầu. Mọi người dừng lại, khoanh tay đón chào.

- Đại Thánh đi đâu?

Hành Giả đáp lễ mọi người và nói:

- Tôi đi vào cung Diệu Nham.

Thiên Vương nói:

- Không đi sang Tây Thiên, lại trở về Đông Cực, có việc gì vậy?

Hành Giả nói:

- Vì chúng đến Ngọc Hoa châu, được nhà vua tiếp đãi, cho ba người con bá anh em chúng tôi làm thầy, học tập nghề võ, không dè gặp phải một lũ yêu quái. Nay mới dò được đức Thiên tôn tháiất cứu khổ ở cung Diệu Nham là chủ nhân quái vật ấy, nên đến mời người đi thu quái cứu thầy.

Thiên Vương nói:

- Cũng chỉ vì anh muốn làm tôn sư người ta, nên mới gây ra một ổ sư tử như vậy.

Hành Giả cười nói:

- Chính vì vậy! Chính vì vậy!

Thiên đình lực sĩ mọi người đều khoanh tay, đứng tránh lối đi.

Đại Thánh đi qua cửa Đông Thiên, một lúc sau đến trước cung Diệu Nham, nhìn thấy:

Mây màu trùng điệp

Khí tía mờ lung

Ngói lợp sóng vàng gợn

Cửa bày muôn ngọc trong

*Hoa đầy hai cửa ráng hồng quấn
Nắng rọi rừng thưa mù biếc lồng
Rành là muôn hiền châu chúa
Ngàn thánh hội đồng
Điện gác tầng tầng gác
Song hiên chốn chốn không
Rồng xanh nằm châu ánh thần toả
Đường vàng đầy hơi lành mệnh mong
Đây chính là chốn Thanh hoa Trường Lạc
Cung Diệu Nham cõi đông.*

Một vị tiên đồng mặc cái áo quàng vai thêu màu cầu vồng, đứng ở trong cửa cung. Vừa nhìn thấy Tôn Đại Thánh, y liền vào cung thưa báo:

- Gia gia, Tê thiên Đại Thánh náo thiên cung đã đến ở ngoài cửa.

Thái Ất cứu khổ Thiên tôn nghe nói, liền gọi các tiên thị vệ đi đón tiếp.

Vào đến trong cung, Hành Giả nhìn thấy đức Thiên tôn ngồi ở trên toà sen chín màu, trong muôn ức vẻ hào quang. Thiên Tôn trông rõ Hành Giả, liền xuống toà sen đón. Hành Giả châu lên làm lễ.

Thiên Tôn đáp lễ nói:

- Đại Thánh, đã mấy năm không gặp, trước đây nghe nói ngài bỏ đạo gia theo Phật giáo, bảo hộ Đường Tăng sang Tây Thiên lấy kinh, có lẽ công hạnh đã hoàn thành rồi chăng?

Hành Giả nói:

- Công hạnh chưa xong, nhưng cũng sắp xong! Chỉ vì hiện nay đưa Đường Tăng đến Ngọc Hoa châu, được vị Vương tử cho ba con bài anh em lão Tôn làm thầy, học tập võ nghệ, lấy ba cây binh khí của chúng ta làm kiểu rèn ra cái khác, dè dặt ban đêm bị kẻ trộm lấy mất. Đến sáng ngày đi tìm, té ra là một con sư tử lông vàng thành tinh trong động Hồ Khẩu núi Báo Đầu ở phía

bắc thành ấy lấy trộm. Lão Tôn dùng kế lấy lại, yêu tinh ấy có đàn dúm với mấy tên sư tử thành yêu đến quấy rối lão Tôn, trong đó có một sư tử chín đầu, thân thông rộng lớn, bắt mất sư phụ ta cùng Bát Giới và bốn cha con nhà vua, tha tất cả về một cái động gọi là động Quanh co chín khúc trong núi Trúc Tiết. Hôm sau lão Tôn và Sa Tăng tìm đến nơi, cũng bị nó ngoạm bắt. Lão Tôn bị trời đánh vô kể, may mà dùng phép trốn thoát, còn những người khác vẫn phải chịu tội ở đấy. Hỏi tới Thổ địa nơi đó, mới biết Thiên Tôn đây là chủ nhân y, ta phải đến cầu thỉnh ngài thu phục nó để giải cứu cho mọi người.

Thiên Tôn nghe nói, liền gọi vị tướng tiên đến chuồng sư tử gọi người chăn sư tử đến hỏi.

Người chăn sư tử ngủ say, bị các tướng lay mãi mới tỉnh, đến trình diện ở giữa điện, Thiên Tôn gạn hỏi:

- Sư tử đâu?

Người chăn dắt sa nước mắt cúi đầu, chỉ kêu:

- Xin tha tội! Xin tha tội!

Thiên Tôn nói:

- Có Tôn Đại Thánh ở đây, ta không đánh mi, nhưng tại sao mi không cẩn thận, để sư tử chín đầu xông ra mất, nói mau!

Người chăn nói:

- Gia gia, độ trước con thấy một bình rượu ở điện Đại thiên cam lộ, trót dại con đã uống trộm, say mềm ngủ đi lúc nào, quên không buộc khoá, nên nó xông ra mất.

Thiên Tôn nói:

- Rượu ấy của Thái thượng lão quân gửi biếu, tên là "Luân hồi quỳnh dịch". Mi uống vào phải say luôn ba ngày không tỉnh. Sư tử ấy xông ra đến nay đã mấy ngày rồi?

Đại Thánh nói:

- Cứ lời của Thổ địa, y xuống từ năm kia, tới nay đã ba năm.

Thiên Tôn cười nói:

- Phải rồi! Phải rồi! Một ngày trên thiên cung, là một năm dưới hạ giới.

Liền gọi người chặn bảo:

- Mi hãy trở dậy, ta tha tội chết cho, theo ta và Đại Thánh xuống hạ giới bắt nó về. Các tiên hãy trở lại, không cần đi theo.

Thiên Tôn cùng với Đại Thánh và người chặn sư tử cưỡi mây thẳng tới núi Trúc Tiết, đã thấy những yết đế và Thổ địa núi ấy đến bái tiếp.

Đại Thánh nói:

- Các ngươi trông nom, nó có làm hại gì thầy ta không?

Các thần nói:

- Yêu tinh luôn phiên cứ ngủ hoài, chưa hề dùng tới hình phạt gì hết.

Thiên Tôn nói:

- Cái con Nguyên Thánh đó của ta cũng là một chân linh tu hành lâu ngày đắc đạo: y kêu một tiếng, trên thông tới tam thánh, dưới suốt đến cửa tuyền, cứ bình thường thì nó cũng không hay làm hại chúng sinh. Tôn Đại Thánh hãy đến trước cửa thách đánh, dẫn nó ra đây để tôi thu phục nó.

Hành Giả nghe lời, cầm cây gậy đến gần cửa động, quát to mắng:

- Yêu tinh khốn kiếp, trả người của ta đây! Yêu tinh khốn kiếp trả người của ta đây!

Hành Giả gọi luôn tới hai lượt, tên ma già vẫn ngủ hoài, không ai trả lời.

Hành Giả điên tiết lên, giơ gậy sắt đánh bừa vào trong, luôn miệng quát mắng. Ma già mới sực thức dậy, trong lòng bực dọc, vươn người lên, thét một tiếng:

- Đuổi đánh!

Nó lắc đầu đi ra, lại há miệng ra đớp. Hành Giả quay đầu chạy. Yêu tinh đuổi theo ra ngoài, quát mắng:

- Thằng giặc khỉ! Chạy đi đâu!

Hành Giả đứng trên sườn núi cao cười nói:

- Mi còn dám to gan vô lễ như thế ư! Mi sống hay chết cũng không biết ư? Đây chẳng phải vị lão gia chủ nhân của mi đây ư?

Yêu tinh đuổi đến trước sườn núi, bị ngay Thiên Tôn đọc một câu thần chú và quát nói: -

- Nguyên thánh kia, ta tới đây!

Yêu tinh nhận biết là chủ nhân, không dám động cựa, bốn cẳng quỳ xuống đất, dập đầu lia lịa. Người chăn sư tử chạy đến bên cạnh túm chặt lấy lông cổ, giơ nắm tay lên tống vào cổ hàng trăm cái, miệng thì quát mắng:

- Súc sinh nhà mi, cớ sao trốn đi, để ta phải quở!

Sư tử cảm miệng không dám thở, không dám lúc lắc. Người chăn đánh kỳ mỗi tay rồi mới chịu thôi, liền đem đệm gấm đặt lên lưng nó, Thiên Tôn cười lên, quát một tiếng giục đi, y liền vươn mình cười lên mây lành, thẳng về cung Diệu Nham.

Đại Thánh nhìn lên trên không cảm tạ, rồi vào trong động, cỡi trói cho Ngọc Hoa vương trước, rồi cỡi cho Đường Tam Tạng, sau cùng cỡi cho Bát Giới, Sa Tăng và ba Tiểu Vương tử. Mọi người cùng nhau thu nạp mọi vật trong động, vừa đi vừa nghỉ, ra tới ngoài cửa, Bát Giới lại đi lấy một ít củi nỏ, chắt ở đằng trước, đằng sau, châm một mối lửa, làm cho cái hang Quanh co chín khúc cháy sém đen như cái lò ngói nát!

Đại Thánh truyền cho các vị thần ra về, còn các Thổ địa ở lại đầy trấn giữ. Lại sai Bát Giới, Sa Tăng dùng pháp lực, công cha con nhà vua đưa về châu. Hành Giả theo đỡ Đường Tăng. Không mấy lúc đã về đến châu thành, trời vừa sắp tối. Lúc đó phi hậu và các quan đều ra tiếp kiến, rồi bày tiệc chay cùng ngồi ăn uống. Thầy trò Đường Tăng lại đến nghỉ ngơi ở Bộc Sa đình, bọn Vương tử vào cung đi ngủ.

Hôm sau vua lại hạ chỉ mở tiệc chay lớn. Các quan viên lớn nhỏ trong toàn phủ thấy đều đến tạ ơn.

Hành Giả lại gọi đồ tể đến, đem giết thịt sáu con sư tử đã bắt sống được, lột da một thể với sư tử lông vàng, thịt thì sửa soạn để dùng về sau.

Vương tử rất đổi vui mừng, liền sai đem giết thịt ngay, lấy một con để các người trong phủ, ngoài phủ hưởng dụng; một con cho các quan trưởng sử ở trong phủ chia nhau; còn năm con thì lạng ra từng miếng nặng độ hai ba lạng, sai quan hiệu úy phát cấp cho mọi người quân dân ở trong và ngoài châu thành, mỗi người ăn một ít, một là để nếm mùi vị mới lạ, hai là để trấn áp sợ hãi. Các nhà các hộ không ai là không kính ái.

Lại thấy những người thợ rèn đã rèn xong ba thứ binh khí, cúi đầu lạy trước Hành Giả và nói:

- Thưa gia gia, bọn thợ chúng con đã làm xong việc.

Hành Giả nói:

- Mỗi thứ nặng bao nhiêu cân?

Thợ rèn nói:

- Gậy Như ý nặng nghìn cân, đinh ba chín răng, trượng hàng yêu đều nặng tám trăm cân.

Hành Giả nói:

- Cũng được!

Rồi cho mời ba vị Vương tử tới mỗi người cầm lấy binh khí của mình.

Ba Tiểu Vương tử nói với Lão vương:

- Phụ vương ạ, hôm nay binh khí đã rèn xong.

Lão vương nói:

- Vì binh khí ấy, tính mạng cha con ta xuýt bị hại. Tiểu Vương tử nói:

- Nay được thần sư dùng pháp lực, cứu cha con ta, ngài còn quét sạch yêu tà, trừ lo về sau. Thế mới thực trời yên bể lặng, thế giới hưởng thái bình.

Lúc đó cha con Lão vương ban thưởng cho bọn thợ và đến Bộc Sa đình bái tạ công ơn thầy.

Tam Tạng lại bảo bọn Đại Thánh truyền dạy võ nghệ mau kéo lỗ hành trình. Ba người đều múa binh khí ở trong sân vương phủ truyền dạy các bài, chẳng mấy ngày, ba Tiểu Vương tử đã thao luyện thành thuộc hết cả. Ngoài ra như các phương đánh hay giữ, nhiều phép mau và khoan, đều có tới bảy mươi hai điều mầu nhiệm, không điều gì là không biết. Một là vì các Tiểu Vương tử sáng dạ, hai là ơn Tôn Đại Thánh ban trước cho sức thần, nên cây gậy nặng nghìn cân, cây đinh ba, cây trượng nặng tám trăm cân, các Tiểu Vương tử đều cầm được, múa được. So với võ nghệ của nhà hồi xưa, thực là một trời một vực. Có thơ ghi nhận rằng:

*Duyên lành mừng gặp được Thần sư
Luyện võ ngờ đâu động Quái sư
Dẹp bỏ bọn tà yên xã tắc
Quy y đạo chính định man di
Chín Linh số gặp nguyên dương đấy
Bốn mặt tinh thông đạo quả chờ
Dạy, học, sáng lòng truyền vạn thuật
Thái bình vui mãi Ngọc Hoa giờ.*

Vị Vương tử lại mở một đại tiệc, tạ ơn thầy dạy, và đưa ra một khay lớn vàng bạc gọi là lễ mọn đền ơn.

Hành Giả cười nói:

- Mang cất ngay đi! Mang cất ngay đi! Chúng ta là người xuất gia, lấy để làm gì?

Bát Giới ở bên cạnh nói:

- Vàng bạc thực không dám nhận, có điều là quần áo của chúng tôi đây, bị bọn yêu ma sư tử giằng co rách cả, chỉ xin cho bộ quần áo để thay, đủ tỏ tình yêu mến rồi!

Vương tử lấy ra gấm xanh, gấm đỏ, gấm màu thắm mỗi thứ

vài tấm, gọi thợ may theo đúng màu sắc, dáng kiểu của ba vị may biểu mỗi vị một bộ.

Ba người vui vẻ nhận lấy, đều mặc áo gấm dài, thu xếp các hành lý lên đường. Đã thấy trong thành ngoài thành, từ già đến trẻ, không người nào không nói là La Hán xuống phàm trần, Phật sống đến hạ giới, nhiều tiếng kèn trống, lăm sắc tinh kỳ, đầy đường chật phố. Thực là: mọi nhà đèn sáng bày ngoài cửa, khắp chốn hương thơm thấp dưới hiên. Mọi người đi đưa chân rất xa mới trở về. Bốn thầy trò rời khỏi thành trì đi sang Tây Trúc. Đi lần này thoát vòng ma sư tử, dốc chí theo chính tông. Chính thực là:

*Không nghĩ không lo sang cõi Phật,
Thành tâm thành ý đến Lôi Âm.*

Chưa biết đến Lôi Âm còn bao nhiêu độ đường, khi nào mới tới, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỎI THỨ CHÍN MƯƠI MỐT

PHÙ KIM BÌNH, XEM ĐÈN ĐÊM TẾT ĐÔNG HUYỀN ANH, TAM TẠNG CUNG KHAI

*Tu thiên nào chốn dụng công phu
Ngựa kém hầu diên sớm loại trừ
Năm chắc nêm bền sinh ngũ sắc
Tạm dừng tạm ở xuống Tam đồ
Ví cho tự tại thần đơn hử
Mời để thung dung tính ngọc khô
Mừng giận nghĩ lo nên quét sạch
Được huyền được diệu khớp như vô.*

Bốn thầy trò Đường Tăng rời khỏi thành Ngọc Hoa, đường đi yên ổn, chính thực nơi gọi là cực lạc. Đi chừng năm sáu ngày đường, lại trông thấy một toà thành trì, Đường Tăng hỏi Hành Giả:

- Đây lại là xứ sở nào thế?

Hành Giả nói:

- Đây là toà thành trì, nhưng trên thành chỉ có cán cò, chứ không có cờ, không biết là địa phương nào, đợi đến gần sẽ hỏi.

Kịp khi đến gần nơi cửa đông, thấy hai bên có nhiều phòng trà quán rượu, náo nhiệt tưng bừng, chợ gạo hàng dầu, ồn ào chen chúc. Trong đường phố mấy chú du đăng vô công rồi nghề, nhìn thấy Trư Bát Giới mồm dài, Sa hoà thượng mặt đen, Tôn Hành Giả mắt đỏ, cứ từng đàn từng lũ chạy theo xem, nhưng

không dám đến gần hỏi chuyện. Đường Tăng toát cả mồ hôi ra, chỉ lo bộn đồ đệ của mình gây chuyện. Lại đi qua mấy lối ngõ nữa, cũng vẫn chưa đến thành. Chợt nhìn thấy có một ngôi chùa, trên cửa chùa có ba chữ "Chùa Từ Vân" Đường Tăng nói:

- Hãy tạt qua vào đây cho ngựa nghỉ chân, xin bữa cơm chay, các con tính sao?

Hành Giả nói:

- Tốt! Tốt!

Bốn người liền cùng nhau đi vào. Thấy bên trong:

*Lầu ngọc đẹp đẽ
Toà báu chênh vênh
Gác Phật ngang mây biếc
Phòng sư ánh trắng xanh
Ráng đỏ bao quanh Phù đồ sừng
Cây bóng xum xuê luân tạng thanh
Chân Tịnh độ
Giả Long cung
Trên điện Đại Hùng tràn mây lành
Hàng hiên không ngớt người qua lại
Cửa tháp thường mở đón khách thăm
Trong lò khói hương luôn nghi ngút
Trên đài tối tối đèn long lanh
Chợt nghe phương trượng hồi chuông dóng
Các sư cùng lễ Phật tụng kinh.*

Bốn thầy trò đang ngắm cảnh, ở nhà dưới bỗng có một vị hoà thượng chạy ra, chào tiếp Đường Tăng và hỏi:

- Sư cụ ở đâu tới đây?

Đường Tăng nói:

- Đệ tử ở bên triều Đường nước Trung Hoa sang.

Hoà thượng kia cúi mình sụp lạy.

Đường Tăng vội vã đỡ dậy nói:

- Viện chủ sao lại phải làm đại lễ như vậy?

Hoà thượng kia chấp tay nói:

- Chúng tôi đây là những người dốc lòng làm thiện, đọc kinh niệm Phật, mong tu hành làm sao cho kiếp sau được thác sinh vào đất Trung Hoa. Giờ đây trộm thấy dung quang áo mũ sư cụ, quả nhiên là kiếp trước người đã dày công tu hành, nên mới được hưởng thụ thế này, cho nên phải xuống lạy chào.

Đường Tăng nói:

- Có đâu dám thế! Đệ tử tôi chỉ là nhà sư hành cước, có hưởng thụ gì đâu? Như viện chủ ở đây mới là an nhàn tự tại, hưởng phúc hưởng lộc chứ.

Hoà thượng dẫn Đường Tăng lên chính điện, làm lễ trước tượng Phật. Đường Tăng mới gọi bảo các đồ đệ đi vào. Số là bọn Tôn Hành Giả, thấy Hoà thượng kia nói chuyện với sư phụ, đều ngoảnh mặt đi, dắt giữ ngựa, trông coi hành lý, đứng cả ở một nơi, Hoà thượng chưa hề để ý tới. Chợt nghe thấy Đường Tăng kêu gọi đồ đệ, ba người lúc đó mới quay mặt lại. Hoà thượng kia trông thấy, hoảng hốt kêu:

- Cha mẹ ơi! Các vị cao đồ người sao mà xấu xí thế kia?

Đường Tăng nói:

- Tuy rằng xấu xí, nhưng đều có chút pháp lực, trong lúc đi đường, đệ tử đều nhờ bọn chúng bảo hộ cho cả.

Đương khi trò chuyện, lại thấy mấy vị Hoà thượng ở trong đi ra chào đón. Vị Hoà thượng kia nói với các vị ra sau:

- Sư cụ đây là nhân vật ở bên nhà Đại Đường nước Trung Hoa, ba vị này là cao đồ của ngài.

Các sư vừa mừng vừa sợ nói:

- Trưởng lão từ nước Trung Hoa lớn đến đây có việc gì?

Đường Tăng nói:

- Bần tăng vâng thánh chỉ vua Đường, đến núi Linh Sơn bái Phật cầu kinh, vừa đến quý xứ, tới ngay chùa ta đây, một là hỏi thăm địa phương, hai là xin ăn bữa cơm chay rồi sẽ đi.

Bọn nhà sư thấy đều mừng rỡ, mời cả vào trong phương trượng. Ở trong phương trượng, cũng có mấy vị hoà thượng đương làm chay cho nhà người ta. Vị hoà thượng đi trước lại gọi bảo:

- Mọi người đến cả đây mà xem nhân vật nước Trung Hoa. Thì ra Trung Hoa cũng có người đẹp, có người xấu. Người đẹp thực là bút thần khôn vẽ, người xấu thì lại mười phần cổ quái.

Có nhiều sư và những người làm chay đến chào hỏi. Xong đâu đấy mọi người đều ngồi lại uống trà.

Đường Tăng hỏi thăm:

- Quý xứ ta đây là gì?

Các sư nói:

- Chúng tôi đây là ngoại quận nước Thiên Trúc, phủ Kim Bình.

Đường Tăng nói:

- Từ quý phủ ta đây đến núi Linh Sơn, còn phải đi mất bao nhiêu độ đường nữa?

Chúng tăng nói:

- Từ đây đến Kinh đô có tới hai nghìn dặm, đây là đường chúng tôi đã đi qua, từ đây về phía tây cho đến Linh Sơn, chúng tôi chưa đi, không biết đường còn xa bao nhiêu, không dám nói liều.

Đường Tăng cảm ơn.

Một lúc sau, bưng chay lên. Ăn xong, Đường Tăng xin đi, các sư và những người làm chay giữ lại và nói:

- Sư phụ hãy thử lại chơi một vài hôm, qua tết nguyên tiêu rồi hãy đi cũng không sao mà.

Đường Tăng giật mình hỏi lại:

- Đệ tử đi đường chỉ biết có non cùng nước, những sợ gặp quái gặp ma, thì giờ như thoi đưa qua lại, đều quên hết cả, chẳng biết bao lâu nữa là tết lành nguyên tiêu?

Các sư cười nói:

- Sư cụ nặng lòng bái phép Phật, hiểu đạo thiên, cho nên không nghĩ gì đến đấy. Hôm nay là mười ba tháng giêng, đến chiều sẽ thi đèn, ngày kia là ngày rằm làm lễ thượng nguyên, cho mãi đến mười tám, mười chín, mới làm lễ tạ đèn. Người dân chúng tôi đây đều tử tế, quan Thái thú của bản phủ người rất yêu dân, các địa phương đều giống cây đèn, suốt đêm đánh sênh tiền, thổi sáo trúc. Lại còn có cái "cầu đèn vàng" từ xưa lưu truyền lại, đến nay càng tốt đẹp. Mời các vị ở lại vài ngày, chùa nghèo chúng tôi xin được đón tiếp.

Đường Tăng chẳng biết làm thế nào, đành phải lưu lại. Chiều hôm ấy, trên điện Phật chuông trống vang lừng, thiện nam tín nữ ở khắp phố phường đều đến lễ Phật. Bọn Đường Tăng đều ra ngoài phương trượng xem đèn. Đến đêm mọi người lại về đi ngủ.

Ngày hôm sau, cả nhà chùa lại hiến cỗ chay, ăn xong lại ra vườn sau dạo cảnh, thấy đầy vườn hoa cỏ tốt tươi.

*Tháng giêng vừa đúng
Năm mới sang xuân
Vườn rừng u nhã
Cảnh vật thanh tân
Bốn mùa hoa cây đua lạ
Một giải núi non biếc quanh
Cỏ thơm trước thềm mới nẩy
Mơ già hoa nở thơm cành
Hoa đào tơ nhuộm đỏ
Lá liễu mới in xanh
Vườn Kim cốc đẹp để đứng khoe
Tranh Vông xuyên phong lưu chớ kể
Nước trôi một dải, chim le nổi lặn không thường
Tre trúc ngàn cây, khách thơ tìm vẫn chưa định
Thuộc được, mẫu đơn, tử vi, hàm tiếu, cơ trời vừa tỉnh
Sơn trà, hồng mai, nghinh xuân, thuy hương,
chất nồn sớm mời*

Hang sâu tuyết đọng còn giá buốt
 Cây xa khói nổi đã vương xuân
 Lại thấy hươu nai tới ven hồ soi bóng
 Hạc tới gốc thông dạo đàn
 Chái đông đình tây, khách tới ngủ trọ
 Nhà nam tháp bắc, các sư tọa thiền
 Trong hoa cỏ, lầu Dưỡng tình, thêm cao mái lợp
 Giữa núi nước, nhà Luyện ma, cửa sổ im lìm
 Thực là chốn thiên nhiên nên ẩn dật
 Còn phải đi đâu tìm Bồng doanh.

Máy thầy trò chơi bởi một ngày, xem xong đèn ở trên điện,
 lại cùng nhau đi xem rước đèn ở các phố phường cửa đông, rong
 chơi mãi đến canh hai, mới trở về nhà yên nghỉ.

Thành hoa mã não
 Lưu ly, Thủy tinh, vân mẫu các tiên cung
 Trập trùng gấm vóc
 Lốp lốp linh lung
 Cầu sao toả bóng đất trời động
 San sát hàng cây đèn rực hồng
 Sáu phố tiêu trống rộn
 Ngàn nhà gió trắng lồng
 Máy ngọn núi ngao cao vút
 Cá rồng vào biển, loan phượng lên không
 Đèn trắng đẹp ánh
 Hoà khí mệnh mừng
 Trong đám lụa là, người vui sênh ca, ngựa xe tấp nập
 Nhìn không xiết mây hoa mặt ngọc, phong lưu hào sảng
 cảnh đẹp vô cùng.

Hôm sau nữa, Đường Tăng nói với các sư:

- Đệ tử vốn có ý nguyện quét tháp, nhân hôm nay là tết thượng
 nguyên, xin viện chủ mở cửa tháp ra cho đệ tử được toại nguyện.

Các sư liền mở cửa. Sa Tăng lấy áo cà sa, đi theo Đường Tăng đến tầng thứ nhất, Đường Tăng mặc áo cà sa vào, lễ Phật khấn nguyện xong, cầm lấy cái chổi quét tầng thứ nhất xong, cởi áo cà sa ra, đưa cho Sa Tăng... lại quét tầng thứ hai, từng tầng từng tầng, quét mãi đến tầng trên cùng. Trong tháp này tầng nào cũng có Phật, chỗ nào cũng có cửa sổ mở ra, quét một tầng lại ngắm nghía khen ngợi một tầng. Quét xong đi xuống, trời đã xế chiều, đèn ở các nơi lại bắt đầu thắp sáng.

Đêm hôm ấy chính là đêm rằm tháng giêng.

Đúng là

Mười rằm đêm lành hội
Thượng nguyên về xuân hoà
Đèn treo rục chợ phố
Đều hát Thái bình ca
Lại thấy sáu phố năm chợ đèn sáng
Giữa trời vằng trăng ngà
Vằng trăng như Phụng Di vắn mâm bạc
Đèn phố tựa Tiên nữ dệt gấm thêu hoa
Đèn ánh trắng, thêm mấy lần sáng
Trăng soi đèn, mười phần chói loà
Xem không hết cầu sao giăng dải
Nhìn không xuể cây đèn sao sa
Đèn hoa tuyết, hoa mai, băng xuân cắt vụn
Đèn Tứ Bình, Hoạ bình, năm màu chan hoà
Đèn hạt đào, bông sen, lầu đèn treo vút
Đèn sư xanh, voi trắng, giá đèn treo cao
Đèn tôm, đèn dải, trước dàn óng ánh
Đèn dê, đèn thỏ, trước thêm đu đưa
Đèn cắt, đèn phượng, cùng nhau chấp cánh
Đèn hùm đèn ngựa, bước chạy la cà
Đèn hạc tiên, hươu trắng, Thọ tinh ngồi cỡi
Đèn cá vàng, cá mập, Lý Bạch ngâm nga

*Đèn núi ngạo, bày tiên hội họp
Đèn kéo quân, tướng võ tài ba
Thế gian khói mây mười mấy dặm
Lầu đài đèn sáng ngàn muôn nhà
Bên vách kia, rung rinh dếp ngọc tới
Bên tầng này, lọc sọc xe hương qua.
Trên lầu hồng, người lan can, người sau rèm
Cùng sánh vai, cùng nắm tay, gái đẹp vui thú.
Bên cầu bến, kẻ lao sao, kẻ vung áo, say chênh
choáng, cười ha ha, khách du cặp cặp sa đà
Khắp thành rộn rã đàn sáo
Suốt đêm không ngừng sinh ca.*

Các sư nói:

- Thừa sư cụ, đêm hôm trước chúng ta mới xem đèn ở trong chùa này và mấy rầy ở cửa đông, đêm nay là tết chính, ta vào trong thành xem đèn vàng, người tính thế nào?

Thầy trò Tam Tạng vui vẻ nghe lời, liền cùng đi với nhiều vị sư trong chùa này vào thành xem đèn. Có thơ làm chứng rằng:

*Trong trường gấm vóc hát vui đùa.
Đất nước thắng bình dân ấm no
Đèn sáng, trăng trong, đêm tết hội
Gió hoà, mưa thuận, được mùa to.*

Đêm hôm ấy mới thực quan Kim Ngô không cấm lửa, cứ dõ ỏi ỏi, người như nê nôi, chỗ này thì nhảy múa, nhảy giờ giây cỏ, giả làm ma, cười voi bên đông một dãy, bên tây một lũ, trò vui xem không xuể. Vừa đi đến trên cầu đèn vàng. Đường Tăng và các vị sư đến gần nhìn xem; đó là ba phao đèn vàng.

Cái đèn to bằng cái cong, đều đan bằng những sợi vàng nhỏ, sáng như ban ngày, mùi dầu thơm ngát, soi rõ cả những nét chạm lóng lánh rất tinh xảo ở trên hai tầng lầu gác. Đường Tăng ngoảnh lại hỏi các sư:

- Đèn thấp bằng dầu gì, mà thấy mùi thơm lạ lùng xông vào mũi như vậy?

Các sư nói:

- Sư cụ chưa rõ, phía sau phủ chúng tôi có một huyện tên gọi là Mân Thiên. Huyện rộng hai trăm bốn mươi dặm, hằng năm làm sổ phu dịch, có hai trăm bốn mươi hộ giàu có phải nộp dầu đèn. Các việc phu dịch ở phủ huyện thì còn khá, chỉ duy những hộ giàu có này mới thực nặng nề. Mỗi nhà trong một năm phải nộp tới hai trăm lạng bạc. Dầu này không phải là thứ dầu tầm thường, nó là hạng dầu thơm tột bậc. Mỗi lạng dầu giá hai lạng bạc, mỗi hộc trị giá ba mươi hai lạng bạc. Ba cây đèn ấy, mỗi cây đựng năm trăm hộc, cộng thành tiền là bốn vạn tám nghìn lạng bạc. Lại còn phải nộp những tạp dịch khác, có khi tới hơn năm vạn lạng, chỉ đốt được có ba đêm.

Hành Giả nói:

- Dầu nhiều như thế, đốt ba đêm làm sao mà hết được?

Các sư nói:

- Trong ba cái cây đèn ấy, mỗi cây có bốn mươi chín ngọn bấc, đều lấy cây bấc đèn bện lại, bông sợi bọc ở ngoài to bằng cái trứng gà, chỉ đốt đến đêm nay, thấy đức Phật hiện thân rồi, đêm hôm sau dầu đã cạn hết, đèn sẽ tắt đi.

Bát Giới đứng bên cửa nói:

- Có lẽ đức Phật ngài lấy cả dầu mang đi rồi!

Các sư nói:

- Ngài nói rất phải, từ xưa tới nay, hết thấy mọi người trong toàn thành đều kháo với nhau như vậy. Hễ thấy dầu cạn, người ta đều nói là Phật tổ nhận đèn rồi, sẽ được mạ tốt lúa mấy, năm nào mà không cạn hết, sẽ mất mùa đói kém, mưa gió không thuận, cho nên ai ai cũng muốn tiến cúng như thế.

Đương khi chuyện trò, bỗng nghe thấy ào ào gió bốc ở trên không trung, những người đi xem đèn hốt hoảng chạy tán loạn hết. Mấy vị hoà thượng cũng đứng không vững chân, vội nói:

- Bạch sư cụ, trở về thôi, gió đã tới. Đức Phật ban điểm lành, tới nơi xem đèn đây.

Đường Tăng nói:

- Sao lại biết là Phật đến xem đèn?

Các sư nói:

- Năm nào cũng thế, chưa đến canh ba, hễ thấy gió thổi, biết là các Phật ban điểm lành, cho nên mọi người đều phải lánh mặt.

Đường Tăng nói:

- Đệ tử tôi là người phát nguyện tưởng Phật, niệm Phật, bái Phật, nay gặp cảnh đẹp, nếu quả có chư Phật giáng lâm, sẽ ở lại bái kính, cũng là việc hay!

Các sư nói mãi Đường Tăng không chịu về. Một lúc sau, quả có hiện thân ba vị Phật ra ở trong gió, đến gần nơi thấp đèn. Đường Tăng hoảng sợ chạy lên trên đầu cầu, rập mình lạy xuống. Hành Giả vội vàng ngăn lại nói:

- Sư phụ ạ, không phải người tốt đâu, nhất định là yêu ma rồi!

Nói chưa dứt lời thấy đèn đã tắt hết, có một tiếng hô lên, Đường Tăng đã bị ôm đem lên gió mất rồi. Ôi! Không biết là yêu quái ở động nào, núi nào, đã bao nhiêu đời giả làm Phật tổ đến xem đèn vàng, làm cho Bát Giới sợ hãi chạy tìm tả tìm hữu, Sa Tăng cuống cuống gọi trước gọi sau.

Hành Giả gọi bảo:

- Các đệ ơi, không nên kêu gọi ở đây, sư phụ vui quá hoá sầu, bị yêu tinh cắp đi rồi!

Mấy vị hoà thượng kia sợ hãi nói:

- Thưa gia gia, sao ngài biết là yêu tinh cắp đi?

Hành Giả cười nói:

- Số là phạm nhân các ngài đã lâu năm vẫn không biết ra, nên bị lũ yêu tà mê hoặc, cứ bảo là Phật giáng điểm lành, nhận đèn cúng dàng. Vừa rồi trong khi gió tới, hiện ra thân Phật đó,

chính là ba con yêu tinh; sư phụ ta cũng không nhận ra, lên đầu cầu làm lễ, bị chúng nó che tối ánh đèn, giở đồ đựng, trút lấy dầu, cấp luôn cả sư phụ ta đi. Ta chạy theo hơi chậm một chút, cho nên chúng nó hoá ra gió trốn mất.

Sa Tăng nói:

- Sư huynh, nếu như vậy thì làm thế nào bây giờ?

Hành Giả nói:

- Không nên chậm trễ, hai đệ theo các sư về chùa, trông coi ngựa và hành lý, để lão Tôn mượn gió ấy đuổi theo chúng nó.

Đại Thánh vội lộn mình lên mây, đứng trên không trung, ngửi thấy hơi gió tanh tươi, thổi về hướng đông bắc, đuổi theo mãi đến sáng rõ, thì tắt gió, nhìn thấy một quả núi lớn, muôn phần nguy hiểm, lởm chởm chon von.

*Trập trùng hang động
Quanh co suối tràn
Giây mây leo vách dựng
Thông tắc sừng sườn ngang
Nhạn kêu trong mây sớm
Hạc kêu giữa sương ngàn
Chót vót lô nhô núi dựng giáo
Lồi lõm khắp khênh đá xây đàn
Đỉnh cao muôn trượng
Non lấp ngàn chằm
Xuân nở cây xanh hoa nội
Cảnh vui Đổ vũ, canh vàng
Rất mật mờ, thực lởm chởm
Cổ quái nguy hiểm muôn vàn
Dừng xem hồi lâu người lặng tiếng
Chỉ thấy hổ báo tiếng gáy ran
Cây thơm hươu trắng qua lại lại
Thỏ trắng sói xám đi hàng đàn
Động thâm nước trôi ngàn vạn dặm
Thác đổ trắng đá sóng âm vang.*

Đại Thánh đứng ở trên sườn núi, dương tầm lồi, chợt nhìn thấy có bốn người dồn đuổi ba con dê, từ chân núi phía tây đi lên, đều reo hò câu "khai thái".

Đại Thánh trừng cặp mắt lửa con người vàng, ngó nhìn cẩn thận, nhận ra là bốn vị công tào sứ giả trực năm, trực tháng, trực ngày, trực giờ, biến tướng thay hình đi tới.

Đại Thánh lấy gậy sắt ra, vung một cái, to bằng cái bát, dài tới một trượng hai thước, nhảy xuống sườn núi quát hỏi:

- Các ngươi co dẫu rút cổ chạy đi đâu thế?

Tứ trực công tào thấy nói lộ chuyện ra, vội vàng đuổi ba con dê chạy đi, hiện rõ bản tướng, đứng sang mé đường làm lễ nói:

- Đại Thánh, xin thứ lỗi! Xin thứ lỗi cho!

Hành Giả nói:

- Đã lâu nay chưa hề lục đến tội các ngươi, các ngươi thấy lão Tôn khoan thứ, người nào người nấy đều sinh ra trễ nải rồi, đã trông thấy ta không đến chào hỏi, còn nói năng gì! Tại sao các ngươi lại không đi ngấm ngấm giữ gìn thầy ta, đến cả chỗ này làm gì?

Công Tào nói:

- Sư phụ Đại Thánh lơ đãng lòng tu, ham vui chơi chùa Từ Vân, phủ Kim Bình, cho nên vui quá hoá sầu, hết thái đến bỉ, đến nổi yêu tà bắt được, đã có bộ phái già lam bảo hộ bên mình người rồi. Chúng tôi biết Đại Thánh thâm dèm đuổi theo, sợ Đại Thánh chưa rõ rừng núi, mới đến truyền báo.

Hành Giả nói:

- Đã đến truyền báo sao còn giả dạng giấu tên, dồn đuổi ba con dê nhãi, reo reo hò hò làm gì?

Công Tào nói:

- Đặt ra chuyện ba con dê này, cho hợp với lời "khai thái", gọi là "tam dương khai thái" để giải những bế tắc cho sư phụ ngài.

Hành Giả đương hậm hực muốn đánh, nghe nói như vậy, bèn tha cho tất cả, thu gậy lại, đổi giận làm lành nói:

- Quả núi này có phải là nơi ở của yêu tinh không?

Công Tào nói:

- Chính phải, chính phải. Núi này gọi là núi Thanh Long, trong núi có động gọi là động Huyền Anh, trong động có ba tên yêu tinh, tên lớn nhất hiệu là đại vương Trừ rét, tên thứ hai hiệu là đại vương Trừ nắng, tên thứ ba gọi là đại vương Trừ bụi, bọn chúng nó ở đây có tới nghìn năm nay. Ngay thuở còn nhỏ chúng nó thích ăn dầu thơm tô hợp. Từ khi thành tinh, đến nơi đây giả ra tượng Phật, lừa dối quan viên và nhân dân phủ Kim Bình, lập ra đèn vàng, phải dùng dầu thơm tô hợp để thắp đèn. Hằng năm cứ đến rằm tháng giêng, chúng biến ra Phật đến lấy dầu. Năm nay thấy sư phụ ngài, nhận được là vị Thánh Tăng, chúng bắt luôn cả sư phụ ngài đem vào trong động, bắt nhét chúng nó sẽ làm thịt sư phụ ngài, dùng dầu thơm tô hợp nấu ăn đấy, ngài nên dùng hết công phu để cứu ngay đi.

Hành Giả nghe nói, cho bọn Công Tào lui, chuyển qua hốc núi, đi tìm động phủ. Đi chưa được mấy dặm, nhìn thấy có một cái hốc núi ở bên một cái khe, dưới hốc toàn là nhà đá. Nhà có hai tấm cánh cửa đá, nửa mở nửa khép, bên cạnh có một cái mốc đá, trên có sáu chữ: "núi Thanh Long, động Huyền Anh".

Hành Giả không dám thiện tiện đi vào, đứng vững chân và quát to:

- Yêu quái, đưa trả ngay sư phụ cho ta đây!

Bên trong có tiếng cọt kẹt rồi cửa mở toang ra, một lũ ma đầu trâu chạy ra, lơ lơ lảo lảo gạn hỏi nói:

- Nhà người là ai, dám đến đây kêu gọi?

Hành Giả nói:

- Ta vốn là đại đồ đệ của vị Thánh Tăng Đường Tam Tạng nước Đại Đường bên Đông Thổ, đi đường qua tới phủ Kim Bình

xem đèn; sứ phụ ta bị tên ma đầu sở nhà bay quắp đi, nếu đem trả ngay đây, sẽ tha chết cho chúng bay, bằng không ta hất đồ sào huyết đi ngay, chúng bay đều tan xương nát thịt.

Bọn tiểu yêu nghe nói, vội vã chạy vào cấp báo:

- Đại vương ạ, tai vạ rồi! Tai vạ rồi!

Ba tên yêu già bắt Đường Tăng đem vào nơi xa thăm trong động, giở ra tra hỏi những chuyện con càn con kê, lại sai tiểu yêu lột hết quần áo Đường Tăng, kín nước trong ở giữa dòng, tắm rửa cho sạch sẽ, định đem giết thịt, lạng ra từng miếng nhỏ, tẩm dầu thơm tộ hợp nấu lên ăn. Chợt nghe được tin báo "tai vạ", tên ma già kinh sợ hỏi vì cớ gì?

Tiểu yêu nói:

- Trước cửa lớn có một hoà thượng mặt đầy lông, miệng thiên lôi, quát bảo đại vương đã quắp sứ phụ y đi, y bắt phải đưa trả ngay, sẽ tha chết cho chúng con, nếu không y hất đồ sào huyết đi liền, cho bọn chúng ta hoá ra máu hết.

Bọn yêu già nghe báo, đứa nào đứa nấy hoảng sợ nói:

- Vừa bắt được tên này, chưa kịp hỏi đến họ tên lai lịch. Chúng bay đâu, lấy quần áo cho y mặc vào, dẫn y đến đây cho ta hỏi xem y là hạng người nào, từ đâu đi tới đây?

Lũ yêu chạy xô tới nơi, cởi trói cho Đường Tăng, mặc quần áo vào, dong đến trước chỗ ngồi, khiến Đường Tăng sợ run lập cập quỳ ở mé dưới kê xin:

- Xin Đại vương tha tội, tha tội!

Ba tên yêu tinh cùng hỏi:

- Nhà ngươi là hoà thượng ở đâu đến, trông thấy Phật, sao không tránh, xúc phạm vào đường mây của ta?

Đường Tăng dập đầu nói:

- Bần tăng là người nước Đại Đường bên Đông Thổ, nhà vua sai đi sang chùa Lô Âm nước Thiên Trúc bái Phật tổ lấy kinh, nhân khi đến xin cơm ở chùa Từ Vân, phủ Kim Bình, được

các sư chùa ấy giữ ở ăn tết rằm tháng giêng, xem đèn, dương khí ở trên cầu đèn vàng, thấy Đại vương hiển hiện tượng Phật, bản tạng là người trần mắt thịt, thấy Phật là lạy, cho nên xúc phạm vào đường mây của Đại vương.

Bọn yêu tinh nói:

- Từ Đông Thổ nhà ngươi tới đây, đường lối xa xăm, cùng đi có bao nhiêu người, tên họ là gì, phải cung ngay cho thực, ta sẽ tha tội cho nhà ngươi.

Đường Tăng nói:

- Bản tạng tên tục là Trần Huyền Tráng, từ nhỏ là sư ở chùa Kim Sơn, sau được vua Đường hạ sắc cho làm tăng quan chùa Hồng Phúc ở Trường An. Lại vì thừa tướng Ngụy Trưng nằm mộng chém Long vương sông Kinh Hà, vua Đường phải xuống địa ngục, khi sống lại trở về dương thế, lập đàn chay Thủy lục đại hội, siêu độ cho âm hồn. Bản tạng lại được vua Đường kén làm đàn chủ, giảng rộng kinh sách, may có Quan thế âm Bồ Tát hiện thân, chỉ bảo bản tạng, nói rằng chùa Đại Lô Âm bên Tây Thiên có pho Tam Tạng chân kinh, có thể siêu độ cho vong hồn lên trời, nên sai bản tạng đi lấy, vì thế cho hiệu là Tam Tạng, lại nhân thể nhận Đường làm họ, cho nên người ta đều gọi tôi là Đường Tam Tạng. Tôi có ba người đồ đệ, người thứ nhất họ Tôn, tên là Tôn Ngộ Không Hành Giả, tức là Tề Thiên Đại Thánh theo về chính quả.

Lũ yêu nghe thấy tên ấy, thấy đều hoảng sợ nói:

- Tên Tề Thiên Đại Thánh ấy, có phải là người đại náo thiên cung hồi năm trăm năm trước không?

Đường Tăng nói:

- Chính phải, chính phải! Người thứ hai họ Trư, tên là Ngộ Năng Bát Giới, tức là Thiên Bồng nguyên suý đổi đời. Người thứ ba họ Sa, tên là Ngộ Tinh hoà thượng, tức là Quyển Liêm đại tướng xuống phạm trần.

Ba tên yêu vương nghe lời, thấy đều chột dạ nói với nhau:

- May mà chưa ăn thịt đấy. Chúng bay đâu, hãy đem xiềng xích Đường Tăng lại đằng sau, đợi khi nào bắt cả ba đồ đệ của y, sẽ đem nấu hổ lốn ăn một thể.

Liền điếm lấy một lũ ma trâu rừng, ma trâu đen, ma bò vàng, đều cầm binh khí đi ra cửa, giữ lấy đầu hiệu, phát cò thúc trống.

Ba tên yêu tinh ăn vận chỉnh tề, đều ra ngoài cửa quát nói:

- Người nào dám đến chỗ này làm âm ỹ?

Hành Giả đứng nấp ở dưới sườn núi, nhìn xem kỹ càng, thấy chúng rất hung ác.

Mặt xám mắt hờn

Hai sừng chênh vênh

Bốn chiếc tai nhọn nhọn

Mắt quắc sáng long lanh.

Khắp người văn hoa như sơn vẽ

Gấm vóc loè loẹt quần đầy mình

Đứa thứ nhất, đội mũ ấm da cáo

Mặt lông tua tủa rất ngông nghênh

Đứa thứ hai, mình khoác áo mỏng dính

Bốn chân hoa ngọc kêu lanh canh

Đứa thứ ba, oai hùng tiếng như sấm

Nanh răng nhọn hoắt như cái đánh

Đứa nào cũng dũng mạnh

Tay cầm ba đồ binh

Một đứa cầm búa vót

Một đứa cầm dao lênh

Đứa thứ ba thì lại

Ngang vai một sợi mây vắt quanh.

Lại thấy từng lũ từng đàn yêu tinh đứa lớn đứa bé, xộc xệch, đều là nước hạng quý quái đầu trâu, đều cầm gươm

giáo. Có ba lá cờ to, trong lòng những lá cờ đề rõ ràng là "Đại vương Trừ rét" "Đại vương Trừ nắng" "Đại vương Trừ bụi".

Hành Giả không nhịn được nữa, tiến lên thét to nói:

- Quái tặc khốn kiếp, nhận được lão Tôn chưa?

Yêu quái nói:

- Mi có phải là Tôn Ngộ Không náo động thiên cung đó không? Quả thực là "nghe hơi chưa từng thấy mặt, thấy mặt thẹn chết thiên thần", té ra mi chỉ là một con khỉ nhãi ranh!

Hành Giả tức giận quát mắng:

- Tuồng giặc cướp lấy trộm dầu, bọn yêu quái mồm nhẩy dầu, đừng có nói nhảm, trả ngay sư phụ ta đây.

Nói đoạn liền xông tới, giơ gậy sắt đánh liền. Ba tên ma già kia, cầm ba cây binh khí đưa ra chặn đánh.

*Song mây, búa sắt cùng đao thép
Hầu vương một gậy dấm nồng nghênh
Lũ quái yêu tinh lạnh, nóng, bụi.
Đều rõ Tề Thiên Đại Thánh danh
Gậy vút làm cho quỷ thần sợ
Búa bổ đao chém song bay nhanh
Một vị Hỗn nguyên chân không pháp
Chặn đánh ba quái giả Phật hình
Nay ba đưa trộm dầu bôi mũi.
Tìm cách bắt cóc Khâm sai tăng
Một bên vì thấy không sợ đường núi hiểm
Một bên vì quen ăn dầu đèn
Chan chát tiếng đao cùng tiếng búa
Vun vút tiếng gậy phang tung hoành
Xấn xỏ hùng hục ba quần một
Đánh đánh đỡ đỡ tài nghệ ganh
Quần nhau từ sáng tới chiều tối
Được thua ra sao chưa ai rành.*

Một cây gậy của Hành Giả đấu với ba tên yêu ma tới một trăm năm mươi hợp, trời đã xế chiều, chưa phân thắng bại. Tên đại vương Trừ bụi, cầm cuộn dây mây vung một cái rồi nhảy lên trận tiền, cầm cờ phất lên tíu tít, lũ quái đầu trâu kia ồ ạt tiến lên, vây chặt Hành Giả vào trong, đều cầm binh khí, đánh bừa, đánh phứa.

Hành Giả thấy việc không ổn, đánh vút một tiếng, lộn mình lên trên mây, trở về.

Yêu ma cũng không đuổi theo, gọi lũ yêu về, sửa soạn bữa ăn chiều. Chúng bảo tiểu yêu mang cho Đường Tăng một bát cơm, đợi khi nào bắt hết cả bọn Hành Giả sẽ định liệu.

Sư phụ một là ăn chay, hai là sầu khổ, chỉ rên rĩ khóc, không dám dứng dũa.

Nói về Hành Giả cười mây về đến chùa Từ Vân lên tiếng gọi:

- Sư đệ!

Trư Bát Giới, Sa Tăng đương khi bàn tán mong chờ, nghe thấy tiếng gọi, cùng nhau ra đón hỏi:

- Thưa huynh, làm sao huynh đi cả ngày mới về, sư phụ ở đâu, dẫu đuôi ra sao?

Hành Giả cười nói:

- Đêm hôm qua nghe gió đuổi theo, đến sáng rõ, tới một quả núi, không thấy gì, may có tứ trụ công tào nói núi ấy gọi là núi Thanh Long, trong núi có một cái động gọi là động Huyền Anh, trong động có ba tên yêu tinh gọi là đại vương Trừ rét, đại vương Trừ nắng, đại vương Trừ bụi. Chúng nó lấy trộm dầu ở đây đã lâu năm, biến làm Phật giả, lừa dối các quan phủ Kim Bình. Năm nay gặp phải chúng mình, chúng không biết hay dở cấp cả sư phụ mình đi. Lão Tôn hỏi biết sự thể, dặn dò mấy công tào ngấm ngấm bảo hộ sư phụ, rồi tìm đến tận cửa thét đánh, ba yêu quái cùng ra, đều là hạng đầu trâu mình quý. Thằng thứ nhất cầm búa sắt, thằng thứ hai cầm đại đao, thằng thứ ba cầm cái roi song, một ổ quỷ quái đầu trâu đi theo đằng sau, phất cờ thúc trống. Chúng

đánh nhau với lão Tôn một ngày rồi cũng chỉ ngang sức. Yêu vương phất cờ lên, tiểu yêu xô đến, lão Tôn thấy trời đã chiều, sợ không thủ thắng được, cho nên mới lộn lên mây trở về đây.

Bát Giới nói:

- Có lẽ quý vương thành Phong Đô thối tù và ở đấy.

Sa Tăng nói:

- Tại sao anh lại đoán là quý vương thành Phong Đô thối tù và?

Bát Giới cười nói:

- Đại sư huynh nói là quý đầu trâu, cho nên mới biết.

Hành Giả nói:

- Không phải, không phải, cứ như lão Tôn trông, bọn yêu quái ấy là ba con tê ngưu đã thành tinh.

Bát Giới nói:

- Nếu là tê ngưu, nên bắt lấy nó, cưa sừng mà bán, cũng được mấy lạng bạc đấy!

Đương khi trò chuyện, các sư nói:

- Tôn lão gia có xơi cơm chiều không?

Hành Giả nói:

- Có tiện thì ăn một chút, không có thì thôi cũng được.

Các sư nói:

- Lão gia đánh dẹp rỗng rã một ngày, lại không đói sao?

Hành Giả cười nói:

- Một ngày không ăn đã lấy gì làm đói! Lão Tôn đã trải qua năm trăm năm không hề ăn uống gì hết!

Các sư không biết là thực, cứ cho là nói pha trò, phút chốc mang cơm lên.

Hành Giả cũng ăn, rồi bảo:

- Hãy thu dọn đi ngủ, đến sáng mai chúng ta cùng đi đánh nhau, nã bắt yêu tinh, để cứu sư phụ.

Sa Tăng ở bên nói:

- Đại sư huynh nói thế là thế nào? Thường có câu "một đêm thêm trăm mẹo". Ngộ đêm nay tội yêu tinh không ngủ giết hại mất sư phụ, thì làm thế nào? Chi bằng huynh đi ngay bây giờ, đánh cho chúng nó đỡ tay không kịp, mới có thể cứu được sư phụ. Chậm trễ một chút, sợ lỡ mất việc!

Bát Giới nghe nói, phấn chấn oai phong nói:

- Sa đệ nói rất phải! Nhân đêm sáng trăng này, chúng ta cùng đi bắt yêu ma.

Hành Giả y lời, dặn dò các nhà sư trong chùa:

- Nhờ các vị trông nom hành lý và ngựa, để chúng ta đi bắt yêu tinh về đây đối chứng làm giả Phật với quan Thù Sủ bản phủ, miễn được việc đèn dầu, để cứu khổ cho nhân dân trong toàn huyện, chẳng tốt lắm ư?

Các sư tuân lệnh.

Cả ba người bèn nhảy lên đám mây lành đi ra khỏi thành. Chính là:

*Biếng nhác nhớ nhãng tính thiên loan
Tai nguy có phận lòng đạo mở.*

Không biết đi lần này được thua thế nào, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ CHÍN MƯƠI HAI

BA SƯ ĐẠI CHIẾN NÚI THANH LONG BỐN SAO BẮT TRÓI TÊ NGƯU QUÁI

Nói về Tôn Đại Thánh cùng hai sư đệ dè gió cuội mây hướng thẳng phía cùng cán phương đông bắc, trong khoảnh khắc đã đến cửa động Huyền Anh, núi Thanh Long, dùng mây bước xuống, Bát Giới định đến phá cửa, Hành Giả nói:

- Hãy thư thả, để ta vào trong, dò xem sư phụ sống chết thế nào đã, rồi sẽ đánh nhau với chúng nó!

Sa Tăng nói:

- Cửa đóng chặt thế, vào làm sao được?

Hành Giả nói:

- Ta sẽ có phép.

Đại Thánh tay bắt quyết, miệng đọc thần chú, hô một tiếng "biến", tức thì biến ra một con đom đóm.

*Mở cánh sao băng sáng chói
Xưa rằng: cỏ mục hoá huỳnh
Thần thông biến hoá rất nhanh nhẹ
Bâng khuâng đây đó nếp thành
Bay gần cửa đá nhìn ngó
Luồn theo khe gió vào nhanh
Bay vút một cái vào sâu thẳm
Thăm dò động tĩnh yêu tinh.*

Bay vào trong nhìn thấy mấy con trâu nằm ngang đuôi dọc, con nào con ấy ngáy như sấm vang, ngủ lẫn cả ra. Đi vào tận nhà trong, cũng vẫn vắng tanh, bốn bề cửa mở thông thoáng. Không biết ba con yêu tinh ấy ngủ ở nơi nào, Đại Thánh liền chuyển qua nhà giữa, bay về phía sau, bỗng nghe thấy có tiếng kêu khóc. Chính là Đường Tăng bị nhốt ở bên cột hiên nhà sau đương khóc. Hành Giả lắng lắng tai nghe xem là tiếng khóc gì. Chỉ thấy than vãn:

*Một biệt Trường An hơn chục niên
Trèo non lội suối khổ bao phen
May sang Tây Trúc đương xuân tiết,
Mừng tới Kim Bình gặp thượng nguyên.
Nào biết hội đèn tượng Phật giả,
Chỉ vì số mạng có tai khiên.
Trò hiền đuổi đánh, ra oai võ.
Những nguyên anh hùng trở đại quyền.*

Hành Giả nghe tiếng than hết sức vui mừng, giương cánh bay tới trước mặt thầy. Đường Tăng gạt lệ nói:

- Ôi! Khí hậu Tây Phương có khác, bây giờ mới tháng giêng, giống sâu mới cắn tổ, làm sao đã có đom đóm bay rồi?

Hành Giả không nhịn được lên tiếng gọi:

- Sư phụ ạ, con đến đây!

Đường Tăng mừng rỡ nói:

- Ta bảo mới tháng giêng sao đã có đom đóm, té ra là con!

Hành Giả hiện rõ bản tướng nói:

- Sư phụ ạ, vì thầy không phân biệt thực giả, nên đã lỡ bao nhiêu độ đường, tốn biết bao nhiêu tâm lực. Con đã bảo rằng không phải người tốt, thầy còn sụp lạy, để cho yêu quái che kín ánh đèn sáng, lấy trộm dầu thơm tô hợp, hút luôn cả thầy mang đi. Con đã dặn bảo Bát Giới, Sa Tăng về chùa trông coi, rồi liền nghe gió đuổi theo đến nơi đây, nhưng chẳng biết tên gọi thế

nào, may có tứ trực công tào truyền báo, báo đây là núi Thanh Long, động Huyền Anh. Ban ngày hôm nay con đã đánh nhau với chúng nó mãi đến chiều tối mới về, cùng các sư đệ bàn tính kỹ càng, chưa hề chợp mắt, rồi lại vừa cùng hai chú ấy tối đây. Con sợ đêm tối giao chiến không tiện, lại không biết sư phụ ra làm sao, cho nên mới biến hoá vào đây nghe ngóng tin tức.

Đường Tăng vui mừng nói:

- Hiện giờ Bát Giới, Sa Tăng ở ngoài kia à?

Hành Giả nói:

- Ở cả bên ngoài. Vừa rồi lão Tôn qua xem, thấy lũ yêu tinh ngủ cả. Con hãy tháo khoá cho thầy, mở các cửa, đưa thầy ra ngoài đã.

Đường Tăng gật đầu cảm ơn.

Hành Giả dùng phép giải toả, lấy tay vượt một cái, tự nhiên khoá mở ra, liền dẫn sư phụ đi ra lối đằng trước, chợt nghe thấy yêu vương ở nơi nhà trong gọi bảo:

- Chúng bay đâu, đóng chặt cửa lại, đèn đuốc cẩn thận, làm sao bây giờ không thấy gọi đổi canh và đi tuần, trống mõ chẳng thấy gì hết?

Số là lũ tiểu yêu đánh nhau một ngày ròng rã, đều đã mệt lử, ngủ như chết, nghe thấy tiếng gọi mới bật thức dậy. Trống mõ khua vang, có mấy đứa vác khí giới, khua mã la, chạy về đằng sau, vừa hay bắt gặp hai thầy trò Hành Giả. Bọn tiểu yêu kêu vác cả lên:

- Hoà thượng này giỏi thực! Bẻ khoá ra định đi đâu đấy?

Hành Giả không để cho nói, cầm gậy sắt vung một cái to bằng cái bát, đánh luôn hai thằng ngã gục. Những đứa khác quăng bỏ khí giới chạy đến nhà giữa đập cửa gọi:

- Đại vương! Hồng cả rồi! Hồng cả rồi! Hoà thượng mặt lông lá đương đánh chết người ở trong nhà rồi!

Ba yêu quái nghe thấy. vội lẫn mình vùng đứng cả dậy truyền lệnh:

- Bắt lấy! Bắt lấy!

Đường Tăng sợ nhún cả tay chân. Hành Giả không kịp đỡ sư phụ, vung đũa gây nhẩy vọt lên trước, lũ tiểu yêu không ngăn chặn nổi, bị Hành giả đánh ngã hai ba đứa, xô đổ bốn năm thằng, phá đổ mấy lần cửa, chạy thẳng ra bên ngoài, gọi to:

- Các hiền đệ đâu?

Bát Giới. Sa Tăng đương cầm sẵn đinh ba, bảo trượng, đứng đợi hỏi:

- Huynh trưởng, thế nào đấy?

Hành Giả đem những chuyện biến hoá vào trong cứu sư phụ ra, đương đi bị yêu ma biết, không kịp nhìn đến sư phụ, đánh ra ngoài này, nói lại hết một lượt.

Lũ yêu vương bắt được Đường Tăng, lại lấy xiềng sắt xích lại như trước. Đứa cầm đao, thằng vác búa, đèn đuốc sáng trưng, quát hỏi:

- Tên kia, sao dám tháo xích? Con khi đó làm thế nào mà đến được đây? Phải cung ngay ra, ta tha chết cho, nếu không ta sẽ cho một đao đứt làm hai đoạn.

Đường Tăng hoảng sợ, run cầm cập quỳ xuống nói:

- Thưa đại vương gia gia, đồ đệ tôi là Tôn Ngộ Không, biết bảy mươi hai lối biến hoá, vừa đây y biến ra con đom đóm, bay vào trong này cứu tôi, không dè đại vương lại biết, bị các tiểu yêu đại vương bắt gặp, đồ đệ tôi chẳng biết hay dở, đánh chết hai người, mọi người kêu ầm lên, cầm binh khí đốt đèn đuốc, y không kịp nhìn đến tôi nữa, bỏ chạy mất rồi.

Ba tên yêu vương khanh khách cười to nói:

- May mà ta biết sớm, nhà ngươi chưa trốn thoát đấy!

Liền sai bọn con em đóng chặt cửa sau cửa trước lại, không cho làm huyền não lên.

Ở bên ngoài, Sa Tăng nói:

- Chúng đóng cửa không cho làm huyền não, có lẽ chúng giết ngầm sư phụ mất, chúng ta phải ra tay ngay!

Hành Giả nói:

- Nói phải đấy, phá cửa mau đi!

Chú ngọc trở tài thần thông, giờ đình ba hết sức bỏ xuống, cánh cửa đá nát tan ra như cám, chú lại to tiếng quát mắng dữ dội:

- Bớ quân gian tặc ăn cắp dầu, đưa trả ngay sư phụ ta đây!

Lữ tiểu yêu bên trong cửa hoảng sợ chạy ừa vào trong cấp báo:

- Đại vương! Hồng cả rồi! Hồng cả rồi! Cửa trước bị một vị hoà thượng đánh vỡ ra rồi!

Ba tên yêu vương rất dỗi bực bội nói:

- Tên này thực là vô lễ!

Liên sai lấy giáp trụ mặc vào, đều cầm binh khí, dẫn lữ tiểu yêu ra cửa đón đánh. Lúc bấy giờ ước chừng vào hồi canh ba, lưng chừng trời sáng trăng như ban ngày. Vừa ra tới nơi, không nói năng gì hết, chúng cầm binh khí giao chiến luôn.

Bên này Hành Giả đánh chặn lưỡi búa. Bát Giới đối địch với đao to. Sa Tăng đón đánh roi lớn, thực là một trận ác liệt.

*Ba vị sư, ba binh khí
Ba gã yêu quái cũng hò la
Búa việt, đao gang, dây mây quấn
Chỉ nghe gió cuốn cát bụi nhòa
Mới đấu vài hiệp nhả mù ngạt
Lâu dần mây rặng vòng bao la
Đình ba bỏ mạnh thế khép kín
Gậy sắt anh hùng khó kẻ qua
Bảo tượng hàng yêu vật hiếm có
Yêu quái râu lòng chẳng buông tha
Búa việt nặng chịch mũi loang loáng
Dây mây vung tít như rắc hoa
Lưỡi đao to bản như cánh cửa
Các sư tài giỏi dễ đâu mà.
Bên này cứu thầy đánh rất khiếp*

*Bên kia giữ dật Đường Tăng cạnh xó nhà
Búa vung gậy đón tranh thua được
Cào bổ đao chém như thoi đưa
Dây mây đấu với hàng yêu trượng
Qua qua lại lại trở tài ba.*

Ba nhà sư, ba yêu quái đánh nhau hồi lâu, chưa phân hơn thua. Bỗng đại vương Trừ Rét hét một tiếng, gọi:

- Bớ quân bay, hãy xông lên!

Bọn yêu tinh đều cầm gương giáo chạy ồ cả lại quán chặt lấy Bát Giới vật ngã lăn ra đất, mấy yêu tinh trâu đen lôi kéo, khênh ngay vào trong động, trối lại. Sa Tăng thấy Bát Giới bị bắt, lại thấy đàn trâu kêu rống cả lên, liền cầm bảo trượng, nhằm đại vương Trừ Bụi đánh vờ một nhát rồi bỏ chạy, lại bị lũ yêu tinh chạy ồ cả lại, bâu giữ lấy ống chân. Sa Tăng dằng ra không kịp, cũng bị chúng bắt trối lại.

Hành Giả biết là khó khăn, bèn vùng lên trên mây, chạy thoát được.

Lúc đó chúng khiêng Bát Giới, Sa Tăng đến trước mặt Đường Tăng. Đường Tăng trông thấy, ứa hai hàng lệ nói:

- Đáng thương hai chúng con cùng mắc vào bàn tay độc địa! Còn Ngộ Không đâu?

Sa Tăng nói:

- Sư huynh thấy hai con bị bắt, liền bỏ chạy.

Đường Tăng nói:

- Y đã chạy được, tất nhiên sẽ đi đâu để cầu cứu, có điều không biết đến bao giờ thấy trò ta mới được thoát nạn?

Mấy thầy trò càng buồn thảm âu sầu.

Lại nói Hành Giả lộn lên trên mây về đến chùa Từ Vân, các sư trong chùa tiếp đón và hỏi:

- Có cứu được Đường lão gia không?

Hành Giả nói:

- Khó lắm! Khó lắm! Yêu tinh ấy thần thông quảng đại, ba anh em chúng tôi địch với ba chúng nó một hồi lâu, chúng nó hồ lô tiểu yêu trước bắt mất Bát Giới, sau bắt cả Sa Tăng, lão Tôn may chạy thoát được.

Các tăng sợ hãi nói:

- Gia gia biết vượt mây, cưỡi mù thế vậy, mà còn không bắt được chúng, sư phụ già có lẽ bị chúng hãm hại mất!

Hành Giả nói:

- Không hề chi! Không hề chi! Sư phụ ta đã có già lam, yết đế, đinh giáp các thần bảo hộ ngầm, vả chăng cũng đã được uống thuốc ăn đan, chẳng việc gì đâu! Chỉ có điều lũ yêu tinh này tài giỏi lắm, các ngài nên trông nom con ngựa và hành lý cẩn thận để lão Tôn sẽ lên trên trời xin binh xuống cứu.

Các sư khiếp sợ nói:

- Gia gia lên được cả trời ư?

Hành Giả cười nói:

- Thiên cung vốn là nhà cũ ta xưa. Cái thuở ta làm Tề Thiên Đại Thánh, chỉ vì làm loạn hội bàn đảo, bị đức Phật thu phục, ngày nay không còn biết làm thế nào, phải bảo hộ Đường Tăng đi lấy kinh, đem công chuộc tội. Trên bước đường đi, giúp kẻ chính, trừ người gian, sư phụ ta phải chịu nạn này, các ngài không thể biết được.

Các sư nghe nói vậy, lại cúi đầu làm lễ.

Hành Giả ra khỏi cửa, đánh vút một tiếng, không thấy dấu nữa. Hành Giả lên đến ngoài cửa Tây Thiên chợt thấy Thái Bạch kim tinh với Tăng Trưởng thiên vương và bốn vị linh quan là họ An, họ Chu, họ Đào, họ Hứa đương nói chuyện. Bọn họ trông thấy Hành Giả tới nơi đều vội vàng làm lễ và hỏi:

- Đại Thánh đi đâu vậy?

Hành Giả liền đem chuyện đánh nhau với ba tên yêu tinh ở

động Huyền Anh kể lại một lượt và hỏi về lai lịch lũ yêu tinh.

Kim tinh khà khà cười nhạt nói:

- Đại Thánh đã chống chọi với yêu tinh, há lại không nhìn ra nơi gốc tích của nó sao?

Hành Giả nói:

- Nhận được! Nhận được! Chúng là một lũ trâu thành tinh; có điều chúng thần thông rất lớn, không thể hạ ngay được.

Kim tinh nói:

- Ba tên đó đều là giống tê ngư thành tinh, vì chúng có hình tượng thiên văn, tu hành lâu năm đã đắc đạo, cũng có tài bay trên mây, đi trong khói. Quái vật ấy rất ưa sạch sẽ thường sợ bẩn cả bóng dáng của mình, cứ muốn xuống nước tắm tấp. Tên hiệu của chúng cũng khá nhiều, có giống tê, giống tê mộng, giống tê đục, giống tê vằn, có cả giống tê mũ, tê sa giầy, tê hoa văn ánh suốt đến trời, chúng đều có một lỗ ba lông hai sừng, đi ở trong vùng sông bể, có thể mở được lối nước. Những giống Trừ Rét, Trừ Nắng, Trừ Bụi này đều là loài sừng có khí báu cho nên vì thế nổi danh mà xưng là đại vương. Muốn bắt chúng nó chỉ có bốn vị sao Mộc Cầm hiện hình mới thu phục được.

Hành Giả vội vã chấp tay vái hỏi:

- Bốn vị sao Mộc Cầm là những ai, phiền cụ Trường Canh chỉ bảo rõ cho từng vị một.

Trường Canh cười nói:

- Những vị sao ấy ở ngoài cung Đẩu Ngưu, rải rác khắp trời đất. Người đến tâu lên Ngọc Hoàng sẽ biết rõ ràng.

Hành Giả khoanh tay cảm ơn, đi thẳng vào trong Thiên môn.

Một lúc sau, đi tới dưới điện Thông Minh đã thấy bốn vị thiên sư là họ Cát, họ Khâu, họ Trương, họ Hứa hỏi:

- Đi đâu?

Hành Giả nói:

- Vừa đây đi đến phủ Kim Bình, vì thấy ta lơ đãng lòng tu,

đêm hôm rằm xem đèn bị yêu ma hút đi, lão Tôn không thu phục được, phải lên cầu cứu đức Ngọc Hoàng.

Bốn thiên sư liền dẫn Hành Giả đến điện bái Linh Tiêu trình tâu làm lễ xong, nói rõ công việc.

Ngọc Hoàng truyền chỉ sai một đạo thiên binh đi giúp sức.

Hành Giả tâu lên:

- Khi lên đến cửa Tây Thiên, lão Tôn gặp sao Trường Canh có nói yêu quái ấy là giống tê ngư thành tinh, chỉ có bốn vì sao Mộc Cầm mới thu phục được.

Ngọc Hoàng cho ngay Hứa thiên sư cùng Hành Giả đi đến cung Đầu Ngư, truyền bốn vì sao Mộc Cầm xuống hạ giới thu hàng yêu quái.

Khi vừa đến ngoài cung, đã thấy hai mươi tám vì sao ra đón tiếp.

Thiên sư nói:

- Tôi vâng thánh chỉ đến điều bốn sao Mộc Cầm cùng Tôn Đại Thánh xuống hạ giới thu hàng yêu quái.

Tức thì các vị sao Giốc mộc (con giao long) Đầu mộc (con sấu) Khuê mộc (con sói) Tinh mộc (con cây hương) ở bên đứng ra trả lời hỏi:

- Tôn Đại Thánh bảo chúng tôi đi hàng yêu ở đâu?

Hành Giả cười nói:

- Té ra là các vị, thế mà cụ Trường Canh cứ dẫu, khiến tôi không hiểu ý thế nào. Cứ nói ngay là bốn vì sao Mộc trong hai mươi tám vì sao, thì lão Tôn đến thẳng đây mời đi, hà tất phải phiền đến ý chỉ?

Bốn sao Mộc nói:

- Đại Thánh nói thế chứ! Chúng tôi không vâng thánh chỉ, đâu dám thiện tiện rời phương vị? Vậy đích xác ở phương nào, ta nên đi ngay.

Hành Giả nói:

- Giống tê ngư thành tinh ở động Huyền Anh, núi Thanh Long về cung cấm, phía đông bắc phủ Kim Bình.

Đầu mộc sáu, Khuê mộc sáu, Giốc mộc giao long nói:

- Nếu quả là giống tê ngư thành tinh, bắt tất phải chúng tôi, chỉ giao sao Tinh đi là đủ. Y có thể lên rừng nuốt hổ, xuống bể bắt tê.

Hành Giả nói:

- Giống tê này không như những con tê trông trắng dàu, chúng tu hành đắc đạo, đều đã thọ tới nghìn năm, phải cả bốn vị cùng đi mới được, xin chớ từ chối. Ngộ lẽ ra một vị không bắt được chúng, có phải uống cả việc không?

Thiên sư nói:

- Các ngài nói hay nhỉ, chỉ ý đã truyền bốn người không đi mà được. Nên đi ngay cho sớm, tôi còn về trả lời.

Thiên Sư liền từ biệt Hành Giả ra đi.

Bốn sao Mộc nói:

- Đại Thánh không nên chậm trễ, ngài về trước thách đánh, dẫn chúng ra ngoài, chúng tôi đến sau sẽ ra tay.

Hành Giả tức thì bay trở lại núi Thanh Long, đến cửa động quát mắng:

- Quân quái tặc ăn trộm dàu, hãy trả sư phụ ta đây!

Số là cánh cửa động đã bị Bát Giới bổ vỡ, mấy đứa tiểu yêu phải lấy ít tấm ván chắn qua loa. Ở bên trong tiểu yêu nghe thấy tiếng chửi mắng, vội vã chạy vào cấp báo:

- Đại vương, Tôn hoà thượng đương chửi ở bên ngoài.

Yêu Trừ Bụi nói:

- Y đã bại trận chạy rồi, làm sao hôm nay lại còn đến? Có lẽ đã đi dàu cầu được ít binh đến cứu viện chăng?

Yêu Trừ Rét, yêu Trừ Nắng nói:

- Sợ quái gì cứu binh! Quân bay đâu, lấy ngay nhung phục

ra đây! Tất cả phải dụng tâm vây quán lấy nó, không được để cho nó chạy thoát.

Lũ yêu tinh không biết đến sống chết, đứa nào đứa nấy cầm gươm vác giáo, giục trống phất cờ, chạy cả ra cửa động quát mắng Hành Giả:

- Cái đồ con khỉ nhà mi không sợ bị đánh đòn lại lần mò đến hả?

Hành Giả rất bức bối về hai tiếng "con khỉ", nghiêng răng, mồm miệng, giờ gậy sắt lên đánh.

Ba yêu vương điều khiển lũ tiểu yêu bày trận vòng tròn, vây chặt Hành Giả vào giữa.

Ở bên này, bốn vì sao Mộc Cầm vị nào vị nấy đều cầm gươm dao nói:

- Giống nghiệt súc! Hãy đứng im!

Ba yêu tinh kia trông thấy bốn vì sao, tự nhiên hoảng sợ, đều nói:

- Hồng to rồi! Hồng to rồi! Nó đưa những tay thu phục mình đến đây. Quân bay dâu, hãy chạy liều mạng đi thôi!

Bấy giờ chỉ còn nghe thấy tiếng kêu rống, lũ tiểu yêu đều hiện rõ bản thân cả. Té ra toàn là tinh trâu rừng, tinh trâu đen, tinh bò vàng chạy rối khắp núi.

Ba tên yêu vương kia cũng hiện rõ bản tướng, buông hai tay xuống, lại là bốn cái cẳng giò, y như những cái sừng sắt, chạy thẳng về mạn Đông Bắc.

Đại Thánh đem hai vị Tinh mộc, Giốc mộc đuổi theo rất gấp, không chút buông lỏng. Còn Đẩu mộc, Khuê mộc thì đi thu dẹp yên những tinh trâu ở hốc núi bên đông, trên đỉnh núi, dưới khe núi, trong hang núi, hoặc bắt sống cho kỳ hết. Rồi họ vào trong động Huyền Anh, giải thoát cho Đường Tăng, Bát Giới, Sa Tăng.

Sa Tăng nhận biết là hai vì Sao, theo đến lạy tạ, nhân thể hỏi:

- Làm sao hai vị lại tới đây cứu giúp?

Hai vị sao nói:

- Tôn Đại Thánh lên tâu Ngọc Hoàng xin chiếu chỉ điều chúng tôi xuống thu yêu quái cứu các vị đây.

Đường Tăng dậm lệ hỏi:

- Đồ đệ Ngộ Không của tôi đâu mà chẳng thấy mặt?

Hai vị sao thưa:

- Ba yêu tinh vốn là ba con tề giác thành tinh. Thấy chúng tôi, chúng cố sống cố chết bỏ chạy về hướng đông bắc. Tôn Đại Thánh dẫn Tinh Mộc Can, Giác Mộc Giao đuổi theo. Hai chúng tôi ở lại quét sạch bọn tiểu yêu, rồi vào đây giải thoát cho thánh tăng.

Đường Tăng một lần nữa dập đầu tạ ơn, và ngừng lên trời vái lạy.

Bát Giới liền đỡ dậy nói:

- Sư phụ lễ nhiều là giả dối đấy, chỉ bằng chỉ một lạy là xong. Các vị tinh quan đây, một là vâng chiếu chỉ của Thượng Đế, hai là nể tình sư huynh con, mà tới đây diệt trừ yêu quái. Nay còn chưa rõ bọn lão yêu tinh đã bị hàng phục chưa, chúng ta hãy thu nhặt lấy chút của cải mau đi cho thoát khỏi chốn này đã, phá tan động này để trừ hậu họa, rồi quay về chùa đợi sư huynh con là hơn.

Khuê Mộc Lang nói:

- Thiên Bồng nguyên soái nói chí phải. Ngài hãy cùng Quyển Liêm đại tướng hộ vệ sư phụ về chùa nghỉ ngơi, còn chúng tôi đuổi theo hướng đông bắc hợp sức diệt trừ yêu quái.

Bát Giới nói:

- Chí phải! Chí phải! Hai vị phải cùng đi diệt hết yêu quái mới về tâu Thượng Đế được.

Hai vị tinh quan lập tức lên đường.

Bát Giới, Sa Tăng thu nhặt mọi thứ quý giá trong động, đủ loại san hô, mã não, hổ phách, trân châu, xà cừ, bảo bối, vàng bạc, ngọc ngà khiêng ra ngoài để sư phụ trông, còn họ cùng

nhau quay lại phóng lửa đốt sạch cả một toà động phủ, sau đó đưa Đường Tăng tìm đường về thẳng chùa Từ Vân, phủ Kim Bình. Thật là:

*Kinh rằng: "Thái cực lại sinh bi".
Lành dữ xen nhau có lạ gì
Ưa thích đèn hoa thiên tính loạn
Mãi mê cảnh đẹp đạo tâm lìa.
Đại đạn từ cổ nên gìn giữ
Một lỗ còn đâu vẹn mọi bề
Khéo khép chặt và đừng chênh mảng
Lời là dây phút sẽ so le*

Tạm gác chuyện ba người thoát chết quay về chùa. Lại nói chuyện hai tinh quan Đẩu Mộc Giải và Khuê Mộc Lang cười mây bay về hướng đông bắc vượt đuôi yêu quái ở trên không trung, tìm kiếm không ra, đến tận Tây Dương đại hải, xa trông thấy Tôn Đại Thánh đương quát tháo ở trên mặt bể.

Hai vị này dừng lại từ tầng mây bước xuống hỏi:

- Đại Thánh, yêu quái chạy nẻo nào rồi?

Hành Giả phát câu nói:

- Hai ông làm sao không chạy đuổi theo, đến mãi bây giờ mới đến?

Đẩu Mộc nói:

Thấy Đại Thánh cùng hai vị sao Tinh, Giốc đánh bại lũ yêu ma và đuổi theo chúng, thế nào cũng bắt được, nên hai chúng tôi bèn đi quét trừ lũ tiểu yêu, vào động Huyền Anh cứu sư phụ, sư đệ ngài ra, khua sục núi, đốt động phủ, đem sư phụ ngài trao lại cho sư đệ ngài đưa về chùa Từ Vân nơi phủ thành. Đợi mãi không thấy ngài trở về, nên mới tìm đến đây chứ.

Hành Giả nghe lời, bấy giờ mới mừng tạ ơn và nói:

- Như thế, thực đã tốn công, phiền lụy các ngài quá! Nhưng mà ba tên yêu ma bị ta đuổi đến chỗ này, trệt xuống bể mất. Đã

có hai vị Tinh, Giốc theo liền và bảo lão Tôn ở trên bờ ngăn chặn. Bây giờ hai vị đến đây, hãy đứng đón giữ ở trên bờ, để lão Tôn cũng xuống xem.

Đại Thánh tay bắt quyết, múa gậy sắt rẽ lối nước ra, đi thẳng vào nơi bể sâu sóng cả, nhìn thấy ba con yêu ma kia đương cố sống liều chết khổ chiến với hai vị sao Tinh sao Giốc ở dưới đáy nước, bèn chạy đến trước quát to:

- Có lão Tôn đến đây!

Lũ yêu đương mắc chống đỡ hai vị sao, giở tay không kịp, đương rất nguy cấp, chợt nghe thấy Hành Giả quát to, đành liều mạng, quay đầu chạy như bay, xuống tận rốn bể. Số là cái sừng ở trên đầu yêu quái, rẽ nước rất giỏi, chỉ nghe thấy tôm một cái, lối nước rẽ ra, bên sau là hai vị sao cùng Tôn Đại Thánh ráng sức đuổi theo.

Lại nói trong bể tây lúc ấy có một tên dạ xoa đi thám thính ngoài bể, là loài có mu. Xa trông thấy tê ngư đương rẽ lối nước, lại nhìn thấy cả Tôn Đại Thánh và hai vị sao trên trời, tức thì đến cung Thủy tinh hoảng hốt bẩm báo với Long vương.

- Tâu Đại vương, có ba con tê ngư bị Tề Thiên Đại Thánh và hai vị thiên tinh đuổi tới đây!

Lão Long vương và Ngao Thuận nghe nói, bèn gọi luôn thái tử Ma Ngang bảo:

- Con điểu ngay quân thủy, có lẽ giống tê ngư này là ba đứa Trừ Rét, Trừ Nắng, Trừ Bụi, gây chuyện với Tôn Hành Giả, nay đã đến đây, con mau mau mang đao đi giúp sức.

Ngao Ma Ngang được lệnh, vội vàng đi điểu binh.

Trong khoảnh khắc, rùa, ba ba, đồi mồi, cá sấu, cá chiên, cá măng, cá rô, cá chép cùng đội quân tôm, lính cua, đều cầm gươm giáo, cùng nhau hò reo, tràn ra ngoài cung Thủy tinh. Lũ tê ngư không dám tiến, vội lùi về đằng sau, lại có hai vị sao Tinh và Giốc cùng Đại Thánh ngăn chặn, chúng sợ hãi quá tan

đàn, mạnh ai nấy chạy, lẫn chốn lung tung, Lão Long vương đem quân vây chặt lấy thẳng Trừ Bụi, Tôn Đại Thánh trông thấy vừa lòng bèn gọi bảo:

- Thất vòng vây! Thất vòng vây! Bất sống nhé, chớ có đánh chết!

Ma Ngang nghe lệnh, chạy xông lên, bắt Trừ Bụi quật ngã xuống đất, lấy vòng câu sắt xoắn qua mũi, trời dóm bốn vó lại.

Lão Long vương lại truyền hiệu lệnh cho chia quân đi đuổi hai tên kia, hợp sức cùng hai vị Sao đi tìm nã.

Tiểu Long vương đem quân tiến lên, đã thấy sao Tinh hiện nguyên hình, túm lấy yêu Trừ Rét, đương miếng to miếng nhỏ ngoạm lấy ngoạm để.

Ma Ngang gọi to bảo:

- Sao Tinh! Sao Tinh! Đừng cần chết nó, Tôn Đại Thánh cần để sống, không muốn để nó chết đấy!

Nhưng vừa thét luôn được mấy tiếng, thì yêu quái đã bị y cắn đứt cổ mất rồi.

Ma Ngang truyền bảo quân tôm, lính cua, đem con tê ngư chết khiêng về cung Thủy tinh, rồi lại cùng sao Tinh tiến lên đuổi theo, đã thấy sao Giốc bắt được yêu Trừ Nắng điệu về gặp sao Tinh. Ma Ngang dẫn rùa, ba ba, đồi mồi, cá sấu, bày thành trận thế vòng cái nia vây lại. Yêu quái kêu van:

- Xin tha chết cho! Xin tha chết cho!

Tinh mặc đi tới gần, một tay túm lấy tai, một tay giật lấy dao, gọi bảo:

- Không giết mày! Không giết mày! Bất mày về để Tôn Đại Thánh xử trị.

Mọi người tức thì hạ khí giới, lại đến ngoài cung Thủy tinh, trình báo:

- Bất cả về đây rồi!

Hành Giả thấy một con đứt mất đầu, máu chảy đầm đìa,

nằm ở dưới đất. Một con bị sao Tinh mọc cầm túm lấy tai, bắt quỳ dưới đất. Hành Giả đến gần xem kỹ và nói:

- Cái đầu này không phải bị dao chém đứt.

Ma Ngang cười nói:

- Nếu không có tôi thét vọt lên, cả thân nó cũng bị sao Tinh ăn hết rồi.

Hành Giả nói:

- Nếu vậy thì thôi, hãy đem cửa dây, cửa lấy hai cái sừng nó, lột lấy da mang đi, còn thịt xin lưu lại biếu hai cha con Long vương ăn nếm.

Lại bắt yêu Trừ Bụi xỏ lấy mũi, giao cho sao Giốc dắt đi; xỏ mũi yêu Trừ Nắng giao cho sao Tinh dắt đem về phủ Kim Bình, tra hỏi do lai, kết tội giả Phật hại dân đã lâu năm, sau sẽ trăm quyết.

Mọi người tuân lệnh, từ già cha con Long vương, ra khỏi Tây Hải, hội hợp sao Khuê, sao Đẩu, cười mây khói cùng chuyển về phủ Kim Bình.

Hành Giả chân dẫm mây sáng đứng trên không gọi báo:

- Quan Thứ Sử phủ Kim Bình, các quan giúp việc, tất cả quân dân trong ngoài phủ thành nghe cho lọt: ta là thánh tăng bên Đông Thổ, nhà Đại Đường, sang Tây Thiên lấy kinh. Những phủ huyện đây, mỗi năm phải cúng hiến đèn vàng, những đứa giả dạng Phật ban điểm lành là yêu quái tề ngu. Chúng ta tới đây, nhân xem đèn đêm rằm tháng giêng, thấy chúng lấy cắp mất dầu và bắt cả sư phụ ta đem đi, ta đã cầu thần trên trời thu phục. Ngày nay đã quét sạch sơn động, bắt hết yêu ma, không cho làm hại dân chúng nữa. Từ đây về sau, phủ huyện các người không được hiến cúng đèn vàng cho khổ dân tổn của nữa.

Bát Giới, Sa Tăng vừa mới đưa Đường Tăng về tới ngoài cửa chùa Từ Vân, chợt nghe thấy Hành Giả đương nói ở trên không, tức thì buông hành lý xuống, bỏ sư phụ ở đấy, cười gió mây lên tới không trung, hỏi Hành Giả công việc hàng yêu.

Hành Giả nói:

- Có một con bị sao Tinh cắn chết, đã cứa sừng lột da đem về đây, còn hai con thì bắt sống.

Bát Giới nói:

- Hai con ấy nhất định phải đem chúng xuống, cho quan viên mọi người cùng xem, để cho họ biết chúng mình là thần là thánh. Phiên bốn vị tinh quan giúp đỡ, vén mây xuống đất cùng về nơi phủ đường, đem lũ quái xử quyết. Lúc đó tình rõ, tội đúng, không ai còn kêu ca vào đâu được.

Bốn vị sao nói:

- Thiên Bồng gần đây đã biết lý hiểu luật, thực giỏi quá!

Bát Giới nói:

- Nhân mấy năm được làm hoà thượng, cũng học đòi chút ít.

Các thần liên đồn tề tựu xuống, một đám mây sáng xuống tới nơi phủ đường. Quan viên trong phủ huyện sợ hãi, dân trong thành, ngoài thành, đều nhà nào nhà ấy bày hương án, đặt lư hương. Một lúc sau, các sư chùa Từ Vân lấy kiệu rước Đường Tăng đến cửa phủ, hội với Hành Giả. Đường Tăng không ngớt tiếng cảm ơn và nói:

- Đã phiên các vị sao trên trời cứu chúng tôi ra, vì không thấy hiền đồ, dầm dẫm mong chờ, giờ may đắc thắng trở về, nhưng không biết đuổi theo mãi đến phương nào mới nã bắt được lũ quái ấy?

Hành Giả nói:

- Từ hôm kia từ biệt tôn sư, lão Tôn lên trời tra hỏi, được vị Thái Bạch Kim Tinh cho biết lũ yêu là giống tề tựu, và bảo cho mười bốn vị sao Cầm Mộc. Lúc đó, lão Tôn bèn tâu lên Ngọc Hoàng, Ngọc Hoàng hạ chỉ sai bốn vị sao cùng lão Tôn thẳng tới cửa động giao chiến. Yêu quái chạy trốn, lại nhờ hai vị sao Đẩu, sao Khuê cứu tôn sư ra. Lão Tôn cùng hai vị sao Tinh, sao Giốc ráng sức đuổi yêu, mãi tới Tây Dương đại hải, lại nhờ có Long

vương sai con đem quân giúp sức, cho nên mới bắt được chúng nó về đây để xét.

Đường Tăng ngồi khen và cảm ơn khôn xiết.

Lại thấy các vị quan phủ huyện cùng các viên phụ tá cũng đều đèn nến sáng trưng, hương hoa thơm ngát châu lên lễ bái.

Bỗng nhiên Bát Giới cúi tiết lên, cầm ngay đao thụ giới chém một nhát đứt đầu con Trừ bụi, chém luôn nhát nữa đứt đầu con Trừ nắng. Liền đó y lấy cửa cất bốn cái sừng ra. Tôn Đại Thánh đã có ý định sẵn, liền truyền:

- Xin bốn vị sao cầm bốn cái sừng tê này, đưa về thượng giới, dâng lên Ngọc Hoàng, trả lại thánh chỉ.

Còn tự mình cầm lấy hai chiếc và nói:

- Để lại một chiếc ở phủ nha làm trấn kho, đó là mình chúng, từ đây về sau không đánh thuế đèn dầu nữa. Chúng tôi mang đi một chiếc, đem hiến Phật tổ ở Linh Sơn.

Bốn vị sao trong lòng mừng rỡ, tức thì bái biệt Đại Thánh, cuối mây về trời. Các quan phủ huyện mời bốn thầy trò ở lại, mở đại tiệc, mời các vị quan trong làng đến bồi tiếp. Một mặt ra tờ cáo thị, truyền lệnh, năm sau không phải mở hội đèn vàng, bỏ hẳn việc bắt những hộ lớn góp tiền mua dầu. Một mặt gọi đồ tể đến lột da những con tê ngư, thuộc hun phơi khô, chế tạo áo giáp, còn thịt đem cấp cho các vị quan viên. Lại trích một số tiền mua những đất bỏ hoang của dân gian, dựng miếu thờ bốn vị Sao đã trừ yêu và dựng sinh từ bốn thầy trò Đường Tăng. Mỗi nơi đều có dựng bia khắc chữ, lưu truyền về sau để báo công ơn.

Mấy thầy trò vui lòng nhận lĩnh. Lại được hai trăm bốn mươi hộ lớn trước kia vẫn phải góp tiền mua dầu, chia nhau mời, thỉnh, chẳng lúc nào ngơi. Bát Giới hưởng dụng thoả lòng thích chí, lại đem những thứ bảo bối đã lấy được ở trong động, mỗi thứ bỏ túi một ít, để làm vật thưởng cho những nhà thiết tiệc chay.

Bốn thầy trò ở lại phủ Kim Bình một tháng, vẫn chưa ra đi được.

Đường Tăng nhủ bảo:

- Ngộ Không, đem những bảo vật còn thừa cho cả các sư chùa Từ Vân, làm lễ thù tạ. Rồi nói dối mấy hộ lớn mà đi ngay từ khi trời chưa sáng; sợ lưu luyến mừng vui, lỡ việc lấy kinh, bị Phật tổ quả phạt lại sinh ra tai ách, rất không nên.

Hành Giả bèn đem các thứ thụ được phân phát kỳ hết.

Vào hồi canh năm hôm sau, Hành Giả gọi Bát Giới dậy đóng ngựa. Chú ngốc chén no cơm rượu thết đãi, đương mơ mơ màng màng trong giấc mộng, nói:

- Hầy còn sớm thế này, đóng ngựa làm gì?

Hành Giả quát nói:

- Sư phụ bảo đi đấy!

Chú ngốc vuốt mặt nói:

- Lại chính sư phụ chẳng ra làm sao! Bốn trăm hai mươi hộ lớn đều mời, mới ăn được ba mươi mấy bữa chay, sao lại để cho lão Trư phải nhịn đói?

Trưởng lão nghe nói, mắng:

- Đồ bị thịt, đừng nói nhảm! Trở dậy ngay đi, kéo ta sẽ bảo Ngộ Không lấy gậy sắt đánh gãy răng.

Chú ngốc nghe thấy nói đánh, sợ nhún cả tay chân, nói:

- Sư phụ bây giờ đổi lòng rồi, trước kia thương mình, yêu mình, cho mình là ngờ nghệch, hay bệnh vực, huynh ấy định đánh thì thầy lại khuyên giải, ngày nay làm sao thầy lại nỡ bảo đánh mình?

Hành Giả nói:

- Sư phụ mắng đệ tham ăn, để lỡ mất độ đường. Dậy ngay thu xếp hành lý, đóng ngựa, thì khỏi phải đòn!

Bát Giới vốn nhất đòn, liền đứng ngay dậy, mặc quần áo, gọi Sa Tăng:

- Trở dậy mau, đòn đánh kia kìa!

Sa Tăng cũng vội trở dậy. Các việc thu xếp đầu vào đây.
Trưởng lão xua tay nói:

- Khê chú! Đừng làm kinh động các nhà sư trong chùa.

Liền đó, mọi người vội vàng lên ngựa, mở cửa chùa, tìm lối đi ra. Chuyến đi này chính là:

Ngâm buông lỏng ngọc bay chim phượng

Riêng mở khoá vàng sống giảo long.

Chưa biết khi trời sáng, tình hình những nhà định báo ơn thế nào, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ CHÍN MƯƠI BA

VƯỜN CẤP CÔ HỒI CŨ BÀN DUỖN NƯỚC THIÊN TRÚC CHÂU VUA ĐƯỢC VỢ

*Nấy nổi quả là yêu thực
Lưu tình ắt hẳn sinh tai
Linh minh việc gì bàn Tam Thai
Làm trọn tự về bể cả
Bất luận thành tiên thành Phật
Nên theo sẵn có an bài
Thanh thanh tịnh tịnh dứt trần ai,
Chánh quả bay lên thượng giới*

Nói tới sư chùa, đến trời sáng chẳng thấy thầy trò Tam Tạng, đều nói:

- Không giữ được, không từ biệt được, không cầu xin được, rõ là Bồ Tát sống đi rồi!

Đang nói thì thấy có mấy hộ lớn từ cửa nam tới. Các sư đập tay nói

- Tối qua không canh giữ, đến đêm đã cưới mây đi rồi.

Mọi người nhất tề ngẩng lên vái tạ. Tin này vừa truyền ra, quan viên khắp thành đều biết cả. Những hộ lớn đều sửa lễ ngũ sinh, hoa quả, đem tới sinh từ, hiến tế tạ ơn.

Lại nói bốn thầy trò Đường tăng, ăn gió ngủ bãi, dọc đường

bình yên, đi chừng hơn nửa tháng. Bỗng một ngày, thấy toà núi cao, Đường tăng lại sợ hãi bảo:

- Đồ đệ à, núi kia hiểm trở dựng đứng, phải cẩn thận đấy!

Hành Giả cười nói:

- Đi theo lối này là gần đất Phật, chắc không có yêu ma gì đâu. Sư phụ thoải mái, đừng lo nữa.

Đường Tăng nói:

- Đồ đệ ơi, dẫu rằng đất Phật không xa, nhưng vị tăng chùa trước từng kể, đến nước Thiên Trúc mất 2 ngàn dặm, còn chưa biết đường sẽ thế nào kia mà!

Hành Giả nói:

- Sư phụ à, thầy quên *Tâm Kinh* của Ô Sào Thiên sư rồi sao?

Tam Tạng đáp:

- *Bát Nhã Tâm kinh* là vật ta mang theo mình. Từ khi Ô Sào Thiên sư truyền giáo, không ngày nào không niệm, đâu có lúc nào quên? Đọc ngược đọc xuôi đều được, sao quên cho được!

Hành giả nói:

- Sư phụ chỉ niệm thôi, chưa từng hiểu được.

Tam Tạng nói:

- Con khỉ, sao lại bảo ta không hiểu. Người hiểu được à?

Hành giả nói:

- Con hiểu được, hiểu được!

Từ lúc ấy, Tam Tạng, Hành giả không nói với nhau nữa.

Bên cạnh thì Bát Giới cười ngả nghiêng, Sa Tăng cười chê trách. Bát Giới dè bủ.

- Lém cái mồm! Cũng như ta xuất thân từ yêu tinh, chẳng phải Phật tử, chưa nghe giảng kinh, chưa là sư Phật, chưa từng dự thuyết pháp bao giờ. Lại múa lưỡi song làm bộ tịch, nói "hiểu được, giải nghĩa được"! Sao im lìm thế! Nói đi, giảng đi!

Sa Tăng nói:

- Nhị sư huynh à, tin gì huynh ấy. Đại huynh múa lưỡi trâu chọc sư phụ cho vui chân đấy. Huynh ấy chỉ hiểu múa gậy thôi đâu có hiểu giảng kinh!

Tam Tạng nói:

- Ngộ Năng, Ngộ Tĩnh, đừng nói xằng. Ngộ Không hiểu được thứ văn tự không lời, ấy chính là thực hiểu đấy.

Thấy trò vừa nói vừa đi qua rất nhiều chặng đường, cách xa mấy khu núi non, bên đường thấy ngay một ngôi chùa lớn, Tam Tạng nói:

- Ngộ Không, trước mặt có ngôi chùa. Con nhìn ngôi chùa xem:

*Thực ra chẳng to chẳng nhỏ
Nhưng toàn ngói lưu ly biếc
Nửa cũ nửa mới,
Nhưng toàn tường hồng chữ bát
Thấp thoáng thấy thông xanh rợp bóng
Chẳng biết đã mấy trăm ngàn năm dẫu dài tới nay
Róc rách nghe suối trôi đàn gảy,
Chẳng hay từ triều đại nào mở núi dựng đây
Trên cửa núi, chữ lớn viết Bồ Kim thiên tự
Trên biển treo, nét đề là Thượng cổ di tích.*

Hành giả nhìn thấy *Bồ Kim thiên tự*, Bát Giới cũng đọc *Bồ Kim thiên tự*. Tam Tạng trên ngựa trầm ngâm: "Bồ Kim... Bồ Kim... Đây chẳng phải địa phận nước Xá Vệ ư?"

Bát Giới nói:

- Sư phụ ơi, lạ nhỉ! Con theo sư phụ mấy năm, chưa hề biết đường, thế mà hôm nay lại biết được!

Tam Tạng bảo:

- Không phải đâu. Ta thường đọc kinh điển, thấy nói Phật ở vườn Cấp Cô Kỳ Thọ thành Xá Vệ. Vườn này do Cấp Cô Trưởng giả hỏi mua từ Thái tử, để mời Phật giảng kinh. Thái tử nói: "Vườn của ta không bán. Nếu ông muốn mua của ta, trừ khi

vàng lát đầy vườn?". Cấp Cô Độc trưởng giả nghe vậy lấy ngay vàng làm ngôi gạch, lát kín vườn, mới mua được khu ấy từ tay Thái tử, rồi mời Đức Thế Tôn thuyết pháp. Ta nghĩ chùa Bồ Kim này không phải là câu chuyện ấy.

Bát Giới cười:

- Trời ơi! Nếu đúng là chuyện ấy, chúng ta mau dỡ gạch ra tặng cho người ta.

Mọi người cùng cười ran một hồi, Tam Tạng mới xuống ngựa.

Tiến vào Sơn môn, chỉ thấy dưới cửa, người gánh hành lý, người vác bao gói, người sửa xe kiệu, ai muốn ngủ thì ngủ, ai muốn nói thì cứ nói. Bỗng thấy 4 thầy trò, đẹp thì rõ đẹp, xấu lại quá xấu, mọi người có chút sợ, nhưng cũng dẹp ra nhường đường. Tam Tạng e xảy chuyện, miệng liền luôn nhắc:

- Phải lịch thiệp! Lịch thiệp!

Lúc ấy, tất cả cùng im lặng giữ gìn. Rẽ ra sau điện Kim Cương, đã thấy một vị thiền tăng bước ra, cũng rất uy nghi khác thường. Thực là:

*Mắt như trăng tròn sáng,
Thân tựa cây bồ đề,
Gậy tích bóng tà áo
Giày cỏ đường đá đi*

Tam Tạng chào hỏi. Vị tăng vội đáp lễ hỏi:

- Sư phụ từ đâu tới?

Tam Tạng đáp:

- Đệ tử Trần Huyền Tráng, vâng chiếu chỉ của Hoàng đế Đại Đường bên Đông Thổ, sang Tây Thiên bái Phật cầu Kinh. Đường qua lối này, lỡ mãng vào hởi, xin được trú chân một đêm, hôm sau lại lên đường.

Vị tăng đáp:

- Núi hoang chúng tôi mười phương thường trợ, đều tùy hỷ

cả. Huống gì trưởng lão là thần tăng Đông Thổ, như được cúng dưỡng thì may lắm.

Đường Tăng cảm tạ, bèn gọi 3 đồ đệ cùng đi. Qua hành lang uốn vòng thơm ngát, là thẳng tới phương trượng. Lễ ra mắt xong, phân ngôi chủ khách cùng ngồi. Ba anh em Hành giả cũng buông tay ngồi xuống.

Trong chùa nghe nói có sư nhà Đại Đường bên Đông Thổ đi lấy kinh qua đây, từ người lớn người nhỏ, ai nấy đều tới ra mắt. Uống trà xong, cơm chay bày ra. Trưởng lão đang đọc kệ mời chay, Bát Giới đã sốt ruột, bánh bột, cơm chay, canh miến, làm luôn một hơi. Phương trượng lúc ấy đang đông người, có người hiểu biết khen Tam Tạng uy nghi; có kẻ hiếu kỳ cứ nhìn Bát Giới. Lại nói Sa Tăng neho mắt, thấy thế bèn véo Bát Giới một cái, bảo:

- Phải lịch thiệp!

Bát Giới cuống quýt, vội kêu lên:

- Lịch thiệp, lịch sự cái gì. Bụng rỗng đây này!

Sa Tăng phì cười:

- Nhị sư huynh, huynh chẳng hiểu gì. Thiên hạ mọi người đều lịch sự cả. Còn nói chuyện dạ dày trống rỗng anh em mình cùng một giuộc thôi:

Lúc ấy Bát Giới mới chịu dừng. Tam Tạng niệm Kinh kết chay, mọi người dọn dẹp, Tam Tạng nói lời cảm ơn.

Sư chùa hỏi duyên cớ từ Đông Thổ tới, Tam Tạng kể chuyện từ xưa, rồi hỏi tới nguồn gốc tên chùa Bố Kim. Vị tăng đáp:

- Chùa này vốn là chùa trong vườn Cấp Cô Độc nước Xá Vệ, còn gọi là Kỳ Viên. Vì Cấp Cô Độc Trưởng giả rước Phật giảng kinh, nên lát vàng đầy vườn, thành ra có tên Bố Kim. Chùa chúng tôi đây trở về trước là thuộc nước Xá Vệ. Khi ấy Cấp Cô Độc Trưởng giả đang cư trú tại nước Xá Vệ. Non hoang đây vốn là Kỳ Viên của Trưởng giả, vì vậy chùa có tên Cấp Cô Bố Kim

tự. Phía sau chùa vẫn còn di chỉ Vườn Kỳ. Vài năm lại đây, gặp khi mưa xối xả còn hiện ra kim ngân châu báu. Cửa tạo hoá ban, thường thường nhật được.

Tam Tạng nói:

- Chuyện chẳng ngoa truyền, quả là sự thực!

Lại hỏi:

- Tiến vào cảnh Phật, thấy hai dãy hành lang có rất nhiều khách buôn cùng ngựa xe chất chỗ, tại sao lại nghỉ ở đây?

Chúng tăng đáp:

- Chỗ chúng tôi có núi tên là Bách Cước Sơn (núi Trăm Chân). Năm xưa vẫn thái bình, gần đây khí trời tuần hoàn, không hiểu sao sinh ra mấy yêu tinh Rết, thường chặn đường hại người. Tuy không mất mạng, nhưng người không dám đi. Dưới núi có một cánh cửa gọi là Kê Minh quan (cửa Gà Gáy). Cứ đến khi gà gáy, mới dám qua. Những người khách ngoài kia muộn giờ, không dám mạo hiểm, đành ngủ nhờ ở sơn môn, đợi sau khi gà gáy mới đi.

Tam Tạng nói:

- Chúng ta cũng đợi gà gáy rồi mới đi.

Thấy trò đang bàn tính thì cơm chay lại dâng, thầy trò lại dùng. Lúc ấy trăng treo sáng tỏ. Tam Tạng cùng Hành giả dạo bước dưới trăng, thấy một đạo nhân tới báo:

- Sư phụ chúng tôi muốn được gặp nhân vật Hoa Hạ. Tam Tạng vội quay mình thì thấy một lão hoà thượng, tay chống gậy trúc, hướng về trước mà thi lễ:

- Vị này có phải Sư phụ từ Trung hoa tới chăng?

Tam Tạng đáp lễ:

- Dạ phải ạ!

Lão tăng khen ngợi liên hồi, nhân đó lại hỏi:

- Lão sư tuổi được bao nhiêu?

Tam Tạng đáp:

- Đã qua sông 45 năm rồi. Xin hỏi lão viện chủ đã mấy mươi hoa giáp?

Lão tăng cười nói:

- Hơn lão sư một hoa giáp đó.

Hành giả nói:

- Năm nay đã 105 tuổi ư! Viện chủ xem ta bao nhiêu tuổi?

Lão tăng nói:

- Sư gia diện mạo cổ lão, thần ý thanh kỳ, lại thêm đêm trăng mất mờ, nhìn không rõ được.

Trò chuyện một hồi, cùng đi ra phía hành lang sau xem xét. Tam Tạng hỏi:

- Vừa rồi có nói di chỉ vườn Cấp Cô, vậy ở đâu?

Lão tăng nói:

- Phía ngoài cửa sau đó.

Rồi mau mắn mở cửa, chỉ thấy một khoảng đất không, còn sót một vài chân tường đá lở. Tam Tạng chấp tay than thở:

*Nhớ cũ thì chủ Tu đạt đã,
Từng đem vàng bạc cứu bản gia
Vườn Kỳ ngàn thuở tên còn đó,
Trường giả nơi nào bạn Giác La?*

Ai nấy thường nguyệt thanh thoi cất bước. Đi gần tới cửa hậu, sát toà dai, lại ngồi nghỉ, bỗng nghe có tiếng rên khóc. Tam Tạng tỉnh tâm lắng tai, tiếng khóc đúng là của đàn bà, không biết khổ sở thế nào. Tam Tạng cảm xúc xót xa, bất giác lệ tuôn, quay hỏi chúng tăng:

- Là ai mà thê thảm, ở đâu đây vậy?

Lão tăng thấy hỏi, liền sai các tăng đi đun nước pha trà; khi không còn ai mới cúi lạy Đường tăng, Hành giả, Tam Tạng nâng dậy hỏi:

- Lão viện chủ sao lại hành lễ thế?

Lão tăng nói:

- Đệ tử tuổi đã dư trăm, cũng hiểu qua nhân thế. Mỗi khi thiền định, cũng từng xem qua cảnh tượng cả rồi. Như thấy trò lão sư đây, đệ tử nhìn qua cũng biết khác hẳn người thường. Nói chuyện bí hiểm này, trừ sư gia đây thì khó mà biện minh cho được.

Hành giả bảo:

- Viện chủ nói di, có việc gì?

Lão tăng kể:

- Ngày này năm trước, đang khi đệ tử chính tâm thưởng nguyệt, chợt nghe gió nổi, thoảng đưa lời ai oán. Đệ tử xuống giường, ra di chỉ vườn Kỳ xem thì thấy một cô gái xinh đẹp đoan trang. Đệ tử hỏi: "Tiểu thư là con gái nhà ai?" Cô sao đến đây?. Cô gái đáp: "Tôi là công chúa của Quốc vương nước Thiên Trúc. Đang ngắm nguyệt thưởng hoa, thì bị gió cuốn đi". Đệ tử nhốt cô ấy vào một gian phòng nát bỏ không, sắp xếp ra vẻ phòng giam, trên cửa chỉ để 1 lỗ nhỏ đủ đưa bát ra vào. Lại bảo với chúng tăng rằng: "Đây là yêu tà bị ta trói lại". Sư chùa chúng tôi là người từ bi, không hại tính mạng cô ấy, hàng ngày cho cô ấy 2 bữa cơm thô, trà bồm để đủ sống. Cô gái này cũng thông minh, hiểu ngay ý tôi, sợ bị chúng tăng làm vấy bẩn nên giả làm yêu quái, ngủ nghỉ dơ dáy. Ban ngày thì nói lung tung, gây gây đại đại; đến đêm thanh vắng, nhớ cha mẹ mới dám khóc. Đệ tử đã mấy bận vào thành khất hoá nghe ngóng tin tức công chúa, chẳng có chút gì, cho nên càng khoá cho chặt, không dám để ra. Nay may có lão sư tới đó, rất mong khi vào trong nước hãy rộng thi pháp lực, biện rõ giả chân. Một là cứu người thiện lương, hai là tỏ rõ thần thông.

Tam Tạng và Hành giả nghe rồi, ghi nhớ vào lòng. Đang trò chuyện thì đã thấy hai tiểu hoà thượng mời uống trà ngồi nghỉ, tất cả cùng quay lại.

Bát Giới và Sa Tăng ở trong phương trượng, rầu rĩ phàn nàn:

- Ngày mai gà gáy đã phải đi, mà giờ này còn chưa đi ngủ!

Hành giả nói:

- Chú ngốc lại kêu gì vậy?

Bát Giới nói:

- Ngủ đi thôi, đêm khuya rồi, còn ngắm cảnh đến bao giờ nữa.

Vì thế, lão tăng mới quay về để Đường Tăng đi ngủ. Đúng là:

Người lặng trang êm giấc mộng hoa,

Hiu hiu gió ấm vách song sa

Đồng hồ giọt giọt đà ba nấc

Ngân Hán lung linh sáng mọi nhà.

Giấc đêm chưa được bao lâu đã nghe gà gáy. Các nhà buôn bên ngoài đã đốt đèn nhấp nháy, nổi lửa nấu cơm. Trưởng lão cũng gọi Bát Giới, Sa Tăng dậy, đóng ngựa thu đồ. Hành Giả gọi châm đèn. Sư chùa đã thức từ trước, sửa soạn cơm nước điểm tâm kính mời. Bát Giới mừng rỡ, ăn cả một khay bánh, rồi gánh đồ dắt ngựa ra. Tam Tạng, Hành Giả từ biệt mọi người. Lão tăng lại nói với Hành Giả:

- Việc bí thăm kia xin ghi lòng nhé!

Hành Giả cười:

- Xin nhớ, xin nhớ! Lão Tôn vào thành sẽ tự đi nghe ngóng xem xét, nhìn mặt mà biện minh.

Các nhà buôn ồn ào náo nức, cũng lên đường lớn. Gần tới giờ Dần đã qua cửa Gà Gáy. Đến giờ Tỵ đã nhìn thấy tường thành. Quả là ngói thép thành vàng, thần châu thiên phủ. Toà thành này:

Hổ phục rồng châu dáng thế cao,

Gác lân lầu phượng sắc chen màu

Nước trôi ngòi ngự như vòng quán

Đất phúc kẻ non vẻ gấm đào

Nặng sớm cờ tình bừng lối kiệu,

*Xuân đưa sáo trống khắp khe cầu.
Quốc vương phải đạo xiêm y đẹp
Ngô lúa nhiều thu rõ phú hào*

Trong vòng hôm ấy đã vào phố chợ Đông, các nhà buôn ai nấy dựng quầy hàng. Bốn thầy trò đi vào thành, đang đi thì thấy một dịch quán, 4 người bước thẳng vào. Viên Quản sự trong quán lập tức báo lên Dịch thừa:

- Bên ngoài có 4 hoà thượng kỳ dị, dắt theo một con ngựa trắng tiến vào.

Dịch thừa nghe nói có ngựa, biết ngay là quan sai, bèn ra sánh đón. Tam Tạng thì lễ, nói:

- Bần tăng vâng chỉ Hoàng đế Đại Đường Đông Thổ sang Linh sơn lên Đại Lô Âm tự bái Phật cầu kinh. Có mang theo quan văn xin vào triều chứng nghiệm. Muốn nghỉ nhờ đại nhân một chặng, việc xong sẽ đi ngay.

Viên Dịch thừa đáp lễ:

- Nha môn này vốn là nơi tiếp đón khách sứ, đương nhiên là đón các vị rồi. Mời vào, mời vào!

Tam Tạng vui mừng, gọi đồ đệ vào gặp mặt.

Viên Dịch thừa nhìn thấy mặt mày xấu dữ, trong lòng hãi kinh, không hiểu là người hay quỷ, run lập cập, đành đi pha trà, đặt cơm chay. Tam Tạng thấy vẻ kinh hãi thì an ủi:

- Đại nhân chớ sợ, ba đồ đệ của tôi, tướng mạo tuy xấu nhưng tâm địa đều thiện lương cả. Có câu "Tốt gỗ hơn tốt nước sơn" có gì mà sợ!

Viên Dịch thừa nghe vậy mới định thần, hỏi:

- Quốc sư ơi, triều Đường ở tận phương nào?

Tam Tạng nói:

- Ở đất Trung Hoa thuộc Nam Thiệm Bộ Châu.

Lại hỏi:

- Ra đi được bao lâu?

Tam Tạng đáp:

- Từ năm Trinh Quán 13, đến nay đã trải 14 năm rồi, vất vả qua ngàn non muôn nước mới tới được đây.

Viên Dịch thừa nói:

- Thực thần tăng, thần tăng!

Tam Tạng hỏi:

- Thượng quốc từng trải đã bao lâu?

Viên Dịch thừa nói:

- Chỗ chúng tôi đây là nước Đại Thiên Trúc, từ Thái Tổ, Thái Tông truyền tới nay đã hơn 500 năm. Đức vua tại vị hiện nay tính yêu non nước cỏ cây, hiệu là Di Tông Hoàng đế, niên hiệu Tĩnh Yển, nay đã được 28 năm.

Tam Tạng hỏi:

- Hôm nay bản tăng muốn ra mắt ngự giá đối quan văn, không biết có được gặp không?

Viên Dịch thừa nói:

- Được, được, đúng dịp đấy! Gần đây, công chúa tuổi vừa 20, đang dựng lầu cao tại ngã tư đường, ném tú cầu chọn chồng, kết duyên Phò mã. Hôm nay chính lúc náo nhiệt, chắc là Quốc vương tôi chưa thoái triều đâu. Nếu muốn đối quan văn, hãy đi ngay cho kịp.

Tam Tạng hớn hở định đi, nhưng cơm chay đã bày, bèn cùng Dịch thừa và các đồ đệ dùng luôn.

Đã quá giờ Ngọ. Tam Tạng nói:

- Ta đi luôn thôi.

Hành Giả nói:

- Để Lão Tôn đưa sư phụ đi.

Bát Giới nói:

- Lão Trư cũng đi.

Sa Tăng bảo:

- Nhị sư huynh thôi đi! Mặt mũi huynh chẳng ra sao, đừng có ra ngoài khoe béo, để đại sư huynh đi được rồi.

Tam Tạng nói:

- Ngộ Tĩnh nói phải đấy. Ngộ Năng thô đại, Ngộ Không còn ý tứ hơn.

Chú ngốc bêu môi:

- Ngoài sư phụ ra, mặt mũi bà ta có khác nhau là mấy!

Tam Tạng khoác cà sa, Hành Giả gánh tay nải cùng đi. Vừa bước ra phố đã thấy sĩ nông công thương, văn nhân mặc khách, phàm phu tục tử, ai nấy kháo nhau:

- Đi xem ném tú cầu đi!

Tam Tạng đứng bên đường, bảo Hành Giả:

- Người ở đây, y phục mũ khăn, cung thất đồ dùng, ngôn ngữ trò chuyện đều như Đại Đường ta cả. Ta nhớ rằng mẹ ta ngày trước cũng tung tú cầu mà gặp nhân duyên, kết thành chồng vợ. Nơi này cũng có phong tục ấy.

Hành Giả nói:

- Thầy trò cùng đi xem xem ra sao?

Tam Tạng bảo:

- Không được, không được! Chúng ta trang phục không tiện, sợ gây hiềm nghi.

Hành Giả nói:

- Sư phụ ơi, thầy quên lời của lão tăng chùa Cấp Cô Bố Kim rồi à: một là đi xem lầu đẹp, hai là biện rõ giả chân. Cứ nào nhiệt thế kia, nhất định Hoàng đế đang chờ tin mừng của công chúa, lòng dạ nào mà thiết triều nữa. Hãy đi đi! Tam Tạng nghe vậy, theo Hành Giả đi thực. Đã thấy đủ mọi hạng người ở chỗ ném tú cầu. Ôi dà! Đâu ngờ nơi ấy lại là:

*Ông chài quăng chiếc cần câu xuống
Đâu biết câu lên chuyện thị phi.*

Lại nói chuyện Quốc vương Thiên Trúc, vì mê non nước cỏ cây, năm trước đưa hậu phi công chúa tới vườn hoa ngự, rong chơi dưới nguyệt, làm ngửa mắt một yêu ma. Nó cuốn mất Công chúa đi, rồi biến giả làm Công chúa. Biết Đường tăng đúng giờ ấy ngày ấy tháng ấy năm ấy tới nơi này, nó giả lễ quốc gia Sung túc, đòi dựng lầu hoa, ý muốn lấy Đường tăng làm chồng, hút lấy chân khí nguyên dương để luyện thành Thượng tiên Thái Ất. Đúng chính Ngọ 3 khắc, Tam Tạng và Hành Giả đi vào giữa đám đông, qua gần chân lầu, công chúa kia bèn thấp nhang thơm, khấn cầu trời đất. Chung quanh có tới năm bảy chục hầu gái xinh đẹp nâng đỡ tú cầu. Lầu hoa ấy tám cửa lung linh, công chúa đảo mắt quan sát, thấy Đường tăng đến rất gần, liền cầm tú cầu tới, tận tay ném lên đầu Đường Tăng. Đường Tăng giật mình làm lệch cả mũ từ lư, hai tay vội đỡ tú cầu. Quả cầu nảy lên, lăn vào trong tay áo. Trên lầu nhất tề hô vang:

- Trúng hoà thượng rồi! Trúng hoà thượng rồi!

Ồi chao! Trên ngã tư đường, bọn khách buôn rào rào hò hét, đổ xô lại cướp cầu, bị Hành Giả quát một tiếng, nhe răng khếch một khếch, cong mình một cái, thân cao thành 3 trượng, trở cả thân uy, khoe vẻ dữ dằn, khiến cả bọn kinh hãi ngã lỏng chống bò đi, không dám lại gần.

Thoắt cái người ta tản hết, Hành Giả lại hiện nguyên thân. Trên lầu hoa, cung nga tố nữ cùng thái giám lớn nhỏ đều quỳ vái trước Đường Tăng:

- Quý nhân, quý nhân, mời lên triều mừng gặp.

Tam Tạng vội đáp lễ, nâng mọi người dậy, quay lại trách Hành Giả:

- Con khỉ nhà ngươi, lại đùa ta rồi!

Hành Giả cười nói:

- Tú cầu rơi đúng đầu sư phụ, lăn vào tay áo sư phụ, can gì tới con, sao lại trách con?

Tam Tạng nói:

- Xảy việc như thế này biết làm sao!

Hành Giả nói:

- Sư phụ ơi, xin cứ yên tâm. Cứ vào triều gặp vua đã, con sẽ quay lại dịch quán bảo Bát Giới, Sa Tăng đợi. Nếu công chúa không lấy sư phụ thì thôi, sẽ đổi quán văn rồi đi; nếu cứ đòi kén sư phụ làm chồng, thì sư phụ bảo Quốc vương rằng: "Cho gọi đồ đệ của tôi đến, để tôi dặn dò một tiếng". Khi ấy ba chúng con vào triều, con sẽ tự phân biệt chân giả. Đây gọi là kế mượn hôn nhân bắt yêu quái.

Đường Tăng chẳng thể nói gì; Hành Giả quay về dịch quán.

Trưởng lão được đám cung nữ dìu đến trước lầu. Công chúa bước xuống, tay ngọc diu trưởng lão cùng lên kiệu báu, bày nghiêm nghi trượng, cùng quay về triều. Quan Hoàng môn đã sớm tâu lên:

- Thưa Vạn tuế, công chúa rước về một hoà thượng, chắc là tú cầu chọn rồi, hiện đang ở ngoài Ngọ môn chờ chỉ.

Quốc vương nghe vậy không vui, ý muốn thoái lui, nhưng không biết ý công chúa ra sao, đành nén lòng cho vào. Công chúa cùng Đường Tăng tiến vào trước điện Kim Loan, thực là:

*Chồng vợ một đôi hô vạn tuế,
Chính tà hai cửa lạy ngàn thu.*

Lễ xong, lại cho lên điện, ban lời hỏi:

- Tăng nhân từ đâu tới, có phải trúng tú cầu của con gái trăm không?

Đường Tăng quỳ tâu:

- Bần tăng vâng chỉ của Hoàng đế Đại Đường ở Nam Thiệm Bộ châu sang Tây Thiên, lên Đại Lôi Âm bái Phật cầu kinh. Vì có quan văn suốt chặng hành trình, nên vào triều xin đổi văn điệp. Có đi qua lầu hoa ở ngã tư đường, không biết công chúa ném tú cầu trúng vào đầu bần tăng. Bần tăng là người xuất gia,

sao dám sánh đôi với cành vàng lá ngọc. Cúi xin bệ hạ tha cho bản tằng tội chết, cho đổi quan văn, để sớm lên Linh Sơn, bái Phật cầu kinh, rồi quay về nước cũ, xin mãi ghi nhớ ơn trời biển của bệ hạ.

Quốc vương nói:

- Người là thánh tằng Đông Thổ, quả là *Ngàn dặm nhân duyên hoá vương nhau*. Công chúa của quả nhân năm nay 20 tuổi chưa thành thân, vì chọn giờ này ngày này tháng này đều lợi, cho nên kết lầu hoa tung tú cầu để cầu duyên đẹp. May sao người vừa tới thì ném trúng; trăm tuy không vui nhưng chẳng hay ý công chúa thế nào?

Công chúa kia cúi đầu thưa:

- Phụ vương ơi, thường nói: *Duyên trời định sẵn*. Con gái đã có lời nguyện trước, làm tú cầu này, thề với thiên địa thần minh, ném cầu kén thiên duyên. Hôm nay trúng vào thánh tằng, tức là duyên từ kiếp trước, gặp được kiếp này, đâu dám đổi thay! Xin được kết làm Phò mã.

Quốc vương khi ấy mới vui. Lập tức lệnh cho Quan Chính đài ở Khâm Thiên giám chọn ngày lành.

Tam Tạng nghe vậy, chẳng dám tạ ơn, chỉ nhất mực kêu:

- Xin tha cho, xin tha cho!

Quốc vương nói:

- Hoà thượng này chẳng hiểu đạo lý gì cả. Trẫm mang cả sự phú quý của quốc gia để kén người làm Phò mã, có sao không ở lại hưởng thụ, mà cứ nhất mực đòi đi lấy kinh. Nếu cứ chối từ, sẽ cho Quan Cẩm y chém đầu!

Trưởng lão hoảng quá, hồn bay phách lạc, run lập cập, dập đầu tâu rằng:

- Cẩm tạ ơn thiên tử. Nhưng bản tằng có 4 người, 3 đồ đệ đang ở ngoài kia, xin cho gọi vào, chỉ để dặn dò một câu. Cúi xin bệ hạ cho gọi họ vào đây, đổi lấy văn điệp, cho họ sớm lên đường khỏi chậm trễ ý chỉ từ Đông phương tới.

Quốc vương lập tức chuẩn tấu:

- Đồ đệ của người ở đâu?

Tam Tạng thưa:

- Đang ở quán Hội Đồng.

Bèn sai quan đi triệu đồ đệ của thánh tăng tới lãnh văn điệp sang Tây Phương, để thánh tăng ở lại làm Phò mã. Trưởng lão đành đứng châu. Có thơ ghi nhận rằng:

*Luyện đan không hỏng phải ba tuyền
Khổ hạnh khôn thành hận ác duyên
Đạo ở thánh truyền, tu ở mỗ
Thiện do người tích phúc do thiên
Sáu căn chớ mãi nhiều ham muốn,
Một tính khai thông lại vẹn nguyên
Không nghĩ không mong thanh tịnh mãi
Giữ cho giải thoát được siêu nhiên*

Khi ấy, sai quan tới quán Hội Đồng tuyên gọi đồ đệ của Đường tăng.

Lại nói, Hành Giả từ lúc từ biệt Đường Tăng ở lầu hoa, thì đi một bước lại cười một bước, hớn hở quay về dịch quán. Bát Giới, Sa Tăng ra đón hỏi:

- Đại sư huynh, huynh có vẻ vui thế nhỉ? Sao không thấy sư phụ?

Hành Giả nói:

- Sư phụ vui rồi!

Bát Giới nói:

- Còn chưa tới Linh Sơn, chưa bái Phật cầu kinh quay về, sao bảo vui được?

Hành Giả cười nói:

- Ta với sư phụ mới đi qua lầu hoa ở ngã tư, bị ngay công chúa ném tú cầu trúng vào sư phụ, sư phụ được cung nữ xúm

vào đưa tới trước lầu, cùng công chúa lên kiệu về triều, kén làm Phò mã, đó chẳng là vui sao?

Bát Giới nghe vậy, dậm chân đấm ngực kêu:

- Nếu biết trước để ta đi có hơn không? Tất cả là bởi Sa Tăng lừa nhác, nếu không cản ta thì ta đã đi tới lầu hoa, tú cầu ném trúng lão Trư ta, công chúa ấy sẽ kén ta làm chồng, thế chẳng quá hay à?

Sa Tăng tiến tới, dí vào mõm chú ngốc một cái, bảo:

- Không biết dơ! Không biết dơ! Mạnh mẽ nói nhỉ! Chưa đỗ ông nghè đã đe hàng tổng! Nếu tú cầu rơi trúng phải nhị sư huynh, thì đệ cứ đi dầu xuống đất!

Bát Giới gất:

- Cái đồ đen sì này chả hay ho gì cả! Xấu tự biết, lại còn phải thêm mắm thêm muối vào nữa! Từ xưa đã có câu: *Da thịt thô dày, cốt cách cứng cáp*, cái gì cũng có ưu điểm của nó chứ!

Hành Giả nói:

- Chú ngốc đừng tán hươu nữa, hãy thu xếp hành lý, e là sư phụ sốt ruột cho gọi chúng ta, thì phải vào triều ngay bảo hộ sư phụ đó.

Bát Giới nói:

- Sư huynh lại nói sai rồi. Sư phụ đã là Phò mã, vào cung vui vầy với con gái vua, chứ có treo non tìm lối, gặp quái xem ma, gì đây mà phải bảo vệ? Sư phụ ngần ấy tuổi rồi, há chẳng biết những sự "kia kia" sao, mà còn cần sư huynh đi chỉ giáo nữa!

Hành Giả bạt tai cho một cái, múa gậy mắng cho:

- Người là cái đồ thô bỉ, dâm dục không dứt được! Còn nói hàm hồ nữa à!

Đang to tiếng thì đã thấy Dịch thừa vào báo:

- Thánh thượng có chỉ Sai quan tới mời 3 vị thần tăng.

Bát Giới hỏi:

- Làm sao mà mời chúng ta nhỉ?

Dịch thừa đáp:

- Lão thần tăng may gặp công chúa, bắt trúng tú cầu, được kén làm Phò mã, cho nên Sai quan tới mời.

Hành Giả nói:

- Sai quan ở đâu? Bảo vị ấy vào đây!

Sai quan trông thấy Hành Giả bèn thi lễ. Lễ xong, không dám ngẩng lên, cứ nghĩ thầm: "Là ma hay là quái thế?... Là Lôi công hay Dạ Xoa?"

Hành Giả nói:

- Vị quan kia, có gì chẳng nói đi, sao lại trầm ngâm thế?

Sai quan hoảng quá run lập cập, hai tay nâng thánh chỉ, miệng lúng búng:

- Công chúa tôi có lời mời dự hội mừng... Công chúa tôi kết nhân duyên, có lời mời...

Bát Giới bảo:

- Ta ở đây không có hình phạt, không đánh người, người cứ từ từ mà nói, đừng có sợ!

Hành Giả nói:

- Chưa thành đạo sợ gì người đánh! Sợ cái mặt người thì có! Mau thu xếp hành lý ngựa yên vào triều, gặp sư phụ để bàn việc?

Đúng là:

Lôi hạp giữa đường khôn tránh né

Định vui ân ái lại thành thù.

Rốt cuộc không biết gặp Quốc vương có chuyện gì, hãy đợi hồi sau phân giải.

HẠNH PHÚC

HỒI THỨ CHÍN MƯƠI TƯ

BỐN SƯ YẾN TIỆC VƯỜN HOA NGỰ MỘT QUÁI SUÔNG MƠ THÚ DỤC TÌNH

Nói tới ba anh em Hành Giả, theo quan tuyên chiếu vào tới gần Ngọ Môn, quan Hoàng Môn lập tức truyền tâu cho vào. Ba người chỉnh tề đứng sững, tịnh không cúi lạy. Quốc vương hỏi:

- Ba vị kia là đồ đệ của Thánh tăng Phò mã đấy ư? Tên họ là gì? Cư trú phương nào? Vì sao xuất gia? Lấy kinh sách gì?

Hành Giả bước ngay tới, ý muốn lên điện. Quan Hộ giá bên cạnh quát:

- Không được đi! Có việc gì, đứng dưới tâu lên!

Hành Giả cười:

- Chúng ta là người xuất gia, được một bước là tiến một bước.

Bát Giới, Sa Tăng theo sau cũng xáp lại. Trưởng lão e bản tính lỗ mãng, bèn đứng dậy kêu:

- Đồ đệ à, bệ hạ hỏi duyên do thì con cứ tâu đi!

Hành Giả thấy sư phụ châu chực cạnh vua thì nén không nổi, quát to:

- Bệ hạ khinh người quá tệ! Đã đón sư phụ ta làm Phò mã, sao lại để sư phụ ta đứng hầu? Thế gian tôn con rể là *quý nhân*, chả có lẽ quý nhân không ngồi?

Quốc vương nghe nói, cả kinh tái mặt; toan xuống điện

nhưng lại sợ mất thể diện, đành làm bộ to gan, sai người hầu lấy dón gấm thêu mời Đường tăng ngồi. Hành Giả khi ấy mới tâu rằng:

- Lão Tôn tổ tiên ở Đông Thắng thần châu, nước Ngạc Lai, núi Hoa Quả, động Thuỷ Liêm.

*Trời cha đất mẹ, đá nứt ta nên,
Từng theo Thánh nhân, học thành đại tạo.
Lại dời quê tiên, tụ họp hang trời đất phúc.
Xuống biển bắt rồng, lên ngàn trói thú.
Gạch số tử, nối số sinh,
Làm quan Tể Thiên Đại Thánh.
Thưởng ngoạn lầu quỳnh,
Rong chơi gác báu.
Hội tiên trời buổi buổi linh đình.
Vui côi thánh ngày ngày khoái lạc.
Chỉ bởi náo loạn tiệc Bàn Đào,
Làm rối thiên cung, bị Phật bắt giữ
Đè chặt dưới chân núi Ngũ Hành,
Đói ăn viên sắt, khát uống giọt đồng.
Năm trăm năm chưa từng cơm nước.
May sư phụ ta từ Đông Thổ sang Tây Phương
Quan Âm sai giải tai trời, xa nạn lớn.
Quy y chánh giáo Du Già
Tên cũ Ngô Không, thường gọi Hành Giả.*

Quốc vương nghe được những quý danh này, hoảng quá, tụt xuống long sàng, chạy lên, đưa tay đỡ Đường tăng mà nói:

- Phò mã ơi, cũng là duyên trời cho trăm, gặp được duyên tiên người tiên.

Tam Tạng lúng túng tạ ơn, mời Quốc vương lên bệ. Lại hỏi:

- Vị nào là đồ đệ giỏi thứ hai?

Bát Giới bĩu mỏ ra oai nói:

Lão Trư kiếp trước là người,
 Ham yêu vui nhác.
 Một đời hôn độn, loạn tính mê tâm.
 Chưa biết trời cao đất thẳm,
 Đâu lành bể rộng non dăng.
 Chính lúc u nhân, bỗng nhiên gặp một chân nhân.
 Nửa câu nói mở toang lưới nghiệp,
 Hai ba lời phá vỡ cửa tai nần.
 Tức thời tỉnh ngộ,
 Lập thân theo thầy,
 Tu được công phu hai tám
 Luyện ba ba xoay vần.
 Tu hành trọn vẹn, vượt lên thiên phủ.
 Ngọc Đế ban ân, làm quan
 Nguyên suý Thiên Bồng, cai quản binh thủy, cỡi trời hồ sông.
 Chỉ vì Bàn Đào rượu đắm, lời lả Hằng nga, cắt quan hàm,
 đây trần thế; đầu thai lắm, nên thác sinh về lộn.
 Ở núi Phúc Lãng gây ác khôn kể.
 Gặp Quan Âm chỉ rành lối thiện, quy y Phật giáo, bảo hộ
 Đường tăng.
 Thăng tới Tây Thiên, cầu xin Kinh điển.
 Pháp danh Ngô Năng, thường gọi Bát Giới.

Quốc vương nghe nói, gan hoảng tâm kinh, chẳng dám trông
 nhìn. Chú ngọc càng hăng tinh thần, lắc đầu, cúi mồm, dựng tai
 cười ha hả. Tam Tạng sợ làm hải mình rỗng, bèn mắng:

- Bát Giới cúi xuống!

Lúc ấy, chú ngọc mới bắt chéo tay, đứng cung kính, ra bộ
 dễ sai.

Lại hỏi:

- Đồ đệ thứ ba có sao quy y?

Sa hoà thượng chấp tay nói:

- Lão Sa vốn kẻ phàm phu,
 Vì sợ luân hồi nên cầu đạo.
 Ngao du góc bể, phiêu dạt chân trời.
 Thường mang y bát tùy thân, luôn luyện tâm thần hỷ xả
 Tin thành vì thế, được gặp tiên nhân.
 Nuôi như con trâu, kết duyên gái đẹp.
 Ba ngàn công mẫn, bốn tướng hợp hoà
 Lên thiên giới, vái Huyền khung,
 Làm quan Quyền Liêm Đại tướng,
 Theo hầu kiệu phượng xe rồng.
 Cũng vì Bàn Đào hội lớn,
 Lỡ tay võ chén pha lê
 Đầy xuống sông Lưu Sa, thay đổi đầu mặt.
 Gây nghiệp hai sinh linh
 May nhờ Bồ Tát qua chơi Đông Thổ,
 Khuyên ta quy y
 Đợi cho Phật tử triều Đường
 Sang Tây thiên cầu kinh chính quả
 Đổi thay từ ấy,
 Giác ngộ đại minh
 Lại rèn đạo lớn
 Lấy tên sông làm họ
 Pháp danh Ngô Tĩnh,
 Thường gọi Sa tăng.

Quốc vương càng nghe càng vừa sợ vừa mừng. Mừng là con gái kén được Phật sống, sợ là ba vị thực quả yêu thần. Đang lúc sợ mừng hỗn độn, bỗng quan xem Âm Dương tâu:

- Hôn lễ đã định vào 12 tháng này năm nay. Nhâm Tý giờ lành, chu đường thuận lợi, nên kết nhân duyên.

Quốc vương phán:

- Hôm nay là ngày mấy?

Quan xem Âm Dương tâu:

- Hôm nay mừng Tám chính ngày Mậu Thân, vườn khi
hiển quả, rất nên tiên hiển nhận việc.

Quốc vương cả mừng, sai ngay quan quản ngự giá quét dọn
quán, gác, lầu, đình trong vườn ngự; lại rước Phò mã cùng ba đồ
dệ giỏi nghỉ ngơi, đợi đến ngày lành, đặt yến hợp cẩn, cùng công
chúa sánh đôi. Tất cả vâng theo, quốc vương thoái triều, các
quan lui bước.

Lại nói, thầy trò Tam Tạng cùng ra ngự hoa viên, sắc trời
dần muộn, tiệc chay đã bày. Bát Giới mừng rỡ nói:

- Ngày hôm nay cũng đáng ăn đấy chứ!

Người hầu liền dọn cơm canh chay, mì miến, Bát Giới ăn
rồi ăn nữa, lại ăn thêm nữa, ăn đến tắc cả ruột mới dừng. Lát
sau, lại châm đèn, giăng màn đệm, ai nấy về ngủ. Trưởng lão
thấy quanh mình chẳng còn ai, lại nghĩ hận Hành Giả, nghiêng
răng mắng:

- Ngô Không! Con khỉ nhà người, phen nào cũng hại ta! Ta
bảo chỉ đi dạo vãn điệp, không qua lâu kén chồng, người lại dám
dẫn ta đi xem! Ngày nay thì gay rồi! Mắc vào chuyện này thì
làm sao đây?

Hành Giả cười nịnh:

- Sư phụ nói "Mẹ xưa kia cũng tung tú cầu, gặp duyên xưa,
kết nên chồng vợ", dường như có ý ngưỡng mộ chuyện cũ, Lão
Tôn mới dẫn đi xem. Lại nghĩ tới lời dặn của Trưởng lão chùa
Cấp Cô Bồ Kim, nên tới để nghiệm xem chân giả. Vừa gặp mặt
Quốc vương, thấy có chút tối xám, nhưng chưa gặp công chúa
nên không biết thế nào.

Trưởng lão nói:

- Người nhìn công chúa để làm gì?

Hành Giả nói:

- Mắt lửa người vàng của Lão Tôn chỉ cần nhìn mặt là biết
ngay chân giả thiện ác, phú quý bản cùng, lại biết ra tay để
biện minh tà chính nữa.

Sa tăng và Bát Giới cười:

- Đại sư huynh đạo này lại học được cách xem tướng nữa.

Hành Giả nói:

- Đại sư xem tướng, so với ta thì Tôn tử là gì!

Tam Tạng mắng:

- Đừng có múa mồm! Hôm nay người ta kén ta làm chồng, rồi sẽ đến dâu đây chứ?

Hành Giả nói:

- Hãy đến ngày mười hai làm lễ cưới đã, nhất định công chúa sẽ ra lấy cha mẹ, Lão Tôn sẽ đứng bên nhìn. Nếu là công chúa thật, sư phụ sẽ làm Phò mã, hưởng vinh quang cả nước chứ gì!

Tam Tạng nghe vậy, càng nổi cáu giận, quát:

- Con khỉ láo! Người còn hại ta nữa à! Đúng như Ngô Năng nói, bọn ta mười phần đã lên được hơn chín phần rồi, người vẫn đem cái đầu đầy lửa dọa ta! Mau khép miệng lại! Nếu còn vô lễ, ta sẽ niệm chú cho người biết tay!

Hành Giả nghe nói đến niệm chú, hoảng quá sụp ngay xuống kêu:

- Đừng niệm, đừng niệm! Nếu là công chúa thật, đợi khi bái đường, chúng ta sẽ cùng đại náo hoàng cung, rước sư phụ đi.

Thấy trò bàn bạc, chẳng mấy chốc đã sang canh. Chính là:

Đồng hồ trăm giọt

Ngát ngát hoa hương.

Rèm ngọc buông cửa gấm.

Sân thềm không ánh đèn

Dây đu bỏ lạnh sông chờ bóng

Khèn hồ âm tàn lặng bốn phương,

Hoa có quanh nhà lồng nguyệt rạng,

Trời không bóng cây ánh sao loang

Đỗ quyền ngưng giọng

Bướm bướm mơ màng

*Ngân Hán ngang trời rộng,
Mây trắng về cố hương
Nơi ấy cách người thương xa lắm,
Gió lay chồi liễu mấy thê lương.*

Bát Giới bảo:

- Sư phụ à, đêm khuya rồi, có việc gì sáng mai hãy bàn.
Ngủ đi! Ngủ đi!

Thầy trò đi nghỉ.

Một đêm canh vắng đã chầy, thoát đà gà vàng gáy sáng.
Canh 5 ba khác, Quốc vương lên điện thiết triều. Những là:

*Cung điện bày ra vẻ đẹp cao,
Trời xanh nhạc ngự gió lao xao,
Cờ bay đuôi báo mây di động,
Vòng rộn đầu ly nắng dạt dào.
Mù lụa lưa thưa cung liễu biếc,
Sương châu mướt mắt nét hoa yêu,
Núi vàng múa nhẩy ngàn quan đứng,
Bể lặng sông yên một đại triều.*

Các quan văn võ châu xong, lại tuyên:

- Quang Lộc tự hãy soạn ngày 12 hội mừng hôn lễ.
Hôm nay hãy bày biện tiệc xuân, mời Phò mã tới Ngự hoa viên
thưởng ngoạn.

Lại dặn dò Ban Nghi Chế dẫn ba vị đồ đệ tới Hội Đồng
quán ngồi một lát, để Quang Lộc tự sắp 3 mâm chay hầu hạ.
Hai nơi đều đầy đủ giáo phường tấu nhạc, cung phụng thưởng
xuân tới hết ngày. Bát Giới nghe vậy đáp liền:

- Bệ hạ à, thầy trò chúng ta từ khi hội tụ, không một khác
liạ nhau. Hôm nay đã yến ẩm ở vườn Ngự, để chúng ta chơi
thoả hai ngày rồi sẽ trao sư phụ làm Phò mã. Không thế thì
cuộc trao đổi này không thành đâu.

Quốc vương thấy chú ngọc xấu xí, nói năng thô tục, lại cũng

dầu bành cổ, dầu mồm dựng tai, vẻ như gây sự, sẽ hồng hôn nhân, đành phải theo lời; bèn ra lệnh:

- Đặt hai tiệc tại gác Hoa Di ở Vĩnh Trấn, để ta cùng Phò mã dự. Trên đình Lưu Xuân hãy soạn ba tiệc mời ba vị mỗi riêng. Sợ rằng thầy trò cùng ngồi, thứ tự không tiện.

Bấy giờ chú ngọc mới đồng ý rõ to, ai nấy lui cả. Chỉ truyền nội cung bày yến, mời 3 cung 6 viện cùng Công chúa dự cho thêm phần đầm ấm, đợi cuộc giai phối ngày 12.

Đến khoảng giờ Ty, Quốc vương bày xa giá, mời Đường tăng tới Ngự hoa viên xem. Nơi ấy rất đẹp:

Lối bày đá đẹp

Hiên tạc phù điêu.

Lối bày đá đẹp, bên đường cạnh đá lăm hoa kỳ

Hiên tạc phù điêu, ngoài mái trong hiên tươi lạ cỏ

Đào non mê trả biếc

Liễu mướt loáng oanh vàng

Mỗi bước tay đầy thơm lặng ấp

Một đi áo dẫm vị thanh tân

Hồ rộng dài phượng

Gác trúc hiên thông

Trên đài phượng

Tiêu ngân dẫn phượng tới châu

Trong hồ rộng

Cá nhảy hoá rồng tổ mà thấy

Gác trúc thơ đề

Đầy, gõ bao công lời "tuyết trắng"

Hiên thông văn tập,

Hàng hàng châu ngọc sử xanh ghi

Đá thắm chồng non bộ,

Sóng sâu biếc nước quanh khe

Đình mẫu đơn, dài tường vi, dài gấm phô nhung

Luống hải đường, hiên nhài ngát, ráng bày ngọc lát

*Thược dược hương kỳ, thực quỳ vẻ lạ.
Bạch lê hồng hạnh đua xanh tươi
Huệ tía huyền vàng thành rực rỡ.
Hoa lệ xuân, hoa mộc bút, hoa đỗ quỳên
Long lanh mơn mớn,
Hoa hàm tiếu, hoa phượng tiên, hoa ngọc trâm.
Phơi phới xum xuê
Khắp nơi hồng mướt son sáp dẫm,
Mọi chốn thơm nồng gấm vóc khoe
Mừng nữa làn đông đưa nắng ấm
Đây vườn yếu điệu rộn quang huy.*

Một đoàn mấy vị vua tôi, hồi lâu thưởng thức. Vừa hay có quan Nghi chế, mời ba anh em Hành Giả vào đình Lưu Xuân. Quốc vương dặt tay Đường tăng lên gác Hoa Di cùng yến ẩm. Nào là ca múa sênh đàn, phô bày dăng dãi, thực là:

*Nguy nga cung điện sáng soi rành,
Gác phượng lầu rồng khí tốt sinh
Xuân sắc dịu dàng hoa cỏ đẹp,
Màu trời lóng lánh cảm bào xinh
Sênh ca réo rắt tiên vui yến,
Ly rót vơi đầy rượu ngọc thanh
Vua sướng tôi vui cùng thưởng ngoạn,
Hoa Di môn thừa hưởng khang ninh.*

Lúc này, Trưởng lão thấy Quốc vương kính trọng đến vậy, không biết làm sao, đành miễn cưỡng vui theo, thực là ngoài tuổi mà trong héo. Chung quanh tường vách, bốn mặt rèm vang, trên rèm treo tranh xuân hạ thu đông bốn mùa, đều có đề vịnh, thấy là thơ của các Hàn lâm danh sĩ.

Cảnh xuân có thơ rằng:

*Đây trời một khí rộng xoay vần,
Khắp đất dăng dăng cảnh tượng tân*

*Đào mạn đua tươi hoa rực rực,
Én bay cột vẽ thoảng hương trần.*

Cảnh hè có thơ rằng:

*Gió nồm phơ phất vẽ tơ mơ
Quỳ lựu cung sân nắng tờ mờ
Sáo ngọc dặt dìu mơ ngọc tỉnh
Ấu sen hương ngát tới rèm tơ*

Cảnh thu có thơ rằng:

*Một lá ngô đồng rung giếng vàng
Rèm châu buông mãi tối ulla sương,
Én hay ngày ấm rời xa tổ,
Nhạn náu hoa lau chốn lạ làng.*

Cảnh đông có thơ rằng:

*Mưa rải mây bay lạnh tối tràn,
Tuyết bay gió bắc động non ngàn
Cung sâu tự có lò than ấm
Nhấn bảo mai khoe ngọc trĩu dần.*

Quốc vương thấy Đường tăng để ý xem thơ, bèn nói:

- Phò mã thích thưởng ý vị trong thơ, ắt là khéo ngâm nga lắm. Nếu chẳng tiếc lời châu ngọc, xin theo vần hoạ một bài được chăng?

Trưởng lão trông cảnh ắt lòng, minh tâm kiến tính, thấy Quốc vương trân trọng, sai hoạ vần xưa, bất giác có một câu rằng:

Nắng ấm băng tan khắp cõi trần

Quốc vương cả mừng, bèn gọi quan Thị vệ:

- Hãy lấy văn phòng tứ bảo, để phò mã nổi văn, cho trầm thênh thang thưởng vị.

Trưởng lão hưng phấn chẳng từ, nâng bút mà hoạ:

Hoạ cảnh xuân rằng:

Nắng ấm băng tan khắp cõi vẫn
Cỏ hoa vườn ngự lại thêm xuân
Mưa hoà gió thuận dân ơn lắm,
Bể lặng sông trong dất tục trần.

Hoạ cảnh hè rằng:

Đầu hương về nam ngày chậm chậm
Mây hoè lửa lựu rạng bình mơ
Oanh vàng én đỏ ran cung liễu,
Khéo động đôi lời lọt trướng tơ

Hoạ cảnh thu rằng:

Hương lan quất thắm với chanh vàng
Thông trúc xanh xanh khoái tuyết sương
Đậu cúc nửa khoe dăng gấm vóc,
Sênh ca diu dặt nước mây lan

Hoạ cảnh đông rằng:

Tuyết đẹp bùng lên khí lạnh tràn,
Non kỳ đá lạ ngọc dăng ngàn
Lò than xương thú hơi bơ sữa,
Phất áo ca vang đứng tựa dàn.

Quốc vương nghe mà mừng rỡ, cứ khen rằng:

- *Phất áo ca vang đứng tựa dàn*, hay quá!

Lập tức sai giáo phường phổ nhạc thơ mới, suốt buổi mới tan. Ba anh em Hành Giả ở Lưu Xuân cũng ra sức hưởng thụ, mỗi người uống vài chén rượu nên cũng đã ngà ngà.

Đang muốn đi tìm sư phụ thì thấy sư phụ cùng Quốc vương trên gác. Bát Giới tính ngốc trời dậy, to giọng kêu:

- Sung sướng quá, thanh thoi quá! Hôm nay cũng hưởng thụ một thể rồi! Nhân lúc no say đi ngủ thôi!

Sa tăng cười:

- Nhị huynh gốc chẳng tu dưỡng được. No cẳng thế này ngủ làm sao nổi.

Bát Giới bảo:

- Đệ biết gì, tục ngữ có câu: "Ăn no đừng động mạnh, dạ dày không còn gì à"?

Đường tăng từ biệt Quốc vương, hai bên cứ kính nhường mãi. Đến đình trong, Đường tăng trách mắng 3 đồ đệ:

- Đồ tham lam, càng ngày càng thô lỗ quá! Đây là chốn nào mà dám hò hét! Nếu làm phiền Quốc vương, chẳng hại đến tính mạng sao!

Bát Giới cãi:

- Không đâu, không đâu! Thầy trò ta với ông ấy lễ phép như thế, ông ấy chẳng giở quẻ đâu. Thường có câu: *Họ hàng không đánh nhau, xóm làng không chửi nhau*. Mọi người vui đùa, sợ gì cơ chứ!

Trưởng lão quát:

- Trói thẳng góc lại, để ta đánh cho nó hai chục thiên trượng.

Hành Giả làm thực, túm bắt nằm xuống, Trưởng lão vung gậy toan đánh.

Chú ngọc kêu:

- Phò mã đại nhân ơi! Tha tội cho con! Tha tội cho con!

Quan hầu yên đứng bên cũng khuyên can mãi. Chú ngọc bò dậy, lấm bà lấm bẩm:

- Quý nhân có khác, phò mã có khác, chưa ngủ với công chúa đã giở luôn phép vua!

Hành Giả gõ vào mõm dài bảo:

- Đừng nói lung tung nữa, mau đi ngủ đi!

Thầy trò ở lại đình Lưu Xuân một đêm. Sáng sớm hôm sau, lại yến tiệc như trước.

Thoát chốc hưởng lạc đã ba bốn ngày, tới đúng giờ tốt ngày 12. Các quan ba bộ Quang Lộc Tự tâu lại rằng:

- Chúng thần từ hôm mừng 8 phụng chỉ, phủ Phò mã đã tu sửa xong, trang hoàng bày biện tinh tươm. Lễ hợp cẩn cũng đã đủ đầy, tiệc mặn cơm chay cũng hơn năm trăm chiếu.

Quốc vương vui lòng, đang định mời Phò mã đi dự tiệc, bỗng có quan Nội cung vào tâu:

- Thưa Vạn tuế, Chính cung Nương nương có thỉnh cầu:

Quốc vương bèn lui tới Nội cung, đã thấy Ba cung Hoàng hậu, sáu viện phi tần, dẫn theo Công chúa đang vui cười bàn tán tại điện Chiêu Dương. Thực là dòng hoa họ gấm! Đây một dải yêu kiều sang quý, thực đẹp hơn điện Nguyệt cung Trời, chẳng kém thua cung Quỳnh phủ Uyển. Có bốn bài từ "Hỉ, hội giai nhân" sau đây:

Từ Hỷ (mừng) rằng: *Mừng, mừng, mừng! Hôn hờ sương thay!*

*Kết hôn nhân, ân ái đẹp
Khéo đẹp trang đài,
Hằng Nga nhường về.
Thoa rỗng trâm phượng,
Rực rỡ tua vàng
Môi son răng trắng má hồng,
Thướt tha như hoa dáng nhẹ
Gấm tầng tầng, năm sắc bồng bồng
Hương ngát ngát, ngàn vàng muôn về.*

Từ Hội (gặp) rằng:

*Gặp, gặp, gặp! Yêu kiều duyên dáng.
So Chiêu Quân, hơn gái Sở.
Nghiêng nước nghiêng thành, ngọc hoa đua về.
Trang sức càng mới tươi
Xuyến thoa nhiều điểm lệ
Lòng lan nét huệ thanh cao,
Má phấn da băng sang quý.
Mây ngài một nét mơ non xa,
Yểu điệu thướt tha dáng gấm về.*

Từ giai (đẹp) rằng:

*Đẹp, đẹp, đẹp! Gái ngọc nàng tiên,
Bao mến yêu khó nên lời
Kỳ hương ngút ngút,
Phấn sáp ngời ngời
Thiên thai đất phúc thăm
Bằng sao vương gia vui
Cười nói râm ran, vẻ đẹp,
Sênh ca diu dặt bồi hồi
Hoa dàn gấm dải ngàn muôn đẹp,
Trông khắp nhân gian được mấy người*

Từ nhân (duyên) rằng:

*Duyên, duyên, duyên! Lan toả hương ngát,
Tiên bày trận, đoàn mỹ nhân,
Phi tần bao vẻ, công chúa thanh tân
Tóc mây vòng búi mượt,
Nghê thường buông phượng quần.
Một dải nhạc tiên lạnh lót,
Hai hàng son tía vân vân
Năm xưa từng kết tin loan phượng,
Sớm nay vui may gặp giai nhân*

Quốc vương ngự giá, Hậu Phi dẫn Công chúa cùng thể nữ, cung nga cùng nghênh đón. Quốc vương vui hơn hở, vào điện Chiêu Dương an tọa. Hậu Phi triều bái xong, Quốc vương truyền:

- Công chúa con ngoan, hôm mừng 8 nếm tú cầu chọn rể, may gặp Thánh tằng, chắc là tâm nguyện đầy rồi. Quan các nha môn lại thể theo ý Trẫm, mọi sự đều lo sẵn cả. Hôm nay chính lúc giai kỳ, hãy sớm dự yến hợp cẩn chớ để lỡ dịp xuân thì.

Công chúa lại gần, cúi mình làm lễ, tâu rằng:

- Phụ vương ơi, xin bỏ qua cho tiểu nữ muôn vàn đắc tội. Có câu này con xin tâu lên: Mấy ngày nay trong cung có lời truyền,

Đường Thánh tăng có ba đồ đệ vô cùng xấu xí; tiểu nữ không dám gặp, sợ gặp sẽ sợ hãi. Xin Phụ vương hãy cho đuổi họ ra ngoài thành, không thì sẽ làm kinh động thân tiểu nữ yếu đuối mà sinh tai hoạ đó.

Quốc vương truyền:

- Con không nói thì Trẫm quên mất. Quả nhiên họ cũng xấu xí, mấy ngày nay đang tiếp đãi họ trong đình Lưu Xuân. Nhân hôm nay lên điện, hãy trả cho họ công văn để họ ra đi cho yên lành yên tiệc.

Công chúa khấu đầu tạ ơn. Quốc vương lập tức xa giá lên điện, truyền chỉ:

- Mời Phò mã cùng 3 vị đồ đệ.

Vốn Đường tăng bấm tay tính ngày, tới hôm 12, trời chưa sáng đã dậy bàn tính cùng đồ đệ:

- Hôm nay ngày 12, việc này phải làm sao đây?

Hành Giả nói:

- Quốc vương kia Lão Tôn đã thấy có chút khí tối, nhưng chưa ngấm thân, không hại lớn lắm. Chỉ có công chúa là chưa gặp mặt, nếu xuất hiện ra, Lão Tôn nhìn một cái là biết ngay chân giả, khi ấy sẽ để ba chúng con lên đường. Sư phụ tự đối phó, chớ có sợ. Con sẽ biến hoá thân ngay cạnh, theo sát sư phụ.

Thầy trò đang nói, quả nhiên quan Đường giá đã tới mời.

Hành Giả cười bảo:

- Đi thôi! Đi thôi! Ất là tiễn chúng ta đi, để dễ giữ sư phụ lại đây.

Bát Giới nói:

- Tiễn đi nhất định có trăm ngàn lạng vàng bạc, chúng ta dễ mua bán rồi. Tối nhà vợ ta, ta cũng chơi cho vui.

Sa tăng bảo:

- Nhị sư huynh ngậm mồm lại, chớ nói xằng, hãy để Đại sư huynh làm chủ.

Rồi thu xếp hành lý, ngựa yên, theo các quan lên điện son. Quốc vương thấy vậy, cho mời ba anh em Hành Giả lại gần, nói:

- Các vị đưa quan văn đây, trăm sẽ đóng dấu ngọc tủy, bên ngoài chuẩn bị sẵn sàng tiễn ba vị sớm lên Linh Sơn bái Phật. Khi nào lấy Kinh về, xin lại hậu tạ. Để Phò mã lại đây, chớ lo lắng gì nhé.

Hành Giả đáp tạ, bảo Sa tăng dâng văn điệp lên. Quốc vương nhìn rồi lấy ngọc tủy đóng dấu ngay, in cả chữ triện lên nữa; rồi ban cho 10 đỉnh vàng, 20 đỉnh bạc, gọi là lễ tiễn thân. Bát Giới vốn nặng lòng ham của, bèn nhận ngay. Hành Giả hô dài:

- Ô hoan hô...

Rồi quay mình toan đi, làm Tam Tạng hoảng quá nhồm lên níu lại, nghiêng răng nói:

- Các con không ngó ngang tới ta hả!

Hành Giả véo nhẹ tay Tam Tạng nháy mắt, bảo:

- Sư phụ ở lại thành thời yến ẩm, chúng con lấy kinh rồi sẽ quay lại thăm.

Trưởng lão nửa tin nửa ngờ, không chịu buông tay. Các quan đổ dồn mắt, cho là đang từ biệt thực. Quốc vương vội cho mời Phò mã lên điện, sai các quan tiễn ba vị lên đường. Trưởng lão đành buông tay lên điện.

Ba anh em Hành Giả cùng các quan rời triều, ai nấy cáo từ nhau. Bát Giới nói:

- Chúng ta đi thật, à?

Hành Giả không nói, cứ đi về dịch quán. Quan Dịch thừa đón vào, mời trà, soạn cơm. Hành Giả nói với Bát Giới, Sa tăng:

- Hai đệ cứ ở đây, chớ ló đầu ra. Dịch thừa có hỏi việc gì cứ lập lờ mà nói, chớ nói tới ta. Ta đi bảo vệ sư phụ đây.

Đại Thánh nhớ phất một sợi lông, thổi khí tiên, hô "biến" hoá thành một "Hành Giả", cùng ngồi trong Dịch quán với Bát Giới, Sa tăng. Còn chân thân lặc một cái, nhảy vút lên, hoá thành con ong mật, thực là khéo. Chỉ thấy:

*Cánh vàng miệng ngọt đuôi nhọn
Theo gió múa bay điên cuồng
Rất khéo hút nhụy và trộm hương,
Luôn liều xuyên hoa lãng đãng
Khó nhọc bao phen đâm đuôi,
Bay qua lượn lại vãn vương
Làm nên ngọt ngào xiết bao kẻ,
Dài lâu lưu mãi danh thơm*

Chú ong nhè nhẹ bay vào triều. Từ xa đã thấy Đường tăng ngồi đôn gấm bên trái Quốc vương, mặt ủ mày ê, âu sầu u uất. Bèn bay đậu lên mũ Tỳ Lư của sư phụ, bò khế bên tai, gọi nhẹ:

- Sư phụ, con tới đây, đừng lo buồn nữa.

Câu nói này chỉ đủ để Đường tăng nghe được, còn người phàm đâu có thể hay. Đường tăng nghe tiếng, mới thấy yên lòng - Chốc cái, quan trong cung tới mời:

- Thưa Vạn tuế, tiệc mừng hợp cẩn đã biện trong cung Chi Thước. Nương nương và công chúa cũng đều đang ở trong cung chờ đợi. Xin mời Vạn tuế cùng Quý nhân dự hội.

Quốc vương mừng khôn xiết, lập tức cùng Phò mã tới cung. Đúng là:

*Tà Chúa mê hoa, hoa tác hoa,
Lòng thiên động niệm, niệm sinh sầu.*

Rốt cuộc không biết Đường tăng trong cung thoát ra thế nào, hãy chờ hồi sau phân giải.

HỒI THỨ CHÍN MƯƠI LĂM

BẮT THỎ NGỌC GIẢ HỢP CHÂN HÌNH GẶP NGUỒN THIÊNG NGUYÊN ÂM XƯA CHÍNH

Lại nói Đường tăng ưu tư sâu muộn, theo Quốc vương ra hậu cung, chỉ nghe trống nhạc ran trời, theo đấy hương lạ nức mũi, đành cúi đầu không dám ngược nhìn. Hành Giả mừng thầm, đậu đỉnh trên đỉnh mũ Tỳ Lư, vận hào quang thần diệu, mở to mắt lửa người vàng quan sát; thấy hai hàng cung nữ óng ánh, dàn hàng la liệt, như cung Nhụy làng Tiên, khơi gợi tựa làn xuân chán gấm. Thực là:

*Thướt tha eo lả, nét ngọc làn băng
Từng đôi đôi xinh hơn gái Sở,
Mỗi nàng nàng đẹp vượt Tây Thi.
Tóc mượt tròn cao bay, sắc phượng,
Mây ngài mảnh mảnh núi xa đi,
Sênh đàn chen khúc,
Trống sáo vu vi.
Cung thượng giốc chủy vũ,
Trầm bổng nhạc so le.
Ca hay múa khéo yêu yêu quá,
Thêm gấm vườn hoa rực rỡ khoe.*

Hành Giả thấy sư phụ chẳng hề động tâm, thì tự khen rằng: "Hoà thượng được đấy! Được đấy! Thân nơi gấm vóc tâm không mỗi, Chân ghé quỳnh dao ý chẳng mê!

Chốc lát, Hoàng hậu, Phi tần xúm quanh công chúa từ cung Chi Thuộc ra, nhất tể nghênh tiếp, cùng hô to.

- Hoàng Thượng vạn tuế, vạn vạn tuế!

Làm Trưởng lão hoảng sợ run lập cập, không biết phải làm sao.

Hành Giả biết trước, nhìn thấy trên đỉnh đầu công chúa có chút yêu khí, nhưng lại không quá hung ác, bèn bò xuống gần tai sư phụ gọi:

- Sư phụ à, công chúa kia là giả đấy.

Trưởng lão nói:

- Là giả thì phải làm sao cho nó hiện chân tướng?

Hành Giả nói:

- Vận pháp thân ra thì bắt được nó.

Trưởng lão nói:

- Không được, không được! Sợ sẽ kinh động xe ngự. Hãy đợi Hoàng hậu lui về rồi hãy vận pháp lực.

Hành Giả bản tính nóng nảy, đâu có đợi được, "phù" to một tiếng, hiện ngay bản tướng, xông lên kéo công chúa mà mắng:

- Đồ yêu nghiệt! Người dám ở đây biến giả ra thật, đã hưởng đủ rồi còn chưa biết đủ, lại lừa sư phụ ta, phá khí chân dương của sư phụ để thoả tính dâm của người à!

Quốc vương hoảng hồn ngáy dờ, hậu phi ngã dúi lồm ngồm, cung nga thị nữ chẳng ai không nháo nhào chạy loạn, cố giữ lấy mạng. Đúng là:

*Gió xuân lãng đãng, hơi thu se se,
Gió xuân lãng đãng lướt vườn cây,
Ngàn hoa lay động.
Hơi thu se se qua ngự uyển,
Muôn lá chao nghiêng.
Lướt thướt mầu đơn nghiêng cửa thấp,*

Lao xao thướt được ngả lan can,
Bên lạch phù dung xao xác
Trên đài cúc nhụy lan man
Hong đẹp dậy hương ngủ bên lối,
Hải đường không sức bụi bay tràn,
Xuân rờn thổi rất cành sen mướt,
Đông tuyết nặng đầy nhụy mơ non
Thạch lựu hoa xoè
Rơi loạn đông tây sân viện.
Liều bờ rủ cành,
Nghiêng mềm nam bắc cung điện.
Hoa say mưa gió một đêm cuồng,
Vô số hồng tàn loang đất gấm.

Tam Tạng tay chân luýnh quýnh, run lập cập bò lại giữ lấy Quốc vương, chỉ biết kêu:

- Bệ hạ, đừng sợ, đừng sợ! Đây là do đồ đệ vận pháp lực, phân biệt thực giả đấy.

Lại nói, yêu tinh thấy việc không hay, vung tay, xé phát xiêm y, lúc lắc đầu, rơi hết vòng xuyên trang sức, chạy ngay vào miếu Thổ địa trong hoa viên, lấy ra một cây gậy ngắn hình như cái chày, quay phát lại đánh nhau với Hành Giả. Hành Giả lập tức theo sát, vung gậy sắt nghênh chiến. Hai bên hò hét âm ỉ, đấu ngay tại hoa viên. Sau lại hiển hiện thần thông, ai nấy cười mây mù giao chiến giữa không trung. Trận này:

Thiết bồng Kim Cô rất vang danh,
Chày cong gậy ngắn chẳng ai rành,
Một bên đến đây vì mê hoa lạ
Một bên đến đây vì lấy chân kinh
Yêu quái sớm biết Đường Tam Tạng,
Nằm nì phối ngẫu hút nguyên tinh,
Năm trước mượn lối công chúa thực,
Biến ra người ấy hưởng ái tình.

*Nay gặp Đại Thánh rõ quái quỷ.
Cứu người sống lại diệt yêu tinh
Chày ngắn công cuồng nhằm đầu bở,
Gậy sắt che mặt, ra uy nhanh.
Huyền huyền náo náo hai bên rộn,
Mây móc mù trời tối ngày xanh.*

Hai bên giao đấu giữa không trung, khiến cho trăm họ trong thành khiếp sợ, các quan trên triều hải hùng. Trưởng lão nâng Quốc vương dậy, cứ gọi:

- Đừng có sợ! Xin nương nương và các vị chớ có sợ! Công chúa của các vị là giả đấy. Để đồ đệ của bản tăng bắt được sẽ rõ tốt xấu ngay.

Một vài phi tử to gan, đem y phục, trang sức của công chúa ấy dâng Hoàng hậu xem, nói rằng:

- Đây là đồ của công chúa vẫn mang, nay đều vứt lại, chỉ mang thân giao đấu với hoà thượng trên trời, nhất định là yêu quái rồi.

Bấy giờ, quốc vương, hậu phi mới giật mình tỉnh ngộ, nhìn ngó lên không.

Lại nói, yêu tinh đấu với Đại Thánh cả nửa ngày trời mà không phân thắng bại, Hành Giả tung gậy báu lên, hô "Biến!" một tiếng, thì một hoá mười, mười hoá trăm, giữa lưng trời tựa như rắn quây giun bò, đánh tới bởi yêu quái. Yêu quái quỳnh quáng tay chân, co mình một cái hoá ra làn gió nhẹ trồn vút lên bầu xanh. Hành Giả niệm chú, thu hết lại thành một thiết bóng, vọt theo tầng hào quang mà đuổi. Gần tới cửa Tây Thiên, nhìn thấy tinh kỳ chấp chới, Hành Giả cao giọng quát:

- Ai giữ cửa kia, ngăn yêu tinh lại, đừng cho nó chạy!

Đúng là trên cửa trời có khác, có ngay Hộ Quốc Thiên Vương dẫn 4 đại nguyên súy Bàng, Lưu, Cầu, Tát, ai nấy sẵn sàng binh khí chặn đường. Yêu quái không thể vào, vội quay đầu, cuống cuống vung gậy ngăn cự lại Hành Giả.

Đại Thánh trong khi xoay tròn thiết bổng vẫn quan sát tỷ mỉ, thấy cây đoản côn một đầu phình to, một đầu bé nhỏ, như là cái chày giã cối gạo, nên xuýt một tiếng, quát to:

- Yêu nghiệt! Người cầm cái khí giới gì vậy mà dám đối đầu với Lão Tôn! Mau hàng phục cho sớm, sẽ thoát một gậy nát vụn linh hồn!

Yêu quái nghiêng rằng đáp:

- Người cũng không biết binh khí này của ta đâu! Nghe ta bảo đây:

*Nguồn tiên vốn bởi Dương Chi Ngọc,
Mài luyện nên hình biết mấy niên,
Thuở trước hồn mang ta đã có,
Ngày chia trời đất tớ là trên.
Nguồn cơn chẳng sánh đồ phàm tục,
Bản tính sinh thời côi thượng thiên
Một thể ánh vàng hoà bốn tượng
Năm hành khí tốt hợp ba nguyên.
Theo ta ở mãi cung Thiêm đẹp,
Vời tớ kẻ ngay diện Quế liên,
Vì nổi tiếc hoa ham cảnh thế,
Nên tới Thiên Trúc giả thiên quyền.
Cùng vua, chung hưởng không ý khác
Muốn lấy Đường tăng kết túc duyên,
Người dám ngông cuồng phá duyên đẹp,
Hung hăng truy sát đánh cuồng điên.
Món khí giới này tên to lắm,
Kim Cô nhà người còn là em,
Quảng Hàn cung thăm chày giã thuốc,
Đánh người một cái về hoàng tuyền.*

Hành Giả nghe vậy cười nhạt bảo:

- Yêu nghiệt giỏi gớm! Đã ở trong cung Thiêm mà chưa biết

tay nghề của Lão Tôn sao? Còn dám ở đây chống ta à? Hãy sớm hiện nguyên bản tướng thì ta tha mạng cho!

Yêu quái đáp:

- Ta biết thừa ngươi là *Bật Mã Ôn*, năm trăm năm trước đại náo Thiên cung; lẽ ra ta nhường ngươi, nhưng vì ngươi phá hôn lễ của ta, chẳng khác gì thù giết mẹ cha, cho nên về tình về lý ta chẳng cam, phải đánh chết *Bật Mã Ôn* khinh trên đối chúa.

Đại Thánh ghét thậm tệ ba chữ *Bật Mã Ôn*. Cứ nghe mấy chữ ấy là trong lòng giận dữ, vung thiết bồng đánh luôn. Yêu quái múa chày nghênh chiến. Ngay trước cửa Tây Thiên, hai bên oán hận dằng dai. Trận này:

*Chày giã thuốc, gậy luyện vàng,
Hai khí giới tiên cùng bên bĩ
Một bên vì theo thầy mà gắng đi.
Một kẻ vì nhân duyên mà giáng thế,
Vốn là quốc vương chẳng đành hoàng,
Mê hoa đến nỗi vương ma quỷ,
Đến nỗi ngày nay khổ giao tranh,
Hai bên đánh nhau không kiêng nể
Một đâm một quật tránh hơn thua.
Quát lớn gào to rất ầm ĩ
Chày thuốc anh hùng đời hiểm hoi
Gậy sắt thần uy càng kỳ vĩ.
Hào quang lóng lánh động trời cao
Mây màu lung linh liền đất vẽ
Giao chiến tới lui mười mấy hồi
Yêu quái sức đuối khó chống cự.*

Yêu tinh đấu với Hành Giả mười mấy hiệp, thấy Hành Giả ngày càng áp sát, liệu thế khó thắng, bèn đánh dữ một chày, lắc mình một cái, hào quang muôn ánh, chạy dài về hướng chính nam. Đại Thánh truy đuổi ngay sau. Chợt đến một quả núi to, yêu tinh dừng hào quang, chui tuốt vào hang, bật tấm chắn thấy nữa.

Lại sợ nó nấu thân về nước, ám hại Đường tăng, Đại Thánh bèn nhận diện hình về quả núi này, rồi cưỡi mây quay về nước.

Lúc ấy đang giờ Thân. Quốc vương vẫn níu lấy Tam Tạng mà run lập cập, chỉ nhất mực kêu:

- Thánh tăng cứu ta!

Một số phi tần cùng Hoàng hậu cũng dương sợ hãi; Đại Thánh từ trên mây xuống kêu to:

- Sư phụ, con về rồi!

Tam Tạng quát:

- Ngộ Không đừng lại, không được làm thánh thể kinh động! Ta hỏi ngươi: việc công chúa giả đầu đuôi thế nào?

Hành Giả đứng ngoài cung Chi Thuộc, tay bắt chéo ngực, nói:

- Công chúa giả là yêu quái. Lúc đầu, nó giao chiến với Lão Tôn nửa ngày, đánh Lão Tôn không nổi, hoá ra làn gió nhẹ chạy thẳng lên cửa trời, bị Lão Tôn gọi thiên thần chặn lại. Nó hiện chân tướng, lại đấu vài chục hiệp nữa, rồi hoá ra hào quang chạy về một quả núi hướng chính nam. Lão Tôn vội đuổi theo, chẳng biết tìm đâu, sợ nó quay về hại sư phụ nên phải cất công trở lại ngay.

Quốc vương nghe xong, kéo Đường tăng hỏi:

- Công chúa giả là yêu tinh, thì công chúa thật của ta ở đâu?

Hành Giả đáp luôn:

- Đợi Lão Tôn bắt được công chúa giả thì công chúa thật tự nhiên sẽ trở lại.

Hậu phi nghe vậy đều hết cả sợ hãi, ai nấy đều bước lên lay mà thưa:

- Xin thánh tăng cứu công chúa thật trở về, phân rõ chân giả, sẽ xin báo đáp.

Hành Giả nói:

- Chỗ này không phải nơi trò chuyện, mời bệ hạ và sư phụ hãy lên điện, các nương nương ai về cung nấy, cho gọi các sự đệ

Bát Giới, Sa tăng tới bảo hộ sư phụ, để ta lại đi hàng phục yêu quái. Một là có quân trong quân ngoài, hai là để Lão Tôn khỏi bận lòng. Hãy nhận chân rõ ràng để khỏi phí tâm sức Lão Tôn chuyến này.

Quốc vương y lời, cảm tạ mãi. Rồi dắt tay Đường tăng ra khỏi cung, đi thẳng lên điện. Các hậu phi ai về cung nấy. Bên bếp ngự sai soạn sẵn cỗ chay, bên này thì đi mời Bát Giới, Sa tăng. Chốc lát, hai người đến ngay. Hành Giả kể lại mọi việc, dặn hai người hết lòng bảo hộ. Đại Thánh lại dùng cân đầu vân, vút bay đi. Trước điện, các quan ai nấy ngóng lên không trung lễ vọng.

Tôn Đại Thánh đi thẳng tới quả núi phương chính nam tìm kiếm. Vốn là, yêu quái bại trận, chạy tới núi này, chui vào hốc, lầy đá to chặn cửa, im thin thít trốn. Hành Giả tìm một hồi không thấy động tĩnh, lòng rất bức bối, liền bắt quyết, niệm chân ngôn, gọi Thổ địa Sơn thần trong núi ấy ra thăm vấn. Lát sau, hai vị tới, cúi đầu thưa,

- Dốt quá! Dốt quá! Nếu biết ngài tới phải nghênh tiếp từ xa! Cúi mong ngài tha tội.

Hành Giả bảo:

- Ta tạm không đánh các người. Ta hỏi đây: núi này tên gọi là gì? Nơi này có bao nhiêu yêu tinh? Cứ nói thực ra ta sẽ bỏ qua cho!

Hai thần báo cáo:

- Thưa Đại Thánh, núi này là Mao Dĩnh Sơn. Trong núi chỉ có 3 hang thỏ. Từ xưa tới nay chẳng có yêu tinh gì cả. Đây chính là đất phúc năm lành đó. Đại Thánh muốn tìm yêu tinh, cứ đi đường lên Tây Thiên là có.

Hành Giả nói:

- Lão Tôn tới nước Thiên Trúc ở Tây Thiên, vua nước ấy có Công chúa bị yêu tinh bắt đi, vút trong rừng sâu, rồi yêu tinh biến thành công chúa, lừa gạt Quốc vương, dựng lầu son, tung

cầu thêu, muốn kén phò mã. Ta phò tá Đường tăng đi qua lầu, bị nó chặn đúng Đường tăng, muốn kết vợ chồng, toan hút nguyên dương của sư phụ. Bị ta nhận ra phá vỡ, hiện thân bắt nó trong cung. Nó cố xiêm y công chúa, rút một cây đoản côn, gọi là chày giã thuốc, đấu với ta nửa ngày rồi hoá làn gió nhẹ bay mất. Bị Lão Tôn đuổi tới cửa trời, lại đấu nhiều hiệp nữa. Nó liệu thế không thắng, lại hoá hào quang, chạy tới chốn này. Sao tìm chẳng thấy?

Hai thần nghe vậy, lập tức dẫn Hành Giả đi vào 3 hang tìm kiếm. Ban đầu vào hang dưới chân núi xem xét, chỉ có vài con thỏ đại kinh động bỏ chạy. Khi tìm đến hang trên chót núi, thấy 2 tảng đá to chặn cửa vào. Thổ địa nói:

- Đây ắt là chốn yêu quái chạy vội vào nấp!

Hành Giả rút phát gậy sắt chọc vỡ đá tảng. Đúng là yêu quái náu bên trong, phù một tiếng, lao ra vùng chày đánh. Hành Giả múa thiết bổng nghênh chiến, làm Sơn thần Thổ địa hoảng quá thoái lui, bỏ chạy. Yêu quái miệng kêu loạn xạ, mắng Sơn thần, Thổ địa;

- Ai bảo các ngươi dám dẫn nó tới tìm ta!

Nó chống chống đỡ đỡ ngăn gậy sắt; vừa đánh vừa lui, nhảy trốn lên không trung.

Đang lúc nguy cấp thì trời tối. Hành Giả càng hăng máu, toan ra tay mạnh, hận không cho nó một gậy chết lún. Bỗng nghe từ chín tầng tiêu hán, có tiếng gọi:

- Đại Thánh, chớ ra tay! Chớ ra tay! Gậy báu hãy nương tình!

Hành Giả quay ra nhìn, hoá ra Thái Âm tinh quân, lại dắt theo cả Hằng Nga tiên tử, hạ mây lành xuống trước mặt. Hành Giả vội thu thiết bổng, cúi mình thi lễ:

- Lão Thái Âm, đi đâu thế? Lão Tôn không kịp tránh đường!

Thái Âm nói:

- Yêu quái đối đầu với ngươi là thổ ngọc trong cung Quảng

Hàn của ta, giả thuốc tiên. Huyền Sương đó. Nó tự ý trộm khoá vàng, mở cửa ngọc, trốn khỏi cung, nay đã 1 năm. Ta tính ra nó sẽ gặp hoạ hại mình, nên tối cứu mạng nó. Xin Đại Thánh nể thân già mà tha nó đi!

Hành Giả lâu bầu bảo:

- Không dám! Không dám! Chả trách mà nó biết dùng chày giả thuốc! Hoá ra là con thỏ ngọc. Lão Thái Âm không biết chứ, nó bắt công chúa nước Thiên Trúc, lại giả chân hình, toan phá nguyên dương của sư phụ ta. Tội ấy tình ấy sao mà chịu nổi! Làm sao có thể dễ dàng tha thứ được?

Thái Âm nói:

- Người cũng không biết rồi! Công chúa của vua nước ấy cũng không phải người trần, mà vốn là Tố Nga trong Thiềm Cung; 18 năm trước từng đánh thỏ ngọc một cái, lại có ý hạ giới. Một khi linh nghiệm liền đầu thai vào bụng Chính cung Hoàng hậu nước ấy mà giáng sinh. Thỏ ngọc ôm hận vì cái đánh ấy, cho nên năm trước lên trốn khỏi Quảng Hàn, bắt Tố Nga ra rừng hoang. Có điều không nên tính kế lấy Đường tăng. Tội này thực không thể tha. May nhờ Đại Thánh để ý, phá rõ chân hình, và cũng chưa làm hại sư phụ Đại Thánh. Rất mong Đại Thánh nể mặt ta, tha tội cho nó, ta sẽ thu nó về.

Hành Giả cười, nói:

- Đã là nhân quả như vậy, Lão Tôn cũng không dám trái. Nhưng chỉ mình ngài thu nó về, sợ là Quốc vương không tin. Dám phiền Thái Âm quân cùng chúng tiên giả thỏ ngọc đến mé kia để chứng minh với Quốc vương. Một là chứng tỏ tay nghề của Lão Tôn, hai là giải thích duyên do Tố Nga giáng sinh, sau sẽ hiển thân của Tố Nga công chúa để rõ ý báo đáp.

Thái Âm tin lời, chỉ tay vào yêu quái, quát rằng:

- Nghiệt súc còn chưa hiện bản tướng sao!

Thỏ ngọc lăn một cái, hiện nguyên hình. Thực là:

Môi vênh răng nhọn, ria ít tai dài
Đầy thân mượt mà lông như ngọc
Sải bước, ngàn non chân tựa bay
Mũi héch mượt sữa
Rất giống sương hoa êm phấn dầy
Hai người hồng rục
Còn hơn biển tuyết điểm son bày
Nằm trên đất, trắng mịn màng lụa mộc một dải
Duỗi thẳng lưng, sáng trưng tơ bạc
Mấy phen hút sương thanh, đêm vắng rạng ngày,
Giã thuốc trường sinh chày ngọc lạ.

Đại Thánh thấy thế, xuýt xoa thích thú, dận vòng mây đi trước dẫn đường. Thái Âm quân dẫn Hằng Nga tiên tử, dắt theo thỏ ngọc, thẳng về địa phận nước Tây Trúc.

Lúc này đang độ hoàng hôn, trăng đã lên cao. Đến bên thành đã nghe trống điểm trên lầu. Quốc vương và Đường tăng đang ở trên điện, Bát Giới, Sa tăng cùng các quan đều châu trước bệ.

Đang định thoái triều thì thấy từ hướng chính nam một phiến mây màu, sáng rõ như ban ngày. Mọi người ngẩng nhìn, đã thấy Tôn Ngộ Không cao giọng gọi:

- Quốc vương Thiên Trúc, mời cùng Hoàng hậu phi tần ra đây. Dưới lọng báu này là Thái Âm tinh quân ở cung trăng, hai vị hai bên là các nàng tiên Hằng Nga trên đó. Thỏ ngọc này chính là công chúa giả, nay đã hiện chân tướng rồi.

Quốc vương mau mắn triệu Hoàng hậu, phi tần cùng cung nga, thể nữ, hướng lên trời lễ bái. Quốc vương và Đường tăng cùng các quan cũng bái tạ lên trời. Các nhà các họ trong thành không ai là không bày hương án, khấu đầu niệm Phật.

Đang lúc ấy, Bát Giới động lòng dục, không nhịn nổi, nhảy lên không, ôm lấy Nghê Thường tiên tử mà rằng:

- Hằng Nga ơi, ta với tiên tử biết nhau từ ngày cũ, mình cùng vui một lúc đi!

Hành Giả xông lên, đẩy Bát Giới ra, đánh cho hai cái, mắng rằng:

- Cái đồ gốc nhà quê này! Đây là chốn nào mà dám dõ lòng dâm hủ!

Bát Giới nói:

- Chỉ nhàn nhã chơi đùa giải khuây thôi mà!

Thái Âm quân sai dời lọng tiên và cùng các Hằng Nga thu hồi thổ ngọc, đi thẳng về cung trăng.

Hành Giả đuổi Bát Giới xuống đất. Quốc vương trên điện cứ tạ ơn Hành Giả mãi. Lại hỏi rằng:

- Đa tạ thần tăng pháp lực lớn bắt công chúa giả, còn công chúa thật của trẫm ở đâu rồi?

Hành Giả nói:

- Công chúa thật cũng chẳng phải người trần, mà chính là Tố Nga tiên tử trên cung trăng. 18 năm trước vì đánh thổ ngọc một cái, lại muốn xuống trần, đầu thai vào Chánh cung nương nấng đây mà sinh ra. Thổ ngọc ôm hận cũ, cho nên năm trước trộm khoá vàng mở cửa ngọc lên xuống trần, bắt Tố Nga ném ra rừng hoang, rồi biến giả hình công chúa mà lừa Quốc vương. Đoạn nhân quả này chính Thái Âm quân tận miệng nói với Lão Tôn. Ngày nay đã đuổi kẻ giả đi, sáng mai sẽ rước ngự giá đi tìm công chúa thật.

Quốc vương nghe nói, trong lòng hồi hận, nước mắt chứa chan nói:

- Con ơi! Ta lên ngôi từ nhỏ, dầu của thành cũng chưa từng ra, thì biết tìm con ở đâu bây giờ!

Hành Giả cười:

- Đừng phiền não! Công chúa hiện đang ở Chùa Cấp Cô Bồ Kim. Hôm nay ai nấy tạm về, sáng mai ta sẽ trả ngài công chúa thật.

Các quan lại quỳ vái, tâu rằng:

- Xin quốc vương hãy thư thư. Các vị thần tăng là thần Phật cưỡi mây dập gió, nhất định biết duyên do quá khứ tương lai. Ngày mai sẽ phiên tới 4 thầy trò Đường tăng cùng đi tìm, sẽ biết ngay đầu mối.

Quốc vương theo lời, bèn mời tới Lưu Xuân đình dự tiệc chay. Lúc này đã gần canh hai. Chính là:

*Đồng hồ giọt giọt nguyệt long lanh
Tiếng rã mõ vàng ran gió vắng nhanh,
Chim cuốc vừa kêu xuân quá nửa,
Hoa rơi không lối sắp ba canh.
Ngự viên lặng lẽ thu ngàn bóng
Ngân hán ngang trời dải biếc xanh
Ba chợ sáu phường không khách trẩy,
Một trời cao sáng lộng đêm thanh.*

Đêm ấy, Quốc vương không bị yêu khí, thanh thoả tinh thần, đến canh 5 ba khắc lại ra triều. Châu xong, lệnh rước 4 thầy trò Đường tăng tới bàn việc tìm công chúa. Trưởng lão tới, triều đình làm lễ vái chào. Ba anh em Đại Thánh cùng dự bàn. Quốc vương nhún mình nói:

- Việc công chúa xin nhờ thần tăng cứu giúp.

Trưởng lão thưa:

- Bản tăng hôm trước đi từ đông tới, lúc trời chiều có gặp ngôi chùa Cấp Cô Bồ Kim, nên có ý xin tá túc, may được các tăng ở đó đãi ngộ. Dùng cơm chay tối xong, dạo bước nhàn chơi, đi qua vườn cũ Bồ Kim, thấy nền xưa bỗng nghe tiếng oán than vắng tới. Hỏi duyên cớ thì một vị lão tăng chùa ấy, tuổi đã ngoài trăm, bèn bảo hết tả hữu ra ngoài rồi se sẽ kể cho bản tăng nghe một lượt. Chuyện rằng "tiếng ai oán ấy, là vào khoảng cuối xuân năm trước, tối đang lặng tâm, thưởng nguyệt, bỗng nổi trận gió, liền theo là tiếng bi ai. Đến nền cũ Kỳ viên quan sát thì thấy một cô gái. Hỏi duyên do thì cô gái ấy đáp: "Tôi là công

chúa của Quốc vương Thiên Trúc, nhân đêm thanh ngắm nguyệt xem hoa, bị trận gió cuốn tới đây".

Lão tăng là người hiểu lễ, đưa công chúa nhốt vào một phòng tĩnh mịch. Vẫn lo rằng trong chùa có vị tăng hư nào ô nhiễm, nên chỉ nói là giam yêu tinh ở đó. Công chúa hiểu được ý này, ban ngày giả nói lung tung, ăn chút cơm nước; đêm khuya vắng vẻ, nhớ cha mẹ mới dăm than van".

Lão tăng cũng từng tới đây nghe ngóng mấy lần, thấy công chúa trong cung vẫn vậy, nên không dám tâu báo. Nhân đồ đệ của bản tăng có chút thần thông, lão tăng ấy mới dặn dò đình ninh, giao cho bản tăng tới đây tra xét. Ngờ đâu yêu quái là thổ ngọc trên Thiềm cung, giả nhập chân hình, hoá hình công chúa. Nó lại cố tình phá nguyên dương của bản tăng. May nhờ đồ đệ uy lực cao siêu, nhận ra chân giả, nay nó đã bị Thái Âm quân thu về rồi. Công chúa đang ở chùa Cấp Cô Bố Kim đó.

Quốc vương nghe nói tỉ mỉ, oà khóc. Làm kinh động ba cung sáu viện ủa lại hỏi duyên do, rồi không ai không khóc to. Hồi lâu, Quốc vương lại hỏi:

- Chùa Bồ Kim cách thành bao xa?

Tam Tạng thưa:

- Chỉ có 60 mươi dặm thôi.

Quốc vương truyền chỉ:

- Hai cung đông tây cai quản điện ngọc, Thái sư Vệ quốc quản triều đình, trăm cùng Chánh cung Hoàng hậu dẫn các quan cùng 4 thần tăng tới chùa đón Công chúa.

Xa giá sắp hàng cùng ra khỏi triều nội. Hành Giả nhảy lên không, thắt lại dây lưng, đi trước tới chùa. Các tăng hoảng hốt quỳ xuống tiếp đón.

- Khi lão gia đi thì cùng đi bộ, nay sao lại phi từ trên trời xuống?

Hành Giả cười nói:

- Lão sư phụ của các vị đâu rồi? Mau gọi ông ấy ra đây, bày hương án mà tiếp giá. Quốc vương Thiên Trúc cùng Hoàng hậu, các quan và sư phụ ta đều tới đây này.

Các tăng không hiểu ý, lập tức mời sư phụ.

Lão tăng gặp Hành Giả, cúi mình vái mà nói:

- Lão gia à, việc về công chúa thế nào?

Hành Giả kể lại đầu đuôi một lượt. Lão tăng lại dập đầu vái tạ, Hành Giả nâng dậy bảo:

- Chớ có vái, chớ có vái! Mau bày biện tiếp giá đã!

Chúng tăng bấy giờ mới biết phòng phía sau có nhốt một cô gái. Ai nấy đều kinh ngạc vui mừng, cùng bày hương án, xếp la liệt ngoài sơn môn, khoác áo cà sa, nổi ran chuông trống. Không lâu sau, thánh giá đã tới. Quả là:

*Khí tốt rợp trời hương mên mang
Ưa dâng lành tốt núi đồi hoang,
Vòng dăng ngàn thửa trong sông bể,
Lông quần trường xuân vượt Vũ Thang.
Cây cỏ đầm ơn thêm mướt sắc,
Hoa đồng tươi mát lại thêm thơm
Xưa nay bậc cả lưu di tích
Mừng đón vua hiền tới bảo đường*

Xa giá Quốc vương tới ngoài sơn môn, đã thấy các tăng chỉnh tề hàng lối, phủ phục tiếp nghênh; lại thấy Tôn Hành Giả đứng sẵn ở giữa. Quốc vương nói:

- Thân tăng sao mà đến trước thế?

Hành Giả cười:

- Lão Tôn lắc lưng một cái là tới ngay. Các vị đi thế nào mà nửa ngày mới tới thế?

Bọn Đường tăng theo sau cũng tới đủ. Trưởng lão dẫn ngự giá ra phòng phía sau, công chúa vẫn giả nói cuồng. Lão tăng quỳ xuống chỉ dẫn:

- Ở trong phòng này là công chúa năm trước bị gió thổi tới đó. Quốc vương bèn lệnh mở cửa. Lập tức tháo khoá sắt, mở toang cửa. Quốc vương và Hoàng hậu thấy công chúa, nhận rõ dung nhan, không kể nhỡ bản, chạy lại ôm lấy mà kêu:

- Con ta chịu khổ quá! Sao con lại chịu dày đoạ thế này, chịu tội ở đây vậy?

Đúng là cha mẹ con cái gặp nhau, khác hẳn mọi tình cảm khác. Ba người gục đầu khóc lớn. Khóc một hồi, kể lể nổi ly biệt, rồi sai lấy nước thơm để Công chúa tắm gội thay y phục, lên kiệu về nước.

Hành Giả lại vòng tay thưa với Quốc vương.

- Lão Tôn còn một việc muốn tâu!

Quốc vương đáp lễ:

- Thần tâu có việc dận dò, trăm sẽ lập tức theo ngay.

Hành Giả nói:

- Núi này tên gọi là Bách Chúc. Gần đây nghe nói có con rết thành tinh, đêm tối hay hại người, hành khách lại qua rất là bất tiện. Ta nghĩ rằng rết chỉ có gà hàng phục được, hãy chọn ngàn con gà trống to, thả vào trong núi, tiêu trừ sâu độc. Hãy đổi tên núi này đi, ban một đạo sắc phong để cảm tạ ơn đức các tăng ở đây đã nuôi dưỡng công chúa.

Quốc vương cả mừng, chấp thuận. Sai ngay quan vào thành chọn gà, lại đổi tên núi là Bảo Hoa Sơn, lệnh cho bộ Công lo liệu trùng tu, ban cho chiếu phong gọi là *Sắc kiến Bảo Hoa Sơn Cấp Cô Bố Kim tự*, phong lão tăng là *Báo quốc tăng quan*, mãi mãi truyền đời, ban bổng 36 thạch. Các tăng tạ ơn, tiễn ngự giá hồi triều. Công chúa về cung, gặp mặt hết thầy mọi người. Tiệc chay sắp bày, cùng công chúa mừng qua tai nạn. Hậu phi cùng gặp, lại vui hội đoàn viên. Vua tôi quốc gia cũng chung mừng, yên ấm suốt đêm.

Sớm hôm sau, Quốc vương truyền chỉ, cho gọi hoạ sĩ vẽ chân dung 4 thầy trò tươi cười. Tạ ơn xong, Đường tăng từ biệt

Quốc vương lên Tây Phương. Quốc vương đâu có chịu để đi, đặt đại tiệc chay, thưởng thức năm sáu ngày liền, thực thoả dạ chú ngọc, tận lực căng bụng hưởng thụ. Quốc vương thấy thầy trò nặng lòng bái Phật, giữ mãi không ở, bèn biện 200 đỉnh bạc, 1 mâm bảo bối dâng tạ. Thầy trò không nhận một chút gì. Bèn sai bày xa giá, rước lão sư phụ lên để các quan đưa tiễn. Hậu phi cùng thần dân đều khấn tạ mãi không thôi. Đến con đường phía trước, lại thấy chúng tăng cúi đầu đưa tiễn, ai nấy không nỡ lìa xa. Hành Giả thấy chúng sinh đưa tiễn không chịu quay về, không đành lòng, bèn bắt quyết, hướng về phương tây thổi một làn khí tiên, một trận gió sâm làm mờ mắt người đưa tiễn. Có vậy mới thoát ra mà đi được. Đúng là:

*Sóng lặng ơn dâng nguyên bản tính,
Thoát lìa bể ái ngộ chân không.*

Rốt cuộc không biết lối trước thế nào, hãy đợi hồi sau phân giải.

HỘI THỨ CHÍN MƯƠI SÁU

KHÁU VIÊN NGOẠI MỪNG ĐÀI CAO TĂNG ĐƯỜNG TRƯỞNG LÃO KHÔNG THAM PHÚ QUÝ

*Sắc sắc nguyên không sắc,
Không không cũng chẳng không,
Lặng - ồn, im - nói thấy là cùng.
Trong mộng nói gì nữa mộng.
Hữu dụng dụng rồi vô dụng,
Vô công công ấy nên công,
Còn như quả chín tự nhiên hồng,
Chớ hỏi nên trông sao nhĩ.*

Nói về thầy trò Đường tăng trở pháp lực ngăn giữ các sư chùa Bối Kim. Các sư thấy gió cuồng thổi qua rồi mất tăm thầy trò Đường Tăng, thì cho là Phật sống giáng trần, cúi đầu vái lạy quay về. Thầy trò lại đi về phương Tây, đương độ xuân qua hạ chớm:

*Thanh bình trời sáng sủa,
Hồ ao ấu sen xinh
Mơ sau mưa chín mộng
Lúa theo làn gió xanh
Cỏ thơm chốn hoa rụng
Oanh già cành liễu thềm
Én sông vui bấy nhỏ
Gà rừng gọi đàn con*

*Tướng giỏi lâu năm thảng
Muôn vật đều quanh mình*

Nói sao xiết ngày ăn đêm nghỉ, lội suối trèo non, đi trên đường bằng, cũng mất nửa tháng. Đang đi thì thấy phía trước một thành tường kẻ cận. Tam Tạng hỏi:

- Đồ đệ, đây lại là nơi nào vậy?

Hành Giả đáp:

- Có biết đâu.

Bát Giới cười:

- Đường này sư huynh đã đi qua, mà còn nói không biết sao? Không những thế còn có chút lắt léo nữa đấy. Cố ý không nhận ra, định đùa chúng đệ hả!

Hành Giả nói:

- Chú cóc chả chịu thấu lý gì cả! Lối này tuy đã qua mấy bận, nhưng lúc ấy ở trong chín tầng trời, cuối mây mà đi, cuối mây mà lại, đã từng xuống đất đâu? Việc đã chẳng mang, thì tra xét làm gì, cho nên không biết. Lại còn có lắt léo gì nữa mà đùa các đệ?

Đang nói qua lại thì đã tới phía trước. Tam Tạng xuống ngựa, đi qua cầu vào thẳng cửa. Trên phố trải dài, chỉ thấy có hai ông già ngồi. Tam Tạng gọi:

- Đồ đệ, các con đứng yên trên phố, cúi đầu xuống, đừng có ngang ngược, để ta đi hỏi nơi chốn đã.

Bọn Hành Giả y lời đứng yên. Trưởng lão đến gần hai ông lão, chấp tay, cất giọng:

- Thưa lão thí chủ, bản tăng xin hỏi đôi lời.

Hai ông lão đang trò chuyện phiếm, nói những gì hưng suy được mất, ai thánh ai hiền, anh hùng sự nghiệp đương thời nay trôi nổi ở đâu, rồi ra thở than tiếc nuối. Bỗng nghe tiếng hỏi, bèn đáp lễ mà rằng:

- Trưởng lão hỏi gì vậy?

Tam Tạng thưa:

- Bần tăng từ nơi xa tới bái cầu Phật tổ, vừa tới quý phương này, chẳng biết tên gọi là gì. Liệu ở đâu có nhà thiện tâm, cúng chay một bữa?

Ông lão nói:

- Quê chúng tôi đây là phủ Đồng Đài. Sau phủ có một huyện gọi là huyện Địa Linh. Trưởng lão nếu muốn được cúng chay thì chẳng cần đi khuyến hoá, hãy qua phường có treo thẻ kia, trên phố Nam Bắc, lưng quay hướng tây, mặt quay hướng đông. Ở đó có toà lầu Hồ Toạ Môn là nhà của Khấu Viên ngoại. Trước cửa nhà ông ấy có treo thẻ *Vạn tăng chẳng ngại*. Nếu ngài là tăng từ xa tới, ắt được đãi hết. Hãy đi đi! Đừng ngờ lời chúng tôi nói.

Tam Tạng cảm tạ, quay lại nói với Hành Giả:

- Nơi này là huyện Địa Linh, phủ Đồng Đài. Hai ông lão ấy bảo: "Qua phường treo thẻ, trên phố Nam Bắc, phía lầu Đông Hồ, có nhà Khấu Viên Ngoại, trước cửa nhà treo thẻ *Vạn tăng chẳng ngại*. Hai ông ấy bảo ta tới nhà ấy mà hưởng cúng chay.

Sa tăng nói:

- Tây Phương là đất Phật, thực có tâm cúng chay. Nơi này là phủ huyện, không cần phải xét văn điệp quá quan, chúng ta hãy đi khuyến hoá.

Bốn thầy trò cùng sải bước trên phố, khiến dân tình kinh hãi, ngơ ngác, xúm quanh xem tướng mạo. Trưởng lão dặn là giữ miệng, lại răn:

- Chớ ngông cuồng! Chớ ngông cuồng!

Ba anh em cúi đầu, không dám nhìn lên. Rẽ qua góc khuất, quả thấy ngay đại lộ Nam Bắc.

Đang đi thì thấy lầu Hồ Toạ, bên cửa có treo bảng lớn đề 4 chữ "*Vạn tăng chẳng ngại*". Tam Tạng nói:

- Tây Phương đất Phật, nên người hiền người ngu đều

chẳng ai dối trá đâu. Lúc hai ông lão ấy nói, ta còn chưa tin, kết quả đúng như thật.

Bát Giới thô lỗ chỉ chực vào ngay. Hành Giả nói:

- Chú ngọc đứng lại. Đợi người ra đã, hỏi xem thế nào rồi hãy vào.

Sa tăng nói:

- Đại huynh nói phải lắm. Sở bất ngờ chưa báo trước sẽ khiến gia chủ phiền đấy.

Thầy trò tới trước cửa liền xuống ngựa, dỡ hành lý. Trong chốc lát, thấy có một người tóc còn xanh bước ra, một tay xách cân, một tay xách làn, đột nhiên nhìn thấy thầy trò thì hoảng quá, lạc cả hồn, bỏ sụp xuống, lê vào nhà trong báo rằng:

- Chủ nhân ơi! Bên ngoài có 4 vị tăng kỳ dị tới đây!

Viên ngoại chống gậy đang đi lại nhàn nhã trong sân vườn, miệng luôn niệm Phật; vừa nghe báo thế thì đánh rơi cả gậy, bước ra đón tiếp. Thấy 4 thầy trò, viên ngoại cũng chẳng sợ mặt mũi xấu xí, chỉ một mực:

- Mời vào! Mời vào!

Tam Tạng khiêm tốn dẫn đồ đệ cùng vào. Rẽ qua một ngõ con. Viên ngoại dẫn tới một căn phòng và bảo:

- Đây là phòng tốt nhất, là Phật đường, Kinh đường, Trai đường để tiếp đãi các Đại nhân. Còn căn phòng loại không tốt là để đệ tử lớn nhỏ chúng tôi ở.

Tam Tạng ngại ca không dứt. Rồi lại lấy áo cà sa ra mặc để lễ Phật, sau mới cất bước lên sảnh đường quan sát. Thấy những là:

Mây hương ngát ngát

Ánh đuốc lung linh

Khắp sảnh đường lấm hoa nhiều gấm

Bốn chung quanh vàng khoe sắc rực

Giá sơn đỏ, cao treo chuông sấm bóng,

Khung bôi màu, đặt chiếc trống vành hoa

Mấy đôi phườn dệt thành bát bảo,
Ngàn tượng Phật nạm kín hoàng kim
Lò đồng cổ, bình đồng cổ, bàn chạm trổ, hộp chạm trổ.
Trong lò đồng cổ, thường thường ngan ngát trầm thanh
Trong bình đồng cổ, luôn luôn hoạ sen xuất hiện
Bàn trạm sắc mây lành
Hộp sơn cánh hoa lảm
Chén lưu ly, nước trong long lanh
Đèn lưu ly, dầu thơm rực ánh
Khánh vàng một tiếng
Âm vang mông mênh
Thực là bụi trần chẳng tới Trại Trần lâu,
Trong nhà cúng Phật hơn chùa lớn

Trưởng lão rửa sạch tay, thấp nhang, khấu đầu lễ xong lại
quay sang vái Viên ngoại. Viên ngoại thưa rằng:

- Xin hãy dừng lễ! Mời tới kinh đường trò chuyện.

Lại thấy:

Đài vuông tử đứng,
Hộp ngọc khay vàng.
Đài vuông tử đứng, đầy ngất vô số kinh văn,
Hộp ngọc khay vàng, thu giữ xiết bao thẻ sách.
Trên bàn sơn bóng, có giấy, mực, bút, nghiên.
Đều là của phòng văn tinh tế
Trước bình tiêu ấm, có sách, tranh, đàn, cờ,
Thầy đều thú vị diệu huyền
Một tiếng vang, khánh tiên ran ngọc lan vàng,
Một cánh cung treo, râu rồng khơi trắng lộng gió.
Thanh khí xui người thần khí nhẹ,
Lòng chay tự thấy đạo tâm nhân.

Trưởng lão đến đó, toan hành lễ thì Viên ngoại lại đỡ dậy
mà rằng:

- Mời hãy thành thời cõi áo Phật!

Tam Tạng cởi áo cà sa rồi, Viên ngoại mới cùng thi lễ. Lại mời cả ba anh em Hành Giả cùng gặp mặt. Lại gọi người cho ngựa ăn, sắp hành lý dưới nhà nghỉ, rồi hỏi việc ngồi nghỉ của cả đoàn. Tam Tạng nói:

- Bần tăng vâng chỉ của Hoàng đế Đông Thổ Đại Đường, tới quý địa phương, lên Linh sơn bái kiến Phật tổ cầu lấy chân kinh. Nghe nói tôn phủ kính mến các tăng, vậy nên tới bái kiến, xin một bữa cơm chay rồi sẽ đi ngay.

Viên ngoại nét mặt hớn hở, cười sang sảng mà rằng:

- Đệ tử tên là Khấu Hồng, tự là Đại Khoan, năm nay đã 64 tuổi. Từ tuổi 40 đã nguyện cúng chay vạn tăng mới nên viên mãn. Tới nay đã cúng chay được 24 năm, đã thành danh sách các vị tăng đã trai cúng. Được mấy ngày rảnh rỗi, đem tính toán ra thì đã cúng chay được 9.996 vị tăng. Chỉ còn thiếu 4 vị tăng nữa nên chưa được viên mãn. Ngày nay đúng thời trời ban cho 4 vị là đủ số đã nguyện, xin hãy ghi lại quý danh. Dù thế nào cũng mời ở lại chừng một tháng, để chúng tôi khoản đãi cho được viên mãn, rồi đệ tử sẽ đưa ngựa xe tiễn sư phụ lên núi. Từ đây tới Linh sơn chỉ còn 800 dặm đường, cũng không xa đâu.

Tam Tạng nghe nói, vô cùng hoan hỷ, nhận lời ngay.

Mấy gia đồng nhà ấy liền đi rút củi, gánh nước, vo gạo nhặt rau, soạn cơm chay, làm kinh động tới bà vợ của viên ngoại. Bà này hỏi:

- Tăng ở đâu tới mà ghê vậy?

Gia đồng thưa:

- Vừa có 4 vị cao tăng tới, lão gia hỏi xuất xứ, họ bảo là vâng lệnh Hoàng đế Đông Thổ Đại Đường lên Tây thiên bái Phật. Đến được chỗ chúng ta đây không biết đã đi bao nhiêu dặm đường. Lão gia nói các vị ấy do trời sai xuống, nên sai chúng con mau soạn cơm chay cúng dưỡng họ.

Bà kia nghe nói cũng mừng rỡ, gọi hầu gái:

- Mau lấy y phục mặc cho ta, ta cũng đi thăm mới được.

Gia đồng thưa:

- Bà ơi, chỉ có một vị là dễ nhìn thôi, còn ba vị kia khó nhìn lắm, mặt mũi xấu phát sợ.

Bà kia nói:

- Các người chẳng hiểu biết gì cả. Có hình dung xấu xí, cổ quái lạ kỳ, mới là người trời giáng thế. Mau đi trước báo cho lão gia biết đi!

Gia đồng co cẳng chạy tới kinh đường, báo với Viên ngoại:

- Thưa có bà tới, ra mắt Đại nhân từ Đông Thổ!

Tam Tạng bèn đứng dậy, bước xuống.

Chưa dứt câu, bà kia đã tới cửa kinh đường. Đưa mắt thấy Đường tăng tướng mạo hiên ngang, phong tư tuấn tú; nhìn sang bên thấy ba anh em Hành Giả vóc dáng khác thường, dù biết là người trời giáng trần, nhưng vẫn nhiều phần khiếp sợ, quỳ xuống vái lạy.

Tam Tạng vội vàng đáp lại mà rằng:

- Lại khiến Bồ Tát kính lễ nhầm rồi!

Bà kia hỏi Viên ngoại:

- Sao 4 vị sư phụ không cùng ngồi?

Bát Giới tru mồm nói:

- Ba chúng tôi là đồ đệ.

Ôi giới ơi, một tiếng của chú ngọc tựa như hổ rống non sâu, làm bà kia hãi hùng.

Đang nói thì lại thấy một gia đồng báo vào:

- Hai vị Thiếu chủ cũng tới rồi!

Tam Tạng vội quay nhìn, hoá ra là hai vị tú tài tuổi trẻ. Tú tài bước lên kinh đường, cúi mình vái trưởng lão, làm Tam Tạng hoảng hốt vội đáp lễ.

Viên ngoại bước tới ngăn lại rằng:

- Đây là hai con nhỏ của tôi tên là Khấu Lương, Khấu

Đống, vừa đọc sách ở thư phòng, về ăn cơm trưa. Biết tin sư phụ giảng trần, nên tới bái yết. Tam Tạng mừng rỡ nói:

- Hay quá! Hay quá! Đúng là muốn cửa cao sang lương thiện, thì cháu con nên chuyên học hành.

Hai tú tài thưa với cha rằng:

- Vị Đại nhân này từ đâu tới vậy?

Viên ngoại cười:

- Đến từ xa lắm đấy! Các vị ấy, từ Nam Thiệm bộ châu Đông Thổ Đại Đường, vâng lệnh Hoàng đế lên Linh Sơn bái Phật tổ cầu kinh.

Rồi lại bảo:

- Tôi xem trong *Sự lâm quảng ký*, thấy cả thiên hạ chỉ có 4 đại bộ châu. Chỗ chúng tôi đây gọi là Tây Ngưu Hạ châu. Lại có miền là Đông Thắng thần châu. Từ Nam Thiệm bộ châu tới đây, không biết là đi mất bao lâu.

Tam Tạng cười, nói:

- Bắn tăng trải bước hành trình, ngày nấn ná thì nhiều, ngày thực đi thì ít. Luôn gặp yêu ma quỷ quái, muôn khổ ngàn cay. Rất may là có được 3 đồ đệ bảo vệ. Cộng lại đã 14 mùa nóng lạnh, mới tới được quý địa phương.

Tú tài nghe vậy, tấm tắc liên hồi:

- Thực là thần tăng, thực là thần tăng!

Chưa nói xong, lại có đứa nhỏ báo vào:

- Tiệc chay đã soạn, mời Đại nhân nhập tiệc.

Viên ngoại dẫn nội nhân và các con chuyển sang đó, lại rước 4 thầy trò vào trai đường dùng cơm chay. Ở đó, bày biện đã chỉnh tề. Những là:

Án bàn sơn vàng

Ghế tựa sơn đen

Trước mặt là quả ngon hiếm

Được sắp xếp như tay thợ khéo

Hàng thứ hai năm mâm rau xanh
Hàng thứ ba năm đĩa lê, táo.
Hàng thứ tư năm mâm thức nhắm lành.
Mâm mâm ngon ngọt, món món thơm thơm
Canh chay cơm dẻo, miến nấu bánh hấp,
Cay cay hừng hực nóng bừng bừng
Thầy đều vừa miệng, quá đủ no lòng
Bảy tám gia đồng lại qua mời mọc
Bốn năm đầu bếp luôn tay nhanh nhanh.

Cứ gọi thêm canh là có canh, gọi thêm cơm là cơm tới. Qua qua lá lại, như sao sa. Trư Bát Giới cứ một miếng hết một bát, đúng kiểu gió cuốn mây tan. Thấy trò ăn no căng một bữa. Trưởng lão đứng dậy, cảm tạ bữa cơm chay của Viên ngoại, toan lên đường ngay. Viên ngoại ngăn lại rằng:

- Sư phụ ơi, hãy yên lòng nghỉ lại vài ngày đã. Thường có câu: "Ngẩng lên thì dễ, nên công khó". Xin hãy để cho chúng tôi viên mãn rồi sẽ tiễn đưa.

Tam Tạng thấy ông này thành tâm đành ở lại.

Chẳng mấy chốc đã trải qua năm bảy phen sớm tối, Viên ngoại mới rước 24 vị tăng ứng Phật ở địa phương, sửa soạn đạo tràng viên mãn. Các tăng bày vẽ ba bốn ngày, định được giờ lành mới khai mở Phật sự. Ở chốn này so với Đại Đường thì phong tục cũng gần như vậy cả. Cũng là:

Phước đại hay khoe bày vàng rực
Đuốc hàng đôi nhang ngút cùng dâng
Khua trống gõ chiêng,
Thổi sênh huyết sáo.
Thanh la gõ, tiêu địch âm lan.
Cũng đều là theo nét nhạc
Gõ một hồi, thổi một hồi,
Cao giọng cùng nhau đọc kinh Tạng
Trước mời Thổ địa, sau thỉnh Tướng thân.

*Mở văn thư, vái tượng Phật.
Đọc trọn bộ Kinh Không Tước
Câu câu tiêu tan nghiệp chướng,
Đốt một giá đèn Dược sư,
Rừng rực hào quang sáng.
Lễ Thủy Sám, giải oan khiên,
Tụng Hoa Nghiêm, trừ phỉ báng.
Tam thừa diệu pháp rất tinh tế
Sa môn đây đây đều một dạng*

Như thế trải ba ngày đêm, đạo tràng mới kết thúc. Đường tăng nghĩ tới Lôi Âm, chỉ muốn đi, nên lại xin từ biệt. Viên ngoại nói:

- Sư phụ từ biệt quá gấp, chắc là tại liên tục mấy ngày bận việc cúng Phật, có nhiều sơ suất nên sư phụ có ý trách chẳng?

Tam Tăng đáp:

- Đã quá phiền tôn phủ, chẳng biết lấy gì báo đáp, sao còn dám nói là trách đây. Chỉ vì khi xưa Thánh quân tiến bản tăng đi, có hỏi bao giờ trở lại, bản tăng lỡ đáp chỉ 3 năm. Ngờ đâu đường dài hành trình đã 14 năm rồi. Việc lấy kinh chưa biết có được không, khi trở về mất mười hai mươi ba năm nữa thì há chẳng phải bội ước thánh chỉ rồi sao? Tội lấy gì mà gánh nổi? Nguyên xin Viên ngoại để bản tăng sớm ra đi, lấy được kinh về sẽ lại tới phủ nhà ở thêm thời gian nữa, lúc ấy có gì mà không được.

Bát Giới không nhịn được, quát to:

- Sư phụ thực chẳng hiểu nhân tình gì cả! Lão Viên ngoại cảnh nhà cự phú, phát nguyện trai tăng, nay đã viên mãn vẫn chỉ tình mời chúng ta ở lại, vậy hãy ở cả năm luôn đi cũng có hại gì đâu. Sao lại nhất mực cứ đòi đi vậy? Bỏ cơm chay người ta đã mời không ăn, lại lang thang sang nhà khác xin à!

Trưởng lão quát rằng:

- Người là hạng ham tài, chỉ đòi ăn, chẳng kể gì duyên do hồi hướng; đúng là "Ăn cơm trong máng, bụng dạ mồm

meo". Các người đã ham sân si chốn này thì ngày mai ta sẽ tụt lên đường đi vậy.

Hành Giả thấy sư phụ biến sắc mặt, bèn kéo Bát Giới, gõ cho một chuông vào đầu, mắng rằng:

- Đồ ngốc, chẳng hay tốt xấu, làm cho sư phụ mắng lây cả chúng ta.

Sa tăng cười:

- Đáng đánh lắm! Đáng đánh lắm! Cho chùa cái tội nói lung tung, làm phiền người khác đi!

Chú ngốc thở phì phò, đứng sang bên chẳng dám ho he. Viên ngoại thấy thấy trò câu giận, đành cười tươi xuê xoa.

- Sư phụ chớ nóng lòng, hôm nay xin cứ thông dong, để ngày mai tôi xin biện trống cò, mời vài người thân thích tiễn các vị lên đường.

Đang nói thì lão bà lại ra nói:

- Sư phụ ơi, đã có công quá bộ tới đây, xin chớ chối từ mãi. Hôm nay đã mấy ngày rồi?

Tam Tạng thưa:

- Đã nửa tháng rồi!

Lão bà nói:

- Nửa tháng ấy coi là công đức với nhà tôi đấy. Thân già này cũng có một chút tiền may vá, cũng xin cúng chay sư phụ nửa tháng.

Nói chưa dứt câu, anh em em Khấu Đồng bước ra:

- Thưa 4 vị sư phụ, cha tôi cúng chay chừ tăng đã hơn 20 năm mà chưa từng gặp người hay. Hôm nay may được viên mãn, 4 vị tới nhà, thực là rộng đến nhà tằm. Học sinh tuổi nhỏ, không biết nhân quả, thường được nghe rằng: "Ai tu nấy được, không tu không được". Cha tôi, mẹ tôi, ai nấy đều hiến chút dầu đèn, chính là ai nấy đều muốn cầu chút nhân quả ấy, có sao cứ chối từ? Nay mấy anh em đại đệ tử chúng tôi cũng có chút tiền

đóng học, cũng mong được cúng dường sư phụ nửa tháng rồi mới tiền đưa.

Tam Tạng thưa:

- Tôn phụ tôn mẫu của các vị thịnh tình đến vậy, mà bản tăng không dám nhận, huống đâu dám nhận sự cung phụng của con hiền cháu hiếu. Xin quyết chẳng dám nhận đâu. Sớm nay đã định lên đường, muôn vàn mong chớ trách tội. Nếu không, trễ nhiều hẹn ước với Hoàng đế, tội khó mà tha nổi.

Lão bà cùng hai con thấy Tam Tạng một mực chối từ thì sinh giận mà rằng:

- Có ý tốt mời ở lại, mấy người lại cứ nhất sự đòi đi, muốn đi thì đi đi! Chả mất công nhiều lời làm gì nữa.

Nói rồi mẹ con phẩy tay áo mà đi.

Bát Giới không im nổi miệng, nói với Đường tăng rằng:

- Sư phụ à, đừng có cố chấp nữa. Thường có câu: "Giữ thì ở, đi thì trách". Chúng ta hãy ở luôn cả tháng, xem mẹ con nhà này thoả nguyện thế nào, cứ vội làm gì!

Đường Tăng lại quát cho. Chú ngọc tự vả vào mồm hai cái, nói:

- Đáng đời! Đáng đời! Đáng đời!

Rồi lại bảo:

- Đừng có lẩm lời, lại bị quát bây giờ!

Hành Giả và Sa tăng đứng cạnh cười hi hi. Đường tăng lại quả sang Hành Giả:

- Người cười cái gì?

Rồi nắm tay toan niệm ngay chú *Khẩn Cô*, làm Hành Giả hoảng quá, quỳ sụp xuống mà rằng:

- Sư phụ ơi, con có cười đâu, con có cười đâu! Xin đừng có niệm, đừng có niệm!

Viên ngoại thấy thầy trò mỗi lúc thêm xích mích thì không dám cố nài nữa, chỉ can:

- Xin sư phụ đừng cáu giận, ngày mai sẽ tiền lên đường.

Rồi rời khỏi kinh đường, dặn dò thư lại viết 110 lá thiệp mời thân thích láng giềng, sớm mai sẽ tiễn sư phụ nhà Đường tới Tây Phương. Suốt một sân này, ran ran tiếng hô nhà bếp sắp tiệc chay tống tiễn, suốt một nhà kia, lại vang tiếng gọi thư lại làm 12 đôi cờ màu, tìm một dàn trống nhạc, thỉnh cả một đoàn hoà thượng chùa Nam Lai, một đoàn đạo sĩ quán Đông Nhạc, hẹn đúng giờ Tý sớm mai, ai nấy chỉnh tề.

Bọn gia nhân lãnh mệnh đi mời. Chẳng lâu sau trời đã muộn. Ăn cơm chay bữa tối xong, ai về giường nấy ngủ. Đúng là:

*Mấy chiếc quạ về quạ xóm khác
Đầu lâu chuông trống vắng xa đồn
Sáu đường ba chợ im hơi bếp,
Muôn cửa ngàn nhà ánh tối om
Gió mát trăng thanh hoa dơn bóng,
Sông Ngân ảm đạm, ánh sao vờn
Tử quy rên giọng canh khuya khoắt
Trời đất im lìm khắp lối thôn.*

Khi ấy trời đang canh ba, canh tư, gia đồng ai nấy lo việc của mình đều trở dậy sớm, mua sắm các đồ vật. Bên làm bếp thì trong bếp cuống quít; bên treo cờ màu thì trước sảnh ồn ào; bên mời tăng ni đạo sĩ thì ba chân bốn cẳng; bên thuê trống nhạc thì chạy ngược chạy xuôi; bên gửi thiệp mời thì sang đông tới tây; bên sắm xe kiệu thì trên hô dưới ứng. Nửa đêm tới sáng nào nhiệt, khoảng giờ tý thì việc nào việc ấy đã sẵn sàng, đúng là có tiền có khác.

Thầy trò Đường tăng trở dậy sớm, đã có một loạt người hầu hạ. Trưởng lão dặn thu thập hành lý, chuẩn bị ngựa yên. Chú ngựa vừa nghe sắp đi đã bĩu môi dẩu mỏ, hậm hực lâu bầu, miễn cưỡng thu dọn y bát, chất đầy một gánh. Sa tăng lau chùi yên ngựa, sẵn sàng cương kéo chờ đợi. Hành Giả trao cây gậy Cửu Hoàn cho sư phụ, treo túi đựng văn tập quá quan trước

ngực, tất cả sẵn sàng đi. Viên ngoại mời tất cả ra phía sau, phía cửa sảnh lớn. Ở đó yến tiệc sẵn bày, khác hẳn cơm chay vẫn được tiếp đãi. Những là:

*Rèm màu treo cao, bình phong bốn mặt.
Ở chính giữa treo một bức tranh núi thọ bửu phúc,
Hai bên tường bày bốn bức phong cảnh xuân hạ thu đông
Trong đỉnh rồng ngồi hương ngan ngát,
Giữa lò đuôi thược khí lung linh
Mâm khay rực rỡ châu báu ngồi hoa đẹp phân minh
Bàn đầy vàng bạch, bánh kẹo ngon la liệt.
Trước thêm trống nhạc nhịp cung thương
Trên sảnh thức ngon bày gấm vóc
Canh rau cơm chay rất thanh kỳ
Rượu ngát trà thơm vẻ rất đượm
Tuy đều là trăm họ nhà dân
Nhưng chẳng kém vương hầu sang quý
Khắp một vùng hoan hỷ vang vang
Cũng đủ khiến kinh thiên động địa*

Trưởng lão đang thi lễ với Viên ngoại thì thấy gia đồng báo
- Khách đã tới đủ rồi!

Rồi thấy xóm đông làng tây, em vợ, anh rể, những tín chủ cùng cúng chay, những thiện hữu cùng niệm Phật, tất cả cùng vái chào Trưởng lão. Vái xong, ai ấy theo thứ tự an tọa. Dưới sảnh đã thấy trống nhạc sênh ca, trên thêm đã có sáo đàn tiệc rượu. Bữa tiệc thịnh soạn này, Bát Giới để ý bảo với Sa tăng rằng:

- Sa đệ à, thả sức ăn uống vào nhé! Rồi nhà họ Khấu là chẳng có thịnh soạn nữa đâu!

Sa tăng cười:

- Nhị huynh nói gì thế? Thường có câu: *Của ngon trăm món, ăn no thì thôi*. Chỉ có đường riêng chứ làm gì có bụng riêng nữa?

Bát Giới bảo:

- Người vẫn đại khờ không cứu được! Bữa này ta sẽ ăn cho thoả thuê, 3 ngày sau cũng không đói được!

Hành Giả nghe vậy nói:

- Chú ngốc, đừng có căng da bụng! Hôm nay phải đi xa đấy!

Chưa nói xong, mặt trời đã lên. Trưởng lão ngồi trên nâng dĩa, niệm kinh *Yết Trai*. Bát Giới hoảng quá, xối vội thêm bát cơm, một và một bát, làm luôn năm sáu bát, cả bánh bao, bánh cuốn, bánh nướng, quả hấp, không kể ngon chán, nhét đầy 2 ống tay áo rồi mới nhấc mình theo sư phụ. Trưởng lão cảm tạ viên ngoại, lại cảm tạ mọi người, rồi cùng ra cửa. Ngoài cửa ấy đã bày cờ màu lộng báu, đội trống đội kèn. Lại cả hai đoàn tăng ni, đạo sĩ vừa tới, Viên ngoại cười nói:

- Các vị tới chậm, sư phụ đi gấp, không kịp dâng thức chay, đợi khi quay về xin đáp tạ.

Mọi người sắp hàng trên lối, người khiêng kiệu thì khiêng kiệu, người cưỡi ngựa thì cưỡi ngựa, người đi bộ thì đi bộ, đều rước thầy trò trưởng lão đi trước. Những nghe trống nhạc ran trời, phướn cờ rợp đất, người người tấp nập, xe ngựa ken hàng, tất thấy đều ra xem Khấu Viên ngoại rước Đường tăng. Cảnh đầy phú quý, thực vượt quá cung châu gác thúy, quả không thua trưởng giám, kho xuân.

Đoàn tăng thì tấu nhạc Phật, đoàn đạo sĩ thì thổi huyền âm, đưa tiễn ra ngoài cửa phủ thành. Đi tới mười dặm trường đình, lại bày ống cơm bầu nước, nâng ly dâng chén, cùng uống chia tay. Viên ngoại không nỡ phân ly, rừng lệ mà bảo:

- Sư phụ lấy kinh quay lại, nhất định ở lại tệ xá vài ngày, để thoả lòng Khấu Hồng tôi nhé.

Tam Tạng cảm kích dạt dào, đáp tạ khôn dứt rằng:

- Tôi nếu tới được Linh Sơn, gặp được Phật tổ, việc trước tiên sẽ biểu dương đại đức của Viên ngoại. Khi quay về, nhất định sẽ gõ cửa cảm tạ.

Nói qua nói lại, thoát cái dã qua 2, 3 dặm đường. Trưởng lão khẩn thiết xin bái biệt. Viên ngoại khóc to mà quay về. Đúng là:

*Có nguyện cùng sư theo diệu giác,
Không duyên gặp được Phật Như Lai*

Khấu Viên ngoại tiễn tới 10 dặm trường đình, cùng mọi người quay lại nhà.

Lại nói 4 thầy trò, đi được bốn năm chục dặm thì trời đã muộn. Trưởng lão bảo:

- Trời đã muộn rồi trú ở đâu đây?

Bát Giới gánh đồ, dẫu mở nói:

- Bỏ cơm canh có sẵn không ăn, nhà ngói mát mẻ không ở, còn đòi đi lối nào nữa, coi như sa vào lối quỷ thôi! Bây giờ trời tối, nếu mưa xuống thì sao?

Tam Tạng mắng rằng:

- Đồ nghiệt súc, lại còn oán hận nữa. Thường có câu: "Trường An tuy đẹp, chẳng phải nhà để ở lâu". Đợi đến khi thầy trò ta có duyên gặp được Phật tổ, lấy được chân kinh, khi ấy trở lại Đại Đường, tấu báo chúa công, sẽ cho người ăn thả sức mấy năm cơm ngự, đến căng cái bụng nghiệt súc của ngươi lên, cho ngươi hoá ra con ma no.

Chú ngốc cười nhạt chả dám nói gì.

Hành Giả ngược nhìn ra xa, thấy bên đường cái có mấy nóc nhà, vội bảo sư phụ:

- Sẽ nghỉ ở kia, nghỉ ở kia!

Trưởng lão tiến lên, thấy một toà nhà cũ nát, trên tường có tám biển cũ, trên tám biển có 4 chữ lớn tróc màu đầy bụi, đề rằng *Hoa Quang hành viện*. Trưởng lão xuống ngựa nói:

- Hoa Quang Bồ Tát là đồ đệ của Hoả Diệm Ngũ Quang Phật. Vì tiểu trừ Độc Hoả Quỷ vương, bị giáng chức, hoá làm Ngũ Hiên Linh quan. Nơi đây nhất định là có miếu thờ.

Bèn cùng vào. Nhưng phòng gian đồ nát, tường vách sụp
nhoà, bật không dấu người, chỉ có cỏ dại bụi hoang. Toan quay
mình đi ra, bất ngờ trên trời mây đen che ngịt, mưa lớn dầm
dề. Chẳng biết làm sao, đành trú lại dưới căn phòng nát cho qua
mưa gió. Tối tăm mù mịt, không dám nói to, chỉ sợ yêu tà, phát
giác. Kẽ ngồi người đứng, khổ sở qua một đêm mất ngủ. Ôi
chao! Thực là:

Thái cực sinh bĩ

Mới vui lại gặp buồn.

Rốt cuộc chẳng biết trước khi trời sáng sẽ ra sao, hãy chờ
hồi sau phân giải.

HỒI THỨ CHÍN MƯƠI BẢY

TRẢ VÀNG VIÊN NGOẠI GẶP MA QUÁI THÁNH HIỆN HỒN THIÊNG CỨU GỐC NGUỒN

Hãy thôi không nói đến thầy trò Đường Tăng trú trong nhà đột Hoa quang, chịu mưa đêm khổ sở. Lại kể về trong huyện thành Địa Linh ở phủ Đồng Đài có bọn hung bạo, vì gái điếm, rượu chè, cờ bạc tiêu hết của nhà, không kế mưu sinh, tụ họp một bọn mười mấy đứa làm giặc, bàn tính xem nhà nào là Đệ nhất tài chủ, nhà nào là Đệ nhị tài chủ, rồi đến cướp vàng bạc. Trong bọn ấy có kẻ bảo rằng:

- Không cần dò hỏi, không cần tính toán đâu. Hôm nay nhà Khấu viên ngoại tiễn đưa hoà thượng Đường triều cực kỳ hậu hĩnh. Bọn ta hãy nhân đêm mưa, dân phố không phòng bị, lính canh cũng không di tuần, lập tức ra tay cướp đoạt lấy của cải của nhà ấy. Thì sẽ lại có tiền mà chơi gái, đánh bạc, chẳng khoái hay sao?

Lũ cướp hoan hỷ, cùng rủ nhau cầm dao ngắn, gậy dài, móc câu, côn gáp, dây thừng, mỗi lửa, đội mưa xông đi tìm người. Chúng đập toang cửa nhà họ Khấu, hò hét xông vào chém giết, khiến cho cả nhà hốt hoảng, lớn bé già trẻ ai nấy trốn biệt cả. Mẹ thì chui gầm giường, cha thì nép sau cửa; Khấu Lương, Khấu Đồng cùng mấy người con dắt díu nhau run cầm cập chạy tán loạn tìm đường sống. Bọn giặc cướp tay vung dao, chém mỗi lửa phá tung rường hòm, thu vét sạch vàng bạc của báu, xiêm y, trang sức,

bát đĩa đồ đạc. Vị Viên ngoại không nén nổi, liều mạng chạy ra cửa, nài nỉ bọn cướp:

- Các vị đại vương, xin các vị đủ dùng là được rồi. hãy để lại vài cái áo quần cho già tôi lệm xác.

Bọn cướp nào có nghe lời, sấn tới đá một chân, vào hạ bộ. viên ngoại ngã nhào ra đất, đáng thương cho "ba hồn về âm phủ, bảy vía lơ vợ bỏ cõi trần". Lũ cướp lấy của rồi kéo khỏi nhà họ Khấu, bám nhau trèo ra khỏi tường thành, đội mưa đêm chạy về phía tây. Những người hầu nhà họ Khấu thấy cướp đã rút mới dám lộ ra. Khi nhìn tới thì Viên ngoại đã chết lản dưới đất, cất tiếng gào khóc.

- Trời ơi! Ông chủ bị đánh chết rồi!

Mọi người phủ phục quanh thi thể đau đớn khóc gào.

Sắp tới canh bốn, người mẹ nhà họ Khấu nghĩ oán hận thấy trò Đường Tăng không chịu nhận đồ cúng chay nhà họ, vì họ phí công, di tiền nên gặp phải họa này; sinh lòng muốn hại bốn thầy trò, bèn nâng Khấu Lương lên mà nói:

- Con ơi, đừng nên khóc nữa. Cha con nay làm chay cúng tăng, mai dâng chay cúng tăng, ngờ đâu ngày nay viên mãn quá, cúng tăng đến nỗi mất mạng rồi.

Người anh em của Khấu Lương nói:

- Mẹ ơi, sao lại nói là vì sư mà mất mạng?

Người mẹ bảo:

- Thế giặc hung dữ, xông tận vào phòng, ta trốn dưới gầm giường run cầm cập mà vẫn để ý, đúng chỗ đuốc sáng nên nhìn rất rõ. Con có biết là ai không? Kẻ châm lửa chính là Đường Tăng, kẻ cầm dao chính là Trư Bát Giới, kẻ khuân vàng bạc chính là Sa Tăng, kẻ đánh chết cha con chính là Tôn Hành Giả.

Hai người con nghe lời, cho là thực, bảo nhau:

- Mẹ đã nhìn rõ ràng như vậy, nhất định là đúng rồi. Bốn người bọn họ ở nhà ta nửa tháng trời, đã thông tỏ hết thấy

đường đi lối lại nhà ta. Cửa cải khiến nẩy lòng tham, cho nên thừa cơ mưa đêm, họ quay lại nhà ta đây. Đã cướp của cải, lại giết hại cha ta, sao lại ác độc quá vậy! Đợi đến sáng mai, ta sẽ lên phủ tố cáo!

Khấu Đồng nói:

- - Tố cáo thế nào?

Khấu Lương bảo:

- Cứ viết như lời mẹ ấy.

Bèn viết rằng:

*- Đường Tăng châm lửa đốt
Bát Giới hò giết người
Sa Hoà thượng cướp tóc vàng bạc
Tôn Hành Giả đánh chết cha tôi.*

Cả nhà cứ ồn ào rối rít, chẳng mấy chốc trời đã sáng một mặt báo tin cho họ hàng chuẩn bị quan tài, một mặt Khấu Đồng, Khấu Lương dắt nhau đến phủ đi kiện. Vị quan Chánh đường là Thứ Sử phủ Đồng Đài vốn người:

*Bình sinh chính trực, sẵn tính hiền lương,
Thuở thanh niên án tuyết xem văn
Thời trai trẻ diện vàng ứng đối.
Thường đầy tâm trung nghĩa, giữ dạ nhân từ.
Danh vang sử sách rộn ngàn thu
Cung-Hoàng sống lại.
Tiếng động nhà vàng truyền vạn thuở,
Trác, Lỗ tái sinh*

Khi ấy, quan Thứ Sử ra công đường truyền ngay lệnh ra. Anh em họ Khấu ôm thẻ bài tố tụng vào, quỳ sụp gào to:

- Thưa đại quan, chúng con nhỏ dại đến tố cáo bọn cướp của giết người.

Thứ Sử nhận cáo trạng, xem hết một lượt, rồi hỏi ngay.

- Hôm qua có người báo rằng nhà họ Khấu các người thết cơm chay các sư, đón được vị cao tăng, la hán từ Đông Thổ Đại Đường sang, những là hoa kết nhạc reo khắp phố tiến đưa, có sao giờ lại xảy ra chuyện này?

Anh em Khấu Lương rạp đầu thưa:

- Đại quan ơi, cha chúng tôi là Khấu Hồng, thết đãi các sư đã hai mươi bốn năm, vì bốn sư kia từ xa tới, vừa đủ số vạn tăng, nên cha tôi thết tăng viên mãn, mời họ ở lại nửa tháng. Họ đi lại trong nhà, tổ tường ngõ ngách. Ngày tiễn họ đi, tối ấy họ quay lại, thừa lúc tối trời mưa gió, bèn đốt lửa cầm gậy, xông vào phòng ở, cướp vàng bạc của cải, áo quần trang sức, lại đánh cha chết lăn ra đất. Cúi mong đại quan cứu giúp cho lũ tiểu dân.

Thứ Sử nghe vậy, lập tức cho sửa soạn lính kỵ và tráng đinh gồm năm trăm người, ai nấy khí giới sắc bén tiến thẳng ra cửa tây, đuổi theo bốn thầy trò Đường Tăng.

Lại nói bốn thầy trò ở trong ngôi nhà nát ở Hàng Viện Hoa Quang cho tới trời sáng, bước ra cửa đi về tây. Vừa lúc ấy bọn cường đạo đêm tối cướp của nhà họ Khấu chạy ra ngoài thành cũng đi về phía tây, đến trời sáng thì chạy qua, Viện Hoa Quang, chừng hai mươi dặm thì nấp vào hốc núi, chia chác tiền bạc của cải. Chia chưa xong, chợt thấy bọn Đường Tăng đi qua, lòng dạ giặc cướp lại nổi lên, chúng chỉ Đường Tăng bảo:

- Kia chẳng phải là hoà thượng hôm qua được tiễn đó sao!

Bọn cướp cười:

- Đúng lúc quá! Đúng lúc quá! Chúng ta lại làm ăn nữa nào! Hoà thượng này đi khỏi nhà họ Khấu đã lâu, không biết trong mình còn được thứ gì chẳng, chúng ta giữ bọn họ lại, cướp tay nải, lấy ngựa trắng, thế chẳng thoả mãn lắm hay sao?

Lũ cướp bèn cầm binh khí gào hét ồ lên, xông ra đường cái, dàn hàng chữ nhất. Chúng hô:

- Hoà thượng, chỗ có chạy! Mau nộp tiền mãi lộ, ta sẽ tha mạng cho! Nếu nói nửa chữ *không*, sẽ cho mỗi đứa một đao, quyết không tha mạng cho đâu!

Đường tăng trên ngựa sợ run rẩy, Sa Tăng và Bát Giới hoảng hốt bảo Hành Giả:

- Làm sao đây! Làm sao đây! Đã khổ suốt đêm mưa dột, sáng ra còn gặp đạo tặc chặn đường, đúng là *Hoạ vô đơn chi*.

Hành Giả cười:

- Sư phụ đừng có sợ, các đệ chớ có lo, để lão Tôn đi hỏi cái đã.

Đại Thánh xốc lại bào gấm, thắt lại quần da, bước lên, bắt chéo tay trước ngực nói:

- Các vị làm gì vậy?

Lữ cướp quát:

- Loại này chả hiểu sống chết gì, dám hỏi bọn ta nữa kìa! Người không có mắt, không nhận ra ta là Đại vương à? Mau chóng nộp tiền ra đây, ta sẽ cho đi!

Hành Giả nghe rồi, cười nhạt rằng:

- Ngài chẳng qua là tên cướp đường chứ gì!

Lữ cướp nổi hung:

- Giết!

Hành Giả ra bộ sợ sệt:

- Đại vương, Đại vương ơi! Ta là hoà thượng nhà quê, không quen nói chữ, có làm giận xin đừng trách, đừng trách! Nếu muốn tiền mãi lộ, chớ hỏi ba người kia, cứ tìm tôi đây. Ta quản lý tiền bạc mà! Có cả thấy tiền kinh, tiền áo, đồ hoá duyên ở mọi nơi, của bố thí từ mọi chỗ, đều ở trong bọc cả, do ta quản hết. Người cưỡi ngựa kia tuy là Sư phụ của ta, nhưng chỉ biết tụng kinh, không rành các việc, tài sắc quên cả, chẳng có gì đâu. Vị mặt đen kia do ta thu phục trên đường đi, chỉ biết chặn ngựa. Vị mõm dài kia là thợ cả do ta thuê, chỉ biết gánh vác. Ngài thả ba người bọn họ đi đi, ta sẽ giao hết tay nải, y bát cho ngài.

Bọn cướp nghe nói, bảo:

- Hoà thượng này thực thà quá! Đã vậy, tha mạng cho người, bảo ba đứa kia để lại đồ đạc, ta sẽ cho đi luôn.

Hành Giả quay đầu đưa mắt, Sa tăng bèn buông gánh, dắt ngựa của Sư phụ cùng Bát Giới đi về phía tây. Hành Giả cúi đầu mở tay nải, tiện thể bốc luôn mắm dất, vút ra phía trước, niệm một câu thần chú, lại vận phép định thân, hô một tiếng "Dừng!"; lũ cướp cả thảy hơn ba chục tên, đứa nghiêng rãng, đứa trợn mắt, đứa vung tay, đều đứng sững, không thể nói năng gì, không thể động cựa gì. Hành Giả chạy ra đường gọi:

- Sư phụ ơi! Quay lại đây, quay lại!

Bát Giới hoảng hốt:

- Chết rồi, chết rồi! Sư huynh cúng thầy trò ta rồi! Huynh ấy chẳng có của cải gì, trong tay nải lại chẳng có bạc vàng, ắt là gọi sư phụ đòi ngựa rồi! Gọi bọn ta để lột áo rồi!

Sa Tăng cười:

- Nhị sư huynh đừng có nói vô vẩn! Đại sư huynh rất có bản lĩnh. Xưa nay ma quái thế nào, đại huynh cũng thu phục được, sợ gì mấy tên cướp đường này! Đại huynh gọi lại, ắt là có việc muốn nói, mau quay lại xem.

Trưởng lão nghe lời, mừng rỡ quay ngựa lại, hỏi:

- Ngộ Không, có gì mà gọi lại vậy?

Hành Giả nói:

- Mọi người xem xem lũ cướp nói thế nào?

Bát Giới đến gần, đẩy vào chúng, gọi:

- Sao chẳng động dậy gì vậy?

Tên kẻ cướp trơ trơ vô tri, không nói không rằng. Bát Giới bảo:

- Si đần quá nhỉ!

Hành Giả cười:

- Lão Tôn vận phép định thân cho bọn chúng ấy mà!

Bát Giới bảo:

- Định thân chứ có định khẩu đâu mà chẳng nói gì vậy?

Hành Giả nói:

- Mời sư phụ xuống ngựa đã. Thường có câu: "Chỉ có bất nhâm, đâu có tha nhâm?" Các chú, hãy đạp đổ chúng nó xuống đất, trời gô lại, bắt chúng khai rõ xem là mới làm giặc cỏ hay đã lâu đời.

Sa Tăng nói:

- Lấy đâu ra dây dợ.

Hành Giả bèn nhổ mấy sợi lông, thổi khí tiên, biến thành ba chục sợi dây, thế là trời cả bọn lại, cả 4 con ngựa nữa, rồi niệm chú giải, lũ cướp dần dần tỉnh lại.

Hành Giả mời Đường tăng ngồi lên trên, ba anh em cầm binh khí quát hỏi:

- Giặc cỏ! Các ngươi có bao nhiêu tên? Quấy nhiễu mấy năm rồi? Đã từng giết hại người chưa? Hay là mới phạm lần đầu, lần hai, lần ba?

Lũ cướp mở miệng:

- Xin đại nhân tha mạng!

Hành Giả quát:

- Đừng to mồm! Hãy khai cho thực!

Lũ cướp thưa:

- Chúng tôi không phải bọn giặc cướp quen thói hoành hành đâu, mà đều là con nhà tử tế. Chỉ vì bất tài, lại ham uống rượu đánh bạc, chơi gái, đua đòi, tiêu sạch cơ nghiệp ông cha, hoá ra không việc làm, không tiền bạc. Dò la biết trong phủ thành Đồng Đài có nhà Khấu viên ngoại khá giả, đêm qua mới tụ tập lại, nhân khuya khoắt gió mưa xông vào đánh cướp. Có một ít bạc vàng trang sức cướp được, đang chia nhau trong hốc núi phía bắc này, bỗng thấy các đại nhân đi qua. Trong bọn tôi có đứa nhận ra các vị được nhà Khấu viên ngoại tiễn hôm trước,

ắt là có của cải trong mình; lại thấy hành lý khế nệ, ngựa trắng đi nhanh, lòng tham không đáy cho nên ra cướp tiếp. Ai ngờ đại nhân thần thông pháp lực, trời gô chúng tôi lại. Cúi mong đại nhân từ bi, thu lấy của cải kia mà tha cho chúng tôi tính mạng.

Tam Tạng nghe nói là của cải nhà họ Khấu, hốt hoảng đứng dậy nói:

- Ngộ Không, Khấu viên ngoại vô cùng lương thiện, có sao lại mắc hoạ này?

Hành Giả cười nói:

- Chỉ bởi khi tiền thầy trò ta, trưởng hoa kiệu màu, trống vang nhạc rên, làm hoa mắt người ta, cho nên khiến bọn lưu manh này ra tay cướp của. Nay lại may mà gặp thầy trò ta, lấy lại cho họ bạc vàng trang sức.

Tam Tạng nói:

- Chúng ta phiến họ nửa tháng trời, ân đầy nghĩa trọng, không biết lấy gì báo đáp, chỉ bằng đưa của cải lại trả cho nhà họ, đó chẳng phải là một việc tốt hay sao?

Hành Giả theo lời, bèn cùng Bát Giới, Sa Tăng tới hốc núi thu nhặt bạc vàng của cải, chất lên mình ngựa. Lại bảo Bát Giới gánh một gánh bạc vàng, Sa Tăng thì gánh hành lý của thầy trò. Hành Giả toan đánh chết cả lũ cướp, lại sợ Đường Tăng trách là hại người, bèn rùng mình thu lông lại. Lũ cướp được cỏi trời bỏ dây, lui vào rừng thoát thân. Đường Tăng sải bước quay mình, đưa của cải về trả cho Viên ngoại. Chuyến này lại giống như thiêu thân tự bay vào lửa, làm thiện ai ngờ rước hoạ. Có thơ ghi nhận rằng:

Làm ơn, ơn báo, nhân gian hiếm.

Đâu biết ơn kia lại hoá thù,

Xuống nước cứu người, mà mắc lỗi

Nghĩ suy cho chín mới không lo.

Thầy trò Tam Tạng mang của cải quay lại, đang đi thì thấy đám đông giáo mặc ô ạt xông tới. Tam Tạng kinh hãi.

- Đồ đệ ơi, xem binh khí rùng rùng thế kia là tốt xấu thế nào?

Bát Giới kêu:

- Hoạ tới rồi! Hoạ tới rồi! Bọn cướp được thả ra đã kiếm binh khí, rủ thêm người quay lại giết bọn ta đây!

Sa Tăng nói:

- Nhị sư huynh, không phải giặc cướp đâu. Huynh hãy nhìn kỹ xem.

Hành Giả khe khẽ bảo Sa Tăng:

- Hung tính của sư phụ tới rồi! Phen này ắt là quan binh tới bắt đây!

Nói chưa dứt, quân lính đã áp tới, dàn thành vòng vây lại, vây thầy trò vào giữa, mà quát.

- Hoà thượng ghê thật! Cướp nhà người ta rồi còn quanh quẩn ở đây!

Rồi nhất tề xông lên, lôi Đường Tăng xuống ngựa, dùng dây trói lại, rồi trói gô ba anh em lại, móc lên đòn gánh, cứ hai người một gánh, lại bắt ngựa, đoạt đồ đạc, quay thẳng về phủ thành. Chỉ thấy:

*- Đường Tam Tạng run rẩy lập cập,
Nước mắt lã chã,
Nói chẳng nên lời.
Trư Bát Giới lăm bắm càu nhàu,
Trong lòng uất hận.
Sa Hoà thượng dấm dứt cụng cựa,
Ý vẻ chán chừ.
Tôn Hành Giả cười hy hy,
Muốn khoe thủ đoạn.*

Quan binh khiêng khiêng gánh gánh, chốc lát đã vào thành. Thấy trò bị giải thẳng lên công đường chính, bèn báo rằng:

- Bẩm Đại nhân, đã bắt được lũ cướp!

Thú Sủ uy phong nghiêm chỉnh, thưởng cho dân binh xong, xem xét đến tang vật, gọi nhà họ Khấu tới nhận lại cho giải bốn thầy trò lên, hỏi:

- Các người thân là hoà thượng, miệng xưng là Đại Đường Đông Thổ xa xôi tới đây, lên Tây Thiên Bái Phật, hoá ra lại là bọn bày cửa ác chặn lối đi, phá nhà cướp cửa!

Tam Tạng nói:

- Xin Đại nhân lắng nghe giùm: bản tăng thực không phải cướp, chẳng dám giả danh, bên mình còn có văn điệp quá quan làm chứng. Chỉ vì Khấu viên ngoại dãi ngộ tăng trai nửa tháng, tình ý cao sâu, chúng tôi giữa đường gặp cướp, đoạt lại của cải chúng đã lấy, đưa trả lại để báo ơn họ Khấu; bất ngờ bị dân binh bắt lại, cho là giặc cướp, quả không phải là giặc đâu. Cúi xin đại nhân xét tỏ.

Thú Sủ nói:

- Các người đã bị bắt, còn khéo nói là báo ơn. Giữa đường gặp cướp, sao không bắt chúng theo luôn, để báo quan lại cả báo ơn nữa. Cớ sao chỉ có bốn người? Hãy xem đây! Khấu Lương dâng đơn tố cáo, đích danh kiện người, người còn dám cãi à?

Tam Tạng nghe vậy, tựa như thuyền chìm bể lớn, phách lạc hồn bay, bèn kêu:

- Ngộ Không, sao chẳng thanh minh đi!

Hành Giả đáp:

- Có tang chứng đây, thanh minh làm sao!

Thú Sủ nói:

- Đúng vậy! Tang chứng sẵn đây, còn dám dối à!

Bèn gọi thủ hạ:

- Dem vòng kẹp đầu ra đây, hãy trông vào tên trọc đầu này đã rồi mới đánh.

Hành Giả lo quá, tự bảo:

- Tuy là sư phụ phải chịu nạn này, nhưng sao nỡ để sư phụ chịu khổ quá!

Thấy cai lệ lấy dây thừng, kết thành vòng đai đầu, Hành Giả bèn kêu:

- Đại nhân đừng hành hạ hoà thượng ấy. Đêm qua cướp nhà châm lửa đều do ta làm, cầm dao cũng là ta, cướp của cũng là ta, giết người cũng là ta. Ta là kẻ cướp đứng đầu, chỉ cần đánh ta thôi, bọn họ vô can đấy.

Thứ Sử nghe vậy, bèn sai:

- Hãy kẹp kẻ này trước!

Cai lệ xúm lại, quấn vòng vào đầu Hành Giả, xiết một cái, dây đứt cả. Lại kết vòng lại xiết, lại đứt. Ba bốn bận liền, da đầu Hành Giả chả có lấy một vết lằn nào. Đang khi lại kết vòng, thì có người báo vào:

- Bẩm đại nhân có Đô hạ Trần Thiếu Bảo tới, mời đại nhân ra ngoài nghênh tiếp.

Thứ Sử lập tức bảo Hình Phòng lại:

- Hãy giam bọn cướp lại, trông coi cẩn thận. Đợi ta nghênh tiếp thượng quan, rồi sẽ xét hỏi tiếp.

Viên coi ngục bèn đem giam bốn thầy trò vào ngục. Bát Giới, Sa Tăng, tự xách hành lý đi theo.

Tam Tạng bảo:

- Đồ đệ ơi, việc này là sao vậy?

Hành Giả cười nói:

- Sư phụ à, cứ vào đi, vào đi đã! Trong này không có chỗ sửa, nghỉ ngơi thoải mái, hay ra phết đấy!

Đáng thương cho bốn thầy trò bị bắt, ai nấy đều bị đẩy vào buồng giam, đập bụng, kẹp nảo, dấm ngục. Bọn lính canh ngục lại đánh loạn xạ. Tam Tạng đau không chịu nổi, đành kêu:

- Ngộ Không! Làm sao bây giờ, làm sao bây giờ?

Hành Giả đáp:

- Nó đánh là đòi tiền đấy. Thường có câu: "Chỗ đẹp yên thân, chỗ xấu dùng tiền". Nay cho nó ít tiền là xong ngay.

Tam Tạng nói:

- Tiên ở đâu ra được?

Hành Giả nói:

- Không có tiên thì quần áo đồ đạc cũng được. Cho nó áo cà sa vậy.

Tam Tạng nghe nói như dao cắt vào lòng, nhưng nhất thời thấy bị đánh không chịu nổi, đành nói:

- Ngộ Không tùy con vậy!

Hành Giả bèn kêu to:

- Các vị trưởng quan, đừng có đánh nữa. Trong hai cái tay nải chúng tôi gánh theo, có một chiếc áo cà sa gấm đáng giá ngàn vàng. Các vị hãy lấy đi.

Bọn lính canh ngục nghe vậy, nhất tể xúm lại, cởi hai cái bao ra. Cũng có mấy cái áo vải, mấy cái tay nải, nhưng chẳng đáng tiền. Chỉ thấy một vật được gói mấy tầng giấy dầu, bóng loáng rực rỡ, biết ngay là vật tốt. Mở ra xem, thấy là:

Kết minh châu tinh xảo,

Nên báu Phật lạ kỳ

Rồng cuộn chỉ thêu đẹp

Phượng hay vẽ gấm khoe

Cả bọn tranh nhau xem, làm kinh động tới quan quản ngục. Viên này chạy tới quát:

- Các người làm ồn ào gì vậy?

Bọn lính canh quỳ tâu:

- Quan Thứ Sử vừa giam bọn hoà thượng lại, chúng đều là lũ cướp to đầu. Bị đánh vài gậy, chúng liền nộp hai bọc cho chúng con. Chúng con mở ra xem, thấy có vật này, không biết làm sao. Nếu tất cả xé ra chia nhau thì phí quá, nếu một người chiếm cả, thì chẳng ai chịu. May có Đại nhân tới, nhờ Đại nhân phán xử cho.

Quan quản ngục nhìn thấy, đó là một chiếc cà sa, bèn bỏ

riêng ra, rồi khám xét cả bọc. Lại mở văn điệp quá quan ở trong đó ra xem, thấy có ấn tín của các nước, bèn sai:

- May có ta sớm xét! Nếu không các người gây họa rồi đó! Hoà thượng này không phải cướp dẫu. Chớ có động vào đồ đạc của ông ấy. Đợi đến mai, quan Thứ Sử xét lại mới rõ đầu đuôi.

Bọn lính canh ngục nghe vậy, đem bao gói trả lại hết, bọc vào như cũ, giao cho quan quản ngục thu giữ:

Trời dần dần tối, đã nghe trống lầu điểm, lính tuần đốt lửa thay canh. Thung thăng đến canh tư ba khắc, Hành Giả thấy chẳng ai rên rỉ, ngủ hết cả rồi. Hành Giả nghĩ thầm:

- Sư phụ bị mắc nạn tù tội này là có nguyên cớ, nên Lão Tôn không thể mở miệng biện bạch, không thể dùng pháp lực được. Nay canh tư sắp hết, tai nạn cũng mãn rồi, ta hãy đi sắp đặt đánh động, để trời sáng là ra khỏi lao tù.

Hành Giả thu mình nhỏ lại, thoát khỏi cùm, lắc mình một cái, biến thành con châu chấu, theo kẻ ngồi lọt mà ra ngoài ngục.

Thấy trăng sáng sao rợp, trời đêm yên tĩnh, Hành Giả nhận rõ phương hướng, bay thẳng tới cửa nhà họ Khấu. Đã thấy mé tây phố, có một nhà đèn đuốc sáng bừng. Bay gần tới nhìn, hoá ra đang làm đậu phụ, có một ông đang đốt lửa, bà đang khuấy nước.

Bỗng ông ấy nói to:

- Mẹ nó ơi, nhà Khấu đại quan có con có cửa, mỗi tội chẳng thọ. Tôi với ông ấy lúc nhỏ cùng học chung sách, chung đèn, tôi còn hơn ông ấy 5 tuổi. Cha ông ấy tên gọi Khấu Minh, đương thời có chưa tới ngàn mẫu ruộng đất, cho thuê một ít cũng chẳng đến nổi. Năm hai mươi tuổi thì Khấu Minh qua đời, ông ấy gánh vác việc nhà, cũng may là vận tốt. Lấy được vợ là con gái Trương Vượng, thuở nhỏ gọi là Xuyên Châm, cô này có số vượng phu, khiến cho làm ruộng bội thu, cho thuê nhiều lãi, bán ra lắm lời, làm thì kiếm được tiền. Đến nay nhà ấy có tới chục vạn rồi đấy. Từ bốn mươi tuổi, ông ấy hồi tâm hướng thiện, chạy

cúng các sư. Bất kỳ đêm qua bị giặc cướp đá chết. Đáng thương quá. Năm nay mới 64 tuổi đang lúc được hưởng, thế mà làm thiện nhiều chả hưởng được bao, lại chết bất ngờ vậy? Ôi chao! Ôi chao!

Hành Giả nghe hết lượt tới khi trống canh năm chớm điểm. Hành Giả bay vào nhà họ Khấu, đã thấy trong nhà chính đặt quan tài, đầu cổ quan, có đèn thấp, bày la liệt hương nhang hoa quả. Bà vợ ngồi kêu khóc bên cạnh, hai con trai cũng vừa lay vừa khóc, hai cô con dâu dâng hai mâm cơm cúng. Hành Giả đậu trên đầu cổ quan, hát xì một tiếng; làm cho hai người con dâu hoảng hốt, khua tay vung chân chạy bỏ ra ngoài; anh em Khấu Lương nằm mọp dưới đất, không dám cử động, chỉ biết kêu:

- Cha ơi! Hu, hu, hu!...

Bà mẹ gan to, đập búp vào đầu quan tài, hỏi:

- Viên ngoại ơi, ông sống đấy à?

Hành Giả bắt chước giọng viên ngoại:

- Tôi đã sống đâu.

Hai người con phát hoảng, cứ đập đầu rơi lệ liên tục mà kêu:

Bà mẹ gan to, hỏi lại:

- Viên ngoại ơi, ông chưa từng sống nghĩa là sao?

Hành Giả đáp:

- Trời ơi! Hu, hu, hu!... Ta được Diêm vương sai quỷ sứ đưa tới đây để nói với các người biết rằng: "Trương Thị Xuyên Châm kia vu khống nói điều, hãm hại người vô tội".

Bà vợ nghe gọi đích danh hồi nhỏ, hãi hùng quỳ mọp ra, đập đầu nói:

- Ông linh thiêng quá! Cao tuổi rồi còn gọi ra tên cúng cơm của tôi! Tôi có vu khống nói điều, hại người vô tội nào đâu!

Hành Giả quát:

- Kẻ nào nói câu "Đường Tăng châm lửa đốt, Bát Giới hét giết người, Sa Tăng cướp bạc vàng, Hành Giả đánh cha chết".

Chỉ vì người điêu trá, khiến người tốt chịu nạn. Bốn vị cao tăng nhà Đường ấy giữa đường gặp cướp, đoạt lại bạc vàng đem trả nhà họ Khấu để báo ơn, ý tốt biết bao. Vậy mà người giả bày cáo trạng, xúi con báo quan, quan phủ lại chưa xét kỹ càng, nay đã giam họ vào ngục thất. Khiến cho thân ngục, Thổ địa, thành hoàng đều hoảng cả, đứng ngồi chẳng yên, báo về Diêm vương. Diêm vương sai quỷ sứ giải ta lại nhà, báo các người sớm đi giải thoát các vị ấy. Nếu không sẽ làm cho nhà các người khốn đốn cả tháng, người già người trẻ cùng gà vịt chó lợn chẳng sống yên thân!

Anh em Khấu Lương đập đầu ai oán:

- Xin rước cha về, xin đừng tàn hại già trẻ. Đến sáng mai chúng con xin sẽ tới phủ xin bãi bỏ việc cáo trạng, để họ lại nhà, chỉ xin bình yên là đủ.

Hành Giả nghe vậy, bèn kêu to:

- Đốt giấy tiền cho ta đi đây!

Cả nhà vội vàng đốt giấy tiền.

Hành Giả vụt bay thẳng tới nơi ở của quan Thứ Sử. Cúi nhìn thấy trong phòng đã sẵn đèn đuốc, Thứ Sử trở dậy rồi. Hành Giả bay thẳng vào nhà giữa thấy tường sau treo một bức họa: có một vị quan cuối xe tứ mã, vài người đi theo cầm lọng xanh, vác kiệu dài. Hành Giả chẳng hiểu là chuyện gì, đậu ngay vào giữa. Đột nhiên thấy Thứ Sử bước ra, cúi mình chãi dầu rửa mặt. Hành Giả hắt xì rõ mạnh một cái, làm Thứ Sử hoảng hồn chạy tọt vào phòng. Chãi tóc xong, khoác áo dài, Thứ Sử ra trước bức tranh thấp nhang, cầu khẩn:

- Kính lạy Bác là Khương công Càn Nhất, cháu hiệu là Khương Khôn Tam nhờ ân đức tổ tông, thi cử đỗ khoa đầu, nay nhậm chức Thứ Sử Đồng Đài, sớm tới đèn nhang không trễ, có sao nay lại có thanh âm? Cúi xin chớ gây tà quỷ yêu ma, làm cả nhà kinh hãi.

Hành Giả cười thầm:

- Đây là bài vị thờ tổ của ông ta!

Bèn cất giọng ngân nga:

- Khôn Tam cháu giỏi, cháu làm quan tụy nhờ phúc tổ, sau trước thanh liêm, cố sao hôm qua lại mù mờ, coi bốn vị thánh tăng là giặc cướp, không xét nguồn gốc đã tống vào tù. Khiến thần ngục, Thổ địa, thành hoàng chẳng yên, báo với Diêm vương, Diêm Vương sai quỷ sứ giải ta tới đây, bảo cho người hay, giúp người suy tính xét lý, sai thả các vị ấy ra cho mau. Nếu không sẽ bắt người xuống âm ty làm chứng đấy.

Thứ Sử nghe nói, trong lòng sợ hãi, nói rằng:

- Xin rước đại gia về, cháu xin ra công đường ngay để thả họ.

Hành Giả nói:

- Đã vậy hãy đốt tiền giấy cho ta về báo lại Diêm vương.

Thứ Sử vội thấp nhang đốt giấy tiền bái tạ.

Hành Giả bay ra nhìn thì phương đông đã sáng bạch; lại bay về huyện Địa Linh, thấy huyện quan đã ở trên công đường. Hành Giả nghĩ:

- Châu cháu mà cất tiếng nói, bị người ta phát hiện thì chẳng hay.

Hành Giả bèn đứng giữ không trung đổi thân, hoá thành to lớn, thò một chân xuống làm chặt cả huyện đường; miệng nói to:

- Các quan nghe đây: ta là Lãng Đăng Du thần do Ngọc Hoàng Thượng đế sai tới, thấy các người giam oan Phật tử lấy kinh, làm kinh động các thần ba cõi, bèn sai ta truyền lời cho các người mau chóng thả họ ra. Nếu chậm trễ ta sẽ bước thêm chân nữa, trước tiên đá chết hết quan phủ huyện, sau dẫm chết dân cư trong vùng, đập cho thành trì tan ra cát bụi.

Tất thấy huyện quan nha lại, hoảng hốt quỳ sụp, dập đầu lễ rằng:

- Xin rước thượng thánh về. Chúng con xin lập tức lên phủ bẩm với quan phủ, lập tức thả họ ra. Cúi xin thượng thánh, chớ bước chân nữa làm chúng hạ quan sợ chết khiếp.

Hành Giả khi ấy mới thu pháp thân, hoá thành con châu chấu, bay qua khe ngói chui vào phòng giam, ngủ như cũ.

Lại nói, quan Thứ Sử lên công đường, vừa mới ban thẻ đã có anh em Khấu Lương quỳ kêu trước cửa. Thứ Sử cho vào. Hai anh em dâng đơn xin thôi khiếu nại. Thứ Sử thấy vậy, tức giận nói:

- Hôm qua các người đệ đơn tố cáo mất cửa, đã bắt giặc cướp về cho người, cố sao nay lại dâng đơn xin thôi

Hai anh em rơi nước mắt thưa:

- Đại nhân ơi đêm qua cha tiểu dân hiển u hồn báo rằng:

"Thánh tăng nhà Đường, vốn bắt giặc cướp, đoạt lại cửa cái, rồi thả cho chúng đi, và có ý tốt định đem cửa cái trả lại nhà họ Khấu để báo ơn, cố sao lại cho họ là giặc, giam vào ngục đầy đoạ họ? Thổ địa, thành hoàng bất an, báo với Diêm vương, Diêm vương sai quỷ sứ giải cha lên báo con tới phủ thưa lại, xin thả Đường Tăng, ngõ hầu tránh được tai hoạ, nếu không, già trẻ trong nhà mất mạng". Vì vậy, tiểu dân tới xin thôi khiếu nại. Cúi mong đại nhân nghe cho!

Thứ Sử nghe vậy, lại thêm nghĩ:

- Cha nhà này là ma mới, hiển u hồn báo ứng thì còn có thể, chứ bá phụ ta mất đã 5-6 năm, cố sao đêm qua cũng hiện hồn sai ta thả họ. Xem ra ắt có điều oan uổng đây.

Đang lúc suy nghĩ thì quan lại huyện Địa Linh đã kéo nhau vào, vội vã lên công đường, nháo nhác thưa:

- Lão Đại nhân ơi, không hay rồi, không hay rồi. Vừa rồi Ngọc đế sai Lãng Đãng Du thần xuống trần, bảo bọn tiểu nhân mau thả người tốt trong ngục ra. Những hoà thượng bị bắt hôm qua, không phải giặc cướp, mà đều là Phật tử đi lấy kinh. Nếu có chút chậm trễ, thần sẽ đá chết quan viên rồi dẫm nát thành trì và trăm họ ra tro bụi.

Thứ Sử lại càng tái mặt, lập tức gọi ngay Hình Phòng lại, mau chóng viết hoả bài thả người. Lúc mở ngục ra, Bát Giới ừ ột bảo:

- Hôm nay chẳng biết bị đánh thế nào nữa đây!

Hành Giả cười:

- Dù đệ có làm gì họ cũng chẳng dám đánh đâu. Lão Tôn đã can thiệp thoả đáng rồi. Khi lên công đường chớ có quỳ, họ phải mời chúng ta ngồi trên đấy. Ta sẽ đòi họ hành lý ngựa trắng, thiếu cái gì, ta sẽ đánh họ cho đệ xem.

Nói chưa dứt đã tới cửa phủ đường. Nào là Tư Sứ, nào là Tri huyện cùng quan viên phủ huyện lớn nhỏ, vừa trông thấy đều đón chào.

- Thánh tăng hôm qua tới đây, một là vì quá bận, hai là vì bắt được của ăn cướp thành ra chưa kịp hỏi đầu đuôi.

Đường Tăng chấp tay cúi mình, kể lại sự tình một lượt. Các quan hết thấy nhận lỗi đều rằng:

- Sai quá! Sai quá! Xin chớ trách! Chớ trách!

Rồi hỏi ở trong ngục có điều gì sơ xuất. Hành Giả sấn lại trợn mắt giận dữ, gân giọng, quát to:

- Ngựa trắng của ta bị người lại đường lấy rồi, hành lý bị người trong ngục thu rồi, mau mau trả đây! Hôm nay đến lượt ta hỏi các người, bắt oan người ngay thành giặc, các người đáng tội gì?

Quan phủ huyện thấy vẻ giận dữ, nhất nhất trả hết. Ba anh em ai nấy bực tức, các quan viên chỉ biết đem họ Khấu ra thanh minh. Tam Tạng khuyên rằng:

- Đồ đệ à, việc này vẫn không minh bạch. Chúng ta hãy đến nhà họ Khấu, một là viếng tang, hai là đối chứng với họ, xem ai là người nhìn thấy ta cướp của.

Hành Giả nói:

- Phải đấy. Để Lão Tôn gọi người chết dậy, xem ai đánh ông ấy.

Sa Tăng đỡ Đường Tăng lên ngựa ngay trên phủ đường, rồi huyện huyện náo náo kéo nhau đi. Đông đảo quan viên Phủ

huyện cũng lục tục theo đến nhà họ Khấu. Làm cho anh em Khấu Lương hoảng hốt, liên tục đập đầu trước cửa, tiếp dần vào nhà. Đã thấy giữa phòng tang, cả nhà đang kêu khóc thương xót. Hành Giả quát to:

- Bà già điều ngoa hại người ngay kia, đừng có khóc nữa! Để Lão Tôn gọi chồng bà dậy, xem ông ấy bảo kẻ nào đánh ông ấy chết.

Quan viên chỉ coi lời Hành Giả là chuyện đùa.

Hành Giả nói:

- Các vị kia, hãy mời sư phụ ta ngồi xuống. Bát Giới, Sa Tăng hãy bảo vệ sư phụ. Để ta đi đây!

Đại Thánh thần thông, nhảy ra cửa, vút lên không. Chỉ thấy khắp đất rắng màu trùm gác cửa, một trời khí tốt toả nguyên thần. Mọi người mới biết là tiên cười mây lái gió, là thánh cải tử hoàn sinh. Cả thành ai nấy đều thấp nhang vái lạy.

Đại Thánh dùng phép cân đầu vôn tới thẳng cõi u minh, lên luôn điện Sâm La, làm họ hoảng hồn:

*- Thập đại Diêm vương chấp tay rước,
Ngũ phương quỷ phán cúi đầu nghênh,
Ngàn hàng kiếm dựng đều nghiêng rạp,
Muôn lớp đao dày thấy ngã quanh
Chết uống trong thành hoá ma mị
Nại Hà cầu dưới quỷ siêu sinh
Chính là nhờ tia thần một rọi như trời cứu,
Hắc ám âm ty khắp chốn rành.*

Thập điện Diêm vương đón mời Đại Thánh, rồi hỏi sao lại tới. Hành Giả nói:

- Hồn Khấu Hồng ở huyện Đại Linh phủ Đồng Đài là do ai bắt vậy? Hãy mau tra sổ cho ta.

Thập Diêm vương nói:

- Thiện sĩ Khấu Hồng chưa hề bị quỷ sứ bắt; người này từ

nhà tới, gặp đồng tử áo vàng của Địa Tạng, được vị ấy dẫn tới gặp Địa Tạng rồi.

Hành Giả bèn từ biệt, đi thẳng tới cung Thuý Vân gặp Địa Tạng vương Bồ Tát. Bồ Tát cùng Hành Giả chào nhau xong, kể lại mọi sự. Bồ Tát cười bảo:

- Khấu Hồng hưởng dương chỉ được vậy, đến lúc mệnh chung chẳng mắc bệnh tật gì, tự nhiên mà đi. Ta nể ông ấy cúng sư, quả là vị thiện sĩ, cho nên thu nhận ông ấy làm người trông nom sổ thiện duyên. Nay Đại Thánh cất công tới đón, ta cho ông ấy thọ thêm một kỷ là mười hai năm nữa. Đại Thánh hãy đưa ông ấy đi đi.

Đồng tử áo vàng dẫn Khấu Hồng ra. Khấu Hồng thấy Hành Giả thì kêu lên:

- Sư phụ, sư phụ, hãy cứu tôi với!

Hành Giả nói:

- Ông bị kẻ cướp đá chết rồi. Đây là chốn âm ty của Địa Tạng vương Bồ Tát. Lão Tôn ta cất công xuống đưa ông về dương thế để đối chứng việc cướp của giết người. Ta ơn Bồ Tát cho về, lại tạ ngài cho ông sống thêm một kỷ mười hai năm nữa ông lại về đây.

Viên ngoại vái lạy liên hồi.

Hành Giả tạ từ Bồ Tát, thổi Viên ngoại thành luồng khí cất vào trong tay áo, cùng rời cõi u minh trở lại dương gian. Phép Cân đầu vân vút nhanh, chốc lát đã tới nhà họ Khấu. Lập tức kêu Bát Giới mở nắp quan tài, thổi linh hồn vào thân xác. Phút đây đã thấy hiện sinh khí.

Viên ngoại bò ra khỏi quan tài, dập đầu trước bốn thầy trò Đường Tăng rằng:

- Sư phụ ơi, Khấu Hồng chết không tròn mạng, nhờ sư phụ xuống âm ty cứu lại, quả là ơn tái sinh.

Rồi cảm tạ không dứt.

Lại quay đầu thấy la liệt các quan thì lại dập đầu thưa:

- Các vị đại nhân sao ở đây cả vậy?

Thứ Sử nói:

- Con nhà người bạn đầu đưa đơn tố cáo, xin bắt Thánh Tăng, ta bèn sai người đi bắt. Bất ngờ giữa đường Thánh Tăng gặp kẻ cướp đã giết người, bèn đoạt lại của cải đưa trả cho nhà người. Bởi người nhà người vu cáo bắt nhầm, tra xét chưa kỹ nên đã giam họ vào ngục. Đêm rồi được người hiện hồn, được tổ bá nhà ta hiển báo, lại cả Lãng Đãng Du thần hạ giới báo cho quan huyện; nhất thời hiển linh nhiều như vậy, nên ta thả Thánh Tăng ra, Thánh Tăng lại đi cứu sống người.

Viên ngoại quỳ thưa:

- Đại nhân ơi, thực oan cho bốn vị Thánh Tăng! Đêm ấy có chừng trên ba chục tên cướp đốt lửa cầm gậy, cướp của phá nhà, bởi tôi không dừng được nên đôi co với chúng, bất ngờ nó đá một cái mất mạng ngay, chứ chẳng can hệ gì tới bốn vị Thánh Tăng đâu.

Lại gọi vợ tới hỏi:

- Ai đã chết người, sao các người dám điêu ngoa? Xin đại nhân định tội.

Lúc ấy lớn nhỏ cả nhà chỉ còn biết dập đầu kêu lay. Thứ Sử bớt giận, tha cho sai phạm. Khấu Hồng sai bày yến tiệc, đáp tạ ơn dày của quan phủ huyện. Ai nấy đều trở lại nha môn. Đến hôm sau lại treo thẻ báo cúng sư, lại mời Tam Tạng ở lại. Tam Tạng quyết chối từ. Họ Khấu đánh mời bầu bạn bày cờ quật tiễn đưa như trước.

Ôi Chao! Đúng là:

*Đất hẻo còn vương hung ác lắm
Trời cao chẳng phụ người thiện tâm
Thánh thời vững bước Như Lai tới
Thẳng chốn Linh Sơn cực lạc gần*

Rốt cuộc chẳng biết gặp Phật ra sao, hãy chờ hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ CHÍN MƯƠI TÁM

KHI LUYỆN NGỰA THUẦN VỪA THOÁT XÁC CÔNG THÀNH VIỆC TRỌN THẤY CHÂN NHƯ.

Nói về Khấu viên ngoại được sống lại, một lần nữa bày biện tràng phướn trống nhạc, thỉnh mời nhà sư, đạo sĩ, bạn thân đưa tiễn như cũ.

Lại nói, bốn thầy trò đi ra đường cái. Quả nhiên phương tây đất Phật khác hẳn chốn thường. Thấy rõ hoa kỳ cỏ lạ, trúc cổ thông già. Miền đất đi qua, nhà nhà tú tể, hộ hộ cúng sư. Thường gặp người dưới núi tu hành, lại thấy khách trong rừng tụng Phật. Thầy trò ngày đi đêm nghỉ, trải sáu bảy ngày, bỗng thấy một dải lâu cao, mấy tầng gác thắm. Thực là:

*Vút trời trăm thước
Chất ngát khoảng không
Cúi đầu nhìn nắng xế
Vươn tay hái sao nhanh
Bát ngát hiên song thu vũ trụ,
Nguy nga gác cột nổi mây lành
Vàng hạc tin đưa thu cõi lá,
Thu màu loan tới chiều gió thanh
Này đây là Linh cung, Bảo khuyết, Lâm quán Châu đình
Chân đường đàm đạo, vũ trụ truyền kinh
Hoa đón xuân sang đẹp*

*Sau mưa thông lên xanh
Linh chi, tiên quả năm năm đẹp
Cánh phượng xoè nghiêng muôn tứ linh.*

Tam Tạng giờ rồi chỉ ra xa nói:

- Ngộ Không, nơi kia đẹp quá!

Hành Giả nói:

- Bạch sư phụ, lúc thầy đang ở nơi cảnh giới giả, tượng Phật giả, thì cứ cố gượng mà vái lạy; ngày nay đã đến nơi cảnh giới thực, tượng Phật thực thì lại chẳng xuống ngựa là cố làm sao?

Tam Tạng nghe vậy, vội vàng nhảy xuống ngựa đến ngay trước cửa gác lầu. Đã có ngay một đạo đồng đứng chềch trước sơn môn, hỏi to:

- Người kia chẳng phải từ Đông Thổ tới lấy kinh sao?

Trưởng lão mau vội chỉnh đốn y phục, ngẩng đầu nhìn lên. Thấy rằng:

*Thân quàng áo gấm, gác báu Dao Trì thường yến tiệc,
Tay rung vòng ngọc, đài son Tử Phủ lăm thanh tân
Ấn tiên trên áo
Hài da dưới chân
Lâng lâng bước đạo sĩ
Tú lệ thực kỳ thay
Luyện được trường sinh nơi thắng cảnh
Tu nên vĩnh thọ thoát trần ai
Thánh Tăng chẳng biết Linh Sơn khách
Kim Đỉnh đại tiên tới thăm vui.*

Tôn Đại Thánh nhận ra, gọi:

- Sư phụ ơi, đây chính là Kim Đỉnh Đại tiên ở quán Ngọc Chân dưới chân núi Linh, ngài đón chúng ta đó.

Tam Tạng tỉnh ngộ, tiến lên thi lễ. Đại tiên cười:

- Thánh Tăng năm nay đã tới rồi. Ta bị Bồ Tát Quan Âm

đổi lứa, mười năm trước ngài vâng lệnh của đức Phật, sang Đông Thổ tìm người lấy kinh, vốn có bảo là hai ba năm sẽ tới chỗ ta đây. Ta đợi chờ mấy năm, bất không tin tức, ngờ đâu năm nay mới gặp.

Tam Tạng chấp tay thưa:

- Cảm tạ Đại tiên nhọc lòng chờ đón, thực cảm kích muôn phần.

Bốn thầy trò bèn dắt ngựa cùng vào quán. Từng người tới ra mắt Đại tiên. Rồi sai dâng trà, soạn cơm chay, gọi tiểu đồng đun nước thơm để thánh tăng tắm gội trước khi lên đất Phật. Chính là:

*Công mãn quả thành nên tắm gội,
Luyện thuần bản tính hợp thiên chân,
Ngàn cay muôn đắng nay vừa dứt,
Chín giới ba quy tự mới dần.
Ma hết, quả nhiên lên cảnh Phật
Tai trừ, vốn được thấy sa môn
Tẩy trần rũ bụi đều trong sạch
Về gốc tìm nguồn chẳng hoại thân.*

Thầy trò tắm gội xong, bất giác trời đã muộn, liền về quán Ngọc Chân nghỉ ngơi.

Sớm hôm sau, Đường Tăng thay y phục, khoác cà sa sọc gấm, đội mũ tỳ lư, tay cầm tích trượng, lên Sảnh đường từ tạ Đại tiên. Đại tiên cười bảo:

- Hôm qua lam lũ, hôm nay sáng tươi, xem tướng mạo này, quả là chân Phật tử.

Tam Tạng bái biệt rồi đi. Đại tiên nói:

- Hãy đợi đã, để ta tiễn người.

Hành Giả nói:

- Không phải tiễn đâu, Lão Tôn biết lối mà.

Đại Tiên nói:

- Lối ngài biết là đường mây. Thánh Tăng chưa lên được đường mây, phải theo lối cũ mà đi.

Hành Giả nói:

- Đại tiên dạy phải lắm. Lão Tôn tuy đã đi vài bận, nhưng chỉ là đi mây về mây, thực chưa từng đi đường đất. Đã có lối ấy thì phiền ngài đưa đi vậy. Sư phụ tôi nặng lòng cầu Phật, nay có ngài thì không chậm trễ.

Đại tiên cười ha hả, dắt tay Đường Tăng, tiếp dẫn lên pháp môn Chiên đàn.

Vốn đường đi này không ra khỏi sơn môn, mà từ ngay trong Quán Vũ xuyên ra cửa sau rất tiện. Đại tiên chỉ phía Linh Sơn nói:

- Thánh Tăng xem, lưng trời kia có hào quang năm sắc, hơi lành ngàn trùng, chính là ngọn cao Linh Thứu, là thánh cảnh của Phật tổ đó.

Đường Tăng nhìn rồi vái lạy, Hành Giả cười:

- Sư phụ, còn chưa tới nơi vái lạy mà. Thường có câu: "Ngóng non ngã cả ngựa". Rời khỏi trấn này còn đi xa lắm, chưa lẽ bái được đâu. Nếu bái tới đỉnh núi, thì phải dập đầu bao nhiêu cho xuể?

Đại Tiên nói:

- Thánh Tăng cùng Đại Thánh, Thiên Bồng, Quyển Liêm đã tới đất phúc này, bái kiến Linh Sơn, tôi xin quay về đây.

Tam Tạng bèn đáp tạ rồi đi.

Đại Thánh dẫn thầy trò từ từ rảo bước lên Linh Sơn. Chưa đầy năm sáu dặm, đã thấy một dòng nước chảy, sóng cồn như bay, rộng chừng tám chín dặm, bốn bề chẳng bóng người. Tam Tạng kinh sợ nói:

- Ngộ Không, lối này sai rồi. Lẽ nào Đại tiên chỉ nhậm? Dòng nước này rộng lớn, đoạn này đồ xiết, chẳng thấy thuyền bè, làm sao qua được?

Hành Giả cười:

- Không sai đâu, sư phụ xem chỗ vách kia chẳng phải có cầu lớn đó sao? Phải đi qua cầu này mới thành chính quả được.

Trưởng lão, cùng các đồ đệ đến gần nhìn, thì ra cầu có một tấm biển đề ba chữ *Bến Lãng Vân*. Vốn đây là cây cầu độc mộc. Đúng là:

*Xa ngóng trời quang như cột ngọc,
Gần xem nước chảy một ngang qua,
Giềng sông đỡ bẻ còn là dễ
Trợ góc riêng kèo ai dám ra.
Muôn trượng cầu vòng nằm thẳng bóng,
Ngàn tầm lụa trắng nối trời xa
Mười phần lạng một khôn qua nổi
Chỉ có thần tiên cười ráng loa*

Tam Tạng hải hùng run rẩy bảo:

- Ngộ Không, cầu này không phải là người đi đâu. Chúng ta tìm lối khác đi.

Hành Giả cười:

- Đúng lối này đây!

Bát Giới hoảng hốt:

- Lối thế này ai dám đi? Sông thì rộng, sóng thì mạnh, cầu thì chỉ có mỗi một thân cây, vừa nhỏ vừa trơn, ai dám bước qua?

Hành Giả nói:

- Mọi người cứ đứng lại xem Lão Tôn qua đây này.

Dại Thánh sải nước dài, đi trên cầu độc mộc, lắc lư lắc lư. Lát sau đã qua bên kia, gọi to:

- Qua đây, qua đây!

Đường Tăng xua tay. Bát Giới, Sa Tăng cắn ngón tay, nói:

- Khó, khó, khó quá!

Hành Giả lại từ đầu bên kia chạy sang, dắt Bát Giới bảo:

- Chú cóc, đi theo ta!

Bát Giới lần dùng ra đất kêu:

- Trơn, trơn lắm! Đi không nổi, tha cho đệ đi, để đệ cười mây mà qua!

Hành Giả tóm chặt bảo:

- Đây là chốn nào mà người dám cười mây hả? Chỉ phải qua cầu này mới có thể thành Phật được!

Bát Giới nói:

- Sư huynh à, làm Phật chẳng được thì thôi, quả là sang qua chẳng nổi đâu!

Hai người đứng cạnh cầu, nín kéo xô đẩy; Sa Tăng chạy tới khuyên giải mới chịu buông tay. Tam Tạng quay đầu chợt thấy trong mênh mông hiện ra một người chèo một lá thuyền, cao giọng gọi:

- Sang dò! Sang dò

Trưởng lão cả mừng nói:

- Đồ đệ chớ có nín kéo nữa. Đằng kia có thuyền qua sông rồi.

Ba người nhảy cõn tại chỗ, cùng đổ mắt nhìn; lá thuyền ấy lại gần, hoá ra là thuyền không đáy. Hành Giả mắt lửa con người vàng, biết ngay là người tiếp dẫn lên Phật tổ, chính là Bảo Chàng Quang vương Phật.

Nhưng Hành Giả không nói ra, chỉ gọi:

- Lại đây, ghé lại đây!

Thoắt cái, thuyền ghé bờ, lại gọi:

- Lên đây, lên đây!

Tam Tạng thấy vậy, lại kinh hãi bảo:

- Thuyền nát mất đáy làm sao chở được?

Người chèo thuyền nói:

- Thuyền này của ta

*Hồng hoang vốn trước đã vang danh,
Chèo lái nhờ ta chẳng cãi canh,*

*Có sóng có giông thuyền cứ ổn,
Không chung không thủy thủy thăng bình.
Sáu trần, không nhiệm quy vào một
Muôn kiếp thanh thời tự tại thành
Không đáy thuyền kia khôn vượt bể,
Xưa qua nay tới độ quần sinh.*

Tôn Đại Thánh chấp tay cảm tạ:

- Cảm ơn thịnh tình tiếp dẫn sư phụ ta. Mời sư phụ hãy lên thuyền. Thuyền này tuy không đáy phụng vũng, dù cho sóng gió cũng không nghiêng lật.

Trưởng lão vẫn kinh hãi ngỡ vực. Hành Giả nắm cánh tay đẩy lên thuyền. Sư phụ mất thăng bằng, lặn xuống nước, may nhờ người chèo thuyền tóm lên, đứng trên thuyền. Sư phụ còn xóc xệch y phục rơi mất hài chân, oán giận Hành Giả. Hành Giả lại dẫn Sa Tăng, Bát Giới, gánh đồ dắt ngựa lên thuyền. Người chèo thuyền nhẹ nhàng dùng sức rời bờ, đã thấy trôi dạt một thi thể. Trưởng lão nhìn mà hãi hùng. Hành Giả cười bảo:

- Sư phụ đừng sợ. Chính là thầy đó.

Bát Giới cũng kêu:

- Đúng sư phụ, đúng sư phụ rồi!

Người chèo thuyền cũng bảo:

- Đúng là ngài đó! Xin chúc mừng, chúc mừng!

Ba người đồng thanh chúc mừng. Thuyền chèo đi, chẳng mấy chốc đã vũng vàng qua bến tiên Lăng Vân. Tam Tạng lúc ấy mới quay mình, rón rén lên bờ. Có thơ ghi nhận rằng:

*Thoát bỏ thai phàm xương thịt thân,
Tương thân tương ái ấy nguyên thân,
Sớm nay đi trọn nên công Phật,
Gột sạch năm nao sáu sáu trần.*

Đây quả là pháp quảng đại trí tuệ, lên bờ kia vô cực. Bốn thầy

trò lên bờ quay đầu lại, thuyền không đáy đã đi về đâu mất. Người mà Hành Giả nói ấy chính là Tiếp dẫn Phật tổ. Tam Tạng bừng giấc ngộ, vội xoay mình tạ lại ba đồ đệ. Hành Giả nói:

- Chả phải tạ nhau đâu. Hai đấng cùng là nhờ lẫn nhau. Chúng tôi nhờ sư phụ giải thoát, mượn cửa tu công, may mắn đã thành chính quả. Sư phụ cũng nhờ chúng tôi bảo hộ, vững lòng tu trì, mừng lột xác phàm. Sư phụ nhìn xem trước mắt hoa cỏ thông trắc, phượng loan hươu hạc, thấy đều cảnh đẹp với chốn yêu ma hiển hoá thì đâu đẹp đâu xấu? Đâu thiện đâu ác?

Tam Tạng cảm tạ không ngớt.

Ai nấy thân thể lâng lâng, bước lên Linh Sơn. Đã trông thấy chùa cổ Lô Âm:

*Đỉnh cao Tiêu Hán vút,
Chân nổi Tu Di dài,
Núi kỳ lạ liệt, đá lạ so le
Dưới vách treo, Dao, Kỳ hoa cỏ,
Bên lối quanh chi tia huệ thơm
Vượn tiên hái quả rừng đào thắm
Lại tựa lửa luyện vàng.
Hạc trắng đậu chơi ngọn thông thẳng,
Đường như khói nâng ngọc.
Phượng đẹp kẻ đôi, loan xanh liền cánh
Phượng đẹp song song, gọi nắng một kêu trời đất rạng
Loan xanh cặp cặp, giữa làn mưa lượn thế gian kỳ
Lại thấy rờ rờ ngói vàng xếp uyên ương, lấp lánh
gạch hoa phô mã nào.
Đông một hàng, tây một hàng,
Hết thấy đều là Nhụy cung Châu các,
Nam một dải, bắc một dải,
Nhìn mãi toàn là Bảo các Trân lâu.
Trên điện Thiên Vương hào quang toả,
Trước nhà Hộ Pháp lửa tía châu.*

*Phù Đồ tháp hiện.
Ưu bát hương lâu.
Ấy thực đất đẹp ngò trời lạ,
Mây nhân biết ngày thâu.
Hong trần, chẳng bận, mọi duyên sạch,
Muôn kiếp không nhớ, đại pháp mầu.*

Thầy trò thoải mái tiêu tao, lên đỉnh Linh Sơn. Lại gặp dưới rừng thông xanh đông đủ Ưu Bà, trong khu trúc biếc, họp đây Thiện Sĩ. Trưởng lão liên thi lễ các vị Ưu Bà Tắc, Ưu Bà Di, Tỳ Khưu Tăng, Tỳ Khưu Ni đều chấp tay thưa:

- Thánh tăng chớ hành lễ vậy. Hãy gặp Mâu Ni rồi hãy hay!

Hành Giả cười bảo:

- Vội vã quá, vội vã quá! Hãy đi gặp các bậc bề trên nào!

Trưởng lão tay khua chân bước theo sau Hành Giả tới thềm ngoài cửa chùa Lôi Âm. Đã có bốn vị Đại Kim Cương nghênh đón:

- Thánh tăng tới rồi ư!

Tam Tạng khom mình:

- Đệ tử là Huyền Tráng đã tới.

Rồi định bước vào. Kim Cương nói:

- Thánh Tăng đợi đã, để bẩm báo rồi hãy vào.

Kim Cương sai một vị vào báo với tứ Đại Kim Cương tầng thứ hai rằng Đường Tăng đã đến; tầng thứ hai lại báo vào tầng thứ ba rằng Đường Tăng đã đến, tầng thứ ba vốn là thần tăng giữ việc dâng cúng, khi nghe, báo Đường Tăng tới vội tới trước Đại Hùng Bảo Điện, báo với Như Lai Chí Tốn Thích Ca Mâu Ni Văn Phật rằng:

- Thánh Tăng triều Đường đã tới núi Phật lấy kinh!

Đức Phật mừng rỡ, lập tức cho gọi tám vị Bồ Tát, bốn vị Kim Cương, năm trăm La Hán, ba ngàn Yết Đế, mười một vị Đại Diệu, mười tám Già Lam, sắp thành hai hàng; lại truyền

chỉ cho Đường Tăng vào. Ở trong cứ theo thứ tự, kính vâng Phật chỉ, gọi:

- Mời Thánh Tăng lên điện!

Đường Tăng giữ nghiêm quy củ, cùng Ngộ Không, Ngộ Năng, Ngộ Tinh dắt ngựa gánh đồ thẳng bước vào Sơn môn. Đúng là:

*Năm xưa đốc chỉ lệnh Vua sai,
Lãnh chiếu nhà Vua biệt ngọc giai
Mai sớm trèo non đùa móc hạt
Chiều tàn gôi đá ngủ mây bờ
Gánh thiền thăm bước ba ngàn nước,
Cầm trượng dài qua vạn dặm trời
Niệm niệm tại tâm cầu chánh quả
Sớm nay mới gặp được Như Lai.*

Bốn thầy trò tới trước Đại Hùng Bảo Điện, cúi mình làm lễ lạy trước Như Lai. Lễ xong, lại hướng ra hai bên vái lạy. Thi lễ ba bên kết thúc, lại quỳ sụp trước Phật Tổ, dâng điệp văn quá ải. Như Lai xem lần lượt rồi trao lại Tam Tạng. Tam Tạng kính cẩn thi lễ, tâu rằng:

- Đệ tử Huyền Tráng, vâng chiếu chỉ của Hoàng đế Đại Đường bên Đông Thổ, sai tới Bảo Sơn, cầu xin chân kinh để cứu độ chúng sinh. Cúi mong Phật tổ ban ơn, sớm cho về nước. Như Lai mở lời thương xót, phát tâm từ bi, nói với Tam Tạng:

- Đông Thổ của người thuộc đất Nam Thiệm Bộ, chỉ nhân trời cao đất dày, vật nhiều người đông mà lăm tham lăm giết, nhiều dâm nhiều cuồng, thường hư thường dối, không kính Phật giáo, không theo thiện duyên, không trọng tam quang, không chuộng ngũ cốc, bất trung bất hiếu, bất nghĩa bất nhân, dối lòng lừa mình, dẫu to cân nhỏ, hại mệnh sát sinh, tạo ra nghiệp chướng vô biên, tội nhiều ác lắm; gây nên tai ương địa ngục, mãi đoạ u minh, chịu bao nhiêu nạn khổ, chày giã dùi đâm, hoá ra súc vật. Có những kẻ mọc lông mọc sừng, đem thân

trả nợ, xả thịt cho người ta ăn. Vậy phải mãi ở a tỳ, không được siêu thăng. Tuy có họ Khổng lập ra phép dạy nhân nghĩa lễ trí, các bậc đế vương nối theo, về trị nước thì có hình phạt đánh gậy, lưu đầy, thắt cổ, chém đầu; nhưng với những hạng ngu muội tối tăm, ngang ngược mạo phạm thì sao chú? Nay ta có Kinh Ba tạng, có thể siêu thoát khổ não, cởi bỏ oan khiên. Ba tạng ấy là: *pháp* nói về trời, *luân* nói về đất, *kinh* để độ quý; tổng cộng 35 bộ, 1 vạn 5 ngàn 144 quyển. Quả là kinh chân tu, của chính thiện. Phàm những thiên văn, địa lý, nhân vật, chim thú, hoa cỏ, vật dụng, nhân sự trong bốn miền đất dưới gầm trời này, không gì không ghi trong Ba tạng này. Các người từ xa tới, sẽ cho toàn bộ mà mang về; nhưng người ở đó ngu xuẩn thô bạo, phỉ báng chân ngôn, không hiểu ý chỉ sâu xa của Sa môn ta đâu!

Lại gọi:

- A Nan, Ca Diếp, hai vị dẫn bốn thầy trò tới dưới lầu ngọc, trước thết họ cơm chay, sau đó, hãy mở gác báu lấy trong ba tạng kinh của ta gồm 35 bộ, mỗi bộ kiểm mấy quyển trao cho họ để truyền về Đông Thổ, mãi mãi ơn sâu.

Hai vị tôn giả vâng chỉ, dắt bốn thầy trò tới dưới chân lầu. Cơ man nào là đồ quý báu, kỳ lạ bày la liệt. Đã có các thần bày cúng, sắp sẵn cơm chay, thấy đều thức tiên, trà tiên, quả tiên, ngon lạ trăm vị khác hẳn cơm thường. Thấy trò làm lễ tạ ơn Phật, thoải mái hưởng thụ. Thực là:

*Lửa báu tia vàng ánh mắt rành
Hương kỳ phẩm quý lại càng tinh
Ngàn tầng lầu báu vô cùng đẹp,
Một điệu lời tiên giọng dịu thanh
Vị mộc hoa tiên người ít gặp,
Trà thơm thức lạ được trường sinh
Xưa nay chịu hết ngàn trùng khổ
Mừng buổi vinh hoa chúc đạo thành*

Lần này cả Bát Giới và Sa Tăng đều may mắn tiện nghi nơi

cảnh Phật đều tận hưởng bữa chính thọ trường sinh đổi da thay xương.

Hai vị tôn giả mời cơm xong, đưa vào gác bấu, mở cửa cho xem. Nơi ấy khí tốt ánh lành phủ vây muôn lớp, mây màu rắng đẹp che rợp vạn luồng. Trên tử kinh, ngoài tử bấu, đều đóng ấn đỏ, để tên danh mục bằng chữ rõ nét.

Bao gồm:

Niết Bàn Kinh 1 bộ 748 quyển
Bồ Tát Kinh 1 bộ 1021 quyển
Hư không tạng kinh 1 bộ 400 quyển
Thủ Lăng Nghiêm kinh 1 bộ 111 quyển
Ân ý kinh đại tập 1 bộ 50 quyển
Quyết định kinh 1 bộ 140 quyển
Bảo tạng kinh 1 bộ 45 quyển
Hoa nghiêm kinh 1 bộ 500 quyển
Lễ chân như kinh 1 bộ 90 quyển
Đại Bát Nhã kinh 1 bộ 916 quyển
Đại Quang Minh Kinh 1 bộ 300 quyển
Vị tăng hữu kinh 1 bộ 1110 quyển
Duy Ma kinh 1 bộ 170 quyển
Tam luận biệt kinh 1 bộ 270 quyển
Kim Cương kinh 1 bộ 100 quyển
Chính pháp luận kinh 1 bộ 120 quyển
Phật bản hạnh kinh 1 bộ 800 quyển
Ngũ Long kinh 1 bộ 32 quyển
Bồ Tát giới kinh 1 bộ 116 quyển
Đại tập kinh 1 bộ 130 quyển
Ma Kiệt kinh 1 bộ 350 quyển
Pháp Hoa kinh 1 bộ 100 quyển

Du già kinh (yoga) 1 bộ 100 quyển
Bảo thường kinh 1 bộ 220 quyển
Tây Thiên luận kinh 1 bộ 130 quyển
Tăng kỳ kinh 1 bộ 157 quyển
Phật quốc tập kinh 1 bộ 1950 quyển
Khởi tín luận kinh 1 bộ 1000 quyển
Đại trí độ kinh 1 bộ 1800 quyển
Bảo uy kinh 1 bộ 1280 quyển
Bản các kinh 1 bộ 850 quyển
Chánh luật văn kinh 1 bộ 200 quyển
Đại Khổng tước kinh 1 bộ 220 quyển
Duy thức luận kinh 1 bộ 100 quyển
Câu xá luận kinh 1 bộ 200 quyển

A Nan, Ca Diếp dẫn Đường Tăng xem khắp tên kinh rồi bảo:

- Thánh Tăng từ Đông Thổ tới đây, có chút gì là của người mang tới cho chúng tôi không? Mau mang ra đây rồi ta truyền kinh cho!

Tam Tạng nghe vậy thưa:

- Đệ tử Huyền Tráng, vượt xa muôn dặm, chưa chuẩn bị gì.

Hai vị tôn giả cười:

- Hay, hay, hay đấy! Tay trắng truyền kinh nổi đời thì người sau chết đói!

Hành Giả thấy họ miệng nói vời vĩnh, không chịu truyền kinh, nên không nén nổi kêu âm ỉ:

- Sư phụ ơi, chúng ta đi kể với Như Lai, để ông ấy tự tay truyền kinh cho Lão Tôn vậy!

A Nan bảo:

- Đừng có âm ỉ! Đây là chốn nào mà người dám giở thói ngoa ngoát hả? Đến đây mà nhận kinh đi!

Bát Giới, Sa Tăng nín nhịn, khuyên can Hành Giả, đi lại

nhận kinh. Từng quyển từng quyển cho ngay vào bọc, chất lên lưng ngựa, lại buộc thành hai gánh, Bát Giới và Sa Tăng gánh. Sau đó tới trước toà báu khấu đầu tạ ơn Như Lai đi thẳng ra cửa. Gặp một vị Phật tổ, liền vái hai vái; gặp 1 vị Bồ Tát, liền vái hai vái. Ra tới cửa lớn, vái cả Tỳ Khưu tăng ni, Ưu bà di - tắc, thầy đều từ biệt rồi xuống núi.

Lại nói, trên gác báu có vị Nhiên Đăng Cổ Phật, lắng tai nghe câu chuyện chuyển kinh, trong lòng rất rõ là A Nan, Ca Diếp truyền thứ kinh không chữ, nên tự cười rằng:

- Những vị sư Đông Thổ u mê, không biết kinh không có chữ, chẳng là uống phí công sức trèo non vượt suối của Thánh tăng rồi chăng?

Bèn hỏi:

- Bên toà báu có ai không?

Chỉ thấy Bạch Hùng tôn giả lộ ra. Cổ Phật dặn dò:

- Người hãy dấy soái thần, cưỡi sao băng đuổi theo Đường tăng, đoạt lấy kinh không chữ, bảo họ phải quay lại cầu lấy kinh có chữ.

Bạch Hùng tôn giả lập tức cưỡi gió giông ra khỏi chùa Lôi Âm, dấy mạnh oai thần. Trận gió này thực là:

*Dùng sấm trước Phật, không bằng Tốn nhị phong thần,
Hang tiên thét gào, hơn hấn than van gái trẻ
Một trận này cá rồng đều mất huyết
Sông bể quấy ba đào
Vượn đen nâng quả khôn dưng hiến,
Hạc vàng về mây tìm cựa sào
Phượng đỏ giọng trong kêu chả đẹp
Gà gấm cục tác tiếng lao xao
Thông xanh cành gãy,
Ưu bát hoa nao
Trúc biếc thân thân rạp,*

*Sen vàng đoá đoá trao
Chuông xa giọng vang ba ngàn dặm,
Kinh giảng lời ngân vạn nẻo cao.
Vách thoả hoa kỳ tàn sắc đẹp,
Lôi chênh cỏ lạ như mầm nhào,
Loan khó khôn múa cánh
Hương trắng nấu khe nào
Lãng đãng thơm kỳ lan vũ trụ
Lúa thừa gió mát khắp trời sao.*

Đường Trương lão đang đi, chợt nghe gió thơm cuộn cuộn, cứ một mực cho là điềm lành của Phật tổ không có để phòng gì. Lại nghe âm một tiếng, từ trên không một cánh tay buông xuống, nhẹ nhàng cướp đi kinh sách ngựa đang chở, làm cho Tam Tạng hoảng sợ hô hoán, Bát Giới mãi miết đuổi theo, Sa hoà thượng giữ lấy gánh kinh, Tôn Hành Giả vội đuổi như bay. Bạch Hùng tôn giả thấy Hành Giả đuổi sát, sợ gây của vị này không có mắt, nhất thời chẳng biết hay dở, dấp cho tổn thương thân thể, bèn buông rớt bọc kinh, rơi xuống đất bụi. Hành Giả thấy bọc kinh bị rách tả tơi, lại bị gió thơm thổi tứ tung, bèn hạ mây xem xét, không đuổi theo nữa. Bạch Hùng, tôn giả thu gió rút mù, quay về báo với Cổ Phật.

Bát Giới đuổi theo, thấy kinh đã rơi, bèn cùng Hành Giả nhặt nhanh vác về cho Đường Tăng. Đường Tăng mắt đầy lệ nói:

- Đồ đệ ơi! Nơi đây là thế giới cực lạc mà vẫn có hung ma gây hại à!

Sa Tăng đỡ gói kinh nát, mở ra xem thì hoá ra giấy trắng không, chẳng có một dấu chữ nào; hoảng quá đưa cho Đường Tăng, bảo:

- Sư phụ ơi, quyển này không có chữ!

Hành Giả cũng có mở một quyển xem, cũng không có chữ. Bát Giới mở một quyển, cũng không có chữ. Tam Tạng kêu lên:

- Mở hết ra xem nào.

Quyển nào cũng trắng không cả. Trưởng lão thở ngắn than dài:

- Người Đông Thổ quả là vô phúc! Kinh trắng không thể này, thì dùng làm gì? Sao dám gặp vua Đường nữa? Lừa dối vua không thể thoát tội tru di dẫu

Hành Giả sớm biết trước, bảo với Đường Tăng:

- Sư phụ ơi, đừng phí lời. Đây là do bọn A Nan, Ca Diếp, đòi ta hối lộ, ta không có, cho nên họ đem giấy trắng giao truyền cho. Hãy mau quay lại gặp Như Lai, bảo ông ấy xử cái tội hãm của gây tệ xấu.

Bát Giới kêu âm:

- Đứng đấy, đứng đấy! Đi bảo cho ông ấy biết!

Bốn thầy trò quây quả quay lại núi vội vã lên Lôi Âm.

Chẳng mấy chốc đã tới bên ngoài sơn môn, mọi người đều chấp tay nghênh đón, cười mà rằng:

- Thánh tăng tới đổi kinh đấy à?

Tam Tạng gật đầu đáp tạ. Các Kim Cương không ngăn cản, cho vào, đi thẳng lên Đại Hùng Bảo điện. Hành Giả quát to:

- Như Lai! Thầy trò chúng ta chịu ngàn ma muôn quỷ ngàn đắng muôn cay, từ Đông Thổ tìm tới đây, được Như Lai dặn dò truyền kinh, nhưng bị A Nan, Ca Diếp vò của không được, thông đồng gây tệ xấu, cố ý trao cho giấy suông không chữ, bọn ta lấy làm gì chứ? Mong Như Lai xét xử cho!

Phật tổ cười:

- Người chó to tiếng! Việc hai người ấy vò vĩnh ta đã biết rồi. Nhưng bởi kinh không dễ truyền, cũng không thể lấy không. Trước đây các tỷ kheo thánh tăng xuống núi, từng mang kinh này thông giảng một lần cho nhà Triệu Trưởng giả nước Vệ Xá, giúp đỡ nhà họ người sống an toàn, người chết siêu thoát, mà chỉ lấy của họ có ba đấu ba thăng vàng cảm mang về. Ta vẫn bảo họ bán rẻ quá thì đời sau con cháu lấy tiền đâu chi dùng. Nay người tay không tới lấy, nên họ truyền cho giấy

trắng. Giấy trắng là chân kinh không chữ, cũng là một thứ tốt lắm. Nhân chúng sinh Đông Thổ, các người u mê không ngộ, chỉ có thể truyền như vậy mà thôi.

Rồi gọi:

- A Nan, A Diếp, mau đem chân kinh có chữ, mỗi bộ kiểm lấy vài quyển cho họ, mang tới đây tính số.

Hai vị tôn giả lại dẫn bốn thầy trò đến dưới lầu ngọc gác báu, nhưng vẫn vò vĩnh. Tam Tạng không có gì đưa ra, phải gọi Sa Tăng lấy bát vàng tía, dâng bằng hai tay, nói:

- Đệ tử từ xa xôi nghèo túng chưa hề chuẩn bị được quà, bát này chính do Vua Đường trao tay để xin cơm chay dọc đường nay dâng rõ tỏ lòng thành vậy. Cúi mong các vị tôn giả không chê bai là vật mọn mà nhận cho, đợi khi về nước tâu lên Vua Đường, nhất định sẽ có hậu tạ. Chỉ xin trao cho chân kinh có chữ, ngõ hầu không sai ý nhà vua, cho bỏ công đường xa vất vả.

A Nan nhận bát, cười tủm tỉm. Những vị lực sĩ gác ngọc, những vị ở bếp Hương Trù, các Tôn Giả cai quản lầu gác, người người đáp lòng, người chỉ tay, người bĩu môi, ai ai cũng cười nói:

- Không biết xấu hổ không biết xấu hổ. Vòi vĩnh cả người đi lấy kinh.

A Nan mặt mày nhăn nhúm nhưng vẫn giữ chặt bát vàng. Ca Diếp lại vào gác kiểm kinh, trao từng quyển cho Tam Tạng. Tam Tạng gọi:

- Các con, xem kỹ vào nhé, đừng để như lần trước.

Ba anh em nhận từng quyển, xem từng quyển, đều có chữ cả. Truyền cho 5.048 quyển cả thầy. Thu thập hành lý tề chỉnh, chất lên lưng ngựa, còn lại bó thành gánh, để Bát Giới gánh.

Hành lý cá nhân do Sa Tăng gánh. Hành Giả dắt ngựa, Đường Tăng cầm tích trượng, ấn lại mũ tỳ lư, phẩy lại dải cà sa gấm, hoan hoan hỷ hỷ, đến trước mặt Như Lai. Đúng là:

*Đại tạng chân kinh vị ngọt bên,
Như Lai mục đạt rất tinh nghiêm,*

*Đã hay Huyền Tráng leo non khổ,
Cười quá A Nan lại thích tiền
Lần trước chưa rành phiên Cổ Phật,
Rồi sau chân thực mới cho yên
Đến nay đặc ý truyền Đông Thổ
Trăm họ đều ơn mưa móc rên.*

A Nan, Ca Diếp đưa Đường Tăng đến gặp Như Lai. Như Lai lên toà sen cao, sai hai vị Đại La Hán Hàng Long, Phục Hổ gõ vang khánh mây, thỉnh khắp ba ngàn chư Phật, 3 ngàn Yết Đế, tám vị Kim Cương, bốn vị Bồ Tát, năm trăm La Hán, Ưu bà di, các vị Tôn Giả, Thánh tăng lớn nhỏ và thuộc các trời động, đất phúc, núi thiêng, thấy đều lên toà báu hay đứng hầu hai bên. Thoát cái, nhạc trời xa vang, giọng tiên lạnh lớt, đầy trời sáng lành lớp lớp khí tốt tầng tầng, các Phật hợp đủ, ra mắt Như Lai.

Như Lai hỏi:

- A Nan, Ca Diếp, truyền cho họ bao nhiêu quyển kinh?

Hãy báo cáo rõ từng cuốn xem!

Hai Tôn giả liền khai báo:

- Hiện đã giao cho Đường Tăng:

Niết bàn kinh 400 quyển

Bồ Tát kinh 360 quyển

Hư không tạng kinh 20 quyển

Thủ lã nghiêm kinh 30 quyển

Ân ý kinh đại tập 40 quyển

Quyết định kinh 40 quyển

Bảo tạng kinh 20 quyển

Hoa nghiêm kinh 81 quyển

Lễ chân như kinh 30 quyển

Đại Bát nhã kinh 600 quyển

Kim quang minh phẩm kinh 50 quyển

Vị tăng hữu kinh 550 quyển
 Duy ma kinh 30 quyển
 Tam luận biệt kinh 42 quyển
 Kim cương kinh 1 quyển
 Chánh pháp luận kinh 20 quyển
 Phật bản hạnh kinh 116 quyển
 Ngũ long kinh 20 quyển
 Bồ Tát giới kinh 60 quyển
 Đại tập kinh 30 quyển
 Ma Kiệt kinh 140 quyển
 Pháp hoa kinh 10 quyển
 Du già kinh (yoga) 30 quyển
 Bảo thường kinh 170 quyển
 Tây thiên luận kinh 30 quyển
 Tăng kỳ kinh 110 quyển
 Phật quốc tạp kinh 1638 quyển
 Khởi tín luận kinh 50 quyển
 Đại trí độ kinh 90 quyển
 Bảo uy kinh 140 quyển
 Bản các kinh 56 quyển
 Chính luật văn kinh 10 quyển
 Đại Không tước kinh 14 quyển
 Duy thức luận kinh 10 quyển
 Câu Xá luận kinh 10 quyển

Tổng số tạng kinh gồm 35 bộ, kiểm lấy 5.048 quyển trao cho Thánh tăng bên Đông Thổ truyền về đất nhà Đường. Hiện đều sắp xếp để ngựa chở, người gánh và dợi tạ ơn. Bốn thầy trò Đường Tăng dừng ngựa, đặt gánh, ai nấy chấp tay cúi mình, hướng lên vái tạ. Như Lai nói với Đường Tăng:

- Công đức của kinh này không thể so cho nổi. Tuy là phù hiệu của đạo ta, thực quả là nguồn gốc cho tam giáo. Nếu về đến đất Nam Thiệm, hãy truyền cho hết thầy chúng sinh, không được lơ là. Chưa tám gọi trai giới thì không được mở sách Kinh. Quý lắm đó! Đáng trọng lắm đó! Trong này gồm sự sâu xa huyền diệu của đạo thành tiên, có sự lạ kỳ chính đáng của phát minh tạo hoá đó.

Tam Tạng khấn đầu tạ ơn, thánh tín kinh tuân, lễ Phật tổ ba vái, nhận kinh lên đường, qua ba cửa núi đều nhất nhất tạ ơn các thánh.

Sau khi tiễn Đường Tăng đi, Như Lai mới cho giải tán hội truyền kinh. Nhưng Bồ Tát Quan Thế Âm ở bên chấp tay thưa rằng:

- Đệ tử năm xưa lãnh chỉ vàng sang Đông Thổ tìm người lấy kinh, nay đã thành công, kể hết mười bốn năm, là 5.040 ngày, vẫn còn thiếu tám ngày, chưa hợp với số kinh tạng. Xin đức Thế Tôn sớm cho Thánh Tăng quay lại phương tây trong tám ngày cho đủ số kinh tạng, để đệ tử hoàn thành kim chỉ.

Như Lai cả mừng truyền:

- Lời này phải lắm. Chuẩn cho tiến hành.

Lập tức gọi tám Đại Kim Cương dẫn dò:

- Các người mau dậy thần uy, đưa Thánh Tăng về Đông Thổ, để lưu truyền chân kinh, rồi lập tức đưa Thánh Tăng trở lại đây. Chỉ được gói gọn trong tám ngày cho hoàn thành số Kinh tạng. Chớ để chậm trễ đó.

Kim Cương lập tức đuổi theo Đường Tăng, gọi rằng:

- Người lấy kinh, hãy theo ta!

Bốn thầy trò cùng thân thể nhanh nhẹ, vun vút phiêu diêu, theo Kim Cương cuối mây vụt lên. Đây là:

Rõ tính rành tâm thăm Phật tổ,

Công thành hạnh vẹn vụt phi thăng.

Rốt cuộc không biết về Đông Thổ truyền thụ thế nào, hãy đợi hồi sau phân giải.

HỒI THỨ CHÍN MƯƠI CHÍN

CHÍN CHÍN SỐ THÀNH TAI HỌA DỨT BA BA HÀNG ĐỦ ĐẠO VỀ NGUỒN.

Không nói tới Tám vị Đại Kim Cương đã đưa Đường Tăng về nước cũ. Dưới ba tầng cửa, có Yết Đế năm phương, Công Tào bốn trụ, Lục Đinh, Lục Giáp, Hộ Giáo Già Lam, đi tới chỗ Quan Âm Bồ Tát, nói:

- Các đệ tử vâng theo pháp chỉ của Bồ Tát, ngâm bảo hộ Đường Tăng; nay Thánh Tăng đã tròn công quả; Bồ Tát đã trả lại ý chỉ vàng lên đức Như Lai, xin Bồ Tát thu hồi pháp chỉ cho các đệ tử.

Bồ Tát cả mừng, nói:

- Được, được!

Lại hỏi:

- Bốn thầy trò Đường Tăng trên đường đi, tâm tình tính nết thế nào?

Các thần đáp:

- Quả là tâm thực chí thành, không thể thoát khỏi sự soi tỏ của Bồ Tát. Có điều Đường Tăng chịu quá nhiều khổ nạn, kể ra không xiết. Suốt hành trình trải qua tai nạn thế nào, đệ tử đã ghi cẩn thận vào đây. Đây là sổ chép tai nạn của họ.

Bồ Tát xem hết một lượt. Trên có đề rằng:

Vàng sai Yết Đế quy y chỉ
Ghi đủ Đường Tăng nạn số rành
Kim Thiên bị biếm nạn thứ nhất,
Sơ sinh bị hại nạn thứ hai,
Một tháng trôi sông nạn thứ ba,
Tìm mẹ báo oan nạn thứ tư,
Ra đi gặp hổ nạn thứ năm,
Lọt hầm sa bẫy nạn thứ sáu.
Đỉnh núi Song Thoa nạn thứ bảy
Đầu non Lương Giới nạn thứ tám
Khe sâu đổi ngựa nạn thứ chín
Đêm bị lửa thiêu nạn thứ mười.
Đánh mất cà sa nạn mười một.
Thu hàng Bát Giới nạn mười hai
Hoàng Phong quái nhiều nạn mười ba,
Thỉnh cầu Linh Cát nạn mười bốn.
Lưu Sa sông hiểm nạn mười lăm,
Thu được Sa Tăng nạn mười sáu,
Bốn thánh hiển hoá nạn mười bảy,
Trong quán Ngũ Trang nạn mười tám.
Nhân Sâm khó sống nạn mười chín.
Đuổi Hành giả đi nạn hai mươi
Rừng thông đen lặc bước nạn hai một,
Nước Bảo Tượng mang thư nạn hai hai,
Điện Kim Loan hoá hổ nạn hai ba,
Núi Đỉnh Bằng gặp yêu nạn hai tư
Bị treo động Liên Hoa nạn hai lăm,
Nước Ô kê cứu chúa nạn hai sáu,
Bị yêu quái hoá thân nạn hai bảy,
Gặp quái Hiệu Sơn nạn hai tám,
Gió bắt Thánh Tăng nạn hai chín,
Ngộ Không bị hại nạn ba mươi
Mời thánh hàng yêu nạn ba một,

Chìm nghìn sông Đen nạn ba hai,
Xa Trì chuyển dời nạn ba ba,
Cược lớn thắng thua nạn ba tư,
Bỏ đạo tôn sư nạn ba lăm,
Đường đi lự lớn nạn ba sáu,
Thân lạc sông trời nạn ba bảy,
Giở cá hiện thân nạn ba tám,
Núi Kim Đầu gặp quái nạn ba chín,
Thân Thiên khó thắng nạn bốn mươi.
Hỏi Phật nguồn cơn nạn bốn một,
Uống nước trúng độc nạn bốn hai,
Nước Tây Lương đòi làm chồng nạn bốn ba,
Động Tỳ Bà chịu khổ nạn bốn tư,
Lại đuổi Vượn đi nạn bốn lăm,
Khó phân khỉ thực giả nạn bốn sáu.
Đường đi gặp núi lửa nạn bốn bảy,
Cầu lấy quạt Ba Tiêu nạn bốn tám.
Trời gô vua quái nạn bốn chín,
Thành Trại quét tháp nạn năm mười.
Lấy báu cứu sư nạn năm một,
Rừng gai ngâm vịnh nạn năm hai,
Tiểu Lôi Âm gặp nạn năm ba,
Các thiên thần chịu khổ nạn năm tư
Rừng Hồng khó đi nạn năm lăm,
Nước Chu Tử bốc thuốc nạn năm sáu,
Cửu bệnh tê liệt nạn năm bảy,
Hàng yêu cứu hậu, nạn năm tám,
Bảy tình mê đắm nạn năm chín,
Lầm mất nhiều thương nạn sáu mươi
Đường gặp sư tử nạn sáu một
Quái chia ba sắc nạn sáu hai,
Trong thành gặp họa nạn sáu ba,
Mời Phật bắt yêu nạn sáu tư,

Tỳ Khưu cứu trẻ nạn sáu lăm,
Phân biệt chân giả nạn sáu sáu,
Rừng thông cứu quái nạn sáu bảy,
Phòng sư ốm bệnh nạn sáu tám,
Động Không Đáy gặp khốn nạn sáu chín
Nước Diệt Pháp khó đi nạn bảy mươi.
Núi Mù Che gặp yêu nạn bảy một,
Quận Phượng Tiên cứu mưa nạn bảy hai,
Mất tâm binh khí nạn bảy ba,
Mừng được đình ba nạn bảy tư,
Núi Đốt Trúc gặp nạn bảy lăm,
Động Huyền Anh chịu khổ nạn bảy sáu,
Đuổi bắt tê ngưu nạn bảy bảy,
Thiên Trúc cầu hôn nạn bảy tám,
Phủ Đồng Đài bị giam nạn bảy chín.
Bến Lãng Vân thoát thai nạn tám mươi,
Đường dài mười vạn tám ngàn dặm,
Thánh tăng từng trải chép rõ ràng.

Bồ Tát xem một lượt, vội truyền:

- Cửa Phật có chín chín mối quy chân. Thánh Tăng đã trải tám chục nạn, vẫn thiếu một là chưa hoàn thành đủ số này.

Bèn sai Yết Đế:

- Đuổi theo Kim Cương, hãy gây một nạn nữa đi.

Yết Đế được lệnh, cuối mây bay vút về động. Đi suốt ngày đêm mới đuổi kịp tám vị Đại Kim Cương, ghé tai nói nhỏ:

- Cứ vậy, cứ vậy nhé, vâng tuân pháp chỉ của Bồ Tát, không được chậm trễ!

Tám vị Đại Kim cương được lệnh, vội tóm gió lại, khiến bốn thầy trò cùng ngựa và Kinh sách rơi xuống đất. Ôi chao! Đúng là:

*Chín chín quy chân, đạo hạnh nài
Kiên trì vững chí giữ huyền quan*

*Nên rèn khổ luyện tà ma chạy,
Giữ đúng tu trì chánh pháp sang.
Chớ nghĩ kinh văn là dễ được,
Thánh Tăng gian khổ xiết bao đàng,
Xưa nay hoà hợp nên công việc,
Tơ tóc sai xa chẳng kết đan.*

Tam Tạng chân chạm đất phàm, bất giác kinh hãi. Bát Giới cười ha ha:

- Hay! Hay! Hay! Đúng là ghét của nào trời trao của ấy: muốn nhanh hoá chậm.

Sa Tăng nói:

- Hay! Hay! Hay! Bởi chúng ta đi nhanh quá nên kìm chúng ta lại đây mà!

Đại Thánh nói:

- Tục ngữ có câu: Mười buổi ngồi đầu thác, một sáng vượt chín ghềnh.

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ chó có tranh cãi nữa. hãy quan sát phương hướng xem đây là đâu.

Sa Tăng quay đầu nhìn bốn phía, nói:

- Lại là đây! lại là đây! Sư phụ, thầy hãy nghe tiếng nước kia!

Hành Giả nói:

- Tiếng nước ấy chắc là ở nhà nội người.

Bát Giới nói:

- Nhà nội Sa Tăng thì là sông Lưu Sa.

Sa Tăng nói:

- Không phải, không phải. Đây là sông Thông Thiên.

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ à, nhìn kỹ bờ bên kia xem.

Hành Giả tung mình nhảy, vút lên, dùng tay che mắt,

Nhìn kỹ, rồi nói vọng xuống:

- Sư phụ à, đây là bờ tây sông Thông Thiên.

Tam Tạng nói:

- Ta nhớ ra rồi. Bờ đông vốn có Trần Gia trang. Năm xưa tới đây, nhờ Ngộ Không cứu được con gái họ Trần, họ nhớ ơn chúng ta, muốn đóng thuyền tiễn đưa, may có rùa trắng chở qua sông. Ta nhớ bờ Tây hoang vắng chẳng dấu người. Phen này phải làm sao đây?

Bát Giới nói:

- Thường chỉ nói người gây ác, ai ngờ Kim Cương hầu hạ trước mặt Phật mà cũng làm ác. Các vị ấy vâng lời Phật, đưa thầy trò ta về đông, sao nửa chừng lại bỏ thế này?

Bên bờ tiến thoái cũng khó cả, qua làm sao đây!

Sa Tăng bảo:

- Nhị sư huynh đừng oán giận. Sư phụ ta đắc đạo rồi. Hôm trước đã lột xác phạm ở bến Lăng Vân, nay không chìm xuống nước nữa đâu. Sư huynh và hai ta cùng vận phép mang người vượt qua sông đi!

Hành Giả cười thâm:

- Vượt chả qua được đâu, chả qua được đâu!

Ấy là Hành Giả thừa hiểu, Đường Tăng chưa đủ chín chín (tám mươi một) nạn, vẫn còn thiếu một nữa nên phải lúng túng ở nơi này.

Mấy thầy trò miệng lẩm bẩm, chân ngập ngừng, đến mép nước bỗng nghe tiếng người:

- Đường Thánh Tăng, Đường Thánh Tăng! Lại đây, lại đây! Bốn thầy trò thất kinh, quay nhìn, chẳng có người chẳng có thuyền, hoá ra là con rùa trắng to tướng đang ngồng đầu bên bến gọi:

- Lão sư phụ à, tôi đợi mấy năm mới về đây!

Hành Giả cười:

- Rùa à, năm trước phải phiên lão, năm nay gặp lại rồi.
- Tam Tạng, Bát Giới, Sa Tăng cùng hân hoan. Hành Giả nói:
- Lão Rùa à, nếu quả có lòng tiếp đãi thì lên bờ đã!

Rùa bèn bỏ lên. Hành Giả bảo dắt ngựa lên lưng rùa. Bát Giới theo sau ngựa. Đường Tăng đứng bên trái cổ ngựa. Sa Tăng ở bên phải. Hành Giả một chân đặt lên cổ rùa, một chân dẫm đầu rùa, nói to:

- Lão Rùa đi vững nhé!

Rùa xoè bốn chân, đạp nước như đi trên đất bằng đưa bốn thầy trò cùng ngựa sang bờ đông. Thực là:

*Bát Nhị nơi đây pháp đảo huyền,
 Quỷ ma thua bại trước người tiên
 Mặt mày xưa trước nay đã thấy
 Nhất thể duyên do được vẹn tuyền
 Chứng vãng Tam thừa tùy xuất nhập,
 Đan thành chín chuyển thoả thụ truyền
 Gánh bao, lao gậy thôi đừng giáng,
 May mắn rùa già gặp vẫn nguyên.*

Rùa già chở bốn thầy trò, rẽ sóng đạp nước đi chừng hơn nửa ngày thì trời ngả tối, cũng đã gần bờ đông. Đột nhiên rùa hỏi:

- Lão sư phụ à, năm trước tôi có nhờ ngài tới Tây Phương bái Phật thì hỏi hộ tôi thọ được bao nhiêu năm, vậy có hỏi hộ chưa?

Thì ra, Trưởng lão tới Tây Phương, tầm gọi ở quán Ngọc Chân, thoát thai ở bến Lăng Vân, trèo lên Linh Sơn mải bái Phật cùng gặp các Phật Bồ Tát, Thánh tăng, một lòng cầu chân kinh, mọi việc khác chẳng màng, cho nên chẳng hỏi rùa thọ được bao năm, thành ra không trả lời được, lại không dám nói dối quanh co, cứ lặng như hến vậy. Rùa già biết ngay là chưa hỏi, bèn lắc mình một cái, lặn ngay xuống nước, mặc cho bốn thầy trò cùng ngựa và kinh sách rút hết xuống nước. Ôi chao! Vẫn còn may là Đường Tăng đã thoát thai thành đạo. Nếu như

trước kia thì đã chìm ngấm cả rồi. Lại may nữa ngựa trắng là loài rồng, Bát Giới, Sa Tăng đều biết bơi; Hành Giả thì cưỡi khả khả trở thân thông, cắp Đường Tăng vọt lên mặt nước, đậu trên bờ đông. Chỉ có hòm kinh, áo quần, yên cương là ướt sũng. Thấy trò vừa lên bờ xóc lại đồ đạc, bỗng đâu một cơn gió cuồng thốc tới, màu trời tối sập, sấm sét âm âm, đá bay cát bốc. Những là:

*Một làn gió, càn khôn mờ mịt,
Một tiếng sét, sông núi âm rung
Một chớp loè, mây tan lửa bốc,
Một tối mù khắp cả đất tối tăm.
Gió gào réo rắt, sét đánh rầm rầm,
Chớp sèo đỏ rực, mù bốc trắng sao
Gió khu bụi trần át mặt,
Sét kinh hổ báo nấu mình,
Chớp xua chim trốn nháo nhác,
Mù trời cây cỏ khác hình,
Gió kia quấy sóng Thông Thiên hà ào ạt,
Sét kia bốc cá Thông Thiên hà rung rinh
Chớp kia thấu đáy Thông Thiên hà môn một
Mù kia lấp bến Thông Thiên hà lặng thinh.
Gió ghê thay!
Lở non cháy đá thông trắc rập,
Sét ghê thay!
Hải vật đau người thế uy linh
Chớp ghê thay!
Suốt trời đỏ đất rần vàng trốn,
Mờ mịt không gian che chín tầng.*

Đường Tăng sợ hãi ôm chặt gói kinh, Sa Tăng nín thở gánh kinh, Bát Giới ghì cương ngựa trắng; Hành Giả hai tay múa gậy sắt hộ vệ chung quanh. Vốn những trận gió, mù, sét, chớp ấy là do âm ma dậy lên hồng đoạt lấy kinh văn. Chúng hoành

hành hết một đêm, rạng sáng mới dứt. Trưởng lão khắp mình ướm sùng, run lập cập nói:

- Ngộ Không làm gì bây giờ?

Hành Giả hồn hển:

- Sư phụ chẳng hiểu gì cả. Chúng đồ đệ bảo vệ sư phụ lấy được chỗ kinh này là công tạo hoá át cả trời đất, có thể lâu bền ngang với càn khôn, sáng soi sánh cùng nhật nguyệt, thọ với xuân dài, pháp thân bất hủ. Vậy cho nên trời đất không tha, quỷ thần đổ kỵ, muốn ngấm đoạt lại. Một là kinh này đã ngấm nước, hai là pháp thân sư phụ giữ lại, sét không nổ được, chớp không giạt được, mù không che được; lại thêm Lão Tôn múa gậy báu, vận bản tính thuần dương mà hộ trì; kịp đến khi trời sáng, dương khí thịnh lên, cho nên quỷ thần không đoạt được.

Tam Tạng, Bát Giới, Sa Tăng bưng ngộ ra, ai nấy đều tạ ơn mãi. Chốc lát, mặt trời cao chiếu, cùng đặt kinh sách lên vách, mở ra hong khô. Đến bây giờ hồn đá phơi kinh hầy còn. Thầy trò đem cả áo, giày ra phơi, kẻ đứng, người ngồi, kẻ vác.

Đúng là:

*Một thể thuần dương, thích hướng dương,
Ma âm chẳng dám hiện ngoan cường,
Rồi ra nước ngấm chân kinh xuống,
Không sợ mù giông sấm chớp giăng.
Giờ lại thanh bình theo chánh đạo
Từ đây an ổn tới quê hương
Phơi kinh sườn đá còn in dấu
Ngàn thuở không ma tới một phương*

Bốn thầy trò kiểm tra kinh sách, phơi giăng khắp nơi; lại gặp cả mấy bác chài đi bên sông, ngoảnh lại nhìn, có bác nhận ra, hỏi;

- Lão sư phụ này có phải năm xưa qua sông sang Tây Phương lấy kinh không?

Bát Giới đáp:

- Đúng đó! Đúng đó! Bác là người ở đâu ta? Sao lại biết chúng tôi?

Bác chài nói:

- Chúng tôi là người ở Trần gia trang.

Bát Giới hỏi:

- Trần gia trang cách đây bao xa?

Bác chài đáp:

- Từ đây về phía nam độ hai chục dặm là tới.

Bát Giới nói:

- Sư phụ à, chúng ta mang kinh sách tới Trần gia trang mà phơi. Ở đó có chỗ ngồi, lại được ăn, bảo họ cho chúng ta tắm rửa thay quần áo, chẳng tốt sao?

Tam Tạng bảo:

- Không đi! Ở đây phơi cho khô đã rồi thu dọn quay về.

Mấy bác chài đi về phía nam, gặp đúng Trần Trùng, bèn gọi:

- Quan bác ơi, sư phụ năm trước làm lễ tế thế chỗ cho con bác nay đã về đây.

Trần Trùng hỏi:

- Các bác thấy ở đâu?

- Đang ở trên vách đá phơi kinh kia kìa.

Trần Trùng dẫn theo mấy nông phu đi tìm, nhìn thấy, bèn chạy vội tới quỳ nói:

- Lão sư phụ lấy kinh đã về, công quả viên mãn, sao không quá bộ tới tệt xá, mà lại ở đây vạ vật? Xin mời về tệt xá mau nào!

Hành giả nói:

- Đợi phơi khô kinh, sẽ cùng về với ông.

Trần Trùng lại hỏi:

- Kinh sách, y phục của sư phụ có sao lại ướt hết?

Tam Tạng nói:

- Năm xưa nhờ rùa trắng chở qua sông sang tây, năm nay lại nhờ rùa trắng trở qua sông về đông - Gần tới bờ rồi thì bị rùa hỏi chuyện nhờ xem tuổi thọ từ trước: tôi quên không hỏi hộ, rùa trắng bèn lặn ngay xuống nước, cho nên ướt sũng.

Rồi kể lại đầu đuôi một lượt.

Trần Trùng khẩn cầu, Tam Tạng đành dọn hành lý theo về. Ngờ đâu, mấy cuốn Phật bản hạnh kinh, bị dính vào đá, rách mấy trang cuối. Cho nên đến bây giờ, bản Hạnh kinh không đầy đủ, trên hòn đá phơi kinh vẫn còn in dấu chữ. Tam Tạng hồi hận nói:

- Lỗi này do chúng ta khinh suất, không để ý kỹ rồi!

Hành Giả cười bảo:

- Không phải đâu, không phải đâu! Trời đất đều chẳng vẹn toàn, bộ kinh này vốn đầy đủ, nay đã dính rách là ứng với sự ảo diệu bất toàn của trời đất đó. Không do sức người đâu!

Thầy trò thu dọn xong, cùng Trần Trùng về thôn trang.

Người ở thôn Trang, một truyền mười, mười truyền trăm, trăm truyền ngàn, cả già cả trẻ đều đổ ra đón chờ. Trần Thanh nghe báo, vội bày hương án nghênh rước từ ngoài cửa, lại sai chiêm trống chơi nhạc linh đình. Chốc lát đã tới, bèn rước vào. Trần Thanh dẫn toàn gia quyến ra, chào lạy cảm tạ ơn năm xưa cứu con thơ, rồi gọi gia nhân dâng trà, dọn cơm chay. Tam Tạng từ khi được dùng phẩm tiên, món tiên nơi Phật tổ, lại đã rũ bỏ thai phàm thành Phật nên chẳng hề nghĩ tới thực phẩm trần gian. Hai vị Trần lão khuyên mời mãi cũng đành vậy. Tôn Đại Thánh từ khi không ăn đồ nấu qua lửa cũng nói:

- Thôi ạ!

Sa Tăng cũng không ăn. Bát Giới cũng không giống trước, buông bát ngay. Hành Giả hỏi:

- Chú ngốc cũng không ăn nữa à?

Bát Giới nói:

- Không hiểu sao mà tỷ tỷ yếu đi.

Rồi thu dọn mâm chay, hỏi han chuyện lấy kinh sau trước. Tam Tạng kể lại chuyện tẩm gội ở quán Ngọc Chân, thoát thai lột xác ở bến Lăng vân, sau nói chuyện gặp Như Lai ở chùa Lô Âm, được ban yển ở lầu báu, được truyền kinh ở gác ngà, rồi bị hai vị tôn giả vôi vĩnh quàng cáp, giao tuyến cho kinh không có chữ; sau biết ra mối thừa với Như Lai, lại được truyền giao tạng kinh, rồi rửa trắng dim xuống nước, ma quỷ ngầm cướp kinh, kể tỉ mỉ lần lần, rồi xin từ biệt.

Hai vị Trần lão dẫn cả nhà thừa rằng:

- Ôn sâu cứu con thơ còn chưa báo đáp, nên đã lập một toà thiền viện, gọi là chùa Cửu Sinh, dâng nhang thơm quanh năm không dứt

Lại gọi các con là Trần Quan Bảo, Nhất Xứng Kim xưa không phải làm vật tế thần ra lay tạ, rồi mới tới thăm chùa Cửu Sinh. Tam Tạng sai cất bao kinh vào nhà tụng niệm cho nhà họ Trần một quyển kinh Bảo Thường. Sau vào chùa đã thấy họ Trần bày tiệc sẵn sàng. Còn chưa kịp ngồi thì lại có lời mời nữa. Còn chưa kịp nâng đĩa đã lại có nơi mời. Cứ liên tục không dứt, chẳng kịp động tay vào mâm. Tam Tạng thấy đều không dám chôi từ, nơi nào cũng qua loa đáp lễ. Ở chùa Cửu Sinh trông thật chỉnh tề:

*Sơn môn hồng mịn nét
Thảy nhờ công họ Trần,
Một cảnh lâu đài từ ấy lập,
Hai hàng từ vũ tự đây bình.
Đỏ tươi vách dựng,
Thất bảo linh lung
Hương ngát tầng vân hán
Trong rành cội thái không
Mấy bụi trúc non còn đắm nước,
Vài cây thông cội vẫn chưa chùng,*

*Nước sông chảy trước
Thấu trời chất ngất sóng mênh mông
Cao tầng dựa chắc
Mạch núi dằng dặc nổi đất rồng.*

Tam Tạng thăm rồi lên lầu cao, trên đó quả đã đúc tượng bốn thầy trò. Bát Giới nhìn thấy, kéo Hành Giả bảo:

- Pho tượng huynh trưởng giống quá!

Sa Tăng nói:

- Nhị sư huynh ơi, tượng huynh cũng giống lắm! Chỉ có tượng sư phụ là hơi đẹp hơn thực một chút!

Tam Tạng nói:

- Tốt quá, tốt quá!

Rồi xuống lầu, ở hành lang điện dưới lầu đã có sẵn tiệc chay bày biện. Hành Giả hỏi:

- Miếu Đại vương ngày trước thế nào rồi?

Các vị lão làng thưa:

- Miếu ấy năm xưa dỡ rồi. Lão gia à, chùa này từ sau khi kiến tạo, được mùa liên năm đều là nhờ phúc của lão gia đó.

Hành Giả cười bảo:

- Do trời ban cho chứ có phải chúng ta đâu? Từ nay sau khi chúng ta đi rồi, sẽ bảo hộ cho cả thôn trang này, con cháu đông đúc, súc vật an lành. hàng năm, mưa thuận gió hoà.

Ai nấy đều cúi đầu tạ ơn.

Phía trước phía sau, lại có vô số người dâng quả mời chay. Bát Giới cười:

- Mình không may quá! Ngày trước ăn được thì chẳng ai mời; ngày nay ăn chẳng vào thì hết nhà này tới nhà khác mời lấy mời để.

Để họ vui lòng, bốn thầy trò đều nếm thêm tới tám chín mâm: ấy bởi dạ dày kém lại thêm hai ba chục chiếc bánh bao nữa. Khi đã no căng, vẫn còn người tới mời. Tam Tạng nói:

- Đệ tử có công cán gì, xin cảm tạ lòng quá yêu của các vị. Tồi nay xin tạm dừng, sớm mai xin nhận tiếp.

Bấy giờ đã quá canh khuya. Tam Tạng giữ chắc chân kinh không dám rời xa một phút nào, xuống dưới lầu ngồi coi. Đến canh ba, Tam Tạng se sẽ gọi:

- Ngộ Không, người ở đây đã biết chúng ta thành đạo nên công. Từ xưa có câu: Chân nhân không lộ tướng, lộ tướng chẳng chân nhân! Sợ rằng nấn ná lâu sẽ lỡ mất việc lớn.

Hành giả nói:

- Sư phụ nói rất phải. Chúng ta nhân đêm tối mọi người ngủ say, lảng lạng mà đi.

Bát Giới cũng đã hiểu lẽ, Sa Tăng rất ư tỉnh ngộ, ngựa trắng cũng hiểu ý.

Bèn trở dậy, nhẹ nhàng gói buộc, gánh đồ, theo lối hành lang đi ra. Ra đến cổng, thấy cổng khoá. Hành Giả làm phép mở khoá, qua hai lần cổng, tìm lối đi về phương đông. Đã nghe vọng từ trên không, tám vị Đại Kim Cương gọi to:

- Người chạy trốn, theo chúng ta?

Trưởng lão ngửi thấy gió thơm phảng phất, nhấc bổng lên cao.

Đúng là:

Thuốc thành hiệu được mặt mày thực

Thẻ mạnh thanh thối với chủ nhân.

Rốt cuộc không biết gặp vua Đường ra sao, hãy đợi hồi sau phân giải.

HỒI THỨ MỘT TRĂM

THĂNG VỀ ĐÔNG THỔ NĂM THÁNH NÊN CÔNG

Thôi không kể chuyện bốn thầy trò thoát thân, theo Kim Cương cỡi gió mà đi. Lại nói ở Trần gia trang, trong chùa Cứu Sinh có rất nhiều người, thấy trời vừa sáng đã sắp bày hoa quả, sơn hào hải vị tới cúng dâng, thì thấy bọn sư Đường đã đi tự lúc nào rồi. Thế là người tìm kẻ hỏi nháo lên, ai cũng hết hoảng mà không biết ở đâu, đành kêu khổ âm trời mà rằng:

- Thế là thả mất sạch Phật sống đi rồi!

Dân trong gia trang không biết làm sao, đành mang phẩm vật bày lên lầu, đốt vàng mã tế. Từ đó về sau, hàng năm đều cử hành bốn kỳ đại tế, hai mươi bốn kỳ tiểu tế. Lại có cả những người có bệnh, cầu an, phát nguyện, xin duyên, cầu tài, cầu con, liên tục quanh năm tới thấp nhang khấn khứa. Thực là:

*Lò vàng chẳng dứt ngàn năm lửa,
Chén ngọc thường soi vạn thuở đèn.*

Lại nói, tám vị Đại Kim Cương nổi trận gió thơm thứ hai, đưa bốn thầy trò chưa đầy một ngày đã về tới Đông Thổ, thấp thoáng nhìn thấy Tường An. Vua Đường Thái Tông từ tháng chín năm Trinh Quán thứ 13, trước rằm ba ngày tiễn Đường Tăng rời thành; đến năm thứ 16, sai quan bộ Công dựng lầu Vọng kinh ngoài cửa Trường An để đón kinh về. Năm nào Thái Tông cũng tới đó.

Đúng vào ngày ngự giá tới lầu Vọng kinh, bỗng thấy từ phương chính tây khắp trời khí tốt, trập trập gió thơm.

Kim cương dừng ở trên không, gọi to:

- Thánh Tăng, nơi đây là thành Trường An rồi! Chúng ta xuống đó không tiện, người ở đó thông minh lanh lợi, sợ sẽ lộ mất hình tượng của ta. Ba anh em Tôn Đại Thánh cũng đừng đi, Thánh tăng tự truyền kinh tới vua của ngài, rồi quay lại ngay nhé! Chúng ta đợi ngài trên tầng mây để cùng ngài hồi chỉ.

Đại Thánh nói:

- Lời tôn giả tuy rất phải, nhưng sư phụ ta gánh kinh sao nổi, dắt ngựa, sao nổi, cần có chúng ta đi cùng. Phiền ngài đợi chút ít, sẽ không dám chậm trễ.

Kim Cương nói:

- Ngày trước Quân Âm có lời với Như Lai, đi lại chỉ có tám ngày. Nay đã mất hơn bốn ngày, chỉ lo Bát Giới tham mê phú quý, chậm mất kỳ hạn.

Bát Giới cười:

- Sư phụ đã thành Phật, tôi cũng sắp thành Phật, lẽ nào còn tham mê phú quý. Thôi tục to béo gồm vào tôi cả, đợi giao kinh xong, sẽ xin quy về cùng các ngài.

Chú ngọc gánh hành lý, Sa Tăng dắt ngựa, Hành Giả đỡ thánh tăng, cùng hạ mây xuống bên lầu Vọng Kinh.

Thái Tông cùng các quan nhìn thấy, lập tức xuống lầu đón rước nói rằng:

- Ngự đệ đã về rồi!

Đường Tăng liền cúi mình vái chào. Thái Tông nâng dậy, hỏi:

- Ba vị này là ai vậy?

Đường Tăng đáp:

- Là đồ đệ thu phục được trên đường đi.

Thái Tông cả mừng, sai ngay tùy tùng:

- Mang xe ngựa của trăm lại đây đón ngự đệ cùng trăm về triều.

Đường Tăng tạ ơn, lên ngựa. Đại Thánh cầm gậy Kim Cô theo sát. Bát Giới, Sa Tăng cùng dắt ngựa gánh đồ theo sau vào Trường An. Thực là:

*Năm xưa hội lớn rộn thanh bình.
Vãn võ an vui rồi tuần anh
Thuỷ bộ đạo tràng sư giảng pháp,
Kim Loan điện báu chúa cùng khanh.
Dấu son ban sắc Đường Tam Tạng
Kinh kệ nhân duyên hợp ngũ hành,
Khổ luyện tu hành ma quỷ diệt
Công thành vui lại buổi về Kinh.*

Bốn thầy trò theo xa giá vào triều. Khấp thành không ai không hay tin, người đi lấy kinh đã về. Lại nói tại chùa Hồng Phúc, ở Trường An, nơi Đường Tăng ở cũ, các sư lớn nhỏ thấy mấy ngọn thông đều hướng về đông thì kinh ngạc nói:

- Lạ thay, lạ thay! Đêm nay không có gió, sao ngọn thông lại quay đầu?

Một đồ đệ cũ của Tam Tạng nói:

- Mau thay y phục đi! Sư phụ đi lấy kinh đã về rồi! Chúng sư hỏi dồn:

- Sao người lại biết?

Đồ đệ ấy đáp:

- Năm xưa, lúc ra đi sư phụ từng có dặn: "Sau khi ta đi, hoặc năm ba năm, hoặc bảy tám năm, nếu thấy ngọn thông quay đầu về phía đông là ta về đó". Sư phụ ta lời Phật câu thánh, vậy nên mới biết!

Bèn vội vàng thay áo ra đón. Rồi đi về phía tây Trường An, đã thấy có người truyền báo:

- Người lấy kinh vừa về đó, Hoàng đế đã truyền lên điện.

Các sư nghe vậy, lại chạy vội lên tìm gặp. Vừa thấy ngự giá thì không dám tới gần, chỉ theo đằng sau cho tới ngoài cửa triều.

Đường Tăng xuống ngựa cùng đồ đệ vào triều. Đường Tăng cùng long mã và gánh kinh, có Hành Giả, Bát Giới, Sa Tăng đi theo đứng dưới thềm ngọc. Thái Tông truyền chỉ:

- Ngự đệ lên điện!

Rồi ban cho ngồi.

Đường Tăng tạ ơn và gọi gánh kinh tới. Hành Giả đưa kinh trao cho quan hầu cận dâng lên. Thái Tông lại hỏi:

- Có bao nhiêu kinh? Làm sao lấy được?

Tam Tạng đáp:

- Hạ thần đến Linh Sơn, ra mắt Phật tổ, được đức Phật sai hai vị tôn giả A Nan, Ca Diếp dẫn đi ban cơm chay trong lầu báu, rồi tới gác quý truyền kinh. Các vị tôn giả ấy vời vỉnh như người trần, vì chưa kịp chuẩn bị, không có quà đưa cho vị ấy, vị ấy vẫn trao cho các kinh. Thần tạ ơn Phật tổ quay về đông, bất chợt bị gió quái thổi bay biến. May nhờ đồ đệ thần thông giành lại được nhưng bị tán loạn cả. Nhân đó mở ra xem, hoá ra đều là giấy không có chữ. Bọn hạ thần hoảng hốt lại quay tới chỗ Phật tổ cầu xin. Phật tổ nói: "Kinh này khi soạn thành, Tỳ Kheu Thánh Tăng đã mang xuống núi trao cho nhà Triệu trưởng giả ở nước Xá Vệ xem một lượt, hộ trì cho nhà họ người sống bình yên, người chết siêu thoát; chỉ lấy của nhà ấy tiền đủ mua ba đấu ba thăng vàng vụn, ý còn hiểm là bán rẻ quá, sau này con cháu sẽ không có tiền sinh sống". Bọn hạ thần biết vị tôn giả ấy vời vỉnh như người trần, Phật tổ cũng biết rõ, đành đem cái bát vàng tía được ngự ban tặng cho vị Tôn giả ấy, sau mới được truyền kinh có chữ. Kinh này gồm ba mươi lăm bộ, cộng lại được năm ngàn không trăm bốn mươi tám quyển,

Thái Tông càng vui, bảo:

- Quang lộc tự hãy bày yến tại Đông các để ban cho ngự đệ.

Chợt nhìn sang ba vị đồ đệ đứng dưới thêm, tướng mạo lạ thường, bèn hỏi:

- Các cao đồ người nước nào vậy?

Trưởng lão quỳ tâu:

- Đại đồ đệ họ Tôn, pháp danh Ngô Không, thần quen gọi là Tôn Hành Giả, Tôn Hành Giả vốn ở động Thuỷ Liêm, núi Hoa Quả, nước Ngạc Lai thuộc Động Thắng Thần Châu. Năm trăm trước vì đại náo Thiên cung bị Phật tổ dè dưới hộp đá núi Lưỡng giới được Quan Âm Bồ Tát khuyến thiện, nên tình nguyện quy y. Thần tới đó cứu được Hành Giả ra, lại được đồ đệ ấy bảo vệ. Nhị đồ đệ họ Trư, pháp danh Ngô Năng, thần quen gọi là Trư Bát Giới, vốn ở động Vân Sạn núi Phúc Lăng. Vì làm yêu quái ở Cao gia trang, được Bồ Tát khuyến thiện, nên thần thu phục được. Suốt đường đi, Bát Giới gánh hành lý, vượt sông nước có công. Tam đồ đệ họ Sa, pháp danh Ngô Tĩnh, thần quen gọi là Sa hoà thượng, xuất thân yêu quái ở sông Lưu Sa, cũng nhờ Bồ Tát khuyến thiện, nên quy y của Phật. Cả ngựa trắng kia cũng không phải ngựa của Hoàng đế ban cho.

Thái Tông hỏi:

- Trông màu lông cũng giống, sao lại không phải?

Tam Tạng đáp:

- Thần lợi sông ở động Ứng sâu, núi Xà Bàn, ngựa cũ bị con ngựa trắng này ăn thịt, may nhờ Hành Giả đi hỏi Bồ Tát tìm ra lai lịch, nó là con của Tây hải Long vương, vì mắc tội, nhờ Bồ Tát khuyến thiện sai nó theo giúp thần. Khi ấy, nó hoá thành ngựa như hình ngựa cũ. Nhờ có ngựa trắng vượt đèo trèo núi, lội suối băng ngàn cheo leo. Khi đi thì cưỡi nó, khi về thì nó chở kinh, đều nhờ công ngựa trắng cả.

Thái Tông khen ngợi hồi lâu. Lại hỏi:

- Đường Tây Phương diệu vợ, lộ trình những bao nhiêu?

Tam Tạng đáp:

- Nhớ lời Bồ Tát thì gồm mười vạn tám ngàn dặm. Đi đường không ghi nhớ hết được. Chỉ biết trải qua mười bốn lần đông hạ. Những là núi, những là non, rừng lớn nước sâu, lại đi qua nhiều vương quốc, đều đóng ấn xác nhận cả.

Rồi gọi:

- Đồ đệ, mạng văn điệp qua ải dâng lên để chúa công ngự lãm.

Thái Tông xem rồi, thấy ngày cấp văn điệp là ba ngày trước rằm tháng chín năm Trinh Quán thứ 13. Thái Tông cười bảo:

- Vất vả lâu quá nhỉ! Nay đã là năm Trinh Quán 27 rồi.

Trên văn điệp có ấn của quốc vương Bảo Tượng, quốc vương Ô Kê, quốc vương Xa Trì, nữ quốc Tây Lương, quốc vương Tế Trại, quốc vương Chu Tử, quốc vương Sư Đà, quốc vương Tỳ Khuu, quốc vương Diệt Pháp; lại có ấn của quận Phụng Tiên, châu Ngọc Hoa, phủ Kim Bình. Thái Tông xem hết mới thu lại.

Quan thị nội đã tâu mời dự yến, Thái Tông bèn xuống điện nắm tay ngự đệ cùng đi. Lại hỏi:

- Các cao đồ có biết nghi lễ phép tắc gì không?

Tam Tạng đáp:

- Các đồ đệ đều có dáng vẻ kỳ dị, sống nơi đông nội, chưa từng am hiểu lễ giáo Trung Hoa. Cúi mong chúa công xá tội.

Thái Tông cười bảo:

- Không bắt tội, không bắt tội đâu! Cùng mời tới Đông các dự yến.

Tam Tạng lại tạ ơn, gọi ba đồ đệ cùng tới Đông Các. Quả là Trung Hoa nước lớn, thật khác bình thường. Những là:

*Cửa treo gấm vóc
Đất trải dạ hồng,
Hương say bát ngát,
Phẩm vật linh lung
Ly hồ phách, chén thủy tinh,
Khảm vàng điểm biếc,*

Mâm hoàng kim,
 Bát bạch ngọc,
 Chạm gấm thêu hoa.
 Rau xanh xào chín, quả thơm ướp đường.
 Khoai rừng vị ngọt, rau biển lạ kỳ.
 Mấy lượt thêm ra măng, gừng, ớt.
 Vài phen bày nửa mật, tiêu, quỳ.
 Miến canh xuân lá thảo
 Mộc nhĩ đậu mỏng bì
 Rau tiêu hoa đá, bột mịn tinh vi
 Hạt tiêu nấu khoai sọ,
 Nón cải quện dưa dĩa.
 Những mâm chay tịnh ngon quá đôi,
 Bao loại hiếm hoi quả lạ kỳ.
 Hạt đào bánh cật,
 Long nhãn, lệ chi,
 Tuyên châu thóc nếp, Sơn Đông táo
 Giang Nam ngân hạnh, thỏ dầu lê.
 Thông to, sen ngọt, nho quả lớn,
 Phi tử, hạt dưa, gạo no mê.
 Trám dấm vị rừng, táo thơm màu núi.
 Ngó sen muốt mát, giòn mai mận
 Không thứ gì thiếu, khắp bàn kia.
 Lại thêm sữa mật và bánh tét.
 Rượu ngon, trà ngọt bao mê ly
 Trăm vị sơn hào đều loại nhất
 Trung Hoa nước lớn khác Tây di.

Thầy trò bốn người, cùng văn võ bá quan chia hai bên. Thái
 Tông hoàng đế ngồi chính giữa. Múa ca đàn sáo, tể chính
 nghiêm trang, hết thầy đều vui trọn ngày. Đúng là:

Quân vương mừng hội sánh Đường Ngụ.
 Lấy được chân kinh phúc có thừa.

*Ngàn thuở lưu truyền ngàn thuở rạng.
Sáng soi ánh Phật khắp kinh đô.*

Đến chiều tối hôm ấy, mọi người mới tạ ơn mà tan tiệc Thái tông về cung, các quan về phủ. Thầy trò Đường tăng về chùa Hồng Phúc, đã thấy các sư dập đầu nghênh đón. Vừa bước vào cửa, các sư đã báo:

- Thưa sư phụ, cây này hôm nay bỗng quay đầu về đông. Chúng tôi nhớ lời sư phụ nên ra ngoài thành đón. Quả nhiên người đã về.

Trưởng lão mừng khôn xiết, vào ngay phương trượng. Lúc này, Bát Giới không còn đòi cơm đòi chè, ồn ào inh ỏi nữa. Hành Giả, Sa Tăng ai nấy đều nghiêm trang. Ấy là nhờ đạo quả hoàn thành, tự nhiên an tĩnh. Đến khuya thì đều đi nghỉ.

Sáng sớm hôm sau, Thái Tông ra triều, nói với các quan:

- Trẫm nhớ công lao của ngự đệ thực sâu thực lớn, không biết báo đáp làm sao. Đêm qua trẫm không ngủ, xuất khẩu mấy câu nô nã gọi là cảm tạ, nhưng chưa từng viết ra.

Rồi gọi:

- Quan Trung thư lại đây, Trẫm đọc người chép nhé!

Mấy câu ấy là:

*Mảng nghe hai nghi có tượng, che chở sinh linh
Bốn mùa vô hình lặng ngấm nóng lạnh mà hoá vật.
Vậy nên ngấm trời trông đất, ngu hèn cũng hiểu đầu đuôi.
Sáng âm, thấu dương, hiền triết khó thông hết số.
Trời đất bao hàm âm dương thì dễ hiểu là nhờ có tượng;
Âm dương ở trong trời đất mà khôn cùng là bởi vô hình.
Vậy nên hiểu biết rõ tượng, tuy ngu không ngu
Huống hồ đạo Phật chuộng hư, nhân u, át lảng.
Rộng cứu muôn phẩm, mẫu mực mười phương.
Rất uy linh mà vô thượng,
Nén thân lực mà vô hạ,*

Lớn lên rộng khắp vũ trụ,
 Nhỏ đi thì thấu tận tư hào.
 Không sinh không diệt, trải ngàn kiếp suốt tới thái cổ,
 Như ẩn như bày, chuyển trăm phúc dài tới hiện nay.
 Đạo diệu cực huyền, theo đó biết đâu biên giới.
 Dòng pháp trong lặng, vốc vào đâu biết cội nguồn.
 Vậy nên ngu xuẩn tục phạm, khuê khuê thô bỉ.
 Ném quăng ý nghĩa, đâu có thể không ngờ vực.
 Vậy rồi đại giáo thịnh hưng, vững nền tây thổ.
 Vút, sân Hán mà rõ mộng.
 Chiếu phương đông mà rộng dòng từ
 Xưa kia khi chưa hình chưa dấu
 Lời chưa ruổi đã nên hoá.
 Đương lúc thường ẩn thường bày,
 Dân mến đức mà biết theo.
 Kịp đến bóng tôi theo về, đổi dời vượt các đời
 Nét vàng che sắc, không soi gương sáng ba ngàn
 Tượng đẹp bày tranh, suông xem dáng hình bốn tám.
 Từ đây lời hay rộng trải
 Cứu chìm chóc ở ba đường.
 Di huấn ban xa,
 Dắt chúng sinh trong mười hướng.
 Phật có kinh, có thể chia Đại tiểu thừa.
 Lại có pháp, truyền ngoa những thuật tà chính.
 Vị pháp sư Huyền Tráng của ta,
 Là hàng đầu nơi cửa Pháp.
 Ấu thơ siêng chăm, sớm giác ngộ công quả tam không.
 Lớn lên hiểu phép thần thông, trước gồm đức hạnh bốn nhẫn.
 Gió thông trang nước, chưa đủ sánh vẻ Thanh Hoa.
 Ngọc sáng mọc tiên, sao đủ nêu theo nhuần sáng.
 Vậy nên lấy trí mà thông không luy, dùng thần mà đoán
 vô hình
 Vượt sáu trần mà vượt trôi

Cho muôn thuở mãi thơm lan.
Lòng ngưng nội cảnh
Buồn cho chánh Pháp chậm rì
Lo nghĩ cửa huyền,
Xót văn nghĩ sâu sa sai lệch.
Nghĩ muốn chia chương sáng lý
Mở rộng lời xưa
Dứt giả tiếp chân,
Mở mang hậu học
Vây nên tâm mong tịnh độ,
Tìm pháp phương tây.
Vượt nguy bước xa,
Chống gậy đi lẻ.
Tuyệt dây mai sáng
Giữa chẳng lạc đường.
Cát bốc chiều tà
Đó đây mờ昧.
Muôn dặm sông núi,
Mở mây sáng mà tiến lên.
Trăm tầng lạnh nồng.
Đạp gió sương mà cất bước.
Trong tin thành, khinh lao khổ.
Tìm sâu muốn đạt
Chu du cõi tây
Mười bốn năm ròng
Đi khắp nước lạ,
Cầu hỏi chánh giáo.
Hai rừng tám sông
Uống giáo nếm đạo,
Vườn Lạc núi Thử.
Chiêm ngưỡng lạ kỳ.
Kính lời răn của tiên thánh.
Nhận chân giáo từ thượng hiền.

Tìm kiếm diệu huyền,
 Tinh thông áo nghiệp.
 Ba thừa sáu luật,
 Rong ruổi cõi lòng,
 Vãn một kho trăm tử
 Sóng cồn cửa bể
 Từ trái, các miền nhiều nước
 Cầu lấy một số chân kinh,
 Thấy được Đại thừa văn chính
 Tổng cộng 35 bộ, 5.048 quyển,
 Dịch khắp Trung Hoa, tuyên dương nghiệp lớn.
 Dẫn mây lành miền tây cực,
 Đưa mưa pháp cõi đông thuý.
 Thánh Giáo khuyết lại đây.
 Sinh linh tội lại phúc.
 Rửa khỏi xông lò lửa, cùng khỏi đường mê,
 Rạng sáng tới nước vàng, cùng lên bến Giác.
 Đã biết ác là nghiệp xuống, thiện là duyên lên.
 Lên xuống mỗi duyên, do người tự tạo.
 Ví như quế sinh núi ngất, sương móc tưới ra hoa.
 Sen nở sông xanh, gân bùn tanh không ô nhiễm
 Chẳng do sen vốn tính thanh khiết.
 Quế vốn chất kiên trinh,
 Là do chỗ dựa vốn cao, bụi nhơ không bám.
 Nơi nương vốn sạch, vẫn đục không vấy.
 Nay cây cỏ vô tri
 Còn theo thiện mà nên thiện.
 Huống chi con người hiểu biết,
 Lại không theo phúc mà được phúc ư?
 Mong mỗi chân kinh truyền bá,
 Cùng nhật nguyệt mà vô cùng.
 Phúc lớn lan xa,
 Theo với đất trời mà mãi mãi.

Viết xong bèn cho triệu Thánh tăng. Lúc này Trưởng lão đang ở ngoài cửa triều đợi vào đáp tạ. Nghe gọi bèn vội vã phủ phục làm lễ từ ngoài. Thái Tông cho mời lên điện, trao cho bản văn. Xem hết lại cúi xuống đáp tạ, tâu rằng:

- Chúa công văn từ cao xa cổ kính, lý thú uyên thâm, nhưng không rõ tên bài văn là gì?

Thái Tông nói:

- Trẫm ứng khẩu đêm qua để đáp thịnh tình của ngự đệ, xin gọi là "Bài tựa thánh giáo".

Trưởng lão dập đầu cảm tạ mãi.

Thái Tông lại nói:

- Trẫm đây tài thẹn ngọc châu, lời thua vàng đá.

Đến ngay kinh điểm, càng chưa được nghe.

Ứng khẩu tự văn, thực là thô lậu.

Nhờ bút mực để thể bấu.

Rõ ngói đất chen rừng châu.

Tự thân xét suy, ngượng mặt thẹn dạ.

Thực không đáng nói, cảm tạ làm gì.

Lúc ấy các quan cùng chúc mừng, vái lạy bài tựa của vua, truyền khắp trong ngoài. Thái Tông nói:

- Ngự đệ diễn giải chân kinh một lượt, có được không?

Trưởng Lão đáp:

- Tâu chúa công, nếu diễn giải chân kinh, phải tìm đất Phật. Điện vàng chẳng hợp là nơi giảng tụng.

Thái Tông rất đẹp lòng, bèn hỏi quan hộ giá:

- Chùa chiền trong thành Trường An, có ngôi nào thanh khiết?

Đại Học sĩ Tiêu Vũ tâu:

- Trong thành có chùa Nhạn Tháp là nơi thanh khiết.

Thái tông bèn ban lệnh:

- Hãy kính cẩn rước vài cuốn chân kinh cùng trăm tới chùa Nhạn Tháp, mời ngự đệ giảng kinh.

Các quan đều vâng mệnh, theo ngựa giá tới chùa, dựng đài cao, bày đặt tế chĩnh. Trưởng lão gọi:

- Bát Giới, Sa Tăng, dắt long mã, sắp hành lý; Hành Giả ở bên ta.

Rồi lại tâu với Thái Tông:

- Chúa công muốn truyền bá chân kinh khắp thiên hạ, hãy nên cho sao in nhiều bản, mới có thể truyền được. Còn nguyên bản là tạng báu, không thể coi thường.

Thái Tông vui mừng:

- Lời của ngự đệ rất có lý!

Rồi triệu Hàn Lâm viện và Trung Thư khoa sao chép chân kinh.

Lại xây thêm một chùa ở phía đông thành, đặt tên là chùa Đằng Hoàng.

Trưởng lão rước kinh lên đài, đang định giảng tụng, chợt nghe gió thơm bao bọc, giữa không trung tám vị Đại Kim Cương hiện thân gọi to:

- Hãy để kinh sách xuống, theo ta về Tây Phương!

Phía dưới, ba anh em Hành Giả cùng ngựa trắng cũng bay lên. Trưởng lão đặt kinh sách xuống, từ trên đài vút lên chín tầng trời. Tất cả cùng bay vút đi. Thái Tông Hoàng đế cùng các quan hoảng hốt lễ vọng theo. Quả là:

*Thánh Tăng găng sức lấy kinh truyền,
Ròng rã trời Tây mười bốn niên.
Khổ trải dặm dài bao hoạn nạn,
Qua nhiều non nước, mấy truân chiên.
Công thành tám chín còn thêm chín
Quả vẹn ba ngàn cả đại thiên
Đại giác Kinh văn về thượng quốc
Đến nay Đông Thổ mãi lưu truyền.*

Thái Tông cùng các quan, bái lạy xong, bèn chọn cao tăng,

trụ trì chùa Nhạn Tháp, mở đại hội Thuỷ Lục, giảng tụng Đại Tạng chân kinh, siêu thoát nghiệp súc u minh, ban khắp phúc lành. Lại cho sao chép kinh văn, truyền khắp thiên hạ.

Lại nói, tám vị Đại Kim Cương, ngự gió thơm, dẫn bốn thầy trò cùng ngựa trắng về lại Linh Sơn. Cả đi lẫn lại, vừa đúng tám ngày. Lúc này, ở Linh sơn, các thần đang họp trước toà Phật nghe giảng. Tám vị Kim Cương dẫn bốn thầy trò bước vào, thưa với Như Lai:

- Đệ tử đã vâng lệnh vàng, đưa thầy trò Đường Tăng về tới nhà Đường, giao chuyển kinh văn, nay trở về phục chỉ.

Bèn cho gọi bốn thầy trò để trao chức.

Như Lai truyền:

- Thánh tăng, kiếp trước ngươi vốn là nhị đồ đệ của ta, tên là Kim Thiên tử. Bởi ngươi không nghe thuyết pháp, coi thường đại giáo của ta, vậy nên ta biếm đầy chân linh của ngươi, cho chuyển sinh sang Đông Thổ. Nay mừng đã quy y, nắm vững giáo pháp, lại theo giáo pháp, cầu lấy chân kinh, rất có công quả; nay phong thêm chức lớn, làm Chiên Đàn Công Đức Phật. Tôn Ngộ Không vì đại náo thiên cung, ta phải vận nhiều phép lực, rất mạnh, đè dưới núi Ngũ hành; may mắn tội trời đã mãn, quy y đạo Phật, lại mừng ngươi bỏ ác nêu thiện, trên đường đi hàng yêu bắt quái có công, chung thuỷ vẹn toàn, nay phong thêm chức lớn, làm Đẩu Chiến Thắng Phật. Trư Ngộ Năng, ngươi vốn là thuỷ thần Thiên Hà, Thiên Bồng Nguyên súy. Tại hội Bàn Đào mượn rượu gheo tiên nga, bị biếm xuống hạ giới dầu thai, thân như súc vật. May mà ngươi còn nhớ yêu thân người, gây vạ động Vân Sơn núi Phúc Lăng, mừng quy y đại giáo, về với Sa môn ta, bảo vệ thánh tăng suốt đường đi, phải cái ngoan cố, sắc tình chưa dứt. Vì ngươi gánh vác có công, gia phong cho chức Tịnh Đàn Sứ Giả.

Bát Giới lăm băm:

- Bọn họ đều thành Phật, sao lại cho ta làm sứ giả.

Như Lai truyền:

- Vì người miệng rộng thân phàm, ăn nhiều to béo. Khấp bốn châu thiên hạ, người ngưỡng mộ giáo pháp ta rất nhiều, các việc nhà Phật, giao cho người làm tịnh đàn, cũng là một phẩm chức nhiều thu dùng. Vậy chẳng tốt sao? Còn Sa Ngô Tĩnh, vốn là Quyền Liêm Đại Tướng, trước vì đánh võ chén lưu ly tại hội Bàn Đào, bị biếm xuống sông Lưu Sa, ăn thịt người gây nghiệt. May mà đã về với pháp lành, thành kính tu dưỡng, bảo vệ thánh tăng, vượt núi dất ngựa có công, thăng thêm chức lớn, làm Kim Thân La Hán.

Như Lai lại gọi ngựa trắng bảo:

- Người vốn là con của Long vương Tây Dương Đại Hải Quảng Tấn, vì trái lời cha, phạm tội bất hiếu, may mà quy y phật pháp, mỗi ngày đều mang chỏ thánh tăng sang cõi Tây Phương, rồi lại trở về Đông Thổ; cũng thực có công; thăng thêm chức lớn, làm Bát Bộ Thiên Long.

Bốn thầy trò cùng khấu đầu tạ ơn. Ngựa trắng cũng tạ ơn. Như Lai lại sai Yết Đế dẫn ngựa ra vách núi sau Linh Sơn, bên hồ Hoá Rồng, đẩy ngựa xuống hồ - Trong chốc lát ngựa trắng vươn mình, biến hết lông bờm, đổi thay đầu mõm, trên mình hiện vảy vàng, dưới hàm sinh râu bạc; khắp thân khí tốt, bốn móng mây lành, bay vụt trên hồ hoá Rồng, lượn quanh cột hoa giữa núi.

Các Phật đều ngợi ca pháp lớn Như Lai. Tôn Hành Giả nói với Đường Tăng:

- Sư phụ ơi, bây giờ lão Tôn đã thành Phật, cũng giống như người, chả lẽ cứ giữ vòng kim cô, rồi sư phụ niệm chú thốt chặt đầu Lão Tôn nữa sao. Hãy mau đọc chú cởi vòng ra, đập cho nó gãy vụn, đừng để Bồ Tát lại đem nó đi làm khổ người khác.

Đường Tăng nói:

- Khi xưa chỉ vì người khó bảo, nên phải dùng phép ấy kiềm chế. Nay đã thành Phật thì vòng tự mất đi thôi. Đâu có trên đầu người nữa! Hãy thử sờ mà xem!

Hành Giả giờ tay xoa mặt, quả nhiên không có.

Lúc này, Chiên Đàn Phật, Đấu Chiến Thắng Phật, Tịnh Đàn Sứ Giả, Kim Thân La Hán đều đã thành chính quả. Thiên Long mã cũng trở về chân hình. Có thơ rằng:

*Một thể chân như chuyển cội trần.
Hợp hoà bốn tướng trọn tu thân,
Ngũ hành, không sắc bàn rồi lặng,
Trăm quái hư danh thấy chẳng cần.
Chánh quả Chiên Đàn, theo đại giác.
Hoàn thành phẩm chức thoát trầm luân,
Kinh truyền thiên hạ, ơn soi khắp,
"Một cửa" ngồi cao Năm thánh nhân*

Khi năm thánh thành chánh quả, các Phật tổ, các Bồ Tát, Thánh Tăng, La Hán, Yết Đế, Tỳ Khưu, Ưu Bà Di - Tắc, và Thần tiên mọi non mọi động, Đại thần, Lục Đinh, Lục Giáp, Công Tào, Già Lam, Thổ Địa cùng hết thầy sư tiên đắc đạo về nghe giảng bây giờ đều về phương vị của mình.

Những là:

*Linh Thửu đầu non tụ mây sắc,
Cực lạc thế giới hội ráng lành,
Rồng vàng nằm vững,
Hổ Ngọc yên bình.
Quạ thả thả nhiên qua lại,
Rắn rùa thả sức loanh quanh
Phượng đỏ loan xanh, tình rục rục,
Vượn đen hươu trắng ý thanh thanh
Quả tiên bốn mùa, hoa lạ tám tiết.
Thông cao cối cổ, trúc biếc tre xanh.
Năm sắc mai, khi hoa khi quả.
Muôn năm đào, thuở chín thưa mầm.
Ngàn quả ngàn hoa đua đẹp,
Một trời khí tốt lành lành.*

Mọi người chấp tay quy y, cùng niệm:

Nam Vô Nhiên Đăng Thượng Cổ phật,
Nam Vô Dược Sư Lưu Ly Quang Vương phật.
Nam Vô Thích Ca Mâu Ni Phật.
Nam Vô Quá khứ Vi lai Hiện tại Phật.
Nam Vô Thanh Tịnh Hỷ Phật.
Nam Vô Tỳ Lư Thi Phật.
Nam Vô Bảo chàng vương Phật.
Nam Vô Di lạc tôn Phật.
Nam Vô A di đà phật
Nam Vô Vô Lượng Thọ Phật.
Nam Vô Tiếp Dẫn Quy Chân Phật.
Nam Vô Kim Cương Bất Hoại Phật.
Nam Vô Bảo Quang Phật,
Nam Vô Long Tôn Vương Phật,
Nam Vô Tinh Tiến Hỷ Phật.
Nam Vô Bảo Nguyệt Quang phật.
Nam Vô Hiện Vô Ngu Phật.
Nam Vô Bà Lưu na Phật.
Nam Vô Na La Diên Phật.
Nam Vô Công Đức Hoa Phật.
Nam Vô Tài Công Đức Phật.
Nam Vô Thiện Du Bộ Phật.
Nam Vô Chiên Đàn Quang Phật.
Nam Vô Ma Ni chàng Phật.
Nam Vô Tuệ cự chiếu Phật.
Nam Vô Hải Đức Quang Minh Phật.
Nam Vô Đại Từ Quang Phật.
Nam Vô Từ Lực Vương Phật.
Nam Vô Hiền Thiện thủ Phật.
Nam Vô Quảng Trang Nghiêm Phật.
Nam Vô Kim Hoa Quang phật.

Nam Vô Tài Quang Minh Phật,
 Nam Vô Trí Tuệ Thắng Phật.
 Nam Vô Thế Tĩnh Quang Phật,
 Nam Vô Nhật Nguyệt Quang Phật.
 Nam Vô Nhật Nguyệt Châu Quang Phật.
 Nam Vô Tuệ Chàng Thắng Vương Phật.
 Nam Vô Diệu Âm Thanh Phật.
 Nam Vô Thường Quang Chàng Phật.
 Nam Vô Quân Thế Đăng Phật.
 Nam Vô Pháp Thắng Vương Phật
 Nam Vô Tu Di Quang Phật,
 Nam Vô Đại Tuệ lực vương Phật.
 Nam Vô Kim Hải Quang Phật.
 Nam Vô Đại Thông Quang Phật.
 Nam Vô Tài Quang Phật
 Nam Vô Chiến Đàn Công Đức Phật
 Nam Vô Đấu Chiến Thắng Phật.
 Nam Vô Quán Thế Âm Bồ Tát.
 Nam Vô Đại Thế Chí Bồ Tát.
 Nam Vô Văn Thù Bồ Tát.
 Nam Vô Phổ Hiền Bồ Tát.
 Nam Vô Thanh Tịnh Đại Hải chúng Bồ Tát.
 Nam Vô Liên Trì Hải Hội Phật Bồ Tát.
 Nam Vô Tây Thiên Cực Lạc Chư Bồ Tát.
 Nam Vô Tam Thiên Yết Đế Đại Bồ Tát.
 Nam Vô Ngũ Bách A la Đại Bồ Tát.
 Nam Vô Tỳ Khưu Di Tắc Ni Bồ Tát.
 Nam Vô Vô Biên Vô Lượng Pháp Bồ Tát.
 Nam Vô Kim Cương Đại Sĩ Thánh Bồ Tát.
 Nam Vô Tinh Đàn Sứ Giả Bồ Tát.
 Nam Vô Bát Bảo Kim Thân La Hán Bồ Tát.
 Nam Vô Bát Bộ Thiên Long Quảng Lực Bồ Tát.
 Hết thấy thế giới chư Phật.

*Nguyện dâng hết công đức này, trang nghiêm Phật tịnh độ.
Trên báo bốn ơn dày, dưới cứu ba lối khổ.*

Người có hiểu biết, hãy phát trọn tâm bồ đề.

Cùng sinh miền cực lạc, báo đáp một thân này.

Mười phương ba cõi hết thấy Phật.

Chư tôn Bồ Tát ma ha tát, Ma Ha Bát Nhã Ba La Mật.

TÂY DU KÝ ĐẾN ĐÂY LÀ HẾT

CHÚ GIẢI SƠ LƯỢC

- A di đà:* Có nghĩa là "vô lượng thọ" (sống lâu không cùng) tên một phật, giáo chủ phương Tây cực lạc.
- A dua:* Hòa theo.
- A dục (Asok):* Tên một vua Ấn Độ rất sùng đạo Phật vào khoảng năm 232 trước Công nguyên.
- A Hàm:* Tên một bộ kinh phật.
- A hoàn:* Người hầu gái.
- A la hán:* Chức vị cao nhất trong phái tu hành Tiểu thừa, thoát khỏi cảnh khổ luân hồi.
- A lan nhã:* 1) Rừng cây vắng lặng;
2) Chùa, nơi ở của sư gọi, tắt là lan nhã.
- A na hàm:* Từ gọi bậc tu hành đã dứt hết mọi phiền não dục giới.
- A nậu (nốc) đa la tam diệu tam bồ đề:* Giác ngộ hiểu biết được mọi chân lý.
- A phòng:* Tên cung điện thời Tần (Trung Quốc).
- A tăng kỳ:* Nhiều lắm - vô cùng nếu ghi ra số là số 1 và sau đó là 47 số 0 (không).
- A tu la:* Tên thần chống lại Phật, nên bị coi như một thứ quỷ xấu xa.
- A ty (ty):* Tên một địa ngục (tôn giáo) còn gọi vô gián.

<i>A tư quán:</i>	Một phương pháp khí công (tập thở và đọc "A - A").
<i>Ác nghiệp:</i>	Mọi hành vi ác độc (do thân, ý, miệng).
<i>A tu la:</i>	Vị thần hung dữ. Hộ pháp.
<i>Ác vật:</i>	Vật dữ.
<i>Am:</i>	1) Lều gianh; 2) chùa nhỏ.
<i>Am la:</i>	1) Tên một nữ nghệ nhân Ấn Độ cổ, cúng vườn am la (soài) cho Phật.
<i>An ban:</i>	Một phương pháp khí công. (Tim và hơi thở điều hoà)
<i>An thiên:</i>	Một phương pháp khí công.
<i>An toạ:</i>	Ngồi yên ổn.
<i>Anh lạc:</i>	Một loại tràng hạt đeo cổ sư, phật.
<i>Anh nhi:</i>	Một tên gọi khác của Chì.
<i>Anh oa:</i>	Bé gái.
<i>Anh vũ:</i>	1) Chim Vẹt; 2) Tên một bản kinh.
<i>Anh vũ xa:</i>	Thuyết lý suông, không có thực tế.
<i>Áo chuông:</i>	Áo mang hình chuông (áo nhà sư)
<i>Áp trại phu nhân:</i>	Danh từ gọi vợ những kẻ cầm đầu các toán giặc cướp ở rừng núi.
<i>Át già:</i>	1) Tên gọi một thứ nước ngâm hoa thơm, dùng để rửa sạch phiền muộn; 2) Một phương pháp án quyết bằng tay.
<i>Âm dương nhị khí sơn:</i>	Tên một cuốn chuyện kể chuyện sư Bán Kê (TQ) sang Tây Trúc lấy kinh - còn gọi "Hậu Tây Du Ký".
<i>Ấn thân:</i>	Dấu mình.
<i>Ba đời:</i>	Xem tam thế.
<i>Ba la mật:</i>	1) Đến bờ bến kia; 2) Quả mít. Do tiếng Phạn là Paramit.

Ba đường (đạo): 1) Địa ngục; 2) Súc sinh (súc vật); 3) Quý đời.

Ba giới: Dục giới - sắc giới - vô sắc giới.

Ba hoa: 1) Một phép tu dưỡng. 2) Ba (3) bông hoa.

Ba nghìn (Tam Thiên): Ba nghìn thế giới. Theo Phật giáo gọi tắt là Đại thiên thế giới.

- 1 Thế giới nhỏ có núi Tu Di là trung ương.

- Gồm 1000 thế giới nhỏ là Trung Thiên thế giới.

- Gồm 1000 Trung Thiên thế giới gọi là Đại thiên thế giới. Bao trùm trên hết là Ba nghìn đại thiên thế giới.

2) Nghĩa bóng: Vũ trụ bao la.

Ba sinh: 1) Ba đời (kiếp): quá khứ, hiện tại, tương lai. 2) Ba con vật dùng để tế lễ (Bò, Dê, Lợn).

Ba tiêu: 1) Cây chuối; 2) Tên một La hán tu đắc đạo bên gốc chuối.

Bạch anh ca: Chim yểu tráng.

Bạch giáo: Một phái Phật giáo mặc cà sa màu trắng.

Bạch mã: 1) Ngựa trắng; 2) Tên ngôi chùa sớm nhất của Trung Quốc thời Hán dùng để chứa kinh Phật.

Bách dụ: Tên kinh Phật, thuyết lý theo lối kể chuyện ngụ ngôn.

Bách nạp: Áo do trăm mảnh ghép lại - áo sư.

Ban thiền (Éc dē ni): Một danh hiệu sau Đạt La lạt ma. Ban Thiền nghĩa là Đại học giả.

Bàn đào: 1) Cây đào uốn nhiều khúc; 2) Đào tiên ăn vào sống lâu;

3) Hội Bàn đào (ngày 3 tháng 3 âm lịch), tương truyền sinh nhật của vị tiên Tây vương mẫu.

Bản nguyện: 1) Ước nguyện từ đầu; 2) Lời thề nguyện của Thích ca khi chưa thành Phật.

- Bản sinh:** Đời (kiếp) trước.
- Bản du:** "Thầy của chúng ta" một từ dùng gọi Phật Thích ca.
- Bánh sừng:** Bánh bột gói hình chiếc sừng, thả xuống sông Mịch La, ngày Tết Đoan Ngọ cúng Khuất Nguyên.
- Bảo bối:** Cửa quý.
- Bát:** Một thứ dụng thức ăn của sư. Chữ Phạm là Patra - Trung Quốc dịch âm: Bát Đa La. Thường được dùng với Y bát để nói chung về việc tu hành của sư ni.
- Bát bất tịnh:** 8 thứ không sạch - nhà sư không được tích trữ: vàng, bạc, người hầu, bò, dê, kho thóc, buôn bán, vườn ruộng.
- Bát bộ:** Tên gọi chung các thần Hộ pháp.
- Bát chiền:** 8 vương vấn, giảng buộc: không thẹn, gương, không xấu hổ, ốm, ghen ghét, ngu tối, ngủ, dao động, hôn mê.
- Bát chính (thánh đạo):** 8 phương pháp tu hành đặc đạo. Theo chính đạo (đường ngay, đúng). 1 - Nhận thức đúng. 2 - Suy nghĩ đúng. 3 - Nói đúng. 4 - Giữ mình đúng. 5 - Sinh hoạt đúng. 6 - Chăm chỉ, hăng hái. 7 - Ghi nhớ chân lý đúng. 8 - Chuyên tâm tu hành. (Kiến - Tư duy - ngũ - nghiệp - mệnh - Tinh tiến - niệm - định).
- Bát công đức thủy:** Nước hồ ở nơi cực lạc có 8 đặc điểm: Ngon - ngọt - trong mát - mềm - sạch - lúc uống thấy ngon - sau khi uống không có hại sức khỏe.
- Bát định:** 8 loại thiền định.
- Bát giác:** 1) 8 góc; 2) 8 thứ xấu: 1 - Ham sắc dục; 2 - Giận bực; 3 - Làm khổ người khác; 4 - Nhớ họ hàng

làng xóm; 5 - Nghĩ tới an nguy chiến tranh; 6 - Muốn sống lâu bất tử; 7 - Cây quyền thế; 8 - Coi thường mọi người.

Bát giới: 8 điều kiêng: 1 - Sát sinh; 2 - dâm dục; 3 - trộm cắp; 4 - khoác lác; 5 - say rượu; 6 - không được nằm giường to rộng; 7 - Không dùng nước hoa; 8 - ham múa hát quá mức.

Bát khổ: 8 thứ khổ: sinh, lão, bệnh tử; 5 - yêu mà phải xa cách; 6 - oán hận vì phải gần người mình ghét; 7 - cầu xin không được; 8 - hưởng thụ quá mức (béo phì v.v...).

Bát nhã (dó chữ Phạn): Trí tuệ sáng suốt, chỉ có trí tuệ viên mãn mới đắc đạo lên nát bàn.

Bát nhã: Trí tuệ, giác ngộ.

Bát nhã ba la mật đa: Một bản kinh, còn gọi "Tâm Kinh", nói về việc sử dụng trí tuệ tu hành để đắc đạo.

Bát nhã thang: Rượu.

Bát nhãn: 8 loại nhãn (nhìn).

Bát niệm: 8 cách tụng niệm (Phật, pháp, tăng, khí công, ăn kiêng, chữa bệnh, dứt bỏ phiền não, hoà nhập tự nhiên).

Bát pháp (tám phép): 1: Địa, Thuỷ, Hoả, Phong, Sắc, Hương, Vị, Xúc. 2: Giáo dục, Lý thuyết, Trí tuệ, Đoạn (dứt), Vị (trật tự), Hành (tu, hoạt động), Nhân, Quả.

Bát phong: 8 chiều gió: 1) Viêm (đông bắc), Điều (đông), Cảnh (đông nam), Cự (nam), Lương (tây nam), Cù (tây), Lệ (tây bắc), Hàn (bắc). 2) 8 loại "gió" tác động tới tình cảm: Lợi, Bí, Thuỷ, Cơ (dèm), Dự (khen), Xưng (ca tụng), Khổ (đau buồn), Lạc (vui).

Bát phúc điển: 8 "ruộng" phúc có thuyết gồm: Phật, Thánh, Hoà Thượng, Sư, A đồ lê, cha, mẹ, người bệnh v.v...

- Bát quái:** 8 quẻ Kinh Dịch (Càn, Khôn, Chấn, Tốn, Khảm, Ly, Cấn, Đoài).
- Bát quỳnh:** Nước bọt.
- Bát sự:** 8 vật mang bên mình của nhà sư gồm: áo, bát, liễn, đồ ngồi, túi lọc nước, kim, chỉ, rìu.
- Bát thập nhất khoa:** 81 khoa. Gồm: Sắc, Tâm, 12 nhân duyên, 5 âm, 18 giới, 4 đế, 12 nhập, 18 không, 6 độ, 4 trí.
- Bát thức:** 8 nhãn thức (gồm: nhãn thức, nhĩ, tị, thân, Ý, mật na thức (tu dưỡng - dẫn do - suy tính), A lại La thức (bản thể sự vật), chứa đựng.
- Bát vạn:** Tám vạn (nhiều).
- Bát vạn bệnh:** 1) Tám vạn bệnh (nhiều) ; 2) Phiền não.
- Bát vị:** 1) 8 vị ở bát bàn gồm: Thường trụ, Tịch diệt, Bất lão, Bất tử, Thanh tịnh, Hư không, Bất động, Khoái lạc; 2) Tên một bài thuốc gồm 8 vị thuốc. Túc Lục vị thêm quế, phụ.
- Bát xúc:** 8 cảm xúc: Động dao, ngứa ngáy, người nhẹ lảng, người nặng nề, lạnh, nóng, thô ráp, trơn mịn.
- Bắc đẩu:** Tên chòm sao, còn gọi Đại Hùng tinh hoặc Thiên cương. Hình như cái đẩu, có chuôi (chuôi sao Bắc Đẩu).
- Bần đạo:** Kẻ tu đạo nghèo khó.
- Bần tăng:** Sư nghèo.
- Bật mã ôn:** Giúp cho ngựa tránh ôn dịch.
- Bật sô:** 1) Tên một thứ cỏ; 2) Tiếng gọi nhà sư như Tì Khưu.
- Bật sô ni:** Sư nữ.
- Bất lương:** Không tốt lành.
- Bất nhân:** Không tử tế.
- Bất thiện:** Không tốt (ác).

- Bích ba:** Sóng biếc.
- Bồ đề:** 1) Đạo, giác ngộ. 2) Tên cây.
- Bồ đoàn:** Nệm ngồi (đan bằng cỏ bồ).
- Bồ tát:** Những người tu đạo Phật.
- Bổ hư:** Bù đắp lại những sự mệt nhọc sút cân, gây người v.v...
- Bốn ông tóc bạc núi Thương** (Thương sơn tứ hạo): 4 ông già tài giỏi tóc bạc thời Tần, Hán: Đông Viên Công, Phủ Lý tiên sinh, Y lý quý, Hà Hoàng công.
- Bội phần:** Nhiều phần.
- Bôn ba như bá - Bá ba nhi môn:** Có ý nói bị sóng giạt.
- Bốn tám:** Bốn phương tám hướng.
- Cà sa:** Áo sư.
- Càn khôn:** Trời đất.
- Cao:** 1) Cao (thấp); 2) Bánh khảo; 3) Cao dán v.v... Về chữ Hán, từ "Cao" là cao, cùng âm với "Cao" là bình, hoặc "lao" là thuốc cao đơn.
- Cạo trọc đầu:** (thế phát) Cắt tóc để tu hành.
- Cầm thú:** Chim muông.
- Cầm y vệ:** Lĩnh canh cung (vệ sĩ) mặc áo gấm.
- Cân đầu:** Nhào lộn (dốc đầu).
- Cân đầu vân:** Nhào lộn trong mây. Luyện phép tung mây.
- Câu thân:** Tìm cách làm thân, tức là bàn chuyện hôn nhân, lấy nhau.
- Chân cống:** Xem Cống: Thuỷ ngân.
- Chân ngôn:** 1) Lời thực. 2) Lời không nói ra (bí mật) còn gọi: Đà la ni, úm, chú. Phật có phái Chân ngôn tông tức Mật tông (tu những giáo lý không nói ra lời).
- Chân nhân:** 1) Tức là Tiên nhân (người tu thành tiên); 2) Tức A la hán (Phật) người giác ngộ chân lý.

<i>Chân tảng:</i>	Sư thực (không phải giả).
<i>Chấn:</i>	1) Tên quẻ Kinh Dịch; 2) Phương đông.
<i>Chỉ giáo:</i>	Dạy bảo.
<i>Chiên đàn:</i>	Gỗ thơm (trầm hương) do tiếng Phạn chiên đàn na.
<i>Chiên (triển) miên:</i>	Dài dẳng, không dứt.
<i>Chiêu mộ:</i>	Mời đón.
<i>Chiếu điệp:</i>	Căn cứ vào thông điệp.
<i>Chín lỗ:</i>	Xem Cửu khiếu.
<i>Chỉnh phạt:</i>	Đánh dẹp.
<i>Chu lễ:</i>	Kinh Lễ thời Chu.
<i>Chu sa:</i>	Xem Đan sa.
<i>Chu tước:</i>	Tên chòm sao (gồm 7: Tinh, Quỷ, Liễu, Tinh, Trương Dực, Chấn) vị trí ở phương nam.
<i>Chú:</i>	1) Nguyên rửa; 2) Kinh Đà La ni.
<i>Cô... quả:</i>	Một từ tự xưng (khiêm tốn) của vua thời xưa. Cô quả với ý là người "lẻ loi ít được sự giúp đỡ".
<i>Công khanh:</i>	Các quan (công hầu khanh tướng).
<i>Cơ hội:</i>	Dịp.
<i>Cung Toại, Hoàng Bá, Trác Mậu, Lỗ Cung:</i>	4 viên quan giỏi thời Hán.
<i>Cực lạc trường sinh:</i>	Sống lâu rất vui.
<i>Cuồng phong:</i>	Gió lốc.
<i>Cường đạo:</i>	Kẻ cướp.
<i>Cửu đầu:</i>	Chín đầu.
<i>Cửu khiếu:</i>	9 lỗ (2 lỗ mắt, 2 lỗ mũi, 2 lỗ tai, 1 miệng, 2 đại, tiểu tiện).
<i>Dạ xoa:</i>	Tên một ác quỷ.
<i>Dã tâm:</i>	Lòng độc ác.
<i>Diêm phù:</i>	Cõi đời.

- Dịch Thừa:* Quan coi Trạm.
- Diễn biến:* Sự việc đã xảy ra.
- Diện kiến:* Gặp mặt.
- Do tuần:* Tên đơn vị trong cách tính "dặm" của Ấn Độ xưa. Có 3 mức: Từ 40 dặm tới 80 dặm.
- Doanh châu:* Tên một đảo núi Tiên ở bể (truyền thuyết).
- Du (da) già:* Yoga (hài hoà, tương ứng). Biết đủ - không tham vọng.
- Du Hạ (Tử Du - Tử Hạ):*
 Tên hai vị học trò Khổng Tử.
- Dũng tuyến:* Huyệt ở gan bàn chân.
- Dữu Lượng:* Tướng tài thời Tấn. Một đêm thuộc hạ của Dữu đang ngắm trăng, thấy Dữu tới, định trốn tránh. Dữu vui vẻ mời ở lại cùng ngắm trăng uống rượu làm thơ.
- Đà La Ni:* Tên Kinh (thường dùng để "úm" "chú").
- Đại điện:* Điện lớn.
- Đại não thiên cung:* Não loạn lớn cung trời.
- Đại quốc:* Nước lớn (ở đây là Trung Quốc).
- Đại trượng phu:* Bậc kẻ cả, người lớn.
- Đan (đơn):* 1) Sơn (một thứ đá đỏ); 2) Thường được dùng là "tinh" của các vị thuốc.
- Đan điền:* Một huyệt ở dưới rốn khoảng 3cm.
- Đan sa:* Một thứ quặng. Có thể dùng chế ra thủy ngân, còn gọi là Thần sa, Chu sa.
- Đan thư:* Sách nói về cách luyện thuốc "Đan".
- Đạo nhân:* Tên gọi người tu hành theo Đạo giáo.
- Đảo đầu:* Quay đầu lại.
- Đảo mã:* Ngã ngựa.
- Đầu đà:* Tên của những người tu hành bậc thấp.

<i>Đấu khẩu:</i>	Cãi nhau.
<i>Đề hồ:</i>	1) Một thức ăn làm bằng sữa bò vào loại ngon nhất. 2) Trí tuệ, khôn ngoan cực kỳ.
<i>Đế vương:</i>	Vua chúa.
<i>Địa danh:</i>	Tên đất.
<i>Điều vương:</i>	Vua của loài chim.
<i>Định phong:</i>	Làm cho gió yên.
<i>Định thân:</i>	Ở đây là thân thể không cử động được.
<i>Định thần:</i>	Yên lòng.
<i>Đính châm:</i>	Một cách làm thơ thời xưa. Lấy chữ cuối của câu trước làm chữ đầu của câu sau.
<i>Đoan dương:</i>	Mồng năm tháng năm âm lịch (Đoan Ngọ).
<i>Đô Tăng Cương (Cang):</i>	Vị sư quản lý các tăng.
<i>Đồ đệ:</i>	Học trò.
<i>Đông dương đại hải:</i>	Biển lớn phía Đông.
<i>Đông Thổ:</i>	Miền đông (ở đây chỉ Trung Quốc).
<i>Đồng loại:</i>	Cùng loài.
<i>Đồng tử:</i>	1) Chú bé. 2) Con người.
<i>Đơn độc:</i>	Lẻ loi.
<i>Gia quyến:</i>	Người nhà.
<i>Gia sản:</i>	Của cải của nhà.
<i>Già lam:</i>	1) Chùa Phật; 2) Tên thần hộ vệ; 3) Tên một loài chim.
<i>Giả danh:</i>	Giả mạo, giả tên.
<i>Giang hồ:</i>	1) Sông hồ; 2) Chỉ những người đi đó đi đây nhiều nơi.
<i>Giáng trần:</i>	Xuống cõi đời.
<i>Giao hoan (giao hợp):</i>	Làm tình.
<i>Giao long:</i>	Thuồng luồng.

Giáo phường: Ban nhạc, đội văn công.

Giờ ty, giờ thân: Khoảng từ 11 giờ tới 14 giờ.

Hạ nguyên: Có nhiều nghĩa: 1) Ngày 15 tháng 10 âm lịch. 2) 18 năm cuối trong năm 60. 3) Một bộ phận ở cơ con người (khoảng dưới rốn).

Hạ quan: Chức quan nhỏ, cấp thấp (tiếng kiêm tốn).

Hạ thủ: Ra tay.

Hải đông thanh: Tên của một loài chim cát (ưng).

Hàn huyền: 1) Lạnh nóng; 2) Nghĩa bóng là kẻ lể nổi niềm.

Hành cước: Nhà sư đi các nơi tìm thầy học pháp.

Hành hung: Làm dữ ác.

Hành lang: Dãy hiên.

Hành lý: Các đồ vật mang theo người khi đi đường.

Hảo hán: Người giỏi ("tiếng tôn xưng những người nghĩa hiệp").

Hiên lương: Giỏi, tốt.

Hiên Ô: Tức là quan Ngự sử hoặc dinh Ngự sử.

Hiếu sinh: Ưa thích sự sống.

Hiệu úy: Quan võ canh gác.

Hoa giáp: 60 năm (từ giáp tý này tới giáp tý khác).

Hoả diệm: Phun lửa.

Hoá trang: Mặc khác đi.

Hoàng bà: 1) Thần Lá Lách; 2) Ở đây dùng chỉ Sa tăng.

Hoàng đạo: Ở đây hiểu là giờ tốt.

Hoàng môn quan: Quan giữ cửa cung điện nơi vua ở.

Hộ quốc: Giúp nước.

Hồi tâm: Nghĩ lại.

Hối: Ngày cuối tháng âm lịch.

Hôn phối: Cưới nhau, lấy nhau.

<i>Hôn quân:</i>	Vua chúa ngu hèn.
<i>Hỗn chiến:</i>	Đánh nhau hỗn loạn.
<i>Hỗn mang:</i>	Mờ mịt.
<i>Hồng diên:</i>	Kinh nguyệt.
<i>Hồng hoang:</i>	Mù mịt hoang vu.
<i>Hương dương:</i>	1) Quay về phía mặt trời; 2) Thích đàn ông; 3) Tên một loài hoa.
<i>Khảm, Lý, Ký Tế:</i>	Tên 3 quả Kinh Dịch.
<i>Khẩn cô:</i>	Thất khí cái vòng lại.
<i>Khiêu chiến:</i>	Thách đánh.
<i>Khiếu:</i>	Nghĩa là "Kêu". Từ này cùng âm với "Kiệu" là cỗ kiệu.
<i>Khoảnh khắc:</i>	Chốc lát.
<i>Khuyến hoá:</i>	Tiếng gọi "xin" của nhà chùa hoặc "quyên".
<i>Kiệu:</i>	Một dụng cụ để khiêng. Trong chữ Hán, chữ "kiệu" và "khiếu = kêu" phát âm giống nhau.
<i>Kim cô:</i>	1) Đai vàng; 2) Bịt vàng.
<i>Kim công:</i>	Chỉ. Còn dùng gọi Ngộ Không.
<i>Kim cương:</i>	1) Tên thứ đá quý; 2) Tên lực sĩ hộ vệ cầm chày kim cương; 3) Còn được dùng chỉ tên Kinh Phật (Kim Cương).
<i>Kim quang:</i>	Ánh vàng.
<i>Kim thân:</i>	Mình vàng.
<i>Kim thiền:</i>	Con ve vàng.
<i>Kim thủy:</i>	Ý nói về Tôn Ngộ Không và Đường Tam Tạng.
<i>Kim tuyến:</i>	Sợi chỉ bằng vàng.
<i>Kỳ viên:</i>	Tên vườn nơi Phật giảng đạo (Ấn).
<i>La hán:</i>	Xem A la hán.
<i>La sát:</i>	1) Tên ma quỷ, có thể cả nam, nữ - Bà la sát; 2)

Do đọc chệch âm của La chá, nên có nghĩa là nói nhiều - Bà la sát.

La Hán: Do A la hán - Đỉnh cao nhất của cánh tu theo Tiểu Thừa: Thoát khỏi khổ luân hồi.

Lam lũ: Nhem nhuốc, rách vá.

Lan nhã: Chùa.

Lao lục: Khó nhọc, vất vả.

Lão gia: Tiếng gọi tôn kính đối với những người lớn tuổi.

Lão quân: Tức Lão tử Lý Nhĩ (Đam).

Lãng nhục: Láo xược làm nhục.

Lâu la: Bộ hạ, "tay chân" của giặc cướp.

Lệnh lang: Con trai ngài.

Linh chi: Cỏ chi thiêng.

Loạn thạch: Đá loạn, lung tung không hàng lối.

Long sàng: Giường trạm rồng (vua chúa).

Lộ phí: Tiền chi tiêu dọc đường.

Lỗ Ban: Còn gọi Công Thâu Ban - một thợ mộc nổi tiếng thời xưa.

Lộc uyển (dã): Thuộc Ấn Độ nơi Thích Ca mâu ni giảng đạo. Nơi đây xưa nuôi nhiều hươu (lộc).

Lôi công: Ông sấm.

Lôi Hoán: Tên người tìm được thanh gươm quý: Long Tuyền, Thái A.

Luân hồi: Bánh xe quay - quay đi quay lại mãi mãi.

Lục căn (rễ, nguồn gốc): Mắt, mũi, tai, lưỡi, mình, ý.

Lục đạo: Sáu đường - Ba đường (tam đạo) thêm: A tu la - người và trời.

Lục tặc: Sáu thứ giặc. 1) Sắc (màu), 2) Thanh (tiếng), 3) Hương mùi thơm), 4) Vị (mùi, nếm ăn), 5) Xúc (sờ, mó), 6) Pháp (mọi sự vật, đạo lý), Tức "Lục

Trầm" do Lục Căn (sáu nguồn gốc): mắt, tai, mũi, lưỡi, thân, ý.

Lục trần (bụi trần):

Sắc - thanh (tiếng), Hương (mùi thơm), Vị (mùi vị), Xúc (sờ mó), Pháp.

Lữ Kiền: Tên một loại đạo quý (Lữ Kiền người thời Tấn).

Lưu ly: Pha lê, thủy tinh đẹp.

Ma vân: Cọ mây.

Mật truyền: Truyền dạy bí mật (kín)

Mịch La: Tên sông, nơi Khuất Nguyên người Sở tự đâm mình mông 5 tháng 5 âm lịch là ngày kỷ niệm Khuất Nguyên.

Minh oan: Làm rõ nỗi oan uổng.

Mình vàng - Kim tướng: Phật, tượng Phật.

Mộc mẫu: 1. Thủy ngân; 2. Còn dùng gọi Bát Giới.

Môn sinh: Học trò.

Na mô (nam vô): Gốc tiếng Phạn. Có nghĩa là quy y, kính lễ, xin cứu độ tôi v.v... Trước đây ở tiếng Trung Quốc, âm M và V chuyển chỗ. Ví dụ: mưa - vũ, múa - vũ, mùa - vụ, mô - vô... Trong văn học cổ có kiểu chơi chữ: Nam vô Phật tổ (phương nam không có Phật) đối với Tây Phương Thánh nhân (Phương Tây có thánh).

Nam vô: Xem Na mô.

Nát (niết) bàn (nirvana): giác ngộ giải thoát - có nghĩa dùng như thiên đường.

5 đồ thờ (ngũ cúng): 1 bát (lò) hương, 2 cây nến, 2 lọ hoa.

Năm giống (ngũ chủng): 1. Người (khoả trùng), 2. Muông thú (mao), 3. Chim (vũ), 4. Cá (lân), 5. Bò sát, sáu bộ (giới)

Nê hoàn (viên): thóp trẻ con.

Nghiệp chướng: ác nghiệp gây chướng ngại chính đạo. Nghiệp chữ phạm là Karma.

Nghiệt súc: đồ súc vật ác nghiệt.

Nghịch tử: đứa con phản nghịch.

Nghinh Dương: đón khí dương (có nghĩa là đón tiếp đàn ông).

Ngoại thụ phó huấn: Dạy bảo bên ngoài (thêm).

Ngọc dịch: nước bọt.

Ngọc diện: mặt ngọc.

Ngu muội: ngu dốt tối tăm.

Ngũ cốc: năm thứ lúa - còn gọi ngũ chủng (Vừng, kê, nếp, tẻ, đậu). Có tài liệu ghi: kê, tẻ, thực (đậu), mạch (mì), đạo (nếp).

Ngũ đế: năm đế: Phục Hy - Hoàng đế - Thần nông - Nghiêu Thuấn.

Ngũ giới: 5 điều răn (cấm): sát sinh, trộm cắp, đa dâm, nói dối, uống rượu.

Ngũ hành: Kim, Mộc, Thủy, Hỏa, Thổ.

Ngũ huân: 25 thứ cay hăng: hành - tỏi - hạt tiêu - rau thơm - (húng, ngổ, răm) ớt.

Ngũ phương: năm chim phương.

Ngũ uẩn: năm thứ chất chứa che lấp. 1. Sắc (vật, thể), 2. Thụ (nhận), 3. Tưởng (nghĩ), 4. Hành (hành vi), 5. Thức (ý thức)

Nguyên dương: ở đây có thể hiểu là "tinh khí".

Nguyệt lão: ông già dưới trăng. Truyện rằng xưa có ông già ngồi dưới trăng, bện các sợi chỉ đỏ (xích thằng) để kết các mối nhân duyên lại với nhau.

Nguyên thân: cũng như nguyên dương, tinh khí.

Nguyệt nha: Trăng ngà.

<i>Ngự lâm:</i>	tên đội quân hầu vua.
<i>Ngũ phượng:</i>	năm con chim phượng.
<i>Ngự đệ:</i>	em trai vua.
<i>Ngựa tứ:</i>	1) một cỗ xe đóng 4 ngựa chuyển. 2) một loại ngựa chạy nhanh.
<i>Nha môn:</i>	cửa quan nha, dinh quan lại.
<i>Nhân quả:</i>	Hạt và quả - có nhân thì có quả, có quả lại tiếp tục sinh ra nhân.
<i>Nhân vật:</i>	người.
<i>Nhập định:</i>	ngồi im, nhắm mắt.
<i>Nhất cử lưỡng toàn:</i>	Làm một việc mà được trọn vẹn hai việc.
<i>Nhất tề:</i>	cùng loạt.
<i>Nhị Lang:</i>	tên thần. Truyền rằng Triệu Dục thời nhà Tùy (Trung Quốc) bỏ quan, không biết đi đâu. Một năm, ở Châu Gia bị lụt, người Thục thấy Dục cưỡi ngựa đi qua sông, bèn lập đền thờ, đặt tên là: "Thần Nhị Lang sông Quán".
<i>Nhị tâm:</i>	Hai lòng. Chưa chuyên.
<i>Nhuệ khí:</i>	Khí mạnh.
<i>Nội cảnh:</i>	cũng như tâm cảnh, tâm.
<i>Nội tướng:</i>	Vị tướng bên trong.
<i>Oan gia:</i>	Kẻ (nhà) bị vạ oan.
<i>Ô Thỏ:</i>	(nghĩa bóng) mặt trời và mặt trăng, mặt trời có quạ (Ô), mặt trăng có Thỏ.
<i>Ô uế:</i>	nhơ nhớp.
<i>Phá giới:</i>	Bỏ những điều răn cấm.
<i>Phả la:</i>	Tên một loại ly rượu.
<i>Pháp môn:</i>	1) Cửa nam (nói vua ngồi quay mặt hướng nam, làm phép tắc gương mẫu cho thiên hạ noi theo.

2) Lối của phép tắc - Những giải lý thuyết pháp của Phật là lối đi của vào để đắc đạo, có thể hiểu là quy tắc của tôn giáo.

Pháp thân: ý nói thân đắc đạo.

Pháp tính: 1) Cũng như Chân như Bản thể của mọi pháp. (Pháp theo tiếng Phạn, Đạt Ma có nghĩa là tất cả mọi sự vật, chân lý).

2) Trong Tây Du Ký, từ pháp tính thường dùng để chỉ Đường Tam Tạng.

Phát nguyện: nguyện hẹn.

Phiền muộn: buồn rầu.

Phò (phụ) mã: Con rể vua chúa.

Phong đàn: Viên thuốc tiên làm im lặng được gió.

Phong thái: dáng vẻ, phong cách thái độ.

Phối hợp: ở đây có nghĩa giao hợp.

Phu nhân: Bà. Tiếng gọi những đàn bà vợ quan.

Phu quân: Chồng.

Phục long: bắt rồng hàng.

Phương trượng: 1) vương một trượng, 2) Chùa.

Quả nhân: Tiếng vua tự xưng (nhún mình). Do "quả đức chi nhân": người ít phúc đức.

Quái nhân: người quỷ quái.

Quan sát: xem xét.

Quan văn: 1) Công văn, 2) như "Hộ chiếu ngoại giao".

Quát tháo: nói nhiều từ, nhiều câu một lúc.

Quang Lộc: Tên chức quan coi các cửa cung vua.

Quy chân: Về với cái thực.

Quy y: đi tu, theo Phật.

Quyển liêm: Cuốn rèm.

- Quyển thuộc:* Họ hàng.
- Sa bà:* côi đời.
- Sa môn:* người đi tu (xuất gia).
- Sản hậu:* 1) sau khi đẻ.
- 2) Thường dùng chỉ cho bệnh tật của phụ nữ sau khi sinh con.
- Sào huyết:* hang ổ.
- Lục tặc (Sáu giặc):*
- Sắc, Thanh, Hương, Vị, Xúc, Pháp.
- Sắc kiến:* Do vua sai xây dựng.
- Sắc thân:* Chỉ thân thể do bốn thứ: đất, nước, lửa, không khí tạo nên (Phật).
- Sắc tướng:* Tiếng Phật giáo dùng để những thứ có hình dáng, vật chất.
- Sóc:* mỏng một (âm lịch).
- Sơn môn:* 1) Cổng, cửa ngoài chùa. 2) Có khi dùng như chùa.
- Sơn thủy:* Non nước, núi sông. (nghĩa rộng: phong cảnh).
- Súc vật:* vật nuôi trong nhà, trại... (chim muông).
- Sư tử hồng:* 1) Sư tử gầm. 2) tiếng Phật giảng đạo, thuyết pháp, vang động cả thế giới. 3) Vợ ghen, vợ bắt nạt chồng. Thơ Tô Đông Pha: chợt nghe Hà Đông sư tử gầm dùng đùa bạn là Trần Tháo sợ vợ.
- Sư tử quốc:* tên nước Srylanka (cũ dịch là Ceylan, Tích Lan).
- Sư tử toà:* 1) Tên một chòm sao. 2) Nói Phật ngồi.
- Tả xung hữu đột:* xông trái quật phải.
- Tạc lạc:* Tên một loại li uống rượu thời xưa.
- Tác quái:* gây tai quái.
- Tam bảo:* ba thứ quý báu (Phật, Pháp, Sư).
- Tam giới (ba cõi):* 1) Dục: có tính dục. 2) Sắc: có sắc tượng. 3) Vô sắc: không cả tính dục, sắc tượng.

- Tam hoa:** ba thứ quý: Tinh, Khí, Thân.
- Tam quan:** 1) Theo Phật giáo có nhiều thuyết: Sau đây là 3 quan niệm, quan sát: a) Không, b) Giả, c) Trung (Không Không - Không Giả). 2) Ba cửa: Tai, mắt, miệng. 3) Ba cửa ải. 4) Ba câu hỏi (nhập môn) của một phái Phật giáo: a) nhân duyên của người là gì? b) Tay ta sao giống như tay Phật? c) Chân ta sao lại giống như chân lừa?
- Tam quy:** Ba việc Theo - Theo Phật. Theo Pháp, Theo Sư.
- Tam sinh:** ba con vật dùng vào việc tế lễ: Bò, Lợn, Dê.
- Tam quang:** 1) Mặt trời, trăng, sao.
2) Ba sao: Phòng, Tâm, Vĩ.
- Tam tạng:** Túc Đường Tăng.
- Tam Tào:** 3 toà xét xử án: 1) Nhân tào, 2) Âm tào, 3) Thuỷ tào.
- Tam thế:** Quá khứ - hiện tại - vị lai.
- Tam Thừa:** ba cách tu hành Đại - Trung - Tiểu.
Chữ Thừa có nghĩa là "chuyên chở", ý nói Phật Pháp có thể đưa con người tới cực lạc. Thanh văn thừa tức Tiểu Thừa. Duyên giác thừa tức Trung Thừa. Bồ Tát thừa tức Đại Thừa.
- Phái Đại Thừa chủ trương lợi tha, giải thoát cho mọi người.
 - Phái Tiểu Thừa chủ trương giải thoát cho bản thân là chính (nói chung dùng "Tiểu Thừa" gồm cả Trung Thừa).
- Tam Vương:** ba vua: Hạ Vũ, Ân Thang, Chu Văn (có tính cả Chu Võ vương).
- Tam yếm:** ba thứ không được ăn. Chim nhận, chó, cá chim (vì có nét tốt).
- Tao Khang:** 1) tám cám. 2) ở đây là chỉ người vợ lấy khi còn

- nghèo hèn.
- Tâm Viên:** 1) Con vượn (khỉ) có hiểu biết và phân biệt mọi sự vật chân lý. Trong Tây Du Ký, Tâm Viên dùng chỉ Tôn Ngộ Không. 2) Con khỉ (vượn) luôn luôn nhẩy động, nghĩa bóng là tâm tình luôn dao động, bất định.
- Tẩy nghiệp:** Rửa sạch nghiệp chướng.
- Tế Trại:** Cầu phúc.
- Thạch:** một đơn vị đoong cân xưa (10 đấu hoặc 100 thăng) tương đương 100 kg.
- Thái sư:** Chức quan to đứng đầu triều hơn Tế tướng.
- Thanh minh:** nói rõ ra.
- Thành trì:** tường thành và hào nước chung quanh.
- Thánh Tăng:** tên gọi sư đã chứng đạo quả. Ngược với Phàm tăng.
- Thập địa:** 10 nơi (bậc) có thể làm công đức. Phật giáo có mấy giải thích, sau đây là của Đại Thừa: Hoan Hỷ - Ly cấu (xa bụi bẩn) - Hiện tiền - Phát quang - Diệm tuệ - Cực nan thắng - Viễn hành - Bất động - Thông tuệ - Pháp chân.
- Thê lương:** lạnh lẽo.
- Thế âm:** 1) âm thanh của đời. 2) Tức là Quán Thế Âm hoặc Quan Âm. Một vị Bồ Tát có thể nghe thấu mọi âm thanh của người đời để cứu độ.
- Thế nhân:** 1) người đời. 2) mọi người.
- Thủ chủ:** người chủ bố thí Đàn na, Đàn việt.
- Thiên tự văn:** Bài văn ngàn chữ.
- Thiên la địa võng:** lưới trời lưới đất.
- Thiên phủ thần kinh:** Phủ trời kinh đô thần thánh.
- Thiên (na):** 1) còn gọi là thiên định (gốc Phạn). Có nghĩa là

tu về tư duy, ổn định trí tuệ. 2) Dùng chung cho Phật giáo. 3) Một phương pháp khí công.

Thiện duyên: duyên lành.

Thiện sĩ: 1) những người có đạo đức học vấn. 2) Tên một chức quan.

Thiết bồng: gậy sắt.

Thiết phiến: quạt sắt.

Thìn: 1) ở đây là phương đông nam. 2) tên chi thứ 5. 3) vào khoảng 8, 9 giờ sáng v.v...

Thịnh soạn: cỗ to (ngon).

Thoái thác: chối từ.

Thổ Địa: Tên thần đất ở một địa phương nơi đó.

Thổ mẫu: mẹ đất - ở đây chỉ Sa Tăng, Ngộ Không.

Thổ mục: ở đây ý nói về Sa Tăng, Bát Giới.

Thôi thúc: giục giã.

Thu thạch: hòn đá.

Thủ ấn: ấn tay (nhỏ).

Thụ giới: Chịu các phép răn (cũng như đi tu).

Thủ cấp: cái đầu.

Thủ lĩnh: Kẻ cầm đầu.

Thủ phủ: Phủ đầu, có thể dùng như thủ đô.

Thủy lầu: 1) Lầu xanh (xây bằng đá xanh). 2) Lầu người đẹp ở.

Thủy Vân: mây biếc (xanh).

Thủy tộc: loài ở nước.

Thủy liêm: Rèm (mành) bằng nước.

Thư phòng: buồng đọc sách.

Thúu (Tự) Linh sơn: núi Phật ở.

Tì lư (còn gọi là Tì lư già na hoặc Tì lư xá na): 1) Tên Phật ;

2) Tên chùa. 3) Tên gác, lầu chứa kinh.

Tiên đế: vua đời trước.

Tích lôi: chứa sấm.

Tích mịch: lặng lẽ.

Tiền bối: người trước.

Tiền mãi lộ: tiền bán đường cho đi.

Tiền nghi: 1) Tiện lợi, thuận lợi. 2) Thích hợp. 3) Giá rẻ. 4) Lợi ích không đáng có.

Tiền tỳ: Kẻ hầu gái hèn hạ.

Tiêu điều: xơ xác, rầu rĩ, quạnh hiu.

Tiêu Hà: một thừa tướng giỏi thời Hán. Người đã cho ghi chép cụ thể về tài sản, ruộng đất ở Hàm Dương khi quân Hán kéo quân vào đây.

Tiêu phu: người đón củi.

Tiểu súc sinh: con vật nhỏ bé.

Tinh quan: Chức quan coi các vì sao.

Tịnh độ (Tịnh thổ): Đất nước sạch (không có uế tạp, tanh, bẩn v.v...). Thường được dùng cho đất Phật.

Toạ lạc: Ở.

Toạ quan: Ngồi thiền định ở trong phòng.

Toại nhân: Tên người tìm ra lửa.

Tổ cáo: Vạch, tố (tội lỗi...).

Tôn giả: Danh từ dùng gọi những nhà sư đầy đủ trí tuệ, đức, hạnh. Còn gọi "Thánh giả".

Tôn Khang: nhà nghèo, không có tiền mua dầu đèn, đêm mùa đông phải đọc sách nhờ ánh tuyết trắng sáng.

Tôn nhan: mặt mũi tôn quý, cách xưng hô lịch sự.

Tôn thân: vị thần tôn quý.

Tốn: phương đông nam.

- Trà khảo:** đánh đập, hỏi tra.
- Tráng kiện:** khoẻ mạnh.
- Tráng lệ:** đẹp dễ.
- Trăm lẻ (linh) tám (108):** Ở đây dùng chỉ số lượng của Tràng hạt (châu 108 hạt). Số tiếng chuông v.v...
- Triều âm:** âm vang của sóng biển.
- Trình Quán:** một niên hiệu thời Đường Thái Tông.
- Trung Thư:** Tên chức quan, như Tể Tướng.
- Truy bức:** Dồn ép (cung khai).
- Truy hoan:** theo đuổi cuộc vui (nghĩa bóng là đắm đuối chuyện nhục dục).
- Trường lão:** 1) Tiếng gọi người có tuổi. 2) Tiếng gọi tôn những vị sư.
- Tu di:** Tên núi, nơi thần phật ở (Do chữ Phạn có nghĩa là huyền diệu, cao xa).
- Tuỳ thân:** mang theo bên người.
- Từ:** một hình thức về thơ văn xưa.
- Từ bi:** lòng lành thương xót.
- Tử Bình:** Tên một phương pháp xem số.
- Tử mẫu:** con mẹ (hoặc mẹ con), uống nước sông vào thì đẻ con và thành mẹ.
- Tứ di :** các nước man di bốn chung quanh Trung Quốc.
- Tứ đại:** bốn (yếu tố) lớn: đất, nước, lửa, không khí.
- Tứ sinh:** bốn loài: 1) Thai sinh, 2) Noãn (trứng), 3) Thấp (ẩm ướt), 4) Hoá (biến hoá).
- Tự tại tiêu dao:** nhớn nhoe thoải mái.
- Tương kế tựu kế:** nhân (đem) mưu kế này bày mưu kế khác.
- Tướng quốc:** 1) tên chùa đời Đường ở phủ Khai Phong (Hà Nam) nền nhà cũ của Ngụy Vô Kỵ thời chiến quốc. Bắc Tề dựng chùa Kiến Quốc. 2) Tể tướng.

- U minh:* 1) Vô hình và hữu hình. 2) Âm phủ và dương thế (tg). 3) Ác thiện. 4) Sống mái (dục cái). 5) Địa ngục (và quỷ đói).
- Úm:* Tiếng của Phật giáo dùng đọc Chú Đà La ni. Ví dụ: Úm, Hô Hư, Hô Hư.
- Úm A Hống:* một phương pháp luyện khí công của đạo Phật.
- Ưu bà di:* Tín nữ, nữ cư sĩ (những người theo đạo Phật mà không tu ở chùa).
- Ưu bà tắc:* Tín nam, nam cư sĩ.
- Vạn:* 1) Điểm tốt lành. 2) Mười ngàn, muôn.
- Vạn hoa:* 1) Muôn hoa. 2) Một thứ đồ chơi quang học.
- Vạn tuế:* muôn tuổi, muôn năm (ý chúc sống lâu).
- Vật dụng:* vật dùng.
- Vọng, Vãn, Vãn, Thiết:* Nhìn, nghe, hỏi, bắt mạch (4 phương pháp chữa bệnh).
- Vãn điệp thông quan:* giấy tờ để đi qua cửa ải.
- Vi thần:* Chúc quan nhỏ mọn (lễ phép).
- Vong ân bội nghĩa:* quên ơn trái nghĩa.
- Vong mạng:* mất mạng.
- Vô minh:* mờ mắt.
- Vu lan bồn:* Còn gọi Tết Trung Nguyên (Rằm tháng 7 âm lịch). Vu lan bồn có nghĩa cứu độ những kẻ bị treo ngược. "Tục lệ xưa, ngày này thường phóng sinh". Ví dụ thả cá sống xuống hồ sông. Ngày "Xả tội vong nhân".
- Vũ lâm:* Xem ngự lâm.
- Xả thân:* bỏ mình, quên mình.
- Xá li:* Tro thiêu hài cốt sư.
- Xá li tử (sariputra):* tên một cao tăng.
- Xá nữ:* thủy ngân.

<i>Xá Vệ:</i>	nơi Phật giảng đạo ở Ấn Độ.
<i>Xảo quyết:</i>	bịp bợm, quỷ quái.
<i>Xích Bích:</i>	tên sông ở Trung Quốc.
<i>Xích tử:</i>	1) Thấm Tim. 2) Con đỏ.
<i>Xuất gia:</i>	đi tu.
<i>Xuất hành:</i>	Ra đi.
<i>Xuất thân:</i>	sinh ra.
<i>Yên tâm:</i>	an lòng, đừng lo sợ.
<i>Yên nguyệt:</i>	bán nguyệt. Hình nửa mặt trăng.
<i>Yết đế:</i>	1) nắm giữ nêu cao chân lý. 2) một chức phẩm trong Phật giáo.
<i>Yêu tinh:</i>	con tinh ma quỷ.

MỤC LỤC

<i>Hồi thứ sáu mươi bảy</i>	Cầu vớt Đà la thiên tính vãng Thoát lia ô uế đạo tâm trong	5
<i>Hồi thứ sáu mươi tám</i>	Nước Chu tử, Đường Tăng bán đời trước Tôn Hành Giả làm phép luyện thuốc hay	24
<i>Hồi thứ sáu mươi chín</i>	Đại Thánh đêm khuya luyện vị thuốc, Quân Vương giữa tiệc kẻ yêu tà.	43
<i>Hồi thứ bảy mươi</i>	Yêu ma phóng lửa báu khói cát Ngộ Không mưu lấy chuông tia vàng	63
<i>Hồi thứ bảy mươi một</i>	Hành Giả giả danh hàng quái thú Quan Âm hiện tướng hạ yêu vương	83
<i>Hồi thứ bảy mươi hai</i>	Động cuốn tờ bảy tinh mê gốc Suối rửa bụi Bát Giới quên tu.	104
<i>Hồi thứ bảy mươi ba</i>	Tinh vi giận cũ gây đao ác Hành Giả gặp quỷ phá kim quang	124
<i>Hồi thứ bảy mươi tư</i>	Trường Canh truyền bảo ma quỷ dữ Hành Giả ra tay biến bảo tài	147
<i>Hồi thứ bảy mươi lăm</i>	Hành Giả khoan thùng bình âm dương Ma Vương theo về nơi đại đạo	169
<i>Hồi thứ bảy mươi sáu</i>	Hành Giả về nhà, ma trở mặt Ngộ Năng cùng đánh, quái hoàn nguyên	193
<i>Hồi thứ bảy mươi bảy</i>	Bọn quỷ ma lừa dối Toàn thể vãi chân như	214
<i>Hồi thứ bảy mươi tám</i>	Tỳ khu, thương trẻ sai thân âm Kim Loan, biết ba bản đạo đức	236
<i>Hồi thứ bảy mươi chín</i>	Tim động bắt yêu gặp lão thọ Giữa triều vua ngày cứu trẻ con	255

Hồi thứ tám mươi	Gái trẻ nuôi “đường” tìm lửa bạn Ngộ Không giúp chủ biết yêu tà	273
Hồi thứ tám mươi một	Chùa Trấn Hải Ngộ Không bắt quái Rừng Hắc Tùng đồ đệ tìm thầy	293
Hồi thứ tám mươi hai	Gái trẻ tìm chồng Nguyên thần giữ đạo	315
Hồi thứ tám mươi ba	Hành Giả biết ngọn nguồn Gái trẻ về nết gốc	327
Hồi thứ tám mươi tư	Diệt nạn nhà sư tròn chính quả Pháp vương thánh đạo theo tiên nhiên	356
Hồi thứ tám mươi lăm	Hành Giả trừ Bát Giới Chúa ma mưu hại sư	376
Hồi thứ tám mươi sáu	Bát Giới giúp oai trừ quái vật Ngộ Không trở phép diệt yêu ma	399
Hồi thứ tám mươi bảy	Quận Phụng Tiên đối trời bị hạn Tôn Đại Thánh khuyến thiện làm mưa	420
Hồi thứ tám mươi tám	Sư đến Ngọc Hoa làm phép lạ Ngộ Không, Bát Giới nhận món sinh	439
Hồi thứ tám mươi chín	Tinh Hoàng sư mở tiệc đình ba Ba đồ đệ náo loạn núi Đầu Bào	457
Hồi thứ chín mươi	Sư trưởng, sư tử về một mối Đạo tặc, đạo lý yên cứu linh	473
Hồi thứ chín mươi một	Phủ Kim Bình, xem đèn đêm tết Động Huyền Anh, Tam Tạng cung khai	492
Hồi thứ chín mươi hai	Ba sư đại chiến núi Thanh Long Bốn sao bắt trời Tê ngư quái	512
Hồi thứ chín mươi ba	Vườn Cáp Cô hỏi cũ bàn duyên Nước Thiên Trúc châu vua được vợ	532
Hồi thứ chín mươi tư	Bốn sư yến tiệc vườn hoa ngự Một quái suồng mơ thú dục tình	551
Hồi thứ chín mươi lăm	Bắt thỏ ngọc giả hợp chân hình Gặp nguồn thiêng nguyên âm xưa chính	568
Hồi thứ chín mươi sáu	Khẩu viên ngoại mừng đãi cao tăng Đường trưởng lão không tham phú quý	585

Hồi thứ chín mươi bảy	Trả vàng viên ngoại gặp ma quái Thánh hiện hồn thiêng cứu gốc nguồn	602
Hồi thứ chín mươi tám	Khỉ luyện ngựa thuần vừa thoát xác Công thành việc trọn thấy chân như	623
Hồi thứ chín mươi chín	Chín chín số thành tai hoạ dứt Ba ba hàng đủ đạo về nguồn	643
Chú giải sơ lược		676

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HOÁ - THÔNG TIN
43 Lò Đúc - Hà Nội

TÂY DU KÝ

Biên dịch:

BÙI HẠNH CẦN - NGHIÊM VIỆT ANH

Hiệu đính:

NGUYỄN BÍCH HẰNG

Chịu trách nhiệm xuất bản:

VŨ AN CHƯỜNG

Chịu trách nhiệm bản thảo:

PHẠM NGỌC LUẬT

- *Biên tập:*

BÍCH HẰNG

- *Trình bày:*

NGỌC BÁCH

- *Bìa:*

TRẦN ĐẠI THẮNG

- *Sửa bản in:*

HIỂN MAI

In 1000 cuốn, khổ 14,5 x 20,5 cm, tại xí nghiệp in ACS Hải Phòng
50 Đinh Tiên Hoàng. Số in 568. GPXB số: 663/XB-QLXB/22-VHTT.
In xong nộp lưu chiểu quý II năm 2003

NGÔ THỪA AN

TÂY DU KÝ

b3
0618 962

205.000

Sách phát hành tại
TẦNG 2 - SỐ 5 PHỐ DINH LỄ
HÀ NỘI

Điện thoại: 8.261652